

ครั้งที่ ๑๑ เล่ม 1

(สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ

วันอังคารที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

ม.งานชวเลข ๔ สำนักกรรมการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่ ๒๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗
สภารับรองในคราวประชุม ครั้งที่ ๓๔ / วันที่ ๒๒ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

ครั้งที่ ๑๑

(สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ

วันอังคารที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

กลุ่มงานชวเลข ๔ สำนักกรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่...๒๖...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. ๒๕๔๗

สภารับรองในคราวประชุม ครั้งที่...๓๔.../...วันที่...๒๖...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. ๒๕๔๗

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

สารบัญ

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ
วันอังคารที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗
ณ ตึกรัฐสภา

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ด้วยในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และกำหนดจำนวนบุคคลที่จะประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๗๕ (๓) เป็นจำนวนสภาสละ ๑๒ คน

๑

เรื่องที่ประธานฯ ขอปรึกษา

ขอเลื่อนเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วในลำดับที่ ๔.๑ ถึงลำดับที่ ๔.๓ ออกไปก่อนเนื่องจากรายงานดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวาระลำดับที่ ๑.๑ ถึงลำดับที่ ๑.๓ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบ

๑

ระเบียบวาระที่ ๒ ไม่มี

๒

ระเบียบวาระที่ ๓ กระหู่ตาม ไม่มี

๒

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๔ รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ
การเศรษฐกิจการพาณิชย์และอุตสาหกรรม เฉพาะประเด็น “สงคราม
ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก” ซึ่งคณะกรรมการ
การเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรมพิจารณาเสร็จแล้ว

๒

ผู้อภิปราย

- นายนิรัตน์ อยู่ภักดี
- นายอุบล เอื้อศรี
- นายไพบุลย์ อุปัติสฤงค์

๓,๔

๔

๕

๔.๕ รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการสามัญเพื่อพิจารณา
ศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
ส่วนที่สอง (รายงานลับ) ซึ่งคณะกรรมการสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว
โดยที่คณะกรรมการฯ ได้ขอให้ผ่านการพิจารณาในวาระนี้ไปเนื่องจาก
ปัจจุบันได้มีการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว

๕

ผู้อภิปราย

- พันเอก สมคิด ศรีสังคม
- นายสันติภาพ อินทรพัฒน์
- นายสมพงษ์ สระกวี
- นายสมพร คำชื่น

๖,๗

๘,๙,๑๓,๑๔

๑๐,๑๑,๑๒

๑๕

เรื่องที่ประธานฯ ขอปรึกษา

ขอเลื่อนระเบียบวาระที่ ๔.๖ ไปก่อนเนื่องจากผู้ชี้แจง
ติดงานสำคัญ

๑๕

วุฒิสภา (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ

ครั้งที่ ๑๑

หน้า

๔.๓ รายงานผลการพิจารณารายงานการประชุมลับ เรื่อง
การเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ ตามรัฐธรรมนูญฯ
มาตรา ๒๖๔ วรรคสาม และเป็นไปตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการ

๑๕,๑๖

ผู้อภิปราย

- นายสราวุธ นิยมทรัพย์

๑๗,๑๘

เรื่องที่สมาชิกฯ ขอปรึกษา

ขอเลื่อนเรื่องในลำดับที่ ๔.๘ ออกไปก่อน แล้วนำเรื่องในลำดับที่ ๔.๑๓
ขึ้นมาพิจารณาก่อน หลังจากนั้นที่ประชุมจึงได้พิจารณาเรื่องที่
คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ตามลำดับดังนี้

๑๕

๑. รายงานการพิจารณา เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการผลิต
การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน ซึ่งคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
พิจารณาเสร็จแล้ว

๑๕

ผู้อภิปราย

- นายจำเริญ จิตรธร

๒๐,๕๓,๕๔,

๕๕,๕๖

- นายอำนาจ เขียวประมุข

๒๐,๒๑,๒๒,

๒๓,๒๔,๒๕,

๒๖,๓๕,๔๐,

๔๑,๔๒,๔๓,๔๔

- นายประสิทธิ์ พิฑูรกิจจ่า

๒๖,๒๗,๒๘

- นายสวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ

๓๐,๓๑

- นายอุบล เอื้อศรี

๓๒,๓๓

- นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ

๓๔,๓๕

วุฒิสภา (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ

ครั้งที่ ๑๑

หน้า

- นายอาคม ตุลาติลก

๓๖,๓๗

- นายวัลลภ ตังคณานุกุรักษ์

๓๗,๓๘

- นายสมเกียรติ อ่อนวิมล

๔๔,๔๕,๔๖,

๔๗,๔๘

- นายอนันต์ คาโลคม

๔๘,๔๙,๕๐,

๕๑,๕๒

- นายนิวัฒน์ พันชั่ว

๕๒,๕๓

๒. รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เรื่อง
การส่งออกข้าว ซึ่งคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์
และอุตสาหกรรมพิจารณาเสร็จแล้ว

๕๗

ผู้อภิปราย

- นายนิรัตน์ อยู่ภักดี

๕๘,๕๙,๖๐

- นายสมพร คำชื่น

๕๙

๓. รายงานการพิจารณาศึกษาและติดตามการแก้ไขฟื้นฟู
วิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ

๖๐

ผู้อภิปราย

- นายนิรัตน์ อยู่ภักดี

๖๐,๖๑,๖๒,

๖๓,๖๔,๖๕,

๖๖,๖๗,๖๘

- นายสมพร คำชื่น

๖๖,๖๗,๖๘,

๖๙,๗๐

- นายอุบล เอื้อศรี

๖๙,๗๐

๑๕ | ภูมิสถา (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ

ครั้งที่ ๑๑

หน้า

๔. รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความรุนแรงต่อสตรี
ในครอบครัว ซึ่งคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ
พิจารณาเสร็จแล้ว

๓๔

ผู้อภิปราย

- นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์

๓๕,๓๖,๓๗,

๓๘,๓๙,๔๐,

๔๑,๔๔,๔๕,

๔๖

- นายสุนทร จินดาอินทร์

๔๑,๔๒,๔๓

- นายอาคม ตุลาฉิลก

๔๓,๔๔

- นายสงวน นันทชาติ

๔๕,๔๖

- นายสมพร คำชื่น

๔๖,๔๗,๔๘,

๔๙,๕๐

- นายสวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ

๕๐,๕๑,๕๒,

๕๓

๕. รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้
ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา ซึ่งคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา
ศิลปะและวัฒนธรรมพิจารณาเสร็จแล้ว

๕๘

ผู้อภิปราย

- นายผ่อง เล่งอี้

๕๙,๑๐๐,๑๐๑

- นายไพบุลย์ อุบัติศฤงค์

๑๐๑,๑๐๒

- นายบุญทัน คอกไรสง

๑๐๓,๑๐๔,๑๐๕

- นายสุนทร จินดาอินทร์

๑๐๖,๑๐๗,๑๐๘

- นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์

๑๐๘,๑๐๙,๑๑๐

๑ | วุฒิสภา (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ

ครั้งที่ ๑๑

หน้า

- นายณรงค์ นุ่นทอง

๑๑๑, ๑๑๒, ๑๑๓,
๑๑๔, ๑๑๕, ๑๑๖,
๑๑๗

- นายอาคม ตุลาคิลก

๑๑๕, ๑๑๖, ๑๑๗

- นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ

๑๑๗, ๑๑๘, ๑๑๙,
๑๒๐, ๑๒๑, ๑๒๒
๑๒๓

- นายทองใบ ทองเปาค์

๑๒๓, ๑๒๔

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

๑๒๗

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

๑๒๗

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

๑๒๗

- ขอเลื่อนระเบียบวาระคณะกรรมการจริยธรรมสมาชิกวุฒิสภา

- ตั้งคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ให้ที่ประชุมพิจารณา และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการร่วมกันฝ่ายวุฒิสภา

จำนวน ๑๒ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๑๒๗

รายชื่อสมาชิกวุฒิสภาที่มาประชุม ลาการประชุม และขาดการประชุม

ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11

สมัยสามัญทั่วไป

วันอังคาร ที่ 9 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2547

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
1.	นายกมล มั่นภักดิ์	✓			
2.	นางกรรณิกาญจน์ วิสุมหามาย	✓			
3.	นายโกเมศ ทิฆมณานนท์		✓		
4.	พลอากาศเอก กานต์ สุระกุล	✓			
5.	นายการุณ ไสงาม	✓			
6.	นายกำพล ภูมณี	✓			
7.	หม่อมราชวงศ์กำลุนเทพ เทวกุล	✓			
8.	นายเกษม ชัยสิทธิ์	✓			
9.	นายเกษม มาลัยศรี	✓			
10.	นายปริญญา กรวยทอง	✓			
11.	นายแก้วสรร อติโพธิ	✓			
12.	พลตำรวจตรี เสกสันต์ อุ่นสำราญ	✓			
13.	นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ	✓			
14.	นายคำนวน ขโลปถัมภ์		✓		
15.	นายคำนวน เหมาะะประสิทธิ์	✓			
16.	นายคำพันธ์ ป้องปาน	✓			
17.	นายแคล้ว นรปติ	✓			
18.	นายจรรยา ยังประภากร	✓			
19.	นายจอห์น อึ้งภากร	✓			
20.	นายจำเริญ จิตรธร	✓			
21.	นางจิตรา อยู่ประเสริฐ	✓			
22.	คุณหญิงจินตนา สุขมาก	✓			
23.	นายจิโรจน์ โชติพันธุ์	✓			
24.	นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	✓			
25.	นายอนันต์ ดาไลดม	✓			
26.	คุณหญิงชดช้อย โสภณพนิช	✓			

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
27.	นางสุนีย์ อินฉัตร		✓		
28.	นายชัชวาลย์ คงอุดม	✓			
29.	นายชิต เจริญประเสริฐ	✓			
30.	นายชุมพล ศิลปอาชา	✓			
31.	พลตำรวจโท ชูชาติ ทัศนเสถียร	✓			
32.	ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ		✓		
33.	นายเชิดพงษ์ อุทัยสง	✓			
34.	นายณรงค์ นุ่นทอง	✓			
35.	พลตำรวจโท ณรงค์ อมาตยกุล		✓		
36.	นายณรงค์สิทธิ์ เครือรัตน์		✓		
37.	นายดำรง พุฒตาล	✓			
38.	นายเด่น ใต้มีนา		✓		
39.	นางเดือนใจ ดีเทศน์	✓			
40.	นายถวิล จันทร์ประสงค์	✓			
41.	นายถาวร เกียรติไชยากร	✓			
42.	นายถวิล ไพรสณฑ์	✓			
43.	พลตำรวจโท ทวี ทิพย์รัตน์	✓			
44.	นายทวีป ขวัญบุรี		✓		
45.	นายทองใบ ทองเปาด์	✓			
46.	นายวิกรม อัยศิริ	✓			
47.	นายธวัชชัย เมืองนาง		✓		
48.	นายพนตล สมบูรณ์	✓			
49.	นายณรินทร์ ศรีสรรพวงค์	✓			
50.	นางนันทนา สงฆ์ประชา	✓			
51.	นายนิคม เขาวักิตติโสภณ	✓			
52.	นายนิติชัย นาคกรรพ	✓			
53.	นายนิพนธ์ วิเศษสุยุทธศาสตร์	✓			
54.	นายนิพนธ์ สุทธิเดช		✓		
55.	นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา	✓			
56.	นายนิรัตน์ อยู่ภักดี	✓			
57.	นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชร	✓			

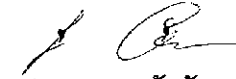
ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
58.	นายนิวัฒน์ พันธุ์	✓			
59.	นายนิเวศ พันธุ์เจริญวรกุล	✓			
60.	นายบรรพตกริช เกริกพิทยา	✓			
61.	พลเอก บัณฑิตย์ มลายอริสุนย์	✓			
62.	นายบุญญา หลีเหลด	✓			
63.	นายบุญทัน ดอกไธสง	✓			
64.	นายบุญยืน ศุภสารสพร	✓			
65.	นายบุญเลิศ ไพรินทร์	✓			
66.	นางบุษรินทร์ ดิยะไพรัช		✓		
67.	นายประเกียรติ นาสิมมา	✓			
68.	พลตำรวจเอก ประทีน สันติประภาพ	✓			
69.	นางประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ	✓			
70.	นายประยุทธ ศรีมีชัย	✓			
71.	นายประศักดิ์ ณ กาฬสินธุ์		✓		
72.	นายประสงค์ โฆษิตานนท์	✓			
73.	นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	✓			
74.	นายประสิทธิ์ พิฑูรกิจจา	✓			
75.	นายปราโมทย์ ไพชนม์	✓			
76.	นายปราโมทย์ ไม้กลัด	✓			
77.	พลตำรวจโท ปรีชา ปฏิบัติสกรกิจ	✓			
78.	นายปรีชา ปิตานนท์	✓			
79.	นายปรีดี นีรัญพฤกษ์	✓			
80.	พลโท ปัญญา อยู่ประเสริฐ	✓			
81.	นายผ่อง เล่งอี้	✓			
82.	พลเอก พนม จินะวิจารณ์	✓			
83.	นายพนัส ทัดนียานนท์	✓			
84.	นายพร เพ็ญพาส	✓			
85.	นางพรหมจारी รัตนเศรษฐ์	✓			
86.	นายสงวน นันทชาติ	✓			
87.	นางพัฒนา ศิริวันสาณท์	✓			
88.	นายพา อักษรเสื่อ	✓			

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
89.	นายสนิท กุลเจริญ	✓			
90.	นายพิชัย ขำเพชร		✓		
91.	นายพิชิต ชัยวิรัตน์	✓			
92.	นายพิเชฐ พัฒนโชติ	✓			
93.	นางเพ็ญศักดิ์ จักขุจินดา	✓			
94.	นายเพิ่มพูน ทองศรี	✓			
95.	พันตำรวจเอก ไพจิตร ศรีคงคา	✓			
96.	นายไพบุลย์ อุบัติศฤงค์	✓			
97.	นายพิศรุติ บอดอ	✓			
98.	นายภิญญา ช่วยปลอด		✓		
99.	นายมนตรี สันทวิชัย	✓			
100.	นายมนัส รุ่งเรือง	✓			
101.	พลเอก มนัส อร่ามศรี	✓			
102.	นายมนู วณิชชานนท์	✓			
103.	พลตรี มนูญกฤต รูปขจร		✓		
104.	นางมลวิมลย์ เงินหมื่น		✓		
105.	นายมารุต ใจนาปิยาวงศ์	✓			
106.	นางมาลินี สุขเวชชวรกิจ	✓			
107.	นางมาลีรัตน์ แก้วก่า	✓			
108.	พลตำรวจเอก มีชัย นุฏลกิจ	✓			
109.	นายมีชัย วีระไวทยะ		✓		
110.	นาย मुखตาร์ มะทา	✓			
111.	พลเอก ยุทธนา คำดี	✓			
112.	นายรส มะลิผล		✓		
113.	นางระเบียบรัตน์ พงษ์พานิช		✓		
114.	นายระวี กิ่งคำวงศ์		✓		
115.	นายลำพอง พิลาสสมบัติ		✓		
116.	นายวงศ์พันธ์ ณ ตะกั่วทุ่ง	✓			
117.	พลเอก วัฒนา สรรพพานิช	✓			
118.	นายวัลลภ ตังคณานุกาญช์	✓			
119.	นายวิจิตร มโนสิทธิ์ศักดิ์	✓			

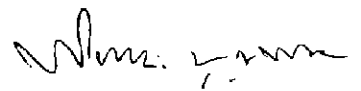
ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
120.	นายวิชัย ครองยุติ	✓			
121.	พลเอก วิชา ศิริธรรม	✓			
122.					ตำแหน่งว่าง
123.	นายวิเชียร เปาอินทร์	✓			
124.	นายวิญญู อู่ฟารกุล		✓		
125.	นายวิทยา มะเสนา	✓			
126.	นายวิบูลย์ แซ่มชื่น	✓			
127.	พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พันแสง	✓			
128.	นายวิโรจน์ อมตกุลชัย		✓		
129.	นางวิลาวัลย์ ดันวัฒนะพงษ์	✓			
130.	นายวิสิทธิ์ เตชะธีราวัฒน์	✓			
131.	นายวีรพงศ์ สกลกิตติวัฒน์	✓			
132.	นายวีรพร สิทธิธรรม	✓			
133.	พลตำรวจตรี วีระ อนันตกุล	✓			
134.	นายวีระพล วัชรประทีป	✓			
135.	นายสนธิ จันทรวงศ์	✓			
136.	นายศรีเมือง เจริญศิริ	✓			
137.	พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์		✓		
138.	นายรงค์ วงษ์จันทร์	✓			
139.	นายศิลป์ชัย เชาวสุศิลป์		✓		
140.	พลตำรวจตรี สนาม คงเมือง	✓			
141.	นายวรวิทย์ เชื้อเพชร	✓			
142.	นายสม ต๊ะยศ	✓			
143.	นายสมเกียรติ ศรีลัมพ์	✓			
144.	นายสมเกียรติ อ่อนนิมิต	✓			
145.	นายสมควร จิตรแสง	✓			
146.	พันเอก สมคิด ศรีสังคม	✓			
147.	พลตำรวจเอก สมชาย ไชยเวช	✓			
148.	นายสมบัติ วรามิตร	✓			
149.	นายสมบูรณ์ ทองบุราณ		✓		
150.	นายสมพงษ์ สระแก้ว	✓			

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
151.	นายสมพร คำชื่น	✓			
152.	นายสมศักดิ์ โล่สถาพรพิพิธ	✓			
153.	นายสมสิทธิ์ ศิริเจริญไชย		✓		
154.	นายสมัย ฮมแสน	✓			
155.	นายสรารุณ นิยมทรัพย์	✓			
156.	นายสวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ	✓			
157.	พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์		✓		
158.	นายสวัสดิภาพ กันทาธรรม	✓			
159.	นายสหัส พินทุเสนีย์	✓			
160.	นายลัก กอแสงเรือง	✓			
161.	นายสันต์ เทพมณี	✓			
162.	นายสันติภาพ อินทรพัฒน์	✓			
163.	พลตรี สาคกร กิจวิริยะ	✓			
164.	นายสามารถ รัตนประทีปพร	✓			
165.	นายประโภชน์ สภาวสุ	✓			
166.	นายสุชน ขาสีเครือ	✓			
167.	นายสุทัศน์ จันทร์แสงศรี		✓		
168.	นายสุนทร จินดาอินทร์	✓			
169.	นายสุพร สุภสร	✓			
170.	นายสุรใจ ศิริบุบผะ	✓			
171.	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	✓			
172.	นายสุรเดช ยะสวัสดิ์	✓			
173.	พันตำรวจเอก สุรพงศ์ ไม่นวล	✓			
174.	นายสุรสิทธิ์ จัตรชัยเดช	✓			
175.	นายสุริยน ภูมิรัตนประพิณ		✓		
176.	นายเสรี สุวรรณภานนท์	✓			
177.	นายโสภณ สุภาพงษ์	✓			
178.	นายไสว พรหมมณี	✓			
179.	พลเอก หาญ สีนานนท์	✓			
180.	นายอดุลย์ วันไชยธนวงศ์	✓			
181.	นายอนันต์ ผลอำนวย		✓		

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
182.	นายอนันตชัย คุณานันทกุล	✓			
183.	ร้อยตรี อนุกุล สุภาไชยกิจ	✓			
184.	นายอนุชาติ บรรจงศุภมิตร	✓			
185.	นายอมร นิลเปรม	✓			
186.	นางอรรณฎา สุขนิล	✓			
187.	นายอาคม ตุลาตุล	✓			
188.	พลเอก อาทิตย์ กำลึงเอก	✓			
189.	ร้อยตรี อำนวย ไทยานนท์	✓			
190.	นายอำนาจ เรียงประมุข	✓			
191.	พลตำรวจตรี อำพล งามจิตร	✓			
192.	พลตรี อินทร์นัย ยอดบางเตย		✓		
193.	นายอิสรอน มะลูลีม	✓			
194.	นายอุดร ดันติสุนทร	✓			
195.	นายอุทัยพันธุ์ สงวนเสริมศรี	✓			
196.	นายอุบล เขื่อนศรี	✓			
197.	นางสาวอุษณีย์ จิตชอบ	✓			
198.	นายอุมาวดี ตอยิบ	✓			
199.	นายโสภาส รองเงิน	✓			
200.	พลโท โสภาส รัตนบุรี	✓			
รวม 199		167	32	-	

(น.ส.ชภาพร ชัยวัฒนา)

บุคลากร 6

(น.ส.พิชญา บุญนาม)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ
วันอังคารที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิก ที่มาประชุมทั้งหมด ๑๖๗ คน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขณะนี้สมาชิก มาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ด้วยได้รับแจ้งจากประธานสภาผู้แทนราษฎรว่า ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. และได้กำหนดบุคคลที่จะประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๕ (๓) เป็นจำนวนสภาละ ๑๒ คน จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมรับทราบและจะได้มีการดำเนินการตั้งกรรมการร่วมกันทางฝ่ายวุฒิสภาต่อไป

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอรายเรียนท่านสมาชิก ผู้ทรงเกียรติได้กรุณารับทราบว่า รายงานตามระเบียบวาระในลำดับที่ ๑.๑ ถึงลำดับที่ ๑.๓ รัฐมนตรีผู้ชี้แจงรายงานดังกล่าวติดราชการสำคัญ ไม่สามารถมาชี้แจงในวันนี้ได้ ขอเลื่อนการชี้แจงรายงานทั้ง ๓ ฉบับออกไปก่อน ขอแจ้งให้ที่ประชุมรับทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ท่านเสรีมีอะไร เชิญครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผม เสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ในวาระที่ท่านประธานฯ แจ้งเรื่องตั้งคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในส่วนของวุฒิสภาอยากจะกราบเรียนเสนอชื่อในสัดส่วนของวุฒิสภา โดยมอบหมายให้ท่านพรหมจารี เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา เป็นผู้เสนอครับท่านประธานฯ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอบคุณท่านเสรีครับ ขอท่านพรหมจารีกรุณาไปเสนอในวาระอื่น ๆ นะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทุ้งถาม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว เนื่องจากรายงานการพิจารณาศึกษาตามระเบียบวาระในลำดับที่ ๔.๑ ถึงลำดับที่ ๔.๓ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวาระที่ ๑.๑ ถึงลำดับที่ ๑.๓ จึงขอหารือต่อที่ประชุมว่าจะเลื่อนระเบียบวาระในลำดับที่ ๔.๑ ถึงลำดับที่ ๔.๓ ออกไปเพื่อไปรวมพิจารณากับระเบียบวาระดังกล่าวในการประชุมครั้งต่อไป คงไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าเห็นชอบนะครับ สำหรับระเบียบวาระที่ ๔.๔ รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม เฉพาะประเด็นสงครามที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก ซึ่งคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรมพิจารณาเสร็จแล้ว

รายงาน

ของ

คณะกรรมการการเศรษฐกิจ
การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา

พิจารณาศึกษาเฉพาะประเด็น
“สงครามที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก”

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

ที่ สว 0009/(ร 19)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. 10300

14 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์
และอุตสาหกรรม วุฒิสภา เฉพาะประเด็น "สงครามที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก"

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ
การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา เฉพาะประเด็น "สงครามที่อาจเกิดขึ้น
ระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก" จำนวน 1 ชุด

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 14 กุมภาพันธ์
2546 ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติเรื่อง สงครามที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก
(นายเจมส์ คัดดี ปิ่นทอง เป็นผู้เสนอ) แล้วลงมติเห็นชอบให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจ
การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา เสนอรายงานในเรื่องดังกล่าวต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา
ต่อไป ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

1. นายวิโรจน์ อมตกุลชัย	ประธานคณะกรรมการ
2. นายสุพร สุภสร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
3. นายอนันตชัย คุณานันทกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
4. นายวิสิทธิ์ เตชะธีราวัฒน์	โฆษกคณะกรรมการ
5. นางนันทนา สงฆ์ประชา	รองโฆษกคณะกรรมการ
6. นายชิต เจริญประเสริฐ	กรรมการ
7. นายธวัชชัย เมืองนาง	กรรมการ
8. นางสาวบุษรินทร์ ดิยะไพรัช	กรรมการ

9. นายประเกียรติ นาสิมมา	กรรมการ
10. นางพรหมจารี รัตนเศรษฐ์	กรรมการ
11. นายรส มะลิผล	กรรมการ
12. นายสม ต๊ะยศ	กรรมการ
13. นายสมเกียรติ ศรีลัมพ์	กรรมการ
14. นายอมร นิลเปรม	กรรมการ
15. นายนิรัตน์ อยู่ภักดี	รองเลขานุการคณะกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาเฉพาะประเด็น "สงครามที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก" เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุม วุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

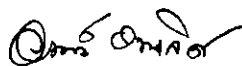
(ลงชื่อ) วิโรจน์ อมตกุลชัย

(นายวิโรจน์ อมตกุลชัย)

ประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม

วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางอนงค์ งานเลิศ)

ผอ.กลุ่มงานคณะกรรมการการเศรษฐกิจฯ

สำนักกรรมการ 1

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วิภาวี/ฮามิดะห์ พิมพ์

สำนักกรรมการ 1

นิโรบล/อานันท์ ทาน

โทร. 0 2244 1570, 0 2244 1576/โทรสาร 0 2244 1570, 0 2244 1787

รายงานการพิจารณาศึกษา

ของ

คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา

เฉพาะประเด็น

“สงครามที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก”

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546 ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติเรื่อง สงครามที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกา กับอิรัก (นายเจมส์ คัดดี ปิ่นทอง เป็นผู้เสนอ) แล้วลงมติเห็นชอบให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา เพื่อที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเสร็จแล้ว ปรากฏผลดังนี้

1. คณะกรรมการได้มีมติตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่
พิจารณาศึกษา ประกอบด้วย

(1) นายนิรัตน์ อยู่ภักดี	ประธานคณะทำงาน
(2) นางพรหมจารี รัตนเศรษฐ์	คณะทำงาน
(3) นายสมเกียรติ ศรีลัมพ์	คณะทำงาน
(4) นายชิต เจริญประเสริฐ	คณะทำงาน
(5) นายไพฑูรย์ สายสว่าง	คณะทำงาน
(6) นายวีระชัย เตชะวิจิตร	คณะทำงาน
(7) นายอนุภาพ สุนอนันต์	คณะทำงาน

2. ผู้ซึ่งคณะทำงานได้เชิญมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง
และข้อเสนอแนะ

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(1) นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน
(2) นายปรเมธี วิมลศิริ	ผู้อำนวยการสำนักวางแผน นโยบายเศรษฐกิจมหภาค

กระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(1) นายพงศ์ภาณุ เศรษฐวรุณ	รองผู้อำนวยการ
(2) นายสันติภาพ จินดาแสง	ผู้อำนวยการกลุ่มเศรษฐกิจมหภาค
(3) นายนิธินัย ศิริสมรรถการ	เศรษฐกิจกร 6
(4) นายโชติชัย สุวรรณกร	เศรษฐกิจกร 6
(5) นายอานันท์ นิธิทัศน์ประกาศ	เศรษฐกิจกร 6

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

(1) นางพรรณิ สกาโรดม	ผู้อำนวยการสำนักบริหารหนี้สาธารณะ
(2) นายประวิทย์ ธารกิจ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการชำระหนี้
(3) นายวิสุทธิ จันทวงศ์	ผู้อำนวยการส่วนเงินกู้รัฐบาล
(4) นางสุณี เอกสมทราเบษฐ์	เศรษฐกิจกร 7
(5) นายอุปมา ไจหงษ์	เศรษฐกิจกร 6

กระทรวงพาณิชย์

สำนักงานปลัดกระทรวง

- (1) นางนทีทิพย์ ทองเช่าอ่อน
- (2) นายสมเดช อุดมชัย
- (3) นายอนุภาพ ทัดพิทักษ์กุล
- (4) นายจิราวุฒิ สุวรรณอาจ

กรมการค้าภายใน

นางผุสดี กำปันทอง

ผู้อำนวยการสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า

เศรษฐกิจ 6 ว

หัวหน้ากลุ่มสำนักนโยบายเศรษฐกิจการพาณิชย์

นักวิชาการพาณิชย์ 6 ว

ผู้อำนวยการสำนักจัดระบบราคา

และปริมาณสินค้า

กรมเจรจาการค้า

- (1) นางสาววันนี สุขสมานพันธ์
- (2) นางสาวรพี เมณฑกานนท์

นักวิชาการพาณิชย์ 8 ว

นักวิชาการพาณิชย์ 6 ว

กระทรวงพลังงาน

สำนักวิเคราะห์แผนพลังงาน

- (1) นายชลิต พิชาลัย
- (2) นางสาวณัฐชยา เครือหงส์

ผู้อำนวยการสำนักวิเคราะห์แผนและพลังงาน

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 ว

กระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

- (1) นางสาวสุชาดา วราภรณ์
- (2) นายสุกิจ ดันติพิสิษฐ์
- (3) นายอนันต์ อัสวโสภณกุล

รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจ

นักวิชาการอุตสาหกรรม 8

นักวิชาการอุตสาหกรรม 8 ว

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ดร.วีรพงษ์ รามางกูร

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

3. ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา ได้พิจารณา ศึกษาเฉพาะประเด็น "สงครามที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก" แล้วมีความคิดเห็นดังนี้

3.1 การคาดการณ์ถึงความรุนแรงของสงครามและผลกระทบถึง 3 ระดับ ดังนี้

	กรณีเร็ว	กรณีชืดเยื้อ	กรณีรุนแรง
สงคราม	◆ 1 – 1.5 เดือน	◆ 1.5 – 3 เดือน	◆ 3 – 6 เดือน
Military Resistance	◆ จบเร็ว	◆ มีบ้าง	◆ ยาวนาน
แหล่งน้ำมันในอิรัก	◆ ทดแทนได้ โอเปก	◆ สหรัฐฯ ปล่อยน้ำมัน วันละ 1 ล้านบาร์เรล	◆ ผลผลิตน้ำมันลดลง 4-5 ล้านบาร์เรลต่อวัน
Peak ของราคาน้ำมัน	◆ IQ – 30USD/B ◆ Q ต่อไปลดลงเหลือ 22-23 USD/B	◆ 2Qs = 30 USD/B ◆ Q ต่อไปลดลงเหลือ 22 – 23 USD/B	◆ 2Qs = 34 USD/B ◆ Q ต่อไปลดลงเหลือ 25 – 27 USD/B
ราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยทั้งปี (USD/B)	25	27	30
ผลกระทบน้ำมัน			
◆ GDP		ลดลง 0.15%	ลดลง 0.35%
◆ Inflation		สูงขึ้น 0.15%	สูงขึ้น 0.36%
ผลกระทบสงคราม			
◆ GDP		ลดลง 0.95%	ลดลง 1.32%
◆ จากการส่งออก		ลดลง 0.7%	ลดลง 0.92%
◆ จากบริการท่องเที่ยว		ลดลง 0.25%	ลดลง 0.40%
◆ คุลบัญชีเงินสะพัด (%GDP)		ลดลง 0.52%	ลดลง 0.63%
◆ อัตราเพิ่มการส่งออก (%)	6.0	เพิ่มเพียง 4.0	เพิ่มเพียง 2.0
◆ รายได้จากการท่องเที่ยว (พันล้านบาท)	322.2	312.6	304.6

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับสงครามอิรัก

3.2.1 สงครามอิรักมีแนวโน้มจะเกิดขึ้น และคาดว่าจะในช่วงปลายเดือนมีนาคมและต้นเดือนเมษายนนี้ และอาจจะเป็นการดำเนินการโดยไม่ได้เป็นมติของสหประชาชาติก็เป็นได้ เนื่องจากสหรัฐอเมริกาและอังกฤษยืนยันว่าอิรักไม่ได้ปฏิบัติตามมติ 1441 ของสหประชาชาติ

3.2.2 สงครามอิรักจะไม่ยืดเยื้อและการสู้รบควรจะอยู่ในระหว่าง 3 – 4 สัปดาห์เท่านั้น เพราะแสนยานุภาพของสหรัฐอเมริกามีมากกว่าเมื่อครั้งสงครามอ่าวเปอร์เซียในปี 1991 หลายสิบเท่า

3.2.3 สหรัฐอเมริกาจะเป็นผู้นำในการฟื้นฟูอิรักโดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตน้ำมันดิบเพื่อหารายได้ให้อิรัก ซึ่งจะส่งผลให้ราคาน้ำมันลดลงและต้นทุนการผลิตต่ำ การค้าการลงทุนในประเทศต่างๆ ก็จะมีเริ่มคึกคักขึ้น

3.3 ผลกระทบของสงครามอิรักต่อเศรษฐกิจไทยในระยะสั้น

3.3.1 การจัดหาน้ำมัน ผลคือ GDP จะลดลงจาก 1.1 % จากที่คาดการณ์ไว้เดิม

3.3.2 การส่งออก จะเพิ่มขึ้นเพียง 4 %

3.3.3 รายได้จากการท่องเที่ยว จะลดลง 312 พันล้านบาท จากที่คาดการณ์ไว้เดิม

3.3.4 ผลกระทบด้านราคาน้ำมัน จะทำให้ต้นทุนราคาน้ำมันของไทยปรับตัวสูงขึ้นตามราคาน้ำมันในตลาดโลก แต่ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายตรึงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อบรรเทาผลกระทบและความเดือดร้อนของประชาชน (ราคาขายปลีก ณ กรุงเทพฯ ของน้ำมันเบนซินออกเทน 95 , 91 และดีเซลหมุนเร็วในระดับ 16.99 , 15.99 และ 14.79 บาท/ลิตรตามลำดับ) โดยรัฐจะจัดหาเงินกู้วงเงินประมาณ 6,000 – 8,000 ล้านบาท สำหรับจ่ายชดเชยผ่านกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อดึงราคาขายปลีกให้อยู่ในระดับดังกล่าว และเมื่อระดับราคาน้ำมันในตลาดโลกอ่อนตัวลงก็จะเรียกเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันฯ เพื่อสะสมสำหรับใช้คืนเงินกู้ต่อไป ผลดีของการตรึงราคา คือ ทำให้ต้นทุนสินค้าอุปโภคบริโภค อัตราขนส่งและค่าโดยสารของรถโดยสารประจำทางไม่เปลี่ยนแปลง

3.3.5 ผลกระทบด้านการขาดแคลนน้ำมัน ขึ้นอยู่กับสภาวะสงครามว่าจะขยายตัวและยืดเยื้อหรือไม่ หากภาวะสงครามไม่รุนแรงเท่ากับสงครามอ่าวเปอร์เซียการจัดการหาน้ำมันดิบก็จะไม่รับผลกระทบมากนัก แต่ในส่วนนี้หน่วยงานภาครัฐได้มีการจัดเตรียมมาตรการเพื่อรองรับไว้เรียบร้อยแล้ว คือ มาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งประกอบด้วยหลายขั้นตอนขึ้นอยู่กับความรุนแรงของสถานการณ์ รวมถึงสามารถนำน้ำมันสำรองตามกฎหมายมาใช้

3.3.6 ผลกระทบในด้านการส่งออกของไทยในตะวันออกกลาง มูลค่าการส่งออกในตะวันออกกลางประมาณ 106,700 ล้านบาท ประมาณ 73 % เป็นสินค้าอุตสาหกรรม เกษตร/อาหาร ส่วนการส่งออกไปอิรักโดยตรง เพียง 3,000 ล้านบาท

ฉะนั้นถ้าสงครามไม่ขยายวงกว้างไปทั่วตะวันออกกลาง ก็จะไม่มีความกระทบมากนัก

3.3.7 ผลกระทบในด้านต้นทุนการผลิตทางอุตสาหกรรม จะมีผลต่ออุตสาหกรรมที่ใช้พลังงานสูงได้แก่ ปูนซีเมนต์ กระดาษ แก้ว เหล็ก ห้อยเย็บ และเคมีภัณฑ์

ผลกระทบดังกล่าวได้ส่งผลอยู่แล้วและอยู่ในวิสัยที่จะปรับตัวได้

3.4 ผลสืบเนื่องระยะยาว

3.4.1 ผลกระทบจากเศรษฐกิจโลก

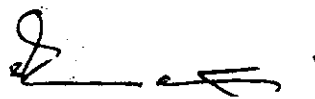
ในด้านเศรษฐกิจโลกแล้วจะมีผลต่อเงินเฟ้อเพราะราคาน้ำมัน ในขณะเดียวกันค่าเงินดอลลาร์ก็จะตกลงอีกเมื่อเปรียบเทียบกับเงินสกุลอื่น การเข้าแทรกแซงโดยกลุ่ม G8 จะมีความสำคัญมากต่ออัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางยุโรปและธนาคารกลางสหรัฐฯ ถ้าแข่งกันขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพื่อรักษาอัตราแลกเปลี่ยน ก็จะเกิดผลต่อการชะงักงันจากเศรษฐกิจ และจะทำให้ประเทศเล็กๆ ต่างๆ เช่นประเทศไทยต้องขึ้นอัตราดอกเบี้ยตามไป เพื่อป้องกันเงินไหลออก นอกจากนี้อาจจะมีการผันผวนในอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการส่งออกอย่างมาก เมื่อเป็นเช่นนี้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยก็จะล่าช้าไปอีกนาน

3.4.2 ความตึงเครียดของโลก

กรณีที่สหรัฐอเมริกาขยายขอบเขตออกไปครอบคลุมและยึดครองพร้อมทั้งปรับระบบการปกครองในอิรักนั้น อาจจะมีปฏิกิริยาต่อโลกมุสลิมในการยึดครองของสหรัฐอเมริกา และมีโอกาสที่ชนชั้นปกครองของประเทศอาหรับต่าง ๆ จะเสียอำนาจให้มุสลิมหัวรุนแรง ซึ่งสหรัฐอเมริกาเองอาจจะได้รับการตอบโต้อย่างรุนแรงในรูป TERRORISM จะทำให้เกิดความตึงเครียดต่อไปอีกนานและมีความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจในด้านการลงทุนและการค้าซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจโลกโดยรวมตกต่ำและเกิด PROTECTIONISM ขึ้นมาอีก

ประเทศไทยเป็นประเทศเล็กซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการลงทุนจากต่างประเทศ ตลาดต่างประเทศ และการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ ผลกระทบคือทำให้จะต้องอาศัยการบริหารในพื้นฐานความไม่แน่นอนนี้ นโยบายที่ดีคือค่อยเป็นค่อยไปไม่ผลิผลลามผูกพันหนี้สินระยะยาว โดยระดับระบอบการตลาดให้อยู่ตามเดิม พร้อมทั้งดำเนินนโยบายประหยัดอย่างจริงจังในทุกด้านโดยเฉพาะการใช้น้ำมัน

4. คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา
ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเฉพาะประเด็น "สงครามที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐอเมริกา
กับอิรัก" มาเพื่อประกอบการพิจารณาของวุฒิสภาต่อไป

(นายนิรัตน์ อยู่ภักดี)

รองเลขานุการคณะกรรมการธิการ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : กรรมการพร้อมจะแถลงไหมครับ ถ้าพร้อม ขอเรียนเชิญเข้าประจำที่
ครับ แถลงข้างล่างนะครับ ท่านนิรัตน์ อยู่ภักดี เชิญครับ

นายนิรัตน์ อยู่ภักดี (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ กระผม นิรัตน์ อยู่ภักดี สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดชัยภูมิ ในตำแหน่งรองเลขานุการ
คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม ตามที่คณะกรรมการ
สามัญได้แต่งตั้งให้มีคณะอนุกรรมการศึกษา เรื่อง ผลกระทบของสงครามอิรัก
คณะอนุกรรมการได้ศึกษาผลกระทบ ขออนุญาตกราบเรียนชี้แจงดังนี้

คณะกรรมการได้แบ่งกรณีของสงครามออกเป็น ๓ กรณี คือ ๑. กรณีที่
สงครามมีผล ๑ เดือน - ๑ เดือนครึ่ง -----

กรณีที่ ๒ ยึดเชื้อจาก ๑ เดือนครึ่งถึง ๓ เดือน และกรณีที่ ๓ สงครามยึดเชื้อจาก ๓ - ๖ เดือน คณะกรรมการได้พิจารณาผลกระทบในหลายด้านเกี่ยวกับเรื่องแหล่งน้ำมัน ราคาน้ำมัน ผลกระทบต่อจีดีพี (GDP) ของประเทศ ผลกระทบต่อการส่งออกผลกระทบต่อการท่องเที่ยว ผลกระทบต่อดุลการชำระเงิน คณะกรรมการมีความเห็นว่าสงครามน่าที่จะไม่ยึดเชื้อ และผลกระทบไม่มีผลมากต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และกรรมการได้ตั้งประเด็นว่า ความเป็นห่วงในเรื่องของรัฐบาลที่จะตั้งกองทุนเพื่อพยุงราคาน้ำมันในกรณีที่ถ้าสงคราม ยึดเชื้อกองทุนนี้อาจจะเป็นปัญหาต่อการคลัง ทั้งหมดกรรมการได้สรุปในรายงาน แล้วครับ ขอบพระคุณครับท่านประธานฯ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน วุฒิสภา คนที่สอง) : มีท่านผู้ใดจะซักถามหรือประสงค์จะอภิปรายไหมครับ ถ้าไม่มี ผมจะผ่านรายงานฉบับนี้ไปนะครับ ไม่มีท่านผู้ใดคิดใจก็จะถือว่าที่ประชุมเห็นชอบนะครับ แล้วจะส่งคณะรัฐมนตรีต่อไป ท่านอุบลมีอะไรครับ

นายอุบล เอื้อศรี (นครราชสีมา) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม อุบล เอื้อศรี ส.ว. จากนครราชสีมาครับ ท่านประธานฯ ครับผมคิดว่ารายงานฉบับนี้มีความสำคัญ ต่อวุฒิสภาของเราและต่อพี่น้องประชาชน ผมคิดว่าหลายท่านก็คงจะต้องการทราบข้อมูล รายละเอียดพอสมควรที่คณะกรรมการได้ศึกษามาแล้ว ผมอยากจะให้พี่น้องประชาชน ได้รับทราบด้วย ไม่เฉพาะในสมาชิกวุฒิสภาของเรา ถ้าหากว่าท่านกรรมการได้สรุป รายละเอียดพอสมควรเพื่อเป็นข้อคิดเห็นหรือเป็นข้อมูลสำหรับพี่น้องประชาชน ผมคิดว่า จะมีประโยชน์ในการศึกษาคราวนี้ อยากจะให้ท่านประธานหรือรองประธาน คณะกรรมการได้สรุปอีกสักครั้งหนึ่งให้มีสาระสำคัญพอสมควร เพราะว่าเป็นปัญหา วิพากษ์วิจารณ์กันมาก ขอบพระคุณมาก

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน วุฒิสภา คนที่สอง) : ประธานคณะกรรมการพร้อมหรือยังครับ ท่านไพบุลย์ก่อนครับ เชิญครับ

นายไพบูลย์ อุปัติศฤงค์ (กรรมการ) : ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ
 ผม ไพบูลย์ อุปัติศฤงค์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดภูเก็ตครับ ในฐานะโฆษกกรรมการ
 การเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภาครับ ท่านประธานฯ ครับ รายงานฉบับนี้
 ทำขึ้นตั้งแต่ก่อนสงครามระหว่างอเมริกากับอิรัก เป็นการศึกษาเฉพาะประเด็นว่าถ้าสงคราม
 จะเกิดขึ้นสมัยนั้นนับเป็นปีแล้วนะครับท่านประธานฯ จนกระทั่งสงครามเขาเกิดขึ้นจริง
 แล้วบังเอิญเรื่องนี้มาค้างในสภาตั้งนานแล้ว เพราะฉะนั้นการรายงานนี้จริง ๆ แล้วเพียงแค่
 เอาการศึกษาที่กรรมการสมัยที่แล้วซึ่งกรรมการชุดที่แล้วได้ทำขึ้นว่าถ้าสงครามเกิดขึ้น
 จะมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง ยกตัวอย่างว่า น้ำมันจะขึ้นราคาเป็นเท่าไร ราคาน้ำมันสูงสุดจะเป็น
 เท่าไร จีดีพีของประเทศจะเป็นเท่าไร ซึ่งอยู่ในรายงานฉบับนี้หมดแล้ว แล้วผมคิดว่า
 ถ้าประโยชน์แท้จริงเป็นเรื่องของการเกิดขึ้นจริง ๆ แล้วท่านประธานฯ ครับ คงจะไม่มีสาระ
 อะไรที่สภากจะพูดอีก เพราะว่าเรื่องจริงก็เกิดขึ้นมาแล้วครับท่านประธานฯ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
 วุฒิสภา คนที่สอง) : คณะกรรมการมีความเห็นให้ส่งไปยังคณะรัฐมนตรีด้วยใช่ไหม
 ครับ ท่านรองประธานฯ ยืนยัน ที่ประชุมเห็นชอบนะครับ

ผมไปถึงรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการสามัญเพื่อพิจารณาศึกษา
 และสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนที่สอง (รายงานลับ)
 ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

**รายงานของคณะกรรมการสามัญ
เพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการ
ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน**

สำนักกรรมการ 2

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

ที่ ๐๐๑๐/(๖๓)

วุฒิสภา

ถนนอยู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔-

เรื่อง รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการการสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการ
ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ที่ประชุมที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการการสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พันเอก สมคิด ศรีสังคม และนายสันติภาพ อินทรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ และลงมติตั้งกรรมการการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๙ กรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. คุณหญิงจินตนา สุขมาก	๒. พลตำรวจโท ทวี ทิพย์รัตน์
๓. นายนิรัตน์ อยู่ภักดี	๔. พลตำรวจเอก ประทีน สันติประภพ
๕. นางประทีป อึ้งทรงธรรม	๖. พลตำรวจโท ปรีชา ปฏิบัติสกรกิจ
๗. นายผ่อง เล่งอี้	๘. พลเอก พนม จินะวิจารณ์
๙. นายไพฑูรย์ อุบัติศฤงค์	๑๐. นายระวี กิ่งคำวงศ์
๑๑. นายศิลาชัย เชนจุศิลป์	๑๒. นายสมควร จิตแสง
๑๓. พันเอก สมคิด ศรีสังคม	๑๔. นายสวัสดิภาพ กันทาธรรม
๑๕. นายสันติภาพ อินทรพัฒน์	๑๖. นายสุรใจ ศิริพงศ์
๑๗. พันตำรวจเอก สุรพงศ์ ใฝ่นวล	๑๘. นายเสรี สุวรรณภานนท์
๑๙. ร้อยตรี อำนวย ไทยานนท์	

โดยที่ประชุมได้กำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานตามภารกิจไว้ ๙๐ วัน นับแต่วันที่วุฒิสภามอบหมายต่อมาประธานวุฒิสภาได้อนุญาตให้ขยายเวลาการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปอีกสองครั้ง ๆ ละ ๙๐ วัน รวม ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ และที่ประชุมวุฒิสภาได้อนุญาตให้ขยายเวลาการพิจารณาเรื่องดังกล่าวออกไปอีกสองครั้ง ๆ ละ ๖๐ วัน นับแต่วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙๒ รวมเป็น ๓๐๐ วัน

อนึ่ง นายสวัสดิภาพ กันหาธรรม ได้ขอลาออกจากคณะกรรมการธิการสามัญ ตั้งแต่วันที่ ๑๘
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

บัดนี้ คณะกรรมการธิการสามัญได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการ
ของสำนักการตรวจเงินแผ่นดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการฯ ต่อที่ประชุมวุฒิสภา
เพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ลงชื่อ พันเอก สมคิด ศรีสังคม

(สมคิด ศรีสังคม)

ประธานคณะกรรมการฯ

สำเนาถูกต้อง

(นายจิรายศ ศวิตชาติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงในการประชุมกรรมการธิการ
สำนักกรรมการธิการ ๒

สำนักกรรมการธิการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๗๒, ๐ ๒๒๔๔ ๑๖๗๐

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๗๒

รายงานของคณะกรรมการสามัญ

- เพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ส่วนที่หนึ่ง : รายงานทั่วไป

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติเรื่องขอให้วุฒิสภาดังกรรมาธิการสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (พันเอก สมคิด ศรีสังคม และนายสันติภาพ อินทรพัฒน์ เป็นเสนอ)และลงมติตั้งกรรมาธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๙ โดยกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานตามภารกิจไว้ ๙๐ วัน นับแต่วันที่วุฒิสภามอบหมาย คือวันศุกร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ต่อมาประธานวุฒิสภาได้อนุญาตให้ขยายเวลาการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปสองครั้ง ๗ ละ ๙๐ วัน รวมเป็น ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ และที่ประชุมวุฒิสภาได้อนุญาตให้ขยายเวลาการพิจารณาเรื่องดังกล่าวออกไปอีกสองครั้ง ๗ ละ ๖๐ วัน นับแต่วันอังคารที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ รวมเป็น ๓๐๐ วัน ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙๒ ซึ่งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑๙ คน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. คุณหญิงจินตนา สุขมาก	๒. พลตำรวจโท ทวี ทิพย์รัตน์
๓. นายนิรัตน์ อยู่ภักดี	๔. พลตำรวจเอก ประทีน สันติประภพ
๕. นางประทีป อึ้งทรงธรรม	๖. พลตำรวจโท ปรีชา ปฏิบัติสกิจ
๗. นายผ่อง เล่งอี้	๘. พลเอก พนม จินะวิจารณ์
๙. นายไพฑูรย์ อุบัติศฤงค์	๑๐. นายระวี กิ่งคำวงศ์
๑๑. นายศิลปชัย เชษฐศิลป์	๑๒. นายสมควร จิตแสง
๑๓. พันเอก สมคิด ศรีสังคม	๑๔. นายสวัสดิภาพ กันหาธรรม
๑๕. นายสันติภาพ อินทรพัฒน์	๑๖. นายสุรใจ ศิริพงษ์
๑๗. พันตำรวจเอก สุรพงศ์ ไม่นวล	๑๘. นายเสรี สุวรรณภานนท์
๑๙. ร้อยตรี อำนวย ไทยานนท์	

อนึ่ง นายสวัสดิภาพ กันหาธรรม ได้ขอลาออกจากกรรมาธิการสามัญ ตั้งแต่วันที่ ๑๘

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

บัดนี้คณะกรรมการธิการสามัญได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการธิการสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) พันเอก สมคิด ศรีสังคม	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายสุรใจ ศิริพงษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) พลตำรวจเอก ประทีป สันติประภพ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายสวัสดิภาพ กันธธรรม	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายสันติภาพ อินทรพัฒน์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๖) นายเสรี สุวรรณภานนท์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

ที่ประชุมคณะกรรมการธิการสามัญได้แต่งตั้ง นายจิรยศ ศวิตชาต ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงในการประชุมกรรมการ สำนักงานกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๘๒ วรรคสาม

๒. ผู้ที่คณะกรรมการได้เชิญมาชี้แจง คือ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๑. นายปัญญา ตันติยวงศ์	ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
๒. นายประธาน ดาบเพชร	รองผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
๓. นางศุภมาส สุทธิสัมพัทธ์	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
๔. นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส	นิติกร ๗

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นายศักรินทร์ ร่วมรังษี	ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายอัษฎพร จารุจินดา	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. แนวทางการดำเนินการของคณะกรรมการธิการสามัญ

ที่ประชุมได้กำหนดแนวทางการดำเนินการของคณะกรรมการธิการสามัญ ดังนี้

๓.๑ ประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยศึกษาจากรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๒ ที่ส่งมาให้พิจารณา คือ ตรวจสอบพบทุจริตได้เพียงสามสิบล้านบาทเศษ จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีประมาณแปดแสนล้านบาท และศึกษาจากรายงานของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ปี ๒๕๔๓ รวมทั้งตรวจสอบความคิดเห็นจาก

หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับรายงานขอสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเช่นเดียวกัน เช่น สภาผู้แทน

- ราษฎรและคณะรัฐมนตรี และจากข้อมูลของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ในปี ๒๕๔๓

๓.๒ การแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินล่าช้า รวมถึงตรวจสอบประเด็นการสอบสวนและสั่งพักการชำนายนทพล นิมสมบุญ ซึ่งเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ เช่น เอกสารของคณะกรรมการการชูดก่อน ข่าวกจากสื่อมวลชนและเชิญกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง

๓.๓ ตรวจสอบคุณสมบัติของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้ง ๑๐ คน ซึ่งตามพระราช-

- บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ (๖) บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบด้านนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และต้องพิจารณาเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต่อวุฒิสภา และตรวจสอบเอกสารประวัติของกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตลอดจนการเชิญกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง รวมทั้งการเชิญบุคคลภายนอกมาให้ข้อมูลเพิ่มเติม

๔. พิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

๔.๑ ประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

จากรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๒ ที่ผ่านมาการตรวจสอบทุจริตตรวจสอบได้เพียงสามสิบล้านบาทเศษ จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีประมาณแปดแสนล้านบาท นับว่าตรวจสอบได้น้อยมากทำให้เห็นถึงการปฏิบัติงานที่ขาดประสิทธิภาพ ไม่สอดคล้องกับการปฏิรูปการเมืองและการพัฒนาประเทศ ซึ่งประเด็นนี้อาจเป็นเพราะการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินล่าช้าทำให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินขาดหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการบริหารงาน และผลงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีประสิทธิภาพ

ปัญหาเชิงบริหารของการตรวจเงินแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๑๒ บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นอิสระและเป็นกลาง พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งโดยคำแนะนำของวุฒิสภาย่อมถือได้ว่าเป็นองค์การอิสระที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการดูแลตรวจสอบเงินของแผ่นดินเป็นอย่างยิ่ง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

- มาตรา ๔ ได้บัญญัติให้มี "หน่วยรับตรวจ" ถึง ๗ ประเภท ซึ่งครอบคลุมถึงเงินของแผ่นดินในหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่กระทรวงทบวง กรม หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเงินแผ่นดินจำนวนมหาศาล

ดังนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบ จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะการดำเนินการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใสและมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันมิให้เงินแผ่นดินรั่วไหลนั้น เป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

จากการศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมาธิการ มีความเห็นว่าหน่วยงานแห่งนี้มีจุดอ่อนอยู่หลายประการ เช่น หน่วยรับตรวจที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกระจายอยู่ทั่วประเทศประมาณแปดหมื่นหน่วย แต่สำนักงานฯ มีบุคลากรเพียงสองพันคนเศษเท่านั้น จำเป็นต้องนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้การอบรมฝึกฝนบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพและพัฒนาการตรวจสอบ เพื่อป้องกันมิให้เงินแผ่นดินรั่วไหลดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะการคอร์รัปชันในวงราชการเป็นที่ทราบกันทั่วไปน่าเป็นห่วงเพราะแพร่หลายจนกลายเป็นมะเร็งร้ายในสังคมไทย

การปรับปรุงงานบริหารจำเป็นต้องมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการตรวจสอบโดยการสร้างเครือข่ายการสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับหน่วยรับการตรวจสอบ โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบระยะไกล ตลอดจนใช้สำนักงานเอกชนช่วยเหลือในการตรวจสอบบางกรณี นอกจากนี้ควรจะมีการจัดตั้งสถานที่ในการให้ข้อมูลแก่ประชาชนตรวจสอบก่อนมีกรณีความไม่ถูกต้องหรือความไม่โปร่งใสเกิดขึ้นแทนที่จะเป็นการรับคำร้องเรียนของประชาชนหลังจากกรณีความไม่ถูกต้องได้เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะต้องเป็นผู้ประสานกับประชาชน โดยจัดให้มีสถาบันกลางเป็นผู้ประสานงานชี้แจงเหตุผลหากเกิดการขัดแย้งระหว่างหน่วยงานรับตรวจกับประชาชน

สำหรับงบประมาณรายจ่ายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ตั้งไว้เป็นเงิน ๑,๐๖๔.๔๙ ล้านบาท เพื่อปรับปรุงขยายงานดังกล่าวข้างต้น ซึ่งควรจะได้รับ การสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างเต็มที่และไม่ควรทำการปรับลดแต่อย่างใด โดยเฉพาะงบก่อสร้างอาคารสถาบันฝึกอบรมสำหรับฝึกอบรมสัมมนาแก่ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของ หน่วยรับตรวจต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักและมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นอย่างยิ่ง

๔.๒ การเสนอชื่อบุคคลเพื่อให้วุฒิสภามีความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

เรื่องนี้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตั้งคณะกรรมการสรรหาขึ้นคณะหนึ่งเพื่อ สรรหาบุคคลที่เหมาะสมแก่การดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเสนอต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อพิจารณาเสนอต่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงิน

แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ (๖) และมาตรา ๓๐ และในที่สุดคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้
คัดเลือกบุคคล ๓ คน เสนอต่อบุติสภา คือ

๑. นายนนทพล นิมสมบุญ

๒. นางจรรวรณ์ เมณฑกา

๓. นายประธาน ดาบเพชร

ภายหลังที่วุฒิสภาได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญตรวจสอบประวัติบุคคลทั้ง ๓
แล้วที่ประชุมวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ได้ทำการพิจารณาเลือกและให้ความเห็นชอบ
นางจรรวรณ์ เมณฑกา ในการดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อประธานวุฒิสภาได้นำความขึ้น
ทูลเกล้าฯ แล้วในที่สุดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนางจรรวรณ์
เมณฑกา เป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๔

อนึ่ง คณะกรรมการฯ ขอตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับกรณีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ทำการคัดเลือกผู้สมควรเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ๓ คน ตามที่เรียนมาข้างต้น ซึ่งได้มีมติให้เลื่อนเรื่องนี้
มาหลายครั้ง ทำให้การแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินล่าช้าตลอดมาและน่าจะก่อให้เกิดผลเสียต่อการปฏิบัติ
หน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นอันมาก

สาเหตุสำคัญของความล่าช้าดังกล่าวเชื่อมโยงเกี่ยวกับนายนนทพล นิมสมบุญ
คนเดียว ซึ่งเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

เหตุผลที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกล่าวอ้าง ในการเลื่อนการพิจารณาเรื่องนี้
จนก่อให้เกิดความล่าช้าผิดปกติ ก็คือ นายนนทพล นิมสมบุญ ถูกสอบสวนความผิดทางวินัยและผิดกฎหมาย
รวมทั้งถูกพักราชการ เมื่อการสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จก็ยังถือว่านายนนทพล นิมสมบุญ ยังบริสุทธิ์อยู่และ
เพื่อความเป็นธรรมควรเปิดโอกาสเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้แก่นายนนทพล นิมสมบุญ ด้วย

ในการพิจารณาเรื่องนี้ในที่ประชุมของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มีมติให้เลื่อน
การเสนอรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแต่ละครั้งนั้น ผู้ที่มีความเห็นให้มีการเลื่อน
เรื่องนี้ คือ

๑. นายปรัชญา สุตะบุตร

๒. นางสุลีมาศ สุทธิสัมพันธ์

๓. ศาสตราจารย์ คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี

๔. นายชัยเขต สุนทรพิพิธ

๕. นางจรัสพันธ์ นิตติชัย

๖. นายปัญญา สติจิต

อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกต อีกว่าเมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีมติให้มีการเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินครั้งสุดท้าย เพื่อเสนอต่อวุฒิสภา เพื่อให้ความเห็นชอบนั้น ปรากฏว่านายประธาน ดาบเพชร ได้ ๕ คะแนน นางจาวรรณ เมณฑกา ได้ ๓ คะแนน นายนนทพล นิมสมบุญ ไม่ได้รับคะแนน และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินก็ได้เสนอชื่อนายนนทพล นิมสมบุญ ต่อวุฒิสภาด้วยเหตุผลตามที่เรียนมาข้างต้น

๔.๒.๑ ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

คณะกรรมการธิการเห็นว่าการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตามความในมาตรา ๓๐ บัญญัติว่า "คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติตามความในมาตรา ๒๔ เพื่อเสนอประธานวุฒิสภา" วรยศลงบัญญัติว่า "เมื่อคณะกรรมการได้สรรหาบุคคลตามวรรคหนึ่งแล้วต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นก่อนเสนอรายชื่อไปยังวุฒิสภา" ส่วนวรรคสาม บัญญัติว่า "การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด" และในมาตรา ๓๑ บัญญัติว่า "เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายชื่อบุคคลตามมาตรา ๓๐ แล้วให้เสนอวุฒิสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ" ดังนั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบรายชื่อ เช่น ส่งมา ๒ คน หรือ ๓ คน วุฒิสภาก็มาเลือกว่าเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งสามารถส่งกลับคืนได้เพราะความในมาตรา ๓๐ วรรคท้ายบัญญัติว่า "เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบแล้วก็ให้ประธานวุฒิสภารายบังคมทูลแต่งตั้ง ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบก็ส่งคืน" และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙๖ ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญมาตรวจสอบประวัติ ซึ่งถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าบุคคลนำเสนอมาไม่เหมาะสม หรือกระบวนการขาดความเป็นธรรมก็สามารถส่งคืนดังความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ให้อำนาจกับวุฒิสภาไว้

๔.๒.๒ ปัญหาอุปสรรคในการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๑๒ ความตอนหนึ่งว่า "คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงิน การคลังและด้านอื่น พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลังหรือด้านอื่น"

เมื่อปรากฏว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ๑๐ คน ไม่ทำการ

- เลือกบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้วุฒิสภาเห็นชอบ คณะกรรมการจึงได้เร่งรัดคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงได้ส่งรายชื่อมายังวุฒิสภา ผลทำให้มีการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้มีฉะนั้นก็ไม่สามารถตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินได้ เนื่องจากมีการประวิงเวลาของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้ง ๑๐ คน

๕. ข้อสังเกตของคณะกรรมการเพื่อให้วุฒิสภาทราบ

๕.๑ การตรวจสอบกรณีการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

- กรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๓ ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสรรหาซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำหน้าที่สรรหาผู้มีความสมบัติเหมาะสมเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๓ แต่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีมติให้รอการพิจารณาไว้ก่อนเพื่อรอผลการสอบสวนทางวินัยร้ายแรงของ นายนนทพล นิมสมบุญ ผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเป็นผู้สมัครเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) ได้มีมติตั้งกรรมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและได้เชิญประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมาชี้แจง และรับว่าจะรีบดำเนินการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อของผู้ที่สมควรจะดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยมีการประชุมเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เพื่อสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อเสนอต่อประธานวุฒิสภาผลจากการสอบสวนของกรรมาธิการฯ ทำให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเกิดความตื่นตัวแยกการสรรหาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินออกจากเรื่องการสอบสวนทางวินัยผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทำให้การเลือกผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินปรากฏผลคือประธานสามารถเสนอวุฒิสภา

๕.๒ การตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

- สืบเนื่องจากการศึกษารายงานการปฏิบัติราชการของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๒ ที่ผ่านการพิจารณาของวุฒิสภามีข้อสังเกตว่าตรวจพบกรณีทุจริตน้อยมากจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงฟังได้ว่าในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมี นายนนทพล นิมสมบุญ ทำหน้าที่ผู้อำนวยการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งขณะนั้นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังมิได้ใช้บังคับ

(ก่อน ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๒) จึงยังไม่มีคณะ กรรมการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบ ความไม่มีประสิทธิภาพจึงอยู่ในความรับผิดชอบของนายณนทพล นิมสมบุญ ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

๕.๓ กรณีประธานวุฒิสภาก่อนรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธาน กรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนี้

เมื่อสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันรุ่นแรกได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ แต่ไม่ครบจำนวน ๒๐๐ คน ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้เกิดปัญหาว่า วุฒิสภา ในขณะนั้นจะทำการประชุมได้หรือไม่ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยแล้ว วุฒิสภาไม่อาจทำการประชุมได้ จนกว่าจะมีการเลือกตั้งให้ครบจำนวน ๒๐๐ คน

สำหรับสมาชิกวุฒิสภาชุดก่อน ซึ่งมีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานนั้น ย่อมสิ้น สมาชิกภาพลงภายในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นวันที่สมาชิกวุฒิสภาชุดใหม่ได้รับเลือกตั้งและสมาชิก วุฒิสภาชุดก่อนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญต่อไปได้

ด้วยเหตุนี้ จึงเกิดปัญหาว่า การที่นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภาก่อน ซึ่ง สิ้นสมาชิกภาพแล้ว ได้รับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานและกรรมการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ จะมีผลหรือไม่ ซึ่งในกรณีนี้พอจะวินิจฉัยได้ว่าเมื่อนายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธาน วุฒิสภาก่อนสิ้นสมาชิกภาพแล้ว ก็ย่อมไม่มีอำนาจรับสนองพระบรมราชโองการในทุกกรณีที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแต่อย่างใด ตามนัยคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒๐/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๓

ฉะนั้น การที่นายมีชัย ฤชุพันธุ์ รับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานและ กรรมการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังที่ได้สิ้นสภาพสมาชิกวุฒิสภาแล้ว ย่อมไม่มีผลตามรัฐธรรมนูญและไม่อาจ ใช้บังคับได้

ส่วนที่ ๒

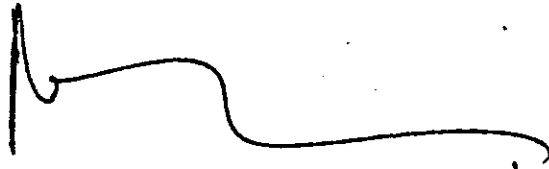
๒.๑ ผลการตรวจสอบประวัติและคุณสมบัติคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

๒.๒ กรณีสอบสวนและการพักราชการของนายณนทพล นิมสมบุญ

(เนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนบุคคล จึงยกนำเสนอเป็นการลับ สมาชิกวุฒิสภาจะได้รับข้อมูล ดังกล่าวในที่ประชุมวุฒิสภา)

คณะกรรมการการขอยางงานผลการพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของ

- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้วุฒิสภาได้พิจารณา และหากที่ประชุมวุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับรายงานของคณะกรรมการก็ขอเสนอให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของประเทศไทยและประชาชนสืบไป

(นายสันติภาพ อินทรพัฒน์)

เลขานุการคณะกรรมการสามัญ

เอกสารประกอบหมายเลข 1

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๐/๒๕๔๓

วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา

ประธานรัฐสภาเสนอคำร้องลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า ตามที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา รวม ๒๐๐ คน เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ นั้น ปรากฏว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งให้บุคคลได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก วุฒิสภาเพียง ๑๒๒ คน ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา และมีความเห็นขัดแย้งกัน ๒ ฝ่าย คือ

ฝ่ายแรก ได้แก่สมาชิกวุฒิสภาที่ครบวาระไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ เห็นว่า วุฒิสภาต้องประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภา ๒๐๐ คน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง ดังนั้น เมื่ออายุของวุฒิสภาเต็มสิ้นสุดลง จะต้องดำเนินการเลือกตั้งทั่วไปเพื่อให้ได้สมาชิกวุฒิสภาครบ ๒๐๐ คน ก่อน วุฒิสภาชุดใหม่จึงจะปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญได้ และในระหว่างที่ ดำเนินการเลือกตั้งได้ สมาชิกวุฒิสภาไม่ครบ ๒๐๐ คน สมาชิกวุฒิสภาชุดเดิมที่พ้นจากสมาชิกภาพ ยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๖๘

ฝ่ายที่สอง ได้แก่สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ เห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้ง เริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคห้า (๑) สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกวุฒิสภาได้ทุกประการ เพราะ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้ง จำนวนสองร้อยคน แต่มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลง ไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาขึ้นแทนในตำแหน่งที่ว่าง ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่ ดังนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหนึ่งร้อยยี่สิบสองคน จึงปฏิบัติหน้าที่และประกอบกันเป็นวุฒิสภาได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ แล้ว วุฒิสภาที่ครบวาระเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ไม่มีอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๖๘ อีกต่อไป

ประธานรัฐสภาพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการการเลือกตั้งที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ สร้างความสับสนขึ้นในหมู่ประชาชนทั่วประเทศ ถือได้ว่า เป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ประกอบกับเป็นปัญหาที่อาจ ส่งผลกระทบต่อการเลือกตั้งโดยตรง ดังนั้น เพื่อยุติปัญหาข้อโต้แย้งดังกล่าว ประธานรัฐสภา จึงอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยในประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. ในระหว่างที่สมาชิกวุฒิสภาชุดใหม่ได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบ ๒๐๐ คน นั้น การปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จะเป็นอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ที่ครบวาระไปแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓ (ที่ถูกต้อง คือ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓) หรือสมาชิกวุฒิสภาชุดใหม่ที่ได้รับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคห้า (๑)

๒. ถ้าสมาชิกวุฒิสภาชุดใหม่ที่ได้รับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคห้า (๑) ต้องทำหน้าที่วุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแล้ว หากสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้ง ซึ่งไม่ครบ ๒๐๐ คน จะดำเนินการให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้หรือไม่

แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ (๖) และมาตรา ๓๐ และในที่สุดคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้
คัดเลือกบุคคล ๓ คน เสนอต่อบุติสภา คือ

๑. นายนนทพล นิมสมบุญ
๒. นางจรรวรณ์ เมณฑกา
๓. นายประธาน ดาบเพชร

ภายหลังที่วุฒิสภาได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญตรวจสอบประวัติบุคคลทั้ง ๓
แล้วที่ประชุมวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ได้ทำการพิจารณาเลือกและให้ความเห็นชอบ
นางจรรวรณ์ เมณฑกา ในการดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อประธานวุฒิสภาได้นำความขึ้น
ทูลเกล้าฯ แล้วในที่สุดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนางจรรวรณ์
เมณฑกา เป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๔

อนึ่ง คณะกรรมการวิสามัญฯ ขอตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับกรณีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ทำการคัดเลือกผู้สมควรเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ๓ คน ตามที่เรียนมาข้างต้น ซึ่งได้มีมติให้เลื่อนเรื่องนี้
มาหลายครั้ง ทำให้การแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินล่าช้าตลอดมาและน่าจะก่อให้เกิดผลเสียต่อการปฏิบัติ
หน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นอันมาก

สาเหตุสำคัญของความล่าช้าดังกล่าวเชื่อมโยงเกี่ยวกับนายนนทพล นิมสมบุญ
คนเดียว ซึ่งเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

เหตุผลที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกล่าวอ้าง ในการเลื่อนการพิจารณาเรื่องนี้
จนก่อให้เกิดความล่าช้าผิดปกติ ก็คือ นายนนทพล นิมสมบุญ ถูกสอบสวนความผิดทางวินัยและผิดกฎหมาย
รวมทั้งถูกพักราชการ เมื่อการสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จก็อ้างถึงว่านายนนทพล นิมสมบุญ ยังบริสุทธิ์อยู่และ
เพื่อความเป็นธรรมควรเปิดโอกาสเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้แก่นายนนทพล นิมสมบุญ ด้วย

ในการพิจารณาเรื่องนี้ในที่ประชุมของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มีมติให้เลื่อน
การเสนอรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแต่ละครั้งนั้น ผู้ที่มีความเห็นให้มีการเลื่อน
เรื่องนี้ คือ

๑. นายปรัชญา สุตะบุตร
๒. นางสุลิมาศ สุทธิสัมพันธ์
๓. ศาสตราจารย์คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี
๔. นายวัยเชต สุนทรพิพิธ
๕. นางจิระพันธ์ นิธิติศัย
๖. นายปัญญา สติจิต

อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกต อีกว่าเมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีมติให้มีการเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินครั้งสุดท้าย เพื่อเสนอต่อวุฒิสภา เพื่อให้ความเห็นชอบนั้น ปรากฏว่านายประธาน ดาบเพชร ได้ ๕ คะแนน นางจาวรรณ เมณฑกา ได้ ๓ คะแนน นายนนทพล นิมสมบุญ ไม่ได้รับคะแนน และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินก็ได้เสนอชื่อนายนนทพล นิมสมบุญ ต่อวุฒิสภาด้วยเหตุผลตามที่เรียนมาข้างต้น

๔.๒.๑ ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

คณะกรรมการธิการเห็นว่าการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตามความในมาตรา ๓๐ บัญญัติว่า "คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติตามความในมาตรา ๒๘ เพื่อเสนอประธานวุฒิสภา" วรรคสองบัญญัติว่า "เมื่อคณะกรรมการได้สรรหาบุคคลตามวรรคหนึ่งแล้วต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นก่อนเสนอรายชื่อไปยังวุฒิสภา" ส่วนวรรคสาม บัญญัติว่า "การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด" และในมาตรา ๓๑ บัญญัติว่า "เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายชื่อบุคคลตามมาตรา ๓๐ แล้วให้เสนอวุฒิสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ" ดังนั้นการพิจารณาให้ความเห็นชอบรายชื่อ เช่น ส่งมา ๒ คน หรือ ๓ คน วุฒิสภาก็มาเลือกว่าเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งสามารถส่งกลับคืนได้เพราะความในมาตรา ๓๐ วรรคท้ายบัญญัติว่า "เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบแล้วก็ให้ประธานวุฒิสภารายงานบังคับบัญชาแต่งตั้ง ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบก็ส่งคืน" และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙๖ ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญมาตรวจสอบประวัติ ซึ่งถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าบุคคลนั้นเสนอมาไม่เหมาะสม หรือกระบวนการขาดความเป็นธรรมก็สามารถส่งคืนดังความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ให้อำนาจกับวุฒิสภาไว้

๔.๒.๒ ปัญหาอุปสรรคในการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๑๒ ความตอนหนึ่งว่า "คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงิน การคลังและด้านอื่น พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลังหรือด้านอื่น"

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ประธานรัฐสภามีอำนาจเสนอ คำร้องนี้ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาล รัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย"

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติให้ประธานรัฐสภาเสนอ เรื่องที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อ พิจารณาวินิจฉัยได้ เมื่อประธานรัฐสภาเห็นว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ การเลือกตั้ง ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และส่งเรื่องพร้อมความเห็นมายังศาลรัฐธรรมนูญ จึงเป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และเป็นการเสนอคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ดังนั้น ประธานรัฐสภาจึงมีอำนาจเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย และศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องดังกล่าวได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว กำหนดประเด็นพิจารณาวินิจฉัยว่า

๑. สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งไม่ครบสองร้อยคนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง จะดำเนินการให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้หรือไม่

๒. ในระหว่างที่สมาชิกวุฒิสภาได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบสองร้อยคนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง การปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เป็นอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ หรือสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบสองร้อยคน

ประเด็นที่หนึ่ง สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งไม่ครบสองร้อยคน จะดำเนินการ ให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้หรือไม่

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ หมวด ๖ รัฐสภา ส่วนที่ ๓ วุฒิสภา บัญญัติ องค์ประกอบของวุฒิสภาไว้ในมาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่งว่า "วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราชวร เลือกตั้งจำนวนสองร้อยคน" และวรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลง ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ และยังมีได้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่" หมายความว่า องค์ประกอบซึ่งเป็นเงื่อนไขในการเป็นวุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรหนึ่งนั้น ต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราชวรเลือกตั้งสองร้อยคน จะน้อยกว่าหรือเกินสองร้อยคนไม่ได้ เนื่องจากสมาชิกวุฒิสภาก็เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๙ ด้วย เมื่อองค์ประกอบดังกล่าวครบถ้วนแล้ว วุฒิสภาก็มีสถานะเป็น องค์กรที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง หากต่อมาตำแหน่งสมาชิก วุฒิสภาว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ และยังมีได้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง จึงให้ วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่ได้ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ ที่บัญญัติว่า "การประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ แต่ละสภาจึงจะเป็นองค์ประชุม...." นั้น เป็นบทบัญญัติที่กำหนดจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะเป็น องค์ประชุม แต่การประชุมจะมีได้ต้องมีองค์กรที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ คือ วุฒิสภาที่ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราชวรเลือกตั้งจำนวนสองร้อยคนก่อน จึงจะมีการประชุมซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาได้

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์กรที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ บัญญัติ ให้เป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัด หรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ได้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ และประกาศผลการเลือกตั้งว่า มีผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหนึ่งร้อยยี่สิบสองคน ไม่ครบองค์ประกอบเป็นวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง ซึ่งต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราชวรเลือกตั้งจำนวนสองร้อยคน จึงไม่อาจปฏิบัติหน้าที่เป็นวุฒิสภาได้ แม้จำนวน ผู้ได้รับการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งจะไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มี ก็ไม่อาจดำเนินการประชุมได้ เพราะยังไม่ครบองค์ประกอบเป็นวุฒิสภา

ดังนั้น สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับการเลือกตั้งไม่ครบสองร้อยคน จึงไม่ครบ องค์ประกอบเป็นวุฒิสภา ไม่อาจดำเนินการให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญ ได้

ประเด็นที่สอง ในระหว่างที่สมาชิกวุฒิสภาได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบสองร้อยคน การปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เป็นอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งสมาชิก

ภาพสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ หรือสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบสองร้อยคน

เมื่อวินิจฉัยประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับการเลือกตั้งไม่ครบสองร้อยคน ไม่ครบองค์ประกอบเป็นวุฒิสภา และไม่สามารถดำเนินการให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้ จึงมีประเด็นต้องพิจารณาตามประเด็นที่สองเพียงว่า ในระหว่างที่สมาชิกวุฒิสภาได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบสองร้อยคน การปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาตาม บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเป็นอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ บทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม บัญญัติว่า "ให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาจะสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๙ หรือ..... ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลง ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่" และวรรคห้า บัญญัติว่า "ในกรณีที่มิให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคสามสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมด ให้ดำเนินการให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ในคราวแรกดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงเมื่อครบสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ให้ดำเนินการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันก่อนวันครบสี่ปี ในกรณีเช่นนี้ให้อายุของวุฒิสภาและสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้ง เริ่มนับตั้งแต่วันที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคสามสิ้นสุดลง (๒)..." ซึ่งเป็นการบัญญัติให้การเริ่มนับอายุของวุฒิสภาและสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาในคราวแรกตามรัฐธรรมนูญนี้อยู่ภายใต้เงื่อนไขของการดำเนินการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันก่อนวันครบสี่ปีของการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสาม แต่ไม่ได้บัญญัติให้การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาตาม มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม อยู่ภายใต้เงื่อนไขของการดำเนินการเลือกตั้งดังกล่าวด้วย

กรณีตามคำร้องปรากฏว่า พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป ในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ แต่สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม ได้รับพระมหากษัตริย์โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๙ ครบสี่ปีในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ดังนั้น การดำเนินการเลือกตั้งในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ จึงเป็นการเลือกตั้งภายในหกสิบวัน ก่อนวันครบสี่ปี แต่การที่มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในคราวแรก เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ ซึ่งได้สมาชิกวุฒิสภายังไม่ครบสองร้อยคน โดยมีข้อเท็จจริงต่อไปว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่องให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใหม่ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ โดยมีได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาฯ การเลือกตั้งสมาชิก วุฒิสภาในคราวแรกตามรัฐธรรมนูญนี้จึงยังไม่แล้วเสร็จ และไม่มีผลเปลี่ยนฯ ลงวันสิ้นสุดสมาชิกภาพ ของสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสาม เพราะเป็นการสิ้นสุดเมื่อครบสี่ปีนับแต่วันที่ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ซึ่งเป็นไปตามวาระของสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๙ สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสาม จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ แล้ว

การที่จะพิจารณาว่า สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม ที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงแล้ว จะปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้ในระหว่างยังมีสมาชิกวุฒิสภาซึ่งราษฎรเลือกตั้งไม่ครบสองร้อยคนได้หรือไม่นั้น เห็นว่า บทเฉพาะกาลไม่ได้ บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ดังเช่นที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑๗ วรรคสาม ให้คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งแต่ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่จัดตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่ออายุของ วุฒิสภาสิ้นสุดลง พระมหากษัตริย์จะได้ทรงตราพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลง และวันเลือกตั้งต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร" และวรรคสอง บัญญัติว่า "เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๖๘ ให้สมาชิกวุฒิสภาที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ อายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ จะเข้ารับหน้าที่" นั้น เป็นบทบัญญัติที่ใช้สำหรับกรณีที่อายุของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้สิ้นสุดลง ซึ่งหมายความว่า วุฒิสภาที่ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญนี้ แต่มิได้หมายความว่ารวมถึงสมาชิกวุฒิสภาที่บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม บัญญัติให้คงเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ สมาชิกวุฒิสภายังสมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ จึงไม่อาจอาศัยมาตรา ๑๓๑ วรรคสอง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ดังนั้น เมื่อไม่มีบทเฉพาะกาล และไม่มีบทบัญญัติใดในรัฐธรรมนูญนี้ ให้สมาชิกวุฒิสภายังสมาชิกภาพสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป สมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวจึงไม่อาจปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาตาม บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในระหว่างที่ได้สมาชิกวุฒิสภายังไม่ครบสองร้อยคน

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า

๑. สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับการเลือกตั้งมีจำนวนยังไม่ครบสองร้อยคนไม่อาจดำเนินการให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้ได้

๒. ในระหว่างที่สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับการเลือกตั้งมีจำนวนยังไม่ครบสองร้อยคน สมาชิกวุฒิสภาที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้ได้

(นายประเสริฐ นาสกุล)
(นายโกเมน ภัทรภิรมย์)
(นายจุฬพล ณ สงขลา)
(พลโท จุล อติเรก)
(นายชัยอนันต์ สมุทวณิช)
(นายมงคล สระฐาน)
(นายสุจิต บุญบงการ)
(นายสุจินดา ยงสุนทร)
(นายสุวิทย์ ธีรพงษ์)
(นายอนันต์ เกตุวงศ์)
(นายอิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ)
(นายอุระ หวังอ้อมกลาง)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ไปยังหน้าที่แล้ว

เอกสารประกอบหมายเลข 2

ที่ สว ๐๐๐๒/๑๐๘๕

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม.๑๐๓๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๔๓

เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา ขอพระราชทาน
พระบรมราชวโรกาสกราบบังคมทูลพระกรุณาทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์
ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้าน
ตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่น
และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒
ให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีหน้าที่สรรหา
และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเป็นจำนวนสองเท่าของแต่ละประเภทเสนอต่อประธาน
วุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติเลือกบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดินจำนวนสิบคน บัดนี้ คณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้
ดำเนินการสรรหาและได้เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว ในคราว
ประชุมวุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ที่ประชุม
วุฒิสภาได้ลงมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อจำนวนสิบคนเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และ
บุคคลทั้งสิบได้ประชุมเลือกกันเองเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๓ ให้คนหนึ่งเป็นประธาน
กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

ข้าพระพุทธเจ้า .

ข้าพระพุทธเจ้า จึงขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายรายงานบุคคลทั้งสิบ
มาเพื่อทรงพิจารณาแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามร่าง
ประกาศที่ทูลเกล้าฯ ถวายมาพร้อมนี้ หากชอบด้วยพระราชดำริ ขอได้โปรดทรงลง
พระปรมาภิไธย เพื่อข้าพระพุทธเจ้า จักได้รับพระราชทานดำเนินการต่อไป

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)

ประธานวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๒๔๔๑๕๔๑

โทรสาร ๒๔๔๑๕๔๒

เอกสารประกอบหมายเลข 3

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๔๓

เพื่อให้การสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มีความซื่อสัตย์สุจริต และให้ได้หลักประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๑๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

"ประธานกรรมการ" หมายความว่า ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

"ผู้ว่าการ" หมายความว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อ ๔ ผู้ที่จะได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการ จะต้องมีความสมบูรณ์ดังนี้

(๑) ต้องเป็นผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลังหรือด้านอื่น

(๒) มีความซื่อสัตย์สุจริต

(๓) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๔) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเสนอชื่อ

(๕) เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือมีวุฒิการศึกษาในระดับตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปในสาขาวิชาการบัญชี เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ หรือการบริหาร จากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ หรือจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนรับรองวิทยฐานะ และ

(โปรดพลิก)

คตง.73

(๖) มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๑๐ หรือเทียบเท่า ซึ่งมีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดินหรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์แก่งานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือ

(ข) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ โดยสอนวิชาการบัญชี เศรษฐศาสตร์ หรือนิติศาสตร์เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี หรือ

(ค) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับประธานกรรมการ กรรมการกรรมการผู้จัดการ หรือตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นของธุรกิจ ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

ข้อ ๕ ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมืองในระยะหนึ่งปีก่อนดำรงตำแหน่ง

(๓) เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(๔) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๖) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๗) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

(๘) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๙) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๑๐) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๑) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๓) เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

ข้อ ๖ การสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

(๒) ผู้ที่จะได้รับการสรรหาอาจสมัครด้วยตนเองหรือได้รับการเสนอชื่อ เพื่อรับการสรรหาก็ได้

(๓) ผู้ที่จะได้รับการสรรหาต้องผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๔ และข้อ ๕

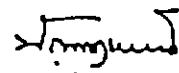
(๔) คณะอนุกรรมการหรือคณะกรรมการอาจให้ผู้ที่จะได้รับการสรรหาแถลงหรือแสดงหลักฐานผลงานทางวิชาการหรือทางประสบการณ์ ที่บ่งชี้ถึงความรู้ ความสามารถ หรือด้านอื่นตามที่กำหนด

(๕) การเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ถือตามมติคณะกรรมการโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการ ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ลงมติอีกครั้งหนึ่งต่อเนื่องกันไป และในกรณีนี้ให้ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการ

ข้อ ๘ เมื่อคณะกรรมการสรรหาบุคคลตามข้อ ๖ ได้แล้วให้เสนอชื่อไปยังประธานวุฒิสภาโดยเร็ว และต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นก่อน

ข้อ ๙ ประธานกรรมการเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และคณะกรรมการมีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาที่เกิดขึ้นในการบังคับใช้ระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๓

(นายปัญญา ตันติยวงศ์)

ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

รับรองสำเนาถูกต้อง

(นายพิศิษฐ์ สีลาวชิโรภาส)

ผู้ช่วยเลขานุการ คตง.

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถ้ากรรมการพร้อมจะแถลงเชิญเลขนะครับ ท่านผู้ใดจะแถลงครับ ท่านพันเอก สมคิด เชิญครับ

พันเอก สมคิด ศรีสังคม (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ระเบียนวาระที่ ๔.๕ นั้นะครับ เกี่ยวกับรายงานของคณะกรรมการสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนที่สอง (รายงานลับ) ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วนั้นะครับ เรื่องนี้เนื่องจากว่าเป็นเวลาที่ผ่านพ้นมาเป็นช่วงระยะเวลาานพอสมควร กระผมใคร่จะทบทวนเรื่องทั้งหมดเพื่อให้ท่านสมาชิกฯ ผู้มีเกียรติทั้งหลายได้ติดตามได้นะครับ กระผมขอกราบเรียนดังนี้

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมี พันเอก สมคิด ศรีสังคม กระผมและนายสันติภาพ อินทรพัฒน์ เป็นผู้เสนอแนะครับ และที่ประชุมวุฒิสภาในคราวนั้น ได้มีมติตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติของ สตง. หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๘๕ นะครับ ที่นี้เรื่องนี้ คณะกรรมการสามัญชุดนี้ได้ดำเนินการศึกษาและสอบสวนเสร็จเรียบร้อยแล้ว แล้วก็ได้ออกกราบเรียนประธานวุฒิสภาในสมัยนั้นขอให้บรรจุเข้าระเบียบวาระนะครับ และก็เนื่องจากว่า วุฒิสภานั้นมีงานรัดตัวเป็นจำนวนมากนะครับ ก็เลยต้องเลื่อนกันมาจนกระทั่งบัดนี้ ความจริงเรื่องนี้ก็ได้มีรายงาน ท่านสมาชิกฯ ก็คงได้รับทราบ แต่เรื่องนี้กระผมเป็นเพียงทบทวนเท่านั้นครับ ที่นี้เรื่องนี้ประธานวุฒิสภาได้บรรจุเข้าระเบียบวาระและเลื่อนการพิจารณาหลายครั้ง และในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ปีที่แล้วนะครับ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการชุดนี้ในส่วนที่หนึ่ง ส่วนที่เปิดเผยนะครับ และก็เรียบร้อยแล้ว และก็ส่วนที่สอง ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของบุคคลนะครับ คณะกรรมการได้เสนอแยกเป็นเรื่องลับเนื่องจากเวลาจำกัด ผู้ทำหน้าที่หน้าที่ประธานวุฒิสภาขณะนั้นได้ขอ

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

วิมล ๓/๒

เลื่อนการพิจารณาไปก่อน และที่ทางคณะกรรมการสามัญคณะนี้ได้เสนอเรื่องนี้กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาให้บรรจุเข้าระเบียบวาระ แต่เนื่องจากวุฒิสภาของเรามีงานด่วนก็เลย
เลื่อนกันมาจนกระทั่งได้บรรจุระเบียบวาระในวันนี้เป็นระเบียบวาระที่ ๔.๕ นะครับ ซึ่งจะ
ได้นำเสนอให้ท่านพิจารณา แต่เมื่อเป็นเรื่องลับกระหม่อมก็ขออนุญาตให้มีการประชุมลับก่อน
ที่จะได้ดำเนินการเรื่องนี้ต่อไป เพราะฉะนั้นกระหม่อมก็ขอให้ท่านประธานฯ ได้พิจารณาตาม
ข้อบังคับฯ ด้วย ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านเสนอให้ประชุมลับ ต้องมีผู้รับรอง ๑ ใน ๔ นะครับ ขอผู้รับรอง
ท่านสันติภาพจะเสนอใช้ไหมครับ

นายสันติภาพ อินทรพัฒน์ (กรรมการ) : ยังครับท่านประธานฯ คือ
 อย่างนี้ ผมในฐานะเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญตรวจสอบการปฏิบัติราชการของ
 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพราะฉะนั้นก่อนที่จะเข้าสู่ในวาระ มีผลของการรายงาน
 ของกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและสอบสวนการปฏิบัติราชการของสำนักงาน
 การตรวจเงินแผ่นดิน ผมเรียนท่านประธานฯ อย่างนี้ ก่อนที่จะเข้าไปในเรื่องลับมีประเด็นอยู่
 นิดเดียวท่านประธานฯ ผมอยากจะปรึกษาท่านประธานฯ อย่างนี้ ของเดิมลำดับความ
 สักกิดหนึ่งว่าในรายงานหน้าแรกซึ่งปรากฏอยู่ในรายงานของกรรมการในส่วนตอนนั้น
 ที่กรรมการยกกรณีขึ้นศึกษา ก็คือว่าผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานการตรวจเงิน
 แผ่นดินซึ่งวุฒิสภาเป็นคนเลือกตั้ง มีเหตุผลข้อตอนนั้นก็มีส่วนละครอยู่ ๓ คน ซึ่งเกี่ยวข้องกับ
 แต่ปรากฏว่าในขณะที่อดีตรักษาการผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินนี้มา ๒ ปีกว่า ในขณะที่เดียวกัน
 ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในขณะนั้นก็ไม่เสนอตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงิน
 แผ่นดินมาให้วุฒิสภาเลือกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ นั่นคือที่มา เพราะฉะนั้นผมเองได้
 เสนอญัตติพร้อมกับท่านสมคิด ศรีสังคม สภาแห่งนี้ก็ได้มีมติให้ตั้งกรรมการขึ้นมา
 คณะหนึ่งซึ่งมีจำนวนท่านปรากฏอยู่ในรายงานในหน้า ๓ นี้ว่ามีใครบ้าง และใครทำหน้าที่
 อะไร ผมไม่ต้องอธิบาย แต่ปรากฏชัดอยู่ตรงนี้ หลังจากที่เรามีการเลือกประธานเสร็จ ภาระ
 ของกรรมการชุดนี้ได้ทำสำเร็จก็คือว่า เชิญประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมา
 แล้วก็ในขณะที่เดียวกันบอกว่าถึงเวลา ๒ ปี ทำไม่รักษาการเกิน ไม่เป็นไปตามที่กฎหมาย
 รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ กำหนดไว้ ภาระของกรรมการก็ทำเสร็จก็คือว่าเมื่อเราเชิญ
 ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมา ท่านก็ส่งรายชื่อบัญชีรายชื่อมาให้มีการเลือก
 ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมา เพราะฉะนั้นภาระหน้าที่ของกรรมการก็เสร็จสิ้นถือว่า
 การรายงานในขณะนั้นเราศึกษาว่าทำไมคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินถึงไม่ตั้งผู้ว่าการฯ
 ไม่เสนอรายชื่อมาเสียที หลังจากนั้นเสร็จเขาก็ได้เสนอรายชื่อมาและสภาแห่งนี้ก็ได้เลือก
 ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินคือคุณหญิงจรวรรณ เมณฑกา เรียบร้อย เพราะฉะนั้น
 กระบวนการตรงนี้ของการรายงานของกรรมการถือว่าภาระของสภาแห่งนี้ได้ทำหน้าที่
 ตรวจสอบประวัติและความประพฤติตอนนั้น ในขณะเดียวกันในขณะที่วุฒิสภามีอำนาจตาม
 รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๒ ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินส่วนหนึ่งซึ่งเป็นเรื่อง

ขององค์กรอิสระวุฒิสภาก็ได้ทำหน้าที่ของเราเรียบร้อย นั่นคือที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อสมาชิกฯ เพื่อทราบ แต่ในส่วนหนึ่งอยากกราบเรียนท่านประธานฯ อย่างนี้ ผมอยากเรียนอย่างนี้ว่า เรื่องลับนี้เพื่อไม่ให้เป็นการกระดองล่าช้า ผมอยากปรึกษาท่านประธานฯ อย่างนี้ว่า มีตัวละครที่เกี่ยวข้องที่กรรมการได้ศึกษา แต่ผมไม่อยากเอ่ยชื่อในระหว่างที่ลับ แต่เท็จจริงในกรรมการ ๑๘ คนนี้ในมาตรา ๖ (๕) ของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน คือคนที่มาสมัครนี้ท่านประธานฯ เขาไม่ได้กำหนดคุณสมบัติเรื่องการศึกษาไว้ เพียงแต่ใช้ตำแหน่งว่าเคยเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการที่เรียกชื่ออย่างอื่นดำรงตำแหน่งในบริษัทซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี แต่กฎหมายในมาตรา ๖ (๕) ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขเรื่องคุณสมบัติการศึกษาไว้ เพราะฉะนั้นกรรมการนี้มาเจอเรื่องคุณสมบัติการศึกษา แต่ที่นี้พอคุณสมบัติการศึกษาถ้าเราจะเปิดเผยกลัวว่าจะมีผลไปถึงประวัติเขา เพราะเพื่อความเป็นธรรม เพราะออกอากาศทั้งประเทศ เพราะฉะนั้นผมอยากกราบเรียนท่านประธานฯ และเพื่อนสมาชิกฯ อย่างนี้ว่า แล้วในขณะที่เดียวกันจากการเลือกตั้งของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินครั้งที่ผ่านมานี้ท่านก็ไม่ได้มาสมัครแล้วและก็ยุติไปตรงนั้นแล้ว แต่ปรากฏรายงานปรากฏในรายงานลับ แต่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานฯ และเพื่อนสมาชิกฯ ว่าท่านยังคิดใจ ข้องใจในเรื่องรายงานลับในส่วนที่ต้องทราบอยู่หรือไม่เท่านั้นเอง เพื่อไม่ให้เสียเวลาสภาแห่งนี้ถ้าท่านบอกไม่คิดใจแล้ว เราได้ทำหน้าที่เราแล้ว เลือกผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว ในการตรวจสอบองค์กรอิสระเราทำหน้าที่เราแล้ว จบกระบวนการแล้วในเรื่องลับนี้ สภาแห่งนี้ยังคิดใจไหม ถ้าคิดใจผมก็ขออนุญาตลับ แต่ถ้าสภาแห่งนี้ไม่คิดใจ เพื่อไม่ให้เสียเวลาท่านประธานฯ ก็ไม่จำเป็นต้องพูดในรายงานส่วนที่สอง แล้วแค่นั้นเอง ผมอยากปรึกษาท่านประธานฯ ก่อนนะครับ ก่อนที่จะเสนอลับหรือไม่ลับ ถ้าท่านอยากจะทราบก็ค่อยว่ากัน เพราะไม่ต้องไปรื้อกลองเข้ากลองออกแล้วเสียเวลาครับ เท่านั้นเอง ผมจึงปรึกษาสภาแห่งนี้ ขอบพระคุณท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เคียวฟังความเห็นสมาชิกฯ ดู ท่านสมพงษ์ครับ

นายสมพงษ์ สระกวี (สงขลา) : ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ กระผม สมพงษ์ สระกวี สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสงขลา เรื่องของรายงานผลการพิจารณาของ คณะกรรมาธิการคณะต่าง ๆ ซึ่งเข้าสู่การประชุมของวุฒิสภาของเราในวันนี้ ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ได้บอกอะไรกับเราครับ ทั้ง ๒ เรื่องได้กลายเป็นเรื่องตลกไปกथाที่สุดเท่าที่ผม ได้เคยพบมา เรื่องที่ ๑ ผ่านไป ศึกษาประเด็นเรื่องสงครามที่อาจเกิดขึ้นระหว่างสหรัฐฯ กับ อิรัก จนกระทั่งสงครามเกิดไปแล้ว เหลือแต่จะถอนกำลังในเดือนมิถุนายนนี้แล้ว และสภา ของเราก็ต้องใช้เวลาในวันนี้มาพูดเรื่องนี้กัน มีทางออกอื่นไหมครับ นอกจากจะต้องทำเรื่อง แบบนี้ เพราะในปีหน้าเราก็จะมาพิจารณาเรื่องที่เสนอในปีนี้อย่างเช่น ควรจะถอนทหาร ออกจากอิรักหรือไม่ในวันที่อเมริกาถอนเรียบร้อยแล้ว หรือประเทศไทยถอนทหารกลับ มาแล้ว ท่านประธานฯ ครับ เช่นเดียวกัน รายงานการพิจารณาของคณะกรรมาธิการที่ พิจารณาตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสด ๆ ร้อน ๆ นั่นก็คือรายการเรื่อง สดง. ไม่ยอมเสนอรายชื่อ ผู้สมัครผู้ว่า สดง. เนื่องจากเขาทะเลาะกันเอง เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๔๕ -----

บัดนี้ ๒๕๔๗ เราเลือกผู้ว่า สตง. ไป ๒ ปีแล้ว และเลือกกรรมการ สตง. ไป ๒ รอบแล้ว นะครับ สภาแห่งนี้กำลังจะมาพิจารณาว่า จะพิจารณารายงานลับเรื่องสอบสวนเรื่อง การปฏิบัติงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวกับประธานไม่ยอมเสนอชื่อผู้ว่าการ ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ผมเข้าใจครับ ทุกอย่างเป็นไปตามระเบียบ ทุกอย่างเป็นไปตามข้อบังคับ แต่สภาของเรานั้นก็ยังเป็นความคาดหวังของพี่น้องประชาชนที่จะได้ทำงานให้ทันกับเหตุการณ์ เมื่อสักครูผมมาประชุมสายนัดหนึ่งครับท่านประธานฯ เพราะว่าผ่านพระบรมรูปทรงม้าไม่ได้ พนักงานรัฐวิสาหกิจจำนวนนับหมื่นเต็มลานพระบรมรูปทรงม้าหมด ผมเดินกันมาไม่ได้ ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ผมก็ได้ปรึกษา ท่านประธานฯ ทั้งในสถานนอกสภาว่า ประชาชนเขาถามผมเหลือเกินว่าวุฒิสภารู้เรื่องบ้างไหม สนใจบ้างไหม รู้ร้อนรู้หนาวบ้างไหม ผมจึงคิดว่าถ้าเราตั้งกรรมการ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ผมคิดว่าปีหน้าคงได้พูดกันอีกครั้ง ดังนั้นท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ผมจึงเห็นว่าผมเข้าประเด็นเลยนะครับ ว่ารายงานของกรรมการเรื่องประธาน สตง. ไม่ยอมส่งรายชื่อ นั้น ผมคิดว่าท่านประธานฯ อ่านเข้าใจได้ ไม่ต้องบอกก็รู้ได้ ผู้ที่จัดระเบียบวาระการประชุมเข้าสู่กรรมการเรา อ่านรู้เรื่องได้ ไม่ต้องบอกก็รู้ได้ จะเป็นไปได้ไหมครับท่านประธานฯ ที่ผู้จัดระเบียบวาระการประชุมซึ่งเป็นอำนาจของท่านประธานฯ และผู้ซึ่งเป็นประธานกิจการวุฒิสภา และผู้ซึ่งเป็นเจ้าของรายงานจะได้นั่งปรึกษาหารือกันก่อน เพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของวุฒิสภาเราว่าเรื่องรายงานว่าสงครามอิรักอาจจะเกิดขึ้นนี้ จะมีวิธีไหนที่จะประหยัดเวลาของสภานะครับ นำเสนอส่งผ่านไป เพราะเหตุการณ์ ๑ ปีแล้ว อย่างนั้นจะเป็นประโยชน์ไหมครับ ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ผมจึงขอเสนอตามวาระว่า ผมไม่เห็นด้วยที่จะเปิดเผยรายงานลับ ตามที่ท่านประธานฯ ตั้งเป็นข้อเสนอขึ้นมา มาเปิดเผยหรือเสียเวลาต่อสภาแห่งนี้ และผมยังไม่เห็นด้วยต่อไปถึงขนาดว่า ถ้าเรื่องแบบนี้เข้าสู่สภาอีก นอกจากผมจะขายหน้าคน ซึ่งกำลังฟังวิทยุสภาอยู่ คนซึ่งกำลังติดตามผลงานของสภาอยู่ คนซึ่งเรียกร้องถามผมอยู่ว่า เรื่องแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เรื่องชุมนุมประท้วงสภาไม่พูดบ้างนี้นะครับ แต่มาพูดเรื่องสงครามอาจจะเกิดขึ้นที่อิรัก วุฒิสภาทำอะไรอยู่ ผมก็เลยมีข้อเสนออย่างนี้ครับท่านประธานฯ ผมมีข้อเสนอว่าถ้าเรื่องลักษณะอย่างนี้ ก่อนบรรจุระเบียบวาระฯ

๑๒

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

ขวัญเมือง ๕/๒

ผมขอกราบท่านประธานฯ จริง ๆ ผมไม่รู้ข้อกฎหมายมากนักกะครับว่ามีวิธีไหนใหม่ครับ ที่จะรวบรวมรายงานแบบนี้นำเสนอผ่านไปได้โดยไม่ต้องมาเสียเวลาสภาเรานะครับ เพราะ ยิ่งเสนอไปยิ่งปล่อยจี้เท่อกครับ ท่านประธานฯ ยิ่งเสนอไปประชาชนจะสงสัยวุฒิสภาแห่งนี้ ประชุมอะไรกันอยู่ เราก็จะบอกนี่ประชุมอยู่ ทำงานอยู่ นี่รายงานการศึกษา ถึงจะผ่านไปได้ ๓ ปีแล้ว แต่ก็ต้องรายงานวุฒิสภา แล้วให้วุฒิสภาเสนอนายกฯ ท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านสรุปได้แล้วครับ

นายสมพงษ์ สระกวี (สงขลา) : ผมสรุปว่า นอกจากเสียเวลาสภา แล้วอย่าขายจี้เท่ โดยการนำเสนอรายงานนี้สู่นายกรัฐมนตรีและรัฐบาล อย่างเขาครับ เป็นรายงานที่เสนอรัฐมนตรี บอกว่าถ้าอาจเกิดสงครามขึ้นแล้วจะเกิดผลกระทบอะไร ก็สงครามจะเลิกอยู่แล้วครับท่านประธานฯ แล้ววุฒิสภากำลังมีผลงานอันโดดเด่น ทำเสนอรัฐมนตรี เขาจะทิ้งกองขยะเอานะครับ พอเขาทิ้งกองขยะเราก็บอกว่ารัฐบาล ไม่สนใจเราหรืออย่างไร เพราะฉะนั้นท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ผมสรุปนะครับ เพราะท่านประธานฯ อยากให้ผมสรุปเหลือเกิน

๑. ขอให้ผ่านเรื่องนี้ไปไม่ต้องประชุมกลับแล้ว รายงานกลับก็กลับไปเถอะ เลิกแล้ว ๓ ปีแล้ว

๒. กระผมไม่เห็นด้วยที่จะเอารายงานการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สด ๆ ร้อน ๆ แต่กลับผ่านไป ๓ ปีแล้วนำมาเป็นข้อพิจารณา เสนอสู่อรัฐมนตรี สู่อรัฐบาลผู้รับผิดชอบ ส่วนเสนอพวกเราซึ่งเป็นหน้าที่ เป็นระเบียบก็เสนอ กันไปเถอะครับ ฟังแล้วก็พูดอย่างที่ผมทำ แล้วก็ขอยุติเพียงแค่นี้ ขอขอบคุณครับ

๑๓

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

จิตติมา ๖/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ครับ ขอบคุณครับ ความคิดเห็นของท่านสมพงษ์คงจะมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายรับ ไปประกอบการพิจารณาค่ะ ท่านสันติภาพครับ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการันะครับ

นายสันติภาพ อินทรพัฒน์ (กรรมการ) : ครับ กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ ผม สันติภาพ อินทรพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดน่าน เพื่อทำความเข้าใจเรื่องนี้ ท่านประธานฯ ครับ จะได้ยุติ การพิจารณาเรื่องนี้ไม่ได้รายงานต่อคณะรัฐมนตรี แต่เป็นการรายงานต่อสภาแห่งนี้ เมื่อสภาแห่งนี้มอบหมายภาระให้กรรมการไปศึกษาและสอบสวนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๕ พอสภาแห่งนี้ตั้งเป็นกรรมการวิสามัญขึ้นมาเรียบร้อย พวกผมก็ไปทำหน้าที่ พอไปทำหน้าที่เสร็จมีภาระอย่างเดียวยกองค์การอิสระก็คือ ผมต้องรายงานต่อสภา ไม่ได้มีเหตุผลอื่น ในขณะเดียวกันถ้าท่านผู้ฟังฟังทั่วประเทศ กลายเป็นว่าสภาแห่งนี้ทำงานช้า แล้วกลายเป็นมาตกกับพวกผมว่าทำไมทำงานมาตั้งนาน ผมเรียนท่านประธานฯ อย่างนี้ รายงานของคณะกรรมการนี้ผมเสร็จตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ ในส่วนแรกรายงานต่อสภาไปเมื่อปี ๒๕๔๖ เหตุผลที่ช้าเพราะเนื่องจากญัตติเรามาก พอมากลำดับพออธิบายเสร็จปรากฏว่าสภาปิด พอปิดแล้วมาเปิดใหม่ ในกรณีเรื่องนี้ท่านประธานฯ ว่า ค้างมาตั้งแต่เดือนเมษายน ปี ๒๕๔๖ จนกระทั่งถ้าผมไม่จำผมก็ลืมไปแล้วว่าผมรายงานเรื่องอะไรบ้าง แต่อาศัยต้องตาม ในขณะเดียวกัน มาตรา ๑๘๕ ของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญว่า เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาสอบสวนเรื่องใดแล้วก็มีรายงานต่อสภา เพราะฉะนั้นภาระของคณะกรรมการศึกษาฯ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินก็เป็นเรื่องที่ผมต้องรายงานต่อสภา แต่อยากทำความเข้าใจว่าไม่เกี่ยวข้องกับรัฐบาล แต่เรื่องนี้ผมเรียนท่านประธานฯ อย่างนี้ ที่มีญัตติมาเรื่องนั้นจะได้จบในกระบวนการของข้อเท็จจริงของการสอบสวนก็คือว่าตอนนั้นเราล้างตัวผู้ว่าการการตรวจเงินแผ่นดินจริง ๆ และสภานี้มีอำนาจตามรัฐธรรมนูญ เราก็ดำเนินการ พอดำเนินการเสร็จเราได้ผู้ว่าการมาภาระก็จบ แต่ที่นี้ที่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานฯ และเพื่อนสมาชิก ที่เคารพว่า ผมปฏิเสธไม่ได้ที่จะไม่รายงานผลทั้งหมดต่อสภา แต่ในขณะเดียวกันส่วนแรกรายงานไปแล้ว เหลือส่วนที่สองที่เป็นลับ ผมดีใจครับว่าในส่วนหนึ่งที่เป็นลับนี้ก็จะลับตลอดไป

ถ้าสภาแห่งนี้บอกว่าในส่วนลับนี้จบแล้วไม่ต้องนำมาศึกษาและสอบสวนแล้วครับ เพราะคนที่มาสมัครเป็นคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินก็ไม่ได้มาสมัครแล้ว เพราะฉะนั้นผลที่จะกระทบก็คงไม่น่าจะมีแล้ว เพราะฉะนั้นโดยภาพรวมก็คือว่าการรายงานของคณะกรรมการต่อสภาแห่งนี้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๕ นี่ก็เป็นเรื่องที่ผมต้องรายงาน ถ้าผมไม่รายงานกลายเป็นว่าผมไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๓ ซึ่งมีผลให้ผมถูกถอดถอน เพราะไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญบอกว่าเมื่อท่านตั้งไปแล้วให้ผมไปศึกษา คณะผมต้องมารายงานท่าน เพราะฉะนั้นการมารายงานตรงนี้ผมถือว่าจบ มีอยู่ส่วนเดียวครับท่านประธานฯ ก็คือว่าลับนี้ท่านยังคิดใจใหม่ ถ้าที่ประชุมบอกไม่คิดใจ ผมบอกโดยส่วนตัวผมก็ไม่อยากจะเสนอลับแล้ว ลับก็ให้ลับในเชิงแล้วเอาไปทำลายเสียก็จบ เพราะไม่มีอะไรแล้ว เพียงแต่เหตุผลส่วนหนึ่งว่ามีข้อเท็จจริงซึ่งจะต้องเก็บไว้เป็นเรื่องของกรณีศึกษาในอนาคตข้างหน้าว่าวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้งชุดแรกได้เจออะไรเรื่องดี ๆ มามาก ได้เจอเรื่องการเสนอแนะเสนอมามากเรื่องกราบบังคมทูลก็มาก เป็นเรื่องอะไรที่เป็นรายละเอียดคนนำศึกษาปรากฏอยู่ในรายงาน ซึ่งลับน่าจะเก็บไว้เป็นกรณีศึกษาได้ แต่ในส่วนหนึ่งถ้าถามว่าคิดใจใหม่โดยส่วนตัวนะครับ ผมได้ปรึกษาท่านประธานฯ แล้วว่าในส่วนนี้ผมไม่คิดใจแล้วที่จะให้สภาได้ทราบแต่เพียงว่าถ้าใครจะอ่านรายงานเรื่องลับก็คงจะไปปรากฏอยู่ในเอกสารที่ปรากฏอยู่ในหอสมุดเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ผมอยากกราบเรียนว่าโดยส่วนตัวผมไม่คิดใจแล้วนะครับ ได้ปรึกษาท่านประธานฯ ก็ไม่เอาแล้ว แล้วแต่ที่สภา ถ้าสภาออกอยากฟังก็ตามใจ แต่สภาไม่อยากจะฟังก็จบ ผมจะได้เก็บเอกสาร ขอบพระคุณท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญท่านสมพรครับ ปิดอภิปรายไหมครับ

นายสมพร คำชื่น (แพร่) : ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ผม สมพร คำชื่น สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดแพร่ ท่านประธานฯ ครับ ท่านประธานฯ ก็ได้ฟังจากท่านเลขาฯ คณะกรรมาธิการสามัญแล้วว่าไม่ติดใจแล้ว เลือกลง. เราก็เลือกไปแล้ว ผมคิดว่าเวลาสภาแห่งนี้มีหน้าที่มีงานที่ต้องทำอีกมาก ท่านประธานฯ ครับ ผมดูระเบียบวาระตั้ง ๒ - ๓ แผ่น ท่านประธานฯ มากเหลือเกิน และกฎหมายที่ค้างอีกก็มีมาก เพราะฉะนั้นผมคิดว่าท่านเลขาฯ ก็ส่งเอกสารลับให้พวกเราศึกษาแก่นั่นเองหรือว่าจะตรวจดูอะไร ดูถ้าสงสัยก็ถามเลขาฯ ได้ ถามคณะกรรมการสามัญได้ เพราะเหตุการณ์ก็ผ่านไป แล้วเรื่องที่สำคัญก็มีมาก ผมเห็นว่าสภาแห่งนี้น่าจะใช้สภานี้ปฏิบัติหน้าที่ของตัวเองให้ได้งานให้มากที่สุด แล้วก็ได้ครอบคลุมระเบียบวาระที่ท่านประธานฯ เสนอมานี้ให้มากที่สุดครับ เพื่อประหยัดเวลาครับ

ขอขอบคุณครับท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถ้าไม่มีท่านผู้ใดติดใจก็ขอยุติการอภิปรายได้นะครับ มีท่านผู้ใดไม่เห็นชอบกับรายงานฉบับนี้ไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถือว่าผ่านนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๔.๖ รายงานการพิจารณาศึกษาบทบาทและการดำเนินกิจกรรมขององค์กรพัฒนาเอกชน ได้รับการประสานจากท่านพลเอก วิชา ศิริธรรม ผู้ศึกษาเรื่องนี้ แล้วก็จะเป็นผู้ชี้แจง แต่ว่าวันนี้ติดงานสำคัญมาชี้แจงวันนี้ไม่ได้ ขอเลื่อนไปนะครับ ขอนำเรียนให้ที่ประชุมทราบครับ

ระเบียบวาระที่ ๔.๗ รายงานผลการพิจารณารายงานการประชุมลับ เรื่อง การเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๔ วรรคสาม และเป็นไปตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

ว.๑๑ (ส.ทั่วไป) เป็นพิเศษ

กาหลง ๗/๒

ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติ
ของวุฒิสภาพิจารณาเสร็จแล้ว

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

รายงาน
เรื่อง
การพิจารณารายงานการประชุมลับ
ของ
คณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุม
และติดตามมติของวุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๐๙/ (ร ๕๑)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๖

เรื่อง การพิจารณารายงานการประชุมลับ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการฯ ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้มีการประชุมลับพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องด่วนที่ ๒ เรื่อง การเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๔ วรรคสาม และเป็นไปตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พุทธศักราช ๒๕๔๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการฯ ตรวจสอบรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภา ประกอบด้วย

๑. นายสราวุธ นิยมทรัพย์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายสมัย สุมแสน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอุทัยพันธุ์ สงวนเสริมศรี	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายบุญยืน ศุภสารสาทร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. พลตำรวจตรี วีระ อนันตกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายเกษม มาลัยศรี	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายลำพอง พิลาสัมบัติ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. พลตำรวจตรี อำพล งามจิตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. พลตำรวจตรี สนาม คงเมือง	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. นางจิตรา อยู่ประเสริฐ	๑๑. นายถาวร เกียรติไชยากร
๑๒. นางพรหมจารี รัตนเศรษฐ์	๑๓. พลตำรวจเอก สมชาย ไชยเวช
๑๔. นายสมบุญ ทอนบุญ	๑๕. นายอุบล เอื้อศรี

ได้พิจารณารายงานการประชุมลับดังกล่าวเสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สราวุธ นิยมทรัพย์

(นายสราวุธ นิยมทรัพย์)

ประธานคณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุม

และติดตามมติของ วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

จินดา ประสมทรัพย์

(นางสาวจินดา ประสมทรัพย์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุมฯ

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑

โทร ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๗๓, ๐ ๒๒๔๔ ๑๖๗๑

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๗๓

พรทิพภา

พิมพ์

จินดา

ทาน

รายงานคณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุม
และติดตามมติของวุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการประชุมลับพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องด่วนที่ ๒ เรื่อง การเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๓ วรรคสาม และเป็นไปตาม มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พุทธศักราช ๒๕๔๓ ในวันนี้ เลขาธิการวุฒิสภาได้ส่งรายงานการประชุมลับดังกล่าวให้คณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภาดำเนินการ บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้วเห็นว่า ไม่สมควรเปิดเผยรายงานการประชุมลับในเรื่องดังกล่าว

(นายสราวุธ นิยมทรัพย์)

ประธานคณะกรรมการการ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านประธานคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม เชิญครับ

นายสราวุธ นิยมทรัพย์ (กรรมการ) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ ผม นายสราวุธ นิยมทรัพย์ สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดนครปฐม ในฐานะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภา กระผมอยากจะกราบเรียนต่อเพื่อนสมาชิกฯ ในที่ประชุมแห่งนี้ว่า รายงานเรื่องการพิจารณารายงานการประชุมลับของคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภา เรื่องนี้ได้พิจารณาเสร็จตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ต้นปีนะครับ ซึ่งกระผมจำเป็นจะต้องอ่านรายชื่อ เพราะว่าบัดนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบางท่าน

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้มีการประชุมลับพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องด่วนที่ ๒ เรื่อง การเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมและกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๔ วรรคสาม และเป็นไปตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พุทธศักราช ๒๕๔๓ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภาประกอบด้วย

๑. นายสราวุธ นิยมทรัพย์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายสมชัย ฮมแสน	รองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่ง
๓. นายอุทัยพันธุ์ สงวนเสริมศรี	รองประธานคณะกรรมการคนที่สอง
๔. นายบุญยืน ศุภสารสาทร	รองประธานคณะกรรมการคนที่สาม
๕. พลตำรวจตรี วีระ อนันตกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายเกษม มาลัยศรี	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายลำพอง พิลาสมบัติ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. พลตำรวจตรี อำพล งามจิตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๕. พลตำรวจตรี สนาม คงเมือง ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑๐. นางจิตรา อยู่ประเสริฐ

๑๑. นายถาวร เกียรติไชยากร

๑๒. นางพรหมจารี รัตนเศรษฐ์

๑๓. พลตำรวจเอก สมชาย ไชยเวช

๑๔. นายสมบูรณ์ ทองบุราณ

๑๕. นายอุบล เอื้อศรี

คณะกรรมการชุดนี้ได้ทำการพิจารณาตรวจรายงานดังกล่าวเสร็จแล้ว
แล้วก็ได้นำเสนอต่อประธานวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๖ มติของที่ประชุม
ของคณะกรรมการเห็นว่า ไม่สมควรเปิดเผยรายงานการประชุมลับ จึงต้องกราบเรียน
ต่อท่านประธานฯ เพื่อขออนุมัติจากท่านสมาชิกฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านสมาชิกฯ ผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ไม่มี ถือว่าเห็นชอบตามที่ประธานกรรมาธิการร้องขอครับ

ระเบียบวาระที่ ๔.๘ รายงานการพิจารณากรณีศึกษาเรื่องอ้อยและน้ำตาล ซึ่งคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์พิจารณาเสร็จแล้ว เชิญท่านจำเอนครับ

นายจำเอน จิตรธร (กรรมาธิการ) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม จำเอน จิตรธร สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสุโขทัย โดยเหตุที่เรื่องที่ ๔.๘ รายงานการพิจารณากรณีศึกษาเรื่องอ้อยและน้ำตาลของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา เนื่องจากมีเหตุขัดข้องบางประการก็จะขออนุญาตนำเรื่องที่ ๔.๑๓ รายงานการพิจารณาเรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การตลาดสุกรยังยืนซึ่งคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์พิจารณาเสร็จแล้วขึ้นมาแทนก็ขออนุญาต ถ้าท่านประธานฯ อนุญาตก็จะได้เลื่อนเรื่องที่ ๔.๑๓ ขึ้นมาแทนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เฉพาะ ๔.๘ ใช่มั้ยครับ

นายจำเอน จิตรธร (กรรมาธิการ) : ครับ ขอเปลี่ยนเป็นรายงานการพิจารณาเรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยังยืนมาแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอเลื่อน ๔.๘ ไปก่อน แล้วนำ ๔.๑๓ ขึ้นมาใช้ไหมครับ

นายจำเอน จิตรธร (กรรมาธิการ) : ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ที่ประชุมมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ไม่ขัดข้อง อนุญาต

แนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

รายงานโดย

คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา

(มณฺเฑกฤต รุปขจร)

ประธานวุฒิสภา

สารจากประธานวุฒิสภา

วุฒิสภาเป็นสถาบันนิติบัญญัติที่มีภารกิจเชื่อมโยงในหลายส่วน
ในหลายๆ กรณีศึกษาที่วุฒิสภาได้หยิบยกขึ้นพิจารณาล้วนแล้วแต่เกิดผลดี
แก่ประเทศชาติอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม ผลงานของวุฒิสภาย่อมต้องอาศัย
คณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา จึงจะสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา เป็นคณะกรรมการ
สามัญประจำวุฒิสภา คณะหนึ่งที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์แก่วุฒิสภา
และประชาชนเสมอมา

วุฒิสภาตระหนักถึงความสำคัญของภาคเกษตรตลอดมา โดยให้ความสนใจ และสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ภาคการเกษตรมีความเข้มแข็ง ทั้งนี้ เพื่อช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น

ในกรณีศึกษาของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา หลายเรื่องที่ได้เสนอต่อวุฒิสภา เป็นที่ยอมรับทั้งจากวุฒิสภา และรัฐบาล ทั้งนี้ เนื่องจากการเป็นข้อเสนอข้อเท็จจริงของสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในเชิงที่สร้างสรรค์

การดำเนินงานของวุฒิสภาที่ผ่านมาประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี ก็เพราะได้รับความร่วมมือ และการทุ่มเทกำลังกาย กำลังสติปัญญาจาก คณะกรรมาธิการฯ และจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

ข้าพเจ้าขอขอบคุณคณะกรรมการฯ และทุกฝ่ายมา ณ โอกาสนี้
และขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกจงดลบันดาลให้ทุกท่าน
ประสบแต่ความสำเร็จในสิ่งที่ดีที่พึงปรารถนาทุกประการ

สุชน ชาติเกรือ

(นายสุชน ชาติเกรือ)
รองประธานวุฒิสภา
คนที่หนึ่ง

สารจากรองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง

นับแต่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาเพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษากรณีศึกษาใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภาเป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา คณะหนึ่งที่มิมีบทบาทโดดเด่นและเป็นที่ยอมรับ ทั้งในฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร

จากผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้นำเสนอต่อวุฒิสภา เพื่อมีมติอย่างใดๆ จะเห็นได้ว่า มีการให้ความสำคัญในด้านการผลิต การตลาดของสุกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเสนอภาพปัญหาที่ชัดเจน และสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สามารถปฏิบัติได้

รัฐบาลควรที่จะรับข้อเสนอเหล่านี้ เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และในขณะเดียวกัน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือร่วมใจกันแก้ไขปัญหาด้วย จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

ตลอดระยะเวลา ที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกวุฒิสภาทั้งสมัยของการแต่งตั้ง และการเลือกตั้งพบว่า ปัญหาภาคการเกษตรหลายประการได้รับการเอาใจใส่และความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาจากองค์กรหลายฝ่าย ไม่เฉพาะฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติเท่านั้น สถาบันการศึกษา องค์กรเอกชนอื่นๆ ก็ให้ความสนใจในการแก้ไขปัญหาเช่นกัน แต่ก็พบปัญหาว่า ความตั้งใจ ความเอาใจใส่เหล่านั้น ยังขาดการประสานงานที่ดี ซึ่งเป็นจุดบอดของการร่วมกันบริหารประเทศ ดังนั้น หากทุกฝ่ายหันมาประสานความร่วมมือ เชื่อว่า ปัญหาดังกล่าวจะได้รับการแก้ไข และสัมฤทธิ์เป็นผลดีแก่ประเทศชาติแน่นอน

พลเรือเอก

(นายสหัส พินทุเสนีย์)

รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง

สารจากรองประธานวุฒิสภา คนที่สอง

ผลการดำเนินการของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา โดยเฉพาะกรณีศึกษา ซึ่งได้นำเสนอ แสดงให้เห็นความมุ่งมั่นของ คณะกรรมการฯและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะแก้ไขปัญหาภาคการเกษตร เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในแง่เสถียรภาพด้านราคาสินค้าเกษตรต่อไป

ปัญหาดังกล่าว ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะ หน่วยงานในฝ่ายบริหาร ซึ่งควรรับข้อเสนอของคณะกรรมการฯ เพื่อนำไปพิจารณาแก้ไข โดยวุฒิสภาในฐานะองค์กรที่ควบคุมและส่งเสริม สนับสนุนการบริหารของรัฐ จะต้องมีส่วนในการผลักดันให้ปัญหาดังกล่าว ได้รับการแก้ไขโดยเร็ว

ขอขอบคุณ คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ได้นำเสนอผลการพิจารณาศึกษาที่มีประโยชน์ต่อ ประเทศชาติครั้งนี้

๑๖๖

(นายอนันต์ ดาโลดม)

ประธานคณะกรรมการ
การเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา

สารจากประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา

ตามที่สหกรณ์ปศุสัตว์และสัตว์น้ำ จำกัด ได้ร้องเรียนต่อ
คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา เรื่อง ปัญหาราคาสูก
รมีชีวิตตกต่ำติดต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน ตั้งแต่ปลายปี 2545
ถึงต้นปี 2546 นั้น

คณะกรรมการฯ ได้มีมติตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหา
อุปสรรค และแนวทางแก้ไขวิกฤตการณ์ราคาสูกรมีชีวิตตกต่ำ
โดยมีท่านอำนาจ เขียรประมุข สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดสุรินทร์
ในฐานะคณะกรรมการฯ เป็นประธานคณะทำงาน

บัดนี้ ผลการพิจารณาศึกษาของคณะทำงานได้เสร็จสิ้น สามารถ
จัดทำเป็นเอกสาร เรื่อง “การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน” เพื่อนำเสนอ
ต่อวุฒิสภา เสนอรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน
สถาบันการศึกษา และพี่น้องเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร เพื่อพิจารณาเป็นแนวทาง
การแก้ไขอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน
มั่นคงตลอดไป

ขอขอบคุณท่านอำนาจ เขียรประมุข ประธานคณะทำงานและ
คณะทำงาน ตลอดจนผู้แทนของส่วนราชการ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน
สหกรณ์ปศุสัตว์และสัตว์น้ำจะเชิงเทรา จำกัด ตัวแทนผู้เลี้ยงสุกร
และเจ้าหน้าที่นักวิชาการประจำคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
วุฒิสภา ทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาให้ความร่วมมือร่วมใจกัน จนเป็นผลให้
กรณีศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(นายอำเภอ เรียรประมุข)

ประธานคณะกรรมการแก้ไข
ปัญหาราคาสุกรตกต่ำ

สารจากประธานคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขปัญหาราคาสุกรตกต่ำ

การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขปัญหาราคาสุกรตกต่ำ เพื่อทำหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาการผลิต และการตลาดสุกรอย่างยั่งยืน ในคณะกรรมการมีการเกษตรและ สหกรณ์ วุฒิสภา เป็นกรณีสืบเนื่องจากการร้องเรียนของเกษตรกร ผู้เลี้ยงสุกร กลุ่มต่าง ๆ ในช่วงเดือนเมษายน 2546 นั้น ได้พิจารณาคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องในวงการอุตสาหกรรมสุกรของ ไทย ทำให้การดำเนินการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ได้แนวทางการแก้ไขปัญหา ข้อเสนอแนะที่จะเสนอต่อรัฐบาล นำไปประกอบการพิจารณา ใช้เป็นแนวทางในการบริหารราชการให้เกิด ประสิทธิภาพต่อไป

ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นว่า หากการแก้ไขปัญหการผลิตและการตลาดสุกรเป็นผลสำเร็จอย่างยั่งยืนและเป็นระบบแล้ว จะส่งผลดี ถึงเกษตรกรผู้ปลูกพืชที่ใช้เป็นอาหารสัตว์ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง ข้าว (รำและปลายข้าว) และถั่วเหลือง รวมถึงผู้ประกอบการประมง ผู้ผลิตปลาป่น ตลอดจนเกษตรกรรายย่อยนับแสนครัวเรือน ที่จะมั่งคั่งตลอดปี

ข้าพเจ้าในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการฯ และประธาน คณะทำงานฯ ใคร่ขอถือโอกาสนี้ ขอขอบคุณ ฯพณฯ ประธานวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภา กรรมการ และคณะทำงานทั้ง 47 ท่าน ตลอดจน คณะนักวิชาการและข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทุกคน ที่ได้ทุ่มเทให้ความร่วมมือทำให้งานของคณะกรรมการฯ บรรลุ ผลสำเร็จอีกหนึ่งเรื่องเช่นเดียวกับการแก้ไขปัญห เรื่อง "ไก่ไข่" และ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้บ้าง

คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา

นายนิวัฒน์ พันธ์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายอนันต์ ดาโลม
ประธานคณะกรรมการ

นางนันทนา สงฆ์ประชา
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายอำนาจ เขียรประมุข
เลขานุการคณะกรรมการ

นายจำเอน จิตรธร
รองเลขานุการคณะกรรมการ

นายอนันต์ ผลอำนาจ
โฆษกคณะกรรมการ

นายสุรียน ภูมิรัตนประพิณ
รองโฆษกคณะกรรมการ

นายปราโมทย์ ไม้กลัด
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลตำรวจตรี สนาม คงเมือง
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายนิพนธ์ ศรีสรพวงศ์
กรรมการ

นายประเกียรติ นาสีมา
กรรมการ

นายวีระพล วัชรประวีป
กรรมการ

นายสม ต๊ะยต
กรรมการ

นายสมบูรณ์ ทองบุราณ
กรรมการ

นายโอภาส ร่องเงิน
กรรมการ

(สำเนา)

ที่ สว 0009/(ร 46)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. 10300

16 มิถุนายน 2546

เรื่อง รายงานการพิจารณา เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา

เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน จำนวน 1 ชุด

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 17 สิงหาคม 2544 ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้น ซึ่งคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ เป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่กระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษา เรื่อง การแก้ไขปัญหาราคาสูกรตกต่ำ ซึ่งคณะกรรมการฯ คณะนี้ประกอบด้วย

1. นายอนันต์ ดาโสดม	ประธานคณะกรรมการ
2. นายปราโมทย์ ไหมกัลด	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
3. นายนิวัฒน์ พันธุ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
4. นายทวี แก้วคง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
5. นางนันทนา สงฆ์ประชา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
6. นายอำนาจ เขียวประมุข	เลขานุการคณะกรรมการ
7. นายจำเริญ จิตรธร	รองเลขานุการคณะกรรมการ
8. นายอนันต์ ผลอำนวย	โฆษกคณะกรรมการ
9. นายสุริยน ภูมิรัตนประพิณ	รองโฆษกคณะกรรมการ
10. พลตำรวจตรี สนาม คงเมือง	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

11. นางกรรณิกาญจน์ วิสมหมาย	กรรมการ
12. นายณรินทร์ ศรีสรรพางค์	กรรมการ
13. นายประเกียรติ นาสิมมา	กรรมการ
14. นายวีระพล วัชรประทีป	กรรมการ
15. นายสมบุญ ทอนบูรณ	กรรมการ

ต่อมาที่ประชุมวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งนายโอภาส รongเงิน เป็นกรรมการสามัญใน คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ แทน นางกรรณิกาญจน์ วิสมหมาย ที่ได้ขอลาออกจาก การเป็นกรรมการสามัญ เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2545 และได้ลงมติตั้ง นายสม ตี๋ยศ เป็นกรรมการ สามัญฯ แทนนายทวี แก้วคง ที่ได้ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2545

นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้มีมติแต่งตั้งให้ นายผ่อง เล่งอี้ สมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร และนายวรวิทย์ เชื้อเพชร สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดลพบุรี เป็นที่ปรึกษา คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

อนึ่ง คณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้งให้ นางอุมาพร สายสุวรรณ วิทยากร 6 กลุ่มงาน คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ สำนักกรรมการ 1 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 82 วรรคสาม

บัดนี้ คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ ปัญหาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน และได้จัดทำรายงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
ต่อที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อพิจารณาต่อไป

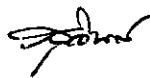
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อนันต์ ดาโลดม

(นายอนันต์ ดาโลดม)

ประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุจินต์ ประเสริฐกิจ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการ

เกษตรและสหกรณ์

สำนักกรรมการ 1

โทร. 0 2244 1570 - 1, 0 2244 1735

โทรสาร 0 2244 1570 - 1, 0 2244 1787

อุมพร พิมพ์

สุจินต์ - อุมพร ทาน

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
ของ
คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา
เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 17 สิงหาคม 2544 ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้น ซึ่งคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ เป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่กระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 189 และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 90 ดังนี้

1. การดำเนินงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาการแก้ไขปัญหาการราคาสุกรตกต่ำ ประกอบด้วย

1. นายอำนาจ เขียรประมุข	เป็นประธานคณะทำงาน
2. นายจำเริญ จิตรธร	เป็นรองประธานคณะทำงาน
3. นายวีระพล วัชรประทีป	เป็นรองประธานคณะทำงาน
4. นายอนันต์ ดาโลดม	เป็นที่ปรึกษา
5. นายนิวัฒน์ พันธุ์	เป็นที่ปรึกษา
6. พลตำรวจตรี สนาม คงเมือง	เป็นที่ปรึกษา
7. นายนาม ศิริเสถียร	เป็นที่ปรึกษา
8. นายสม ต๊ะยศ	เป็นคณะทำงาน
9. นายสมบุญ ทองบุราณ	เป็นคณะทำงาน
10. นายสุรียน ภูมิรัตนประพิณ	เป็นคณะทำงาน
11. นายสงวน นันทชาติ	เป็นคณะทำงาน
12. นายณรงคสิทธิ์ เครือรัตน์	เป็นคณะทำงาน
13. นางจิตรา อยู่ประเสริฐ	เป็นคณะทำงาน

14. นางพรหมจารี รัตนเศรษฐ์	เป็นคณะทำงาน
15. นางสาวอุษณีย์ ชิดชอบ	เป็นคณะทำงาน
16. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือผู้แทน	เป็นคณะทำงาน
17. อธิบดีกรมปศุสัตว์ หรือผู้แทน	เป็นคณะทำงาน
18. อธิบดีกรมการค้าภายใน หรือผู้แทน	เป็นคณะทำงาน
19. นายวิชัย ช่อมพันธ์เจริญ	เป็นคณะทำงาน
20. นายสมศักดิ์ จารุกชุม	เป็นคณะทำงาน
21. นายสมศักดิ์ เจริญพันธุ์	เป็นคณะทำงาน
22. นายจงกล จันทรมงคล	เป็นคณะทำงาน
23. นายอุทัย คັນโธ	เป็นคณะทำงาน
24. นายสมชัย สมัยสุด	เป็นคณะทำงาน
25. นายจิรศักดิ์ พัฒนศักดิ์ศิริ	เป็นคณะทำงาน
26. นายสว่าง ช่อมงคลอุดม	เป็นคณะทำงาน
27. นายวีระ ป้อมสุวรรณ	เป็นคณะทำงาน
28. นายประกิต เพียรศิริภิญโญ	เป็นคณะทำงาน
29. นายชัยยุทธ ศรีวิไลลักษณ์	เป็นคณะทำงาน
30. นายชัยศักดิ์ บุญประสพธนโชติ	เป็นคณะทำงาน
31. นายวรรณนทร พลภานุมาศ	เป็นคณะทำงาน
32. นายเรวัณน์ โภคาวัฒนา	เป็นคณะทำงาน
33. นายชัยยุทธ สุวรรณนิเกษ	เป็นคณะทำงาน
34. นายสุเมธ มัครากุล	เป็นคณะทำงาน
35. นายวีระชัย เตชะสัทยา	เป็นคณะทำงาน
36. นายถวิล รัชชีเสริมสุข	เป็นคณะทำงาน
37. นายสมชาย นิติกาญจนา	เป็นคณะทำงาน
38. นายสมชัย วิเชียรรัตนพงษ์	เป็นคณะทำงาน
39. นายสมพงษ์ สุภาเด	เป็นคณะทำงาน
40. นายชัย วัชรพงศ์	เป็นคณะทำงาน
41. นายพิบูลย์ เขียมอนุกุลกิจ	เป็นคณะทำงาน

42. นายธนิต บุญรอด	เป็นคณะทำงาน
43. นายจักรวัชร ศิริภูมิผล	เป็นคณะทำงาน
44. นายนพทิศ เสริมศักดิ์ศิริธร	เป็นคณะทำงาน
45. ดร. อรสา ไทยานันท์	เป็นคณะทำงานและเลขานุการ
46. นายธฤตการ ยังบรรเทา	เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
47. นางสาวกนกพร พร้อมมูล	เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

1.2 พิจารณาข้อมูลเพิ่มเติมจากการสัมมนาซึ่งจัดขึ้น โดยคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ในหัวข้อเรื่อง “การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน” เมื่อวันที่จันทร์ที่ 19 พฤษภาคม 2546 ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 213 - 216 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2

ผู้เข้าร่วมสัมมนา ประกอบด้วย คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตร และผู้แทนจากสื่อมวลชน และผู้สนใจอื่น ๆ จำนวน 430 คน

กล่าวต้อนรับและกล่าวรายงาน

นายอนันต์ ดาโถม

ประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
วุฒิสภา

สัมมนา เรื่อง “การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน” ผู้นำการอภิปรายและผู้ร่วมการอภิปราย ประกอบด้วย

ผู้นำการอภิปราย (ภาคเช้า)

นายอำนาจ เขียวประมุข

ประธานคณะทำงานฯ

ผู้ร่วมอภิปราย

นายประชุม อินทรโชติ

หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบฟาร์มปศุสัตว์
ผู้แทนกรมปศุสัตว์

นายเชาว์ปรีชา ศิริรอด	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการตลาดสหกรณ์
นายกิตติวงศ์ สมบุญธรรม	ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการและผู้จัดการทั่วไป บริษัท มิตรภาพไฮบริด จำกัด
นายเผด็จ สมโชติ	ผู้แทนสมาคมผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติ ประธานกรรมการสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรเชียงใหม่ - ลำพูน จำกัด
นายชัย วัชรวงศ์	ที่ปรึกษาชมรมผู้เลี้ยงสุกรอิสระแห่งประเทศไทย
นายสุรัชย์ แต่ไพสิฐพงษ์	ประธานกรรมการบริษัทเครือมิตรภาพ
ผู้นำการอภิปราย (ภาคบ่าย)	
รศ.อุทัย คັນโธ	หัวหน้าศูนย์ค้นคว้าและพัฒนาวิชาการอาหารสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยาเขตกำแพงแสน)
ผู้ร่วมอภิปราย	
นายประทุม อินทรโชติ	หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบฟาร์มปศุสัตว์ ผู้แทนกรมปศุสัตว์
นายวิชัย โภชนกิจ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานปศุสัตว์และสัตว์น้ำ สำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร กรมการค้าภายใน
แพทย์หญิง แสงโสม สีนะวัฒน์	ผู้อำนวยการกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
รศ.ดร. ชัยณรงค์ คันทพนิต	ศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์เนื้อสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยาเขตกำแพงแสน)
นายชาญชัย เคะะโชติ	แกนนำผู้ชำแหละสุกรภาคกลาง

1.3 ในการดำเนินการพิจารณาศึกษาเพื่อหาข้อเท็จจริง คณะทำงานฯ ยังได้ศึกษาจากเอกสาร และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้มาซึ่งรายละเอียดที่สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

2. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการฯ ขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน โดยคณะกรรมการฯ ได้มอบหมายให้คณะทำงานพิจารณาการแก้ไข ปัญหาราคาสุกรตกต่ำ ในการศึกษารายละเอียดของรายงานดังกล่าว

ในการจัดทำรายงาน คณะกรรมการฯ ได้พิจารณารายงานของคณะทำงานฯ ด้วย ความละเอียดรอบคอบแล้ว และได้มีมติให้ความเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว โดยถือเป็นรายงาน พิจารณาศึกษาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ โดยมีรายละเอียดตามรายงานท้ายนี้ เพื่อให้ วุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษาและข้อเสนอ เน้นของคณะกรรมการฯ ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

(นายจำเอน จิตรร)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

วุฒิสภา

สารบัญ

หน้า

1.	ข้อเท็จจริง	
1.1	ด้านระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1
1.2	ด้านการผลิต	1
1.3	ด้านการตลาด	3
2.	ประเด็นปัญหา	
2.1	สภาพปัญหาที่เป็นข้อร้องเรียน	9
2.2	ปัญหาและสาเหตุปัญหา	10
3.	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	
-	วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา	15
4.	วิธีการศึกษา	
-	แนวทางและการพิจารณาศึกษา	17
5.	ข้อสังเกตและการวิเคราะห์	
5.1	ข้อสังเกต	19
5.2	การวิเคราะห์	25
6.	แนวทางแก้ไข	
6.1	ด้านการผลิต	29
6.2	ด้านการตลาด	30
6.3	ด้านนโยบาย	30
6.4	ด้านสิ่งแวดล้อม	31
	ภาคผนวก	
	เรื่องร้องเรียน	33
	กำหนดการสัมมนา เรื่องการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน และรายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา	41

ข้อเท็จจริง

1. ข้อเท็จจริง

เพื่อให้มองเห็นถึงภาพรวมของอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรของไทยและของโลกโดยรวม ในที่นี้จึงได้สรุปประเด็นข้อเท็จจริงที่สำคัญไว้โดยสังเขปเป็นเบื้องต้น ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นับตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มีผลบังคับใช้สิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงใหม่สำหรับผู้คนในวงการอุตสาหกรรมสุกรไทยต่างรับทราบและมองเห็นโอกาสและช่องทางในการพัฒนาปศุสัตว์ภายใต้อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกลไกสำคัญด้านการพัฒนาปศุสัตว์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อย่างแท้จริง คือ กรมปศุสัตว์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 48 " ให้โอนอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีในการดำเนินการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์ และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535 มาเป็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ " และมาตรา 43 " ให้โอนกิจการและอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย ในส่วนของกรมการปกครองเฉพาะที่เกี่ยวกับโรงฆ่าสัตว์มาเป็นของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ " และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การตั้งหน่วยงานเดียวขึ้นมาเพื่อดูแลคุณภาพและมาตรฐานอาหารของชาติขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) เชื่อว่าในระยะเวลาอันใกล้ภายใต้บทบาทหน้าที่ของ 2 หน่วยงานหลักภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะทำให้มาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์สุกรและเนื้อสุกรของไทยให้เป็นที่เชื่อถือของทุกฝ่ายในสังคมด้วย ซึ่งหมายถึงการยอมรับของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้

1.2 ด้านการผลิต

1) สถานการณ์ของโลก

ประเทศผู้ผลิตสุกรที่สำคัญของโลกที่สามารถผลิตสุกรและชำแหละสุกรเพื่อบริโภคภายในประเทศ และส่งออกในแต่ละปีรวมกันได้มากกว่า 1 ล้านตันน้ำหนักซาก ได้แก่ ประเทศจีน สหรัฐอเมริกา บราซิล แคนาดา รัสเซีย โปแลนด์ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ เม็กซิโก และสหภาพยุโรป เป็นต้น โดยรวมสถานการณ์การผลิตของโลกจะเริ่มปรับตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา กล่าวคือ ในปี 2543 , ปี 2544 , และปี 2545 มีปริมาณการผลิตสุกรคำนวณปริมาณตามน้ำหนักซากได้รวม 81.39 , 83.16 , และ 85.47 ล้านตัน ตามลำดับ และคาดว่าจะในปี 2546 ประเทศสำคัญเหล่านี้จะผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 86.77 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2545

ร้อยละ 1.53 โดยประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะผลิตเพิ่มขึ้น เช่น จีน บราซิล แคนาดา และรัสเซีย ยกเว้น สหรัฐอเมริกาที่คาดว่าจะผลิตลดลง เนื่องจากราคาสัตว์ปีก อาหารสัตว์สูงขึ้น

2) สถานการณ์ของไทย

- ปริมาณการผลิต

การผลิตสุกรของไทย เริ่มปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ปี 2543 เช่นกันหลังจากที่ประเทศไทยลดการผลิตลงในปี 2542 ที่มีจำนวนปริมาณการผลิตระหว่างปีเพียง 9.075 ล้านตัว โดยเริ่มเพิ่มปริมาณการผลิตระหว่างปีสูงขึ้นตั้งแต่ปี 2543 ถึง 2545 ปริมาณรวม 9.493 , 9.716 และ 9.876 ล้านตัว ตามลำดับ โดยเฉลี่ยอัตราการเพิ่มร้อยละ 1.73 และคาดคะเนว่าในปี 2546 ปริมาณการผลิตระหว่างปีจะเพิ่มขึ้นไปอีกเนื่องจากเหตุผลด้านราคาในปีที่ผ่านมาและการเพิ่มเข้ามาของผู้เลี้ยงรายย่อย ซึ่งได้รับเงินทุนจากโครงการของรัฐบาล ตามข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีการคาดคะเนว่าในปี 2546 จะมีปริมาณการผลิตสุกรระหว่างปี จำนวน 10.076 ล้านตัว แต่จากข้อมูลเพิ่มเติมของ นายประทุม อินทรโชติ จากกรมปศุสัตว์ ซึ่งได้ให้ข้อมูลไว้ในการประชุม เรื่อง “การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน” ซึ่งคณะกรรมการวิชาการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา จัดขึ้น เมื่อวันที่วันจันทร์ที่ 19 พฤษภาคม 2546 ว่า “ณ ต้นปี (1 มกราคม 2546) เกษตรกรมีสุกรประมาณ 7.95 ล้านตัว ในจำนวนนี้ แยกเป็นสุกรแม่พันธุ์ จำนวน 716,000 ตัว และพ่อพันธุ์ จำนวน 75,021 ตัว และมีผู้เลี้ยงทั้งสิ้นรวมทั้งรายเล็ก รายกลาง รายใหญ่ จำนวน 290,183 ราย จากแม่สุกร ณ ต้นปี เมื่อคำนวณปริมาณสุกรที่ผลิตได้ระหว่างปี โดยคำนวณจากปริมาณลูกสุกร ที่เพิ่ม ซึ่งประมาณการจากลูกสุกรขุน ประมาณ 14 ตัว/แม่/ปี จะได้ลูกสุกรขุน จำนวน 10.024 ล้านตัว” ซึ่งเป็นตัวเลขที่ใกล้เคียงกับการคาดคะเนของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตสุกรขุนในปี 2545 เฉลี่ยประมาณกิโลกรัมละ 34.98 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2544 ซึ่งมีต้นทุนเฉลี่ยกิโลกรัมละ 32.70 บาท ร้อยละ 6.97 เนื่องจากต้นทุนในส่วนของลูกสุกรและอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะราคาลูกสุกรเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 25 และการเพิ่มขึ้นของราคาอาหารสัตว์ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นด้วยอย่างมากเพราะค่าอาหารสัตว์เป็นต้นทุนร้อยละ 60 ของการผลิตสุกรขุน

1.3 ด้านการตลาด

1) สถานการณ์ของโลก

- ด้านการบริโภค

เกี่ยวกับการบริโภคเนื้อสุกรของประเทศสำคัญของโลก มีข้อมูลเชิงวิเคราะห์จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งเป็นหน่วยงานวางแผนระดับกระทรวงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยใช้ฐานข้อมูลจาก Livestock and Poultry : World Market and Trade , October 2002 ซึ่งสรุปไว้ว่า ในปี 2545 มีปริมาณรวม 85.18 ล้านตัน (น้ำหนักซาก) เพิ่มจากปี 2544 ที่มีปริมาณเพียง 82.78 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 2.90 เนื่องจากเกือบทุกประเทศ มีการบริโภคเนื้อสุกรเพิ่มขึ้น และในปี 2546 คาดว่าจะมีปริมาณการบริโภครวม 86.57 ล้านตัน (น้ำหนักซาก) เพิ่มขึ้นจากปี 2545 ร้อยละ 1.63 โดยเกือบทุกประเทศจะมีการบริโภคเนื้อสุกรเพิ่มขึ้น รายละเอียดพิจารณาในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปริมาณการบริโภคเนื้อสุกรของประเทศที่สำคัญ ปี 2542-2546

หน่วย: พันตันน้ำหนักซาก

ประเทศ	2542	2543	2544	2545 ^{1/}	2546 ^{2/}
สหรัฐอเมริกา	8,596	8,457	8,388	8,725	8,572
แคนาดา	1,063	1,047	1,087	1,129	1,155
เม็กซิโก	1,131	1,252	1,298	1,325	1,350
บราซิล	1,727	1,826	1,919	1,956	2,000
สหภาพยุโรป	16,301	16,169	16,239	16,560	16,555
รัสเซีย	2,321	2,019	2,119	2,299	2,409
โปแลนด์	1,484	1,544	1,476	1,550	1,607
จีน	40,024	40,291	41,764	42,835	43,970
ญี่ปุ่น	2,212	2,228	2,269	2,335	2,368
เกาหลีใต้	984	1,059	1,158	1,286	1,325
ฟิลิปปินส์	997	1,032	1,073	1,105	1,130
ประเทศอื่น ๆ	4,456	4,093	3,988	4,077	4,129
รวม	81,296	81,017	82,778	85,182	86,570

หมายเหตุ : 1/ ข้อมูลเบื้องต้น

2/ ข้อมูลคาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade, October 2002.

- การส่งออก

การส่งออกเนื้อสุกรของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศกลุ่มสหภาพยุโรป แคนาดา สหรัฐอเมริกา บราซิล จีน ฮังการี โปแลนด์ ออสเตรเลีย และอื่น ๆ ส่งออกเนื้อสุกรในปี 2545 มีปริมาณรวมกันประมาณ 3.82 ล้านตัน (น้ำหนักซาก) เพิ่มขึ้นจากปี 2544 ซึ่งมีปริมาณ 3.55 ล้านตัน (น้ำหนักซาก) ร้อยละ 7.61 โดยรวมประเทศผู้ส่งออกส่วนใหญ่ส่งออกเนื้อสุกรได้เพิ่มขึ้น เช่น สหภาพยุโรป แคนาดา บราซิล และจีน เป็นต้น สำหรับสหรัฐอเมริกาส่งออกใกล้เคียงกับปี 2544 เนื่องจากประสบกับปัญหาการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้น ในตลาดสำคัญคือ ญี่ปุ่น เม็กซิโก และรัสเซีย

ในปี 2546 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ประมาณว่าจะมีปริมาณส่งออกรวม 3.92 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2545 ร้อยละ 2.62 ประเทศที่คาดว่าจะส่งออกเนื้อสุกรได้เพิ่มขึ้น ได้แก่ บราซิล สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และแคนาดา

- การนำเข้า

การนำเข้าเนื้อสุกรของประเทศผู้นำเข้าเนื้อสุกรที่สำคัญ อาทิ ประเทศญี่ปุ่น รัสเซีย สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก ฮองกง เกาหลีใต้ แคนาดา จีน สหภาพยุโรป และอื่น ๆ ในปี 2545 มีปริมาณรวม 3.55 ล้านตัน (น้ำหนักซาก) เพิ่มจากปี 2544 ซึ่งมีปริมาณนำเข้ารวม 3.20 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 10.94 ประเทศผู้นำเข้าส่วนใหญ่นำเข้าเนื้อสุกรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะญี่ปุ่น รัสเซีย ฮองกง และเม็กซิโก ซึ่งเป็นตลาดเนื้อสุกรที่สำคัญของโลก

ในปี 2546 คาดว่า จะมีปริมาณนำเข้ารวม 3.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก ปี 2545 ร้อยละ 2.82 ประเทศผู้นำเข้าส่วนใหญ่จะนำเข้าเนื้อสุกรเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะญี่ปุ่น รัสเซีย เม็กซิโก และฮองกง สำหรับฮองกงซึ่งเป็นตลาดที่ประเทศไทยได้เปรียบประเทศคู่แข่ง คาดว่าจะนำเข้าเนื้อสุกรในปี 2546 ประมาณ 0.30 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2545 ร้อยละ 5.26 ปัจจุบันฮองกงจะนำเข้าเนื้อสุกรส่วนใหญ่จาก จีน สหภาพยุโรป และบราซิล

เกี่ยวกับข้อมูลการนำเข้าและส่งออกของตลาดโลกขอให้พิจารณารายละเอียดใน ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปริมาณการนำเข้าและส่งออกเนื้อสุกรของประเทศที่สำคัญ ปี 2542-2546

หน่วย: พันตันน้ำหนักซาก

ประเทศ	2542	2543	2544	2545 ^{1/}	2546 ^{2/}
การนำเข้า					
ญี่ปุ่น	919	995	1,068	1,125	1,150
รัสเซีย	832	520	560	700	710
สหรัฐอเมริกา	375	439	431	479	490
เม็กซิโก	190	276	294	300	310
ฮ่องกง	217	247	260	285	300
เกาหลีใต้	156	174	123	145	150
แคนาดา	65	68	91	100	105
จีน	43	50	58	60	70
สหภาพยุโรป	54	54	55	60	60
อื่น ๆ	309	299	257	299	307
รวม	3,160	3,122	3,197	3,553	3,652
การส่งออก					
สหภาพยุโรป	1,390	1,470	1,235	1,300	1,325
สหรัฐอเมริกา	580	584	708	709	726
แคนาดา	554	658	727	800	815
บราซิล	109	163	337	400	430
จีน	75	73	139	225	200
ฮังการี	131	143	118	120	110
โปแลนด์	235	160	100	80	85
ออสเตรเลีย	37	49	66	79	83
อื่น ๆ	199	111	122	112	147
รวม	3,310	3,411	3,552	3,825	3,921

หมายเหตุ : 1/ ข้อมูลเบื้องต้น

2/ ข้อมูลคาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade, October 2002.

2) สถานการณ์ของไทย

- การบริโภค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ประมาณว่า

ในปี 2545 มีปริมาณการบริโภคสุกรประมาณ 9.59 ล้านตัว เพิ่มขึ้นจาก 9.41 ล้านตัว ในปี 2544 คิดเป็นร้อยละ 1.91 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจดีขึ้น ทำให้ความต้องการบริโภคสุกรเพิ่มขึ้นโดยมีอัตราการบริโภคเฉลี่ยคนละ 13.6 กิโลกรัมต่อปี (น้ำหนักซากรวมเครื่องใน) แต่นักวิชาการปศุสัตว์ (นายประชุม อินทโรชิต) วิทยากร ได้ให้ข้อมูลไว้ในการสัมมนาที่ คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา จัดขึ้น โดยชี้ว่าโดยเฉลี่ยคนไทยบริโภคเนื้อสุกรประมาณ 10.5 กก./คน/ปี เท่านั้น มีผลทำให้การผลิตสุกรของไทยเกินความต้องการอยู่จำนวนหนึ่ง

- ราคา

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้นำเสนอ สรุปรายงานราคาสุกรมีชีวิต ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งประเทศในปี 2545 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 37.83 บาท สูงขึ้นจากราคาเฉลี่ย กิโลกรัมละ 36.49 บาท ในปี 2544 คิดเป็นร้อยละ 3.67 ทั้งนี้ ราคาสุกรในช่วง 9 เดือนแรกของ ปี 2545 อยู่ในเกณฑ์ดี คือ อยู่ในระดับกิโลกรัมละ 37-40 บาท แต่ราคาได้ปรับตัวลดลงเป็นลำดับ ตั้งแต่เดือน ตุลาคม และลดลงมากในช่วงปลายเดือน ธันวาคม โดยชี้ว่า ลดลงจากราคาเฉลี่ย กิโลกรัมละ 36.62 บาท ในเดือน ตุลาคม เหลือเฉลี่ยกิโลกรัมละ 34.17 บาท ในช่วงเดือน ธันวาคม หรือลดลงร้อยละ 6.69 โดยสรุปว่า มีสาเหตุเนื่องมาจาก

- 1) การขยายการผลิตเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะฟาร์มขนาดใหญ่
- 2) ในช่วงปลายปีสภาพอากาศเย็นทำให้สุกรโตเร็ว จึงมีสุกรออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น
- 3) ในเดือนธันวาคม เกิดโรคปากและเท้าเปื่อยระบาดในบางพื้นที่ของจังหวัด ที่เป็นแหล่งเลี้ยงสำคัญในภาคกลาง ทำให้มีการเร่งระบายสุกรออกจากฟาร์ม

กรณีการปรับตัวลดลงของราคาสุกรมีชีวิตที่เกษตรกรขายได้ ตามที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรสรุปไว้ สอดคล้องกับข้อเท็จจริงจากการร้องเรียนของกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ แต่ยังมีประเด็นที่คลาดเคลื่อนเรื่องราคาเฉลี่ย ในแต่ละช่วงเวลาที่เราเสนอไว้

- การส่งออก

ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกเนื้อสุกรชำแหละแช่เย็น แช่แข็ง และผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร โดยเนื้อสุกรชำแหละเกือบทั้งหมดส่งออกไปยังฮ่องกง แต่ส่วนแบ่งตลาดของไทยยังน้อยมาก มีเพียงประมาณร้อยละ 4 ของปริมาณเนื้อสุกรนำเข้าทั้งหมดของฮ่องกง ในปี 2545 ไทยส่งออก เนื้อสุกรชำแหละรวม 11,565 ตัน มูลค่า 872.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2544 ซึ่งส่งออก 10,276 ตัน มูลค่า 842.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.54 ของปริมาณและร้อยละ 3.55 ของมูลค่า ส่วนผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรส่งออกปริมาณ 1,447 ตัน มูลค่า 211.77 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2544

ซึ่งส่งออก 1,329 ตัน มูลค่า 187.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.88 ของปริมาณและร้อยละ 13.08 ของมูลค่า โดยส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น และฮ่องกง ปริมาณร้อยละ 76 และ 21 ของปริมาณส่งออกทั้งหมดตามลำดับ

ขอให้พิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ชนิดและมูลค่าการส่งออกสุกรของไทยไปต่างประเทศ ตั้งแต่

ปี 2541 – 2545

ชนิด/ปริมาณ /มูลค่า ก	ปริมาณเนื้อ สุกรชำแหละ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ผลิตภัณฑ์ เนื้อสุกร (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2541	2,184	189.28	2,443	281.48
2542	703	49.26	2,535	283.84
2543	5,218	417.33	1,063	209.72
2544	10,276	842.60	1,329	187.28
2545	11,565	872.51	1,447	211.77

ประเด็นปัญหา

2. ประเด็นปัญหา

2.1. สภาพปัญหาที่เป็นข้อร้องเรียน

จากข้อร้องเรียนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรซึ่งเป็นตัวแทนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรทั่วประเทศ (โปรดพิจารณาหนังสือร้องเรียนในภาคผนวก) สามารถสรุปสภาพปัญหาที่เป็นข้อร้องเรียนได้ว่า การเลี้ยงสุกรในประเทศไทยถึงแม้จะมีพัฒนาการมายาวนาน แต่เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีอิสระในการเลือกจะเลี้ยงสุกรและขยายการเลี้ยงมากขึ้นในช่วงที่สุกรมีราคาดี และเพราะแรงจูงใจด้านราคาทำให้ผู้เลี้ยงขยายการเลี้ยงอย่างไม่มีการจำกัด เมื่อปริมาณสุกรมีมากเกินไปความต้องการผลที่ตามมาราคาก็จะตกต่ำ จนถึงระดับที่เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรแบกรับภาระการขาดทุนไม่ไหว ก็จะหยุดเลี้ยงสุกรไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง เมื่อปริมาณสุกรลดลงถึงระดับที่ไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการของตลาด ราคาสุกรก็จะกลับปรับตัวสูงขึ้นอีกครั้งหนึ่ง จนกระทบถึงผู้บริโภคซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เหตุการณ์จะปรับเปลี่ยนหมุนเวียนไปเช่นนี้ตลอดมา กล่าวคือ ราคาสุกรและปริมาณการเลี้ยงสุกรจะผันผวนเป็นวัฏจักรที่เรียกกันว่า “วัฏจักรสุกร” หรือ Hog Cycle ประกอบกับปัญหาโรคระบาดสัตว์ โดยเฉพาะโรคปากและเท้าเปื่อย รวมทั้งการใช้สารต้องห้ามบางชนิดในสุกรส่งผลให้ตลาดสุกรของไทยไม่พัฒนาก้าวหน้าไปเท่าที่ควรจะเป็น ไม่ว่าตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ และการที่เนื้อสุกรของไทยไม่สามารถส่งออกไปขายในตลาดสำคัญ ๆ ในต่างประเทศที่นิยมบริโภคสุกร เช่น ประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ ฮองกง ทำให้การแก้ปัญหาวัฏจักรสุกรที่เกิดขึ้นเป็นประจำ ไม่สามารถแก้ไขได้โดยการใช้นโยบายการส่งออกเข้ามาเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา ส่งผลให้อุตสาหกรรมสุกรของไทยสูญเสียโอกาสในการพัฒนาให้เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องจนถึงขีดสุดได้ ทั้ง ๆ ที่ประเทศไทยมีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมสุกรทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยีการผลิตสุกร ความเพียงพอด้านพืชอาหารสัตว์ที่มีหลากหลายชนิด และการส่งเสริมประสบการณ์และทักษะในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรจำนวนมากที่สามารถพัฒนาไปสู่การเลี้ยงสุกรเพื่อการค้าได้ แต่เพราะข้อจำกัดด้านการตลาดและความไม่แน่นอนชัดเจนในนโยบายของรัฐในการพัฒนาอุตสาหกรรมสุกร ทำให้อุตสาหกรรมสุกรของไทยย่ำอยู่กับที่ไม่มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมประเทศคู่แข่งทั่วโลก เช่น ประเทศจีน เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก เบลเยียม สหรัฐอเมริกา และแคนาดา เป็นต้น

2.2. ปัญหาและสาเหตุปัญหา

สามารถแยกพิจารณาได้ใน ประเด็นหลัก ดังต่อไปนี้ คือ

- ด้านการผลิต
- ด้านการตลาด
- ด้านนโยบาย การควบคุมดูแลและการบริหารจัดการโดยภาครัฐ
- ด้านสิ่งแวดล้อม

1) ด้านการผลิต

1.1) ความไม่ชัดเจนในปริมาณสุกรที่มีในแต่ละช่วงเวลา

เนื่องจากการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรผู้เลี้ยง ไม่ว่าจะเป็นรายย่อยรายกลางและฟาร์มขนาดใหญ่ สามารถดำเนินกิจการและจะเพิ่มหรือจะลดปริมาณสุกรที่เลี้ยงได้โดยเสรี ไม่มีการควบคุมใด ๆ ช่วงไหนราคาดีผู้เลี้ยงทุกระดับก็จะเร่งขยายปริมาณการเลี้ยงอย่างไม่มีขีดจำกัด จนในที่สุดทำให้ราคาตกต่ำตามวัฏจักรกลับมา และเมื่อราคาตกต่ำผู้เลี้ยงสุกรก็อาจจะเลิกเลี้ยงชั่วคราว หรือลดจำนวนสุกรลง เพื่อรอช่วงเวลาที่สุกรกลับมีราคาดี จึงจะทำการเลี้ยงอีก ทำให้จำนวนสุกรภายในประเทศแต่ละช่วงเวลาไม่มีความชัดเจนแน่นอน

1.2) โรคระบาดในสุกร

ปัญหาเกี่ยวกับโรคระบาดในสุกรโดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคปากและเท้าเปื่อย เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการผลิตและการตลาด เพราะปัญหาโรคระบาดในสุกรมีผลกระทบถึงการส่งออกสุกร หรือการแสวงหาตลาดสุกรของไทยในต่างประเทศ เช่น ปัจจุบันประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศในเอเชียด้วยกันที่นิยมบริโภคเนื้อสุกรในอัตราสูงมากประเทศหนึ่ง ไม่ยอมให้นำเข้าเนื้อสุกรและสุกรมีชีวิตจากประเทศไทย ยกเว้น เนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์จากเนื้อสุกรที่ผ่านการต้มเพื่อฆ่าเชื้อแล้ว เท่านั้น และแม้แต่ประเทศคู่ค้าสำคัญ ๆ เช่น สิงคโปร์ สหประชาคม แม้จะยอมให้ไทยส่งสุกรมีชีวิตเข้าไปจำหน่ายได้ แต่ต้องผ่านขั้นตอนค่อนข้างยาก เช่น กำหนดให้มีการนำเข้าได้เฉพาะจากฟาร์มที่ได้รับการรับรองว่าปลอดโรคระบาดสัตว์ สาเหตุสำคัญมาจากการที่ประเทศไทยไม่มีความชัดเจนในการดำเนินนโยบายและแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะให้พื้นที่ทั่วประเทศปลอดจากโรคปากและเท้าเปื่อยในสัตว์ปีกโดยเร็ว

1.3) สารตกค้างในสุกร

ปัญหาสารตกค้างในสุกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้สารเร่งเนื้อแดง กลุ่มเบต้า อะโกนิสต์ (ซึ่งผลการวิจัยยืนยันว่าเป็นสารก่อมะเร็ง) ที่ผู้เลี้ยงนิยมใช้กันมากในปัจจุบัน เพื่อเร่งเนื้อแดงในสุกรนั้น เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ความต้องการบริโภคเนื้อสุกรลดลง

และผู้บริโภคเนื้อสัตว์ต้องหันไปบริโภคเนื้อสัตว์ชนิดอื่นแทน เช่น ไก่ ปลา เป็นต้น ทำให้ราคาสุกรตกต่ำตามทฤษฎีราคา (Price Theory)

1.4) ปัญหาการขาดแคลนโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัยและถูกสุขอนามัย

โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลทั่วประเทศส่วนใหญ่สร้างมานาน สภาพโรงฆ่าทรุดโทรมไม่ได้มาตรฐาน การฆ่าสัตว์ยังใช้วิธีเก่าที่ทารุณสัตว์ เช่น การทุบหัว รวมทั้งระบบการรักษาสภาพแวดล้อมและการกำจัดน้ำเสียไม่มีประสิทธิภาพ การตรวจโรคสัตว์ก่อนฆ่าไม่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย ทำให้สุกรที่ฆ่าและชำแหละไม่ถูกสุขอนามัย บางครั้งมีการวางสุกรชำแหละกับพื้นทำให้เนื้อสุกรติดเชื้อโรคบางชนิดที่เป็นอันตราย และถึงแม้ปัจจุบันประเทศไทยจะมีโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัยของกรมปศุสัตว์เองแต่ก็ยังไม่ได้ใช้ฆ่าสุกรเพื่อจำหน่ายในตลาดทั่ว ๆ ไปภายในประเทศ

1.5) ปัญหาด้านทุนการผลิตสุกรและต้นทุนอาหารสัตว์

เนื่องจากปัจจุบันการผลิตสุกร และอาหารสัตว์ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การดำเนินการของบริษัทใหญ่น้อยรายทำให้การกำหนดราคาจำหน่ายตกอยู่ในอำนาจของผู้ผลิตที่จะกำหนดราคาได้ตามความพอใจตามกลยุทธการตลาดที่มุ่งเป้าหมายทำกำไรสูงสุด (Maximize Profit) ทำให้ต้นทุนการเลี้ยงของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรสูงขึ้น เพราะโดยข้อเท็จจริงต้นทุนค่าอาหารมีสัดส่วนร้อยละ 60-70 ของต้นทุนการผลิตสุกรของไทยในปัจจุบัน

2) ด้านการตลาด

2.1 ความจำกัดในการส่งออกสุกรมีชีวิตและเนื้อสุกรไปตลาดต่างประเทศ

เนื่องจากอุปสรรคจากผลกระทบของโรคระบาดในสัตว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคปากและเท้าเปื่อยในสัตว์กีบในประเทศไทย ทำให้สุกรจากประเทศไทยไม่ได้รับการยอมรับในตลาดต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าสุกร เนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์จากเนื้อสุกรของไทยสามารถส่งออกต่างประเทศได้น้อยมาก มีข้อมูลสถิติจากกรมศุลกากรและสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรชี้ว่า ในปี 2543, ปี 2544 และปี 2545 ไทยสามารถส่งออกสุกรมีชีวิตมีมูลค่า 15.64 ล้านบาท 13.80 ล้านบาท และ 16.10 ล้านบาท ตามลำดับ และส่งออกเนื้อสุกรสดแช่เย็น แช่แข็ง มีมูลค่า 417.33 ล้านบาท 842.59 ล้านบาท และ 872.51 ล้านบาท ตามลำดับ เท่านั้น รวมทั้งยังมีความจำกัดในการส่งออกสุกรมีชีวิต และเนื้อสุกร ไปตลาดต่างประเทศ อันเนื่องมาจากความเสียเปรียบในการแข่งขัน อันมีสาเหตุมาจากการสนับสนุนการส่งออกของประเทศคู่แข่งมีผลกระทบโดยตรงต่อราคาสุกรมีชีวิตภายในประเทศและมีผลต่อการเกิดวัฏจักรสุกรของไทยอย่างมากด้วย

2.2) ปัญหาระบบการตลาดภายในประเทศขาดประสิทธิภาพ

ปัญหาระบบการตลาดภายในประเทศขาดประสิทธิภาพเป็นปัญหาหนึ่งที่ไม่มีหน่วยงานราชการใดเข้าดูแลแก้ไขอย่างจริงจัง ตลาดรองรับผลผลิตของเกษตรกรมีจำกัด ผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยต้องพึ่งพาพ่อค้ารวบรวมสุกรในท้องถิ่น ผู้เลี้ยงขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่เป็นลูกเจ้าของบริษัทใหญ่ ต้องขายสุกรมีชีวิตในราคาที่บริษัทใหญ่กำหนด ผู้เลี้ยงทุกระดับแทบไม่มีอำนาจต่อรองเรื่องราคา และเนื่องจากความจำกัดในเรื่องข้อมูลการผลิตและการตลาดภายในประเทศ ทำให้ผู้เลี้ยงไม่มีโอกาสและไม่สามารถวางแผนการผลิตที่เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์การตลาดได้เลย ยิ่งทำให้เสียเปรียบทางการตลาดมากยิ่งขึ้น

2.3) การจัดสรรส่วนเหลือจากการตลาด (Market's Margin) ภายในประเทศโดยระบบตลาดยังไม่เป็นธรรม

แม้จะเป็นที่ยอมรับกันว่า ราคาเนื้อแดงชำแหละที่จำหน่ายแก่ผู้บริโภค (ตอกลีกรัม) โดยพ่อค้าเชียงในเมืองจะสะท้อนถึงราคาสุกรมีชีวิตที่เกษตรกรขายได้ตามสูตร $\text{ราคาเนื้อแดง 1 กก.} = (\text{ราคาสุกรมีชีวิต} \times 2) + 2 \text{ บาท}$ แต่ในความเป็นจริงปรากฏว่า ราคาเนื้อแดงที่ผู้บริโภคต้องจ่ายเงินซื้อตอกลีกรัม เมื่อเทียบกับราคาสุกรมีชีวิตที่มีการซื้อขายกันในวันนั้น ตามสูตรที่ยอมรับกันราคาสุกรมีชีวิตในสูตรคำนวณจะสูงกว่าราคาจริงที่เกษตรกรได้รับเสมอ ซึ่งให้เห็นว่าในวิถีการตลาดสุกรในระบบการตลาดภายในประเทศยังขาดการจัดสรรส่วนเหลือจากการตลาดที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ยังคงมีผู้ที่ได้เปรียบจากการจัดสรรโดยระบบตลาดอยู่

2.4) ปัญหาราคาตกต่ำที่เกิดจากวัฏจักรสุกร (Hog Cycle)

เป็นปัญหาที่สำคัญมากที่สุดประการหนึ่งของการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรไทย เนื่องจากมีเกษตรกรรายย่อยจำนวนมากที่เข้ามามีส่วนร่วมในการเลี้ยงสุกร ทำให้การเพิ่มหรือลดการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรกลุ่มนี้ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณสุกรในตลาด และเนื่องจากเกษตรกรกลุ่มนี้มีอัตราการเปลี่ยนแปลง(เพิ่ม-ลด) ปริมาณการเลี้ยงเมื่อราคาเปลี่ยนแปลงสูงมากกล่าวคือ ถ้าราคาสุกรมีชีวิตสูงก็จะเข้ามาเลี้ยงสุกรและขยายการเลี้ยง แต่ถ้าราคาตกต่ำ ทำให้ขาดทุนก็จะลดและหยุดการเลี้ยงชั่วคราว ลักษณะเช่นนี้ จะเป็นการเร่งให้เกิดวงจรเป็นวัฏจักร ทำให้ราคาในตลาดยิ่งปรับตัวเคลื่อนไหวรุนแรงมากขึ้น

3) ปัญหานโยบายสุกรของรัฐ

แม้ว่าการดูแลด้านนโยบายสุกรของรัฐ จะมีคณะกรรมการนโยบายและพัฒนากาปศุสัตว์แห่งชาติดูแล แต่ในความเป็นจริงคณะกรรมการชุดนี้มีการประชุมน้อยครั้งมากในแต่ละปี และยังขาดความชัดเจนเชิงนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมดูแล และการบริหารจัดการอุตสาหกรรมสุกรแห่งชาติ

3.1) นโยบายโยบายได้แก่ปัญหาเชิงโครงสร้างการบริหารเพื่อการควบคุมการผลิตและการตลาดสุกร ปัจจุบันยังขาดโครงสร้างการบริหารเพื่อการควบคุมการผลิตและการตลาดที่สมบูรณ์เพียงพอที่จะให้เกิดการปฏิบัติให้เป็นเอกภาพ และยังไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่องที่ชัดเจน

3.2) นโยบายการให้การดูแลสนับสนุนเกษตรกรรายย่อยในการพัฒนาการเลี้ยงสุกร การลดต้นทุนการเลี้ยงสุกร การสนับสนุนการผลิตและการตลาดของเกษตรกรรายย่อย ไม่มีความชัดเจนว่า จะให้อยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานใดเป็นที่แน่นอน ทำให้เกษตรกรรายย่อยเสียเปรียบเชิงธุรกิจในระบบการค้าเสรีที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

3.3) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสุกรมีหลายฉบับและขัดแย้งกัน

4) ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

การที่จะต้องดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (Environment Concern) เป็นความรับผิดชอบที่สำคัญที่เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรทุกระดับจะต้องดูแลและจะต้องรับผิดชอบด้วย (Pollution pay) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรจะต้องถือปฏิบัติภายใต้พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ด้วย เกี่ยวกับปัญหานี้ปรากฏว่า มีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับมลภาวะจากฟาร์มสุกร ของประชาชนโดยทั่วไปที่อยู่ในพื้นที่เข้าสู่กระบวนการบริหารอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภาเองก็มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการสร้างฟาร์มสุกรในพื้นที่ไม่สมควร เข้ามาด้วยเช่นกัน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

3. วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา

ในฐานะที่คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา เป็นที่พึ่งของประชาชน ในด้านนิติบัญญัติมีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และมีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ตามที่กำหนดไว้ในบัญญัติอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาแนบท้ายข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 เช่น การพิจารณาเรื่องหรือกิจการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ การให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับกิจการส่งเสริมด้านการเกษตรและสหกรณ์ ของประเทศ การเศรษฐกิจการเกษตร การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การชลประทาน การประมง การปศุสัตว์ การป่าไม้ การพัฒนาที่ดิน การส่งเสริมสหกรณ์ การวิชาการเกษตร และการตรวจบัญชีสหกรณ์ การติดตามนโยบายด้านการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ การพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรภายในประเทศและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรในตลาดโลก เป็นต้น

ดังนั้น การศึกษาในเรื่องนี้แม้ว่าจะมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาการผลิต การตลาดสุกร แต่โดยกรอบของอำนาจหน้าที่ดังกล่าวแล้ว จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษา ไว้รวม 5 ประการเพื่อให้การแก้ไขปัญหาการผลิตการตลาดสุกรเกิดผลสำเร็จอย่างยั่งยืน

1. เพื่อพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ประเด็นที่เป็นปัญหารากฐานที่แท้จริงของ “ วัฏจักรสุกร ” เพื่อนำไปสู่การกำหนดปัญหาอย่างถูกต้องชัดเจนโดยใช้วิธีการรับฟังความเห็นจากผู้ที่อยู่ในวงการหรือเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรจริงๆ

2. เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาการผลิต การตลาดสุกรซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของวัฏจักรสุกร

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการผลิตการตลาดสุกร โดยผ่านความเห็นชอบของวุฒิสภา เพื่อส่งต่อไปยังรัฐบาลใช้ประกอบการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

4. เพื่อเสนอแนะวิธีการและการใช้กลไกของราชการในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งแนวทางการเสนอแก้ไขระเบียบกฎหมายเพื่อจัดตั้งโครงสร้างการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันไม่ให้อวัฏจักรสุกรวนกลับมาทำลายระบบการผลิต การตลาดสุกรของไทยได้อีก

5. เพื่อทำความเข้าใจและแก้ไขปัญหาเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับการใช้สารเร่งเนื้อแดง ในสุกรและแนวทางการพัฒนาคุณภาพโดยไม่ใช้สารที่สงสัยว่าเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

วิธีการศึกษา

4. วิธีการศึกษา

แนวทางและการพิจารณาศึกษา

แนวทางการพิจารณาศึกษาในการแก้ไขปัญหาราคาสูกตรตกต่ำของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ในครั้งนี้เป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องเร่งพิจารณาดำเนินการทันทีที่มีเรื่องร้องเรียนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรเข้ามาสู่คณะกรรมการฯ เพื่อหาแนวทางที่จะยับยั้งไม่ให้ราคาสูกตรมีชีวิตรตกต่ำลงไปอีก จนทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงส่วนใหญ่ไม่สามารถทนแบกรับภาระการขาดทุนในการเลี้ยงต่อไปได้อีก อันจะเป็นอันตรายร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรของประเทศและกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมในที่สุด

ดังนั้น คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา จึงมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการตามที่ นายอำนาจ เกียรติประมุข เลขาธิการคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา เสนอแนวทางการพิจารณาศึกษาและขั้นตอนการดำเนินการศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเรื่อง การแก้ไขปัญหาราคาสูกตรตกต่ำโดยมีนายอำนาจ เกียรติประมุข สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดสุรินทร์ เป็นประธานคณะทำงาน และมีคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์ ในวงการอุตสาหกรรมสุกรและฝ่ายราชการที่เกี่ยวข้องจำนวนหนึ่งร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อระดมความคิดในคณะทำงานในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาลให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

2. จัดการประชุมคณะทำงานรวม 2 ครั้ง เพื่อร่วมกันพิจารณาประเด็นปัญหาตามข้อมูลข้อเท็จจริง สภาพปัญหาการผลิต การตลาดสุกรตลอดจนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเพื่อสรุปประเด็นปัญหาที่เป็นสาเหตุของการเกิดวิกฤตสุกร ราคาสูกตรมีชีวิตรตกต่ำและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาคที่เป็นระบบ มีกระบวนการและมาตรการดำเนินการที่ชัดเจนและเมื่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปดำเนินการแล้วสามารถทำให้เกิดผลเป็นรูปธรรมได้

3. ดำเนินการจัดสัมมนา 1 ครั้ง เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ที่มีประสบการณ์ในวงการอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2546 ซึ่งมีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้นจำนวน 430 คน

4. คณะทำงานสรุปรายงานผลการพิจารณาการศึกษาเบื้องต้นจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา พิจารณาเห็นชอบเพื่อเสนอวุฒิสภาพิจารณา

5. จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาขั้นสุดท้ายของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา เสนอวุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อส่งให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาใช้ประกอบการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

6. จัดพิมพ์เอกสารรายงาน “แนวทางการแก้ปัญหาการผลิตการตลาดสุกรอย่างยั่งยืน” ของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา เผยแพร่และแจกจ่ายให้กับผู้สนใจและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ข้อสังเกตและการวิเคราะห์

5. ข้อสังเกตและการวิเคราะห์

5.1 ข้อสังเกต

จากการประชุมคณะทำงานพิจารณาแก้ไขปัญหาการค้าสุกรตกต่ำรวม 2 ครั้ง ซึ่งมี นายอำนาจ เอียรประมุข สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสุรินทร์ เป็นประธานคณะทำงาน และมี คณะทำงานซึ่งส่วนใหญ่มีความรู้และมีประสบการณ์ในวงการอุตสาหกรรมสุกรของไทย มายาวนาน จากการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์จากข้อมูล ข้อเท็จจริง จากการประมวล รวบรวม ข้อเสนอแนะ และความเห็นต่าง ๆ จากการสัมมนาเรื่อง “ การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน ” ที่คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา จัดขึ้น เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2546 ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 213-216 อาคารรัฐสภา 2 ทำให้คณะทำงานได้ ข้อสังเกตเกี่ยวกับปัญหาแนวทางแก้ปัญหาและข้อมูล ข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมสุกรของไทย ดังต่อไปนี้

1) ด้านการผลิต

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่า การเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพสำคัญอย่างหนึ่งของเกษตรกรไทย สามารถสร้างมูลค่าการค้าโดยรวมถึง 50,000 ล้านบาท และต้องใช้พืชอาหารสัตว์ถึง 4 ล้านตันต่อปี การเลี้ยงสุกรของไทยมีอยู่ทั่วไปในทุกเขตของประเทศ แต่ถ้าพิจารณาเป็นรายภาค จะพบว่า ภาคกลางและภาคตะวันออกเลี้ยงเหนื้อมีการเลี้ยงมากที่สุด และรองลงมา ตามลำดับ เนื่องจากการทำอาชีพการเกษตรในประเทศไทยยังมีความเป็นเสรี และการเลี้ยงสุกร ก็เช่นเดียวกัน ใครใคร่เลี้ยงเมื่อเห็นว่าการสุกรราคาดีก็เข้ามาเลี้ยง แต่เมื่อใดราคาสุกรตกต่ำเห็นว่าเลี้ยงต่อไปไม่คุ้ม ก็หยุดเลี้ยงไประยะหนึ่ง ทำให้ปริมาณสุกรที่มีอยู่ในประเทศจริง ๆ ในแต่ละช่วงเวลาไม่มีหน่วยราชการใดมีข้อมูลที่ถูกต้องอย่างแท้จริง และข้อมูลที่เผยแพร่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง มักจะขัดแย้งกันเสมอ

1.1) ปริมาณ

กรณีการประมาณการปริมาณการผลิตระหว่างปี ในปี 2546 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับกระทรวง ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมี หน่วยงานที่ทำหน้าที่หลักด้านจัดเก็บข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร ได้เสนอข้อมูล คาดคะเนปริมาณ การผลิตสุกรระหว่างปี ในปี 2546 ว่าจะมีประมาณ 10.076 ล้านตัว ขณะที่ กรมปศุสัตว์ ซึ่งใช้วิธีประมาณจากแม่พันธุ์สุกรที่สำรวจไว้ ณ ต้นปี 2546 (วันที่ 1 มกราคม 2546) ยืนยันว่ามีแม่พันธุ์สุกร จำนวน 716,000 ตัว สุกรพ่อพันธุ์ จำนวน 75,021 ตัว มีผู้เลี้ยงทุกขนาดฟาร์ม จำนวน 290,183 ราย ตลอดปี 2546 จะสามารถผลิตสุกรขุนได้รวมทั้งสิ้น 10.024 ล้านตัว

ที่ยืนยันว่าเกินความต้องการการบริโภคภายในประเทศอย่างมาก นั้น เป็นการชี้ให้เห็นว่า การผลิตสุกรในประเทศไทยยังไม่มีแผนการผลิตที่ชัดเจน ไม่มีการวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับการบริโภคภายในประเทศและการส่งออกไปต่างประเทศ

1.2) คุณภาพ

ถึงแม้การเลี้ยงสุกรในประเทศไทยจะเริ่มมีมาตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 และมีการพัฒนามาเป็นลำดับตลอดมา โดยกรมปศุสัตว์ได้ถ่ายทอดและฝึกอบรมให้เกษตรกร ผู้เลี้ยงสุกรได้เริ่มนำเอาเทคโนโลยี และหลักวิธีการเลี้ยงสุกรที่ถูกต้องมาปรับใช้มากขึ้น จนสามารถพัฒนาคุณภาพสุกรของไทยส่งออกไปต่างประเทศได้บ้าง แต่คุณภาพก็ยังไม่เป็นที่ ยอมรับของประเทศผู้นำเข้าสุกรในตลาดโลก อีกประการหนึ่งอาจจะเนื่องมาจากความก้าวหน้า ด้านเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรไทยจึงปรากฏว่า มีการใช้สารกลุ่ม เบต้า-อะโกนิสต์ เช่น Salbutamol เพื่อการเร่งเนื้อแดงในสุกร ซึ่งการใช้สารเร่งเนื้อแดงในสุกรมีผลกระทบถึงการ ตลาดสุกรด้วยในที่สุด

เกี่ยวกับการใช้สารเร่งเนื้อแดง Salbutamol ในการผลิตสุกรของเกษตรกร ไทยนั้น แพทย์หญิง แสงโสม สีนะวัฒน์ ผู้อำนวยการกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวง สาธารณสุข ได้ให้ข้อมูลว่า "กระทรวงสาธารณสุข มีข้อมูลจากการสำรวจในปี 2541 และ 2544 แสดงให้เห็นว่ามีสารเร่งเนื้อแดง Salbutamol ในเนื้อสุกรที่วางจำหน่ายในท้องตลาด ร้อยละ 24.5 และ 23.7 ตามลำดับ ซึ่งเป็นอัตราที่ลดลงแต่ไม่มากนัก แต่จากการแสดงความเห็นของเกษตรกร ผู้เลี้ยงสุกรจริง ๆ คือ นายสมชาย นิติกาญจนา กรรมการชมรมผู้เลี้ยงสุกรอิสระแห่งประเทศไทย ยืนยันว่า "ปัจจุบันการใช้สารเร่งเนื้อแดง Salbutamol ในสุกรได้ลดลงไปอย่างมาก เกษตรกร ผู้เลี้ยงสุกรเองตระหนักถึงผลกระทบด้านการตลาด จึงเลิกใช้กันเกือบหมดแล้ว"

ประเด็นการใช้สารเร่งเนื้อแดงในสุกร เป็นปัญหาสำคัญที่เกี่ยวกับ คุณภาพ สินค้า ที่ส่งผลกระทบต่อตลาดเนื้อสุกรของไทยในต่างประเทศและภายในประเทศอย่างมากด้วย ดังนั้น ข้อสังเกตและความเห็นในที่สัมมนาฯ จากทั้งวิทยากรผู้อภิปรายและผู้เข้าร่วมสัมมนา จึงน่าสนใจ อย่างมาก อาทิ แพทย์หญิง แสงโสม สีนะวัฒน์ วิทยากรจากกระทรวงสาธารณสุข ได้เสนอ มาตรการของการแก้ปัญหาสารเร่งเนื้อแดงในสุกรไว้ ดังต่อไปนี้

- 1) ห้ามการใช้สารเร่งเนื้อแดงกลุ่ม Beta-Agonist ในอาหารสุกรอย่างเด็ดขาด
- 2) หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการปรับปรุงพัฒนาพันธุ์สุกรที่สร้างเนื้อแดงตามธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น โดยการบำรุงพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์
- 3) สนับสนุนการศึกษาวิจัยที่จะใช้สารอินทรีย์อื่น ๆ ที่ไม่เป็นอันตรายในการเร่งเนื้อแดงในสุกร ถ้าจำเป็นต้องใช้

4) สร้างภาคีเครือข่าย ไม่ว่าผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้บริโภค และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมการบริโภคเนื้อสุกร และส่งเสริมให้ผู้เลี้ยงสุกรทุกระดับขายสุกรที่มีคุณภาพ มีคุณค่าทางโภชนาการได้มากขึ้น

มาตรการของ แพทย์หญิง แสงโสม สีนะวัฒน์ สอดคล้องกับการเสนอความเห็นและผลงานวิจัยของ รศ.ดร.เขาวมาลย์ คำเจริญ ผู้เข้าร่วมสัมมนาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งได้ทำงานวิจัย เกี่ยวกับการใช้สารเร่งเนื้อแดงในสุกรมาเกือบ 10 ปี ซึ่งว่า มีผลงานวิจัยที่พบว่า สามารถใช้ธาตุเหล็กเข้าไปแทน Salbutamol ในอาหารสุกรได้ และทำให้ได้ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรที่ดีน่ารับประทานเช่นกัน และการใช้ธาตุเหล็กในสุกรนั้นสามารถใช้ได้โดยปราศจากข้อสงสัยเรื่องอันตรายต่อผู้บริโภคเนื้อสุกร

เกี่ยวกับประเด็นคุณภาพเนื้อสุกร ยังมีข้อเสนอของ รศ.ดร.ชัยณรงค์ คันธพนิต วิทยากรผู้ร่วมอภิปราย ที่เสนอแนะให้ใช้มาตรการทางภาษี โดยลดภาษีหรือยกเว้นภาษีโรงฆ่าสัตว์ 5-10 ปี เพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ ลงทุนพัฒนาโรงฆ่าสัตว์ให้ทันสมัย และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการได้รับสินเชื่อเพื่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ จากธนาคารพาณิชย์ด้วย หรือภาครัฐเองสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัย

นอกจากนั้นยังมีข้อเสนอแนะของนายจิรศักดิ์ พัฒนศักดิ์ศิริ ประธานสหกรณ์ปศุสัตว์และสัตว์น้ำจะเชิงเทรา จำกัด ที่เสนอให้มีการเลี้ยงสุกรในเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมสุกรโดยเฉพาะในลักษณะของการกำหนดเขต (Zoning) เพื่อการเลี้ยงสุกรส่งออกโดยเฉพาะ ซึ่งหมายถึงการมีระบบ Infra-Structure ต่าง ๆ ที่พร้อมบริบูรณ์ รวมทั้งการมีโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัยเพื่อการส่งออกโดยเฉพาะในเขตเดียวกัน ซึ่งจะเป็นการลดมลภาวะที่จะกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และพื้นที่รอบบริเวณเขตโครงการ ทั้งนี้ การบริหารโครงการนิคมอุตสาหกรรมสุกร จะใช้หลักการบริหารจัดการโดยรูปแบบสหกรณ์การผลิต

2) ด้านการตลาด

จากการพิจารณาของคณะทำงานสรุปเป็นที่ยุติว่า วัฏจักรสุกรเกี่ยวข้องกับอุปสงค์ (Demand) และ อุปทาน (Supply) ของสุกร กล่าวโดยสรุปคือ ในระบบเกิดมีอุปทานส่วนเกินจำนวนมาก ขณะที่อุปสงค์ไม่ได้ขยายตัวตามจึงทำให้ราคาปรับตัวต่ำลง สาเหตุสำคัญสืบเนื่องมาจากปัญหาสารตกค้างในสุกรและปัญหาเรื่องโรคปากและเท้าเปื่อยในสัตว์ปีกที่ยังมีอยู่ในประเทศไทย ซึ่งมีผลทำให้สุกรของไทยมีตลาดต่างประเทศจำกัด ขณะที่การบริโภคเนื้อสุกรในประเทศไม่ได้ขยายตัวมากมายนัก เนื่องจากผลกระทบจากการที่มีสินค้าประเภทเนื้อสัตว์อื่นที่ราคาถูกกว่าทดแทน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการส่งออกเนื้อไก่ไปสหภาพยุโรปถูกมาตรการกีดกันทางการค้าอย่างมากในปัจจุบัน มีผลทำให้ชิ้นส่วนไก่ชำแหละเข้ามาขายในตลาดมากขึ้นและราคา

ถูกกว่า จึงใจให้ผู้บริโภคเนื้อสัตว์หันไปบริโภคเนื้อไก่ซึ่งราคาถูกกว่าทดแทน อีกประการหนึ่ง ประชาชนผู้บริโภคเนื้อสัตว์ตื่นตัวอย่างมากเรื่องสารเร่งเนื้อแดงในเนื้อสุกรและความสะอาดของเนื้อสุกรฆ่าแหละ จึงหลีกเลี่ยงและลดการซื้อเนื้อสุกรไปบริโภค และหันไปบริโภคเนื้อสัตว์อื่น เช่น ไก่และปลาทดแทน

มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการพัฒนาด้านการตลาดสุกรของไทย จากที่ประชุมสัมมนา “การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน” ที่คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2546 ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 213 – 216 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2 ซึ่งเป็นข้อสังเกตทั้งจากวิทยากรและผู้ร่วมสัมมนา มีประเด็นที่น่าสนใจ สรุปได้ดังต่อไปนี้

2.1) การบริโภคเนื้อสุกรของคนไทยยังอยู่ในอัตราต่ำมาก

แพทย์หญิง แสงโสม สีนะวัฒน์ วิทยากร ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ชี้ให้เห็นว่าปัจจุบันอัตราการบริโภคเนื้อสุกรของคนไทยยังอยู่ในอัตราต่ำมาก มีข้อมูลตัวเลขจากการสำรวจภาวะอาหารและโภชนาการ ของกระทรวงสาธารณสุขเมื่อปี 2538 พบว่าคนไทยบริโภคสุกรในอัตรา 12.33 กรัม/คน/วัน เท่านั้น ขณะที่บริโภคเนื้อสัตว์ รวม 107 กรัม/คน/วัน

ดังนั้น จึงให้ความเห็นว่าเป็นความจำเป็นที่จะต้องหาแนวทางที่จะเพิ่มอัตราการบริโภคเนื้อสุกรของคนไทยให้มากขึ้น ด้านหวังว่าจะพัฒนาตลาดสุกรภายในประเทศ และมีข้อเสนอแนะว่าต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นคุณค่าทางโภชนาการของเนื้อสุกร เพราะเนื้อสุกรมีโปรตีนสูง มีวิตามิน B1 B2 สูง ช่วยป้องกันโรคปากนกกระบอก เพียงแต่ต้องระมัดระวังที่จะบริโภคหนังหมูเพราะในหนังหมูมีไขมันสูง อย่างไรก็ตามควรแนะนำส่งเสริมให้คนวัยทำงาน ซึ่งต้องการพลังงานสูงบริโภคเนื้อสุกร แต่คนที่ต้องการควบคุมน้ำหนักก็ควรลดการบริโภคส่วนที่เป็นไขมัน

จะต้องคิดเมนูสุขภาพจากเนื้อหมู ชนิดที่ติดตลาดติดปากผู้บริโภคแบบ ไก่ KFC หรือเหมือนต้มยำกุ้ง และน่าจะมีการส่งเสริมให้รู้จักในหมูชาวต่างประเทศได้ เพราะเนื้อหมูของไทยจริง ๆ เราสามารถทำเนื้อหมูคุณภาพได้ จึงเสนอเมนูสุขภาพเป็นตัวอย่าง เช่น ยำหมูย่างมะเขือเปราะใส่ผักสมุนไพร ยำหมูสับกับถั่วงอก หมูคำหวาน ห่อหมกหมู แกงป่าหมู ไข่ตุ๋น หมูสับ เป็นต้น

2.2 การพัฒนาตลาดเนื้อสุกรแช่เย็นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การตลาดเนื้อสุกรที่จะพัฒนาไปสู่การผลิต การตลาดที่ยั่งยืนนั้นจะต้องมีช่องทางการตลาดไปยังต่างประเทศ นอกเหนือไปจากการเพิ่มช่องทางการตลาดภายในประเทศ มีการแปรรูปจากสุกรมีชีวิตเป็นเนื้อสุกและผลิตภัณฑ์หลาย ๆ รูปแบบที่สามารถสนองความต้องการพึงพอใจของผู้บริโภคได้สูงสุด โดยส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร พัฒนาส่งเสริมให้มีการส่งออกเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์ เพื่อยกมาตรฐานการตลาดสุกรและผลิตภัณฑ์ของไทย สุกรแช่เย็นของไทยทั้งที่เป็นเนื้อสุกรแช่เย็นและชิ้นส่วนสุกรแช่เย็นมีโอกาสขยายตลาดในต่างประเทศได้อีกมากโดยเฉพาะในตลาดฮ่องกง สิงคโปร์ เพราะปัจจุบันเรามีส่วนแบ่งตลาดสุกรแช่เย็นทั้งสองตลาดนี้น้อยมาก ดังนั้น จะต้องเร่งดำเนินการเพื่อส่งเสริมการตลาดต่างประเทศโดยรีบด่วน เช่น การพัฒนาองค์การการตลาด โรงฆ่าสัตว์ โรงชำแหละและโรงงานแปรรูปให้ได้มาตรฐานที่ทั้งสองประเทศนี้ยอมรับ ซึ่งประเด็นการพัฒนาตลาดเนื้อสุกรแช่เย็นนี้ นายบรรยง เชี่ยวชาญวนิชกุล เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายใหญ่จากจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นเกษตรกรผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่า "จะต้องสร้างตลาดเนื้อหมูแช่เย็นขึ้นมาให้ได้ โดยผู้เลี้ยงจะต้องทำให้เนื้อสุกรกินอร่อยด้วย"

2.3 การพัฒนาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

ประเด็นความต้องการที่จะให้การผลิตและการตลาดสุกรของไทยยั่งยืนนั้น เป็นประเด็นที่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ วิทยากรผู้อภิปรายในหัวข้อ "นโยบายการตลาดสุกร" เช่น นายประชุม อินทรโชติ จากกรมปศุสัตว์ นายวิรัช โภชนกิจ จากกรมการค้าภายใน รศ.ดร.ชัยณรงค์ คันธพนิต จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยาเขตกำแพงแสน) นายชาญชัย เคหะโชติ แกนนำผู้ชำแหละสุกรภาคกลาง และ รศ.อุทัย คັນโอ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยาเขตกำแพงแสน) ผู้ดำเนินการอภิปราย ทุกท่านได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตที่สอดคล้องกันว่า " การที่จะให้การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืนนั้นจะต้องดูที่เงื่อนไขปัจจัยประกอบต่าง ๆ " ซึ่งโดยรวมสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

- 1) คุณภาพสุกรชำแหละเพื่อส่งออกและวางจำหน่ายในตลาดภายในประเทศ จะต้องมีความปลอดภัยจากเชื้อโรค และปลอดสาร มีมาตรฐานเดียวกันตามมาตรฐานของทางราชการ
- 2) จะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาโรงฆ่าสัตว์เพื่อให้มีคุณภาพเพียงพอ และมีมาตรฐานตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด
- 3) จะต้องกำจัดโรงฆ่าเถื่อนและสร้างโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานให้เพียงพอ
- 4) มีการจัดระบบการเลี้ยงสุกรที่ไม่รบกวนสิ่งแวดล้อม มลภาวะจากการเลี้ยงสุกรจะต้องมีการควบคุม จัดการไม่ให้กระทบสิ่งแวดล้อมภายนอก

5) มีระเบียบ กฎเกณฑ์ในการเลี้ยงสุกร การเลี้ยงจะต้องไม่ปล่อยให้เสรีมากเกินไปแบบที่ผ่านมา

6) การดูแลด้านปริมาณอย่างเดียวไม่เพียงพอ จะต้องดูด้านคุณภาพด้วย และจะต้องเตรียมพร้อม ตัวตัวที่จะต้องถือปฏิบัติตามกฎหมาย “Food Safety” ของรัฐที่จะให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม 2547

7) จะต้องเร่งดำเนินการป้องกันกำจัดโรคระบาดสุกร พัฒนาฟาร์มและการจัดการ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาวิทยาการการผลิต

8) ส่งเสริมให้มีการค้าสุกรเสรี

9) สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการผลิต การตลาด การแปรรูปและการส่งออก เพื่อยกมาตรฐานการตลาดสุกรและผลิตภัณฑ์สุกรของไทย

10) พัฒนาด้านอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนการผลิตสุกร

11) เร่งการตลาดเพื่อระบายสินค้าสุกรโดยสนับสนุนการพัฒนาการแปรรูปและส่งเสริมการส่งออกเนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์สุกรรูปแบบ

12) เร่งส่งเสริมการซื้อขายสุกรมีชีวิตในตลาดประมูลสุกร

13) หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวม เผยแพร่ข่าวสาร การตลาดการค้า จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง

14) เร่งพัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าทุกรูปแบบ

15) ส่งเสริมให้มีระบบอำนวยความสะดวก บริการการตลาดให้เพียงพอได้มาตรฐานถูกสุขลักษณะและอนามัย

16) แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้ออำนวยและส่งผลให้การส่งออกเพิ่มมากขึ้นโดยเร็ว โดยเน้นด้านคุณภาพมาตรฐานสินค้า

2.4 ประเด็นการพัฒนาการตลาดส่งออกในรูปร่วมทุนกับต่างประเทศ (Joint Venture)

การร่วมลงทุนกับนักธุรกิจประเทศคู่ค้า ถือเป็นกลยุทธ์การตลาดที่ผู้ประกอบการนิยมใช้เพื่อเปิดตลาดสินค้าให้กระจายได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะนักธุรกิจชาวต่างประเทศย่อมรู้รู้ทางการตลาดในประเทศของตนเองเป็นอย่างดี จึงสามารถผลักดันให้ตลาดขยายตัวไปได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น ถ้ามุ่งหวังที่จะเพิ่มส่วนแบ่งตลาดสุกรในประเทศญี่ปุ่น สหองกง และสิงคโปร์ การร่วมลงทุนกับผู้ประกอบการในประเทศเหล่านี้ จึงเป็นประเด็นที่ผู้ประกอบการรายใหญ่ของไทยควรพิจารณา ซึ่งกลยุทธ์การตลาดในลักษณะร่วมทุนกับต่างชาตินี้ นายนิวัฒน์ พันธ์ขั้ว สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดระยอง ได้ให้ข้อสังเกตไว้ในการสัมมนา ที่ คณะกรรมการฯ ได้จัดขึ้นด้วย

2.5 ประเด็นการใช้สาร Salbutamol เร่งเนื้อแดงในสุกร

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ราคาสุกรตกต่ำในครั้งนี้นี้เนื่องจากผู้บริโภคเริ่มตระหนักถึงอันตรายจากสารตกค้างในเนื้อสุกร ซึ่งโดยข้อเท็จจริงการใช้สารดังกล่าวได้ลดลงไปอย่างมาก ประเด็นนี้ น.สพ.ชัย วัชรรงค์ ที่ปรึกษามรมผู้เลี้ยงสุกรอิสระแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ถึงอันตรายของสารดังกล่าวว่าจะต้องใช้ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น

5.2 การวิเคราะห์

เพื่อให้สามารถมองเห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคามของอุตสาหกรรมสุกรไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การพิจารณาภาวะแวดล้อมรวมถึงตัวแปรภายในประเทศทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน รวมทั้งตัวแปรที่อยู่ภายนอกประเทศ ที่เป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคาม อันมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการผลิต การตลาดสุกรของไทย ตามตัวแบบวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS ทำให้สามารถมองเห็นประเด็นต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และสรุปได้ดังต่อไปนี้

ก. จุดแข็ง (Strengths) ประเด็นที่สรุปว่าเป็นจุดแข็ง มีดังต่อไปนี้

- การปฏิรูประบบราชการและโอนอำนาจการบริหารควบคุมด้านปศุสัตว์มาเป็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เดิมรูปแบบในปัจจุบัน
- ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ที่มีพืชอาหารสัตว์สมบูรณ์ มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาด้านปศุสัตว์และอุตสาหกรรมสุกรให้ถึงขีดสุด
- ประเทศไทยมีความได้เปรียบในการขนส่งสินค้า คือ สุกรมีชีวิต เนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์สุกร ไปยังตลาดสำคัญในเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และฮ่องกง
- เทคโนโลยีการผลิตที่เกษตรกรไทย ได้สั่งสมเกี่ยวกับการเลี้ยงสุกรมายาวนาน ตั้งแต่มีการเลี้ยงแบบพัฒนาเพื่อการค้าอย่างจริงจัง ตั้งแต่ปี 2520 เป็นต้นมา
- ปริมาณการผลิตภายในประเทศมีอุปทานส่วนเกินที่จะส่งออกได้ตลอดเวลา และมีความพร้อมทุกด้านที่จะขยายกำลังการผลิตให้เพิ่มขึ้นได้ เพียงแต่ให้ราคามีความแน่นอน ไม่ผันผวนมากเกินไป
- เทคโนโลยีฟาร์มในปัจจุบันได้พัฒนามากขึ้น โดยเฉพาะฟาร์มใหญ่ที่มีกิจการการผลิตครบวงจร มีการนำวิทยาการใหม่ ๆ ด้านการเลี้ยง พันธุ์ อาหารสัตว์ที่มีคุณภาพสูงมาใช้ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีมาตรฐานเหนือประเทศคู่แข่ง
- มีศักยภาพและมีความพร้อมที่จะขยายการผลิต ให้สามารถรองรับแผนการผลิตเพื่อสนองอุปสงค์จำนวนมากได้ตลอดเวลา ทั้งสุกรมีชีวิตและการแปรรูปผลิตภัณฑ์สุกร

- มีแรงงานที่มีทักษะในการเลี้ยงสุกรมากเพียงพออยู่ในภาคเกษตรกรรม
- เนื้อสุกรแช่เย็น แช่แข็ง ของไทยเคยส่งออกไปตลาดต่างประเทศ เช่น เวียดนาม สิงคโปร์ และญี่ปุ่น การพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐานของกรมปศุสัตว์ ตามนโยบายของกรมปศุสัตว์ จะทำให้ตลาดต่างประเทศยอมรับและนำเข้ามากขึ้น

ข. จุดอ่อน (Weaknesses) ประเด็นที่สรุปว่าเป็นจุดอ่อน มีดังต่อไปนี้

- ที่ผ่านมาก่อนการปฏิรูประบบราชการตามนโยบายของรัฐบาลพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ระบบการกำกับดูแลและการบริหารงานปศุสัตว์ของไทยไม่เป็นเอกภาพ
 - การดำเนินการพัฒนาการปศุสัตว์ ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาการปศุสัตว์แห่งชาติ ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากมีหน่วยงานเกี่ยวข้องจำนวนมาก แต่ละกรม แต่ละกระทรวง ไม่สนองตอบต่อแนวทางแก้ไขปัญหา และความต้องการที่แท้จริง
 - มีช่องว่างและความหลากหลายซ้ำซ้อนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาปศุสัตว์ เช่น มีการเก็บค่าธรรมเนียม ค่าภาษีหลายรูปแบบจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร
 - การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกร ยังไม่เกิดผลจริงจัง เช่น กฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ กฎหมายที่กำกับดูแลด้านความปลอดภัย ปลดภัย กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งการไม่เกิดผลบังคับใช้ส่วนหนึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากผู้รักษากฎหมาย แต่ส่วนหนึ่งมาจากผู้ปฏิบัติ เช่น บางหน่วยงานยังให้ความสำคัญต่อการเก็บค่าธรรมเนียมมากกว่าการให้ความสำคัญต่อการดูแลสุขลักษณะ การจำหน่ายหรือการควบคุม การเลี้ยงสุกรในพื้นที่ ๆ เหมาะสม แต่ปรากฏว่ายังมีการใช้สารเร่งเนื้อแดงในอาหารสัตว์ทั้ง ๆ ที่มีประกาศห้ามใช้เป็นกฎหมาย ตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้น
 - ระบบการตรวจสอบ และระบบข้อมูลข่าวสาร ยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการเชื่อมโยงให้เป็นระบบเฉพาะ
 - ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรในบางเรื่องมีหลายหน่วยงานทำงานซ้ำซ้อนกัน เพราะไม่ยอมรับรู้ในกรอบ บทบาทหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานอื่นที่ทำอยู่
 - ภาครัฐ ไม่สามารถดำเนินการให้เกิดเครือข่ายของทุกฝ่ายทุกส่วนที่เกี่ยวข้องแบบบูรณาการ เพื่อแสดงบทบาทในการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค อีกทั้งวิสัยทัศน์และการให้ความสำคัญในกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สอดคล้องกัน
 - จุดอ่อนในส่วนของผู้บริโภค พบว่า ลักษณะพฤติกรรมผู้บริโภคของคนไทยที่ยังไม่คำนึงถึงความปลอดภัยจากสารพิษตกค้างในสุกร ทำให้เกิดความเสี่ยง

ในการบริโภคที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และไม่สะอาดปลอดภัย ผู้บริโภคคนไทยไม่นิยมในการรวมกลุ่ม เพื่อเป็นกลุ่มพลังในการต่อรองกับผู้ผลิต ผู้ค้าสุกรหรือเลี้ยงสุกร ทั้งยังด้อยในเรื่องการใช้สิทธิ เรียกร้องและการทำหน้าที่ของผู้บริโภคที่ดี

- มีการใช้สารปฏิชีวนะในอาหารสัตว์ และการปนเปื้อนจากสิ่งแวดล้อม และยังมีการระบาดของโรคสัตว์กับ โดยเฉพาะโรคปากและเท้าเปื่อย

- จุดอ่อนของผู้เลี้ยงสุกรและผู้ผลิต ผู้ค้าอาหารสัตว์ พบว่า บางส่วนไม่มีจริยธรรม ในการผลิตและจำหน่าย ไม่คำนึงถึงผลกระทบด้านสุขภาพอนามัยและสิทธิของผู้บริโภค และความเสียหายของส่วนรวม ยังมีอีกจำนวนมากที่ขาดความรู้ ขาดสำนึก ขาดความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องปฏิบัติเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคเนื้อสุกร

ค. โอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรของไทย (Opportunity)

- การที่ประเทศไทยตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ทำให้มีความใกล้ชิดกับประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของสุกร เนื้อสุกร และผลิตภัณฑ์จากสุกร ทั้งยังทำให้ประเทศไทยได้เปรียบเชิงการค้าต่อประเทศคู่แข่งที่อยู่ห่างไกลจากภูมิภาคนี้

- การที่ประเทศไทยสามารถผลิตพืชอาหารสัตว์หลากหลายชนิดได้เอง และส่งเสริมเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรมายาวนานนับหลายสิบปี ทำให้ต้นทุนการผลิตสุกรของไทยต่ำกว่าประเทศอื่นที่เป็นคู่แข่งทางการค้าสุกรด้วย

- ฟาร์มสุกรของเกษตรกรไทยจำนวนมากที่มีความพร้อม มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นการเลี้ยงเชิงการค้าเต็มรูปแบบ เพื่อให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรครบวงจร

- เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกว่า ประเทศไทยเป็นครัวของโลก สุกรไทยจึงมีโอกาสส่งออกตลอดเวลา ถ้ามีช่องทางการตลาดที่ดี

ง. ภัยคุกคามต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรของไทย (Threat)

- ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของโลก ที่สืบเนื่องมาจากองค์กร WTO ที่ยกเอาการมุ่งสู่ระบบการค้าเสรีมาเป็นข้ออ้าง ทำให้มีสภาวะการแข่งขันและการใช้สิทธิพลทางการค้าสูงมาก ประเทศไทยซึ่งอยู่ในฐานะด้อยกว่าจะสูญเสียโอกาสในตลาดโลกมากยิ่งขึ้น เพราะขาดอำนาจต่อรอง

- สื่อมวลชนซึ่งมีบทบาทสูงในการกระตุ้นพลังผู้บริโภค ยังขาดความเข้าใจและความรู้ในเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างพอเพียง และบางครั้งสื่อเองขาดความเป็นอิสระในการทำงาน เนื่องจากต้องพึ่งพิงธุรกิจอาหารสัตว์รายใหญ่บางราย

- การคุกคามจากโรคระบาด เนื่องจากโรคระบาดในสุกรบางชนิดแพร่เชื้อถึงคน และส่งผลกระทบรุนแรง
- การรุกรานจากการขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างไม่มีแผนอันเนื่องมาจากการขาดการวางผังเมืองที่ดีในอดีต ทำให้กระทบถึงอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรโดยตรง และโดยอ้อม มลภาวะจากการเลี้ยงสุกรก็ทำลายสภาพแวดล้อมของเมืองด้วย
- การกีดกันทางการค้าในเวทีการค้าโลกด้วยมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี ส่งผลกระทบรุนแรงต่ออุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรของไทย
- ความเสียเปรียบในเวทีการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ ทำให้มีความจำกัดด้านการส่งออกไปตลาดใหม่ ๆ
- ประเทศคู่แข่ง เช่น แคนาดา สหรัฐอเมริกา จีน มีความก้าวหน้าและมีความแข็งแกร่งด้านเทคโนโลยี และการตลาด และยังมีอิทธิพลทางการตลาดสูงกว่าประเทศไทย
- นโยบายการค้าเสรีในตลาดโลกที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ได้ส่งผลทำให้การรุกรานทางเศรษฐกิจของชาติมหาอำนาจต่อประเทศที่ด้อยกว่า รุนแรงและรวดเร็ว ซึ่งประเทศไทยเองได้รับผลกระทบอย่างมากด้วย

แนวทางแก้ไข

6. แนวทางแก้ไข

เพื่อให้อุตสาหกรรมสุกรของไทยเป็นเอกภาพ และเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การผลิตและการตลาดให้บรรลุเป้าหมาย สุกรไทยสามารถส่งออกไปต่างประเทศได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คณะทำงานจึงเสนอแนวทางแก้ไขเพื่อให้วัฏจักรสุกรถูกทำลายไปอย่างถาวรยั่งยืน ไม่ให้การตกต่ำของราคาสุกรหวนกลับมาเป็นวัฏจักรอีก โดยเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขต่อรัฐบาล ดังต่อไปนี้

6.1 ด้านการผลิต

1) จะต้องดำเนินการให้มีการจดทะเบียนฟาร์ม จดทะเบียนผู้เลี้ยงสุกรให้ครบถ้วน และกำหนดระเบียบปฏิบัติให้ผู้เลี้ยงสุกรต้องรายงานปริมาณสุกร ให้หน่วยงานรับผิดชอบของทางราชการทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทางราชการมีข้อมูลตัวเลขปริมาณที่แน่นอนชัดเจนเพื่อประโยชน์ทางการบริหารจัดการ และเพื่อการวางแผนควบคุมการผลิต และดูแลเรื่องราคาให้เหมาะสมอยู่เสมอ

2) เพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงสุกรให้แก่เกษตรกรรายย่อย ทางราชการโดยกรมปศุสัตว์จะต้องดำเนินการสร้างสุกรพันธุ์แท้ของไทยขึ้นเอง ให้เป็นพันธุ์ที่เหมาะสมที่จะจำหน่ายจ่ายแจกให้แก่เกษตรกรทั่วทุกภูมิภาคนำไปเลี้ยงแล้วได้กำไรสูงสุด

3) ภาครัฐ จะต้องมีการส่งเสริมให้สร้างโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัยในทุกเขตที่มีการเลี้ยงสุกรจำนวนมากเหมาะสมที่จะให้สร้างโรงฆ่าสัตว์ทันสมัยขึ้นได้ โดยให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในเรื่องนี้ด้วย เพราะเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย และรายได้ของท้องถิ่นอีกทางหนึ่งด้วย

4) กรมปศุสัตว์ จะต้องเป็นหน่วยงานหลัก ที่จะต้องดูแลเรื่องโรคสุกรและสารตกค้างในสุกรฆ่าแหละ ซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคอย่างจริงจัง และเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องสารเร่งเนื้อแดง ในปัจจุบันที่มีปัญหาอย่างมาก

5) กรมปศุสัตว์ จะต้องคิดค้นและเผยแพร่สูตรอาหารสุกรที่ลดต้นทุนค่าอาหารให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร แนะนำให้เกษตรกรเลี้ยงสุกรด้วยสูตรอาหารที่สุกรกินแล้วไม่เหลือธาดอาหาร ถ่ายออกมาเป็นมูลสัตว์ที่ก่อให้เกิดมลภาวะมากเกินไป

6) กำหนดเขต (Zoning) พื้นที่ส่งเสริมการเลี้ยงสุกรเพื่อการส่งออก ภาครัฐอาจจะสนับสนุนให้มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมสุกรเพื่อการส่งออก เพื่อดำเนินการผลิตสุกรครบวงจร เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพื่อจัดการดูแลสภาพแวดล้อมอย่างจริงจังและเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์ เพื่อเป็นการสนับสนุนการส่งออกสุกรไปตลาดต่างประเทศได้ทั้งหมด

7) การเลี้ยงสุกรของเกษตรกรรายย่อยต้องได้รับการดูแล จากหน่วยงานส่งเสริมของทางราชการอย่างใกล้ชิด และได้รับการส่งเสริมให้รวมตัวกันทางการผลิต สหกรณ์ผู้ผลิตสุกร ควรปรับปรุงให้เข้มแข็งขึ้นอีกครั้งโดยมาตรการของทางราชการ

6.2 ด้านการตลาด

1) ทางราชการ จะต้องมีการส่งเสริมให้มีการแปรรูปเนื้อสุกรเป็นผลิตภัณฑ์จากสุกร เพื่อการส่งออกอย่างจริงจัง และมีการแสวงหาช่องทางการตลาดให้ด้วยเป็นพิเศษ

2) ภาครัฐควรมีมาตรการส่งเสริมให้ภาคเอกชนไปลงทุนเพื่อการผลิต และการตลาดในต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศที่เป็นที่ยอมรับในตลาดโลกด้านสุกรเพื่อใช้แรงงาน และอาหารสัตว์บางส่วนจากประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการนำเข้าเงินตราต่างประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

3) พัฒนาและส่งเสริมให้มีตลาดกลางประมูลสุกร ในทุกเขตส่งเสริมการเลี้ยงสุกร โดยสนับสนุนให้สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรและภาคเอกชนทั่วไป มีความสะดวกที่จะจัดตั้งตลาดกลางขึ้น และสนับสนุนส่งเสริมให้มีโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัยดำเนินควบคู่กันไปด้วย

4) ให้เนื้อสุกรฆ่าและแปรรูปเป็นสินค้าควบคุมมาตรฐาน และทางราชการจะต้องมีการดูแลไม่ให้ราคาสุกรมีชีวิตรตกต่ำกว่าราคาต้นทุน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการจัดสรรส่วนเหลือมทางการตลาด (Market's Margin) โดยใช้การจัดการ ตามสูตร ราคาเนื้อแดง 1 กก. = (ราคาสุกรมีชีวิต X 2) + 2 ซึ่งเป็นที่ยอมรับในวงการค้าสุกร ผนวกกับวิถีตลาดสุกร ที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ศึกษาไว้แล้ว

5) ระเบียบ กฎหมาย ที่มีอยู่แล้วหรือจะต้องตราขึ้นใหม่ จะต้องให้มีผลปฏิบัติอย่างจริงจัง ที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการ Dump ราคา โดยของไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพก็ตาม

6.3 ด้านนโยบาย

1) จะต้องจัดตั้งคณะกรรมการสุกระดับชาติ โดยมีรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายการผลิต การตลาด และทำหน้าที่ควบคุมการบริหารและการจัดการ และดูแลการตลาดอย่างจริงจัง โดยให้มีโครงสร้างคณะกรรมการบริหารที่มาจากตัวแทนของผู้เลี้ยงรายย่อย รายกลาง และรายใหญ่ และฝ่ายราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จะต้องยึดหลักที่จะปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ยืนบนขาตัวเองให้ได้ในอนาคตอันใกล้

2) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสุกร ไม่ว่าจะเป็นการกำกับควบคุมการผลิต การตลาด การส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนา จะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์และปรับปรุงแก้ไขให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกปัจจุบัน

3) การจัดตั้งกองทุนเพื่ออุตสาหกรรมสุกรโดยเฉพาะ โดยให้มีที่มาของเงินกองทุนจากแหล่งที่สมควรและเหมาะสม เพื่อใช้แก้ปัญหาการผลิต การตลาด การวิจัยพัฒนาและอื่น ๆ จะต้องเร่งดำเนินการโดยทางราชการจะต้องเป็นผู้สนับสนุนเงินสมทบเข้ากองทุนส่วนหนึ่งด้วย

6.4 ด้านสิ่งแวดล้อม

1) จะต้องพิจารณาแก้ไขมลภาวะ ที่มีสาเหตุมาจากฟาร์มสุกรทุกขนาดภาครัฐจะต้องเข้าสนับสนุนทางการเงิน เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขเรื่องมลภาวะจากฟาร์มสุกรโดย

2) จะต้องสนับสนุนการวิจัยพัฒนาเพื่อให้มีการจัดการบำบัดของเสียจากฟาร์มสุกรให้เกิดประโยชน์และลดต้นทุนการจัดการของเสียด้วย

3) พิจารณาดำเนินการเพื่อจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรขึ้นโดยเฉพาะ และจะต้องจัดเป็นนิคมของสมาชิกเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขนาดเล็กและขนาดกลาง เพื่อให้มาอยู่รวมกันในพื้นที่ที่เหมาะสมและถูกกำหนดให้เป็นเขตเศรษฐกิจการเลี้ยงสุกร เพื่อความสะดวกและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และทางราชการจะต้องให้การสนับสนุนในด้านเงินทุนดำเนินการในเบื้องต้น ทั้งนี้ให้ใช้การบริหารจัดการโดยระบบสหกรณ์

ภาคผนวก

เรื่องร้องเรียน

ฉันหวัง ฟังพา คนกล้าแกร่ง
 ฉันหวัง ฟังแรง เพราะอ่อนล้า
 ฉันหวัง ฟังรัฐ ช่วยพิชิตพา
 ฉันหวัง จึงบากหน้า มาร้องเรียน

เนื้อหาสาระของคำร้อง
 ระบบขัดข้องต้องแก้ไข
 หนังสือแจ้งถึงท่านว่าทราบเรียน
 กระผมเขียนด้วยใจ แก้ไขด้วย

ด้วยบัดนี้ หมดล้นตลาด ขาดคนซื้อ
 ปรึกษา คือ ไม่มีใครยื่นมือช่วย
 กระผมจึง ก้มหน้ารับความช่วยเหลือ
 คนอื่นรวย ส่วนผมจน ทนรับกรรม

วอนภาครัฐ , บริหาร วานช่วยด้วย
 พัดความช่วยเหลือ เอารวยให้ อย่าได้ช้า
 ขอได้เห็นแก่दनจน คนมีกรรม
 ขอความเป็นธรรม ..เราชาวฟาร์ม

ขอแสดงความนับถือ.

วันที่ ๒๒ / ๕๘๖
 วันที่ ๒๑ / ๗ - ๖๘๖
 ปี ๒๕๓๖

ที่ กสท 7/2546

สหกรณ์ปศุสัตว์และสัตว์น้ำและเชิงเทรา จำกัด
 15/15 หมู่ 5 ต.ฉะเชิงเทรา-พนมสารคาม
 อ.คลองนา อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา 24000

21 เมษายน 2546

เรื่อง วิฤทธิการเพาะปลูกมีวิฤทธิตกต่ำเป็นระยะเวลานาน

เรียน ประธานกรรมการบริหารและสหกรณ์ วิฤทธิ

สหกรณ์ปศุสัตว์และสัตว์น้ำและเชิงเทรา จำกัด ได้จัดตั้งและดำเนินการมาเป็นระยะเวลา 25 ปี และปัจจุบันมีสมาชิกที่เป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายกลางและรายย่อย จำนวน 530 ราย มีจำนวนสุกรพ่อแม่พันธุ์รวมกันทั้งสิ้นประมาณ 10,000 ตัว และมีการผลิตสุกรขุนออกสู่ตลาด ปีละประมาณ 160,000 ตัว

ปัจจุบันการดำเนินการของสหกรณ์กำลังประสบปัญหาการเพาะปลูกมีวิฤทธิตกต่ำมาเป็นระยะเวลานาน โดยการเพาะปลูกมีวิฤทธิในท้องตลาดจังหวัดฉะเชิงเทราอยู่ประมาณ กก.ละ 20-23 บาท เป็นระยะเวลากว่า 3 เดือนแล้ว ในขณะที่ต้นทุนการปลูกสุกรมีวิฤทธิปัจจุบันอยู่ประมาณ กก.ละ 33 บาท ซึ่งสถานการณ์นี้มีผลทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร สมาชิกสหกรณ์ต้องขาดทุนจากการเลี้ยงสุกรตัวละกว่า 1,000 บาท จนกระทั่งสมาชิกผู้เลี้ยงสุกรจำนวนมากหมดเงินทุนที่เก็บสะสมมาและจำเป็นต้องเลิกกิจการเลี้ยงสุกรไปเป็นจำนวนมาก วิฤทธิการเพาะปลูกมีวิฤทธิตกต่ำดังกล่าวยังเกิดขึ้นทั่วประเทศและส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย และรายกลางจำนวนมากทั่วประเทศ มีความจำเป็นต้องขอรับการเลี้ยงดูหรือเลิกการเลี้ยงสุกรเช่นเดียวกัน ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ว่าเป็นอันตรายยิ่งต่อโครงสร้างการเลี้ยงสุกรในอนาคตของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เพราะเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายกลางและรายย่อยรวมทั้งผู้เลี้ยงสุกรรายใหญ่จำนวนมากน้อยลงเรื่อย ๆ ในขณะที่ผู้เลี้ยงรายใหญ่บางรายและอาคารเลี้ยงสุกรของเครือบริษัทอาหารสัตว์ที่มีเงินทุนมาก จะมีการขยายตัวมากขึ้น ซึ่งวิฤทธิการดังกล่าว นอกจากจะทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายกลางและรายย่อยซึ่งเป็นเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศสูญเสียอาชีพแล้ว ยังเป็นการชักนำไปสู่การผูกขาดการเลี้ยงสุกรของประเทศ โดยกลุ่มฟาร์ม-สังกะสีบริษัทอาหารสัตว์และฟาร์มเลี้ยงสุกรขนาดใหญ่บางรายเท่านั้น ซึ่งสุดท้ายประชาชนผู้บริโภคเนื้อสุกรอาจจะได้รับความเดือดร้อนจากการผูกขาดดังกล่าวแน่นอน

ดังนั้น สหกรณ์ปศุสัตว์และสัตว์น้ำและเชิงเทรา จำกัด จึงใคร่ขอความกรุณากรรมการบริหารและสหกรณ์ วิฤทธิ ช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลดลงหนักไป รวมทั้งหาวิธีการดำเนินการในระยะยาว เพื่อป้องกันมิให้เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีก ซึ่งนอกจากจะช่วยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรส่วนใหญ่ของประเทศ

/เทศสามารถ...

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ยื่นเรื่องขอโอนแล้ว ซึ่งจะเป็นการช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรของประเทศไทย
ให้ก้าวหน้าสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นการด่วน และขอกราบขอบพระคุณ
ในความกรุณาเป็นอย่างสูงล่วงหน้า ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

จิรศักดิ์ พันธ์ศิริ

(นายจิรศักดิ์ พันธ์ศิริ)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์ผู้เลี้ยงและจำหน่ายไข่ไก่ เชียงใหม่ จำกัด

สำนักงาน

โทร/โทรสาร 0-3858-3334

เรียน ประธานกรรมการ

- ส่งกรณีส่งต่อจากสหกรณ์ผู้เลี้ยงไข่ไก่
ขอทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาการ
มีสิทธิขาด
- เห็นควรนำเงินที่สหกรณ์ผู้เลี้ยงไข่ไก่
ขอทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาการ
มีสิทธิขาด

22 เม.ย. 46

หม่อมราชวงศ์

ปณต/ปณต

0/99

23 เม.ย. 46

២០ មេសា ២៥៥៦

เรียน คณะกรรมการธิการการเกษตรและสหกรณ์วุฒิสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

W. H. C.

(นายสมศักดิ์ จาตุระพิบูลย์)

๑. ประธานชุมนุมสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติ

ชมรมผู้เลี้ยงสุกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒๐ เมษายน ๒๕๔๖

เรื่อง ขอร้องเรียนให้แก้ไขปัญหาราคาสุกรตกต่ำเป็นวัฏจักร

เรียน ท่านอำนาจ เขียวประมุข คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา

ด้วยสถานการณ์ราคาสุกรมีชีวิตในขณะนี้ได้ตกต่ำลงอย่างมากกว่าทุกปีที่ผ่านมา สถานการณ์เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม ๒๕๔๕ ที่สุกรมีชีวิตมีราคา ก.ก. ละ ๒ บาท หลังจากนั้นปรากฏว่าในเดือน ก.พ.-มี.ค. บริษัทใหญ่ที่มีลูกเล้าได้ตีราคาขายสุกรมีชีวิตลงอย่างมากทำให้ราคาลดลงไปอีกเหลือเพียง ๒๕ บาท/ก.ก.เท่านั้น ถือเป็นวิกฤตที่รุนแรงและเหตุการณ์ทำนองนี้เกิดขึ้นทุกปีเป็นวัฏจักรในฐานะที่เป็นตัวแทนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรทั่วประเทศที่เป็นสมาชิกเป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรทั่วภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวนมากจึงใคร่ร้องเรียนต่อคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ได้โปรดเข้าแก้ไขปัญหาน้อย่างจริงจังด้วยเช่นเดียวกับที่ได้เข้าแก้ไขปัญหาราคาไข่ไก่ตกต่ำ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

 (นายวิชัย อ่วมพันธ์เจริญ)

ประธานชมรมผู้เลี้ยงสุกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โทร. ๐๔๕-๖๑๒-๑๓๒

วันที่ 21 เมษายน 2548

รับที่ ๖๖ / ๖๔๖

วันที่ ๖๖ / ๖๔๖

ส่ง.....

เรื่อง ข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาสูกตกต่ำ

เรียน ท่านอำนาจ เวียรประชุม สมาชิกวุฒิสภา

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาและสหกรณ์วุฒิสภา

จากปัญหาราคาสูกมีชีวิตตกต่ำอย่างรุนแรง และต่อเนื่องอย่างยาวนานทำให้ผู้เลี้ยงสุกรจำนวนมากอยู่ในสภาพที่อาจต้องเลิกกิจการหากสถานการณ์ยังยืดเยื้อต่อไป ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรก็ได้พยายามหาวิธีการต่างๆ ที่จะช่วยแก้ไขสถานการณ์ให้ดีขึ้น อาทิ เช่น การลงสัตยาบันเลิกใช้สารเร่งเนื้อแดง เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 และการรณรงค์ให้มีการบริโภคเนื้อหมูโดยจัดงานมหกรรมหมูอร่อย ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 10 เมษายน ที่ผ่านมานี้ ซึ่งได้มีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีแก่ผู้บริโภค อย่างไรก็ตามทางชมรมผู้เลี้ยงสุกรอิสระแห่งประเทศไทยเห็นว่ายังจำเป็นต้องผลักดันให้มีมาตรการอื่นๆ ที่จะแก้ไขปัญหานี้อย่างมีบูรณาการ ซึ่งทางชมรมฯได้ขอเสนอแนวทางที่จะแก้ปัญหาราคาสูกตกต่ำในระยะปานกลางและระยะยาวไว้ดังนี้ คือ

1. จะต้องมีการผลักดันให้มีคณะกรรมการสุกรแห่งชาติ (PIG BOARD OF THAILAND) ซึ่งมีคณะกรรมการประกอบด้วยผู้เลี้ยงสุกรเป็นส่วนใหญ่ โดยคณะกรรมการชุดนี้จะเป็นผู้กำหนดและกำกับแนวทางการผลิตและการตลาดสุกรทั้งประเทศ ทั้งนี้จะต้องรับผิดชอบดำเนินการมาตรการเร่งด่วนคือ

- ก. สำรวจจำนวนเกษตรกรและจำนวนสุกรเพื่อให้ทราบโครงสร้างและการผลิตที่แท้จริง
- ข. ขึ้นทะเบียนฟาร์มสุกรทั้งหมดเพื่อการควบคุมและกำหนดแนวทางปฏิบัติต่อไป

2. จัดตั้งกองทุนแก้ไขปัญหาราคาสูกมีชีวิต มาตรการนี้จะใช้แนวทางการให้ความร่วมมือจากเอกชนและภาครัฐในการจัดเก็บรายได้เข้ากองทุน กล่าวคือ กองทุนสามารถจัดเก็บรายได้จากการจำหน่ายวัคซีนปากและเท้าเปื่อย ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยให้เก็บจากเกษตรกร 2 บาท / Dose และภาครัฐสนับสนุน 2 บาท / Dose จากที่ราคาขายปัจจุบัน 15 บาท ให้ปรับราคาเป็น 17 บาท ก็จะ สามารถจัดเก็บรายได้ 4 บาท ต่อ วัคซีน ปากและเท้าเปื่อย 1 Dose ทำให้สามารถจัดเก็บได้ถึงปีละ 50 - 60 ล้านบาท

3. การสนับสนุนกิจกรรมการตลาด โดยใช้กลไกของภาครัฐในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นช่วยส่งเสริมกิจกรรมในด้านข่าวสาร ข้อมูล เผยแพร่ไปยังประชาชนให้ทราบถึงมาตรฐานการผลิตเนื้อสุกรเพื่อการบริโภคภายในประเทศว่ามีมาตรฐานที่เชื่อมโยงในระดับสากล ซึ่งจะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจจริงของภาครัฐที่จะคุ้มครองผู้บริโภคให้มีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่สูงขึ้น และแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อผู้เลี้ยงสุกรต่อสังคมส่วนรวม

อึ้งการแก้ไขปัญหาราคาสุนัขตกต่ำในแนวทางทั้งการตั้งคณะกรรมการการสุกรแห่งชาติ (PIG BOARD OF THAILAND) และการจัดตั้งกองทุนแก้ไขปัญหาราคาสุนัขมีชีวิตตกต่ำได้นำเสนอต่อฯพณฯ เนวิน ชิดชอบ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยผ่านทางกรมปศุสัตว์และคาดว่าจะได้รับการสนับสนุนอย่างดียิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ท่านอำนาจ โปรดให้การสนับสนุนช่วยผลักดันแนวทางการแก้ปัญหาอีกทางหนึ่ง เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยเร็วที่สุด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

น.สพ. ชัย วีรรงค์

ที่ปรึกษากรมผู้เลี้ยงสุกรอิสระแห่งประเทศไทย

กำหนดการสัมมนา

เรื่อง

การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

และ

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา

กำหนดการสัมมนาของ
คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา

เรื่อง การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

วันจันทร์ที่ 19 พฤษภาคม 2546

ณ ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข 213 - 216 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2

.....

08.30 - 09.00 นาฬิกา	ลงทะเบียน
09.00 - 09.30 นาฬิกา	พิธีเปิดการสัมมนา
	กล่าวรายงาน โดย :
	❖ นายอนันต์ ดาโสดม ประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา
	กล่าวเปิดการสัมมนา โดย :
	❖ พลตรี มนูญกฤต รูปขจร ประธานวุฒิสภา
09.30 - 10.00 นาฬิกา	การบรรยายพิเศษ เรื่อง “นโยบายการผลิต การตลาดสุกร” โดย
	❖ นายประชุม อินทรโชติ หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบฟาร์มปศุสัตว์ ผู้แทนรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเนวิน ชิดชอบ)
10.00 - 11.30 นาฬิกา	การอภิปราย เรื่อง “นโยบายการผลิตสุกร” โดย :
	❖ นายประชุม อินทรโชติ หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบฟาร์มปศุสัตว์ ผู้แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์
	❖ นายเชาว์ปรีชา ศรีรอด ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการตลาดสหกรณ์ ผู้แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
	❖ นายกิตติวงศ์ สมบุญธรรม ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการและผู้จัดการทั่วไป บริษัท มิตรภาพโฮบริด จำกัด ผู้แทนสมาคมผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติ
	❖ นายเผด็จ สมโชติ ประธานกรรมการสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรเชียงใหม่ - ลำพูน จำกัด
	❖ นายชัย วัชรพงศ์ ที่ปรึกษามรมผู้เลี้ยงสุกรอิสระแห่งประเทศไทย
	❖ นายสุรชัย เต๋ไผ่สุพงษ์ ประธานกรรมการเครือข่ายมิตรภาพ จำกัด
	ดำเนินการอภิปราย โดย : นายอำนาจ เรือรประมุข
	ประธานคณะทำงานพิจารณาปัญหาและการแก้ไขปัญหาโรคสุกรตกต่ำ
11.30 - 12.30 นาฬิกา	ผู้เข้าร่วมสัมมนาร่วมอภิปรายและตอบข้อซักถาม
12.30 - 13.30 นาฬิกา	พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.30 – 15.00 นาฬิกา

การอภิปราย เรื่อง “นโยบายการตลาดสุกร” โดย :

- ❖ นายประทุม อินทรโชติ หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบฟาร์มปศุสัตว์ ผู้แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์
- ❖ นายวิชัย โกชนกิจ ผู้อำนวยการกลุ่มปศุสัตว์และสัตว์น้ำ ผู้แทนอธิบดีกรมการค้าภายใน
- ❖ แพทย์หญิง แสงโสม สีนะวัฒน์ ผู้อำนวยการกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- ❖ รศ.ดร. ชัยณรงค์ คันทนิต ศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์เนื้อสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (กำแพงแสน)
- ❖ นายชาญชัย เกษะโชติ แกนนำผู้ชำแหละสุกรภาคกลาง ดำเนินการอภิปราย โดย : รศ.อุทัย คันทนิต หัวหน้าศูนย์ค้นคว้าและพัฒนาวิชาการอาหารสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (กำแพงแสน)

15.00 – 16.30 นาฬิกา

ผู้เข้าร่วมสัมมนาร่วมอภิปรายและตอบข้อซักถาม

16.30 – 16.45 นาฬิกา

กล่าวปิดการสัมมนา โดย :

- ❖ นายอนันต์ คาโสดม ประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ

เวลา 10.30 – 10.45 นาฬิกา

รับประทานอาหารว่าง (เช้า)

เวลา 15.30 – 15.45 นาฬิกา

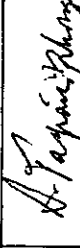
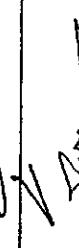
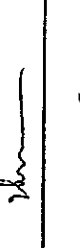
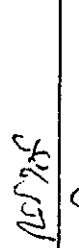
รับประทานอาหารว่าง (บ่าย)
(ในห้องสัมมนา)

บัญชีลงชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา
เรื่อง การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

(ผู้เลี้ยงสุกร)

ลำดับที่	ชื่อตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1.	นายสุเทพ พันธ์	สัตยาบจ	เขตนครราชสีมา	ณ	01-9181983
2.	นายเฉลิม วัฒน	หัวหน้างาน	นครราชสีมา		035-852155
3.	นาย กานต์ วัฒน	หัวหน้างาน	นครราชสีมา		01-8382836
4.	นาย ปกรณ์ วัฒน	หัวหน้างาน	นครราชสีมา		
5.	นาย ปกรณ์ วัฒน	หัวหน้างาน	นครราชสีมา		
6.	นาย ปกรณ์ วัฒน	หัวหน้างาน	นครราชสีมา		01-808-669
7.	นาย ปกรณ์ วัฒน	หัวหน้างาน	นครราชสีมา		044-611210
8.	นาย ปกรณ์ วัฒน	หัวหน้างาน	นครราชสีมา		018762215
9.	นาย ปกรณ์ วัฒน	หัวหน้างาน	นครราชสีมา		01 600982
10.	นาย ปกรณ์ วัฒน	หัวหน้างาน	นครราชสีมา		09-825112
11.	นาย ปกรณ์ วัฒน	หัวหน้างาน	นครราชสีมา		01-6793871

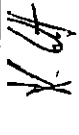
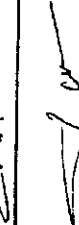
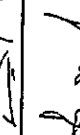
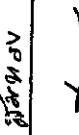
ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
12	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	(๐๑) 264 4211
13	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	(๐๑) 759 1810
14	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖
15	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๖-๖๖๖ 1122
16	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖
17	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖
18	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖
19	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖
20	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖
21	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖
22	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖
23	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖
24	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖
25	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖
26	สมพจน์ โสภิตา ต.อ.ป.ก.ส.	เขตเทศบาล	ป.ก.ส.ท.ท.	สมพจน์ โสภิตา	๐๑-๘๘๔๖๖๖

ลำดับที่	ชื่อตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	โทรศัพท์
27	นางสาวดวงใจ นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-97885512
28	นางสาว ออกลี	ผู้ช่วย			01-98716248
29	ทนาย วัฒนวิทย์				01-9882220
30	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-9223632
31	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-47059520
32	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-8525012
33	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-8522471
34	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-3191128
35	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-6576663
36	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-7379672
37	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-8641774
38	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-2946024
39	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-939381
40	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-8333041
41	นางสาว นกวิมล นาคะสิทธิ์	ผู้ช่วย			01-710683

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
41	นางสาว กนกพร	—	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (จีน)		02-518380
42	วิชัย เทชะวันธรรม	นางสาวงาม	นางสาวงาม อัครวิมลศิริ		02-672282
43	นงนิจ พิลาธิ์	นางสาว	นางสาวพิลาธิ์		01-8767040
44	นายวิชาญ อัครวิมลศิริ	นางสาวงาม	ดร. อัครวิมลศิริ		01-7869658
45	นางอริย์ 10875	อริย์	—		036-212129
48	วิชัย อัครวิมลศิริ	อัครวิมล	วิชัย อัครวิมล		01-8577708
49	วิชัย อัครวิมลศิริ	อัครวิมล	อัครวิมล		01-8571379
50	นงนิจ พิลาธิ์	นางสาว	นางสาวพิลาธิ์		01-761415
51	วิชัย อัครวิมลศิริ	อัครวิมล	นางสาวอัครวิมล		032-383551
52	วิชัย อัครวิมลศิริ	อัครวิมล	อัครวิมล		01-8304397
53	วิชัย อัครวิมลศิริ	อัครวิมล	นางสาว		019455425
54	วิชัย อัครวิมลศิริ	อัครวิมล	นางสาว		038-2143242
55	วิชัย อัครวิมลศิริ	อัครวิมล	นางสาว		038-2143242
56	วิชัย อัครวิมลศิริ	อัครวิมล	นางสาว		038-2143242
57	วิชัย อัครวิมลศิริ	อัครวิมล	นางสาว		038-2143242

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
38	นางสาว นันทิยา นันทนวิทย์				01-8649696
39	นาย นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			038-589189
39	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			01-3029130
39	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			09-441 4630
41	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			0-3858315
42	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			038-589189
43	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			
44	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			01-94052862
45	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			
46	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			01-51769462
47	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			01-94052944
48	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			01-838-8005
49	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			01-5655910
50	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			01-7601885
51	นางสาว นันทนวิทย์	ผู้อำนวยการ			01-94052944

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
52	อช.กมลพร คุ้มพิ	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ	กรมการศึกษานานาชาติ	032-4461572
53	นาง นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม			01-571-679
54	นาง ศุภิษา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม			
55	นางสาว นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ		01-8333444
56	นางสาว นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ		04-2577578
57	นางสาว นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ		032-370058-
58	นางสาว นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ		09-4183334
59	นางสาว นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ		01-5713043
60	นางสาว นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ		01-9431644
61	นางสาว นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ		01-5713043
62	นางสาว นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ		02-4223151
63	นางสาว นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ		01-5713043
64	นางสาว นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ		01-8174096
65	นางสาว นันทิยา สิงห์สิทธิ์	ผู้ช่วยกรม	กรมการศึกษานานาชาติ		01-836 0067

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1	คุณ อาภากร วงษ์	นายก			038583391
2	คุณ เสกสรรค์				
3	ศิริวัฒน์ นันทะพงษ์				038521052
4	สมชาย นันทะพงษ์				038-585196
5	คุณ ชัยนาถ วงษ์				038-54815
6	คุณพงษ์ นันทะพงษ์				
7	สมชาย นันทะพงษ์				-
8	สมชาย นันทะพงษ์	นายก อบจ. อ. ร้อย อ. เม.			044-3254
9	นาย อาคม นันทะพงษ์	เจ้าของฟาร์ม	สศกร		01-3401371
10	นาย นันทะพงษ์ นันทะพงษ์	นายก อบจ. ร้อย			09 0939124
11	นาย นันทะพงษ์ นันทะพงษ์	นายก อบจ. ร้อย			038-811
12	นาย นันทะพงษ์ นันทะพงษ์	นายก อบจ. ร้อย			03852185
13	นาย นันทะพงษ์ นันทะพงษ์	นายก อบจ. ร้อย			038 52142
14	นาย นันทะพงษ์ นันทะพงษ์	นายก อบจ. ร้อย			038-5834

เขตติจิตอล

ลำดับที่	ชื่อตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1.	นายอ้วน ปลั่งพันธ์	ช่างอ / วิศวกร	ร่วอณพรม	Ok.	01-8512215
2	นายพลชัย ขนวิชัย	ช่างอ	ร่วอณพรม	นาย พลชัย ขนวิชัย	01-9950311
3	นายอรรถ ตรีวิทย์	ช่างอ	ร่วอณพรม	นาย อรรถ ตรีวิทย์	013806110
4.	นายพิชัย รัตนวงษ์	ช่างอ	ร่วอณพรม	นาย พิชัย รัตนวงษ์	01-964901
5	นาง เขียวทอง วงษ์	ทพ พยาบาล	ร่วอณพรม	นาง เขียวทอง วงษ์	01-925250
6	นาย ไพโรจน์ วงษ์	ช่างอ	ร่วอณพรม	นาย ไพโรจน์ วงษ์	01-8221911
7	นายวิวัฒน์ วิชาญ	ช่างอ	ร่วอณพรม	นาย วิวัฒน์ วิชาญ	09-9447
8	นาย ไพโรจน์ วงษ์	ช่างอ	ร่วอณพรม	นาย ไพโรจน์ วงษ์	010494341
9	นาย วิวัฒน์ วิชาญ	ช่างอ	ร่วอณพรม	นาย วิวัฒน์ วิชาญ	01-82384
10	นาย ไพโรจน์ วงษ์	ช่างอ	ร่วอณพรม	นาย ไพโรจน์ วงษ์	01-814431
11	นาย ไพโรจน์ วงษ์	ช่างอ	ร่วอณพรม	นาย ไพโรจน์ วงษ์	09 83174

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1	อริศม์ ดิษฐ์บง				
2	อริศม์ ดิษฐ์บง				
3	อริศม์ ดิษฐ์บง	อริศม์ ดิษฐ์บง	อริศม์ ดิษฐ์บง	อริศม์ ดิษฐ์บง	038-583156
4	อริศม์ ดิษฐ์บง				
5	นาง สัมพันธ์ งาม				
6	อริศม์ ดิษฐ์บง				
7	อริศม์ ดิษฐ์บง				
8	อริศม์ ดิษฐ์บง	อริศม์ ดิษฐ์บง	อริศม์ ดิษฐ์บง	อริศม์ ดิษฐ์บง	038-521474
9	อริศม์ ดิษฐ์บง				038-583480
10	อริศม์ ดิษฐ์บง				038-581079
11	อริศม์ ดิษฐ์บง				01-171752
12	อริศม์ ดิษฐ์บง				
13	อริศม์ ดิษฐ์บง				67
14	อริศม์ ดิษฐ์บง				01-859311

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1	นาย กฤษณ สัน	นางพรภร			01-7261739
2	นาย ชวกร สัน	-		นส	038 521156
3	นางสาว กนกพร	นางพรภร			
4	นาง มีพร นว			นิตยา นว	01-9961196
5	นางสาว นว			ลลิตา นว	06-527715
6	นางสาว นว			นิตยา นว	
7	นางสาว นว	นางพรภร		นิตยา นว	01-5781096
8	นาย ชวกร สัน	นางสาว นว		นิตยา นว	01-9552846
9	นางสาว นว			นิตยา นว	038-5273215
10	นางสาว นว			นิตยา นว	038-5273215
11	นางสาว นว			นิตยา นว	038-5273215
12	นางสาว นว			นิตยา นว	038-5273215
13	นางสาว นว	นางสาว นว		นิตยา นว	038-5273215
14	นางสาว นว			นิตยา นว	038-5273215

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1	วิไลรัตน์ กอวตมหลาวทอง	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต		034-204-02
2	อภิเดช งามะวงม	พ.ร. งามะวงม			
3	ว. งามะวงม	พ.ร. งามะวงม			
4	วิไลรัตน์ กอวตมหลาวทอง	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต		1673
5	วิไลรัตน์ กอวตมหลาวทอง	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต		
6	วิไลรัตน์ กอวตมหลาวทอง	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต		038742247
7	วิไลรัตน์ กอวตมหลาวทอง	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต		
8	วิไลรัตน์ กอวตมหลาวทอง	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต		01-3930746
9	วิไลรัตน์ กอวตมหลาวทอง	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต		038-531233
10	วิไลรัตน์ กอวตมหลาวทอง	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต		038-531233
11	วิไลรัตน์ กอวตมหลาวทอง	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต		038-520163
12	วิไลรัตน์ กอวตมหลาวทอง	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต	ผู้ช่วยฝ่ายผลิต		01-3930746

บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา
เรื่อง การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

(สมาชิกชมรมผู้เลี้ยงสุกรอิสระแห่งประเทศไทย) เขตติดิจิตอล

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1	นายสมชาย ใจดี		สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ		๐๙๙-๕๘๙/๒๒
2	นายสมชาย ใจดี		"		๐๙๙-๐๒/๒๒
3	นายสมชาย ใจดี		"		๐๙๙-๕๒/๑๕
4	นายสมชาย ใจดี		"		๐๙๙-๕๒/๑๔๐
5	นายสมชาย ใจดี		"		๐๙๙-๕๒/๑๕
6	นายสมชาย ใจดี		"		๐๙๙-๕๒/๑๕
7	นายสมชาย ใจดี		"		๐๙๙-๕๒/๑๕
8	นายสมชาย ใจดี		สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ		๐๙-๙๙๐๙/๑
9	นายสมชาย ใจดี	ผู้ช่วย	สำนักงาน	๐๙-๑๑	
10	นายสมชาย ใจดี	"	สำนักงาน	๐๙-๑๑	
11	นายสมชาย ใจดี	"	สำนักงาน	๐๙-๑๑	

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1.	น.ส. ชัยพร ใจดี	ผู้จัดการฝ่าย	คณบดีวิทยาลัย		๐๙-๕๔๑๖๙๓๖
2.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๙-๕๐๗๖๙๙๑
3.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
4.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
5.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
6.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
7.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
8.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
9.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
10.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
11.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
12.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
13.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
14.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓
15.	นาย กนกกริช ใจดี	ผู้ช่วยผู้จัดการ	คณบดีวิทยาลัย	กนกกริช	๐๓๕-๕๕๕๕๑๒๓

บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา
เรื่อง การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

(อื่นๆ)

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1	นางสาว ปณิศา นามวงศ์	ช่างช่วย 3	ศูนย์วิจัยและพัฒนาสุกร		0961491370
2	นายประสิทธิ์ ศรีวัฒนศิริ	นายก อบจ. นนทบุรี	เกษตรวิสัย		01-450150
3	นางอติพร วัฒนศิริ	รองนายก อบจ. นนทบุรี	สัตวแพทย์		097505443
4	นาย อธิวัฒน์ วัฒนศิริ	1	เกษตร		09-0734855
5	นาย วิชาญ วัฒนศิริ	อธิบดี กรมปศุสัตว์	ปศุสัตว์		037-82227
6	นาย วิชาญ วัฒนศิริ	ผู้ช่วยอธิบดี	ปศุสัตว์		01-8509339
7	นาย วิชาญ วัฒนศิริ	ผู้ช่วยอธิบดี	ปศุสัตว์		028-738182
8	นาย วิชาญ วัฒนศิริ	ผู้ช่วยอธิบดี	ปศุสัตว์		25235
9	นาย วิชาญ วัฒนศิริ	ผู้ช่วยอธิบดี	ปศุสัตว์		034-2515
10	นาย วิชาญ วัฒนศิริ	ผู้ช่วยอธิบดี	ปศุสัตว์		06-554442
11	นาย วิชาญ วัฒนศิริ	ผู้ช่วยอธิบดี	ปศุสัตว์		06-554442

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
12	นาง นันทิยา เกตุ	ผู้ช่วย	กองเทคโนโลยี	นาง นันทิยา เกตุ	01-04588
13	นายเจษฎาภรณ์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย		นายเจษฎาภรณ์ วัฒนกิจ	
14	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	
15	นายสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นายสุวิทย์ วัฒนกิจ	
16	นายสมชาย วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นายสมชาย วัฒนกิจ	01-8183867
17	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	01-345345
18	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	01-915-5651
19	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	01-4993606
20	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	
21	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	01-4441572
22	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	01-7381304
23	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	01-879020
24	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	02-979-3911
25	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	01-829842
26	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	ผู้ช่วย	สำนักงาน	นางสาวสุวิทย์ วัฒนกิจ	

บัญชีลงชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา
เรื่อง การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

(สมาชิกชมรมผู้เลี้ยงสุกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1	นาย อมร วัฒนาราม	หัวหน้างาน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	[ลายมือชื่อ]	044-511162
2	นาง นันทิยา วัฒนาราม	หัวหน้างาน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	[ลายมือชื่อ]	044-561073
3	นาย วิเศษ วัฒนาราม	หัวหน้างาน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	[ลายมือชื่อ]	044 576110
4	นาย อธิษฐ์ วัฒนาราม	หัวหน้างาน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	[ลายมือชื่อ]	044 611152
5	นาย วัฒนาราม วัฒนาราม	หัวหน้างาน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	[ลายมือชื่อ]	
6	นาย อธิษฐ์ วัฒนาราม	หัวหน้างาน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	[ลายมือชื่อ]	044-531124
7	นาย อธิษฐ์ วัฒนาราม	หัวหน้างาน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	[ลายมือชื่อ]	044-576122
8	นาย อธิษฐ์ วัฒนาราม	หัวหน้างาน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	[ลายมือชื่อ]	044-576086
9	นาย อธิษฐ์ วัฒนาราม	หัวหน้างาน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	[ลายมือชื่อ]	044-576086
10	นาย อธิษฐ์ วัฒนาราม	หัวหน้างาน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	[ลายมือชื่อ]	044-576086
11	นาย อธิษฐ์ วัฒนาราม	หัวหน้างาน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	[ลายมือชื่อ]	044-576086

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
12	นางสาว อัสมาท นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	044681292
13	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	045-651059
14	นายสมชาย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	01-8140581
15	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	044-68888
16	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	045-636333
17	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	045-283430
18	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	02-7322448
19	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	01-825557
20	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	01-8444133
21	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	01-8686106
22	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	09-9363664
23	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	07-145444
24	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	09-8341868
25	นายวิชัย นามะ	เจ้าหอ	กรมการปกครอง	สมชาย นามะ	034-282411
					01-9892596

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
26	พองเมฆ น.ร.	พนักงาน -	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๕๓ ๖๙๑ ๐๖๖
27	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๑-๘๙๓๓๘๘๖
28	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๑-๘๙๓๓๘๘๖
29	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๖-๖๖๙๕๘๖๙
30	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	-
31	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๑-๙๔๐๙๑๔๑
32	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	-
33	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๓๘-๕๑๕๐๕๙
34	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๙-๐๑๘๐๗๔
35	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๕๘ ๕๕๓๓๙
36	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๓๘-๕๕๓๓๙
37	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๓๘-๕๕๓๓๙
38	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๕๘ ๕๕๓๓๙
39	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	๐๑๑-๒๔๕๐๑๖
40	พองเมฆ น.ร.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	ทอ.ส.ท.ท.ร.ม.	พองเมฆ	-

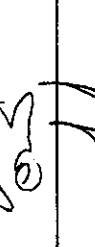
[illegible]

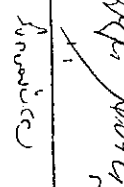
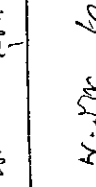
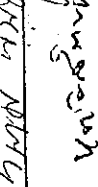
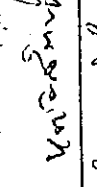
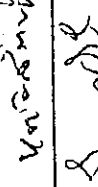
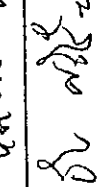
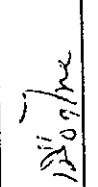
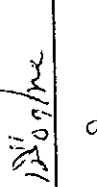
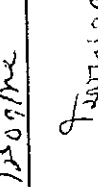
บัญชีลงชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา

เรื่อง การผลิต การตลาดสู่กรอย่างยั่งยืน

(บริษัท)

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1	คุณ. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นายก อบ		นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	01-09974486
2	นาย. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นายก อบ	น. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	01-9514552
3	นาย. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นายก อบ	น. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	02-25-2372
4	นาย. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นายก อบ	น. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	02-25-0055-84
5	นาย. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นายก อบ	น. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	01-9060176
6	นาย. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นายก อบ	น. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	01-6699367
7	นาย. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นายก อบ	น. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	01-8232477
8	นาย. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นายก อบ	น. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	018998131
9	นาย. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นายก อบ	น. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	01-8151157
10	นาย. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นายก อบ	น. นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	นพ. พิชัย กอ. โสภะ วัฒนพงศ์ จก.	01-806078

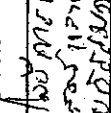
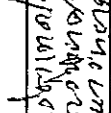
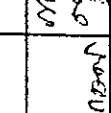
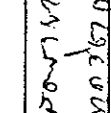
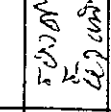
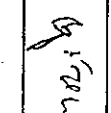
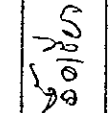
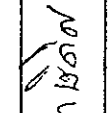
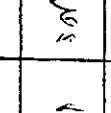
ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
11	สมธิธ ขันตวัน	นางสาวตาวา	ว. รัตนวิมล วัฒน		01-9271688
12	พรชัย กุศลวิมล	นางสาวตาวา			02-9156881
13	อริศร์ ขุฑิตวิมล	นางสาวตาวา			01-9196881
14	สันติกร ขนวิมล	นางสาวตาวา	ว. รัตนวิมล วัฒน		044295566
15	อริศร์ ขนวิมล	นางสาวตาวา	ว. รัตนวิมล วัฒน		044246914
16	สมธิธ ขันตวัน	นางสาวตาวา	ว. รัตนวิมล วัฒน		055244687
17	อริศร์ ขนวิมล	นางสาวตาวา	ว. รัตนวิมล วัฒน		01-927229
18	อริศร์ ขนวิมล	นางสาวตาวา	ว. รัตนวิมล วัฒน		01-9314450
19	สมธิธ ขันตวัน	นางสาวตาวา	ว. รัตนวิมล วัฒน		
20	สมธิธ ขันตวัน	Sale Rep.	Bayer Thai Co. Ltd.		01-9431743
21	สมธิธ ขันตวัน	Country Manager	Kemlin Industries		01-8495064
22	ว. สุวิมล ขันตวัน	M.D.	Octa memorial		02-9458611
23	สมธิธ ขันตวัน	นางสาวตาวา	ว. รัตนวิมล วัฒน		01-9431569
24	อริศร์ ขนวิมล	นางสาวตาวา	ว. รัตนวิมล วัฒน		01-5055265
25	อริศร์ ขนวิมล	นางสาวตาวา	ว. รัตนวิมล วัฒน		01-8377496

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
26	น.ส.น. รามณี สีวิชัย	ผู้จัดการทั่วไป	อ.เมืองระยอง		01-853258
27	น.ส.น. สุทธิ วรรณกุล	Supervisor	อ.เมืองระยอง		02-9374849
28	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		02-9374849
29	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		02-675777
30	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		02-5100051
31	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		02-512582
32	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		02-3489446
33	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		01-8990723
34	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		01-8097539
35	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		01-844002
36	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		01-8431082
37	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		01-8431342
38	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		01-9213747
39	น.ส.น. นันทนา นันทนา	อ.เมืองระยอง	อ.เมืองระยอง		01-8998978

บัญชีลงชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา

เรื่อง การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

ส่วนราชการ

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1	รศ. น. ชัยวัฒน์ วัฒนศิริ	รองศาสตราจารย์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา การเลี้ยงสุกร	กองส่งเสริมและพัฒนา การผลิตสุกร กรมปศุสัตว์		0-2564-4458
2	นายวิชาญ ศรีสุข	นักวิชาการสัตวบาล	(วิศวะ) กองส่งเสริมและพัฒนา การผลิตสุกร กรมปศุสัตว์		064-315644
3	นายฉัตรชัย อภิกต	นักสัตวบาล	ศูนย์วิจัยและพัฒนา การผลิตสุกร กรมปศุสัตว์		038-285281
4	นายวิชาญ ศรีสุข	อ. ชัยวัฒน์ วัฒนศิริ	กรมปศุสัตว์		
5	นายวิชาญ ศรีสุข	อ. ชัยวัฒน์ วัฒนศิริ	กรมปศุสัตว์		09-61858
6	นายวิชาญ ศรีสุข	อ. ชัยวัฒน์ วัฒนศิริ	กรมปศุสัตว์		092-360413
7	นายวิชาญ ศรีสุข	อ. ชัยวัฒน์ วัฒนศิริ	กรมปศุสัตว์		032-315301
8	นายวิชาญ ศรีสุข	อ. ชัยวัฒน์ วัฒนศิริ	กรมปศุสัตว์		0-4451-11418
9	นายวิชาญ ศรีสุข	อ. ชัยวัฒน์ วัฒนศิริ	กรมปศุสัตว์		045-612924
10	นายวิชาญ ศรีสุข	อ. ชัยวัฒน์ วัฒนศิริ	กรมปศุสัตว์		044-511215
11	นายวิชาญ ศรีสุข	อ. ชัยวัฒน์ วัฒนศิริ	กรมปศุสัตว์		044-614588

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
12	นายวิศร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	วิศร	๐๙3-22215
13	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐42-223766
14	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๔-2810052
15	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐45-255005
16	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๙4-2๘๑7๐5
17	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๙๑๖753๐
18	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๔-281๐๐3
19	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๔-2210655
20	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๙๑๖753๐
21	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๔-2210655
22	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๙๑๖753๐
23	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๔-2210655
24	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๙๑๖753๐
25	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๔-2210655
26	นายสมพร อภิชาติธรรม	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนา	สว.พัฒนาชนบท	สมพร	๐๙๑๖753๐

ลำดับที่	ชื่อตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
27	นางสาว นน/กร	ผู้อำนวยการโรงเรียน	สสค. 5 นครศรีธรรมราช		035-522422
28	นายพรวิทย์ อดิเรก	ผู้อำนวยการ	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ		02-3673241
29	นางสาว อรุณพร	ผู้อำนวยการ	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ		09-896606
30	นายวิวัฒน์ วัฒนพงษ์	ผู้อำนวยการ	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ		038-511800
31	นายวิวัฒน์ วัฒนพงษ์	ผู้อำนวยการ	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ		02-6836888
32	นายวิวัฒน์ วัฒนพงษ์	ผู้อำนวยการ	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ		02-431819
33	นายวิวัฒน์ วัฒนพงษ์	ผู้อำนวยการ	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ		02-8407630-4
34	นายวิวัฒน์ วัฒนพงษ์	ผู้อำนวยการ	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ		02-513-15119

บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา

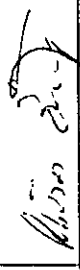
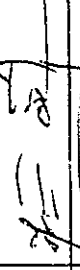
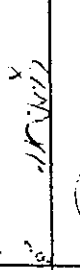
เรื่อง การผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน

(สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรทั่วประเทศ)

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1	นาย ภูธร	ประธานสหกรณ์	สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัด ๑๑		๐๕๕-481๐๘3 ๐๕๕-412815
2	นาย สวัสดิ์ นิลเสนาะ	ประธานสหกรณ์	สหกรณ์การเกษตร		๐๕๕ ๔๓๑๐๕๓
3	นาย อภิรักษ์ ศรีสุข	ผู้จัดการ	สมาคมผู้เลี้ยง		๐๑๕ ๓๐ ๘๔3
4	นาย อภิวัฒน์ นิลเสนาะ	ประธานสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัด ๑๑	สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัด ๑๑		๐๖-๘๐๕๕๕๕๖
5	นาย อภิวัฒน์ นิลเสนาะ	ประธาน	สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัด ๑๑		๐๙-๘๔๖๖๒๖๘
6	นาย ภูธร นิลเสนาะ	ประธาน	สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัด ๑๑		๐๑๙๒๓๔๕
๗	นาย ภูธร นิลเสนาะ	ประธาน	สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัด ๑๑		๐๑-๐๙ ๔๓ ๕๕๒
8	นาย อภิวัฒน์ นิลเสนาะ	ประธาน	สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัด ๑๑		๐๙-๙๕๕๕๕๕๕
9	นาย อภิวัฒน์ นิลเสนาะ	ประธาน	สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัด ๑๑		๐๖-๑๘๘ ๑๕ ๙
10	นาย อภิวัฒน์ นิลเสนาะ	ประธาน	สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรจังหวัด ๑๑		๐๖ ๙๐ ๑๒๐๒๔

[illegible]

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
๙๕	รศ. วัลลิษา วัฒนศิริ	รองอธิบดีกรมการปกครอง (วอ.แม่สอด/สอ.๖)		วัลลิษา วัฒนศิริ	๐๙๘-๕๒๑/๕๙
๙๖	นางกรรณิการ์ วัฒนศิริ			นางกรรณิการ์ วัฒนศิริ	๐๙-๐๖๓๙๙๔
๙๗	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๙๘	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๙๙	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๑๐๐	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๑๐๑	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๑๐๒	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๑๐๓	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๑๐๔	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๑๐๕	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๑๐๖	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๑๐๗	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๑๐๘	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔
๑๐๙	นางสาว วัฒนศิริ				๐๙-๐๖๓๙๙๔

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
110	นาง อรุณกร ชื่นหาญวิเศษ	ผู้ช่วยฯ	ส่วนบริหารงานวิจัย		
111	นางเมธิยา อธิราช	ทนายความ	น.อ.		
112	นาย อดิสรณ์ อธิราช	รองหัวหน้างานวิจัย	ส่วนบริหารงานวิจัย 2		
113	นางกัญญา อธิราช	อ.ก.	ผู้อำนวยการวิจัย		
114	นางสาว อรุณกร อธิราช	พ.อ.	เอกอัครราชทูต		
115	นาย อรุณกร อธิราช		อ.อ.อ.อ.อ.อ.		
116	นางสาว อรุณกร อธิราช	อ.อ.อ.อ.	อ.อ.อ.อ.อ.อ.		
117	นางสาว อรุณกร อธิราช	อ.อ.อ.อ.	อ.อ.อ.อ.อ.อ.		
118	นางสาว อรุณกร อธิราช	อ.อ.อ.อ.	อ.อ.อ.อ.อ.อ.		
119	นางสาว อรุณกร อธิราช	อ.อ.อ.อ.	อ.อ.อ.อ.อ.อ.		
120	นางสาว อรุณกร อธิราช	อ.อ.อ.อ.	อ.อ.อ.อ.อ.อ.		
121	นางสาว อรุณกร อธิราช	อ.อ.อ.อ.	อ.อ.อ.อ.อ.อ.		
122	นางสาว อรุณกร อธิราช	อ.อ.อ.อ.	อ.อ.อ.อ.อ.อ.		
123	นางสาว อรุณกร อธิราช	อ.อ.อ.อ.	อ.อ.อ.อ.อ.อ.		
124	นางสาว อรุณกร อธิราช	อ.อ.อ.อ.	อ.อ.อ.อ.อ.อ.		

๔. เรือง การผลิต การตลาดสู่การอย่างยั่งยืน

អ្នកខ្មោច

ลำดับที่	ชื่อ ตัวบรรจง	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	เบอร์โทรศัพท์
1	ดร.ธนา ชวนะกิจ	ผู้ช่วย	สว. / ฝ่ายบริหาร		01-2419310
2	ดร.กรรณ ใจเย็น	"	สว. / ฝ่ายบริหาร		02-5797102-3
3	อภิสรา แสนงาม	"	Feed Review		
4	ดนธ วัฒนทรัพย์	"	TV.7		01-6881973
5	มด อดิศักดิ์	"			

การสัมมนา

เรื่อง **การผลิต การตลาดสู่การขยายยั่งยืน**
โดย คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ ภูมิสภา
๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ณ อาคารรัฐสภา ๒

ภาพกิจกรรม

คณะกรรมการฯ

โรงงานแปรรูปสุกร
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

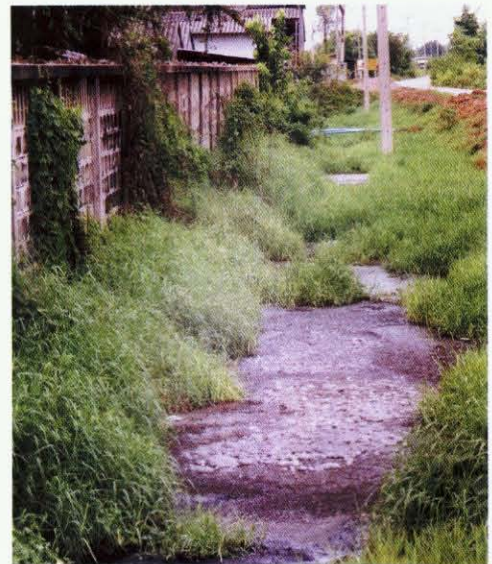

ยินดีต้อนรับ

คณะกรรมการบริหารการเกษตร และสหกรณ์ รับผิดชอบ

๔พล.๔ นายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท
ดร.ทักษิณ ชินวัตร และนายอำนาจ เรือรประมุข
สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดสุรินทร์ ในฐานะเลขานุการ
คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา
เดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำบางปะกง
เน่าเสีย เนื่องจากการปล่อยน้ำเสียจากฟาร์ม
เลี้ยงสุกร ซึ่งในที่สุด ๔พล.๔ นายกรัฐมนตรี
ได้มอบหมายให้กรมปศุสัตว์ดำเนินการสร้าง
บ่อบำบัดน้ำเสียจากฟาร์มเลี้ยงสุกร จำนวน 112
ฟาร์ม ในอำเภอเมือง และอำเภอบางคล้า โดยมี
นายจิรศักดิ์ พัฒนศักดิ์ศิริ ประธานสหกรณ์
ปศุสัตว์และสัตว์น้ำฉะเชิงเทรา จำกัด และนายวิชัย
สุขบำรุงศิลป์ รองประธานสหกรณ์ปศุสัตว์
และสัตว์น้ำฉะเชิงเทรา จำกัด ตลอดจนสมาชิก
สหกรณ์ฯ ให้การต้อนรับ

น้ำเสียจากฟาร์มเลี้ยงสุกร

... หมู หมู หมู หมู หมู
 หมูกำอะไรก็อร่อย
 ไม่ว่าเศษเล็กเศษน้อย
 จะลาบจะก้อยอร่อยดี
 เบื่อหมูแบบนี้มีโปรตีน..

คนผลิต คือ เกษตรกร ผู้เลี้ยงหมู
 ขลาดคู ขลาดซุบ ลูกหมู ให้-
 ปลอดสารพิษ,เร่งเนื้อแดง แหล่งบำกัย
 หมูของไทย จะได้ดัง ยังโลกา

คนขาย คือ ผู้จำหน่าย ใบเลี้ยงหมู
 ต้องเรียนรู้ และชี้บ่า สิ่งล้ำค่า
 ชีโกษสาร เร่งเนื้อแดง แหล่งโรคา
 ขวนคนมา ลับลอง แต่ของดี

คนบริโภค คือ คนกิน ทั้งหลาย
 ร่วมแรงใจ เลือกเฟ้น ใบสิ่งที่
 บำประโยชน์ ให้คุณ เป้นทุนดี
 เพื่อให้มี ผลดี แก่ร่างกาย

วจจร การเลี้ยงหมู ดูเหมือนหมู
 คนไม่รู้ บิดกว่าหมู บันเลี้ยงง่าย
 ต้องเรียนรู้ วจจร อย่างมากมาย
 เพื่อให้ได้ ผลแผ่ แก่เกษตรกร

ผลตอบรับ ก็ควร จะได้รับ
 คือผลกลับ ผลดี ที่ส่งย้อน
 คนปลูก พืชอาหารสัตว์ ราษฎร
 เป้นวจจร การเกษตร เศรษฐกิจดี

เชื่อว่า...

ถ้าเราแก้ปัญหา

อุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกร

ได้อย่างเป็นระบบ...แล้ว

...จะส่งผลดีถึงเกษตรกร

ผู้ปลูกพืชที่ใช้เป็นอาหารสัตว์

เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง

ข้าว (รำและปลายข้าว)

รวมถึง

ผู้ประกอบการประมง

ผู้ผลิตปลาป่น

ตลอดจน

เกษตรกรรายย่อย

นับแสนครัวเรือน

ที่จะมีงานทำตลอดปี

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญครับ

นายจำเริญ จิตรธร (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ และท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน ตามที่ประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติตั้งกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ซึ่งเป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่งมีอำนาจหน้าที่กระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา โดยคณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณากรณีศึกษาเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืนซึ่งสืบเนื่องมาจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรกลุ่มต่าง ๆ ได้มีหนังสือร้องเรียนมายังคณะกรรมการเพื่อขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหาสุกรมีชีวิตราคาตกต่ำ คณะกรรมการจึงมีมติตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งโดยมีนายอำนาจ เขียรประมุข เป็นประธานคณะทำงาน บัดนี้ การศึกษาของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืนได้เสร็จสิ้นแล้ว คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อวุฒิสภา โดยกระผมขออนุญาตให้นายอำนาจ เขียรประมุข ซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสุรินทร์ ประธานคณะทำงานเป็นผู้เสนอรายงานผลการศึกษาต่อที่ประชุมต่อไป ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญท่านอำนาจครับ

นายอำนาจ เขียรประมุข (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม นายอำนาจ เขียรประมุข สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดสุรินทร์ ในฐานะประธานคณะทำงานขอเสนอรายงานผลการพิจารณาต่อที่ประชุมวุฒิสภาโดยสรุปได้ดังนี้

การเลี้ยงสุกรในประเทศไทยถึงแม้ว่าจะมีการพัฒนามาเป็นเวลายาวนาน แต่เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีอิสระเสรีในการเลือกเลี้ยงสุกรและขยายการเลี้ยงได้มากในช่วงที่สุกรมีราคาดี เพราะมีแรงจูงใจในด้านราคาทำให้ผู้เลี้ยงสุกรขยาย

การเลี้ยงดูอย่างไม่มีขีดจำกัด เมื่อปริมาณสุกรมีมากเกินไปความต้องการผลที่ติดตามมา
คือราคาสุกรตกต่ำจนทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องแบกภาระการขาดทุนไม่ไหว
และหยุดการเลี้ยงสุกรไปชั่วระยะเวลาหนึ่ง -----

- ๕/๑

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

เมื่อปริมาณสุกรตลาดลดลงถึงระดับที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ราคาสุกรก็ปรับตัวสูงขึ้นอีกครั้งหนึ่งจนกระทบถึงผู้บริโภค ราคาสุกรและปริมาณสุกรที่ผ่านมาผันผวนเป็นวัฏจักร ประกอบกับปัญหาโรคระบาดสัตว์ โดยเฉพาะโรคปากเปื่อย เท้าเปื่อย รวมทั้งการใช้สารต้องห้ามบางชนิดในสุกร ส่งผลให้ตลาดสุกรของไทยไม่พัฒนาก้าวหน้าไปเท่าที่ควร ไม่ว่าจะตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถจะแยกออกเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ด้านการผลิต เกิดจากความไม่ชัดเจนของปริมาณสุกรที่มีอยู่ในแต่ละช่วงเวลา ปัญหาการเกิดโรคระบาดในสุกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคปากเปื่อย เท้าเปื่อยเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการผลิตการตลาด ซึ่งมีผลกระทบต่อการส่งออก ปัญหาสารตกค้างในสุกร เช่น สารเร่งเนื้อแดง เป็นต้น นอกจากนี้ ปัญหาการขาดแคลนโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัย และถูกต้องถูกสุขอนามัย ถึงแม้ว่าปัจจุบันประเทศไทยจะมีโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัยของกรมปศุสัตว์เอง แต่ก็ไม่ได้ใช้ฆ่าสุกรเพื่อจำหน่ายในตลาดทั่ว ๆ ไปภายในประเทศ และปัญหาด้านทุนการผลิตสุกร ต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ซึ่งมีราคาแพง

๒. ด้านการตลาดมีความจำกัดในการส่งสุกรมีชีวิตและเนื้อสุกรไปต่างประเทศ โดยเฉพาะเกิดโรคระบาดและปัญหาระบบตลาดภายในประเทศขาดประสิทธิภาพ ซึ่งขาดหน่วยงานราชการที่เข้าไปดูแลปัญหาอย่างแท้จริง การจัดสรรส่วนเหลือของตลาดภายในประเทศโดยเฉพาะระบบตลาดยังไม่เป็นธรรม และปัญหาราคาตกต่ำเกิดปัญหาวัฏจักรสุกรขึ้น

๓. ด้านนโยบาย การควบคุมดูแลและการบริหารจัดการ โดยภาครัฐขาดความชัดเจนในเชิงนโยบาย ด้านการสนับสนุนเกษตรกรรายย่อยในการพัฒนาการเลี้ยงสุกร ทำให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรรายย่อยค่อนข้างสูง นอกจากนี้ปัญหาของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรยังมีความขัดแย้งกัน อันจะทำให้เกษตรกรไม่สามารถดำเนินกิจการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๔. ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่าปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งทำให้เกษตรกรพบปัญหาและอุปสรรคจากกฎหมาย และการ
คัดค้านของประชาชนบริเวณใกล้เคียง

สำหรับแนวทางแก้ปัญหา เพื่อให้อุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรของประเทศไทย
เป็นเอกภาพ และเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การผลิต การตลาดให้บรรลุ
เป้าหมาย และทำให้สุกรไทยสามารถส่งออกไปขายต่างประเทศให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่
ในปัจจุบัน จึงขอเสนอแนวทางแก้ไขเพื่อให้วัฏจักรสุกรถูกทำลายไปอย่างถาวรและยั่งยืน
ไม่ให้เกิดการตกต่ำของราคาสุกรหวนกลับมาเป็นวัฏจักรอีก

การแก้ปัญหา ข้อ ๑ ด้านการผลิต

๑.๑ ต้องดำเนินการให้มีการจดทะเบียนฟาร์มผู้เลี้ยงสุกรให้ครบถ้วน และ
กำหนดระเบียบปฏิบัติให้ผู้เลี้ยงสุกรต้องรายงานปริมาณสุกร ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ของทางราชการทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทางราชการมีข้อมูลตัวเลขปริมาณที่ชัดเจน
เพื่อประโยชน์ทางการบริหารจัดการ และเพื่อให้การวางแผนควบคุมการผลิตและดูแล
เรื่องราคาให้เหมาะสมอยู่เสมอ

๑.๒ ลดต้นทุนการผลิต ลดต้นทุนการเลี้ยงสุกรให้แก่เกษตรกรรายย่อย
ทางราชการ โดยกรมปศุสัตว์จะต้องดำเนินการสร้างสุกรพันธุ์แท้ของไทยขึ้นเอง ให้เป็น
พันธุ์ที่เหมาะสมที่จะจำหน่ายและแจกจ่ายให้เกษตรกรทุกภูมิภาคนำไปเลี้ยงให้ได้
กำไรสูงสุด และลดเงินตราที่จะต้องไปซื้อพ่อแม่พันธุ์จากต่างประเทศ ซึ่งไม่ขึ้นต่อคินฟ้า
อากาศ

๑.๓ ภาครัฐต้องมีมาตรการส่งเสริมให้สร้างโรงฆ่าที่ทันสมัยในทุกเขตที่
มีการเลี้ยงสุกรจำนวนมาก เหมาะสมที่จะให้สร้างโรงฆ่าทันสมัยขึ้นได้ โดยเฉพาะให้
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในเรื่องนี้ด้วย
เพราะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมสุขอนามัย และรายได้ของท้องถิ่นอีกทางหนึ่งด้วย

๑.๔ กรมปศุสัตว์จะต้องเป็นหน่วยงานหลักที่จะต้องดูแลในเรื่องโรคสุกรและสารตกค้างในสุกรชำแหละ ซึ่งจะเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคอย่างจริงจังและเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของสารเร่งเนื้อแดงในปัจจุบันนี้มีปัญหาอย่างมากมาย

๑.๕ กรมปศุสัตว์ต้องคิดค้นและเผยแพร่สูตรอาหารสุกรที่ลดต้นทุนค่าอาหารให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร แนะนำเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรด้วยสูตรอาหารที่สุกรกินแล้วไม่เหลือราดูอาหาร ถ่ายออกมาเป็นมูลสัตว์ที่จะไม่ก่อให้เกิดมลภาวะมากเกินไป กรมปศุสัตว์จะต้องเป็นผู้ดูแล เพราะว่าในเรื่องของอาหารนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ต้นทุนสูง

๑.๖ กำหนดเขตโซนนิ่ง (Zoning) พื้นที่ส่งเสริมการเลี้ยงสุกรเพื่อการส่งออก ภาครัฐอาจจะสนับสนุนให้มีการตั้งนิคมอุตสาหกรรมสุกรเพื่อการส่งออก เพื่อดำเนินการผลิตสุกร ครบวงจร เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพื่อจัดการดูแลสภาพแวดล้อมอย่างจริงจัง และเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์ เพื่อเป็นการสนับสนุนการส่งออกสุกรไปต่างประเทศให้ได้ทั้งหมด

๑.๗ การเลี้ยงสุกรของเกษตรกรรายย่อย ต้องได้รับการดูแลจากหน่วยงานส่งเสริมของทางราชการอย่างใกล้ชิด และได้รับการส่งเสริมให้การรวมตัวกันทางผลิต โดยสหกรณ์ผู้ผลิตสุกรควรปรับปรุงให้เข้มแข็งขึ้น อีกทั้ง โดยใช้มาตรการของทางราชการ

ข้อ ๒ ด้านการตลาด

๒.๑ ต้องมีมาตรการส่งเสริมให้มีการแปรรูปเนื้อสุกร เช่น ลูกชิ้น กุนเชียง หมูแผ่น หมูหยอง หลาก ๆ อย่าง เป็นต้น ~~นระดับ~~ แปรรูปเนื้อสุกรเป็นผลิตภัณฑ์จากสุกรเพื่อส่งออกอย่างจริงจัง และมีการแสวงหาช่องทางในการตลาดให้ด้วยเป็นกรณีพิเศษ

๒.๒ ภาครัฐควรมีมาตรการส่งเสริมให้ภาคเอกชนไปลงทุนเพื่อการผลิตภายในต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศที่เป็นที่ยอมรับในตลาดโลกด้านสุกร เพื่อใช้แรงงานและอาหารสัตว์บางส่วนจากประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการนำเข้าเงินตราต่างประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

๒.๓ พัฒนาและส่งเสริมให้มีตลาดกลางประมูลสุกรในทุกเขต ส่งเสริมให้การเลี้ยงสุกร โดยสนับสนุนให้สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรและภาคเอกชนทั่วไปมีความสะดวกที่จะจัดตั้งตลาดกลางขึ้น เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้มีโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัยดำเนินการควบคู่กันไป

๒.๔ ให้เนื้อสุกรชำแหละเป็นสินค้าควบคุมมาตรฐานและทางราชการจะต้องมีมาตรการดูแลไม่ให้ราคาสุกรมีชีวิตตกต่ำกว่าราคาต้นทุน

๒๕

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

เปล่งฉวี ๑๐/๒

๒.๕ ระเบียบ กฎหมายที่มีอยู่แล้วหรือจะต้องตราขึ้นใหม่จะต้องให้มีผลปฏิบัติ
อย่างจริงจังที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการคัมพ์ (Dump) ราคาของที่ไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพก็ตาม

- ๑๑/๑

ข้อ ๓ นโยบาย ด้านนโยบายนั้นจะต้องจัดตั้งคณะกรรมการสุกกระดับชาติ โดยมีรัฐมนตรีเป็นประธานเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายการผลิต การตลาด และทำหน้าที่ควบคุมการบริหารและจัดการ และดูแลการตลาดอย่างแท้จริง โดยให้มีโครงสร้างคณะกรรมการบริหารจากตัวแทนของผู้เลี้ยงรายย่อย รายกลาง และรายใหญ่ และฝ่ายราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จะต้องยึดหลักที่ปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ยืนอยู่บนขาของตัวเองได้ในอนาคตอันใกล้ การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสุกรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกในปัจจุบัน

อีกข้อหนึ่ง คือในการจัดตั้งกองทุนเพื่ออุตสาหกรรมสุกร โดยให้มีที่มาของเงินกองทุนจากแหล่งที่สมควรและเหมาะสม เพื่อการแก้ปัญหาในการผลิต การตลาด การวิจัยพัฒนาและอื่น ๆ จะต้องเร่งดำเนินการ โดยทางราชการจะต้องเป็นผู้สนับสนุนเงินสมทบเข้ากองทุนส่วนหนึ่งด้วย

ข้อ ๔ ด้านสิ่งแวดล้อม จะต้องพิจารณาแก้ไขมลภาวะที่มีสาเหตุมาจากฟาร์มสุกรทุกขนาดของภาครัฐ จะต้องเข้าไปสนับสนุนทางการเงินเพื่อให้ดำเนินการแก้ไขเรื่องมลภาวะจากฟาร์มสุกร ต้องสนับสนุนและวิจัยพัฒนาเพื่อให้มีการจัดการบำบัดน้ำเสียจากฟาร์มสุกรให้เกิดประโยชน์และลดต้นทุนการจัดการของเสียด้วย แล้วพิจารณาดำเนินการเพื่อจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมสุกรขึ้น โดยเฉพาะจะต้องจัดเป็นนิคมของสมาชิกเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขนาดเล็ก ขนาดกลาง เพื่อให้มารวมกันอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม และถูกกำหนดให้เป็นเขตเศรษฐกิจการเลี้ยงสุกร เพื่อสะดวกและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และทางราชการจะต้องให้การสนับสนุนในด้านเงินทุนดำเนินการในเบื้องต้น ทั้งนี้ ให้ใช้การบริหารจัดการโดยระบบสหกรณ์ต่อไป

กระผมเชื่อว่าหากการแก้ไขปัญหการผลิตและการตลาดสุกรเป็นไป ประสพผลสำเร็จอย่างยั่งยืนแล้ว เป็นระบบแล้ว จะส่งผลถึงเกษตรกรผู้ปลูกพืชที่ใช้เป็นอาหารสัตว์ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง ข้าว ถั่วเหลือง รวมถึงผู้ประกอบการประมง ผู้ผลิตปลาป่น ตลอดจนเกษตรกรรายย่อยนับแสนครัวเรือนที่จะมีงานทำตลอดปี ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญท่านนายแพทย์ประสิทธิ์ พิฑูรกิจจา ครับ

นายประสิทธิ์ พิฑูรกิจจา (นครสวรรค์) : ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ
ผม ประสิทธิ์ พิฑูรกิจจา ครับ จากนครสวรรค์ครับ ผมอ่านแนวทางการแก้ปัญหาการผลิต
การตลาดสุกรอย่างยั่งยืนของคณะกรรมการการเกษตรฯ ผมรู้ดีว่าเขาค่อนข้างจะทำ
อย่างละเอียดและก็เรียบร้อยสมควรที่จะได้รับการยกย่องครับ ท่านประธานฯ ครับ
ลองเปิดไปตั้งแต่หน้าแรกนะครับ ผมเห็นแม้กระทั่งท่านประธานวุฒิสภา ท่านบุญฤทธิ
ท่านรองฯ สุขุม และที่ท่านรองฯ สหัส ยิ้มสวดยล่อนี้ครับ ซึ่งเป็นสารที่ท่านทำหนังสือถึง
คณะกรรมการการเกษตรฯ นะครับ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประธานคณะกรรมการ
การเกษตรฯ ประธานคณะทำงาน ไม่ว่าจะเป็นแก้ปัญหาเรื่องราคาไข่ไก่ แล้วก็ได้เพิ่มราคา
ไข่ไก่มา ท่านอำนาจ เขียวประมุข ขออนุญาตเอ่ยชื่อนะครับ เห็นว่าผลงานท่านทำนี้
เข้าตาเหลือเกินนะครับท่านครับ แม้กระทั่งรายชื่อคณะกรรมการการเกษตรฯ ชุดของ
ท่านอนันต์ คาโคม ก่อนที่ท่านนิวัฒน์จะมาแทน กระผมเห็นว่าน่าจะเป็นแบบอย่างที่ดีครับ
คณะกรรมการทุกคณะน่าจะทำเป็นหนังสือ พิมพ์ให้สวยงามน่าอ่านอย่างนี้ แล้วเหมาะ
ที่จะให้สำหรับนิสิต นักศึกษา พี่น้องประชาชนได้ศึกษาไปด้วยนะครับ-----

เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่ของกรรมการคณะเกษตรฯ นี่น่าจะต้องเป็นต้นแบบให้
 คณะกรรมการชุดอื่น ๆ ได้เอาแบบอย่าง ผมไม่ทราบเหมือนกันว่าเองประมาณที่ไหน
 มาพิมพ์ เป็นรูปสี่เหลี่ยมสวยงาม รายงานอย่างละเอียด แล้วก็เขียนคั่นหน้า จะดีหมกก็ไม่ได้รับ
 ก็ว่าเรื่องนี้ตั้งคณะกรรมการสามัญพิจารณาเรื่องนี้ในวันศุกร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๔
 แล้วก็มารายงานเข้าสู่วุฒิสภาวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ กว่าจะได้พิจารณากัน
 ในวุฒิสภาในวันนี้ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ ท่านครับ ๑ ปีเต็มกว่าจะได้รายงาน
 จาการากุศลที่ตกค่ากิโลกรัมละ ๒๒ - ๒๕ บาท เคี้ยวนี้ ๔๐ - ๕๐ บาท สุกกรเป็นน่ะครับ
 ถ้าสุกรที่ฆ่าแหละกิโลกรัมละ ๗๐ บาทเข้าไปแล้วครับ เพราะฉะนั้นขอเรียนว่า
 กว่าถ้าจะตุกาก็ไหม้ กว่าหมูจะสูงไก่ก็ตายน่ะครับ เพราะฉะนั้นเรียนว่าเรื่องอย่างนี้ต้อง
 ให้รวดเร็ว แล้วก็อยู่ในความสนใจของพี่น้องประชาชนครับ ความจริงไม่ต้องไปทำอะไรเลย
 ตอนนี้ หมูขึ้นเองครับ เพราะว่าคนไม่กินไก่ คนเขามากินหมู กินหมูเขาว่าแรงดีครับ
 เพราะฉะนั้นก็เรียนว่าเนื่องจากคณะกรรมการชุดนี้ทำงาน รายงานดี แต่ค่อนข้างจะช้า
 ไปหน่อย เพราะฉะนั้นท่านประธานฯ ต้องเป็นคนพิจารณาเอาเรื่องอย่างนี้ครับ เรื่องฮอต ๆ
 (Hot)ทั้งหลายนี้ อย่างเมื่อเข้านี้เรื่องของท่านสมพงษ์พูดผมเห็นด้วยครับว่าเรื่องอะไร
 ถ้าเป็นเรื่องฮอต ๆ นี้ต้องรีบบรรจุและต้องรีบนำเสนอ ไม่ใช่ว่าเสร็จเรียบร้อยจนเขาไปนอน
 แข่งแข็งกันแล้วเพิ่งเอามารายงานอย่างนี้ไม่ทันสมัยและไม่ทันเหตุการณ์ ระหว่างอยู่ใน
 ความสนใจก็ต้องนำเสนอในสิ่งที่เขาสนใจครับ ไม่ใช่ว่าเขาสนใจแต่ไม่นำเสนอ ไปนำเสนอ
 ตอนที่เขาเบื่อแล้ว เพราะฉะนั้นต้องนโยบายเชิงรุกครับวุฒิสภาต้องนำมาแก้ไข
 เพราะฉะนั้นวันนี้ผมขอขอบคุณแทนท่านคณะกรรมการที่ทำงานเรื่องนี้ว่าทำได้อย่าง
 สมบูรณ์ เรียบร้อยแล้วก็นำเสนอ เพราะฉะนั้นการที่จะทำแบบนี้ทุก ๆ คณะ ผมเห็นด้วยครับ
 บางคณะผมก็ดูแล้วค่อนข้างที่จะนำเสนอ ไม่รู้ว่าไม่มีงบหรือไม่มีทุน หรือไม่มีอะไร
 ทั้ง ๆ ที่กรรมการแต่ละคณะก็มีงบประมาณในการประชุม ในการทำผลิตเอกสาร
 ผมก็ขออนุญาตฝากท่านเลขาธิการวุฒิสภาว่าขอบคุณเจ้าหน้าที่กรรมการของ
 กรรมการการเกษตรฯ ครับที่ได้ทำอย่างเรียกว่า ไม่รู้ว่าเจ้าหน้าที่หรือว่าคณะกรรมการ
 ว่าต้องทำอย่างนี้ครับ เราระดับสภาสูงแล้ว และอยู่กัน ๖ ปีแล้ว ทำอะไรให้เป็นจีนเป็นอัน

ให้ปรากฏในสายตาของมวลชนของมนุษย์โลกว่าอะไรเป็นสิ่งที่ยั่งยืนครับ ถึงแม้จะซ้ำ
ไปหน่อยก็ไม่เป็นไร อยากให้ทุกคณะทำแบบนี้ครับ ผมขออนุญาตฝากท่านประธานฯ ครับ
ขอบพระคุณครับ

ว. ๑๑ (ส. ทั่วไป) เป็นพิเศษ

มยุรี ๑๓/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : คณะของหมอกงทำได้ดีกว่านี้นะครับ นายแพทย์สวัสดิ์ครับ เชิญครับ

นายสวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ (นครพนม) : เรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม นายแพทย์สวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครพนม กระผมได้ศึกษารายงานฉบับนี้เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการผลิตและการตลาดสุกรอย่างยั่งยืนของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา และได้ฟังรายงานจากคณะกรรมการเมื่อสักครู่นี้เห็นด้วยจากรายงานฉบับนี้และเห็นด้วยกับคุณสมบัติที่ได้ชมเชยถึงความมีคุณค่าของรายงานจากข้อมูลต่าง ๆ แต่บางประการผมก็ไม่เห็นด้วยนะครับ เป็นต้นว่า การรายงานที่ล่าช้าถ้าเราดูให้ดีๆ จะเห็นว่าแนวทางแก้ไขของคณะกรรมการนี้มีหลายข้อนะครับ มีทุก ๆ ด้าน ด้านเกี่ยวกับการผลิต การตลาด คำนวณนโยบาย ด้านสิ่งแวดล้อมยังมีประโยชน์มาก เพราะว่าปัญหาสุกรนั้นไม่ใช่ว่าปัญหาที่ราคาสุกรมีราคาในขณะนี้แล้วจะจบสิ้นนะครับ จากรายงานของคณะกรรมการจะบอกว่า เป็นวัฏจักรเป็นฮอกไซเคิล (Hog cycle) คือมันขึ้น ๆ ลง ๆ ขณะนี้ราคาสุกรราคาอาจจะสูง แต่ว่าพอสักพักคนเขาเริ่มบริโภคไก่ขึ้นมาสุกรก็จะราคาลด เพราะฉะนั้นแนวทางแก้ไขจากรายงานของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา คิดว่ามีประโยชน์ ผมจะขอยกตัวอย่างนะครับ ในด้านการผลิตบอกให้มีการจดทะเบียนฟาร์ม อันนี้ก็มีความประโยชน์เหมือนกัน รัฐบาลต้องไปคิดจะจดทะเบียนดีไหมนะครับ ถ้าจดทะเบียนแล้วผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยมีปัญหาไหม อันนี้ก็ต้องคิดเหมือนกันนะครับ เกี่ยวกับเรื่องของการลดต้นทุนการผลิต การส่งเสริมให้สร้างโรงฆ่าสัตว์ก็มีประโยชน์ เรื่องของสารเร่งเนื้อแดงที่ว่าเมื่อคนบริโภคเนื้อสุกรที่มีเนื้อแดงเข้าไปแล้วจะมีอันตรายต่อสุขภาพ อันนี้กระทรวงสาธารณสุขก็ดำเนินการอยู่ แต่ถ้าเราเสนอไปอีกเขาก็จะทำต่อไปอีกนะครับ ก็มีประโยชน์เหมือนกัน ในการสัมมนาของคณะกรรมการก็มีหมอเข้ามาชี้แจงเรื่องนี้เหมือนกันนะครับว่าเขาทำอยู่ เขาเรียกว่า อาหารปลอดภัย เขามีการตรวจเนื้อแดงในตลาดสด ก็เห็นออกที่วีป่อย ๆ

เรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการเลี้ยงสุกร เรื่องนี้สมัยที่ผมรับราชการอยู่ก็มีความสนใจค่อนข้างจะมาก เพราะว่าจะมีปัญหาเรื่องเรียนมายังสาธารณสุขจังหวัดว่า ฟาร์มที่เลี้ยงสุกรจะก่อให้เกิดปัญหามลภาวะคือรบกวนสุขภาพของประชาชน รัฐบาลก็ให้ราชการไปวิจัยแก้ไข เขาเรียกว่า อาจจะใช้สารบางตัวไประงับกลิ่นเป็นเชื้อแบคทีเรีย หรือว่า ส่งเสริมให้มีการผลิตแก๊สชีวภาพ คือแก๊สจากมูลสัตว์เขาเอาไปใช้ในการประกอบอาหารได้ในโรงครัวก็มีการทำอยู่เป็นการสาธิต แต่ผมก็ยังอยากจะขอเรียนถามกรมการเกษตรและสหกรณ์ว่า แก๊สชีวภาพที่รัฐบาลได้ส่งเสริมนั้นในปัจจุบันนี้ยังมีการส่งเสริมอยู่หรือไม่ครับ ผมเห็นว่าการส่งเสริมเป็นพัก ๆ บางปีก็ส่งเสริม บางปีก็ไม่ส่งเสริม ปัจจุบันนี้ผมไม่ทราบว่ายังทำอยู่ไหม เป็นวิธีการกำจัดมูลสุกรที่คิดว่าน่าจะได้ประโยชน์ เพราะว่ามีมูลสุกรที่กำจัดเราได้แก๊ส แล้วใช้มูลสุกรนี้ไปทำปุ๋ยด้วยนะครับ ก็ขอเรียนถามเพียงข้อเดียวครับ เพราะเห็นว่าเรื่องของรายงานฉบับนี้น่าจะเป็นประโยชน์ เห็นควรที่จะส่งไปให้รัฐบาลครับ ขอขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เดียวกรรมการตอบพร้อม ๆ กัน เพื่อท่านอื่นจะคิดใจจะถามประเด็นอื่นนะครับ ท่านอุบล เอื้อศรี ครับ

นายอุบล เอื้อศรี (นครราชสีมา) : ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ กระผม อุบล เอื้อศรี สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครราชสีมาครับ ท่านประธานฯ ครับ ผมขอชมเชย คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ อย่างที่ท่านสมาชิกฯ ผู้มีเกียรติได้ชมเชยไปแล้ว นะครับ คือ ชมเชยในเรื่องของการนำเสนอและเนื้อหาสาระ ท่านประธานฯ การนำเสนอ คือ ญัตติทุกญัตติที่เสนอเข้าสู่สภานี้เพื่อพิจารณาตั้งกรรมการวิสามัญหรือมอบหมายให้กรรมการสามัญคณะใดคณะหนึ่งไปศึกษาพิจารณานั้นก็เนื่องจากว่ามีปัญหา การเสนอผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ในวันนี้ถือว่าเสนอสภาพปัญหา เสนอผลการศึกษาข้อเท็จจริงว่าได้ข้อเท็จจริงประการใด แล้วก็นำเสนอวิธีการแก้ปัญหาด้วย อันนี้ผมถือว่าสมบูรณ์ครับท่านประธานฯ ครับ ควรที่คณะกรรมการต่าง ๆ จะได้นำเสนอต่อสภานี้มีลักษณะอย่างนี้ครับ จะได้ปรากฏในรายงานการประชุมว่า การศึกษาแล้วได้ผล โดยสรุปเป็นอย่างไร ถ้าหากว่าท่านผู้ใดสงสัยอยากจะทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ให้ไปศึกษาจากเอกสารนั้น ๆ นะครับ อันนี้เป็นประโยชน์ต่อสภา และต่อพี่น้องประชาชนที่ฟังอยู่ในขณะนี้ มิใช่บอกว่าเอกสารหลักฐานได้มอบให้ที่ประชุมแล้ว ขอให้ศึกษาเอาเอง อย่างนี้ไม่สมบูรณ์ครับ ท่านประธานฯ ครับ ผมมีข้อสังเกตจากการเสนอข้อแนะนำหรือวิธีการแก้ปัญหาคณะกรรมการการเกษตรฯ นะครับว่า คือเวลานี้โลกของเราเป็นโลกของการค้าเสรีและการแข่งขันที่เป็นธรรมนะครับ เพราะฉะนั้นแนวทางแก้ปัญหา ไม่ใช่ไปดึงเอาแต่รัฐบาลเข้ามาจะต้องมีกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรฯ กรมปศุสัตว์อะไรต่าง ๆ เข้ามาแก้ปัญหา มิใช่อย่างนั้นนะครับ แนวทางการค้าโลกสมัยใหม่นี้หมายถึงว่าส่งเสริมให้เอกชน ประชาชนเขาได้มีการประกอบการค้าอย่างเสรีและมีการแข่งขันกันเป็นธรรม เพราะฉะนั้นแนวทางการเสนอข้อแนะนำในการแก้ปัญหานี้จะต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชาการ โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐศาสตร์ว่า อุปสงค์ อุปทาน เป็นอย่างไร สถานการณ์เป็นอย่างไรนะครับ การเสนอจะต้องเสนออย่างนี้ การที่จะให้ราชการเข้ามาเกี่ยวข้องในยุคที่เรามีการแข่งขันเสรีหรือว่าการค้าเสรี หรือการแข่งขันที่เป็นธรรมนี้

รัฐบาลเขาจะไม่มีแทรกแซง เว้นแต่มีความจำเป็นจะแทรกแซงก็โดยกฎระเบียบเท่านั้น
เบา ๆ เท่านั้นนะครับ นี่คือการเสนอแก้ปัญหา อันนี้ก็ขอฝากเป็นข้อคิดไว้ครับ
ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ กระผมก็อยากจะขอเรียนถามท่านคณะกรรมการ
การเกษตรและสหกรณ์ว่า เมื่อประมาณปี ๒๕๔๔ - ๒๕๔๕ ผมได้เสนอญัตติการศึกษา
การทุจริตในการจำหน่าย ท่านประธานฯ ซึ่งในที่ประชุมของวุฒิสภาในวันนั้น
ได้มอบหมายให้คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาครับ ผมก็ติดตาม
ฟังอยู่ว่าเมื่อไรผลการศึกษานำเข้ามาสู่ที่ประชุมนี้ ในเรื่องของการปราบปรามการทุจริต
การจำหน่าย จนกระทั่งปีนี้มีเรื่องอื้อฉาวเกี่ยวกับการจำหน่ายขึ้นมาอีก ผมก็ไม่ทราบว่
คณะกรรมการการเกษตรฯ ท่านได้ศึกษาไปแล้วประการใด ผมฟังอยู่ครับ ในฐานะที่ผมเป็น
ผู้เสนอญัตติเรื่องนี้ครับ เพราะฉะนั้นก็ขอฝากเป็นคำถามท่านกรรมการการเกษตรฯ
ด้วยนะครับ

มีอีกอันหนึ่งอันสุดท้ายครับ ท่านกรรมการการเกษตรฯ ท่านเสนอว่า
เรื่องอาหารสัตว์ก็ดี เรื่องปุ๋ยก็ดี ผมฟังจากรายการวิทยุรัฐสภา ในการไปศึกษาที่ประเทศ
ออสเตรเลีย ท่านกรรมการพูดถึงว่าในประเทศออสเตรเลีย การจะผลิตอาหารมาเพื่อเลี้ยงสัตว์
การจะผลิตปุ๋ยมาเพื่อที่จะใส่พืชใส่ผักจะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐบาลนะครับ จะมีการตรวจสอบ
ถามว่าในประเทศไทยมีไหมอย่างประเทศออสเตรเลีย จะมีปุ๋ยปลอม จะมีอาหารปลอมที่เรา
มีปัญหาอยู่เวลานี้ คณะกรรมการการเกษตรฯ ได้ฟังถึงจุดนี้ไหม ได้ศึกษาจุดนี้ไหมครับ
เวลานี้มีปัญหาเรื่องปุ๋ย เรื่องอาหารปลอมมากนะครับ อันนี้ก็ขอถามท่านด้วยนะครับ โดยสรุป
ก็คือว่า ยินดีด้วยขอชมเชยกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ที่ศึกษามาเป็นระบบ ทำเอกสาร
ก็ดี อันที่ ๒ ถามเรื่อง คณะกรรมการวิสามัญหรือว่ากรรมการสามัญ เรื่อง การศึกษา
การทุจริตในการจำหน่ายนะครับ และอันที่ ๓ ก็คือเรื่องอาหาร เรื่องปุ๋ย มีการขออนุญาต
รัฐบาลไหม หรือว่าใครจะผลิตมาอย่างไรก็ได้แล้วแต่ สูตรไหนก็ได้แล้วแต่นะครับ ขอบพระคุณ
ท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญอาจารย์ไกรศักดิ์ครับ

นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ (นครราชสีมา) : ผมมี ๒ เรื่องอยากจะเสนอแนะแล้วก็ถามกรรมการการเกษตรฯ เรื่องแรกเลยที่มีการเสนอเมื่อคืนนี้ว่า จี๋หมูน่าจะไปทำเป็นไบโอแก๊ส (Biogas) เรื่องนี้ผมขอเสนออย่างนี้ครับว่า ถ้าเป็นข้อเสนอลอย ๆ เพียงแค่นั้นก็อาจจะไม่พอ ประเด็น (๑/๑) ผมอยากจะเสนอให้กรรมการพิจารณาว่าน่าจะมีกฎหมาย น่าจะเสนอให้รัฐบาลออกกฎหมายอย่างเข้มงวดแล้วก็มีมาตรการที่ลงโทษบทลงโทษด้วยในการคัมพ์หรือเทจี๋หมูลงในที่สาธารณะอย่างเช่นที่เราเห็นเป็นรายวันเลย ตามแม่น้ำบางปะกงแม่น้ำหลายแห่งซึ่งนำไปหมดแล้ว มลพิษตอนนี้เน่ามาก แล้วเวลาในหน้าฝนร่วมกับปุ๋ยที่ชะมาจากโดยน้ำฝนจะลงไปถึงอ่าวไทย และตอนนี้อ่าวไทยคิดว่าเริ่มที่จะมีออกอาการมลพิษแล้วก็การเพิ่มขึ้นของแพลงตอน (Plankton) สูงมาก อันนี้เป็นประเด็นหนึ่งครับ

ประเด็นที่ ๒ ในหัวข้อเดียวกันนี้นอกเหนือนี้จากเรื่องกฎหมายแล้ว ในเรื่องเทคนิคของการทำแก๊สหรือพลังงานอุจจาระหมูจะต้องมีการใช้เขาเรียกรีแอกเตอร์ (Reactor) มาไดเจสต์ (Digest) หรือมาย่อยสลายปุ๋ย อันนี้เป็นเทคโนโลยีที่ค่อนข้างจะก้าวหน้า ไม่ใช่ง่าย ๆ บางทีก็มีเทคโนโลยีที่เราเรียกว่าเทคโนโลยีทางเลือกที่ง่ายเหมือนกัน แต่ไม่ค่อยอะโพรพริเอต (Appropriate) ก็คือว่าใช้อากาศในการย่อย ใช้เวลานานและกลิ่นค่อนข้างจะมาก แต่เทคโนโลยีเขาเรียกแอโรบิกไดเจสต์ชั่น (Aerobic digestion) โดยใช้อากาศในการย่อยสลายเป็นเทคโนโลยีที่จะต้องมีความเชี่ยวชาญเหมือนกัน ปัจจุบันนี้หลายสถาบันมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ แต่ไม่เคยได้งบประมาณเลย แล้วผู้ที่ปฏิบัติอันนี้กลุ่มประชาชนก็ดี กลุ่มเกษตรกรบางทีเขาอยากจะได้เหมือนกัน แต่ไม่เคยได้งบประมาณจากฝ่ายรัฐบาล ไม่รู้จะเข้าสู่ทุนของสิ่งแวดล้อมอย่างไร อันนี้เราจะทำอย่างไรต้องมีการเสนอแนะ ผมคิดว่าต่อกลุ่มเกษตรกรต่าง ๆ ว่ามีแหล่งทุนที่จะให้เรื่องนี้ แต่เทคโนโลยีจะต้องมีที่มาด้วย เพราะฉะนั้นต้องบวกกัน ๒ อย่างถึงจะบรรลุสิ่งที่กรรมการการเกษตรฯ เสนอ และเป็นสิ่งที่ดีมากที่เสนอเพราะผมเข้าใจว่าเกือบ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ของพลังงานในประเทศที่มีเกษตรกรรมมาก อย่างเช่นในกรณีของเนเธอร์แลนด์หรือฮอลแลนด์และประเทศเดนมาร์ก

พลังงานเขามาจากมูลสัตว์ และการย่อยสลายของพืชต่าง ๆ จากภาคเกษตร เขาเรียกว่าระบบรีไซเคิล.(Recycle) อันนี้จำเป็นมาก

ประเด็นสุดท้ายครับท่านประธานฯ ครับ พอพูดถึงเรื่องหมู เราเข้าใจว่าที่กรรมการการเกษตรฯ ยังไม่ได้ศึกษาก็คือการเจรจาการค้าเสรีระหว่างไทยกับออสเตรเลีย ซึ่งในรายการการเจรจาที่จะให้สินค้าทั้ง ๒ ฝ่ายเข้าอย่างเสรี มี ๓,๐๐๐ ชนิด อันนี้เป็นตัวเลขที่ทางออสเตรเลียเสนอมา และใน ๓,๐๐๐ ชนิดนี้มี ๓ ชนิดของสินค้าเกษตร มีเนื้อ มีผลผลิตทางนม แล้วก็มีหมู ซึ่ง ๓ ชนิดนี้ ๓ ไอเทม (Item) นี้ผมคิดว่าเซนซิทีฟ (Sensitive) มาก กรรมการการการเกษตรฯ หรือกรรมการอื่น ๆ ไม่ว่ากรรมการการเศรษฐกิจฯ ก็ควรจะเร่งพิจารณาเรื่องนี้แล้วก็ตั้งคำถามอย่างเร่งด่วนต่อหน่วยราชการว่าเขาคิดดีหรือเปล่าที่จะให้หมูเนื้อของออสเตรเลียจะเข้าอย่างเสรีในประเทศไทย เพราะเขาจะเซ็นสัญญากันเร็ว ๆ นี้แล้วนะครับ ขอบขอบคุณครับ

๓๖

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านคอกเตอร์อาคมครับ

นายอาคม ตูลาคิลก (เชียงใหม่) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม นายอาคม ตูลาคิลก สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเชียงใหม่ ก่อนอื่นผมขอชมเชย คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์นะครับที่ได้ศึกษามาอย่างละเอียด ผมมีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับเรื่องการแปรรูปอาหารของสุกร ผมเคยไปประเทศจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแถวชุนานหรือปักกิ่ง ปรากฏว่าคนไทยเรานิยมซื้อหมูแฮมมาจากชุนานเป็นจำนวนมากแล้วก็รสชาติอร่อย ตัวนี้เรามาคิดดูว่าในเมืองไทยเรามีโรงแรมฝรั่งหรือโรงแรมที่ทำอาหารเข้าสำหรับพวกทัวร์ต่าง ๆ ที่ไปพักโรงแรมตอนเช้าก็ต้องบริโภคน้ำแฮม ปรากฏว่าของเรานี้ส่วนมากจะสั่งมาจากต่างประเทศ อันนี้ผมว่าถ้ามีการแปรรูปตัวนี้ขึ้นมา ผมคิดว่าจะทำให้สุกรของเรามีราคาดีแล้วก็ผมคิดว่าเรื่องหมูแฮมต่าง ๆ ก็ไม่ยาก ผมอยู่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พี่น้องชาวจีนฮ่อซึ่งส่วนมากมาจากมณฑลชุนานเขาก็ทำกินของเขา ถ้ามีการส่งเสริมตัวนี้ในหมู่บ้านของพี่น้องชาวจีนฮ่อซึ่งเป็นคนไทยมาเป็น กองพล ๕๑ แล้วตัวตอนนี้เป็นคนไทยเกือบทั้งหมดแล้ว ผมคิดว่าตัวนี้เราจะประหยัดรายจ่าย แล้วก็เป็นการส่งเสริมให้สินค้าของเราตัวนี้มีราคาขึ้น

อีกเรื่องหนึ่งก็คือ ผมเคยทานเป็ดพะโล้ซึ่งมาจากประเทศจีนเขาแพ็ค (Pack) มาเป็นตัวทำเป็นเป็ดพะโล้ ผมคิดว่าพะโล้ของเราโดยเฉพาะทำจากหมู่นี้ผมก็คิดว่าน่าจะเป็น การแพ็คได้เช่นเดียวกัน ตัวนี้ก็จะแปรรูป แทนที่เราจะแปรรูปเฉพาะขุนเชียง หมูแผ่นอะไรทำนองนี้นะครับ

อีกเรื่องหนึ่ง ผมได้เห็นตัวอย่างที่อเมริกามีพี่น้องคนไทยเราไปทำอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเรื่องเหนม โดยใช้เนื้อที่นั่นทำแล้วก็จดทะเบียนแล้วก็ขายไปทั่วอเมริกา ปรากฏว่าร่ำรวยมหาศาล ผมคิดว่าถ้ามีการส่งเสริมไม่ใช่ว่าอยู่ในเฉพาะ ประเทศไทยเราเท่านั้นเอง แต่ว่าสามารถส่งไปขายยุโรป สินค้าเหล่านี้มีคนเอเซียไปอยู่ครับ ไม่ว่าจะเป็นเขมร ลาว ญวน ไทยเรา คนเอเซียก็นิยมชมชอบกัน ผมคิดว่าตัวนี้การแปรรูป ก็จะเป็นประโยชน์อย่างมากครับ เมื่อ ๒ อาทิตย์ก่อนผมได้ไปที่อำเภอฝาง พี่น้องชาวอำเภอฝางฝากมาไว้ว่าอยากให้มีการศึกษาหรือเสนอแนะรัฐบาลว่าปีนี้หอมหัวใหญ่ที่

อำเภอฝาง ที่จังหวัดเชียงใหม่จะมีปัญหามากเนื่องจากราคาจะถูก เพราะว่าประเทศต่าง ๆ ที่เคยปลูกหอมหัวใหญ่ไม่เกิดภาวะวิกฤติเรื่องน้ำฝนอะไรต่าง ๆ ก็อยากจะให้คณะกรรมการการเกษตรฯ ได้มีการศึกษาเรื่องนี้เพื่อที่จะทันเหตุการณ์เพื่อที่จะเสนอแนะรัฐบาลในการหาทางออกต่อไป ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : อาจารย์วัลลภครับ

นายวัลลภ ดังคณานุรักษ์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ผม วัลลภ ดังคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ผมคงไม่ต้องเริ่มด้วยการชมเอกสารชิ้นนี้จะครับว่าทำได้สมบูรณ์มาก

อีกประการหนึ่งก็คือว่าได้พิจารณาดูรายชื่อกรรมการของเรา ผมก็เชื่อว่าท่านทั้งหลายเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตรแล้วก็สหกรณ์อยู่แล้ว ว่าด้วยเรื่องหมูหรือสุกรโดยตรง ท่านอำนาจ เชียรประมุข จากสุรินทร์ท่านก็คร่ำหวอดในวงการนี้มานาน ผมเปิดดูเอกสารชิ้นนี้ผมเข้าใจว่าเป็นเอกสารที่วางลำดับการนำเสนอไว้เป็นขั้นตอนมา และความเป็นขั้นตอนนี้เองพอเราอ่านไปในบางประเด็นก็ต้องการที่จะได้รับการขยายความเพิ่มเติมจากคณะกรรมการที่ศึกษา ผมขออนุญาตสรุป ๓ หน้า ก็คือหน้า ๓ แล้วก็หน้า ๗ แล้วก็หน้า ๑๑ เนื่องจาก ๓ หน้านี้มีสาระที่สัมพันธ์กัน เป็นคำถามเดียวกันครับ ถ้าท่านประธานฯ พลิกดูในหน้า ๓ ของรายงานที่เป็นในเรื่องของข้อเท็จจริง จะปรากฏตารางที่ ๑ ที่ผมคิดว่าเป็นตารางที่สำคัญมาก -----

ตารางที่ ๑ ในหน้า ๓ เป็นตารางที่อธิบายด้านการตลาดเรื่องการบริโภคเนื้อสุกรของโลก ว่าเขาบริโภคเนื้อสุกรกันเช่นไร ก็จะมีลำดับประเทศที่บริโภคไปมาทุกประเทศตั้งแต่ สหรัฐอเมริกาจนกระทั่งถึงประเทศฟิลิปปินส์ แยกเป็นทวีปอเมริกา ยุโรป และที่เอเชียของเราในตารางนี้นะครับผมคิดว่าถ้าเราดูให้ดีจะเห็นว่าเป็นเสมือนตลาดใหญ่ที่สามารถจะรองรับการส่งออกของประเทศต่าง ๆ เข้าไปได้ เพราะว่าเป็นตารางที่บอกถึงการบริโภคที่สูงมาก ยกตัวอย่างเช่น ประเทศจีนบริโภคถึง ๔๓,๕๑๐ พันตัน ซึ่งถือว่าสูงมาก ถ้านับทุกประเทศในตารางที่ ๑ นี้ ตกถึง ๘๖,๐๐๐ ตัน ที่นี้ในหน้า ๓ ที่ผมยกตารางนี้ขึ้นมา ท่านประธานครับ สัมพันธ์โดยตรงกับหน้า ๑ ซึ่งเป็นสาระที่กรมการได้บอกถึงการส่งออกของตลาดไทย ในเบื้องต้นบอกว่าเราส่งออกประมาณ ๑,๓๒๕ ตัน แต่ที่น่าสงสัยมากก็คือว่าเราส่งออกไปมากยังประเทศญี่ปุ่น และที่ฮ่องกง กลับมาดูตารางในหน้า ๓ เมื่อสักครู่ครับ ญี่ปุ่นบริโภค ๒,๓๖๘ พันตัน แต่ฮ่องกงในนี้ไม่ปรากฏ นั่นขอมแสดงให้เห็นว่าฮ่องกง อาจจะบริโภคน้อย ที่นี้เมื่อเทียบเคียงระหว่างหน้า ๓ ซึ่งเป็นหน้าการบริโภคของประเทศต่าง ๆ แล้ว เชื่อมโยงหน้า ๑ ซึ่งเป็นหน้าการส่งออกประมาณ ๑,๓๒๕ ตัน ผมมีคำถามซึ่งเชื่อมโยงมาถึงหน้า ๑๑ ท่านประธานฯ ครับ ในหน้า ๑๑ นี้กรมการเขาวิเคราะห์ค่อนข้างดี ว่าสาเหตุที่เราส่งเนื้อสุกรไปขายหรือไปจำหน่ายยังประเทศอื่น ๆ ได้น้อยเพราะอะไร มีค่าผูกประโยชน์อื่น ๆ ใน ๓ บรรทัดสุดท้ายของหน้า ๑๑ ซึ่งเป็นคำถามที่อยากถามกรมการจริง ๆ กรมการบอกว่า สาเหตุที่เราส่งไปได้น้อยหรือมีข้อจำกัดก็เพราะเหตุเนื่องมาจากความเสียเปรียบในการแข่งขันอันมีสาเหตุมาจากการสนับสนุนการส่งออกของประเทศคู่แข่ง มีผลกระทบโดยตรงต่อราคาสุกรมีชีวิตภายในประเทศ และมีผลต่อวัฏจักรสุกรของไทยอย่างมาก ตรงนี้ที่ผมมีคำถามว่า “มีผลต่อวัฏจักรสุกรของไทยอย่างมาก” นี้ คืออะไร เข้าใจว่าประ โยชน์แรก กระทบต่อราคาสุกร อันนี้เข้าใจเขาคัมภ์ราคากับเราได้ แต่คำว่า “มีผลต่อการเกิดวัฏจักรสุกรของไทย” นี้คืออะไร ทำไมจึงเป็นเหตุในการทำให้เราส่งออกไปไม่ได้เลยส่งออกน้อย นี่เป็นคำถามเดียว ขอบคุณท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ครับ หอมดผู้อภิปรายแล้วครับ เชิญท่านกรมการครับ ท่านอำนาจเชิญครับ

นายอำนาจ เรียบประมุข (สุรินทร์) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ ผม อำนาจ เรียบประมุข สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดสุรินทร์ ก่อนอื่นผมต้องขอขอบคุณท่านประสิทธิ์ พิพิธกิจจา ส.ว. จากนครสวรรค์ ท่านสวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ ส.ว. จากนครพนม ท่านอุบล เอื้อศรี ส.ว. จากจังหวัดนครราชสีมา ท่านดอกเตอร์อาคม ตุลาติลล ส.ว. เชียงใหม่ ท่านวัลลภ ตั้งคนานุรักษ์ ส.ว. กรุงเทพมหานคร ท่านไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ ส.ว. กรุงเทพมหานคร ครับ ที่ท่านได้กรุณาสนับสนุนและได้กรุณาถามคำถาม ครับ ท่านอุบล กล่าวแล้วนะครับ ท่านอุบล เอื้อศรี ครับ มีอยู่ ๒ ประเด็นแรกที่ส่งล่าช้า -----

เรื่องรายงานฉบับนี้นั้นที่จริงแล้วคณะกรรมการได้ส่งเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นสมัยนิติบัญญัติ ซึ่งไม่สามารถที่จะนำเข้าแถลงในที่ประชุมนี้ได้ แต่คณะกรรมการก็ไม่ได้นั่งนอนใจเพราะถือว่าเป็นปัญหาสำคัญและเร่งด่วนที่จะต้องแก้ปัญหา เราก็ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เชิญอธิบดีกรมปลัดตัวเข้ามาชี้แจงว่าผลการรายงานของคณะกรรมการเรานั้นได้รายงานอย่างไร แล้วเราได้ส่งเอกสารนั้นไปให้ ๔ หน่วยงาน รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แล้วก็หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เอกสารที่เราทำนั้นเราได้ส่งไปให้ดำเนินการก่อน และบัดนี้ได้ทราบว่าทางรัฐบาลได้ทำหลายเรื่องที่เราเสนอไปนี้ อย่างเช่น เราตั้งคณะกรรมการสุกกรแห่งชาติ ซึ่งมีรัฐมนตรีเป็นประธาน สาเหตุที่เราเสนอให้มีรัฐมนตรีเป็นประธานนั้นเพราะคณะกรรมการที่เราตั้งขึ้นมาหลายคณะกรรมการเพื่อแก้ปัญหา นั้นไม่สามารถแก้ปัญหาหลุดไปด้วยดี เพราะในเชิงนโยบายนั้นเราไม่สามารถแก้ไขนโยบายได้ คือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นข้าราชการประจำก็ไม่สามารถที่จะไปฝืนนโยบายได้ ถ้าเรานำรัฐมนตรีขึ้นมาเป็นประธานคณะกรรมการชุดนั้นก็อาจจะแก้ไขนโยบายได้ ก็สามารถทำได้ และคณะกรรมการชุดนี้ก็จะนำเสนอเข้าคณะรัฐมนตรี ผมทราบภายในว่าเร็ว ๆ นี้ และจะตั้งออกมาเป็นบอร์ด (Board) ขึ้นมาโดยที่มีทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมกัน นี่เป็นนิมิตใหม่ที่ว่าไม่ใช่องค์กรของรัฐบาลอย่างเดียว คือใช้ทั้งเอกชนและภาครัฐบาลเข้ามาเกี่ยวข้อง

ประเด็นที่ ๒ ที่ท่านก็ได้ชมว่าเอกสารนั้นทำค่อนข้างเรียบร้อย ที่จริงแล้วผมคิดว่าเป็นความกรุณาของฝ่ายท่านเลขาธิการวุฒิสภาซึ่งผมเข้าไปชี้แจงแล้วก็ขอความกรุณาจากท่านว่า หนังสือนี้เป็นหัวใจของการประชาสัมพันธ์ เพราะเราทำการศึกษาค้นคว้าความยากลำบาก ต้องใช้เวลามากมาย ใช้บุคลากรมากมาย แต่ถ้าเอกสารนั้นออกมาโดยไม่ชวนที่จะเปิดอ่าน ไม่ชวนที่จะดูและจัดระบบไม่ดีแล้วเอกสารนั้นจะไร้ค่า เพราะคนเขาจะไม่ดู สิ่งที่เอกชนเขาจัดพิมพ์ขายที่ตามตลาดก็ดูสวย แต่ผมก็คิดว่านี่ก็เป็นก้าวแรกที่ทำ ก็คิดว่าครั้งต่อ ๆ ไป ท่านเลขาฯ ก็คงกรุณาให้สวยกว่านี้ครับ

ทีนี้จะตอบปัญหาของหลายท่านที่ได้เสนอแนะแล้วก็ตั้งคำถามของท่านไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ นั้นได้พูดถึงเรื่องแก๊สชีวภาพ การกำจัดมูลสุกรด้วยการทำแก๊สชีวภาพนั้นรัฐบาลยังสนับสนุนอยู่ครับ ธ.ก.ส. ให้ ๔๘ เปอร์เซ็นต์ของการสร้างบ่อแก๊สชีวภาพ

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

กัญญณ์ท ๑๘/๒

● การสร้างบ่อแก๊สชีวภาพนั้นผมสรุปย่อ ๆ อย่างนี้ คือนำมูลสุกรนั้นมาใส่ลงในบ่อหมักผสมกับน้ำ แล้ว ๔ วันนั้นจะเกิดเป็นแก๊สชีวภาพขึ้นมา เองง่าย ๆ จะเกิดแก๊สชีวภาพขึ้นมาเป็นหุงต้มแทนแก๊สที่เราซื้อตามตลาดได้ ผมใช้มาเป็นเวลา ๑๐ ปีแล้วก็ไม่หมด นี่ประเด็นรายย่อยที่ทำ แล้วมลภาวะก็จะไม่มี

ประเด็นที่ ๒ เราทำฟาร์มขนาดใหญ่ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เขาทำ แล้วก็ทางภาคเหนือหลายฟาร์มทำ เขาใช้แก๊สชีวภาพนี้ไปแทนน้ำมันใส่เป็นเครื่องปั่นไฟฟ้าออกมาใช้ในฟาร์มแล้วก็ใช้ไปในหมู่บ้านบางหมู่บ้านได้แล้ว ก็เป็นลคมลภาวะลงได้อีกกรณีหนึ่งแล้วกากของแก๊สนั้นเมื่อใช้แก๊สหมดแล้วกากก็จะลอยขึ้นและแก๊สจะดันออกมาสู่ท่อปล่อยออกมาข้างนอก กากนั้นจะมาเป็นปุ๋ยใส่ต้นไม้ ซึ่งมันไม่มีกรดก็จะทำให้ต้นไม้เจริญงอกงามดีก็เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรอีกส่วนหนึ่ง แต่การเผยแพร่ต่าง ๆ สู่ประชาชนนั้นยังไม่ทั่วถึง แม้กระทั่งวุฒิสภาก็ยังทราบกันน้อยคน เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมก็กำชับทางหน่วยราชการว่าต้องประชาสัมพันธ์ให้มาก ๆ เพราะเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์และช่วยคนยากจนได้

ต่อไปเรื่องของ การแปรรูป เราก็มีการนำเสนอไว้แล้วและก็ต้องขอขอบคุณคอกเตอร์อาคมที่ได้เสนอแนะมาและสิ่งนั้นเราได้้นำเขียนลงแล้ว

ส่วนเรื่องของที่ว่ารายงานนั้นทางคณะเกษตรและสหกรณ์วุฒิสภาของเรานี้กรรมการการเกษตรและสหกรณ์วุฒิสภานั้นได้มีรายงานถึง ๗ เรื่องที่จะเข้ามาในขณะนี้พร้อม ๆ กัน เราก็ได้ทำไว้ทุกเรื่องที่ท่านอุบล เอื้อศรี ได้ท้วงติงถึงเรื่องข้าว เรื่องข้าวนี้ผมคิดว่าเดี๋ยวหลังจากผมแล้วจะได้ขออนุญาตประธานฯ เชิญท่านประธานอนันต์ คาโลดม ซึ่งเป็นประธานช่วงที่ท่านกำลังทำหน้าที่ประธานอยู่ ท่านคงตอบได้

สำหรับเรื่องเอฟทีเอ (FTA) ซึ่งท่านไกรศักดิ์ได้ถามนั้นผมคงจะต้องมอบให้ท่านนิวัฒน์ พันธุ์ ซึ่งเป็นประธานคนปัจจุบันเป็นผู้ตอบ

สำหรับเรื่องปุ๋ยที่ประเทศออสเตรเลียและการผลิตนั้นก็คงจะมอบให้ท่านจำเริญ จิตรธร รองประธาน คนที่หนึ่งเป็นผู้ตอบ

ก็ยังมีติดอีกนิดหนึ่งเรื่องการลดต้นทุนการผลิต การลดต้นทุนการผลิตนั้นนอกจากที่เราจะต้องลดด้วยการพันธุ์สัตว์ พันธุ์สัตว์ที่ผมได้กล่าวไว้ในหนังสือฉบับนี้นั้น เพราะว่าทางประเทศไทยมีนักวิชาการที่มีศักยภาพสามารถที่จะทำการวิจัย ค้นคว้าผลิตพันธุ์แท้ของไทยออกมาได้และมีคุณภาพไม่แพ้ต่างประเทศ แต่เราขาดงบประมาณที่จะลงมาทำและเราต้องการที่จะให้เป็นพันธุ์แท้ของไทยให้ได้เพื่อจะได้ลดต้นทุนการผลิต ต้นทุนราคาพันธุ์ที่ซื้อมาจากต่างประเทศ ราคาเป็นหมื่นเป็นแสน เพราะฉะนั้นเราผลิต

ในประเทศไทย ขายตัวละ ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาท แทนที่จะไปซื้อต่างประเทศมาตัวละ ๕๐,๐๐๐ - ๖๐,๐๐๐ บาทถึง ๑ แสนบาท ตรงนี้รัฐบาลจะต้องหางบเข้ามาช่วยมาทำการผลิตออกมา ซึ่งหลายหน่วยงานทางมหาวิทยาลัยเกษตรฯ ก็ดี ทางกรมปศุสัตว์ก็ดีได้ผลิตต้นแบบออกมาแล้ว แต่ยังขาดงบประมาณ

ในเรื่องของอาหารก็เป็นส่วนหนึ่ง อาหารต้อง ๗๐ เปอร์เซ็นต์ของการเลี้ยงเป็นอาหารต้นทุน ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ของต้นทุนนั้นคืออาหารสัตว์ อาหารสุกรนั้นรัฐบาลได้ตั้งเปอร์เซ็นต์โปรตีนไว้สูง สูงมากเกินไปจนจำเป็น ผมยกตัวอย่างอย่างเช่น แม่สุกรพันธุ์ต้องใช้โปรตีนถึง ๑๘ เปอร์เซ็นต์ แต่ถามว่า ๑๘ เปอร์เซ็นต์โปรตีนนั้นเลี้ยงแล้วได้ประโยชน์อะไร ได้ สุกรนั้นโต โตเร็วมาก แต่ต้นทุนก็สูงตามไปด้วย ผลกระทบเกิดตามมามีอัมพาตเกิดจากมูลสุกร โปรตีนที่หลงเหลืออยู่ไม่หมดนำไปใช้ในร่างกายสุกรไม่หมดมันจะต้องมาเป็นมูลสุกรและส่งกลิ่นเหม็นเกิดมลภาวะอยู่เท่ากับเราใช้เบงก์ ๕๐๐ ให้หมูกินแล้วก็ปล่อยออกมาเป็นจี้หรือเป็นมูลสุกร นี่คือปัญหาเพราะฉะนั้นทางกรมปศุสัตว์ผมได้เสนอทางกรมปศุสัตว์แล้วให้คำนวณสูตรอาหารเสียใหม่ว่าแม่พันธุ์จาก ๑๘ เปอร์เซ็นต์โปรตีนนั้นลดมา ๑๖ เปอร์เซ็นต์โปรตีนได้หรือไม่ ทางอธิบดีก็ยอมรับว่าเป็นเช่นนั้นจริง เพราะทางปฏิบัติมันเคยปฏิบัติมาแล้วและได้ผล ทำไมปล่อยให้ลอยสูงขนาดนั้นให้บริษัทอาหารนั้นไปฉวยโอกาสตั้งราคาอาหารสูงขึ้นก็จะทำให้ต้นทุนการเลี้ยงของเกษตรกรนั้นสูงขึ้นตามไปด้วย ก็คงได้เพียงสั่งเขปเพียงแค่นี้ครับ -----

ต่อไปมีอีกเรื่องหนึ่ง เรื่องของท่านวัลลภที่ส่งไปนอก ส่งไปนอกนั้น ประเทศไทยเราผลิตสุกรส่งนอกน้อยมาก เพราะตลาดจำกัดที่เขาจะยอมรับ ๑. เรื่องโรคปากเปื่อยและเท้าเปื่อย เขายังไม่ยอมรับว่าของเราปลอดโรค เพราะเรายังมีการทำวัคซีนปากเปื่อย เท้าเปื่อยอยู่ เพราะฉะนั้นไม่ปลอดโรค เขาจึงรับเราเพียงสุกรที่ต้มสุกแล้ว เอาไปจำหน่ายก็จำหน่ายได้น้อยมาก และอีกประการหนึ่ง ทางประเทศยุโรปหรืออเมริกา เขามีการซับซิดไซ์ (Subsidize) เรื่องต้นทุนการผลิตของเกษตรกร เพราะทำให้ต้นทุนเขาคต่ำ และสามารถที่จะมาตีตลาดหรือมาดัมพ์ราคาตลาดของเราได้ เราก็เสียเปรียบ อีกส่วนหนึ่งในเรื่องการผลิตและการตลาดของเราไม่สม่ำเสมอ เพราะเราจัดระบบการเลี้ยงไม่แน่นอน เวลาที่สุกรราคาสูงขึ้น ผู้เลี้ยงก็เลี้ยงมากขึ้น แต่พอเวลาเราไปได้ตลาดมากขึ้น ผู้เลี้ยงเลี้ยงน้อยลง ราคาตลาดคนที่ไปทำสัญญาซื้อขายก็ทำไม่ได้ ไม่สม่ำเสมอตลาดก็ไม่ดี เราก็ไม่สามารถจำหน่ายได้ อันนี้เป็นสิ่งที่เราต้องเสนอแนะรัฐบาลเพื่อให้แก้ไขอย่างจริงจัง ในการตั้งเป็นอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกร แล้วเราควบคุมดูแล การประชาสัมพันธ์ การอบรม อะไรต่ออะไรต่าง ๆ ให้สม่ำเสมอและให้มีประสิทธิภาพจึงทำได้ ถ้าเราสนใจอย่างจริงจัง อย่างที่ผมเคยย้ำเสมอว่า การเลี้ยงสัตว์ ปศุสัตว์ทุกชนิดถ้ารัฐบาลสนใจอย่างจริงจังแล้ว จัดระบบการเลี้ยงให้ดีแล้วจะส่งผลไปถึงเกษตรกรรายย่อยที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ เช่น ข้าวก็ใช้รำปลายข้าว กากถั่วใช้ถั่วเหลือง ใช้ข้าวโพด ใช้ปลายป่น และอุตสาหกรรมเหล่านี้จะต้องใช้แรงงานคนยากจนนับแสนครัวเรือน ก็จะได้มีรายได้สมดุลกัน ไม่ต้องเสียรายได้จากต่างประเทศ ขอขอบคุณครับ และขออนุญาตท่านประธานฯ ให้ท่านจำใจได้ชี้แจงครับ
ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ก่อนกรรมาธิการจะชี้แจงอาจจะมีคำถามอีกบ้างนะครับ เชิญคอกเตอร์สมเกียรติ อ่อนวิมล ครับ

นายสมเกียรติ อ่อนวิมล (สุพรรณบุรี) : เรียนท่านประธานฯ ที่เคารพครับ กระผม สมเกียรติ อ่อนวิมล สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดสุพรรณบุรี มี ๒ เรื่องฝากผ่านไปยังกรรมาธิการ เอาเรื่องย่อมาก่อน แล้วค่อยเรื่องใหญ่ เรื่องย่อคือว่าเห็นสมาชิกฯ ชมนกันว่าเอกสารนี้สวยและดีมีรูปประธานอะไรต่างหาก ซึ่งตรงข้ามกับแนวคิดของผมซึ่งค้านมา

ตั้งแต่ปีหนึ่งที่หนึ่งของการเป็นสมาชิกวุฒิสภาว่า เอกสารจะต้องทำง่าย ๆ ราคาถูก กระดาษบาง ๆ แล้วก็ให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย เหมือนอย่างในต่างประเทศที่ทุกคนคุ้นเคย เช่น รัฐสภาอเมริกันหรือรัฐสภาอินเดีย กระดาษถูก ๆ ครับ จดหมายไปขอในราคา ๑ - ๒ บาท แล้วก็ส่งให้เลย ยิ่งถูกก็ยิ่งทำให้เราประหยัดงบประมาณและก็ทำให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงเอกสารนี้ได้ ไม่มีความจำเป็นจะต้องมีปกคนละขนาด มีสีและก็รูปประธาน รองประธานนี้ก็ไม่ต้องการก็ได้ เพราะว่าไม่ใช่รายงานประจำปีของตลาดหลักทรัพย์ที่ต้องมีหนังสือสวยเพราะฉะนั้นวิธีทำหนังสือที่สวยงามไป ที่จริงอันนี้ก็ไม่ถึงขนาดสวยงามไป แต่ว่าก็สวยงามกว่าที่ประชาชนจะมีสติกส์มาซื้อได้ และเมื่อสวยงามไปที่จะแจกอีกต่างหากก็เลยไม่เกิดประโยชน์ อันนี้ก็ขอคัดค้านไว้จนถึงปีที่ ๖ ของการเป็นสมาชิกวุฒิสภา ก็ไม่มีใครเชื่อผมครับ ก็อยู่กันอย่างนี้

เรื่องใหญ่ก็คือเรื่องมลภาวะครับ ท่านประธานฯ ครับ ที่ทางกรมการสาธารณสุขบอกว่า ในหน้า ๓๑ จะต้องแก้ไขมลภาวะที่มีสาเหตุจากฟาร์มทุกขนาด แล้วก็ให้รัฐสนับสนุนทางการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและก็นับสนุนงานวิจัย บำบัดชีวมู แล้วก็ตั้งนิคม ผมจะเรียนโดยยกตัวอย่างซึ่งเป็นเรื่องเศร้าณะครับว่า ไม่มีความสำเร็จปรากฏขึ้นเลยในการทำงานของส่วนราชการ เมื่อประมาณสัก ๓ - ๔ ปีที่แล้วก็มีประกาศของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ก่อนที่จะแปรมาหรือแยกส่วนมาเป็นกระทรวงสิ่งแวดล้อม เพราะฟาร์มหมูขนาดใหญ่จะต้องอยู่ภายในกฎเกณฑ์และก็ต้องมีการบำบัดมลภาวะและก็ต้องมีการไปทำพิธีการยกตัวอย่างให้เห็นที่นครปฐม ที่คลองเจดีย์บูชา จนถึงทุกวันนี้ก็ยังมีฟาร์มหมูขนาดใหญ่ที่ไม่ปฏิบัติตาม ผมขออนุญาตยกตัวอย่างบ้านผมนะครับ ประมาณ ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมาผมได้รับเรื่องร้องเรียนแล้วก็เข้าไปดูฟาร์มหมูขนาดใหญ่ที่อยู่ในกรอบของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และปัจจุบันเป็นกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ออกประกาศว่าจะต้องบำบัดน้ำเสีย ชาวบ้านร้องเรียน สุพรรณบุรีนี้ไม่มีใครกล้าร้องเรียนใครหรอกครับ เพราะว่ามีอำนาจของเครือข่ายพรรคการเมืองคลุมไปหมด เพราะฉะนั้นถ้าร้องเรียนเดี๋ยวก็ยุ่ง เผอิญผมมีจังหวะเจอ/~~หน้า~~เขาก็ร้องเรียน แต่ผมจะเรียนให้ทราบ ขออธิบายนิดหนึ่งนะครับ ประชุม อบต. ในพื้นที่ที่ตำบลที่ผมไปเยี่ยม ขออนุญาตเอ่ยชื่อ

อำเภอคอนเจดีย์ ณ ตำบลแห่งหนึ่ง ระหว่างประชุมชาวบ้าน ไม่กล้าร้องเรียนเรื่องขี้หมูที่ไหลไปตามคลองขนานกับคลองชลประทาน ซึ่งเจ้าของฟาร์มผู้มีอิทธิพลชุดเองร่วมมือกับชลประทานที่ทำงานอยู่ที่อำเภอ ชุดเองครับ ขนานกับคลองชลประทานเลย ชาวบ้านเดือดร้อนมาตั้งแต่เด็กจนหนุ่มครับ ที่นี้ ๒๐ กว่าปีครับ ไม่กล้าพูดเลยแม้แต่คำเดียว ผมไปพบชาวบ้านเขาก็ไม่กล้าพูดจนเลิกประชุม อบต. เพราะอะไร เพราะประธาน อบต. เป็นเจ้าของโรงสี เพื่อนกับเจ้าของฟาร์ม ฟาร์มนี้ใหญ่ไม่แพ้แควนครปฐม พอผมจะกลับบ้านเขาก็แอบวิ่งมาข้าง ๆ รถ แล้วก็สะกิดบอก ดอกเตอร์สมเกียรติเดี้ยวจะพาไปดู นี่คือการหวาดกลัวของชาวบ้าน ไม่ใช่งานวิจัยครับ ไม่ใช่สนับสนุนงบประมาณของรัฐเพื่อให้เกิดการบำบัดน้ำเสียช่วยฟาร์มครับ-----

แล้วก็หลังจากนั้นผมก็แจ้งกรมควบคุมมลพิษแล้วก็เอาเจ้าหน้าที่มาตรวจดูกับเจ้าของฟาร์ม เจ้าของหนี ปศุสัตว์อำเภอไม่มา ส่งลูกสาวมาปะทะก็เป็นผู้มีการศึกษารับปากหมดจะดู ตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เทคโนโลยี มีสตางค์ กาลเวลาผ่านไปผู้ที่ไม่พอใจคือ ชาวบ้านเหลือคนเดียวเป็นชายหนุ่ม แล้วเมื่อปลายปีที่แล้วมีจดหมายแจ้งมาถึงผมเป็นสำเนา ถึงฟาร์มบอกว่า ผมขอถอนคำร้องเรียน พอใจกับการแก้ไขปัญหาก็ไม่มีมลภาวะจากฟาร์ม แต่ฟาร์มนั้นไม่ได้ทำอะไรเลย อยู่อย่างเดิม เจ้าหน้าที่ของกระทรวงที่ทำงานช่วยผมอย่าง แข็งขันตลอดเวลาเลยไม่ต้องไป เขาบอกว่า อาจารย์ เขาไม่ร้องเรียนแล้ว เพราะฉะนั้น ก็ไม่แก้ ปัญหายังอยู่ สรุปง่าย ๆ ก็คือ วิธีแก้ปัญหามลภาวะจากฟาร์มหมูนี้ โอ.เค. วิจัยหรือ รัฐส่งเสริม ฟังดูสวยหรู แต่ที่ควรจะต้องทำจริง ๆ ก็คือส่งเสริมให้ประชาชนมีความกล้าหาญ ที่จะรักษาสิทธิชุมชนในการดูแลสิ่งแวดล้อม ไม่ต้องกลัวอิทธิพลท้องถิ่นหรือการเมือง ท้องถิ่นระดับพื้นที่และระดับอำเภอ จังหวัดหรือระดับชาติ ซึ่งบางทีก็กลัวไปเองโดยใช่เหตุ หรือบางทีก็ไม่กล้าเข้าถึง เพราะว่าดูใหญ่โตแล้วก็เข้าพบไม่ได้ เพราะฉะนั้นวิธีแก้ปัญหามลภาวะของฟาร์มหมูหรืออย่างอื่น อย่างที่ ๑ ก็คือเราจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจสิทธิพื้นฐานของชุมชนในการร้องเรียนต่อสู้เพื่อปกป้องหรือนำบังคับปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ กรณีเล้าหมูนี้เป็นเรื่องที่ภาคกลาง โดยเฉพาะแถวนครปฐมและจังหวัดใกล้เคียงสุพรรณบุรี บ้านผมนี้มีปัญหามากแล้วชาวบ้านไม่กล้าแก้ปัญหาก็กลัวเท่านั้นเองครับ เรื่องจะไปให้เงินสนับสนุนฟาร์มหมูขนาดใหญ่ไม่ต้องหรอกครับ เขาบอกผมเขามีแค่ ๑ - ๒ ล้าน แต่เขาไม่ใช้ เพราะว่าชาวบ้านไม่กล้า ขาดความกล้าหาญ เพราะฉะนั้นไม่ต้องไปให้เงินฟาร์ม ไม่ต้องไปส่งเสริมงานวิจัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยอีกหลายแห่งมีวิธีบำบัด ผมเห็นแบบแปลนเจ้าหน้าที่กระทรวงมาให้ดูแล้วก็เพียงแต่ชาวบ้านไม่กล้า เล้าหมูก็ได้ใจ ก็อยู่กันอย่างนี้ เล้าหมูกับปศุสัตว์อำเภอ ปศุสัตว์จังหวัดก็พวกเดียวกันหมด กรณีใก้่อย่าให้ หุค ยุ่งกว่านี้มาก เพราะฉะนั้นให้ส่งเสริมให้ประชาชนกล้าหาญที่จะต่อสู้กับปัญหา สิ่งแวดล้อม รักษาสิทธิตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายแค่นี้ อันที่ ๑

อันที่ ๒ สุดท้ายก็คือว่า ขอให้นักวิทยาศาสตร์และข้าราชการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนี้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างดีที่สุดทั้งของ ระดับชาติและระดับชุมชนโดยไม่ต้องพะวงว่าใครจะร้องเรียนหรือไม่ ถ้าไม่ร้องเรียน

ก็ลำบากหน่อยอาจจะไม่เจอปัญหา เพราะไม่ค่อยได้ตระเวน แต่ถ้าร้องเรียนให้ทำให้เร็วที่สุด แล้วร้องเรียนแล้วเลิกแล้ว แล้วไม่ทำอันนี้ไม่ใช่การปฏิรูประบบราชการแล้วครับ ใช้ไม่ได้ ก็จะมาบอกว่าไม่มีคนร้องเรียนแล้วก็เลิกทำ ซึ่งเขาเลิกทำครับ ผมกำลังให้ผู้ช่วยผมช่วยอีกทีหนึ่ง บางครั้งมีความรู้สึกเราเป็น ส.ว. หรือ ส.ส. กันแน่ มีความรู้สึกที่ไม่มีใครดูแลเลย ราชการก็ไม่เอา นายทุนก็กระมารีการ ผมก็จะให้ช่วยอีก ไม่ต้องช่วยหรือครับ บ๊อบ กด บังคับเขา เขาทำครับ เพราะเขาบอกว่าชาวบ้านผมมากมาย ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน วุฒิสภา คนที่สอง) : ขอกรรมาธิการสักท่านหนึ่งนะครับ เพราะว่าเราใช้เวลาในรายงาน ฉบับนี้มากแล้ว ตอบให้ครอบคลุมทั้งหมดแล้วก็เดี๋ยวจะได้ผ่านไปรายงานฉบับอื่นครับ ท่านอนันต์จะชี้แจงนะครับ อดีตประธาน เชิญครับ

นายอนันต์ คาโลคม (สุราษฎร์ธานี) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม อนันต์ คาโลคม ในฐานะที่เคยเป็นอดีตของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ขออนุญาตท่านประธานฯ ที่จะขอตอบประเด็นที่ทางบรรดาท่านสมาชิกวุฒิสภา บางท่านที่ได้กล่าวและก็มีประเด็นคำถาม

สำหรับเรื่องแรกกระผมขออนุญาตที่จะเรียนชี้แจงท่านอุบล เอื้อศรี ซึ่งท่าน ได้ตั้งเป็นประเด็นในเรื่องของกรณีการศึกษาเรื่องของการแทรกแซงราคาผลผลิตการเกษตร ซึ่งทางคณะกรรมการการเกษตรฯ ในขณะนั้นก็รับว่าจะไปดำเนินการนะครับ กระผม ขอกราบเรียนสั้น ๆ ว่า ในช่วงที่ผ่านมานั้นได้มีการดำเนินการศึกษาถึงเรื่องข้าว โดยตั้ง ชื่อเรื่องว่า “การรับจำนำข้าวเปลือกปี ๒๕๕๕/๕๖ ใครได้ใครเสีย” ซึ่งได้ดำเนินการ เสร็จแล้วก็ได้ส่งไปยังท่านนายกรัฐมนตรีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ว่าไม่ได้มีการรายงาน ต่อวุฒิสภา-----

ในเรื่องที่ ๒ ครับ ได้มีการศึกษาเรื่องของการแทรกแซงรับจำนำมีลำไย
อบแห้งในปี ๒๕๔๕ /๔๖ นะครับ จำนวน ๘๐,๐๐๐ ตัน แล้วก็ได้มีการทำเรื่องเสนอ
ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีให้ดำเนินการหาผู้กระทำการทุจริต แล้วก็ก็มีประเด็นที่เป็น
ข้อสังเกต ๒ เรื่องก็คือ ๑. การตั้งปริมาณรับจำนำสูงเกินความจำเป็น ๒. คือราคารับจำนำ
สูงมาก ทำให้เกิดปัญหาว่าไม่มีการไถ่ถอนลำไยคืน ซึ่งก็เป็นประเด็นอยู่ในขณะนี้ครับ
ท่านประธานฯ ครับ

ในเรื่องที่ ๓ ได้มีการศึกษาเรื่องของการขายยางพาราจำนวน ๑๓๓,๐๐๐ ตัน
แล้วก็เรื่องนี้กราบเรียนต่อท่านประธานฯ ว่าได้ส่งเรื่องไปยัง ป.ป.ช. เพื่อให้ดำเนินการ
หาผู้กระทำการทุจริตนะครับ กราบเรียนว่าทาง ป.ป.ช. ได้รับเรื่องไว้เรียบร้อยแล้วนะครับ
แล้วก็ให้กระผมไว้ไปชี้แจงเรียบร้อยแล้ว

ในเรื่องที่ ๔ เนื่องจากว่าการศึกษาภาพรวมยังไม่สามารถทำได้อย่างที่กระผม
ขอกราบเรียนท่านอานาจ เรียบประมุข ได้เรียนให้ทราบนะครับว่าคณะกรรมการ
มีเรื่องศึกษามาก ดังนั้นในเรื่องนี้กระผมขณะนี้ก็ได้ย้ายไปอยู่ที่คณะกรรมการการเศรษฐกิจ
การพาณิชย์และอุตสาหกรรม ก็เนื่องจากว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องทางด้านการแทรกแซง
ก็ได้ตั้งเป็นประเด็นการศึกษานะครับ ซึ่งขณะนี้ก็อยู่ในระหว่างการดำเนินการครับ

คำถามต่อไปก็คือ เรื่องของการที่จะดำเนินการควบคุมเรื่องของคุณภาพ
อาหารสัตว์ แล้วก็เรื่องของควบคุมปุ๋ยนะครับ ผมกราบเรียนนะครับว่า เรื่องของ
การควบคุมปุ๋ยให้มีคุณภาพนั้นต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติปุ๋ยปี ๒๕๑๘ ซึ่งจะต้องมี
การเสนอในเรื่องของส่วนผสมสูตรปุ๋ย แล้วก็ต้องมีการประเมินเรื่องของคุณภาพ
ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบก็คือกรมวิชาการเกษตรครับ ส่วนเรื่องอาหารสัตว์นั้นก็
พระราชบัญญัติอาหารสัตว์ที่ต้องมีการขึ้นทะเบียนต่อกรมปศุสัตว์ เพื่อที่จะได้เสนอ
ในเรื่องของส่วนผสมสูตร แล้วก็เวลาที่มีการจำหน่ายนั้นจะต้องมีการระบุไว้ในภาชนะบรรจุ
อันนี้ผมกราบเรียนนะครับว่า ต้องมีการควบคุมนะครับ โดยกฎหมาย ส่วนว่าจะมี
การดำเนินงานผิดพลาดไปนั้นก็อยู่ที่การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

ในส่วนที่ ๒ ครับ กระผมขอกราบเรียนเพิ่มเติม ท่านประธานฯ ครับ เรื่องที่
ทางนายแพทย์สวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ นะครับ กับท่านไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ ผมขออนุญาต

ที่ได้เอ่ยนามท่านทั้งสอง เพราะมีประเด็นที่ผมขออนุญาตเพิ่มเติมสั้น ๆ ครับ เรื่องของการใช้ประโยชน์จากอุจจาระหรือขี้หมู พุง่าย ๆ นะครับ ในเรื่องของการทำแก๊สชีวภาพ หรือว่าไบโอแก๊สนั้น ผมขอเสริมท่านอำนาจ เชียรประมุข สั้น ๆ นะครับว่า มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในส่วนของการปฏิบัติ ก็คือกรมส่งเสริมและพัฒนาพลังงานทดแทน ซึ่งได้มีการมาชี้ครับว่านโยบายในเรื่องนี้ก็ยังคงดำเนินการอยู่ แล้วก็ยังมีบางหน่วยงานที่ได้มาช่วยเสริมก็คือกรมส่งเสริมการเกษตรที่ได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรที่เลี้ยงหมูรายย่อย ดำเนินการในการที่จะใช้ขี้หมูมาใช้ในเรื่องของการสร้างพลังงาน ก็คือพลังงานที่ทำเกี่ยวกับกระแสไฟฟ้าในไร่นา แล้วก็ส่วนที่เหลือก็คือการใช้ทำปุ๋ย สำหรับ ธ.ก.ส. ก็มีการอนุมัติงบประมาณเงินกู้เป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้ที่จะกู้เงิน ไปเพื่อที่จะแปรรูปหรือจะใช้อุจจาระหมูมาทำแก๊สชีวภาพ สำหรับผู้เลี้ยงรายใหญ่จะมีอยู่ ๑ เรื่องครับคือ ๑. จะต้องดำเนินการทำบ่อบำบัด แล้วก็หลายส่วนก็ได้ใช้มาเป็นพลังงาน แล้วก็เมื่อใช้พลังงานเสร็จแล้วก็ป็นกากก็เอาไปทำปุ๋ยต่อ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเอฟทีเอ ผมกราบเรียนสั้น ๆ นะครับ ในเรื่องของการดำเนินการเจรเจานั้น ขณะนี้กรมเจรจากการค้าต่างประเทศนะครับ กระผมได้พบกับเจ้าหน้าที่เมื่อวานว่ามีประเด็นอะไรก็ตามที่คิดว่าเป็นประเด็นที่จะต้องเสนอให้ทางกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้รับทราบนะครับ ก็ขอให้เสนอได้โดยตรงในทุกประเทศ เพราะว่าประเด็นนี้กราบเรียนท่านประธานฯ ครับว่า หลังจากที่ได้มีข้อวิพากษ์วิจารณ์มากจากวุฒิสภาเกี่ยวกับเรื่องของการไปเจรเจาเอฟทีเอของรัฐบาล ที่ไม่มีกลไกในการผ่านรัฐสภานั้น ได้รับการวิจารณ์ค่อนข้างจะมาก เพราะฉะนั้นกระทรวงพาณิชย์ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักนะครับ จึงได้มีการเปิดเว็บไซต์ (Website) ในการที่จะให้ผู้สนใจนั้นได้เสนอความเห็นไป นี่ก็เป็นประเด็นที่ผมคิดว่ากรณีของออสเตรเลียนั้นเป็นกรณีที่มีความสำคัญมากในเรื่องของการที่จะเกิดปัญหาในเรื่องของการส่งออกของเขามายังประเทศไทย คือเรื่องของเนื้อสัตว์ ซึ่งกระผมเห็นด้วยกับท่านไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ ว่าคงจะต้องมีการพิจารณากันหลายฝ่าย-----

ในส่วนที่ผมจะกราบเรียนเพิ่มอีกนิดเดี๋ยวก็นี่คือ เรื่องของท่านคอกเตอร์อาคม นะครับ กรณีที่ผมขอเพิ่มเติมในกรณีที่ท่านหยิบขึ้นมาเป็นประเด็นก็คือเรื่องหอมหัวใหญ่ กระผมได้เดินทางไปอำเภอฝาง เมื่อวันที่ ๕ มีนาคมนี้เอง แล้วก็ได้พบปัญหาเช่นเดียวกับ ท่าน ผมได้เรียนท่านอาจารย์คอกเตอร์อาคมเมื่อวานนี้เองว่าผมได้ไปที่ฝาง แล้วก็ได้ทราบ ถึงปัญหาหอมหัวใหญ่ ผมได้มีโอกาสนเจอกับท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ก็ได้เรียนให้ท่านทราบนะครับว่าปัญหาเกิดขึ้น ขณะนี้ทางกระทรวง พาณิชย์กับกระทรวงเกษตรฯ กำลังดำเนินการในการแก้ไขปัญหา เพราะว่ามีปัญหาเรื่อง หอมหัวใหญ่มีการลักลอบปลูกนำเมล็ดพันธุ์เข้ามาเป็นเมล็ดพันธุ์เถื่อนนะครับ ซึ่งให้ผลผลิต เพิ่มขึ้นถึง ๓ เท่า จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ นี่คือนี่ปัญหาที่เกิดขึ้น

ในส่วนสุดท้ายท่านประธานฯ ครับ กระผมกราบเรียนนะครับ แล้วก็เสริม กับที่ทางท่านอาจารย์คอกเตอร์สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้กล่าววนะครับ ก็คือเรื่องของการแก้ไข ปัญหาในเรื่องของมลภาวะครับ เพราะเรื่องเช่นเดียวกันครับทางคณะกรรมการ การเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ในขณะนั้นได้รับการร้องเรียนจากราษฎร อบต. ที่ตำบลวัดเพลง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ว่าได้มีการอนุญาตโดยทางส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องให้มีการสร้างโรงเลี้ยงสุกรที่ติดอยู่กับคลองชลประทานลำดางสาธณะ ซึ่งมีผลกระทบเพราะว่าตำบลวัดเพลงนั้นเป็นแหล่งการปลูกผลไม้ที่มีชื่อเสียงมาก แล้วก็ มีลำคลองขนาดไปทั่วเกือบทุกหมู่บ้าน ซึ่งทางคณะกรรมการก็ได้มีการแก้ไขโดยเชิญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา แล้วก็ได้ทำหนังสือแจ้งไปคณะกรรมการจังหวัด ก็เป็นตัวอย่างหนึ่ง ที่ว่าประชาชนร่วมกันต่อสู้ ทำให้การก่อสร้างระงับไปนะครับ ซึ่งขณะนี้ก็เป็นประเด็นที่ จะต้องมีการติดตามต่อไป ความจริงแล้วท่านประธานฯ ครับ เรื่องของการก่อสร้างโรงเลี้ยง หมูนั่นก็มีเงื่อนไขมากมาย อย่างเช่น ระยะทางที่จะต้องตั้งห่างจากชุมชนที่อยู่อาศัย ระยะทาง ที่จะต้องตั้งห่างจากลำดางสาธณะ หรือคลองชลประทานก็มีไว้ที่เป็นมาตรการที่ดี แต่ปรากฏว่าถูกละเลยจากส่วนราชการที่มีหน้าที่ในการที่จะต้องพิจารณาสิ่งเหล่านี้ แล้วก็ เป็นผู้อนุญาต ตัวอย่างนี้เกิดขึ้นที่จังหวัดราชบุรีจริง ๆ ครับ แล้วก็ในกรณีที่ทาง คณะกรรมการมีการศึกษาจากการร้องเรียนนั้น ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ไม่สามารถชี้แจงได้ว่า ทำไมคุณจึงอนุญาตให้เขามีการตั้ง โรงเลี้ยงสุกรทั้ง ๆ ที่มีเอกชนคัดค้านแล้วก็ต่อสู้ แต่ว่าต่อสู้

ไม่ไหว จนเรื่องราวต้องเข้ามาสู่คณะกรรมการและเราก็พยายามทำงาน ก็ทำให้เกิดการ
แก้ไขปัญหาไปในระยะหนึ่ง ดังนั้นผมกราบเรียนนะครับว่า สิ่งที่เราจารย์สมเกียรติได้หยิบ
ขึ้นมานั้น ผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องมีการดำเนินการอย่างเข้มแข็งภายในชุมชน
แล้วก็ทางพวกเราเองก็ต้องช่วยกันต่อสู้ด้วยถ้าหากว่ามีเรื่องร้องเรียนเข้ามา ผมขออนุญาต
กราบเรียนท่านประธานฯ เพียงแค่นี้ครับ ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านจำเจน หรือท่านนิวัฒน์ พันธุ์ จะเสริมเชิญนะครับ ท่านนิวัฒน์
พันธุ์ ประธานใหม่ครับ

นายนิวัฒน์ พันธุ์ (ประธานคณะกรรมการ) : ครับ ก็ไม่ใหม่แล้วครับ
หลายเดือนแล้วครับ กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ สำหรับเรื่องเกี่ยวกับการเกษตร
หลายคนก็ให้ความสนใจ แล้วก็ก็มีเรื่องเข้ามามากมาย ผมก็ต้องยอมรับนะครับว่า เราก็ทำ
เหลือเกินเหมือนกัน แต่โอกาสที่จะรายงานน้อย เพราะว่าจังหวะไม่ให้ เพราะว่าในสมัยที่
แล้วเป็นสมัยนิติบัญญัติก็เลยต้องถ่วงมา แต่ส่วนใหญ่เราเสร็จแล้วเราจะนำเสนอต่อไปยัง
รัฐบาลก่อนโดยยังไม่ผ่านสภานะครับ อย่างน้อย ๆ ให้เขารับทราบเขาจะได้แก้ไขได้ ถ้ารอ
เสนอต่อรัฐสภาคงไม่ทันการณ์นะครับ เพราะฉะนั้นเราก็ทำไปก่อนแล้วเขาจะแก้ไขแก้ไขเรา
ค่อยติดตามอีกทีหนึ่ง สำหรับสิ่งที่ตามมาก็คือเรื่องของการร้องเรียนเรื่องสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับ
หมู เราก็ได้ตั้งอนุกรรมการติดตามไปแล้ว คิดว่าวันพฤหัสบดีนี้คณะอนุกรรมการก็จะ
ไปดำเนินการเพื่อหาผู้ที่จะอนุญาตได้จริง ๆ ใครถึงจะเป็นผู้อนุญาตได้ หลายท่านก็บอกว่า
เรื่องสิ่งแวดล้อมนี้กองทุนสิ่งแวดล้อมมีมากมายทำไมไม่ไปขอเขา ซึ่งความจริงอันนี้
ผมได้เรียกเจ้าหน้าที่มาแล้วจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ก็ดี แล้วเวลานี้ไปอยู่กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม-----

สรุปแล้วคือกองทุนสิ่งแวดล้อมนี้สะสมอยู่ตลอดเวลาไม่รู้กี่พันล้านเวลานี้ แต่คนขออนุญาตไม่ได้ ผมก็เลยบอกว่าเชิญท่านมาเขียน โครงการให้หน่อยได้ไหม เกษตรกรจะได้มีโอกาสเข้าถึงตรงนี้ เพราะถ้าให้เกษตรกรเขียนเองแม้แต่เจ้าหน้าที่ประจำเทศบาลก็ตี อบต. ก็ดี เขียนยังขอไม่ได้เลยครับ ในฐานะที่ผมอยู่กับกองทุน ผมเคยเป็นเทศมนตรีสิ่งแวดล้อมมา รวมแล้วก็ ๑๐ ปีนี้แล้วเงินยังไม่ออกไปไหนเลย อันนี้ผมว่าเขาจะต้องไปทบทวนดู แต่ถามว่าเกษตรกรเองตอนนี้ระวังตัวหมด พยายามทำหมด เพราะเวลานี้ชุมชนเข้าไปล้อมหมดแล้ว

สำหรับเรื่องเอฟทีเอ ไทย - ออสเตรเลีย ก็อยากจะเรียนท่านไกรศักดิ์นะครับ เพราะท่านเองก็ทราบว่าผมทำมา ๕ เดือนแล้ว แต่ที่ผมจับเรื่องหลักก็คือเรื่องจีน เพราะอะไร ไปเซ็นกับเขาแล้ว เริ่มแล้ว แต่ออสเตรเลียยังไม่ได้เซ็น แต่ผมได้ข้อมูลมาเมื่อ ๕ เดือนที่แล้ว จากกรมปศุสัตว์ว่าเขาได้เตรียมการแล้ว ลิสต์ (List) มีที่ผม ถ้าอาจารย์ไกรศักดิ์อยากได้ก็เชิญไปพบผมแล้วผมจะดำเนินการให้ เขาจะบอกเลยว่าที่ปีนี้จะตกลงกันเรื่องนม ที่ปีนี้จะตกลงกันเรื่องหมู ที่ปีนี้จะตกลงกันเรื่องอะไร ผมก็อ่านดูแล้วผมยอมรับว่ากรมปศุสัตว์เขาได้เตรียมการดี ไม่เหมือนกรมอื่นที่ยังไม่รู้อะไรเลย อันนี้ผมก็ขอยกอยากจะเรียนท่านผู้ที่ยกอยากจะทราบไว้แล้วก็ยังไม่ได้เซ็น แล้วเวลานี้เขาตั้งคณะกรรมการขึ้นมา ๓ คณะ คือ ๑. ไทย - จีน ๒. ไทย - อเมริกัน ๓. ไทย - ญี่ปุ่น ไทย - ออสเตรเลียยัง ที่เขากำลังศึกษากันอยู่ ผมก็ติดตามจากฝ่ายรัฐบาลที่เขาดำเนินการไป แล้ววันนี้ก็ได้ข่าวว่าจะมีปรับเจ้าภาพเรื่องเอฟทีเอไปอีก ผมก็ยังไม่รู้ ก็คงจะต้องตามอีกนะครับ สำหรับเรื่องอื่น ๆ ผมก็คิดว่าท่านจำเอนคงจะสรุปได้สักเล็กน้อยครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญครับ ท่านจำเอนครับ

นายจำเอน จิตรธร (กรรมาธิการ) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม จำเอน จิตรธร สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดสุโขทัย ในฐานะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ผมขออนุญาตใช้เวลาสักเล็กน้อยนะครับ อยากจะเสริมรายงานของกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา ที่ได้รายงานไปแล้วเพื่อให้เกิดความชัดเจนดียิ่งขึ้น ก็ต้องขอกราบขอบพระคุณท่านสมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติที่ได้ให้คำชมเชยกับกรรมาธิการการเกษตรและ

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

กาหลง ๒๔/๒

สหกรณ์ของวุฒิสภา ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารกระหมวกก็ขอกราบเรียนในฐานะ
กรรมการว่า สิ่งใดที่เป็นประโยชน์ก็ขอให้ป็นชื่อเสียงของวุฒิสภา และประโยชน์ที่ได้รับ
นั้นก็คงจะต้องตกไปถึงกับประชาชนที่กรรมการได้ศึกษา ความไม่สมบูรณ์ทั้งหลายที่มี
ในการจัดทำเอกสารซึ่งย่อมเป็นธรรมดา ทางกรรมการก็จะรับไปด้วยความขอบพระคุณ
ยิ่งในคำชมเชยและในข้อเสนอแนะหรือในข้อท้วงติงทั้งหลาย ทางกรรมการก็ขอรับไว้
ด้วยความขอบพระคุณยิ่งที่ท่านได้ให้สิทธิข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์นะครับ-----

- ๒๕/๑

ในการศึกษาของกรรมการนั้นเราได้ตระหนักดีว่า งานหลักของเราจริง ๆ คือการศึกษา
 สิ่งที่เป็นปัญหาของพี่น้องประชาชนเราก็ได้มีการศึกษาให้จะแจ้งในเรื่องสิ่งที่เป็นปัญหา
 เช่น ในเรื่องของการจดทะเบียนฟาร์มเราจะเห็นว่า ทุกวันนี้การจดทะเบียนฟาร์มยังไม่มี
 เกิดขึ้นเลยในการเลี้ยงสัตว์ การลดต้นทุนการผลิตก็เป็นเรื่องสำคัญเพราะว่าเราจะ
 เรียกร้องแต่ราคาอย่างเดียวยังไม่ได้ เราต้องคิดในเรื่องของการลดต้นทุนการผลิตด้วย
 และสิ่งที่เป็นอุปสรรคปัญหาที่เป็นข่าวเป็นปัญหาการส่งออกอย่างแท้จริงคือ
 เรื่องสารเร่งเนื้อแดงหรือซัลบูตามอล (Salbutamol) เป็นสิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือเป็นสิ่งที่
 เป็นข้อจำกัดที่ทำให้เราส่งสุกรออกไปต่างประเทศได้น้อย และที่ท่านสมาชิก
 ผู้ทรงเกียรติห่วงใยกันมากก็คือเรื่องสิ่งแวดล้อมหลาย ๆ ท่านได้พูดมา เรื่องนี้เราก็ได้มี
 การพูดคุยได้เสนอแนะในการทำแก๊สชีวภาพเพื่อแก้ไขปัญหานี้ และก็ที่ท่านอุบล
 เอื้อศรี ผมต้องขอประทานโทษที่ต้องกล่าวนามท่าน ท่านได้ถามและท่านอยากจะทราบ
 ว่าการไปดูงานประเทศออสเตรเลียของกรรมการการเกษตรและสหกรณ์นั้นได้ไปรู้
 เห็นอะไรมาบ้าง เรื่องนี้กระผมอยากจะกราบเรียนว่ากรรมการการเกษตรและสหกรณ์
 วุฒิสภาได้ตระหนักดีว่าการไปศึกษาดูงานในต่างประเทศนั้นก็คือการไปรู้เขารู้เราชนวน
 ก็กล่าวไว้ว่า “รู้เขารู้เรา ร้อยครั้งที่ชนะร้อยครั้ง” เพราะฉะนั้นการไปศึกษาดูงาน
 ต่างประเทศเรานั้นในเรื่องของการศึกษาดูงานจริง ๆ ที่เราไปพบไปเห็นมาเราก็ได้นำมา
 รายงานกับประชาชนให้ทราบว่าที่เราได้ไปศึกษาดูงานไปพบไปเห็นสิ่งอะไรที่เป็น
 ประโยชน์ประชาชนควรได้ทราบบ้าง เราก็ได้รายงานไปแล้วทางสถานีวิทยุรัฐสภา
 รายการ ส.ว. พบประชาชนซึ่งทางกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภาได้มอบ
 ให้กระผมกับคุณพรหมจารี รัตนเศรษฐ์ ส.ว. นครราชสีมาได้ไปรายงานกับประชาชน
 ทางสถานีวิทยุรัฐสภา ซึ่งเราได้รายงานไปแล้ว ประเด็นที่สำคัญที่เราได้รายงานต่อ
 ประชาชนก็คือว่า เราไปศึกษาดูงานไปกี่วัน เราได้ อะไรมาบ้างที่เป็นประโยชน์เราก็
 รายงานประชาชนไป ประชาชนต้องการสอบถามอะไรมาเราก็ตอบไป และสิ่งที่
 ท่านอุบล เอื้อศรี ได้ถามเมื่อสักครู่ว่าเรื่องการใช้ปุ๋ยใช้สารเคมีของประเทศออสเตรเลีย
 เขาทำกันอย่างไร ก็อยากจะกราบเรียนตรงนี้ว่า ของเขานั้นจะต่างกับของเราในประเด็นที่

สำคัญก็คือว่า สารเคมีก็ดีหรือปุ๋ยก็ดีที่จะนำออกสู่ตลาดนั้นจะต้องได้รับอนุญาตทางราชการ ถ้าหากไม่มีคำอนุญาตจากทางราชการแล้วจะนำไปวางในท้องตลาดไม่ได้ อย่างเด็ดขาด และเขาจะมีการแนะนำให้ใช้ในห้วงระยะเวลาอันเหมาะสม ซึ่งจะต่างกับของเรานะครับ ของเราทั้งสารเคมี ทั้งสารกำจัดวัชพืช ทั้งปุ๋ยทุกอย่างประชาชนไม่เคยเห็นใบอนุญาตที่ทางราชการได้อนุญาตให้สารเคมีชนิดนี้หรือปุ๋ยชนิดนี้มาวางขายได้หรือออกขายได้ไม่มีนะครับ เพราะฉะนั้นการควบคุมของเรายังไม่รัดกุมพอก็เป็นสิ่งที่จะต้องดูแลแก้ไขต่อไป นี่เป็นสิ่งที่กรรมการไปพบไปเห็นมา

อีกอย่างหนึ่งเรื่องสหกรณ์นะครับสหกรณ์ของเขาไม่มีกู้เงินนะครับ เขามีแต่หาตลาดให้กับพี่น้องเกษตรกรแล้วจัดการขายให้กับเกษตรกรทุกประเภทซึ่งจะต่างกับของเรา ของเราส่วนใหญ่แล้วจะเป็นสหกรณ์เรื่องการกู้เงิน การให้ปุ๋ย ให้ยาปราบศัตรูพืชในด้านนี้ แต่ของเขาไม่มีของเขาหาตลาดอย่างเดียว เพราะฉะนั้นผมคิดว่าสิ่งที่เราได้ทำไปทั้งหมดซึ่งของกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ได้ศึกษาไปแล้ว ทั้งหมด ๘ เรื่องนะครับ ก็ได้ส่งเข้าเป็นรายงานแล้วแต่ว่ายังรอการบรรจุเข้าประชุม ซึ่งอันนี้เราต้องยอมรับว่าเรื่องที่จะเข้าสู่วุฒิสภานั้นมีจำนวนมากจะให้รวดเร็วเท่าที่ควรก็คงจะเป็นไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็คงอยู่ในการพิจารณาแก้ไขกันต่อไปนะครับ ผมต้องขอกราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : จะมีท่านผู้ใดไม่เห็นชอบในการที่จะส่งข้อสังเกต ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ไปยังคณะรัฐมนตรีไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ ยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ไม่มี ถือว่าเห็นชอบนะครับ เป็นอันว่าเราจะผ่านวาระการรายงานการพิจารณา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการผลิต การตลาดสุกรอย่างยั่งยืน ของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์นะครับ

กลับไประเบียบวาระที่ ๔.๕ รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเรื่อง การส่งออกข้าว คณะกรรมการพร้อมที่จะชี้แจง

**รายงาน
ของ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง การพาณิชย์
และอุตสาหกรรม วุฒิสภา**

**พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย
เรื่อง การส่งออกข้าว**

**สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา**

รายงาน

ของ

คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เรื่อง การส่งออกข้าว

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ ที่ประชุมวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้น ซึ่งคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา เป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่กระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เรื่อง การส่งออกข้าว

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาต่อวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๘๗ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙๐ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เรื่อง การส่งออกข้าว ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๘๒ วรรคสี่ ประกอบด้วย

๑. นายประเกียรติ นาสิมมา	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายชิต เจริญประเสริฐ	รองประธานคณะอนุกรรมการ
๓. นายสุตจิต อภิรติ	โฆษกคณะอนุกรรมการ
๔. นางนันทนา สงฆ์ประชา	อนุกรรมการ
๕. นายรส มะลิผล	อนุกรรมการ
๖. นายสมาน โอภาสวงศ์	อนุกรรมการ
๗. นายสมบัติ วรามิตร	อนุกรรมการ
๘. นายจิตติพงษ์ วิริยะโรจน์	อนุกรรมการ
๙. นายไพรัช โตวิวัฒน์	เลขานุการคณะอนุกรรมการ

๑.๒ ตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เรื่อง การส่งออกข้าว ประกอบด้วย

๑. นายวิโรจน์ อมตกุลชัย	ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒. นายประสงค์ โฆษิตานนท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๓. นายสุพร สุภสาร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๔. นายอนันตชัย คุณานันทกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๕. นายวิสิทธิ์ เตชะธีราวัฒน์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๖. นายเกษม ชัยสิทธิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๗. นายธวัชชัย เมืองนาง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๘. นายประศักดิ์ ฌ กาศสินธุ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๙. นางพรหมจารี รัตนเศรษฐ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๐. นายสมเกียรติ ศรีลัมพ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๑. นายสม ต๊ะยศ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๒. นายนิรัตน์ อยู่ภักดี	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๓. นายบุญยืน สุภาสารสาทร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. นายวีระชัย เตชะวิจิตร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑.๓ ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้มีมติแต่งตั้ง นางอนงค์ งานเลิศ ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ

๑.๔ หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องอนุกรรมการฯ ได้เชิญมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ คือ

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางณัฐนันท์ อัสวเลิศศักดิ์	นักกฎหมายกฤษฎีกา ๖ ว
๒. นางสาวปฐมภรณ์ ปัตตพงศ์	นิติกร ๖

กระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าต่างประเทศ

๑. นายธรรมบุญ เขียวสกุล	อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ
๒. นางปราณี ศิริพันธ์	ผู้อำนวยการกองการค้าัญพืช
๓. นายกฤษฎา ธนะคุ้มชีพ	ผู้เชี่ยวชาญ ๔
๔. นางสาวจิระ ปานเต	นักวิชาการพาณิชย์ ๘ ว
๕. นายพยง โชคชัยเสรี	นิติกร ๗
๖. นางสาวอนงค์ จาตุธรรมผล	นักวิชาการพาณิชย์ ๗
๗. นายพิรุตน์ โพธิ์นก	นักวิชาการพาณิชย์ ๖
๘. นายเมคา เลิศดำรงราช	นักวิชาการพาณิชย์ ๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมวิชาการเกษตร

๑. นายวิชัย หิรัญยูปกรณ์
๒. นางกัญญา เชื้อพันธุ์
๓. นายปรัชญา วงษา

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยข้าว
นักวิชาการเกษตร ๖
นิติกร ๔ สำนักนิติกร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางอจันรา วรรณพงษ์

เศรษฐกิจกร ๘ ว สำนักวิจัย

สำนักงานข้าว

นางฉวีวรรณ พู่คำชัย

ผู้จัดการสำนักงานข้าว

ศาลฎีกา

สำนักงานประธานศาลฎีกา

นายจรัญ ภัคดีชนากุล

เลขาธิการประธานศาลฎีกา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ สุธีร์ ศุภนิตย์

อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์

สมาคมโรงสีข้าวแห่งประเทศไทย

๑. นายปราโมทย์ วานิชานนท์
๒. นายเกรียงศักดิ์ ตาปนานนท์

นายกสมาคมโรงสีข้าวแห่งประเทศไทย
เลขาธิการสมาคมโรงสีข้าว

สมาคมผู้ส่งออกข้าวต่างประเทศ

๑. ร.ต.ท.เจริญ เหล่าธรรมทัศน์
๒. นางโสพรรณ มานะธัญญา
๓. นายวิชัย วงศ์ศรีเกษม
๔. นายสันติ ขอบยายเกียรติ
๕. นายโกวิท ควรทรงธรรม
๖. นายวิโรจน์ เหล่าประภัสสร
๗. นายชัยวัฒน์ นิมวัฒนา
๘. นายอาณัติ บุศราวังศ์
๙. นายบุญชัย สุภาบุญวัฒน์

๑๐. นายสมบุญ ไผ่จันทน์

๑๑. นายวรกิจ สัจจาอนันตกุล

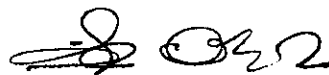
๑๒. นายกอบสุข เอี่ยมสุรีย์

๑.๕ พิจารณาศึกษาข้อมูลจากการประชุม เอกสารวิชาการ รวมทั้งกฎหมาย
ระเบียบต่าง ๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

๒. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการฯ ขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการ
บังคับใช้กฎหมาย เรื่อง การส่งออกข้าว โดยคณะกรรมการฯ ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการ
พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เรื่อง การส่งออกข้าว รับผิดชอบในการศึกษา
รายละเอียดของรายงานดังกล่าว

ในการจัดทำรายงานคณะกรรมการฯ ได้พิจารณารายงานของ
คณะอนุกรรมการ ด้วยความละเอียดรอบคอบแล้ว และได้มีมติให้ความเห็นชอบกับรายงาน
ดังกล่าวโดยถือเป็นรายงานพิจารณาศึกษาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ โดยมี
รายละเอียดตามรายงานท้ายนี้ เพื่อให้วุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบ
ด้วยกับผลการพิจารณาศึกษาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ขอได้โปรดแจ้งไปยัง
คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

(นายวิโรจน์ อมตกุลชัย)

ประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา

๑. บทคัดย่อ

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลกระแสเศรษฐกิจโลกมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจภายในประเทศอย่างรุนแรงเสมอมา ส่วนสถานการณ์ทางการเมืองและสังคมของไทยไม่สามารถที่จะพัฒนาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ดังจะเห็นได้จากกฎหมายบางฉบับ ตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองมาสู่ระบบประชาธิปไตยของไทยใน พ.ศ. ๒๔๗๕ มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมากหรือบางฉบับก็ไม่เคยเปลี่ยนแปลงเลยจนบางมาตราขัดต่อรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

กฎหมายที่รัฐบาลทุกรัฐบาลให้ความสนใจมากที่สุดคือ กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ เช่น การนำเข้าส่งออกซึ่งสินค้า เป็นต้น

“ข้าว” เดิมเป็นสินค้ายุทธปัจจัยจึงถูกควบคุมซึ่งการนำเข้าหรือส่งออก แต่ปัจจุบันกฎหมายเพื่อควบคุมการนำเข้าหรือการส่งออก มีการเปลี่ยนแปลงจนถึงขั้นให้การส่งเสริมไปแล้ว และรัฐบาลทุก ๆ รัฐบาลต่อมามีแนวโน้มที่จะพัฒนาในเรื่องการควบคุมทางการค้าส่งออก เป็นการส่งเสริมและผลักดันการส่งออกซึ่งสินค้ามากกว่า ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกและการลดขั้นตอนในทางปฏิบัติ ตลอดจนบริหารจัดการเลือกปฏิบัติ ดังจะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายจากเดิมมาเป็นพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ครั้นพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้ในช่วงเริ่มต้นก็จะพบว่าเมื่ออุปสรรคมากมาย เนื่องจากพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ออกมาใช้ตามพระราชบัญญัติเดิมยังคงต้องนำมาบังคับใช้ เพราะไม่สามารถออกกฎหมายลูกออกมาใช้ให้ทันต่อการบังคับใช้ตามกฎหมายฉบับใหม่ สืบเนื่องจากหลักการของพระราชบัญญัติ (กฎหมายเดิม) มีหลักการของการควบคุม ดังนั้นกฎหมายลูกเพื่อใช้ในทางปฏิบัติ จึงเป็นเรื่องของการควบคุมทางการค้า แต่หลักการของพระราชบัญญัติ (กฎหมายฉบับใหม่) มีหลักการของการให้การส่งเสริม ดังนั้นการนำกฎหมายลูกอันได้แก่ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับที่ออกตามกฎหมายเดิมมาใช้บังคับในการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับใหม่ จึงเกิดความขัดกันอย่างชัดเจน และไม่สอดคล้องกับกฎหมายหลัก นำมาซึ่งความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ถูกบังคับใช้

คณะอนุกรรมการได้ยกประเด็นการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการส่งออกข้าวมาเป็นกรณีศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดครอบคลุมกฎหมายกว่า ๑๙ ฉบับ พบประเด็นปัญหาซึ่งสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑) สินค้าข้าวไม่ใช่สินค้าตามมาตรา ๕ (๒) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ การส่งออกข้าวในปัจจุบันจึงไม่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงพาณิชย์

๒) ข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) อาจขัดกฎหมายรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒

๓) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่ชอบด้วย พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และกฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๓

๔) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และกฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๓

๕) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๖) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

๒.๑) เพื่อให้การบริหารจัดการในเรื่องการส่งออกข้าวของกระทรวงพาณิชย์เป็นไปโดยโปร่งใสและถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งจะช่วยให้การส่งออกข้าวของไทยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดข้าวของไทยอีกทางหนึ่ง

๒.๒) เพื่อช่วยป้องกันมิให้มีการทุจริตในการบริหารจัดการในเรื่องเกี่ยวกับการส่งออกข้าวของกระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานของกระทรวงพาณิชย์

๒.๓) เพื่อพิจารณาเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการส่งออกข้าวที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน โดยผ่านความเห็นชอบของวุฒิสภาเพื่อส่งไปยังรัฐบาลในฐานะผู้ใช้อำนาจของฝ่ายบริหารเป็นข้อสังเกตประกอบการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

๓. ข้อเท็จจริง

๓.๑) ข้อเท็จจริงทั่วไป

ประเทศไทยเป็นประเทศขนาดกลาง (Medium-Sized) มีเศรษฐกิจที่กำลังพัฒนา (Developing Economy) ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ภาคเกษตรและในชนบท ประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก ใช้บริโภคภายในครัวเรือนส่วนหนึ่งและนำออกไปขายอีกส่วนหนึ่ง และเนื่องจากข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย ซึ่งนอกจากจะใช้บริโภคภายในประเทศแล้วยังเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศทั้งในอดีตและในปัจจุบัน แต่เนื่องจากในปัจจุบัน

เศรษฐกิจโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก จึงมีการแข่งขันทางการค้าในตลาดโลกเพิ่มพูนแรงขึ้น ประเทศผู้นำเข้าจะหันไปซื้อสินค้าจากประเทศที่มีราคาถูกกว่า และมีคุณภาพดี ดังนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องหามาตรการหรือวิธีการต่าง ๆ ในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาในเรื่องของการเพาะปลูกและการส่งเสริมการส่งออก ตลอดจนการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในเรื่องข้าวให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน และเอื้ออำนวยแก่ผู้ส่งออกข้าว เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

● **หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการส่งออกข้าว**

กระทรวงพาณิชย์

- **กรมการค้าต่างประเทศ** โดยเฉพาะอย่างยิ่งกองการค้าข้าวพืช

กรมการค้าต่างประเทศเกี่ยวข้องกับการส่งออกข้าวตาม

พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒

- **กรมการค้าภายใน**

กรมการค้าภายในเกี่ยวข้องกับการค้าข้าวส่งออกตาม พ.ร.บ. ข้าวฯ ๒๕๔๙

กระทรวงการคลัง

- **กรมศุลกากร**

กรมศุลกากรเกี่ยวข้องกับการส่งออกข้าวตาม พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และ

กฎหมายเกี่ยวกับศุลกากร

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

- โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการตรวจข้าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าข้าว

ส่งออกตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ๑/๒๕๓๔ ข้อ ๙

● **ขั้นตอนเกี่ยวกับการส่งออกข้าว**

การส่งออกข้าวในปัจจุบันในทางปฏิบัติ ต้องขออนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ โดยต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ส่งออกข้าวรับอนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ จากนั้นเมื่อจะส่งออกแต่ละล็อต (จำนวน) ก็ต้องขอใบอนุญาตเป็นคราว ๆ ไป โดยใบอนุญาตหนึ่ง ๆ จะมีอายุ ๑ เดือน แต่หากส่งสินค้าล็อตนั้นไม่ทันก็จะสามารถต่อใบอนุญาตได้อีก ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑ เดือน รวมเป็น ๓ เดือน หากส่งออกไม่ทันหรือไม่ได้ส่งออกก็ต้องขออนุญาตใหม่ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานได้ออกระเบียบเกี่ยวกับเรื่องข้าวออกมาหลายฉบับ (ขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียนและการส่งออกข้าวปรากฏตามภาคผนวก)

การที่กระทรวงพาณิชย์กำหนดให้ต้องมีการขึ้นทะเบียนผู้ส่งออกข้าวนั้นเป็นระเบียบปฏิบัติภายใน ตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๑/๒๕๓๔ ซึ่งตามกฎหมายกระทรวง ๒/๒๕๒๓ จะไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้

การขึ้นทะเบียนส่งออกข้าวในทางปฏิบัติก็เพื่อให้การขอและการออกใบอนุญาตส่งออกรวดเร็วยิ่งขึ้นหากไม่มีการขึ้นทะเบียนแล้ว แม้ว่าตามกฎหมายจะสามารถขอใบอนุญาตส่งออกข้าวได้ก็ตาม โดยปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒/๒๕๒๓ แต่จะต้องใช้เวลาหลายเดือนในการพิจารณาคุณสมบัติต่าง ๆ (ข้อ ๓ , ๔ (๒) , ๔ (๖) ของกฎหมายกระทรวง ๒/๒๕๒๓) การขึ้นทะเบียนหรือการมีเลขทะเบียนที่กรมการค้าต่างประเทศออกให้ ทำให้สามารถประหยัดเวลาการขออนุญาตไปได้มาก เนื่องจากไม่จำเป็นต้องตรวจสอบคุณสมบัติตามข้อ ๓ , ๔ (๒) , ๔ (๖) ของกฎหมายกระทรวง ๒/๒๕๒๓ อีกเพียงแต่กรอกข้อความตามแบบฟอร์ม ๑๓ ๑๔ ให้ครบถ้วน (ในบางกรณีต้องแนบสำเนาสัญญาซื้อขายด้วย) ก็จะได้รับใบอนุญาตส่งออกข้าวทันทีในทางปฏิบัติในปัจจุบัน หากมีเลขทะเบียนผู้ส่งออกข้าวรับอนุญาตของกรมการค้าต่างประเทศแล้วจะได้รับใบอนุญาตส่งออกภายใน ๑ วันทำการ

๓.๒) สภาพข้อเท็จจริงปัญหาในทางปฏิบัติ

พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒, (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๗, และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นพระราชบัญญัติที่ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ในการใช้ดุลยพินิจควบคุมและกำหนดระเบียบเพื่อการปฏิบัติ แม้กระทั่งการตราพระราชกฤษฎีกา ควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๔๙๐ และประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙ ยังมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ใช้อำนาจเด็ดขาดในการอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก แม้ต่อมาจะได้ตราพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกมาใช้บังคับ ซึ่งได้เน้นการจำกัดอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ลงให้เป็นแต่เพียงผู้เสนอมาตรการผ่านคณะรัฐมนตรีจึงจะนำไปปฏิบัติได้ก็ตาม แต่ยังมีบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๒๔ ใจความว่า “บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่างที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้จนกว่าจะได้มีกฎหมาย ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ” ดังนั้น พระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๔๙๐ และประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.

๒๕๐๙ จึงยังมีผลบังคับใช้ต่อมาโดยที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ยังไม่ได้มีการนำเสนอคณะรัฐมนตรี ประกาศให้ข้าวเป็นสินค้าตามมาตรา ๕ (๒) ของพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ คือ เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือนำเข้า ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กำหนดให้ข้าวเป็นสินค้าที่ต้องควบคุมการส่งออกและนำเข้าโดยอาศัยมาตรา ๒๔ ของพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อนำเอาพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งถูกยกเลิกไปแล้วนำมาบังคับใช้ใหม่ ก็ยังไม่ถูกต้องด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ยังไม่เคยนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ข้าวเป็นสินค้าตามมาตรา ๕ (๒) และรวมทั้งการออกระเบียบกระทรวงพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ซึ่งความจริงแล้วมิได้ให้อำนาจรัฐมนตรีเป็นอย่างอื่น นอกจากแต่งตั้งผู้ได้รับการมอบหมายจากรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งแทนเท่านั้น การออกมาตรการตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงเป็นการสร้างมาตรการให้รัฐมนตรีใช้อำนาจโดยมิได้ผ่านการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี ย่อมเป็นการขัดต่อหลักการของพระราชบัญญัตินี้เช่นเดียวกันจึงควรมีการพิจารณายกเลิกโดยเร็ว และหากพิจารณาเห็นว่าข้าวยังเป็นสินค้าที่ต้องขอ ใบอนุญาตในการส่งออก ก็ให้รัฐมนตรีเสนอตามมาตรา ๕ (๒)

๔. ประเด็นปัญหา

๔.๑) ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องในเรื่องการส่งออกข้าว

คณะฯ ได้ทำการศึกษากฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการส่งออกข้าว พบว่ามีประเด็นสำคัญทั้งสิ้น ๖ ประเด็น ซึ่งควรได้รับการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงดังนี้

๔.๑.๑) สินค้าข้าวไม่ใช่สินค้าตามมาตรา ๕ (๒) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ การส่งออกข้าวในปัจจุบันจึงไม่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงพาณิชย์

๔.๑.๒) ข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) อาจขัดกฎหมายรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒

๔.๑.๓) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่ชอบด้วย พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และกฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๓

๔.๑.๔) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และกฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๓

๔.๑.๕) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๔.๑.๖) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๔.๒) รายละเอียดของประเด็นปัญหา

ประเด็นที่ ๑ สินค้าข้าวไม่ใช่สินค้าตามมาตรา ๕(๒) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ การส่งออกข้าวในปัจจุบันจึงไม่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงพาณิชย์

๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีไม่เคยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้สินค้าข้าวเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือนำเข้าตามมาตรา ๕ (๒) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒

๒) ในปัจจุบันกระทรวงพาณิชย์ยังควบคุมการส่งออกข้าวอยู่ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๙ ซึ่งออกโดยอาศัยตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒

กฎหมายดังกล่าวถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ แต่มีแต่มีบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๒๔ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ให้พระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๙ ให้ยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตาม พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ มาใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๙ ให้อำนาจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยสิทธิขาดในการจัดการเกี่ยวกับเรื่องการส่งออกหรือนำเข้าสินค้า ย่อมขัดหรือแย้งกับ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ซึ่งอำนาจถูกโอนจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มาเป็นของคณะรัฐมนตรี ก่อนมีการประกาศบังคับใช้กฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ พระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๙ อาจอนุโลมให้ยังคงใช้บังคับได้ตามบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๒๔ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ เฉพาะส่วนที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ แต่เมื่อมีการออกกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ มาบังคับใช้แล้วพระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๙ ย่อมถูกยกเลิกไป

กรณีกระทรวงพาณิชย์ยังคงใช้พระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๙ ต่อมาอีกจนถึงปัจจุบันทำให้เกิดความสับสนกับผู้บังคับใช้กฎหมาย คือกระทรวงพาณิชย์และผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย คือผู้ประกอบการค้าข้าว เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์บางท่านยังสับสนคิดว่าตนเองยังมีอำนาจเด็ดขาดตามพระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๙ ดังกล่าวอยู่ก็จึงมีการออกระเบียบ ประกาศต่าง ๆ

มากมายขัดต่อกฎหมายอีกทั้งยังมีการออกกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ

ประเด็นที่ ๒ ข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) อาจขัด
กฎหมายรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้าใน
ราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒

หลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งคือ การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ให้ปลอดพ้นจากการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมของรัฐ หรือผู้อื่นและการคุ้มครองความเสมอภาค ทางกฎหมายของบุคคล รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พุทธศักราช ๒๕๔๐) มีบทบัญญัติอย่างชัดเจนในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลและกำหนดให้องค์กรของรัฐทุกองค์กรใช้อำนาจโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพนั้น จะต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้บัญญัติสิทธิและเสรีภาพ ของชนชาวไทยไว้ในหมวด ๓ ตั้งแต่ มาตรา ๒๖-๖๕

มาตรา ๓ ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ มีเนื้อหาจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ซึ่งตามมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญระบุไว้ว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

ในข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ มีการจำกัดสิทธิของบุคคลซึ่งอาจขัดต่อ
หลักรัฐธรรมนูญดังต่อไปนี้

๑) ผู้ที่เคยทำความเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศ (นิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดา) จะถูกตัดสิทธิไม่ให้ได้รับใบอนุญาตส่งออกข้าวตลอดไป

๒) หากนิติบุคคลใด (เช่นนิติบุคคล ก) ทำความเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศ นิติบุคคลนั้นจะถูกตัดสิทธิไม่ให้ได้รับใบอนุญาตส่งออกตลอดไป นอกจากนี้ กรรมการหรือผู้จัดการของนิติบุคคลนั้นไม่ว่าผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำความเสียหายนั้น

หรือไม่ก็ตามลาออกจากการเป็นกรรมการของนิติบุคคล ก ดังกล่าว แล้วไปเป็นกรรมการของนิติบุคคลอื่น ๆ (เช่นนิติบุคคล ข) นิติบุคคล ข นั้น ก็จะถูกตัดสิทธิไม่ให้ได้รับใบอนุญาตส่งออกด้วย ตลอดไป แม้ว่าการกรรมการหรือผู้จัดการ พนักงาน อื่น ๆ ของนิติบุคคล ข ดังกล่าว จะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ กับนิติบุคคล ก เลยก็ตาม

ประเด็นที่จะต้องพิจารณา คือ การตัดหรือจำกัดสิทธิของบุคคลตลอดไปทำได้หรือไม่ตามหลักของกฎหมายแล้ว เมื่อผู้กระทำผิดได้ชดใช้ความผิดที่ได้กระทำขึ้น ตามกฎหมายแล้วย่อมได้รับสิทธิและเสรีภาพ เจกเช่นบุคคลที่ไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน แม้แต่บุคคลซึ่งล้มละลายกฎหมายก็ยังระบุว่าหลังจากพ้นกำหนด ๓ ปี ก็สามารถที่จะประกอบธุรกิจตามปกติได้โดยไม่ถูกกีดรอนสิทธิแต่ประการใด

อีกประเด็นหนึ่งก็คือ บุคคลใด ๆ ก็ตามจะต้องรับผิดชอบหรือเสียสิทธิเนื่องจากการกระทำของบุคคลอื่นหรือไม่ กรรมการหรือผู้จัดการของนิติบุคคลก็เป็นคนละบุคคลกับนิติบุคคล การตัดสิทธินิติบุคคล ก และให้มีผลต่อ ๆ ไป ถึงนิติบุคคล ข, ค, ง ฯลฯ ซึ่งเพียงแต่แต่งตั้งบุคคลซึ่งเคยเป็นกรรมการหรือผู้จัดการของนิติบุคคล ก ซึ่งไม่มีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องในการกระทำผิดของนิติบุคคล ก เป็นกรรมการหรือผู้จัดการ ย่อมไม่ชอบกฎหมายและรัฐธรรมนูญ การจะจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดย่อมไม่สามารถที่จะกระทำได้

ประเด็นที่ ๓ ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอก

ราชอาณาจักร(ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่ชอบด้วย พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และ

กฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๓

๑) สินค้าข้าวไม่ใช่สินค้าตามมาตรา ๕ (๒) ของ พ.ร.บ.ฯ ส่งออก ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ยังไม่เคยขออนุมัติคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ข้าวเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือนำเข้าตามมาตรา ๕ (๒) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ การที่กระทรวงพาณิชย์จะนำพระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ และประกาศ ๗/๒๕๐๙ มาถือเสมือนว่าข้าวเป็นสินค้าตามมาตรา ๕ (๒) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ย่อมไม่ถูกต้อง เนื่องจากถึงแม้ว่าพระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ จะมีการผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีก็ตาม แต่สินค้าที่ผ่านการพิจารณาโดยคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ ซึ่งถูกยกเลิกไปแล้วนั้น ก็ไม่เหมือนกันสินค้าที่ผ่านการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๕ (๒) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ กำหนดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุมัติในการส่งออกหรือนำเข้า นอกจากนี้เจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ก็ต้องการให้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง เนื่องจากภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไป รัฐสภาประสงค์จะให้มีการพิจารณาเรื่องการส่งออกและนำเข้าใหม่หากสินค้าใดไม่มีความจำเป็นต้องควบคุมจะได้ยกเลิกการควบคุมเสีย เจตนารมณ์นี้ย่อมไม่สามารถบรรลุได้หากกฎหมายเดิมซึ่งล้าสมัยไม่เหมาะสมกับภาวะการณ์ยังมีผลบังคับใช้อยู่ เจตนารมณ์

อีกประการหนึ่งของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ก็คือการโอนอำนาจการควบคุม การส่งออกและนำเข้าจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มาเป็นของคณะรัฐมนตรีจึงจะเห็นได้ ชัดเจนจากมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ซึ่งกำหนดไว้อย่างละเอียด จนกระทั่งถึงชื่อที่ใช้ในทางการค้า เครื่องหมายการค้า หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า หนังสือ รับรองคุณภาพสินค้า การกำหนดมาตรการต่าง ๆ ว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จะทำการ เพียงลำพังไม่ได้ จะต้องผ่านการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีเสียก่อน

๒) พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ มาตรา ๗ และมาตรา ๒๕ นั้น กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ร่วมกันออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตได้ แต่มิได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงพาณิชย์ไปมอบอำนาจให้กรมการค้าต่างประเทศมาออกหลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องของ การขออนุญาตส่งออกข้าวเอกชนออกไปนอกราชอาณาจักร ตามข้อ ๗ ของระเบียบฯ ๑/๒๕๓๔ อีก

๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จะกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข ในการขออนุญาตและการอนุญาตเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ ๒/๒๕๒๓ ดังที่ระบุ ในข้อ ๔ ของระเบียบฯ ๑/๒๕๓๔ ไม่ได้ หากผู้ประกอบการส่งออกข้าวปฏิบัติครบถ้วน ตามกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ แล้วรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จะต้องออกไปอนุญาต ส่งออกข้าวให้

๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไม่มีอำนาจลงโทษผู้ส่งออกข้าวโดยการ งดใบอนุญาตส่งออกข้าว ยิ่งไปกว่านั้นยังไม่มีอำนาจในการมอบอำนาจให้กรมการค้าต่างประเทศ ลงโทษผู้หนึ่งผู้ใดโดยการงดออกใบอนุญาตส่งออกข้าว หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ ๑/๒๕๓๔ ตามที่มีการกำหนดไว้ในข้อ ๑๐ ของระเบียบดังกล่าว เนื่องจากมาตรา ๗ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ เป็นเรื่องของการให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มอบอำนาจให้ผู้ซึ่ง ได้รับมอบหมายออกใบอนุญาตส่งออกและกฎกระทรวงฉบับที่ ๒/๒๕๒๓ เป็นเรื่องของหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตเท่านั้น นอกจากนี้ไม่มีมาตราใดใน พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ที่ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้หนึ่งผู้ใดไปลงโทษผู้ส่งออกข้าว โดยการงดใบอนุญาตส่งออก (การกำหนดบทลงโทษตาม พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ อยู่ในมาตรา ๒๐-๒๓ เป็นเรื่องของการจำคุกและปรับเท่านั้น)

ประเด็นที่ ๔ ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งออกนอก
ราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒
และกฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๓

- ๑) ไม่ได้มีการอ้างกฎหมายที่ให้อำนาจในการออกระเบียบหรือแก้ไขปรับปรุงระเบียบ
- ๒) มีการกำหนดบทลงโทษโดยการตัดสิทธิประโยชน์และการงดออกใบอนุญาตส่งออกข้าว ซึ่ง พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และกฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๓ ไม่ได้ให้อำนาจไว้
- ๓) ข้อความในระเบียบไม่ชอบด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญกล่าวคือ
 - ๓.๑) หากผู้ส่งออกมีข้อพิพาทกับกระทรวงพาณิชย์ (ยังไม่ทราบว่ามีฝ่ายใดถูกฝ่ายใดผิด) ก็จะถูกลงโทษซึ่งเป็นการขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ
 - ๓.๒) มีบทลงโทษบุคคลหนึ่งเนื่องจากการกระทำของอีกบุคคลหนึ่ง โดยไม่คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้บริสุทธิ์ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

ประเด็นที่ ๕ ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งออกนอก
ราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

- ๑) ระเบียบฉบับดังกล่าว อ้างว่าออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ และมาตรา ๒๕ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และข้อ ๔ และข้อ ๗ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓)

การอ้างอำนาจดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวข้างต้น มิได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไปออกระเบียบใด ๆ เพื่อควบคุมการส่งออกหรือนำเข้าสินค้าแต่โดยลำพัง หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ต้องการที่จะออกประกาศหรือกำหนดมาตรการใด ๆ เกี่ยวกับการส่งออกหรือนำเข้า จะต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ โดยต้องทำเรื่องขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษา หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ประสงค์จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาต และการอนุญาตส่งออกข้าวจะต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ และมาตรา ๒๕ โดยร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกเป็นกฎกระทรวง

กฎกระทรวงฉบับที่ ๒/๒๕๒๓ ข้อ ๔ เป็นเรื่องของการกำหนดให้ยื่นแสดงหลักฐานที่มีอยู่เท่านั้น หากจะกำหนดให้มีเอกสารหลักฐาน หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า หรือหนังสือรับรองอื่นใดต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ (๕) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ โดยต้องผ่านการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี และประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา

ส่วนข้อ ๗ ของกฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๓ เป็นการกำหนดเงื่อนไขที่ผู้ได้รับใบอนุญาตส่งออกแล้วต้องปฏิบัติเท่านั้น ไม่ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไปออกระเบียบต่อไปได้อีก

๒) มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตเกินเลยไปกว่าที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๓ โดยระเบียบดังกล่าวกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ให้มีการตรวจคุณภาพของข้าวที่จะส่งออก ว่าเป็นจริงตามคำขอหรือไม่อีกทั้งมีการกำหนดให้มีการทำหนังสือรับรองการขอใบอนุญาตส่งออกข้าว โดยมีการระบุถึงการยินยอมให้กรมการค้าต่างประเทศพักใช้หรือเพิกถอนการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ส่งออกข้าว และดำเนินการตามกฎหมายอาญา ฐานความผิดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จและกฎหมายอื่น ๆ ต่อไปด้วย

ประเด็นที่ ๖ ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอก
ราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๑) กระทรวงพาณิชย์ไม่มีอำนาจในการออกระเบียบดังกล่าว ระเบียบดังกล่าวอ้างว่า ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ และมาตรา ๒๕ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ข้อ ๔ (๑) , (๓) และข้อ ๗ (๕) แต่กฎหมายดังกล่าวไม่ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไปออกระเบียบใด ๆ ต่อไปอีกโดยลำพัง หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ประสงค์จะออกประกาศกำหนดมาตรการต่าง ๆ สามารถทำได้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ โดยการขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาต

๒) ข้อ ๔ (๑) , (๓) ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ นั้น เป็นเรื่องของการยื่นเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว การกำหนดให้มีเอกสารหลักฐานอื่น ๆ เพิ่มเติมจะต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒

๓) ส่วนข้อ ๗ (๕) นั้น เป็นเพียงเงื่อนไขเฉพาะแล้วแต่กรณีที่กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตแล้วต้องปฏิบัติจะไปกำหนดเงื่อนไขว่า ถ้าไม่ทำแล้วจะไม่ออกใบอนุญาตส่งออกข้าวให้ไม่ได้ อีกทั้งจะไปอ้างว่า การตรวจคุณภาพของข้าวเป็นไปเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาสินค้า หรือเพื่อแก้ไขการขาดแคลนสินค้าชนิดที่ส่งออกหรือนำเข้าจึงฟังไม่ขึ้น

๕. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกข้าว แบ่งออกตามช่วงระยะเวลา

กฎหมายเกี่ยวกับการส่งออกข้าวมีมากมายหลายฉบับ เพื่อให้เข้าใจถึงความเป็นมาของกฎหมายจะขอแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ ระหว่างพุทธศักราช ๒๔๘๒ - พ.ศ. ๒๕๒๒

กฎหมายหลักเกี่ยวกับการส่งออกข้าวได้แก่

- ๑) พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒ , พุทธศักราช ๒๔๘๗ และ พ.ศ. ๒๔๙๐
- ๒) พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๙
- ๓) พระราชกฤษฎีกา ควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๔๙๐
- ๔) ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙ ในช่วงนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจเด็ดขาดเต็มที่ในเรื่องเกี่ยวกับการส่งออกข้าว

ระยะที่ ๒ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๒ - พ.ศ. ๒๕๒๓

กฎหมายหลักเกี่ยวกับการส่งออกข้าวได้แก่

- ๑) พระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒
- ๒) พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๙
- ๓) พระราชกฤษฎีกา ควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๔๙๐
- ๔) ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙ พระราชกฤษฎีกา ๑๓/๒๔๙๐ และประกาศ ๗/๒๕๐๙ ใช้ได้เฉพาะส่วนที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พ.ร.บ.ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ตามบทเฉพาะกาลของ พ.ร.บ.ส่งออกฯ ๒๕๒๒

ในช่วงนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไม่มีอำนาจเด็ดขาดในการจะออกประกาศกำหนดมาตรการต่าง ๆ ต้องขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

ระยะที่ ๓ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๓ - ปัจจุบัน

กฎหมายหลักเกี่ยวกับการส่งออกข้าวได้แก่

๑) พระราชบัญญัติการส่งออกป่านอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร
ซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒

๒) พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๘

หลังจากที่ได้มีการออกกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ ออกมาแล้ว กฎหมายอื่น ๆ
ที่ออกตาม พ.ร.บ.ควบคุมฯ ๒๔๘๒, ๒๔๘๗, ๒๔๙๐ ก็จะถูกยกเลิกไป ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ
กระทรวงพาณิชย์ยังมีการใช้อำนาจตามพระราชกฤษฎีกา ๑๓/๒๔๙๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๘
อยู่ ทั้งๆ ที่พระราชกฤษฎีกา ๑๓/๒๔๙๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๘ ฉบับดังกล่าวควรที่จะถูก
ยกเลิกกฎหมายแม่คือ พ.ร.บ.ควบคุมฯ ๒๔๘๒

ข้อแตกต่างที่สำคัญคือ ประเด็นอำนาจของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
ตามกฎหมายเดิมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจเด็ดขาดเต็มที่ แต่ตามกฎหมายฉบับ
ปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจเสนอคณะรัฐมนตรีให้อนุมัติแต่ไม่มีอำนาจเด็ดขาด

๖. การวิเคราะห์กฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการส่งออกข้าวโดยละเอียด

กฎหมายแม่บทเกี่ยวกับส่งออกและนำเข้าสินค้าทุกชนิด ในปัจจุบัน คือ พ.ร.บ.
ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ซึ่งออกมาแทน พ.ร.บ.ควบคุมฯ ๒๔๘๒ มีข้อสังเกตคือ มีการเปลี่ยนชื่อ
พ.ร.บ. จากเดิมเรียกว่าพระราชบัญญัติ “ควบคุม” การส่งออกป่านอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร
ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาเป็น พระราชบัญญัติการส่งออกป่านอก
และการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยตัดคำว่า “ควบคุม” ออกไป

กฎกระทรวงที่ออกมาตาม พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ดังกล่าว คือกฎกระทรวง
ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) หลังจากที่กฎกระทรวงฉบับนี้ออกมามีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ๒๕ กันยายน
๒๕๒๓ กฎหมายลูกเดิมที่มีการใช้ชั่วคราวตามบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๒๔ ของ พ.ร.บ.
ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ก็จะถูกยกเลิกไปโดยปริยาย

**พระราชบัญญัติการส่งออกป่านอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร
ซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้**

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป่านอกและการนำเข้า
มาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒, พุทธศักราช ๒๔๘๗ และ พ.ศ.
๒๔๙๐ และกฎหมายลูกอื่น ๆ ของกฎหมายฉบับดังกล่าว

มาตรา ๕ มาตรานี้มีการระบุอย่างชัดเจน ถึงอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยมีการโอนอำนาจเดิมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการตามมาตรา ๔ ของ พระราชบัญญัติความคุ้มครองการส่งออกนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๙๒) มาเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี มาตรานี้ครอบคลุมถึงข้อกำหนดปลีกย่อยต่าง ๆ เช่น การกำหนดให้ต้องมีหนังสือรับรองต่าง ๆ อันได้แก่ หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า ฯลฯ หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ต้องการให้ชาวต่างชาติต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าในการส่งออกต่างประเทศจะกระทำโดยลำพังตนเอง โดยไม่ขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีไม่ได้

มาตรา ๖ อำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษ ในการส่งออกหรือในการนำเข้าถูกโอนมาอยู่ในความควบคุมของคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจเพื่อกำหนดระเบียบการเรียกเก็บและวิธีการชำระค่าธรรมเนียมเท่านั้น

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดส่งออกหรือนำเข้า ซึ่งสินค้าตามมาตรา ๕ (๒) เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มอบหมายการขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงมีข้อสังเกต คือ

๑) มาตรานี้ ใช้บังคับสินค้าตามมาตรา ๕ (๒) เท่านั้น

๒) มาตรานี้ ให้อำนาจรัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พ.ร.บ. (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) ไปออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตเท่านั้น จะไปกำหนดมาตรการอื่นได้อีกไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องต่างๆที่มีการกำหนดไว้แล้วตามมาตรา ๕ และ มาตรา ๖ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒

๓) การออกกฎกระทรวงจะต้องผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ เป็นข้อกำหนดโทษ ของผู้กระทำผิดตามมาตรา ๕ (๑) หรือฝ่าฝืน มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๑ เป็นข้อกำหนดโทษของผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๖ เป็นโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒ เป็นข้อกำหนดโทษ ของผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศ ซึ่งออกตามมาตรา ๕ (๓) , (๔) หรือ (๖) เป็นโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓ เป็นข้อกำหนดโทษ ผู้ขัดขวาง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติตาม มาตรา ๑๗ โดยกำหนดเป็นโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ เป็นบทเฉพาะกาล ซึ่งระบุว่า บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่างที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับต่อไปโดยมีข้อแม้ว่า

๑) จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

๒) หากมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว บรรดากฎหมายต่าง ๆ อันได้แก่ พระราชกฤษฎีกา และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒ ก็จะถูกยกเลิกไป ซึ่งในกรณีเรื่องข้าวนี้ จะหมายถึงพระราชกฤษฎีกา ๑๓/๒๔๘๐ และประกาศ ๗/๒๕๐๙ ซึ่งออกตาม พ.ร.บ. ควบคุมฯ ๒๔๘๒ เดิม ก็จะถูกยกเลิกตาม พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ตามมาตรา ๓ ไปด้วย

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓)

ในเรื่องหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตซึ่งสินค้าตามมาตรา ๕ (๒) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ นั้นมีการระบุไว้ตามกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ กฎกระทรวงฉบับนี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) การแบ่งประเภทผู้ส่งออก

๑.๑) การแบ่งประเภทผู้ส่งออก ตามวัตถุประสงค์

๑.๑.๑) เพื่อใช้ในกิจการของตนเองหรือกิจการที่มีใช้เพื่อการค้าต้องปฏิบัติตาม ข้อ ๑,๒,๔,๗,๘ ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓

๑.๑.๒) เพื่อกิจการที่เป็นการค้าต้องปฏิบัติตามข้อ ๓,๔,๕,๖,๗,๘ ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓

๑.๒) การแบ่งประเภทผู้ส่งออกตามประเภทบุคคล

๑.๒.๑) บุคคลธรรมดา

๑.๒.๒) นิติบุคคล

แม้ว่า บุคคลธรรมดาที่มีความประสงค์จะส่งข้าวออกเพื่อกิจการที่มีใช้เพื่อการค้าจะสามารถส่งออกข้าวได้ก็ตามแต่ การส่งออกกรณีดังกล่าวจะมีน้อยกว่าการส่งออกในกรณีที่ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลเพื่อกิจการที่เป็นการค้ามาก

๒) คุณสมบัติของผู้ส่งออก

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตส่งออกเพื่อกิจการที่เป็นการค้าผู้ขออนุญาต ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๒.๑) ตามข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓

“ในกรณี.....มาก่อน”

มีข้อพิจารณาคือ

๒.๑.๑) ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเป็นผู้ไม่เคยกระทำการใด ๆ ที่เป็น ผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศมาก่อน

มีข้อสังเกตคือ จะต้องมีการกระทำการใด ๆ เกิดขึ้นและการกระทำ นั้น มีการพิสูจน์ และพิพากษาเป็นที่สุดแล้วว่าการกระทำนั้น เป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่าง ประเทศ และการกระทำนั้นต้องเกิดขึ้นก่อนจะมีการขออนุญาตส่งออก

๒.๑.๒) ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล

๒.๑.๒.๑) “กรรมการหรือผู้จัดการต้องไม่เคยกระทำการ ใด ๆ ที่เป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศมาก่อน” ข้อนี้หมายความว่า หากผู้ที่จะเป็น กรรมการหรือผู้จัดการของนิติบุคคลหนึ่งไปทำกิจการส่วนตัวหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกับนิติ บุคคล และมีการพิพากษาเป็นที่สุดแล้วว่าการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดทำให้เกิดความเสียหาย แก่การค้าระหว่างประเทศ หลังจากนั้นผู้ซึ่งเคยทำความเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศดังกล่าว ก็มาเป็นกรรมการหรือผู้จัดการของนิติบุคคล นิติบุคคลนั้นก็จะมีคุณสมบัติไม่ถูกต้องตามกรณีนี้

๒.๑.๒.๒) กรรมการหรือผู้จัดการเคยเป็นกรรมการหรือผู้ จัดการของนิติบุคคลที่เคยกระทำการใด ๆ ที่เป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศมาก่อน

ย่อหน้านี้มี ๒ เงื่อนไข

เงื่อนไขประการแรก ต้องมีบริษัท ก ที่มีการกระทำการใด ๆ และมีการพิสูจน์ และพิพากษาเป็นที่สุดแล้วว่า การกระทำนั้นเป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศ กรรมการ หรือผู้จัดการ (ก๑-ก๔) ของบริษัท ก ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการหรือผู้จัดการของบริษัท ก (เพื่อให้เข้าข่ายคำว่าเคยเป็น)

เงื่อนไขประการที่สอง ก๑-ก๔ คนใดคนหนึ่ง ได้มาเป็นกรรมการหรือผู้จัดการ ของบริษัท ข หลังจากที่ลาออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท ก ในกรณีเช่นนี้ บริษัท ข จะไม่ ได้รับใบอนุญาตส่งออกข้าว

๒.๒) จะต้องมิโกดัง (ที่เก็บสินค้า) ที่ได้รับอนุมัติจากกรมศุลกากร กระทรวง การคลังตามข้อ ๔ (๒) ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓

๒.๓) จะต้องได้รับหนังสืออนุญาตเป็นผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทผู้ส่งออก
จากกรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์ ตามข้อ ๔ (๖) ของ กฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓

(๓) หลักฐานที่ต้องยื่นในการประกอบการขอใบอนุญาตส่งออกมีการระบุ
ไว้ตามข้อ ๔ ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ หลักฐานนี้ต้องมีอยู่แล้ว หากเป็นเอกสารที่ต้อง
ทำขึ้นใหม่ เช่นหนังสือรับรองคุณภาพสินค้า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ต้อง
กระทำการตาม มาตรา ๕ (๕) เสียก่อน

(๔) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องจัดสรรปริมาณในการอนุญาตให้ส่งออก
หรือนำเข้า จะมีแนวทางในการจัดสรรปริมาณในการอนุญาตให้ส่งออกหรือนำเข้าตาม
ข้อ ๕ ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓

(๖) หลังจากได้รับใบอนุญาตแล้ว ผู้ได้รับใบอนุญาตอาจจะต้องปฏิบัติ
ตามเงื่อนไขบางอย่างตามข้อ ๗ ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ ซึ่งมีข้อสังเกตตามข้อ ๗ (๕)
ที่ระบุว่า “เงื่อนไขอื่นเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาสินค้า หรือเพื่อแก้ไขการขาดแคลน
สินค้านิตที่ส่งออกหรือนำเข้า”ว่าข้อนี้ให้อำนาจรัฐมนตรีตามกฎหมายในการกำหนด
เงื่อนไขอะไร มีขอบเขตเพียงใด

ในประเด็นนี้ จะต้องย้อนไปที่กฎหมายแม่ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓
คือ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ซึ่งมีกรกล่าวอย่างชัดเจนในมาตรา ๗ วรรค ๒ ว่า การขอ
อนุญาต และการอนุญาตจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ
กระทรวง ไม่ใช่ที่ไปกำหนดในระเบียบหรือประกาศ เนื่องจากกฎกระทรวงต้องผ่านคณะ
รัฐมนตรี แสดงว่ารัฐสภาไม่ต้องการให้การกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข วิธีการในการอนุญาต
ไปอยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีเพียงท่านเดียวแต่ต้องการให้อยู่ในความควบคุมของคณะรัฐมนตรี
คือคณะรัฐมนตรีต้องเห็นชอบด้วย ถ้ารัฐมนตรีไปออกประกาศ หรือระเบียบที่ไม่ใช่กฎกระทรวง
ถือว่านอกขอบเขตอำนาจที่มอบหมายไป กฎระเบียบนั้นไม่ชอบ

อย่างไรก็ดี หากระเบียบข้อบังคับที่รัฐมนตรีออกมานั้น เป็นข้อบังคับย่อย
ไม่ได้ไปดัดสิทธิเป็นระเบียบรายละเอียดที่ออกหรือไม่ออกก็ต้องทำอย่างนั้นอยู่แล้ว รัฐมนตรี
สามารถออกระเบียบ ประกาศมาบังคับใช้ได้ อย่างไรก็ดีการจะออกระเบียบนั้น จะต้อง
มีกฎหมายให้อำนาจเอาไว้ด้วยซึ่งมาตรา ๗ ของพ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นแม่บทของกฎ
กระทรวง ๒/๒๕๒๓ ไม่ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีไปออกระเบียบใด ๆ หากรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ประสงค์จะออกระเบียบใด ๆ จะต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ ของ พ.ร.บ.
ส่งออกฯ ๒๕๒๒

๗. ข้อสังเกต /ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ข้อสังเกต

จากการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการส่งออกข้าวครอบคลุมกฎหมายกว่า ๑๙ ฉบับ พบว่า

๑) พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ไม่ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีเช่นเดิม โดยอำนาจการควบคุมที่เคยเป็นของรัฐมนตรีตาม พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ได้ให้ไว้แก่คณะรัฐมนตรี เช่น การกำหนดให้ สินค้าจะส่งออกหรือนำเข้าต้องมีใบอนุญาตตามมาตรา ๕ (๒) ต้องเป็นอำนาจคณะรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติไม่ใช่ให้อำนาจรัฐมนตรีต่อไป แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไม่เคยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ (๒) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ข้าวเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือนำเข้า เพราะกรณีดังกล่าวนี้สามารถใช้บทเฉพาะกาลตามมาตรา ๒๔ ได้ ซึ่งให้นำพระราชกฤษฎีกา ควบคุมการส่งออกป่นนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙ (ซึ่งออกตาม พ.ร.บ. ควบคุมฯ ๒๕๔๒ ซึ่งถูกยกเลิกไปแล้วโดย พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒) มาบังคับทำการควบคุมการส่งออกและนำเข้าข้าวอันมิได้อาศัยด้วยกฎหมายมาตราหลักของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ อย่างที่กฎหมายแสดงเจตนารมย์ไว้ ทำให้เกิดปัญหาความไม่ชอบด้วยกฎหมายในการใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เกิดขึ้น ดังนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ควรยกเลิกการใช้พระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๙ และหากยังประสงค์จะให้การส่งออกและนำเข้าข้าวต้องขอใบอนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ต่อไปก็ให้ประกาศให้ข้าวเป็นสินค้าตามมาตรา ๕ (๒) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ต่อไปเสีย

๒) ข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ ควรจะได้มีการพิจารณาปรับปรุงใหม่เพื่อมิให้เกิดข้อโต้แย้งว่าขัดต่อกฎหมายและรัฐธรรมนูญ เนื่องจากการกำหนดบทลงโทษตัดสิทธิบุคคลหนึ่ง(ที่ไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิด) โดยการกระทำของอีกบุคคลหนึ่ง

๓) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่๑) พ.ศ.๒๕๓๔ ออกมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายทั้งในแง่ที่มาของอำนาจและสาระสำคัญของระเบียบ

ระเบียบฯ ๑/๒๕๓๔ ดังกล่าวอ้างว่าได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และกฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๓ ออกมาใช้บังคับ เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้ว เป็นกรณีอาศัยช่องของกฎหมายบางส่วนอันไม่ใช่เรื่องอำนาจโดยตรงมาออกระเบียบ ทั้งนี้เพื่อนำเอาพระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๕๔๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๙ มาใช้บังคับควบคู่กับกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ หากไม่แล้วจะใช้มาตรา ๒๔ ไม่ได้เพราะการใช้อำนาจรัฐมนตรีขัดต่อพ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ อีกทั้งการออกระเบียบดังกล่าวนี้ โดยอ้างมาตรา ๗ ของ พ.ร.บ. นั้นก็ไม่ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ในการออกระเบียบอีกด้วย

ระเบียบดังกล่าวกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาต และอนุญาตเกินกว่าความตามมาตรา ๗ ของ พ.ร.บ.ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ นอกจากนี้ยังได้มีการมอบอำนาจให้กรมการค้าต่างประเทศลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบโดยการงดออกใบอนุญาต

๔) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๐ ควรจะถูกยกเลิกเนื่องจากออกมาโดยไม่มีฐานอำนาจตามกฎหมายของรัฐมนตรีผู้ออก ระเบียบ นอกจากนี้สาระสำคัญของระเบียบยังขัดต่อกฎหมายและรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๒

๕) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กระทรวงพาณิชย์จึงได้มีการออกระเบียบ กระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาเพื่อ แก้ข้อบกพร่องของระเบียบฯ ๑๒/๒๕๔๕ แต่ระเบียบฯ ๑๓/๒๕๔๕ ก็ยังไม่ชอบด้วยกฎหมายอยู่ดี

ข้อเท็จจริงว่ามีข้อ ๔ ของกฎกระทรวงฉบับนี้เปิดช่องให้กระทรวงพาณิชย์ โดยรัฐมนตรีสามารถประกาศในเรื่องของเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับราคา ปริมาณสินค้า หลักฐานการซื้อขาย ฯลฯ ที่จะต้องแนบคำขอไปเท่านั้นตาม (๑) - (๗) แต่ระเบียบกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ อ้างข้อ ๔ (๑) (๓) และข้อ ๗ (๕) ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ ไปกำหนด เงื่อนไขหลักเกณฑ์ให้มีการตรวจคุณภาพของข้าวที่จะส่งออกว่าเป็นจริงตามขอหรือไม่ ตลอดจน มีการกำหนดบทลงโทษหากคุณภาพของข้าวไม่ตรงตามที่ขอ ซึ่งหลักเกณฑ์เหล่านี้ไม่ได้อยู่ใน ข้อ ๔ ของกฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๓ ข้อนี้จึงเกินขอบเขตอำนาจที่ให้ไว้ในกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ นี้อย่างแน่นอน ครั้นที่จะไปอ้างข้อ ๗ ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ ให้นุญาตให้ตรวจได้ว่าเป็น เพื่อ รักษาเสถียรภาพของราคาหรือแก้ไขการขาดแคลนสินค้าก็ฟังไม่ขึ้นเพราะไม่เกี่ยวกับการ รักษาเสถียรภาพหรือการขาดแคลนสินค้าแต่อย่างใดเลยนอกจากนั้นข้อ ๗ ของกฎกระทรวงนี้ ไม่ได้เปิดช่องทางให้กระทรวงพาณิชย์ไปออกระเบียบต่อไปแต่เป็นการอนุญาตโดยให้มีเงื่อนไข เป็นรายกรณีเท่านั้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า

๕.๑) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ที่กำหนดให้หน่วยงาน ของรัฐมีหน้าที่ดำเนินการตรวจพิสูจน์คุณภาพของข้าวที่จะส่งออก และได้กำหนดบทลงโทษต่อ ผู้กระทำผิดโดยที่ไม่ได้เกี่ยวกับสถานการณ์ขาดแคลนสินค้าหรือเสถียรภาพของราคาจึงเกิน อำนาจของรัฐมนตรีที่กำหนดอยู่ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๒/๒๕๒๓ ข้อ ๔ และ ข้อ ๗ หากกระทรวง พาณิชย์ประสงค์จะกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่เหล่านี้ จะต้องออกโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี หรือออกระเบียบตามมาตรา ๕ (๒) ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒

๕.๒) ข้อ ๗ ของกฎกระทรวงฯ ๒/๒๕๒๒ ไม่ได้อนุญาตให้รัฐมนตรีไป ออกระเบียบกระทรวงเป็นการทั่วไป แต่เป็นการอนุญาตที่มีเงื่อนไขเฉพาะแล้วแต่กรณีเพื่อการ ปฏิบัติ หากจะประกาศเงื่อนไขเป็นการทั่วไปซึ่งเป็นการสร้างกฎเกณฑ์ให้ค้าขายยากขึ้นจะต้อง ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งรัฐมนตรีคนเดียวไม่สามารถออกมาในรูปของระเบียบ กระทรวงฯ ได้ตามที่แฝงมาในระเบียบกระทรวงฯ ๑๓/๒๕๔๕ ได้

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ควรปฏิบัติตามมาตรา ๕(๒) โดยขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ข้าวเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือนำเข้าและยกเลิกการใช้พระราชกฤษฎีกา ๑๓/๒๕๕๐ และประกาศฯ ๗/๒๕๐๙ เสีย เพื่อให้เกิดความชัดเจนและไม่สับสนของผู้บังคับใช้และผู้อยู่ภายใต้การบังคับใช้ของกฎหมาย หากไม่มีการนำพระราชกฤษฎีกา ๑๓/๒๕๕๐ และ ประกาศฯ ๗/๒๕๐๙ มาเกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จะไม่คลุมเครือ

๒) ข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ ควรจะได้มีการพิจารณาปรับปรุงใหม่เพื่อมิให้เกิดข้อโต้แย้งถึงการขัดต่อกฎหมายแม่บทและรัฐธรรมนูญ

๓) ระเบียบฯ ๑/๒๕๓๔ ควรจะได้มีการพิจารณาปรับปรุงใหม่ โดยอ้างขอกฎหมายที่ให้อำนาจโดยชัดเจนถูกต้องสมบูรณ์ เนื้อหาของระเบียบไม่ควรขัดหรือแย้งหรือเกินเลยจากกฎหมายแม่บทและควรที่จะเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

หากจำเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์สามารถร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ และมาตรา ๒๕ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ ออกกฎกระทรวงปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓ เกี่ยวกับเรื่องหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาตส่งออกหรือนำเข้าสินค้าได้

๔) ระเบียบฯ ๘/๒๕๔๐ ควรจะถูกยกเลิกเนื่องจาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ไม่มีอำนาจในการออกระเบียบดังกล่าวและเนื้อหาของระเบียบดังกล่าวก็ไม่สอดคล้องกับกฎหมายและรัฐธรรมนูญ

๕) ระเบียบฯ ๑๒/๒๕๔๕ ในขณะนี้ได้ถูกยกเลิกไปแล้ว

๖) ระเบียบฯ ๑๓/๒๕๔๕ ควรจะถูกยกเลิกและออกใหม่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้คือ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ ของ พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๗) การยังคงใช้อำนาจรัฐมนตรีควบคุมการนำเข้าส่งออกซึ่งข้าวแต่ผู้เดียวโดยอาศัย มาตรา ๒๔ แห่ง พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ นั้น เป็นการใช้อำนาจของรัฐมนตรีที่ขัดต่อ มาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒ และเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ให้จำกัดอำนาจของ รัฐมนตรีลงในกรณีการใช้อำนาจโดยลำพังควบคุมการนำเข้าส่งออกข้าว

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๐๙/(ร ๓๖)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เรื่อง การส่งออกข้าว

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เรื่อง การส่งออกข้าว
จำนวน ๑ ชุด

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้น ซึ่งคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา เป็นคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีหน้าที่กระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา โดยคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เรื่อง การส่งออกข้าว ซึ่งคณะกรรมการฯ คณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายวิโรจน์ อมตกุลชัย	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายประสงค์ โฆษิตานนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสุพร สุภสร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอนันต์ชัย คุณานันทกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายวิสิทธิ์ เตชะธีราวัฒน์	โฆษกคณะกรรมการ
๖. นางนันทนา สงฆ์ประชา	รองโฆษกคณะกรรมการ
๗. นายเกษม ชัยสิทธิ์	กรรมการ
๘. นายธวัชชัย เมืองนาง	กรรมการ
๙. นายประศักดิ์ ณ กาฬสินธุ์	กรรมการ
๑๐. นางพรหมจารี รัตน์เศรษฐ์	กรรมการ
๑๑. นายสมเกียรติ ศรีลัมพ์	กรรมการ
๑๒. นายรส มะลิผล	กรรมการ
๑๓. นายชิต เจริญประเสริฐ	กรรมการ
๑๔. นายสม ต๊ะยศ	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๕. นายนิรัตน์ อยู่ภักดี	รองเลขานุการคณะกรรมการ

ด้วยนายประศักดิ์ ณ กาฬสินธุ์ และนายเกษม ชัยสิทธิ์ ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการสามัญประจำคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา และในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้มีมติให้ตั้ง นายประเกียรติ นาสิมมา และนายอมร นิลเปรม เป็นกรรมการสามัญประจำคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา แทนตำแหน่งที่ว่าง

ต่อมา นายประสงค์ โฆษิตานนท์ ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการสามัญประจำคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ที่ประชุมได้มีมติให้ตั้ง นางสาวบุษรินทร์ ดิยะไพรัช แทนตำแหน่งที่ว่าง

อนึ่ง คณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้งให้นางอนงค์ งานเลิศ ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๘๒ วรรคสาม

บัดนี้ คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เรื่อง การส่งออกข้าว เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา ต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

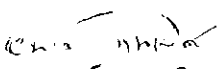
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิโรจน์ อมตกุลชัย

(นายวิโรจน์ อมตกุลชัย)

ประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางอนงค์ งานเลิศ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๗๐, ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๗๒

พรทิพภา พิมพ์

อนงค์ - นิโรบล ทาน

สารบัญ

	หน้า
รายงาน ของ คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์ และอุตสาหกรรม วุฒิสภา พิจารณาศึกษาปัญหาการบังคับใช้ กฎหมาย เรื่อง การส่งออกข้าว	- ๑ -
๑. บทคัดย่อ	- ๕ -
๒. วัตถุประสงค์ในการศึกษา	- ๖ -
๓. ข้อเท็จจริง	- ๖ -
๓.๑ ข้อเท็จจริงทั่วไป	
๓.๒ สภาพข้อเท็จจริงปัญหาในทางปฏิบัติ	
๔. ประเด็นปัญหา	- ๙ -
๔.๑ ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การส่งออกข้าว	
๔.๒ รายละเอียดของประเด็นปัญหา	
๕. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกข้าว แบ่งออกตามช่วงเวลา	- ๑๖ -
๖. การวิเคราะห์กฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการส่งออกข้าวโดยละเอียด	- ๑๗ -
๗. ข้อเสนอแนะ/ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข	- ๒๒ -

(๒)

สารบัญต่อ

หน้า

ภาคผนวก

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บางมาตรา	- ๒๕ -
- กฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องการค้าข้าว	- ๒๗ -
- รายละเอียดการใช้ชื่อย่อ	- ๑๐๗ -
- แผนภูมิ ๑ ขั้นตอนการขออนุญาตส่งออกข้าวในทางปฏิบัติ ในปัจจุบัน	- ๑๐๙ -
- แผนภูมิ ๒ การส่งออก/นำเข้าในราชอาณาจักรเรื่องข้าว	- ๑๑๐ -
- แผนภูมิ ๓ ตัวอย่างการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลฯ	- ๑๑๑ -
- สถิติการส่งออกข้าวของไทย	- ๑๑๒ -
- มูลค่ารวมตลาดข้าวของไทย	- ๑๑๔ -

ภาคผนวก

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ บางมาตรา
- กฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องการค้าข้าว
- รายละเอียดการใช้ชื่อย่อ
- แผนภูมิ ๑ ขั้นตอนการขออนุญาตส่งออกข้าวในทางปฏิบัติในปัจจุบัน
- แผนภูมิ ๒ การส่งออก/นำเข้าในราชอาณาจักรเรื่องข้าว
- แผนภูมิ ๓ ตัวอย่างการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลฯ
- สถิติการส่งออกข้าวของไทย
- มูลค่ารวมตลาดข้าวของไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บางมาตรา

- มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้
- มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้งโดยปริยาย หรือโดย คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้ บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง
- มาตรา ๒๘ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่ รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือน สาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้
- กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมาย ให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย
- บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม
- มาตรา ๕๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรม
- การก้าวก่ายเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความ มั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้าน สาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ ประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของ ประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือจัดความไม่เป็นธรรมในการ แข่งขัน

- มาตรา ๕๙ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นก่อนการอนุญาตหรือ การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้ส่วนเสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับตน หรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ
- มาตรา ๖๐ บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและ เสรีภาพของตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ
- มาตรา ๖๒ สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคล ให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของ หน่วยงานนั้น ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ
- มาตรา ๘๗ รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรี โดยอาศัยกลไกตลาดกำกับดูแล ให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม คุ้มครองผู้บริโภคและป้องกันการผูกขาด ตัดตอนทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งยกเลิกและละเว้นการตรากฎหมาย และกฎเกณฑ์ที่ควบคุมธุรกิจที่ไม่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และ ต้องไม่ประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการจัดให้มีการ สาธารณูปโภค

กฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องการค้าข้าว

๑. พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒
๒. พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๙
๓. พระราชกฤษฎีกา ควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๔๙๐
๔. ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๔๐๙
๕. พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒
๖. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒
๗. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร ฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๒๗)
๘. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๒๙) พ.ศ. ๒๕๒๗
๙. ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔
๑๐. ประกาศกรมการค้าต่างประเทศ ฉบับที่ ๙๙ (พ.ศ. ๒๕๓๔) เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการส่งข้าวเอกชนออกไปนอกราชอาณาจักร

๑๑. ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๐
๑๒. ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๓. ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๔. ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๕. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย พ.ศ. ๒๕๔๔
๑๖. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๗. ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควต้าภาษีไปสหภาพยุโรป พ.ศ. ๒๕๔๕
๑๘. ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควต้าภาษีไปสหภาพยุโรป พ.ศ. ๒๕๔๖

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร
ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ ทิพอาภา

พล อ. เจ้าพระยาพิทยะเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๒

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรควบคุมการส่งออกป็นอกและการ
นำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ
ยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออก
ป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัติ^{๕๕}ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ เพื่อเหตุแห่งความมั่นคงสาธารณะ สาธารณสุข และสาธารณประโยชน์^{๕๖}อื่นใด ให้มีการควบคุมสินค้าบางอย่างซึ่งจะส่งออกไปนอกหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรได้

สินค้าอันจะตกอยู่ในข่ายแห่งความควบคุมตามความในวรรคก่อน การอนุญาตให้ส่งออกไปหรือนำเข้ามา การกำหนดจำนวนหรือน้ำหนัก ในการส่งออกไปหรือนำเข้ามา และการห้ามมิให้ส่งออกไปนอกหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าเหล่านั้นให้กำหนดขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจเป็นผู้ดำเนินการควบคุมการส่งออกไปและการนำเข้ามาซึ่งสินค้าที่ถูกควบคุม

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการส่งออกไปนอก และการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าที่ถูกควบคุมขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย

ปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ เป็นประธาน

อธิบดีกรมพาณิชย์ และอธิบดีกรมศุลกากร เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการอื่นอีกอย่างน้อย ๔ นาย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจจะได้แต่งตั้งขึ้นโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษา.

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจในเรื่องต่อไปนี้

- (๑) สินค้าที่จะควบคุม
- (๒) การอนุญาตให้ส่งออกไปหรือนำเข้า
- (๓) จำนวนหรือน้ำหนักที่จะส่งออกไปหรือนำเข้า
- (๔) การห้ามมิให้ส่งออกไปนอกหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร และ
- (๕) โดยทั่วไป การใดๆ อันเกี่ยวแก่การจัดการควบคุมให้ดียิ่งขึ้น

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจกำหนดเมืองท่าหรือ
ที่ที่จะต้องส่งออกไปหรือนำเข้ามาหรือผ่านไป ซึ่งสินค้าที่ถูกควบคุม

มาตรา ๘ บทกฎหมายว่าด้วยการศุลกากร และอำนาจพนักงานศุลกากร
ตามกฎหมายว่าด้วยกานั้น เฉพาะอย่างซึ่งว่าด้วยการตรวจของและป้องกันลักลอบ
หนีศุลกากร การตรวจค้น การยึดและริบของ หรือการจับกุมผู้กระทำความผิด การแสดง
เท็จ และการฟ้องร้องนั้น ให้ใช้แก่การส่งออกไปหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่ง
สินค้าอันอยู่ในความควบคุมตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในพระราช-
บัญญัตินี้

มาตรา ๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในมาตรา ๓
มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับ
ทั้งจำ

ความในมาตรา ๙ เดิมถูกยกเลิกโดย ม. ๓ แห่ง พ.ร.บ. ควบคุมการส่งออกไปนอก
และให้นำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๔๐ และใช้ความ
ต่อไปแทน

“มาตรา ๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในมาตรา ๓
มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับห้าเท่าราคาสินค้าที่นำเข้าหรือ
นำออกนอกราชอาณาจักร กับให้ริบสินค้ารวมทั้งสิ่งที่ใช้บรรจุและพาหนะใดๆ ที่
ใช้ในการบรรจุทุกสินค้ารวมถึงพาหนะที่ใช้ถาถุงพาหนะบรรจุทุกสินค้านั้นเสีย โดย
ไม่ต้องคำนึงว่าจะเป็นของบุคคลใด และเจ้าของจะได้รู้เห็นในการกระทำผิดนั้นด้วย
หรือไม่ และให้ส่งถอนใบประกาศนียบัตรเดินเรือทะเลชายฝั่งของนายเรือผู้นั้นเสีย

ถ้าปรับในวรรคก่อนนั้น ให้แบ่งจ่ายเป็นค่าสินบน และค่ารางวัลแก่ผู้นำจับ
และผู้จับ ส่วนในห้า

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่ชำระค่าปรับ การจ่ายเงินค่าสินบน และค่า
รางวัลให้จ่ายจากเงินที่ได้จากการขายของกลางซึ่งถูกริบไว้

การแบ่งเงินค่าสินบน และค่ารางวัลระหว่างผู้นำจับและผู้จับนั้นให้ออกเป็น
กฎกระทรวง”

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุม และมีอำนาจออกกฎกระทรวงวางระเบียบการ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ความในมาตรา ๑๐ เดิมถูกยกเลิก โดย ม. ๓ แห่ง พ.ร.บ. ควบคุมการส่งออกนอก และการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๘๗ และใช้ความ
บังคับต่อไปแทน

“มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุม และออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในอัตราไม่เกินสิบบาท และวางระเบียบการเพื่อปฏิบัติการตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พินธุสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(๔๖ ราช. ๑๓๒๔ ตอนที่ ๔๓ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๔๘๒)

พระราชบัญญัติ การค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๕

อานันทมหิดล

ตราไว้ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรวางระเบียบการค้าข้าว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและ
ยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธ-
ศักราช ๒๔๘๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบก-
ษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าว” หมายความว่า ข้าวเปลือกทุกชนิด ข้าวกล้อง ข้าวสาร ข้าว-
เหนียว และรวมตลอดถึงปลายข้าว รำ และสิ่งใด ๆ ที่แปรรูปมาจากข้าว”

(พ.ร.บ. การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๓)

“การกำข้าว” หมายความว่า การซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนกรรมสิทธิ์ข้าว รวมตลอดถึงการมีข้าว ทั้งนี้ นอกจากสำหรับบริโภคในครอบครัว”

(พ.ร.บ. การกำข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓)

“ผู้กำข้าว” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบการกำข้าวตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการซึ่งตั้งขึ้นตามความในพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีการรวมการคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่ง نائبประธานกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่า หกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจและหน้าที่ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลใด หรือคณะบุคคลใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งแทนคณะกรรมการได้

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจเข้าไปในสถานที่หรือเคหสถานของบุคคลใดเพื่อตรวจข้าว ใบริบในการขายหรือแลกเปลี่ยนข้าว รายงานการกำข้าวและเอกสารอื่น ๆ เกี่ยวกับการกำข้าวได้ในเวลากลางวัน และมีอำนาจสั่งบุคคลใดที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำในเรื่องที่เกี่ยวกับการนั้นได้

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศเขตควบคุมการกำข้าวได้

“มาตรา ๘ ในเขตควบคุมการกำข้าว ให้คณะกรรมการมีอำนาจ

(๑) แบ่งแยกประเภทผู้ประกอบการกำข้าว และสั่งผู้ประกอบการกำข้าวประเภทหนึ่งประเภทใด หรือทุกประเภท ให้ขออนุญาตประกอบการกำข้าว

- (๒) กำหนดราคาข้าว และสั่งห้ามมิให้ขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้ในวันนั้น
- (๓) กำหนดราคาข้าว และสั่งห้ามมิให้ซื้อจากกสิกรต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้ในวันนั้น

(๔) สั่งห้ามซื้อหรือขายหรือแลกเปลี่ยนหรือโอนกรรมสิทธิ์ข้าว เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

(๕) สั่งให้แจ้งปริมาณและสถานที่เก็บข้าว หรือสั่งห้ามขกย้ายข้าวจากสถานที่เก็บ หรือเปลี่ยนแปลงสภาพข้าว เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

(๖) สั่งให้ผู้มีข้าวอยู่ในครอบครองขายข้าวให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามราคาและปริมาณที่คณะกรรมการกำหนด หรือสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดและบังคับซื้อข้าวตามราคา และปริมาณที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีที่มีการขจัดขึ้นคำสั่งของคณะกรรมการ กับมีอำนาจกำหนดระยะเวลา และเงื่อนไขในการชำระเงินค่าข้าว และในการส่งมอบข้าววันนั้น

ในกรณีไม่พบตัวผู้มีข้าวอยู่ในครอบครอง คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ปิดกั้นสั่งให้ขายข้าวไว้ ณ สถานที่เก็บข้าวหรือพาหนะขนข้าววันนั้น เมื่อล่วงพ้นเจ็ดสิบสองชั่วโมง นับแต่เวลาปิดคำสั่งแล้ว ผู้มีข้าวอยู่ในครอบครองไม่มาจัดการขายให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยึดและบังคับซื้อตามความในวรรคก่อนได้”

(พ.ร.บ. การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๕)

“มาตรา ๕ ในเขตควบคุมการค้าข้าว ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทซึ่งคณะกรรมการสั่งให้ขออนุญาตประกอบการค้าข้าว ต้องได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการก่อน จึงจะทำการค้าข้าวได้

ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขระบุไว้ในหนังสืออนุญาต ผู้ประกอบการค้าข้าวต้องปฏิบัติตามข้อความและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตนั้น

การขออนุญาตประกอบการค้าข้าว ให้ทำตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด ผู้ทำการค้าข้าวประเภทซึ่งคณะกรรมการสั่งให้ขออนุญาต หากได้ประกอบ การค้าข้าวอยู่ก่อนวันที่คณะกรรมการสั่งนั้น ให้ยื่นคำขออนุญาตประกอบการค้าข้าว ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด”

(พ.ร.บ. การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕)

มาตรา ๑๐ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ต้องเก็บหนังสือ อนุญาตนั้นไว้ในที่เปิดเผย ซึ่งอาจจะแลเห็นได้สะดวก ณ สถานที่ทำการค้าข้าว

มาตรา ๑๑ บทบัญญัติมาตรา ๕ มิให้ใช้บังคับแก่

(๑) กสิกรซึ่งขายหรือแลกเปลี่ยนข้าว ซึ่งกสิกรนั้นผลิตได้จากเนื้อที่ ที่ตนทำ

(๒) ผู้ขายหรือแลกเปลี่ยนข้าวครั้งหนึ่งมีปริมาณดังนี้

(ก) ข้าวเปลือกทุกชนิด ไม่เกินสองเกวียนหลวง

(ข) ข้าวอื่น ๆ ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดกิโลกรัม

“มาตรา ๑๒ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องทำรายงานการค้าข้าวประจำวันตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด เก็บไว้ ณ สถานที่ทำการค้าข้าว และต้องยื่นรายงานการค้าข้าวต่อคณะกรรมการหรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามแบบระยะเวลาและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

การทำรายงานการค้าข้าวดังกล่าวในวรรคก่อน คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยก เว้นให้แก่ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทหนึ่งประเภทใดก็ได้ และให้มีอำนาจสั่งถอน การยกเว้นนั้นด้วย”

(พ.ร.บ. การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๖)

“มาตรา ๑๓ หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว หรือหนังสืออนุญาต อื่น ๆ ให้มีกำหนดเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนดระบุไว้ในหนังสืออนุญาต”

(พ.ร.บ. การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๗)

มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ต้องแสดงราคาข้าวประจำวันเป็นภาษาไทยไว้ในที่เปิดเผย ซึ่งอาจจะแลเห็นได้สะดวก ณ สถานที่ทำการค้าข้าว

“มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตคนใดฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติใด ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งถอนหนังสืออนุญาตนั้นได้”

(พ.ร.บ. การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕)

มาตรา ๑๖ หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ให้ใช้ได้เฉพาะตัวจะโอนกันไม่ได้ และเมื่อเลิกประกอบการค้าข้าวแล้ว ต้องแจ้งให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ

“มาตรา ๑๖ หวี เจ้าของโรงสีข้าว หรือผู้ประกอบการโรงสีข้าวคนใดหยุดหรือแกล้งหยุดทำการสีข้าว หรือไม่ทำการสีข้าวให้เต็มกำลังที่โรงสีนั้นสามารถที่จะทำการสีได้ คณะกรรมการมีอำนาจที่จะเรียกให้กระทำการสีข้าวหรือสีข้าวให้เต็มกำลังต่อไปภายในระยะเวลาที่กำหนด และมีอำนาจกำหนดค่าจ้างสีข้าวให้ปฏิบัติได้

เมื่อคณะกรรมการได้มีคำสั่งตามความในวรรคก่อนแล้ว เจ้าของโรงสีข้าว หรือผู้ประกอบการโรงสีข้าว ไม่ปฏิบัติตามในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดให้ คณะกรรมการมีอำนาจเข้าปิดโรงสีนั้นมาดำเนินการเสียเองได้ และในการนี้เจ้าของโรงสีไม่มีสิทธิที่จะเรียกค่าทดแทน หรือค่าเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น”

(พ.ร.บ. การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕)

“มาตรา ๑๗ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๕ (๒) หรือ (๓) หรือ (๔) หรือ (๕) หรือ (๖) หรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาต ซึ่งออกตาม

ความในมาตรา ๘ (๕) หรือ (๕) ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปจนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท”

(พ.ร.บ. การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕ มาตรา ๑๐)

“มาตรา ๑๔ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๒ วรรค ๑ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

(พ.ร.บ. การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕ มาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๕ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๖ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๐ ผู้ใดให้ข้อมูลเท็จในการแจ้งปริมาณ หรือสถานที่เก็บข้าวหรือขัดขึ้น หรือฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตาม มาตรา ๖ หรือให้ข้อมูลเท็จแก่บุคคลนั้นๆ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดปฏิบัติการหรือละเว้นปฏิบัติการในหน้าที่อันเป็นการช่วยเหลือให้มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าด้วยประการใดๆ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าพันบาท

“มาตรา ๒๑ หิว ขาวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดตลอดจนสิ่งที่ใช้บรรจุให้รีบเสีย”

(พ.ร.บ. การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕ มาตรา ๑๒)

มาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และกิจการอื่นๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ปรีดี พนมยงค์

นายกรัฐมนตรี

(๖๓.ร.ง. ๒๔๖ ตอนที่ ๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๔๘๔)

ตอนที่ ๕๒ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๐

พระราชกฤษฎีกา
ควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร
สิ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓)

พ.ศ. ๒๔๘๐

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
รังสิต กรมขุนชัยนาทนเรนทร
พระยามานวราชเสวี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๐

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ ๕๒ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๔ พฤศจิกายน ๒๔๘๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการควบคุมการส่งออก
ไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง

พระมหากษัตริย์อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๔
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกนอกและการนำ
เข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช
๒๔๘๒ จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชกฤษฎีกา
ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า พระราช
กฤษฎีกาควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้า
บางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๔๘๐ "

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันและ
เวลาประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่ง
ออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๐)
พ.ศ. ๒๔๘๐

ตอนที่ ๕๒ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๔ พฤศจิกายน ๒๔๕๐

มาตรา ๔ ห้ามมิให้ส่วยคนนอกราชอาณาจักร ซึ่ง

(๑) โถ กระบือ สุนัข เป็ด ไก่

(๒) เนื้อสัตว์ซึ่งระบุไว้ใน (๑) สด หรือแช่เย็น
แห้ง สุก หรือปรุงแต่ง หรือทำไว้มิให้เสีย
โดยวิธีอื่น ไข่เป็ดและไข่ไก่ทุกชนิด น้ำมัน
หมู กากหมู มันหมู น้ำอ้อย น้ำตาลทุก
ชนิด ปลาน้ำจืดทุกชนิด

(๓) ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ข้าวเหนียว
ปลายข้าว รำ และสิ่งใด ๆ ที่แปรสภาพจาก
ข้าวทุกชนิด

(๔) ไม้เต็ง (*Shorea obtusa*, Wall.) ไม้รัง

(*Pentacme siamensis*, Kurz.) ไม้อินทนิล

(*Lagerflœmia floribunda*, Retz.) ไม้เคี่ยม

(*Corylatobium lanceolatum*, Craib.) ไม้หลุม

พ้อ (*Alseia Baberi*, Prain.) ไม้ตำเสา

(*Fagraea fragrans*, Roxb.) ไม้แดง (*Xylia*

Kerrii, Craib) ไม้มะค่าเต้ (*Sindora siamensis*,

ตอนที่ ๔๒ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ พฤศจิกายน ๒๔๕๐

Teyum) ไม้กะคำโมง (*Alzolia xyl-carpa*,
Griseb.) ไม้กะหมาก (*Artocarpus lakoocha*, Roxb.)
ไม้ตะเคียนชันตาแมว (*Balanocarpus Heimii*,
King.) ไม้สาวอง (*Vitex Himroifolia*, Wall.)
ไม้ตะเคียนหิน หรือ ไม้เหลาเลา (*Hopea*
ferrea, Pierre.) ไม้ขนนก หรือ ไม้ฉากบุตร
(*Mesua ferrea*, Linn.) ไม้กะพี้เขาลาว
(*Dalbergia cultrata*, Graham) และไม้
ตะเคียนทอง (*Hopea odorata*, Roxb.)

- (๕) ฝืนทุกชนิด เว้นแต่ฝืนไม้ไผ่ทอ
- (๖) ฝ้าย ด้าย ด้ายเทียม เครื่องนุ่งห่ม และ
สิ่งทอที่ทำจากฝ้ายเปลือกไม้หรือใยไม้
- (๗) กระสอบป่านที่ทำมาจากต่างประเทศ ด้วย
เครื่องจักร นอกจากกระสอบป่านบรรจุแร่
- (๘) เครื่องกลจักรหรือส่วนประกอบเครื่องกลจักร
ทุกชนิด เครื่องมือในการกลึงกรรมและ
อุตสาหกรรม เครื่องใช้ในการแพทย์
เวชภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมี

ตอนที่ ๕๒ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

(๕) ปืนซีเมนต์

เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

มาตรา ๕ บทบัญญัติแห่งมาตรา ๔ ไม่ให้ใช้บังคับแก่
กรณีที่น่าคิดตัวออกไปเพื่อใช้กะเพาะตัว หรือในกรณีที่
ยานพาหนะนำออกไปเพื่อใช้ในยานพาหนะนั้น ๆ หรือใน
กรณีที่นำออกไปเพื่อเป็นตัวอย่างเท่าที่จำเป็น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราช
กฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเรือตรี ก. ชำรงนาวาสวัสดิ์

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๔๓ ตอนที่ ๔๒

ราชกิจจานุเบกษา

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

ประกาศกระทรวงเศรษฐการ
เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๕

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงเศรษฐการ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๐๕ ว่า ผู้ใดจะส่งสินค้าตามบัญชีที่ออกให้ประกาศออกไปนอกราชอาณาจักรจะต้องได้รับหนังสืออนุญาต ส่วนสินค้าอื่นนอกจากที่ระบุไว้ก่อนนั้น ให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรได้โดยไม่ต้องมีหนังสืออนุญาต ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๐๕ และ (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๐๕ ควบคุมการส่งเกลือและข้าวโพดออกนอกราชอาณาจักรเพิ่มขึ้น และได้มีพระราชกฤษฎีกายกเลิกพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๔๕) พ.ศ. ๒๕๐๔ พ.ศ. ๒๕๐๕ ยกเลิกการควบคุมการส่งโลหะดีบุกออกนอกราชอาณาจักร นั้น

บัดนี้ กระทรวงเศรษฐการเห็นควรให้ควบคุมสินค้าที่ส่งออกไปใน "ไข่ไก่" และ "ไก่" ออกไปนอกราชอาณาจักรโดยไม่ต้องขอรับหนังสืออนุญาตจากกระทรวงเศรษฐการ และเห็นควรปรับปรุงแก้ไขการควบคุมการส่งสัตว์ปีกออกไปนอกราชอาณาจักรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการสงวนสัตว์ปีกบางชนิดไว้ตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตร

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

ฉะนั้น จึงให้ยกเลิกรายการสินค้าในบัญชีต่อท้ายประกาศกระทรวง
เศรษฐกิจ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๖)
พ.ศ. ๒๕๐๕ เสีย และให้ใช้รายการสินค้าในบัญชีต่อท้ายประกาศนี้แทน
กล่าวคือ ผู้ใดจะส่งสินค้าตามบัญชีต่อท้ายประกาศนี้ออกไปนอกราช
อาณาจักรจะต้องได้รับหนังสืออนุญาตตามความในพระราชกฤษฎีกา
ควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าใน ๕ ก่อน ส่วนสินค้า
อื่นนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชีต่อท้ายประกาศนี้ ก่อนส่งอนุญาตให้ส่ง
ออกไปนอกราชอาณาจักรได้โดยไม่ต้องมีหนังสืออนุญาต

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๐๕

สุนทร หงส์ลดารมภ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ .

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘

บัญชีตัวอย่างประกาศกระทรวงเกษตร
เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๘

๑. ทองคำ ทองคำขาว เงิน หลอย
๒. บัญชี แอมโมเนียมซัลเฟต ซูเปอร์ฟอสเฟต กิปส์เฟสเฟส และซัลเฟอร์ไดออกไซด์
๓. โก กระบือ (ไม่รวมถึงโก กระบือที่ส่งออกทางด่านศุลกากรชายแดนที่ติดกับประเทศใกล้เคียงซึ่งมีจำนวนคราวละไม่เกิน ๕ ตัว และได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์แล้ว)
๔. ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ข้าวเหนียว ปลายข้าว รำข้าว และสิ่งใด ๆ ที่แปรสภาพจากข้าวทุกชนิด แต่ไม่รวมเบะแซ
๕. (ก) ข้าง น้ำ ห่อ
(ข) สัตว์ป่าเฉพาะ แรด กระซู่ กูปรีหรือโคไพร ควายป่า ละองหรือละมั่ง สมันหรือเนื้อสมัน ทวายเป็นเนื้อหรือหนังหรือตามะแน เลียงผาหรือเขื่องหรือโครำหรือกุ่ม กวางผา เสือดำ เสือลายเมฆ แมวลายหินอ่อน สมเสร็จ หรือผสมเสร็จ กระตังหรือเมฆ วัวแดงหรือวัวดำหรือวัวเพาะ ชะนี นกแก้ว นกแว่น นกกระสาดำ นกกระสา

เล่ม ๔๓ ตอนที่ ๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

ทองคำ นกกระสาทองขาว นกกระเรียน นกกระทุง เป็ดดำ
เป็ดหงษ์ นกเขีหรือบิาตรง ไก่จุก ลิง นกปากห่าง
นกยูง ไก่ฟ้า นกเงือก

๖. (ก) สุนัขแรดดำ สุนัขแรดเล็ก วัวเผาะหรือทั้งสตน พลง
โลหะตะกั่ว สุนัขแรดตะกั่วและสังกะสี

(ข) ขางพารา

๗. แร่ที่มีธาตุโคลัมเบียม แทนทาลัม ทอเวียม และแร่อื่นๆ ที่
เป็นแร่ที่มีกัมมันตภาพรังสีเจือปนอยู่

๘. ข้าวโพด

๙. เกลือ เกลือที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรโดยยานพาหนะทาง
ทะเล

๑๐. ข้าวฟ่าง

ฉบับพิเศษ หน้า ๑
เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒

พระราชบัญญัติ

การส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒”

ฉบับพิเศษ. หน้า ๒
เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๗๔ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป :

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกนอกและการนำเข้า
ในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒

(๒) พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกนอกและการนำเข้า
ในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๗

(๓) พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกนอกและการนำเข้า
ในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๐

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้ว
ในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดแย้งกับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้
ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ส่งออก” หมายความว่า นำเรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร
ซึ่งสินค้า

“นำเข้า” หมายความว่า นำเรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่ง
สินค้า

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง
ให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้

ฉกัพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๗๔

ราชกิจจานุเบกษา

๕ พฤษภาคม ๒๕๒๒

มาตรา ๕ ในกรณีที่จำเป็นหรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อันใดของรัฐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการส่งออกหรือในการนำเข้า

(๒) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือในการนำเข้า

(๓) กำหนดประเภท ชนิด คุณภาพ มาตรฐาน จำนวน ปริมาณ ขนาด น้ำหนัก ราคา ข้อที่ใช้ในทางการค้า ตรา เครื่องหมายการค้า ที่กำเนิด สำหรับสินค้าที่ส่งออกหรือนำเข้า ตลอดจนกำหนดประเทศที่ส่งไปหรือประเทศที่ส่งมาซึ่งสินค้าดังกล่าว

(๔) กำหนดประเภทและชนิดของสินค้าที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกหรือในการนำเข้า

(๕) กำหนดให้สินค้าใดที่ส่งออกหรือนำเข้าเป็นสินค้าที่ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า หรือหนังสือรับรองอื่นใดตามความตกลงหรือพิธีการทางการค้าระหว่างประเทศ

(๖) กำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกหรือการนำเข้าจากหรือจากประเทศใด

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒

การแก้ไขเพิ่มเติม เรือยกเลิกประกาศตามมาตรา ๕ ให้นำความ
ในวรรคแรกมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมัติของ
คณะกรรมการ มีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษ รวมทั้งแก้ไข
เพิ่มเติมเรือยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกเรือ ในการ
นำเข้า

ค่าธรรมเนียมพิเศษจะกำหนดเป็นเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นก็ได้
ระเบียบการเรียกเก็บและวิธีการชำระค่าธรรมเนียมพิเศษ ให้เป็น
ไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนด

มาตรา ๗ เมื่อได้มีประกาศกำหนดเสียค่าใดให้แก่สินค้าที่ต้องขอ
อนุญาตในการส่งออกเรือในการนำเข้าตามมาตรา ๕ (๒) แล้ว ให้ผู้มี
ใดส่งออกเรือเข้าซึ่งสินค้านั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงพาณิชย์ แล้วผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
มอบหมาย

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการ
การค้าต่างประเทศ" เรียกโดยย่อว่า "กคท." ประกอบด้วยปลัดกระทรวง
พาณิชย์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมพาณิชย์
สัมพันธฯ อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมเศรษฐกิจ
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เลขาธิการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๗๔

ราชกิจจานุเบกษา

๕ พฤษภาคม ๒๕๒๒

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เลขาธิการคณะกรรมการอาาแรวและบา
และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นกรรมการและเลขาธิการ และ
กคต. จะแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ให้กรรมการการค้าต่างประเทศเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการค้าเนิงาน
ในหน้าที่ของ กคต.

มาตรา ๘ ให้ กคต. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) วางข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานของ กคต.
โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
- (๒) ศึกษาวิเคราะห์และวิจัย เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ
รวมทั้งเสนอโครงการ แผนงาน เาเรือมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุง
ภาวะการค้าระหว่างประเทศต่อรัฐมนตรี

(๓) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๐ การประชุมของ กคต. ต้องมีกรรมการมาประชุม
ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเ้าองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่
ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนเ้าเป็นประธานใน
ที่ประชุม

มาตรา ๑๑ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๗๔ , ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๒

กรรมการคานวณให้มั่งคั่งทางในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียง
เท่ากันให้ประชาชนในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียง
ชี้ขาด

มาตรา ๑๒ กฤษฎ. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการ
 เปรียบพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้

ให้ตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ
คณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้จัดตั้งกองทุนเข้ากองทุนหนึ่ง ในกระทรวงพาณิชย์
เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
เรียกว่า กองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ประกอบด้วยเงินและ
ทรัพย์สินอื่น ดังต่อไปนี้

(๑) คำธรรมเนียมพิเศษตามมาตรา ๖

(๒) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากรัฐบาลหรือจากแหล่งต่าง ๆ ภายนอกประเทศ หรือต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลอื่น

(๓) คอกผลิตของเงาเกองทุบ

(๓) ดอกผลของเงินทองที่
เงินและทรัพย์สินอันตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเข้าเองทุนโดยไม่ต้อง
นำส่งคลังเก็บขายให้แก่เจ้า

หลักเกณฑ์และวิธีการ การบริหารกองทุน และการจัดสรรเงิน
กองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐบาลตราว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนด
โดยอนุมัติของคณะกรรมการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

เล่ม ๔๖ ตอนที่ ๑๔ รวบรวมงานแบบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๒

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจนำเงิน
กองทุนไปหาผลประโยชน์ได้โดยการฝากออมทรัพย์ หรือฝากประจำกับธนาคาร
ที่เป็นรัฐวิสาหกิจหรือซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาล

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา กำหนดค่าหรือที่แห่งใดในราชอาณาจักรเป็นที่
จะต้องส่งออกหรือนำเข้าตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ บทกฎหมายว่าด้วยการศุลกากร และอำนาจพนักงาน
ศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยการนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจของและ
บังคับการติดฉลากสินค้าศุลกากร การตรวจค้น การยึดและวินของ หรือการ
จับกุมผู้กระทำความผิด การสำแดงเท็จ และการฟ้องร้อง ให้ใช้บังคับ
แก่การส่งออกหรือการนำเข้าตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๑๗ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้
พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิต หรือสถานที่เก็บสินค้า
หรือยานพาหนะของผู้ประกอบการส่งออกหรือนำเข้าหรือของบุคคลใด
ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของ
สถานที่นั้นเพื่อตรวจค้นสินค้าหรือตรวจสอบเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการ
กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากผู้ประกอบการ
ส่งออกหรือนำเข้าหรือจากบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๗๔ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒

(๓) ยึดเรืออายุัดเอกสารเรือสิ่งของที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำ ความผิด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในกรณีไม่เหตุอันควรสงสัยว่า มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำเรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หรือ หลักฐานอื่นในกรณีไม่เหตุอันควรเชื่อว่าถ้อยคำ สมุคบัญชี เอกสารหรือ หลักฐานดังกล่าวมีประโยชน์แก่การค้นพบการกระทำความผิดตามพระราช บัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดใน กฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่บุคคลใดประสงค์จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ ในวันหยุดราชการเรือนอกเวลาราชการ เรือนอกสถานที่ทำการโดยปกติไม่ว่าในเรือนอกเวลาราชการ จะต้อง เสียค่าบริการให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานดังกล่าว ตามอัตรา ที่กำหนดในกฎกระทรวง และจ่ายค่าพาหนะเดินทางให้แก่พนักงาน เจ้าที่เท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายไปจริง

มาตรา ๒๐ ผู้ใดส่งออกเรือเข้าซึ่งสินค้าต้องห้ามตามมาตรา ๕ (๑) หรือฝ่าฝืนมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๗๔ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒

เรือปรับเป็นเงินทำของสินค้าที่ส่งออกเรือนำเข้า เรือทั้งจำทั้งปรับ
ก็ให้รับสินค้ารวมทั้งสิ่งที่ใช้บรรจุและพาหนะใด ๆ ที่ใช้ในถาวรบรรทุก
สินค้าซึ่งเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางทะเลที่ใช้ลากจูงพาหนะบรรทุก
สินค้านั้นเสีย

ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด เมื่อพนักงานอัยการร้องขอ
ให้ศาลส่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้จำปรับละสามสิบ และเงินรางวัลแก่ผู้
จับปรับละยี่สิบห้าของจำนวนเงินสุทธิค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้รับ หรือ
ในกรณีที่มีได้รับของกลาง เรือของกลางไม่อาจขายได้ให้หักจ่ายจากเงิน
ค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

ในกรณีที่ไม่มีผู้นำจับให้จ่ายเงินรางวัลแก่ผู้จับปรับละสามสิบของ
จำนวนเงินสุทธิค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้รับ หรือในกรณีที่มีได้รับ
ของกลาง เรือของกลางไม่อาจขายได้ให้หักจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระ
ต่อศาล

ในกรณีให้นำจับเรือผู้จับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีหลายคน ให้แบ่งจ่าย
เงินสินบน หรือเงินรางวัลแก่บุคคลในฝ่ายนั้นคนละเท่า ๆ กัน

ในกรณีที่จับของกลางได้ แต่ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด ให้
อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศโดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พาณิชย์ มีอำนาจส่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลจากจำนวนเงินสุทธิค่า
ขายของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน โดยไม่เกินอัตราที่กำหนดในมาตรา

มาตรา ๒๑ ผู้ใดส่งออกเรือนำเข้าโดยไม่เสียค่าธรรมเนียมพิเศษ
ตามมาตรา ๖ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้เสียค่าธรรมเนียม

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒

พิเศษน้อยกว่าที่ต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ
ไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศซึ่งออกตาม
มาตรา ๕ (๓) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ
ไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงาน
เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง
ของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ และ
ระเบียบที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออก
ไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่างที่ไว้บังคับอยู่
ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัด
หรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศ
หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกิน
อัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ กำหนดกิจการอื่นและออกประกาศเพื่อปฏิบัติ
การตามพระราชบัญญัตินี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑.๑
เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒

กฎกระทรวงและประกาศนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โกเศศกิตต์
รองนายกรัฐมนตรี

กัมพิเศษ หน้า ๑๒
เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๗๔ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) คำร้อง	ฉบับละ	๒๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตส่งออกหรือนำเข้า	ฉบับละ	๕๐ บาท
(๓) หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า หรือหนังสือรับรองอื่น ตามมาตรา ๕ (๕)	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
(๔) คัดค้านหรือถ่ายเอกสาร	หน้าละ	๑๐ บาท
(๕) รับรองสำเนาเอกสาร	ฉบับละ	๕๐ บาท

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๗๔ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระ
ราชบัญญัติควบคุมการส่งออกนอกเหนือและนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า
บางอย่าง พุทธศักราช ๒๕๑๒ ได้ประกาศใช้มาแล้ว สมควรปรับปรุงให้
เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและการค้าในปัจจุบัน และโดยที่เห็นว่าการสมควรให้
รัฐบาลมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับสินค้าบางประเภทที่จะส่งออก
นอกเหนือหรือนำเข้าในราชอาณาจักร กับให้มีอำนาจในการดำเนินการจัดระเบียบ
การค้ากับต่างประเทศ ให้เป็นไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อยเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจ
และความมั่นคงของประเทศ และก่อให้เกิดความเชื่อถือแก่ชาวต่างประเทศยิ่งขึ้น
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการส่งออกและ
การนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกและนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ :-

ข้อ ๑. ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตส่งออกหรือนำเข้าซึ่งสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือนำเข้าตามมาตรา ๔(๒) เพื่อใช้ในการกิจการของตนเองหรือกิจการที่มีใช่เพื่อการค้า ให้ยื่นคำร้องตามแบบ อ.๑ หรือ ข.๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒. ใบอนุญาตส่งออกหรือนำเข้าซึ่งสินค้าเพื่อกิจการของตนเองหรือกิจการที่มีใช่เพื่อการค้าให้เป็นไปตามแบบ อ. ๒ หรือ ข. ๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓. ในกรณีขอรับใบอนุญาตส่งออกหรือนำเข้าซึ่งสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือนำเข้าตามมาตรา ๔ (๒) เพื่อกิจการที่เป็นการค้า ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเป็นผู้ไม่เคยกระทำการใด ๆ ที่เป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศมาก่อน

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล กรรมการหรือผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น ต้องเป็นผู้ซึ่งไม่เคยกระทำการใด ๆ ที่เป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศมาก่อน หรือเคยเป็นกรรมการหรือผู้จัดการของนิติบุคคลที่เคยกระทำการใด ๆ ที่เป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศมาก่อน

ข้อ ๔. ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๓. ยื่นคำร้องตามแบบ อ. ๓ หรือ ข. ๓ ท้ายกฎกระทรวงนี้แล้วแต่กรณี พร้อมกับแนบเอกสารหรือหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) หลักฐานจากกระทรวงพาณิชย์ซึ่งให้ความเห็นชอบใบเต้ารับราคาและ/หรือปริมาณของสินค้าที่จะส่งออกหรือนำเข้า

(๒) แผนผังแสดงที่เก็บสินค้าที่ได้รับอนุมัติจากกรมศุลกากร หรือหลักฐานแสดงที่เก็บสินค้าที่ขออนุญาตส่งออกหรือนำเข้า ซึ่งต้องมีขนาดเหมาะสมกับปริมาณของสินค้านั้น

(๓) หลักฐานการซื้อขาย หลักฐานการชำระเงิน หรือเอกสารทางการค้าอื่นใดที่จำเป็นในการส่งออกหรือนำเข้าสำหรับสินค้าที่จะส่งออกหรือนำเข้า

(๔) หลักฐานการกำกับดูแลการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายสินค้าของผู้ขออนุญาตที่ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยออกให้แก่กระทรวงพาณิชย์

(๕) หลักฐานการชำระค่าธรรมเนียมสำหรับสินค้าที่จะส่งออกหรือนำเข้าในกรณีที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้ต้องชำระค่าธรรมเนียมก่อน

(๖) หลักฐานการได้รับความเห็นชอบหรือได้รับการอนุญาตให้ส่งออกหรือนำเข้า ซึ่งสินค้าจากหน่วยงานอื่นหรือตามกฎหมายอื่น ถ้ามี

(๗) หลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรปริมาณสินค้าตามข้อ ๕

ข้อ ๕. ในกรณีที่สินค้าใดเป็นสินค้าที่กระทรวงพาณิชย์จำเป็นต้องจัดสรรปริมาณในการอนุญาตให้ส่งออกหรือนำเข้า การอนุญาตให้แก่บุคคลใด ในปริมาณเท่าใด ให้พิจารณาจากหลักเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) ปริมาณสินค้าที่มีอยู่ในความครอบครองของผู้ขออนุญาตว่ามีอยู่มากน้อยเพียงใด

(๒) ประวัติการส่งออกหรือนำเข้าของผู้ขออนุญาตในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งก่อนวันจัดสรร

(๓) ความสามารถในการผลิต การใช้ และการตลาดของผู้ขออนุญาต

(๔) อัตราส่วนการให้ความร่วมมือในการซื้อสินค้าตามราคาประกัน หรือการจัดทำมูลภัณฑ์กันชนสินค้า

(๕) อัตราส่วนการให้ความร่วมมือในการซื้อสินค้าจากผู้ผลิตภายในประเทศหรือการขายสินค้าให้แก่ทางราชการหรือผู้ผลิตหรือผู้บริโภคตามราคาที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อเสถียรภาพและความมั่นคงทางการค้าระหว่างประเทศ

ข้อ ๖. ใบอนุญาตส่งออกหรือนำเข้าซึ่งสินค้าเพื่อกิจการที่เป็นการค้า ให้เป็นไปตามแบบ อ. ๔ หรือ ข. ๔ ท้ายกฎกระทรวงนี้แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗. ในการออกใบอนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ให้ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามก็ได้

- (๑) กำหนดระยะเวลาการนำเข้าหรือส่งออก
- (๒) ให้จัดทำมูลภัณฑ์กันชนหรือสำรองสินค้าประเภทเดียวกับสินค้าที่ส่งออกหรือนำเข้าตามปริมาณ ราคา และระยะเวลาที่กำหนด
- (๓) ให้รายงานปริมาณสินค้าที่มีอยู่ในครอบครองและปริมาณการใช้หรือการจำหน่ายทั้งนี้ตามระยะเวลาที่กำหนด
- (๔) ส่งรายละเอียดเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายสินค้าในช่วงระยะเวลาและตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาอนุญาตในคราวต่อไป
- (๕) เจือนไขอื่นเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาสินค้าหรือเพื่อแก้ไขการขาดแคลนสินค้าชนิดที่ส่งออกหรือนำเข้า

ข้อ ๘. การยื่นคำร้อง เอกสาร หลักฐาน รายงานและรายละเอียดตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ ให้ยื่นต่อกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ หรือจะยื่นต่อสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่ด่านศุลกากรที่จะส่งหรือนำเข้าตั้งอยู่ก็ได้

ข้อ ๙. บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับให้ใช้ต่อไปจนกว่าจะหมดอายุใบอนุญาต

ข้อ ๑๐. กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๓

ตามใจ ช่างโต

(นายตามใจ ช่างโต)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

อำนาจ วีรกรรม

(นายอำนาจ วีรกรรม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

- หมายเหตุ ๑. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๔๗ ตอนที่ ๑๓๔ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๓
๒. แบบพิมพ์ อ. ๑-๔ ยกเลิกแก้ไขใหม่โดยกฎกระทรวงฯ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๒๖ จึงมิได้พิมพ์แบบเดิมไว้
๓. แบบพิมพ์ ข. ๑-๔ ยกเลิกแก้ไขใหม่โดยกฎกระทรวงฯ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๗) ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๗ จึงมิได้พิมพ์แบบเดิมไว้

เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๒๖

ราชกิจจานุเบกษา

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง การส่งออกนอกไปนอกราชอาณาจักร

ฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๒๗)

เพื่อให้วงจรระบบการค้าน้ำตาลภายในประเทศได้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การส่งออกนอกไปนอกราชอาณาจักร ฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๒๗)”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้กากน้ำตาล (MOLASSES) เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกนอกไปนอกราชอาณาจักร

ข้อ ๔ ความดังกล่าวข้างต้นไม่ใช้บังคับแก่กรณีที่ส่งออกไปเพื่อเป็นตัวอย่างในการซื้อขายเท่าที่จำเป็น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗

โกศล ไกรฤกษ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ฉบับพิเศษ หน้า ๔
เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๑๘๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๗

ประกาศกระทรวงพาณิชย์
ว่าด้วยการส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๒๘)

พ.ศ. ๒๕๒๗

เพื่อเป็นการป้องกันการขาดแคลนกระสอบป่านที่ใช้ภายในประเทศ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๒) และ ๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป่านอกและการนำเข้าป่านในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๒๗”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จนถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เว้นแต่จะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๔๘) พ.ศ. ๒๕๒๐

ข้อ ๔ ให้ผลิตภัณฑ์ต่อไปนี้แก่ กระสอบ ผ้าม่าน ค้ายและเชือกที่ทำหรือทำด้วยป่านแก้ว หรือปอกระเจา แต่ไม่รวมฉีดยาหรือเชือกดักที่ทำเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป (Jute Macramé) เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๔๘ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๗

ข้อ ๕ ให้ผู้ส่งออกต้องเป็นผู้ใช้ของสมาคมอุตสาหกรรมทอกระสอบไทย และได้รับการรับรองจากผู้พิมพ์ ๑ แล้วว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติตามข้อผูกพันในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับการเก็บรักษาและการจำหน่ายกระสอบที่มีไว้กับสมาคม ๑ แล้วเท่านั้น

ข้อ ๖ ประกาศนี้ไม่ใช้บังคับแก่กรณีที่สินค้าดังกล่าวได้ผ่านการตรวจ ปลดออกจากเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรแล้ว ก่อนวันประกาศนี้ใช้บังคับ หรือในกรณี ที่ส่งออกไปในสภาพเป็นสิ่งบรรจุห่อหุ้มหรือผูกมัดสินค้า หรือในกรณีที่นำสินค้า ออกไปเพื่อใช้เฉพาะตัว หรือในกรณีที่ขนานพาหนะนำออกไปเพื่อใช้ในยานพาหนะ นั้น ๆ หรือในกรณีที่นำออกไปเพื่อเป็นตัวอย่างเท่าที่จำเป็น

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๒๗

โกศล ไกรฤกษ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ระเบียบกระทรวงพาณิชย์
ว่าด้วย การส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๑)
พ.ศ. ๒๕๓๔

ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องการส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙ กำหนดห้ามมิให้ส่งข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ข้าวเหนียว ปลายข้าว รำข้าว และสิ่งใด ๆ ที่แปรสภาพจากข้าวทุกชนิด แต่ไม่รวมเบะแซ ออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมาย นั้น

เพื่อให้การส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นไปด้วยความคล่องตัวและเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะการค้าในปัจจุบัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงกำหนดระเบียบการอนุญาตให้ส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักรไว้ ดังนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกบรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่งหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักรที่ใช้บังคับอยู่ก่อนหน้านี้อย่างสิ้น ยกเว้นประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องมาตรฐานข้าวส่งออก ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๑๗ ให้ยังคงใช้บังคับอยู่ต่อไป

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้ “ข้าว” หมายความว่า ข้าวเจ้าและข้าวเหนียว ทั้งที่เป็นข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ปลายข้าว ข้าวเนียง และข้าวอบแห้ง

ข้อ ๕. คุณสมบัติของผู้ส่งออก

๕.๑ เป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการเป็นผู้ส่งข้าวหรือสินค้าเกษตรออกไปจำหน่ายต่างประเทศ

๕.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดคุณสมบัติของผู้ส่งข้าวออกไปจำหน่ายต่างประเทศไว้จะต้องเป็นผู้ดำเนินการให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าวด้วย

ข้อ ๖. การขอเป็น “ผู้ส่งข้าวออก”

ให้ผู้ประสงค์จะเป็นผู้ส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร ยื่นแจ้งความจำนงขอลงทะเบียนเป็นผู้ส่งข้าวออกต่อกรมการค้าต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่กรมการค้าต่างประเทศประกาศกำหนด

ข้อ ๗. การขออนุญาตส่งออก

ให้ผู้ส่งข้าวออก ยื่นคำขออนุญาตส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักรต่อกรมการค้าต่างประเทศ

๗.๑ การขออนุญาตส่งข้าวเอกชนออกไปนอกราชอาณาจักรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมการค้าต่างประเทศประกาศกำหนด

๗.๒ การส่งข้าวรัฐบาลออกไปนอกราชอาณาจักรให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการส่งข้าวรัฐบาลออกไปนอกราชอาณาจักร

ข้อ ๘. การพิจารณาอนุญาต

ให้กรมการค้าต่างประเทศพิจารณาอนุญาตให้ผู้ที่มีคุณสมบัติถูกต้อง ส่งข้าวเอกชนออกไปนอกราชอาณาจักรได้โดยไม่จำกัดปริมาณ ส่วนการส่งข้าวรัฐบาลนั้นให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการส่งข้าวรัฐบาลออกไปนอกราชอาณาจักร

ข้อ ๙. เงื่อนไขที่ผู้ส่งข้าวออกไปจำหน่ายต่างประเทศต้องปฏิบัติ

การส่งข้าวเอกชนออกไปจำหน่ายต่างประเทศผู้ส่งข้าวออกต้องปฏิบัติ ดังนี้

๙.๑ ส่งข้าวที่ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนด หรือตามตัวอย่างที่กรมการค้าต่างประเทศได้ให้ความเห็นชอบไว้ก่อนแล้ว และตรงตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตส่งออก

๙.๒ ส่งข้าวที่ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยแล้ว

๙.๓ รายงานการซื้อขายข้าวให้ผู้ซื้อในต่างประเทศที่มีปริมาณการซื้อขายครั้งละ แต่ละ ๑,๐๐๐ เมตริกตันขึ้นไป เว้นแต่ข้าวหอมให้รายงานการซื้อขายทุกจำนวน พร้อมทั้งส่งหลักฐาน การซื้อขายต่อกรมการค้าต่างประเทศภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันที่ตกลงขายข้าวทุกครั้ง และนำหลักฐานการเงินสำหรับค่าข้าวรายนั้นยื่นต่อกรมการค้าต่างประเทศภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันแจ้งการขายวันแต่จะได้รับการผ่อนผันจากกรมการค้าต่างประเทศในเมื่อมีเหตุอันสมควร

ข้อ ๑๐. ผู้ส่งข้าวออกรายใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้กรมการค้าต่างประเทศพิจารณาลงโทษด้วยการงดการออกใบอนุญาตให้ส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักรแก่รายนี้ตามระยะเวลาที่กระทรวงพาณิชย์เห็นสมควร

ข้อ ๑๑. การขอส่งออกโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า

การขออนุญาตส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักรโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการ
ค้าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมการค้าต่างประเทศประกาศกำหนด

ข้อ ๑๒. ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๔

นายอมเรศ คีลาอ่อน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ประกาศกรมการค้าต่างประเทศ

ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๓๔)

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการส่งข้าวเอกชนออกไปนอกราชอาณาจักร

เพื่อให้เป็นไปตามความในข้อ ๖ ข้อ ๗.๑ และข้อ ๑.๓ ของระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔ กรมการค้าต่างประเทศจึงออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการแจ้งความจำนงค์เป็นผู้ส่งข้าวออก การขึ้นทะเบียนผู้ส่งข้าวออกและการรายงานการซื้อข้าวไว้ ดังนี้

ข้อ ๑. การแจ้งความจำนงค์เป็นผู้ส่งข้าวออก

ให้ผู้ประสงค์จะทำการค้าส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร ยื่นแจ้งความจำนงค์ของทะเบียนเป็นผู้ส่งข้าวออกต่อการค้าอัญชัญ กรมการค้าต่างประเทศ ตามแบบ ศพ.๑ พร้อมด้วยเอกสารประกอบ

กรมการค้าต่างประเทศจะพิจารณาการค้าส่งออกตามที่ลงทะเบียนไว้เป็นระยะเวลา ๑ ปีติดต่อกัน กรมการค้าต่างประเทศจะพิจารณาแจ้งความจำนงค์ของรายนั้นเสีย หากประสงค์จะประกอบกิจการต่อไปให้มีความจำนงค์ใหม่

ข้อ ๒. การขอขึ้นทะเบียนผู้ส่งข้าวออก

๒.๑ การขอส่งข้าวเอกชนออกเพื่อการค้า ผู้ส่งข้าวออกขึ้นทะเบียนผู้ส่งข้าวเอกชนตามแบบ ศพ.๒ พร้อมแนบหลักฐานคำร้องขอรับใบอนุญาตส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (แบบ อ.๓ และ อ.๔) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานการแจ้งขาย (ในกรณีที่มีการแจ้งขาย)

๒.๒ การขอส่งข้าวเอกชนออกเพื่อการค้าที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า ผู้ส่งข้าวออกยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักรไว้เพื่อการค้า (แบบ อ.๑ และ อ.๒) พร้อมทั้งหลักฐานแสดงวัตถุประสงค์ที่จะส่งออก

ข้อ 3. การรายงานการซื้อขาย

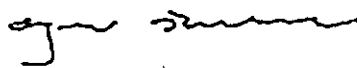
3.1 ให้ผู้ส่งออกสรายงานการซื้อขายข้าวที่มีปริมาณการซื้อขายครั้งละ
ตั้งแต่ 1,000 เมตริกตันขึ้นไป เว้นแต่ข้าวหอมให้รายงานการซื้อขายทุกจำนวน พร้อมทั้ง
สำเนาหลักฐานการซื้อขายตามแบบ คพ.3 โดยใส่ชื่อของนิติกรระบุชื่อผู้รายงาน ที่ลาับหนังสือ
และวันขึ้น โดยยื่นต่อกองการค้าจัดหามาภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่คองขายข้าวทุกครั้ง หาก
ไม่ปฏิบัติตามความกำค้ำต่างประเทศจะพิจารณาโทษตามกฎหมายและเห็นสมควร

3.2 ให้ผู้ส่งออกส่งหลักฐานการชำระเงินค่าข้าวตามสำเนาที่รายงานไว้ตาม

3.1 ต่อกองการค้าจัดหามาภายใน 15 วันนับแต่วันแจ้งการขาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2534 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2534

(นายณรงค์ วินตันพจน์)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ

ระเบียบกระทรวงพาณิชย์
ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๘)
พ.ศ. ๒๕๔๐

ตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดระเบียบการอนุญาตให้ส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร และ
กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ส่งข้าวออกไปจำหน่ายต่างประเทศต้องปฏิบัติดังนี้

เพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายข้าวและการส่งข้าว
ออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นผลดียิ่งขึ้น สมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
กระทรวงพาณิชย์จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอก
ราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๐”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐ แห่งระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าว
ออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐. ผู้ส่งข้าวออกรายใด กระทำการหรือเจตนากระทำการเป็นผลให้
เกิดความเสียหายต่อการค้าส่งออกข้าว หรือทำให้เกิดอุปสรรคหรือขัดขวางต่อการดำเนินนโยบาย
ข้าวของรัฐบาลหรือของกระทรวงพาณิชย์ หรือฝ่าฝืนระเบียบข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการ
ดำเนินนโยบายข้าวของรัฐบาลหรือของกระทรวงพาณิชย์ หรือมีข้อพิพาทกับกระทรวงพาณิชย์หรือ
หน่วยงานของกระทรวงพาณิชย์เกี่ยวกับการส่งออกข้าวหรือการจัดหา จัดซื้อ การส่งมอบข้าว
กระทรวงพาณิชย์จะระงับไม่จัดสรรสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับการส่งออกหรือนำเข้าข้าวที่พึง
มีพึงได้จากการจัดสรรให้หรือระงับไม่ติดต่อซื้อขายข้าวกับผู้ส่งออกรายนี้ ตามที่เห็นสมควรได้

ผู้ส่งออกข้าวรายใดแต่งตั้งหรือมีกรรมการหรือผู้จัดการซึ่งเคยเป็นกรรมการหรือผู้จัด
การของผู้ส่งออกข้าวที่เคยมีการกระทำหรือพฤติกรรมดังที่กล่าวมาในวรรคหนึ่ง ในกรณีเช่นนี้
กระทรวงพาณิชย์จะระงับไม่จัดสรรสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ หรือระงับไม่ติดต่อซื้อขายข้าวกับผู้ส่งออก
รายนี้ดังระบุไว้ในวรรคหนึ่งด้วยก็ได้

ผู้ส่งข้าวออกรายใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณา
โทษด้วยการงดการออกใบอนุญาตให้ส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักรแก่ผู้ส่งออกรายนี้ ตาม
ระยะเวลาที่กระทรวงพาณิชย์เห็นสมควร”

ข้อ ๔. ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐

ณรงค์ชัย อัครเศรณี
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ระเบียบกระทรวงพาณิชย์
ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2545

ตามที่ได้มีระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2534 กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักรไปแล้ว นั้น บัดนี้ ได้มีประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย พ.ศ. 2544 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2544 ซึ่งการส่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยออกไปนอกราชอาณาจักรจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. 2503 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 ดังนั้น เพื่อให้การส่งออกสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยเป็นไปโดยคั่งงตัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2545”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกความในข้อ 6 แห่งระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2534 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 6 การขอเป็น “ผู้ส่งข้าวออก”

ให้ผู้ประสงค์จะเป็นผู้ส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร ขึ้นแจ้งความจำนงค์ของทะเบียนเป็นผู้ส่งข้าวออกต่อกรมการค้าต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่กรมการค้าต่างประเทศประกาศกำหนด”

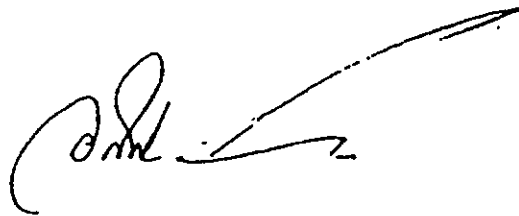
ความในวรรคแรก มิให้ใช้บังคับกับการส่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย
ออกไปนอกราชอาณาจักร”

ข้อ 4. ให้ยกเลิกความในข้อ 9.2 แห่งระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออก
ไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2534 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 9.2 ส่งข้าวที่ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากสหภาพการค้าแห่งประเทศไทย
ไทยแล้ว

ความในวรรคแรก มิให้ใช้บังคับกับการส่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย
ออกไปนอกราชอาณาจักร”

ประกาศ ณ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2545

(นายอดิษฐ์ โพธารามิก)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ระเบียบกระทรวงพาณิชย์
ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ 12)
พ.ศ. 2545

ตามที่ได้มีระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2534 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักรไปแล้ว นั้น

เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตเป็นไปโดยถูกต้องรัดกุมและรักษาเสถียรภาพของราคาข้าวที่ขออนุญาตส่งออก อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และความในข้อ 4 และข้อ 7 ของกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กระทรวงพาณิชย์จึงออกระเบียบเพิ่มเติมไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2545"

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ผู้ขออนุญาตส่งข้าวขาวหรือข้าวกล้องออกไปนอกราชอาณาจักรทุกคำขอและทุกจำนวนที่ตกลงซื้อขาย ขึ้นต้นฉบับหรือฉบับหลักฐานการซื้อขายที่ลงนามโดยผู้ซื้อและผู้ขาย ที่ระบุรายละเอียด เช่น รายชื่อผู้ซื้อ ชนิดและชั้นของข้าวขาว หรือข้าวกล้อง หรือข้าวหอมมะลิไทย (Thai Hom Mali Rice) หรือ Jasmine Rice หรือ Fragrant Rice ปริมาณ ราคา F.O.B. เมืองผู้ซื้อปลายทาง ชื่อเรือใหญ่ และวันที่เข้ามารับสินค้าเป็นต้น

ข้อ 4. ให้กรรมการค้าต่างประเทศพิจารณาทำขอใบอนุญาตส่งออกข้าวหรือข้าวกล้อง และเอกสารหลักฐานการซื้อขายตามข้อ 3. หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการขออนุญาตส่งออกข้าวไม่ตรงตามที่ขออนุญาต ให้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ให้กรรมการค้าต่างประเทศดำเนินการตรวจพิสูจน์ข้าวขาวหรือข้าวกล้องที่จะส่งออกให้ถูกต้องตรงตามที่ขอใบอนุญาตส่งออกข้าว

4.2 มอบหมายให้สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยดำเนินการตรวจพิสูจน์ร่วมกับกรรมการค้าต่างประเทศตามข้อ 4.1 โดยกรรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์ทางกายภาพและทางเคมี

4.3 กรณีผู้ขออนุญาตทำคำรับรองไว้ต่อกรรมการค้าต่างประเทศว่าข้าวขาวหรือข้าวกล้องที่ขออนุญาตส่งออกมิใช่สินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย หรือมิใช่ข้าวที่มีสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยผสมหรือปนอยู่ ตามแบบที่กรรมการค้าต่างประเทศกำหนด ให้กรรมการค้าต่างประเทศพิจารณาออกใบอนุญาตไว้ก่อน และพิจารณาเพื่อดำเนินการตรวจพิสูจน์ข้าวขาวหรือข้าวกล้องทั้งทางกายภาพและทางเคมีร่วมกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยก่อนการส่งออก

4.4 กรณีผู้ขออนุญาตมิได้ทำคำรับรองตามข้อ 4.3 ให้ดำเนินการตรวจพิสูจน์ข้าวที่ขออนุญาตทั้งทางกายภาพและทางเคมี ร่วมกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ก่อนออกใบอนุญาต

ข้อ 5. การตรวจพิสูจน์ข้าวขาวหรือข้าวกล้องตามข้อ 4

5.1 ในกรณีผู้ขออนุญาตมีกองสินค้าข้าวขาวหรือข้าวกล้องตามจำนวนที่ขออนุญาตไว้แล้ว ให้แจ้งสถานที่ตั้งกองสินค้าและโกดัง เพื่อดำเนินการตรวจพิสูจน์ตามข้อ 4.3 หรือข้อ 4.4 แล้วแต่กรณี

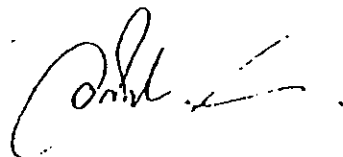
5.2 ในกรณีผู้ขออนุญาตไม่มีกองสินค้าข้าวขาวหรือข้าวกล้อง หรือมีสินค้าแต่ไม่สามารถแยกตั้งกองได้ชัดเจน ผู้ขออนุญาตต้องทำคำรับรองไว้ต่อกรรมการค้าต่างประเทศตามข้อ 4.3 และจะดำเนินการตรวจพิสูจน์ขณะส่งออกพร้อมกับการตรวจสอบคุณภาพข้าวของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2534) ก่อนการส่งออก

ข้อ 6. ในกรณีที่กระทรวงพาณิชย์ได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือสำนักงานการค้าต่างประเทศในภูมิภาคเป็นผู้ออกใบอนุญาตส่งออกข้าวนั้น ให้หน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจพิจารณาแจ้งให้กรรมการค้าต่างประเทศเพื่อดำเนินการตามาถักเกณฑ์ และวิธีการที่กรรมการค้าต่างประเทศกำหนด

ข้อ 7. บรรดาประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใดที่มีบัญญัติไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อความในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 8. ให้อธิบดีกรรมการค้าต่างประเทศรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

(นายอภิรักษ์ โกษะรัตนกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กำรับรองการขอใบอนุญาตส่งออกข้าว

เขียนที่.....

วันที่.....

เรียน อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ

ตามที่บริษัท.....ได้ยื่นคำขอใบ
อนุญาตส่งออกข้าว เลขที่คำขอ.....เมื่อวันที่..... นั้น

บริษัทฯ ขอให้กำรับรองค่าธรรมเนียมการค้าต่างประเทศว่าการส่งออกข้าวตามคำขอดังกล่าว
มิใช่สินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย หรือมิใช่ข้าวที่มีสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยผสมหรือปนอยู่
และบริษัทฯ ยินยอมให้เจ้าหน้าที่กรมการค้าต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ศกาทศการการค้าแห่งประเทศไทยดำเนินการ
การตรวจสอบและเก็บตัวอย่างข้าวที่ส่งออกเพื่อตรวจสอบได้ความปริมาณเท่าที่จำเป็น

หากผลการตรวจวิเคราะห์ข้าวที่ได้ดำเนินการทางกายภาพและทางเคมี ปรากฏว่าเป็นสินค้า
มาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย หรือเป็นข้าวที่มีสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยผสมหรือปนอยู่ บริษัทฯ
ยินยอมให้กรมการค้าต่างประเทศหักใช้หรือเพิกถอนการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ส่งออกข้าว และดำเนินการตาม
กฎหมายอาญาฐานความผิดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ และตามกฎหมายมาตรฐานสินค้าขาออก หรือกฎหมาย
อื่นที่เกี่ยวข้อง

ลงชื่อ.....

ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

(ประทับตรานิติบุคคล)

หมายเหตุ

ตรวจ/ปล่อยวันที่.....เวลา..... ณ. โกดัง.....

เจ้าหน้าที่.....ตาม.....เขต.....อำเภอ.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ระเบียบกระทรวงพาณิชย์
ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ 13)
พ.ศ. 2545

ความที่ได้มีระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2545 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักรไปแล้ว นั้น

เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตเป็นไปโดยเหมาะสม และเพื่อเป็นการรักษาเสถียรภาพของราคาข้าว ที่ขออนุญาตส่งออก อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป็นนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และความในข้อ 4 (1) (3) และข้อ 7 (5) กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติการส่งออกป็นนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กระทรวงพาณิชย์จึงออกระเบียบเพิ่มเติมไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2545 "

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2545

ข้อ 4 ให้ผู้ขออนุญาตส่งข้าวขาวเวรีข้าวกล้องส่งออกป็นนอกราชอาณาจักรทุกคำขอและทุกจำนวน ที่ตกลงซื้อขาย ขึ้นหลักฐานการซื้อขายหรือหลักฐานการซื้อที่แสดงว่ามีการซื้อขายจริง และผู้ขออนุญาต ส่งออกได้รับรองความถูกต้อง พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียด อาทิ รายชื่อผู้ซื้อ ประเภท ชนิด และชั้นของ ข้าวขาว ข้าวกล้อง ข้าวหอมมะลิไทย (THAI HOM MALI RICE หรือ THAI JASMINE RICE หรือ THAI FRAGRANT RICE หรือชื่ออื่นที่มีความหมายเหมือนกัน ไม่ว่าจะมีความหมายว่า "ไทย" หรือไมก็ตาม) หรือข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่าง หรือข้าวหอมมะลิไทยผสมที่ระบุตราส่วนการผสม หรือปน ของข้าว

หอมมะลิไทยกับข้าวขาวหรือข้าวกล้อง ซึ่งเป็นข้าวเจ้าพันธุ์อื่นที่ผสม หรือปน แล้วยั่วแฉกรณี (MIXED THAI HOM MALI RICE หรือ MIXED THAI JASMINE RICE หรือ MIXED THAI FRAGRANT RICE หรือชื่ออื่นที่มีความหมายเดียวกัน ไม่ว่าจะมีความหมายว่า "ไทย" หรือไม่ก็ตาม) ปริมาณสินค้า ราคา FOB ต่อตัน เมื่อผู้ซื้อปลายทาง และกำหนดส่งออก เป็นต้น

ทั้งนี้ ให้ออกใบอนุญาตส่งออกข้าวขาว ข้าวกล้อง หรือข้าวหอมมะลิไทย เป็นดังนี้

(1) ข้าวขาว หรือข้าวกล้อง ให้ออกใบอนุญาตเป็นข้าวขาวหรือข้าวกล้องตามชนิดและชั้นของข้าว แล้วยั่วแฉกรณีรวมทั้งให้สามารถระบุพันธุ์ข้าว อาทิ ข้าวขาว (ข้าวปทุมธานี 1) เป็นต้น

(2) ข้าวหอมมะลิไทย ให้ออกใบอนุญาตเป็น ข้าวหอมมะลิไทย หรือ THAI HOM MALI RICE หรือ THAI JASMINE RICE หรือ THAI FRAGRANT RICE หรือชื่ออื่นที่มีความหมายเดียวกัน ตามชนิด และชั้นของข้าว

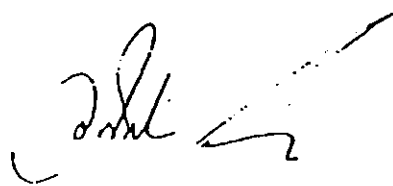
(3) ข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่าง ให้ออกใบอนุญาตเป็นข้าวหอมมะลิไทยผสม หรือ MIXED THAI HOM MALI RICE หรือ MIXED THAI JASMINE RICE หรือ MIXED THAI FRAGRANT RICE หรือชื่ออื่นที่มีความหมายเดียวกัน ตามชนิดและชั้นของข้าวพร้อมทั้งระบุอัตราส่วนการผสมหรือปนของ ข้าวหอมมะลิไทยกับข้าวขาวหรือข้าวกล้อง ซึ่งเป็นข้าวเจ้าพันธุ์อื่นที่ผสมหรือปน แล้วยั่วแฉกรณี

ข้อ 5. ในการขออนุญาตส่งออกข้าวตามข้อ 4 ให้กรมการค้าต่างประเทศ หรือหน่วยงานที่ กระทรวงพาณิชย์มอบหมายดำเนินการตรวจพิสูจน์ว่าข้าวที่ขออนุญาตส่งออก เป็นข้าวขาว ข้าวกล้อง ข้าวหอมมะลิไทย หรือข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่าง ตามประเภท ชนิด หรือชั้นของข้าว ตรงตามที่ ขออนุญาตส่งออกได้ตามควรกรณี

ข้อ 6. บรรดา ประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใด ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้ คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับ ระเบียบนี้

ข้อ 7. ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2545

(นายอดิศักดิ์ โพธิ์รามาภิ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย
พ.ศ. 2544

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสินค้าข้าวหอมมะลิไทยให้เป็นที่ยอมรับและยอมรับในตลาดต่างประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 (1) และ (2) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ.2503 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2522 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้า จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้กำหนดข้าวหอมมะลิไทย เป็นสินค้ามาตรฐาน

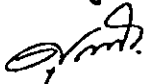
ข้อ 2 ให้กำหนดมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทยไว้ตามรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ข้อ 3 บรรดาประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับของกระทรวงพาณิชย์ที่เกี่ยวกับสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย และมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทยที่ส่งออกไปต่างประเทศ ซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทน

ข้อ 4 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 60 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2544

ท่านาถุดอง

(นายสุภวัติ รุ่งสาคร)

นักวิชาการมาตรฐานสินค้า 6 ว

(ลงชื่อ) อติชัย โพธารามิก

(นายอติชัย โพธารามิก)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไปเล่ม 118 ตอนพิเศษ 109 ง. วันที่ 2 พฤศจิกายน 2544)

หมายเหตุ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2545 เป็นต้นไป

มาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย

ท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐาน และมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย พ.ศ. 2544 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2544

ข้อ 1 คำนิยาม

(1) “ข้าวหอมมะลิไทย” (THAI HOM MALI RICE) หมายถึง ข้าวกล้องและข้าวขาวที่แปรรูปมาจากข้าวเปลือกเจ้า พันธุ์ข้าวหอมที่ไวต่อช่วงแสง ซึ่งผลิตในประเทศไทยในฤดูนาปี และกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศรับรองว่าเป็นพันธุ์ข้าวคอกมะลิ 105 และพันธุ์ กข.15 ซึ่งมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ ขึ้นอยู่กับว่าเป็นข้าวใหม่หรือข้าวเก่า เมื่อหุงเป็นข้าวสวยแล้ว เมล็ดข้าวสวยจะอ่อนนุ่ม

(2) “อไมโลส” (Amylose) หมายถึง แป้งชนิดหนึ่งที่มีอยู่ในเมล็ดข้าว เมื่อหุงแล้วทำให้ข้าวสวยมีความอ่อนนุ่มหรือกระด้าง แตกต่างกันไปตามปริมาณอไมโลส

(3) ข้าว (Rice) หมายถึง ข้าวเจ้าและข้าวเหนียว (*Oryza Sativa* L.) ไม่ว่าจะอยู่ในรูปใด

(4) ข้าวเปลือก (Paddy) หมายถึง ข้าวที่ยังไม่ผ่านการกะเทาะเอาเปลือกออก

(5) ข้าวกล้อง (Cargo rice, Loonzain rice, Brown rice, Husked rice) หมายถึง ข้าวที่ผ่านการกะเทาะเอาเปลือกออกเท่านั้น

(6) ข้าวขาว (White rice) หมายถึง ข้าวที่ได้จากการนำข้าวกล้องเจ้าไปขัดเอารำออกแล้ว

(7) ข้าวเหนียวขาว (White glutinous rice) หมายถึง ข้าวที่ได้จากการนำข้าวกล้องเหนียวไปขัดเอารำออกแล้ว

(8) ส่วนของเมล็ดข้าว (Parts of rice kernels) หมายถึง ส่วนของข้าวเต็มเมล็ดแต่ละส่วนที่แบ่งตามความยาวของเมล็ดออกเป็น 10 ส่วนเท่า ๆ กัน

(9) ข้าวเต็มเมล็ด (Whole kernels) หมายถึง เมล็ดข้าวที่อยู่ในสภาพเต็มเมล็ด ไม่มีส่วนใดหักและให้รวมถึงเมล็ดข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 9 ส่วนขึ้นไป

(10) ค้นข้าว (Head rice) หมายถึง เมล็ดข้าวหักที่มีความยาวมากกว่าข้าวหัก แต่ไม่ถึงความยาวของข้าวเต็มเมล็ด และให้รวมถึงเมล็ดข้าวแตกเป็นซีกที่มีเนื้อที่เหลืออยู่ตั้งแต่ร้อยละ 80 ของเมล็ด

(11) ข้าวหัก (Broken) หมายถึง เมล็ดข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 2.5 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึงความยาวของค้นข้าว และให้รวมถึงเมล็ดข้าวแตกเป็นซีกที่มีเนื้อที่เหลืออยู่ไม่ถึงร้อยละ 80 ของเมล็ด

- (12) ปลายข้าวฉิววัน (Small broken C1) หมายถึง เมล็ดข้าวหักขนาดเล็กที่ร้อนผ่านตะแกรงเบอร์ 7
- (13) ข้าวเมล็ดลีดต่ำกว่ามาตรฐาน (Undermilled Kernels) หมายถึง เมล็ดข้าวที่ผ่านการขัดสีต่ำกว่าระดับการสีที่กำหนดไว้สำหรับข้าวแต่ละชนิด
- (14) ข้าวเมล็ดแดง (Red kernels) หมายถึง เมล็ดข้าวที่มีราสีแดงหุ้มอยู่ทั้งเมล็ดหรือติดอยู่เป็นบางส่วนของเมล็ด
- (15) ข้าวเมล็ดเหลือง (Yellow kernels) หมายถึง เมล็ดข้าวที่มีบางส่วนของเมล็ดกลายเป็นสีเหลืองอย่างชัดเจน
- (16) ข้าวเมล็ดท้องไข (Chalky kernels) หมายถึง เมล็ดข้าวเจ้าที่เป็นสีขาวขุ่นเหมือนชอล์กมีเนื้อที่ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปของเนื้อที่เมล็ดข้าว
- (17) ข้าวเมล็ดเสีย (Damaged kernels) หมายถึง เมล็ดข้าวที่เสียอย่างเห็นได้ชัดแจ้งด้วยตาเปล่าซึ่งเกิดจากความชื้น ความร้อน เชื้อรา แมลง หรืออื่น ๆ
- (18) ข้าวเมล็ดดิบ (Undeveloped kernels) หมายถึง เมล็ดข้าวที่ไม่เจริญเติบโตตามธรรมชาติควรจะเป็น มีลักษณะแฟบแบน
- (19) ข้าวเมล็ดอ่อน (Immature kernels) หมายถึง เมล็ดข้าวที่มีสีเขียวอ่อนได้จากข้าวเปลือกที่ยังไม่แก่
- (20) เมล็ดพืชอื่น (Other seeds) หมายถึง เมล็ดพืชอื่น ๆ ที่มีในเมล็ดข้าว
- (21) วัตถุอื่น (Foreign matter) หมายถึง สิ่งอื่น ๆ ที่มีในข้าวรวมทั้งแกลบและรำที่หลุดจากเมล็ดข้าว
- (22) ระดับการสี (Milling degree) หมายถึง ระดับของการขัดสีข้าว
- (23) สีดีพิเศษ (Extra well milled) หมายถึง การขัดสีเอารำออกทั้งหมดจนเมล็ดข้าวมีลักษณะสวยงามเป็นพิเศษ
- (24) สีดี (Well milled) หมายถึง การขัดสีเอารำออกทั้งหมดจนเมล็ดข้าวมีลักษณะสวยงามดี
- (25) สีดีปานกลาง (Reasonably well milled) หมายถึง การขัดสีเอารำออกเป็นส่วนมากจนเมล็ดข้าวมีลักษณะสวยงามพอสมควร
- (26) สีธรรมดา (Ordinarily milled) หมายถึง การขัดสีเอารำออกแต่เพียงบางส่วน

(27) ตะแกรงเบอร์ 7 (Sieve No.7) หมายถึง ตะแกรงโลหะรูกลม หน้า 0.79 มิลลิเมตร (0.031 นิ้ว) และเส้นผ่านศูนย์กลางรู 1.75 มิลลิเมตร (0.069 นิ้ว)

(28) ร้อยละ หมายถึง ร้อยละโดยน้ำหนัก

ข้อ 2 ให้แบ่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- (1) ข้าวขาว
- (2) ข้าวกล้อง

ข้อ 3 ให้แบ่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยประเภทข้าวขาวออกเป็น 8 ชนิด ดังนี้

- (1) ข้าวขาว 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 1
- (2) ข้าวขาว 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2
- (3) ข้าวขาว 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 3
- (4) ข้าวขาว 5 เปอร์เซ็นต์
- (5) ข้าวขาว 10 เปอร์เซ็นต์
- (6) ข้าวขาว 15 เปอร์เซ็นต์
- (7) ข้าวขาวหักเอววันเลิศพิเศษ
- (8) ข้าวขาวหักเอววันเลิศ

ข้อ 4 ให้แบ่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยประเภทข้าวกล้องออกเป็น 6 ชนิด ดังนี้

- (1) ข้าวกล้อง 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 1
- (2) ข้าวกล้อง 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2
- (3) ข้าวกล้อง 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 3
- (4) ข้าวกล้อง 5 เปอร์เซ็นต์
- (5) ข้าวกล้อง 10 เปอร์เซ็นต์
- (6) ข้าวกล้อง 15 เปอร์เซ็นต์

ข้อ 5 ให้สินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยตามข้อ 2 ข้อ 3 และ ข้อ 4 ต้องมีมาตรฐานดังต่อไปนี้

- (1) มีข้าวหอมมะลิไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 92.0
- (2) มีความชื้นไม่เกินร้อยละ 14.0

(3) มีลักษณะโดยทั่วไป เป็นข้าวเมล็ดขาว มีความขาว ท้องไข่น้อยโดยธรรมชาติ

(4) ไม่มีแมลงที่ยังมีชีวิตอยู่

(5) มีขนาดเมล็ด ดังนี้

- ความยาวเฉลี่ยของข้าวเต็มเมล็ด ที่ไม่มีส่วนใดหักต้องไม่ต่ำกว่า 7.0 มิลลิเมตร
- อัตราส่วนความยาวเฉลี่ยต่อความกว้างเฉลี่ยของข้าวเต็มเมล็ดที่ไม่มีส่วนใดหัก ต้องไม่ต่ำกว่า 3.2 : 1

(6) มีคุณสมบัติทางเคมี ดังนี้

- มีปริมาณอมิโลส ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 13.0 และไม่เกินร้อยละ 18.0 ที่ระดับความชื้นร้อยละ 14.0
- มีค่าการสลายเมล็ดข้าวในค่าง ระดับ 6-7

ข้อ 6 ให้กำหนดมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย ประเภท และชนิดข้าวขาวตามข้อ 3 ไว้ดังต่อไปนี้

(1) ข้าวขาว 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 1

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว และระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60.0

ข้าวหักที่มีความขาวตั้งแต่ 5.0 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 8.0 ส่วน ไม่เกินร้อยละ 4.0

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความขาวตั้งแต่ 8.0 ส่วนขึ้นไป

ข้าวที่อาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดท้องไข่ ไม่เกินร้อยละ 3.0

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 1.5

ข้าวเปลือก ไม่เกิน 5 เมล็ดต่อข้าว 1 กิโลกรัม

ระดับการสี สีพิเศษ

(2) ข้าวขาว 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าวและระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60.0

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 5.0 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 8.0 ส่วน
ไม่เกินร้อยละ 4.5 ในจำนวนนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง 5.0 ส่วน
และไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ 7 ไม่เกินร้อยละ 0.5 และปลายข้าวขาวสีวัน
ไม่เกินร้อยละ 0.1

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 8.0 ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ 0.2
ข้าวเมล็ดท้องไข ไม่เกินร้อยละ 6.0
ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ 0.25
ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 1.5
ข้าวเปลือก ไม่เกิน 7 เมล็ดต่อข้าว 1 กิโลกรัม
ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ
หลายอย่างรวมกัน ไม่เกินร้อยละ 0.2

ระดับการสี สีพิเศษ

(3) ข้าวขาว 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 3

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว และระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60.0
ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 5.0 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 8.0 ส่วน
ไม่เกินร้อยละ 5.0 ในจำนวนนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง 5.0 ส่วน
และไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ 7 ไม่เกินร้อยละ 0.5 และปลายข้าวขาวสีวัน
ไม่เกินร้อยละ 0.1

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 8.0 ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ 0.2
ข้าวเมล็ดท้องไข ไม่เกินร้อยละ 6.0
ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ 0.25
ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 1.5
ข้าวเปลือก ไม่เกิน 7 เมล็ดต่อข้าว 1 กิโลกรัม

ข้าวเมล็ดลึบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพิเศษ และวัตถุดิบ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันไม่เกินร้อยละ 0.2

ระดับการสี สีพิเศษ

(4) ข้าวขาว 5 เปอร์เซ็นต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว และระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60.0

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 3.5 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 7.5 ส่วน

ไม่เกินร้อยละ 7.0 ในจำนวนนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง 3.5 ส่วน

และไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ 7 ไม่เกินร้อยละ 0.5 และปลายข้าวขาวสีวัน

ไม่เกินร้อยละ 0.1

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 7.5 ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเมล็ดแดงและหรือข้าวเมล็ดสีต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่เกินร้อยละ 2.0

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ 0.5

ข้าวเมล็ดท้องไข ไม่เกินร้อยละ 6.0

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ 0.25

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 1.5

ข้าวเปลือก ไม่เกิน 10 เมล็ดต่อข้าว 1 กิโลกรัม

ข้าวเมล็ดลึบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพิเศษ และวัตถุดิบ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันไม่เกินร้อยละ 0.3

ระดับการสี สีดี

(5) ข้าวขาว 10 เปอร์เซ็นต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว และระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55.0

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 3.5 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 7.0 ส่วน

ไม่เกินร้อยละ 12.0 ในจำนวนนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง 3.5 ส่วน

และไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ 7 ไม่เกินร้อยละ 0.7 และปลายข้าวขาวสีวัน
ไม่เกินร้อยละ 0.3

นอกนั้นเป็นคั้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 7.0 ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเมล็ดแดงและหรือข้าวเมล็ดสีต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่เกินร้อยละ 2.0

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเมล็ดท้องไข่ ไม่เกินร้อยละ 7.0

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ 0.5

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 1.5

ข้าวเปลือก ไม่เกิน 15 เมล็ดต่อข้าว 1 กิโลกรัม

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ
หลายอย่างรวมกันไม่เกินร้อยละ 0.4

ระดับการสี สี

(6) ข้าวขาว 15 เปอร์เซนต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว และระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55.0

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 3.0 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 6.5 ส่วน

ไม่เกินร้อยละ 17.0 ในจำนวนนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง 3.0 ส่วน

และไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ 7 ไม่เกินร้อยละ 2.0 และปลายข้าวขาวสีวัน

ไม่เกินร้อยละ 0.5

นอกนั้นเป็นคั้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 6.5 ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเมล็ดแดงและหรือข้าวเมล็ดสีต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่เกินร้อยละ 5.0

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเมล็ดท้องไข่ ไม่เกินร้อยละ 7.0

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 2.0

ข้าวเปลือก ไม่เกิน 15 เมล็ดต่อข้าว 1 กิโลกรัม

ข้าวเมล็ดกลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันไม่เกินร้อยละ 0.4

ระดับการสี สีคิปานกลาง

(7) ข้าวขาวหักเอวันเลิศพิเศษ

ต้องเป็นข้าวที่ได้จากการสีข้าวขาว 100 เปอร์เซ็นต์ และมีส่วนผสมของเมล็ดข้าวดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง 5.0 ส่วน และไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ 7
ไม่เกินร้อยละ 10.0 นอกนั้นเป็นข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 5.0 ส่วนขึ้นไป
ในจำนวนทั้งหมดนี้อาจมีข้าวเต็มเมล็ดได้ไม่เกินร้อยละ 15.0 และ
ปลายข้าวขาวสีวันไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเหนียวขาวไม่เกินร้อยละ 1.5 ในจำนวนนี้อาจมีปลายข้าวเหนียวขาว
สีวันไม่เกินร้อยละ 0.5

วัตถุอื่นไม่เกินร้อยละ 0.5

(8) ข้าวขาวหักเอวันเลิศ

ต้องเป็นข้าวที่ได้จากการสีข้าวขาว 100 เปอร์เซ็นต์ ข้าวขาว 5 เปอร์เซ็นต์
และข้าวขาว 10 เปอร์เซ็นต์ และมีส่วนผสมของเมล็ดข้าวดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง 6.5 ส่วน และไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ 7 ทั้งจำนวน
ในจำนวนทั้งหมดนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 6.5 ส่วนขึ้นไป
และข้าวเต็มเมล็ดรวมกันไม่เกินร้อยละ 15.0 และปลายข้าวขาวสีวัน
ไม่เกินร้อยละ 5.0

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเหนียวขาวไม่เกินร้อยละ 1.5 ในจำนวนนี้อาจมีปลายข้าวเหนียวขาว
สีวันไม่เกินร้อยละ 0.5

วัตถุอื่นไม่เกินร้อยละ 0.5

ข้อ 7 ให้กำหนดมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย ประเภท และชนิดข้าวกล้อง ตามข้อ 4 ไว้ดังต่อไปนี้

(1) ข้าวกล้อง 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 1

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80.0

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 5.0 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 8.0 ส่วน

ไม่เกินร้อยละ 4.0

นอกนั้นเป็นคั้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 8.0 ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ 0.5

ข้าวเมล็ดท้องไข่ ไม่เกินร้อยละ 3.0

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ 0.5

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 1.5

ข้าวเปลือก ไม่เกินร้อยละ 0.5

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ หลายอย่างรวมกันไม่เกินร้อยละ 3.0

(2) ข้าวกล้อง 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80.0

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 5.0 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 8.0 ส่วน

ไม่เกินร้อยละ 4.5

นอกนั้นเป็นคั้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 8.0 ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง ไม่เกินร้อยละ 1.5

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ 0.75

ข้าวเมล็ดท้องไข่ ไม่เกินร้อยละ 6.0

ข้าวเมล็ดเล็ย ไม่เกินร้อยละ 0.75

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 1.5

ข้าวเปลือก ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ
หลายอย่างรวมกันไม่เกินร้อยละ 5.0

(3) ข้าวกล้อง 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 3

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80.0

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 5.0 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 8.0 ส่วน
ไม่เกินร้อยละ 5.0

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 8.0 ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง ไม่เกินร้อยละ 2.0

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ 0.75

ข้าวเมล็ดท้องไข ไม่เกินร้อยละ 6.0

ข้าวเมล็ดเล็ย ไม่เกินร้อยละ 0.75

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 1.5

ข้าวเปลือก ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ
หลายอย่างรวมกันไม่เกินร้อยละ 5.0

(4) ข้าวกล้อง 5 เปอร์เซ็นต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75.0

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 3.5 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 7.5 ส่วน
ไม่เกินร้อยละ 7.0

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 7.5 ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง ไม่เกินร้อยละ 2.0

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเมล็ดท้องไข ไม่เกินร้อยละ 6.0

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 1.5

ข้าวเปลือก ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน ไม่เกินร้อยละ 6.0

(5) ข้าวกล้อง 10 เปอร์เซนต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70.0

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 3.5 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 7.0 ส่วน ไม่เกินร้อยละ 12.0

นอกนั้นเป็นคั้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 7.0 ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง ไม่เกินร้อยละ 2.0

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเมล็ดท้องไข ไม่เกินร้อยละ 7.0

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 1.5

ข้าวเปลือก ไม่เกินร้อยละ 2.0

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน ไม่เกินร้อยละ 7.0

(6) ข้าวกล้อง 15 เปอร์เซนต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 65.0

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ 3.0 ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 6.5 ส่วน
ไม่เกินร้อยละ 17.0

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ 6.5 ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่ยาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง ไม่เกินร้อยละ 5.0

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ 1.0

ข้าวเมล็ดท้องไข ไม่เกินร้อยละ 7.0

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ 1.5

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ 2.5

ข้าวเปลือก ไม่เกินร้อยละ 2.0

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ
หลายอย่างรวมกันไม่เกินร้อยละ 8.0

ข้อ 8 ในกรณีที่มีการซื้อขายสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่าง หรือมี
เงื่อนไขคุณภาพไม่เป็นไปตามประเภท และหรือชนิดของสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยที่กำหนด
ไว้ในข้อ 6 และข้อ 7 สินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยนั้น จะต้องมีความมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในข้อ 5
และมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าตัวอย่างหรือข้อกำหนดที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกันไว้ และต้องได้รับความเห็นชอบ
จากสำนักงานมาตรฐานสินค้า

ข้อ 9 การวินิจฉัยเกี่ยวกับมาตรฐานหรือคุณภาพของสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย
ให้ถือผลการตรวจสอบและวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยของหน่วยงานที่สำนัก
งานมาตรฐานสินค้ามอบหมาย หรือของผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้านั้น เป็นเกณฑ์

ในกรณีที่มิมีปัญหาข้อโต้แย้งเกี่ยวกับผลการวินิจฉัย ให้ถือผลการตรวจสอบและ
วิเคราะห์ตัวอย่างของหน่วยงานที่สำนักงานมาตรฐานสินค้ามอบหมายแห่งใดแห่งหนึ่งแล้วแต่กรณี
เป็นที่สุด

ข้อ 10 ในกรณีส่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยออกโดยบรรจุกระสอบหรือ
ภาชนะบรรจุอื่นใด ให้ผู้ทำการค้าขายออกแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุที่ใช้บรรจุหุ้มห่อ ตลอดจนการ
เย็บ ปิดผนึก ไว้ในคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าด้วย

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย

(ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2544 ไปแล้ว นั้น

เพื่อให้การกำหนดมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทยเป็นไปด้วยความเหมาะสม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 (2) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าฯ พ.ศ. 2503 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าฯ พ.ศ. 2522 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยคำแนะนำของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความในข้อ 1 (1) ของมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทยท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย พ.ศ. 2544 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2544 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" ข้อ 1 (1) " ข้าวหอมมะลิไทย " (THAI HOM MALI RICE หรือ THAI JASMINE RICE หรือ THAI FRAGRANT RICE หรือชื่ออื่นที่มีความหมายเดียวกันไม่ว่าจะมีคำที่มีความหมายว่า "ไทย" หรือไม่ก็ตาม) หมายถึง ข้าวกล้อง และข้าวขาวที่แปรรูปมาจากข้าวเปลือกเจ้าพันธุ์ข้าวหอมที่ไวต่อช่วงแสง ซึ่งผลิตในประเทศไทยในฤดูนาปี และกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศรับรองว่าเป็นพันธุ์ข้าวหอมมะลิ 105 และพันธุ์ กข.15 ซึ่งมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ ขึ้นอยู่กับว่าเป็นข้าวใหม่หรือ ข้าวเก่า เมื่อหุงเป็นข้าวสวยแล้ว เมล็ดข้าวสวยจะอ่อนนุ่ม "

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความในข้อ 8 ของมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทยท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย พ.ศ. 2544 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2544 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" ข้อ 8 ในกรณีที่มีการซื้อขายสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่าง ซึ่งหมายความว่าถึงข้าวหอมมะลิไทยผสม (MIXED THAI HOM MALI RICE หรือ MIXED THAI JASMINE RICE หรือ

MIXED THAI FRAGRANT RICE หรือชื่ออื่นที่มีความหมายเดียวกันไม่ว่าจะมีคำที่มีความหมายว่า "ไทย" หรือ "ไม้มก" (ตาม) สันค้ำมาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่างนั้น ต้องมีมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในข้อ 5 ของประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสันค้ำมาตรฐานและมาตรฐานสันค้ำข้าวหอมมะลิไทย พ.ศ. 2544 ยกเว้น ข้อ 5 (1) โดยต้องมีข้าวหอมมะลิไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และข้าวขาว หรือข้าวกล้อง ซึ่งเป็นข้าวเจ้าพันธุ์อื่นผสม หรือปน แล้วแต่กรณี ต้องมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าข้าวตามประเภท ชนิด และชั้นเดียวกันกับข้าวหอมมะลิไทย นั้น

ผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสันค้ำมาตรฐาน ต้องแจ้งรายละเอียดตามวรรคแรกไว้ในคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสันค้ำ ทั้งนี้ต้องแสดงข้อความเป็นภาษาอังกฤษว่า MIXED THAI HOM MALI RICE หรือ MIXED THAI JASMINE RICE หรือ MIXED THAI FRAGRANT RICE หรือชื่ออื่นที่มีความหมายเดียวกันให้ชัดเจนบนวัตถุที่ใช้ในการบรรจุ หีบห่อ พร้อมทั้งระบุอัตราส่วนการผสม หรือปน ของข้าวหอมมะลิไทยกับข้าวขาวหรือข้าวกล้อง ซึ่งเป็นข้าวเจ้าพันธุ์อื่นที่มีใช้ข้าวหอมมะลิไทย แล้วแต่กรณีไว้ด้วย "

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 9 ของมาตรฐานสันค้ำข้าวหอมมะลิไทยท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสันค้ำมาตรฐานและมาตรฐานสันค้ำข้าวหอมมะลิไทย พ.ศ. 2544 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2544 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" ข้อ 9 การวินิจฉัยเกี่ยวกับมาตรฐานหรือคุณภาพของสันค้ำมาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยหรือข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่าง ให้ถือผลการตรวจสอบและวิเคราะห์ตัวอย่างสันค้ำมาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยหรือข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่าง ของสำนักงานมาตรฐานสันค้ำหรือหน่วยงานที่สำนักงานมาตรฐานสันค้ำมอบหมายเป็นเกณฑ์

ในกรณีที่มีปัญหาข้อโต้แย้งเกี่ยวกับผลการวินิจฉัยให้ถือผลการตรวจสอบและวิเคราะห์ตัวอย่างของสำนักงานมาตรฐานสันค้ำหรือหน่วยงานที่สำนักงานมาตรฐานสันค้ำมอบหมายแล้วแต่กรณีเป็นที่สุด "

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความในข้อ 10 ของมาตรฐานสันค้ำข้าวหอมมะลิไทยท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสันค้ำมาตรฐานและมาตรฐานสันค้ำข้าวหอมมะลิไทย พ.ศ. 2544 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2544 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" ข้อ 10 ในกรณีส่งสันค้ำมาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยหรือข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่างออกโดยบรรจุกระสอบหรือภาชนะอื่นใดให้ผู้ทำการค้าขายออกแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุที่ใช้บรรจุหีบห่อ ตลอดจนการเย็บ ปิดผนึก ไว้ในคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสันค้ำด้วย "

ข้อ 5 ในกรณีที่สันค้ำมีสันค้ำข้าวหอมมะลิไทยผสม หรือปน อยู่ไม่เกินร้อยละ 8 ไม่ถือว่าเป็นสันค้ำมาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยหรือสันค้ำข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่างหรือเป็นสันค้ำที่ผิดมาตรฐานตามประกาศฉบับนี้

ข้อ 6 ในกรณีที่มีการซื้อขายข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่าง ซึ่งหมายความว่าข้าวหอมมะลิไทยผสม (MIXED THAI HOM MALI RICE หรือ MIXED THAI JASMINE RICE หรือ MIXED THAI FRAGRANT RICE หรือชื่ออื่นที่มีความหมายเดียวกันไม่ว่าจะมีคำที่มีความหมายว่า "ไทย" หรือไม่ก็ตาม) และผู้ซื้อผู้ขายได้ทำสัญญาซื้อขาย หรือมีคำสั่งซื้อไว้ก่อนวันที่ 28 พฤษภาคม 2545 สินค้าข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่างนั้น ต้องมีมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในข้อ 5 ของประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย พ.ศ. 2544 ยกเว้น ข้อ 5 (1) โดยอัตราส่วนการผสมหรือปนจะอนุโลมให้มีข้าวหอมมะลิไทยกับข้าวขาวหรือข้าวกล้อง ซึ่งเป็นข้าวเจ้าพันธุ์อื่นผสมหรือปนได้ แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ ผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐานจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดใน " ข้อ 8 วรรคสอง " ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อ 2 ของประกาศฉบับนี้ และต้องส่งข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่างออกไปนอกราชอาณาจักรภายในวันที่ 30 กันยายน 2545

ข้อ 7 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

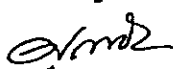
ประกาศ ณ วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2545

(ลงชื่อ) อภิสิทธิ์ โทธารามิก

(นายอภิสิทธิ์ โทธารามิก)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สำเนาถูกต้อง

(นายสุภาวดี รุ่งสาคร)

นักวิชาการมาตรฐานสินค้า 6 ว

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษานับประกาศทั่วไป เล่ม 119 ตอนที่ 55 ง. วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2545)

หน้า ๑

เล่ม ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๑๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๔ มีนาคม ๒๕๔๕

ระเบียบกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง การจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาภาษีไปสหภาพยุโรป

พ.ศ. ๒๕๔๕

ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๐๕ กำหนดห้ามมิให้ส่งข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ข้าวเหนียว ปลายข้าว รำข้าว และสิ่งใดๆ ที่แปรสภาพจากข้าวทุกชนิด แต่ไม่รวมแะแซ ออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี หรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมาย และตามความตกลงระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป เพื่อระงับข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการขยายสมาชิกภาพ และการที่สหภาพยุโรปใช้ราคาอ้างอิงในการคำนวณภาษีนำเข้าข้าวโดยสหภาพยุโรป ตกลงให้การชดเชยด้วยการยกเว้นภาษีหรือลดหย่อนภาษีสำหรับการนำเข้าข้าวบางประเภท บางชนิดจากประเทศไทย นั้น

เพื่อให้การจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาภาษีไปสหภาพยุโรป เป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ วรรคท้ายของพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ และความในข้อ ๓ ข้อ ๔ (๑) (๓) (๗) และข้อ ๕ (๒) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัด

หน้า ๒

เล่ม ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๑๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๔๕

สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาท้ายไปสหภาพยุโรป พ.ศ. ๒๕๔๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก “ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วย การออกหนังสือรับรองการส่งออกข้าวที่ส่งไปสหภาพยุโรป พ.ศ. ๒๕๔๓”

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้ส่งออก” หมายความว่า ผู้ส่งออกข้าวไปสหภาพยุโรปตามระเบียบนี้

“ส่วนจัดสรร” หมายความว่า ปริมาณข้าวที่ผู้ส่งออกได้รับจัดสรรเพื่อขอรับหลักฐานแสดงการได้รับสิทธิส่งออกข้าวภายใต้โควตาท้ายไปสหภาพยุโรป

“ข้าวขาว” หมายความว่า ข้าวขาว ข้าวขาวหอม ชนิด ๑๐๐% และให้รวมถึงข้าวงึ่งชนิด ๑๐๐% ตามพิกัดอัตราศุลกากร HS ประเภทที่ ๑๐๐๖.๓๐

“ข้าวกล้อง” หมายความว่า ข้าวกล้องตามพิกัดอัตราศุลกากร HS ประเภทที่ ๑๐๐๖.๒๐

“ข้าวหัก” หมายความว่า ข้าวหักตามพิกัดอัตราศุลกากร HS ประเภทที่ ๑๐๐๖.๔๐ และให้หมายความรวมถึง ข้าวขาวตามพิกัดอัตราศุลกากร HS ประเภทที่ ๑๐๐๖.๓๐ ชนิด ๒๐% - ๕๕% ด้วย

หน้า ๓

เล่ม ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๑๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๕๕

ข้อ ๕ การขออนุญาตส่งออกข้าวภายใต้โควตาท้ายไปสหภาพยุโรปจะต้องเป็นผู้ส่งออกที่ได้รับจัดสรรปริมาณข้าวเพื่อส่งออกภายใต้โควตาท้ายไปสหภาพยุโรป

ข้อ ๖ ชนิด ประเภท และปริมาณข้าวที่จะจัดสรรการส่งออกภายใต้โควตาท้ายไปสหภาพยุโรปตามที่สหภาพยุโรปได้ตกลงให้ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีนำเข้าสำหรับแต่ละปีปฏิทิน ดังนี้

๖.๑ ข้าวขาว ปริมาณ ๒๑,๔๕๕ ตัน

๖.๒ ข้าวกล้อง ปริมาณ ๑,๘๑๒ ตัน

๖.๓ ข้าวหัก ปริมาณ ๔๑,๖๐๐ ตัน

ข้อ ๗ จะจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาท้ายไปสหภาพยุโรปให้แก่ผู้ส่งออกแต่ละราย ดังนี้

๗.๑ ให้แบ่งปริมาณข้าวตามข้อ ๖ ที่จะจัดสรรออกเป็นงวดๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของสหภาพยุโรป ดังนี้

	ปริมาณ : ตัน		
	<u>งวดที่ ๑</u>	<u>งวดที่ ๒</u>	<u>งวดที่ ๓</u>
	<u>(มกราคม)</u>	<u>(เมษายน)</u>	<u>(กรกฎาคม)</u>
ข้าวขาว	๑๐,๗๒๗	๕,๓๖๔	๕,๓๖๔
ข้าวกล้อง	-	๑,๘๑๒	-
ข้าวหัก	๒๕,๑๒๐	-	๑๒,๔๘๐

สำหรับปี ๒๕๕๕ จะจัดสรรปริมาณข้าวขาวตามข้อ ๖.๑ ร้อยละ ๗๐ ของปริมาณข้าวขาวจำนวน ๒๑,๔๕๕ ตัน ที่สหภาพยุโรปได้ตกลงยกเว้นภาษีนำเข้าให้แก่ผู้ส่งออกที่มีประวัติการส่งออกข้าวขาว

หน้า ๔

เล่ม ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๑๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๕ มีนาคม ๒๕๕๕

๗.๒ ให้จัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาภาษีไปสหภาพยุโรป สำหรับข้าวขาว หรือข้าวกล้อง หรือข้าวหัก ให้แก่ผู้ส่งออกที่มีประวัติการส่งออก ข้าวขาว หรือข้าวกล้อง หรือข้าวหัก แล้วแต่กรณี ไปสหภาพยุโรปในช่วง ๓ ปีย้อนหลัง โดยแต่ละรอบปีเริ่มระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนกรกฎาคมของปีถัดไป หักออกด้วย ส่วนจัดสรรสำหรับข้าวแต่ละชนิดของปีก่อนการจัดสรรแต่ละรอบปี และส่วนจัดสรร ที่รับโอนจากผู้ส่งออกรายอื่น เว้นแต่ส่วนจัดสรรที่ได้โอนให้แก่ผู้ส่งออกรายอื่น เป็นฐานในการจัดสรร

๗.๓ จะแจ้งผลการจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาภาษี ไปสหภาพยุโรปตามข้อ ๗.๒ ให้ผู้ส่งออกทราบ โดยประกาศกรมการค้าต่างประเทศ ถ้ามีปริมาณจัดสรรคงเหลือ เนื่องจากผู้ได้รับการจัดสรร ตามวรรคก่อนสละสิทธิ์ให้นำปริมาณคงเหลือไปจัดสรรให้ผู้มีสิทธิตามข้อ ๗.๒

ข้อ ๘ ให้ผู้ส่งออกที่ได้รับการจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาภาษี ไปสหภาพยุโรปปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๘.๑ ผู้ส่งออกที่ได้รับแจ้งส่วนจัดสรรในแต่ละงวดตามข้อ ๗.๓ ให้ยื่นขอหลักฐานแสดงการได้รับสิทธิส่งออกข้าวภายใต้โควตาภาษีไปสหภาพยุโรป ตามแบบตามความตกลงระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป (Export Certificate) เพื่อนำไปประกอบการขอใบอนุญาตนำเข้า (Import License) จากสหภาพยุโรป ทั้งนี้ จะต้องยื่นขอหลักฐานดังกล่าวให้เสร็จสิ้นภายในวันที่สหภาพยุโรปเปิดให้ยื่น ขอใบอนุญาตนำเข้า (Import License) ในงวดนั้นๆ

๘.๒ ผู้ส่งออกที่ได้รับหลักฐานตามข้อ ๘.๑ ไปแล้ว แต่มีเหตุขัดข้อง ไม่อาจนำไปใช้ประกอบการขอใบอนุญาตการนำเข้า (Import License) จากสหภาพยุโรป

หน้า ๕

เล่ม ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๑๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๕ มีนาคม ๒๕๔๕

ทันกำหนดเวลาในงวดที่กำหนดไว้และประสงค์จะยกเลิกหลักฐานเพื่อคงสิทธิสำหรับการส่งออกในงวดต่อไป ก็ให้กระทำได้ โดยแจ้งการยกเลิกเป็นหนังสือ พร้อมนำส่งต้นฉบับหลักฐานดังกล่าวให้แก่กรมการค้าต่างประเทศก่อนการขอรับหลักฐานฉบับใหม่

๘.๓ ห้ามมิให้ผู้ส่งออกที่ได้รับส่วนจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้

โควตาภาษีไปสหภาพยุโรปโอนส่วนจัดสรร

ข้อ ๕ ผู้ส่งออกที่ได้รับส่วนจัดสรรต้องส่งข้าวตามปริมาณที่ได้รับการจัดสรรออกไปสหภาพยุโรปให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาที่จะทำให้ไม่เสียสิทธิตามที่ได้รับจากสหภาพยุโรป และจะต้องส่งเอกสารที่แสดงว่าได้ส่งข้าวออกไปยังสหภาพยุโรปจริงตามที่กรมการค้าต่างประเทศประกาศกำหนด

สำหรับผู้ส่งออกข้าวนอกโควตาภาษีไปสหภาพยุโรปจะต้องส่งเอกสารที่แสดงว่าได้ส่งออกไปยังสหภาพยุโรปตามที่กรมการค้าต่างประเทศประกาศกำหนดด้วย

ข้อ ๑๐ ผู้ส่งออกที่ฝ่าฝืนระเบียบตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง จะต้องถูกตัดปริมาณข้าวที่จะพึงได้รับการจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาภาษีไปสหภาพยุโรปในปีถัดไปตามที่กระทรวงพาณิชย์เห็นสมควร

ข้อ ๑๑ ในกรณีตรวจพบว่า ผู้ส่งออกรายใดมิได้ส่งข้าวไปสหภาพยุโรปตามเอกสารที่ได้แสดงต่อกรมการค้าต่างประเทศตามข้อ ๕ จริง ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำการใดๆ ที่เป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศ

ข้อ ๑๒ ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

อดิศักดิ์ โพธิ์รามิก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ระเบียบกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง การจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาทันทีไปสหภาพยุโรปสำหรับปี 2546

พ.ศ. 2546

.....

ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกป่นนกกพรธนาจักรซึ่งกินค้ำบางอย่าง (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2490 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การส่งสินค้าออกไปนกกพรธนาจักร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2509 กำหนดห้ามมิให้ส่งข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ข้าวเหนียว ปดขข้าว ร้าข้าว และสิ่งใดๆ ที่แปรสภาพจากข้าวทุกชนิด แต่ไม่รวมแะแะ แะออกไปนกกพรธนาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมาย และตามความตกลงระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป เพื่อระงับข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการขยายสมาชิกภาพและการที่สหภาพยุโรปใช้ราคาอ้างอิงในการคำนวณการนำเข้าข้าวโดยสหภาพยุโรปตกลงให้การช่วยเหลือด้วยการยกเว้นภาษีหรือลดหย่อนภาษีสำหรับการนำเข้าข้าวบางประเภท บางชนิดจากประเทศไทย นั้น

เพื่อให้การจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาทันทีไปสหภาพยุโรป เป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 วรรคท้ายของพระราชบัญญัติการส่งออกป่นนกกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และความในข้อ 3. ข้อ 4 (1) (3) (7) และ ข้อ 5 (2) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติการส่งออกป่นนกกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 มาตรา 48 และ มาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ เรื่องการจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาทันทีไปสหภาพยุโรปสำหรับปี 2546 พ.ศ. 2546”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิก “ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ เรื่องการจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาทันทีไปสหภาพยุโรป พ.ศ. 2545”

ข้อ 4. ในระเบียบนี้

"ผู้ส่งออก" หมายความว่า ผู้ส่งออกข้าวไปสหภาพยุโรปตามระเบียบนี้

"ส่วนจัดสรร" หมายความว่า ปริมาณข้าวที่ผู้ส่งออกได้รับจัดสรรเพื่อขอรับหลักฐานแสดงการได้รับสิทธิส่งออกข้าวภายใต้โควตาทันไปสหภาพยุโรป

"ข้าวขาว" หมายความว่า ข้าวขาว ข้าวขาวหอม ชนิด 100% และให้รวมถึงข้าวนี้ชนิด 100% ตามพิกัดอัตราศุลกากร HS ประเภทที่ 1006.30

"ข้าวกล้อง" หมายความว่า ข้าวกล้องตามพิกัดอัตราศุลกากร HS ประเภทที่ 1006.20

"ข้าวหัก" หมายความว่า ข้าวหักตามพิกัดอัตราศุลกากร HS ประเภทที่ 1006.40 และให้หมายความรวมถึง ข้าวขาวตามพิกัดอัตราศุลกากร HS ประเภทที่ 1006.30 ชนิด 20% - 55% ด้วย

ข้อ 5. การขออนุญาตส่งออกข้าวภายใต้โควตาทันไปสหภาพยุโรปจะต้องเป็นผู้ส่งออกที่ได้รับจัดสรรปริมาณข้าวเพื่อส่งออกภายใต้โควตาทันไปสหภาพยุโรป

ข้อ 6. ชนิด ประเภท และปริมาณข้าวที่จะจัดสรรการส่งออกภายใต้โควตาทันไปสหภาพยุโรปตามที่สหภาพยุโรปได้ตกลงให้ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีนำเข้าในปี 2546 มีรายละเอียดดังนี้

6.1 ข้าวขาว ปริมาณ 21,455 ตัน

6.2 ข้าวกล้อง ปริมาณ 1,812 ตัน

6.3 ข้าวหัก ปริมาณ 41,600 ตัน

ข้อ 7. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการปันส่วนของสหภาพยุโรปได้แบ่งปริมาณข้าวตามข้อ 6 ออกเป็นงวดๆ ดังนี้

	งวดที่ 1	งวดที่ 2	ปริมาณ : ตัน
	(มกราคม)	(เมษายน)	งวดที่ 3
			(กรกฎาคม)
ข้าวขาว	10,727	5,364	5,364
ข้าวกล้อง	-	1,812	
ข้าวหัก	29,120	-	12,480

ทั้งนี้ ปริมาณข้าวที่ใช้ไม่หมดในแต่ละงวดสามารถนำไปสมทบนำเข้าในงวดถัดไปได้

ข้อ 8. ให้จัดสรรปริมาณข้าวขาวตามข้อ 6.1 ร้อยละ 50 ของปริมาณข้าวขาว จำนวน 21,455 ตัน ส่วนข้าวกล้อง ข้าวหัก ตามข้อ 6.2 และ 6.3 ให้จัดสรรเต็มตามปริมาณที่สหภาพยุโรปได้ตกลงยกเว้นและลดหย่อนภาษีนำเข้า ทั้งนี้ ให้จัดสรรแก่ผู้ส่งออกที่มีประวัติการส่งออกข้าวขาวหรือข้าวกล้องหรือข้าวหักแล้วแต่กรณี

ข้อ 9. ให้จัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาทันทีไปสหภาพยุโรปสำหรับข้าวขาวหรือข้าวกล้องหรือข้าวหัก ให้แก่ผู้ส่งออกที่มีประวัติการส่งออกข้าวขาว หรือข้าวกล้อง หรือข้าวหัก แล้วแต่กรณีไปสหภาพยุโรปในช่วง 3 ปีย้อนหลัง โดยแต่ละรอบปีเริ่มระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนกรกฎาคมของปีถัดไป หักออกด้วยส่วนจัดสรรสำหรับข้าวแต่ละชนิดของปีก่อนการจัดสรรแต่ละรอบปี และส่วนจัดสรรที่รับโอนจากผู้ส่งออกรายอื่น เว้นแต่ส่วนจัดสรรที่ได้โอนให้แก่ผู้ส่งออกรายอื่น เป็นฐานในการจัดสรร

ข้อ 10. จะแจ้งผลการจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาทันทีไปสหภาพยุโรปตามข้อ 9 ให้ผู้ส่งออกทราบ โดยประกาศกรมการค้าต่างประเทศ

ถ้ามีปริมาณจัดสรรคงเหลือ เนื่องจากผู้ได้รับการจัดสรรตามวรรคก่อนสละสิทธิ ให้นำปริมาณคงเหลือไปจัดสรรให้ผู้มีสิทธิตามข้อ 9

ข้อ 11. ให้ผู้ส่งออกที่ได้รับการจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาทันทีไปสหภาพยุโรปปฏิบัติตามต่อไปนี้

11.1 ผู้ส่งออกที่ได้รับแจ้งส่วนจัดสรรตามข้อ 10 ให้ยื่นขอหลักฐานแสดงการได้รับสิทธิส่งออกข้าวภายใต้โควตาทันทีไปสหภาพยุโรปตามแบบตามความตกลงระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป (Export Certificate) เพื่อนำไปประกอบการขอใบอนุญาตนำเข้า (Import License) จากสหภาพยุโรป ทั้งนี้ จะต้องยื่นขอหลักฐานดังกล่าวให้เสร็จสิ้นภายในวันที่สหภาพยุโรปเปิดให้ยื่นขอใบอนุญาตนำเข้า (Import License) ในแต่ละงวด

11.2 ผู้ส่งออกที่ได้รับหลักฐานตามข้อ 11.1 ไปแล้ว แต่มีเหตุขัดข้องไม่อาจนำไปใช้ประกอบการขอใบอนุญาตการนำเข้า (Import License) จากสหภาพยุโรปทันกำหนดเวลาในงวดที่กำหนดไว้และประสงค์จะยกเลิกหลักฐานเพื่อคงสิทธิสำหรับการส่งออกในงวดต่อไป ก็ให้กระทำได้ โดยแจ้งการยกเลิกเป็นหนังสือ พร้อมนำส่งต้นฉบับหลักฐานดังกล่าวให้แก่กรมการค้าต่างประเทศก่อนการขอรับหลักฐานฉบับใหม่

ข้อ 12. การโอนปริมาณการจัดสรร

ผู้ส่งออกที่ได้รับส่วนจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาทันทีไปสหภาพยุโรปปริมาณไม่เกิน 100 ตัน สำหรับข้าวแต่ละชนิด สามารถโอนปริมาณส่วนจัดสรรให้แก่ผู้ส่งออกรายอื่นได้ โดยทำเป็นหนังสือตามแบบที่กรมการค้าต่างประเทศกำหนด

ผู้ส่งออกที่ได้รับโอนปริมาณส่วนจัดสรรตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับโอนไปซึ่งสิทธิ และหน้าที่ และการะที่ที่มีตามระเบียบนี้ นับตั้งแต่วันโอน

ข้อ 13. ผู้ส่งออกที่ได้รับส่วนจัดสรรต้องส่งข้าวตามปริมาณที่ได้รับการจัดสรรออกไปสหภาพยุโรป ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาที่จะทำให้ไม่เสียสิทธิตามที่ได้รับจากสหภาพยุโรป และจะต้องส่งเอกสารที่แสดงว่า ได้ส่งข้าวออกไปยังสหภาพยุโรปจริง ตามที่กรมการค้าต่างประเทศประกาศกำหนด

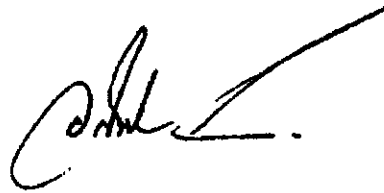
สำหรับผู้ส่งออกข้าวนอกโควตาก็ไปสหภาพยุโรปจะต้องส่งเอกสารที่แสดงว่าได้ส่งออกข้าว ไปยังสหภาพยุโรปตามที่กรมการค้าต่างประเทศประกาศกำหนดด้วย

ข้อ 14. ผู้ส่งออกที่ฝ่าฝืนระเบียบตามข้อ 13 วรรคหนึ่ง จะต้องถูกตัดปริมาณข้าวที่จะพึงได้รับการจัดสรรปริมาณข้าวส่งออกภายใต้โควตาก็ไปสหภาพยุโรปในปีถัดไป ตามที่กระทรวงพาณิชย์เห็นสมควร

ข้อ 15. ในกรณีตรวจพบว่า ผู้ส่งออกรายใดมิได้ส่งออกข้าวไปสหภาพยุโรปตามเอกสารที่ได้แสดงต่อกรมการค้าต่างประเทศตามข้อ 13 จริง ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำการใดๆ ที่เป็นผลเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศ

ข้อ 16. ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546

(นายอดิษฐ์ ไพชรามิก)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

รายละเอียดการใช้ชื่อย่อ

ชื่อเต็ม

- ๑) พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามา
ในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒
- ๒) พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๙
- ๓) พระราชกฤษฎีกา ควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักร
ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๔๙๐
- ๔) ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ เรื่อง
การส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙
- ๕) พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามา
ในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒
- ๖) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๒๓)
- ๗) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วย
การส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๔
- ๘) ประกาศ กรมการค้าต่างประเทศ
ฉบับที่ ๙๙ (พ.ศ. ๒๕๓๔)
- ๙) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วย
การส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๐
- ๑๐) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วย
การส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๕

ชื่อย่อ

- พ.ร.บ. ควบคุมฯ ๒๔๘๒
- พ.ร.บ. ข้าวฯ ๒๔๘๙
- พระราชกฤษฎีกาฯ ๑๓/๒๔๙๐
- ประกาศฯ ๗/๒๕๐๙
- พ.ร.บ. ส่งออกฯ ๒๕๒๒
- กฎกระทรวง ๒/๒๕๒๓
- ระเบียบฯ ๑/๒๕๓๔
- ประกาศฯ ๙๙/๒๕๓๔
- ระเบียบฯ ๘/๒๕๔๐
- ระเบียบฯ ๑๑/๒๕๔๕

๑๑) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วย
การส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

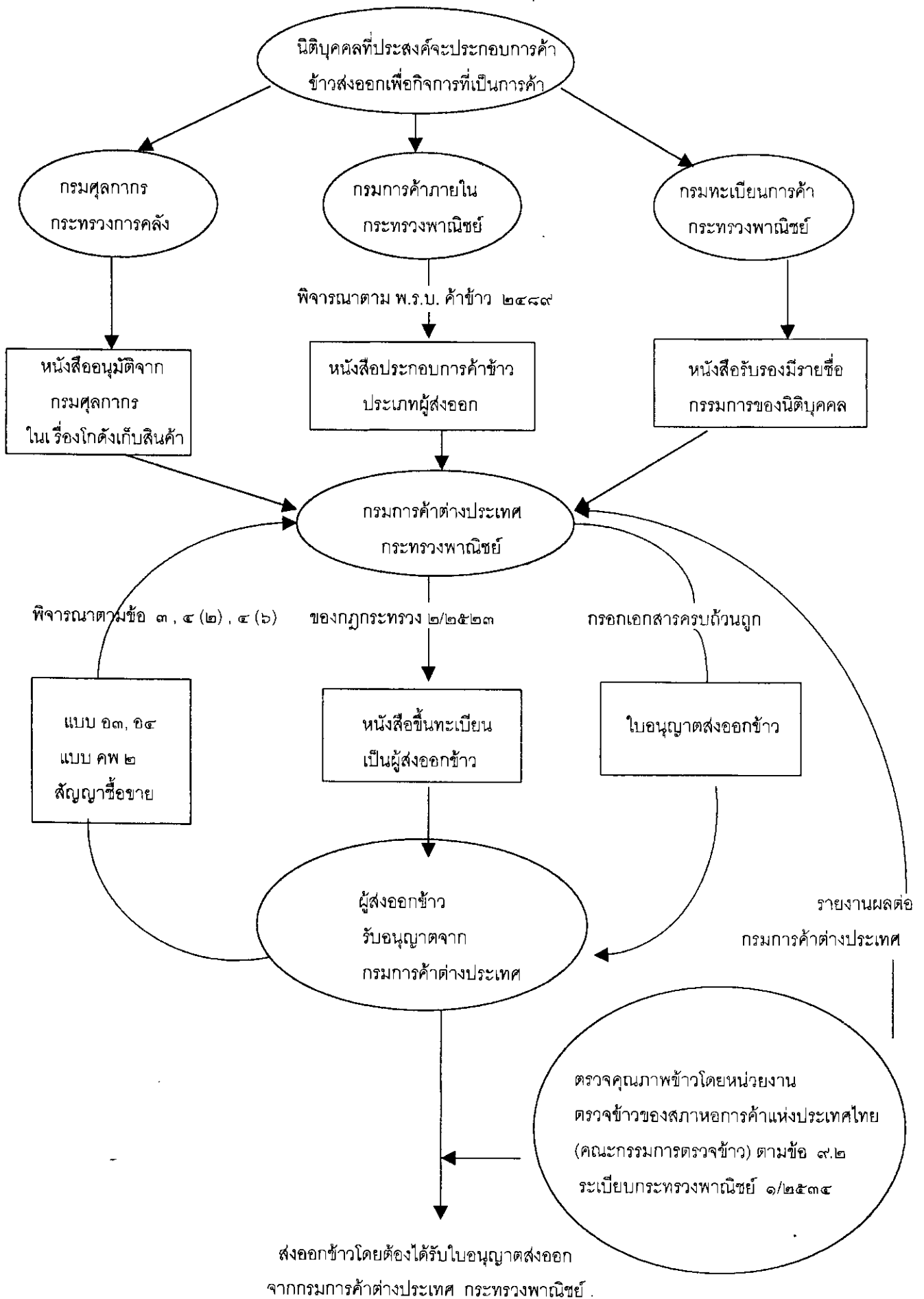
ระเบียบฯ ๑๒/๒๕๔๕

๑๒) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วย
การส่งข้าวออกไปนอกราชอาณาจักร
(ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๕

ระเบียบฯ ๑๓/๒๕๔๕

แผนภูมิ ๑

ขั้นตอนการขออนุญาตส่งออกข้าวในทางปฏิบัติในปัจจุบัน

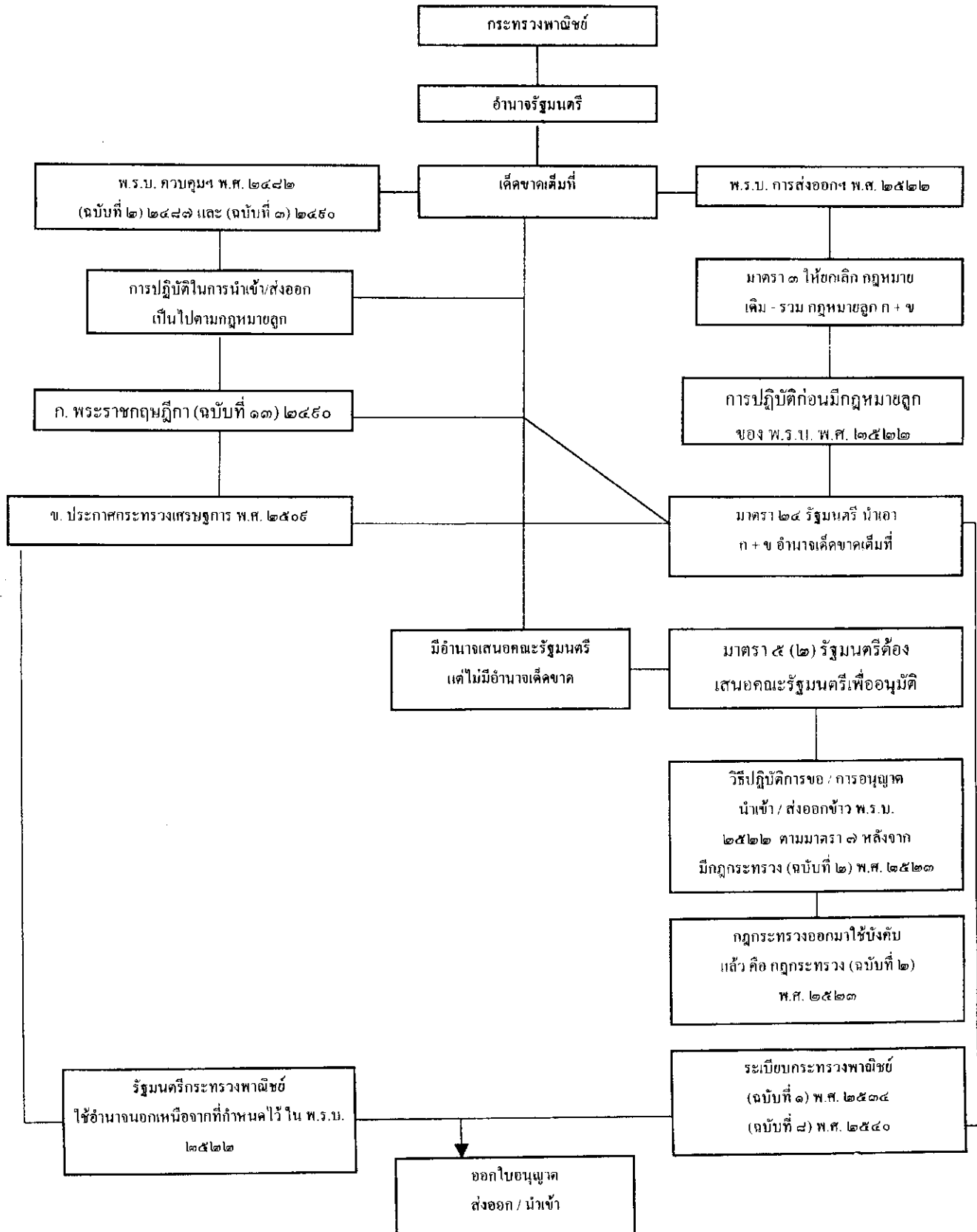

แผนภูมิ ๒

การส่งออก / นำเข้ามาในราชอาณาจักรเรื่อง ข้าว

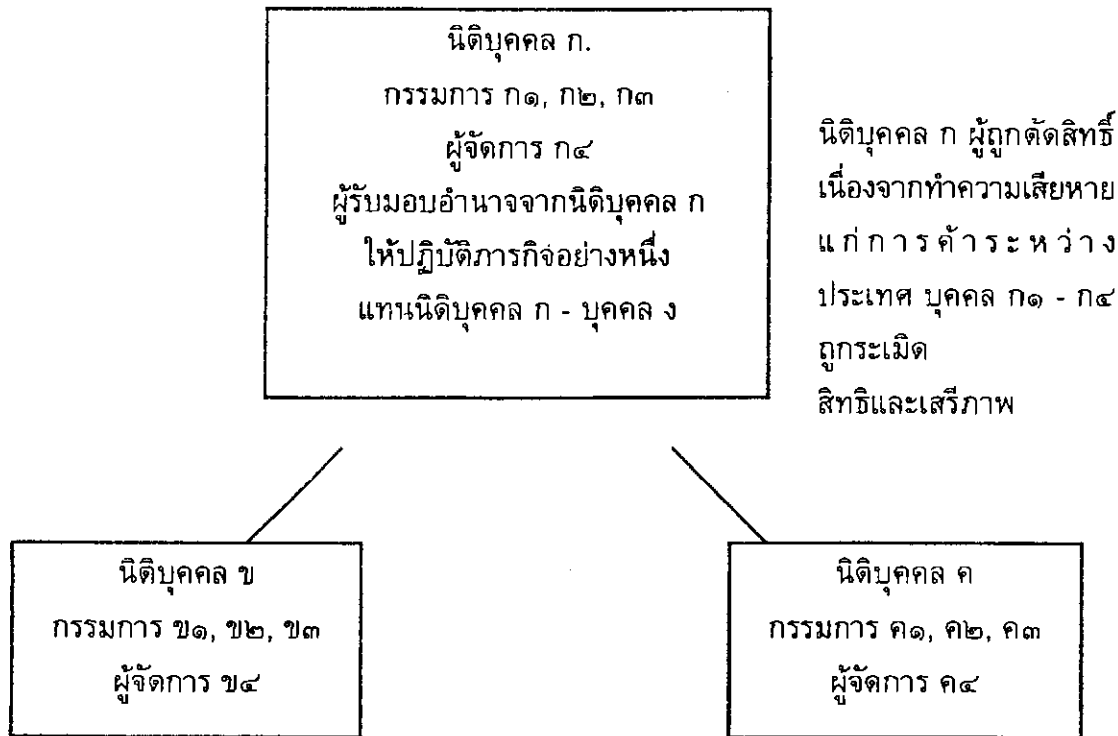
กฎหมายเดิม

กฎหมายใหม่

แผนภูมิ ๓

ตัวอย่างการจัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเนื่องจากการกระทำของ
บุคคลอื่น ตามข้อ ๓ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๒/๒๕๒๓

นิติบุคคล ข ผู้ถูกตัดสิทธิ
เนื่องจากแต่งตั้ง ก๑ เป็นกรรมการ
นิติบุคคล ข, บุคคล ข๑ - ข๔
ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ

นิติบุคคล ค ถูกตัดสิทธิ
เนื่องจากแต่งตั้ง ก๔ เป็นผู้จัดการ
นิติบุคคล ค, บุคคล ค๑ - ค๓
ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ

หมายเหตุ - นิติบุคคล ก มอบอำนาจให้ นาย ง เป็นผู้กระทำการอย่างหนึ่งแทน

นิติบุคคล การกระทำนั้น ทำให้เกิดความเสียหายแก่การค้าระหว่างประเทศ

- บุคคล ก๑ - ก๔ ลาออกจากนิติบุคคล ก ก๑ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ
ของนิติบุคคล ข ก๔ ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดการของนิติบุคคล ค นิติบุคคล ข และ ค ถูกงด
ใบอนุญาตส่งออก

ปริมาณข้าวที่ส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ

พ.ศ.	ปริมาณข้าวส่งออก (เมตริกตัน)
๒๔๙๐	๓๘๕,๑๗๒.๐๐
๒๔๙๑	๘๑๑,๑๑๑.๐๐
๒๔๙๒	๑,๒๑๓,๒๐๐.๐๐
๒๔๙๓	๑,๔๘๙,๖๓๐.๐๐
๒๔๙๔	๑,๕๗๗,๔๙๙.๐๐
๒๔๙๕	๑,๔๒๗,๙๔๗.๐๐
๒๔๙๖	๑,๓๕๐,๕๕๘.๐๐
๒๔๙๗	๑,๐๐๓,๗๕๖.๐๐
๒๔๙๘	๑,๒๒๑,๑๕๑.๐๐
๒๔๙๙	๑,๒๓๘,๕๓๒.๐๐
๒๕๐๐	๑,๑๒๒,๔๘๗.๑๙
๒๕๐๑	๑,๑๒๕,๑๐๘.๑๒
๒๕๐๒	๑,๐๗๒,๓๓๓.๗๓
๒๕๐๓	๑,๑๙๕,๓๔๕.๘๘
๒๕๐๔	๑,๕๖๓,๓๑๖.๗๖
๒๕๐๕	๑,๒๗๙,๒๒๒.๕๒
๒๕๐๖	๑,๓๘๑,๑๙๕.๐๖
๒๕๐๗	๑,๘๓๖,๑๙๐.๑๓
๒๕๐๘	๑,๘๕๕,๑๔๐.๓๐
๒๕๐๙	๑,๔๖๔,๗๓๔.๖๕
๒๕๑๐	๑,๔๔๘,๓๒๖.๓๖
๒๕๑๑	๑,๐๒๘,๙๒๖.๕๒
๒๕๑๒	๙๙๐,๔๖๘.๙๓
๒๕๑๓	๑,๐๒๘,๘๐๖.๘๘
๒๕๑๔	๑,๕๖๐,๑๔๕.๖๑
๒๕๑๕	๒,๐๘๐,๓๐๓.๕๒
๒๕๑๖	๘๓๔,๕๑๗.๕๐
๒๕๑๗	๑,๐๑๖,๑๖๘.๓๗

ปริมาณข้าวที่ส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ

พ.ศ.	ปริมาณข้าวส่งออก (เมตริกตัน)
๒๕๑๘	๙๓๓,๔๘๖.๓๕
๒๕๑๙	๑,๘๖๙,๔๕๓.๔๖
๒๕๒๐	๒,๘๘๕,๑๔๑.๒๙
๒๕๒๑	๑,๕๗๓,๔๓๗.๙๐
๒๕๒๒	๒,๖๙๕,๗๐๙.๓๘
๒๕๒๓	๒,๖๖๘,๙๖๐.๗๙
๒๕๒๔	๓,๐๕๓,๓๓๙.๙๓
๒๕๒๕	๓,๖๒๗,๑๖๖.๐๑
๒๕๒๖	๓,๗๐๔,๙๒๓.๕๑
๒๕๒๗	๔,๔๔๕,๑๔๑.๙๗
๒๕๒๘	๔,๐๐๕,๐๖๘.๐๙
๒๕๒๙	๔,๓๒๒,๘๖๖.๑๙
๒๕๓๐	๔,๓๕๖,๖๕๘.๗๔
๒๕๓๑	๔,๗๘๒,๖๔๖.๘๑
๒๕๓๒	๖,๐๓๗,๐๓๑.๖๖
๒๕๓๓	๓,๙๒๖,๗๖๐.๑๑
๒๕๓๔	๓,๙๙๓,๔๖๐.๖๐
๒๕๓๕	๔,๗๗๙,๘๗๐.๗๓
๒๕๓๖	๔,๘๐๒,๓๖๙.๓๘
๒๕๓๗	๔,๗๓๒,๗๒๗.๐๔
๒๕๓๘	๕,๙๓๘,๕๖๘.๖๙
๒๕๓๙	๕,๒๕๐,๕๕๓.๘๐
๒๕๔๐	๕,๒๗๒,๒๑๑.๐๒
๒๕๔๑	๖,๓๖๗,๑๘๘.๗๑
๒๕๔๒	๖,๖๘๘,๓๖๓.๔๐
๒๕๔๓	๖,๕๖๙,๖๖๙.๐๒
๒๕๔๔	๗,๕๒๐,๖๗๘.๓๐

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ
และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

(ธีระ สุธะบุตร และคณะ ๒๕๔๓ แผนกกลยุทธ์การวิจัยด้านเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
ตามวาระการวิจัยแห่งชาติในภาวะวิกฤตเพื่อพันธุ์ชาติ, หน้า ๑๒)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญครับท่านนิรัตน์ อยู่ภักดี ครับ

นายนิรัตน์ อยู่ภักดี (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม นิรัตน์ อยู่ภักดี สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดชัยภูมิ ในฐานะรองเลขานุการ คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม ขอกราบเรียนท่านประธานฯ ว่า รายงานชิ้นนี้เป็นรายงานที่คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม ได้ตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาพิจารณาเรื่องความขัดแย้งของพระราชบัญญัติการใช้กฎหมายในการส่งออกข้าว สืบเนื่องมาจากเดิมมีพระราชบัญญัติการค้าข้าว ปี ๒๔๘๕ ได้กำหนดเกี่ยวกับข้าวเป็นสินค้าซึ่งต้องขออนุญาตในการเก็บ ในการส่งออก ในการขาย แล้วต่อมาในปี ๒๕๒๒ มีพระราชบัญญัติส่งออกไปนอก และการนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้า เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฉบับปี ๒๕๒๒ ฉบับนี้ ในมาตรา ๕ กำหนดไว้ว่า ในกรณี ที่จำเป็นหรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดของรัฐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์นั้นะครับ โดยอนุมัติของ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเรื่องหนึ่งเรื่องใดดังต่อไปนี้

(๒) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือ การนำเข้า กราบเรียนท่านประธานฯ ครับ จาก พ.ร.บ. ฉบับนี้ทำให้คณะอนุกรรมการ มีความสงสัยว่า กรณีประกาศ หรือข้อกำหนดที่กระทรวงพาณิชย์นำออกมาใช้หลังจาก ปี ๒๕๒๒ ขัดต่อ พ.ร.บ. ฉบับนี้หรือไม่ เนื่องจากว่าใน พ.ร.บ. ฉบับนี้กำหนดว่า โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีในการศึกษากฎ ระเบียบ คณะอนุกรรมการได้เชิญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้ใช้กฎหมายคือกระทรวงพาณิชย์ ต่างคนต่างมอง ๒ ประเด็น โดยกระทรวงพาณิชย์เองได้หยิบยกมาตรา ๒๔ โดยกำหนดว่า ผมขออนุญาตที่ประชุมอ่าน มาตรา ๒๔ “บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบที่ออกโดยอาศัย อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกไปนอก และการนำเข้าในราชอาณาจักรนี้ ซึ่งสินค้าบางอย่างที่ใช้บังคับอยู่ก่อนที่พระราชบัญญัตินี้จะบังคับใช้ ให้มีผลบังคับต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ

หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้” ผู้บังคับใช้กฎหมายคือกระทรวงพาณิชย์ชี้แจงว่า กรณีเรื่องข้าวเนื่องจากยังไม่มีพระราชบัญญัติออกมา จึงใช้กฎหมายเดิมได้ ซึ่งเป็นการ จัดแย้ง ๒ หน่วยงาน คือคณะอนุกรรมการ และกระทรวงพาณิชย์ยังเห็นขัดแย้งกันอยู่ จึงนำเสนอที่ประชุมว่า สมควรที่จะให้กระทรวงพาณิชย์ทบทวนการออกกฎระเบียบ จึงได้ทำบทสรุปข้อเสนอแนะมายังวุฒิสภาเพื่อแจ้งให้กับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทราบ ขอกราบเรียนท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน วุฒิสภา คนที่สอง) : ไม่มีท่านสมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติผู้ใดคิดใจจะครับ ท่านสมพร คิดใจเชิญครับ

นายสมพร คำชื่น (แพร่) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ ผม สมพร คำชื่น สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดแพร่ ไม่ได้คิดใจอะไรครับท่านประธานฯ อยากจะ กราบเรียนถามท่านกรรมการที่ได้ไปศึกษามานะครับว่า ท่านไม่ได้ไปศึกษาในเรื่องของ ข้าวภายในประเทศนะครับ การสต็อก (Stock) ข้าว เช่น อ.ต.ก. อคส. ที่มีข้าวการทุจริตอะไร อย่างนี้ได้ไปศึกษาลึกลงไปหรือไม่ว่าปัญหาที่มีการทุจริตนี้เกิดจากนโยบายของรัฐบาล หรือนักการเมืองไปสั่งการ หรือมีส่วนรู้ส่วนเห็นอย่างไรหรือไม่ เพราะว่าตามข่าวคราว ที่ได้ทราบในปัจจุบันนี้ก็จะเห็นว่ามิแต่ข้าราชการที่ได้รับโทษรับทัณฑ์ แต่ว่าจริง ๆ แล้ว ในเรื่องของการทุจริตในเรื่องของการจำหน่ายข้าวนี้เป็นนโยบายของรัฐบาล ซึ่งอาจจะมี การโยงใยไปสู่ผู้การเมือง อาจจะทำให้มีส่วนรู้ส่วนเห็นหรือไม่อย่างไร ทางกรรมการ ได้มีการศึกษาลึกลงไปอย่างนั้นหรือไม่ เราจะมีการควบคุมป้องกันอย่างไรไม่ให้ข้าว ซึ่งเป็นสินค้าหลักของประเทศและทำรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมหาศาล เป็นสินค้า ที่ส่งออกเป็นอันดับหนึ่งของประเทศนี้ ไม่ให้เกิดความเสียหายแก่พี่น้องเกษตรกรและกั ผลประโยชน์ของประเทศชาติอย่างไรหรือไม่ครับ ขอถามผ่านท่านประธานฯ ไปยัง กรรมการที่ศึกษาด้วยครับ ขอขอบคุณครับท่านประธานฯ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญกรรมการท่านนิรัตน์ เชิญครับ

นายนิรัตน์ อยู่ภักดี (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ
กระผม นิรัตน์ อยู่ภักดี ขอกราบเรียนท่านสมพร คำชื่น นะครับว่า กรณีที่ท่านถามนั้น
ในอนุกรรมการนี้ไม่ได้ศึกษา เพียงแต่ว่าเราไปศึกษาในเรื่องข้อขัดแย้งของกฎหมาย
แต่สิ่งที่ท่านเป็นห่วงนั้นเท่าที่ผมทราบประธานที่ปรึกษาของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ
การพาณิชย์และอุตสาหกรรม คือท่าน ส.ว. อนันต์ คาโลคม ได้ศึกษาในเรื่องนี้และได้นำเสนอ
ส่งรัฐบาลไป ผมในฐานะผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการขอรับเรื่องนี้และจะติดตามเรื่อง
เกี่ยวกับการจำหน่ายข้าว เพื่อจะมาชี้แจงกับวุฒิสภา และชี้แจงท่านสมพรในโอกาสต่อไปครับ
ขอบพระคุณครับ

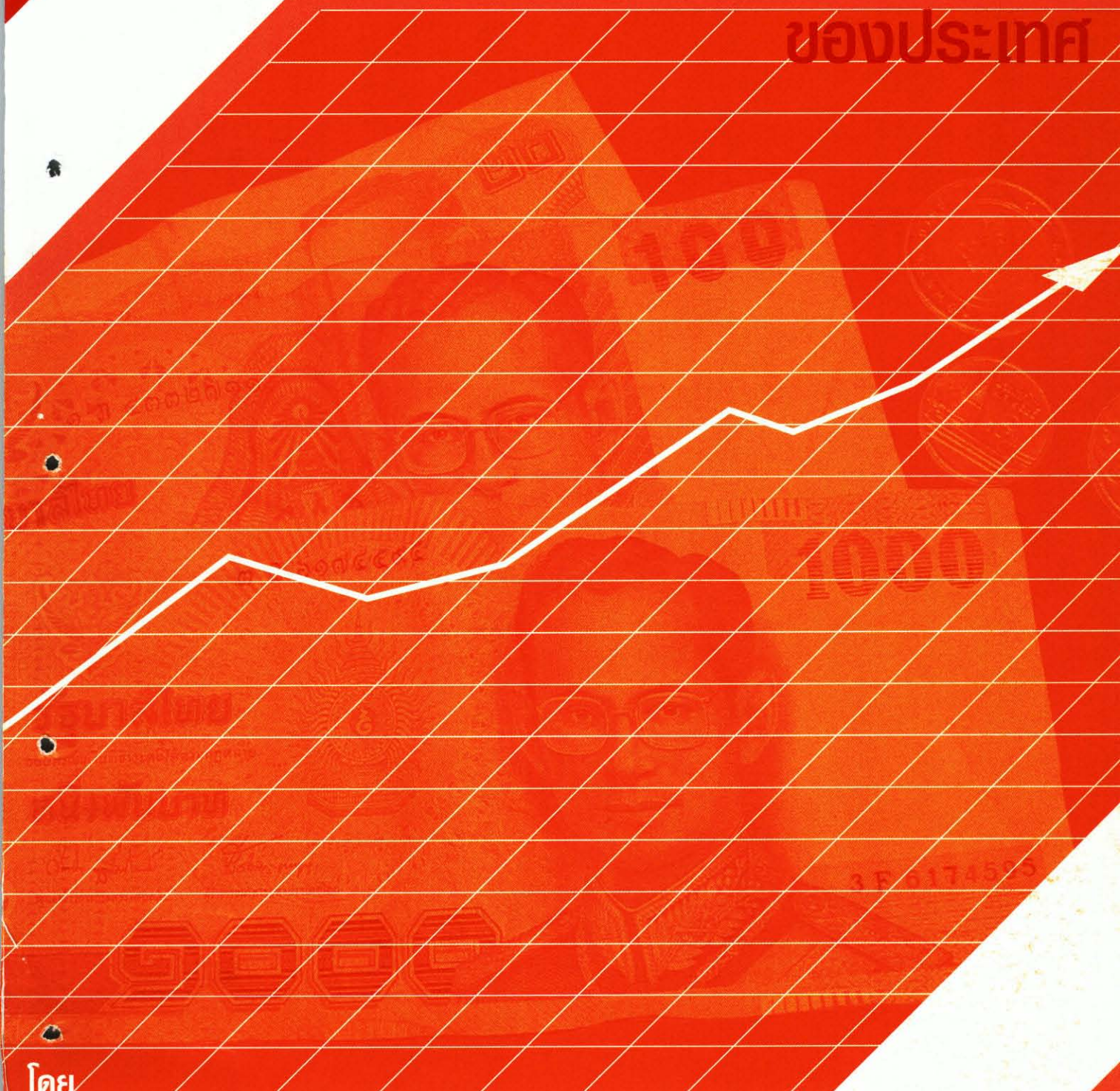
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : ครับ ไม่มีท่านผู้ใดคิดใจถือว่าที่ประชุมเห็นชอบให้ส่งรายงานฉบับนี้
พร้อมกับข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขของคณะกรรมการไปยังคณะรัฐมนตรี
เพื่อพิจารณาคำเนินการต่อไปนะครับ

ในเรื่องที่ ๔.๑๐ รายงานการพิจารณาศึกษาและติดตามการแก้ไขฟื้นฟู
วิกฤตเศรษฐกิจของประเทศครับ

รายงานการพิจารณาศึกษาและติดตามการแก้ไข
พื้นที่วิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ

รายงานการพิจารณาศึกษาและติดตาม
การแก้ไขฟื้นฟูผู้ก่อกวนเศรษฐกิจ
ของประเทศ

คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา

เมษายน 2546

(สำเนา)

ที่ สว 0009/(ร 35)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. 10300

2 พฤษภาคม 2546

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาและติดตามการแก้ไขฟื้นฟูวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาศึกษาและติดตามการแก้ไขฟื้นฟูวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ
จำนวน 1 ชุด

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 17 สิงหาคม 2544 ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้น ซึ่งคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา เป็นคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีหน้าที่กระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา โดยคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาและติดตามการแก้ไขฟื้นฟูวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

1. นายวิโรจน์ อมตกุลชัย	ประธานคณะกรรมการ
2. นายประสงค์ โยมิदानนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
3. นายสุพร สุภสร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
4. นายอนันตชัย คุณานันทกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
5. นายวิสิทธิ์ เตชะธีราวัฒน์	โฆษกคณะกรรมการ
6. นางนันทนา สงฆ์ประชา	รองโฆษกคณะกรรมการ
7. นายเกษม ชัยสิทธิ์	กรรมการ
8. นายรัชชัย เมืองนาง	กรรมการ
9. นายประศักดิ์ ฦ กาฬสินธุ์	กรรมการ
10. นางพรหมจารี รัตนเศรษฐ์	กรรมการ
11. นายสมเกียรติ ศรีลัมพ์	กรรมการ
12. นายรส มะลิผล	กรรมการ
13. นายชิต เจริญประเสริฐ	กรรมการ

14. นายสม ต๊ะยศ

เลขานุการคณะกรรมการ

15. นายนิรัตน์ อยู่ภักดี

รองเลขานุการคณะกรรมการ

ด้วย นายประศักดิ์ ณ กาฬสินธุ์ และนายเกษม ชัยสิทธิ์ ได้ขอลาออกจากการเป็น กรรมการสามัญประจำคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 13 กันยายน 2545 ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้ง นายประเกียรติ นาสิมมา และนายอมร นิลเปรม เป็นกรรมการสามัญ ประจำคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา แทนตำแหน่งที่ว่าง

ต่อมา นายประสงค์ โฆษิตานนท์ ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการสามัญ ประจำคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา และในคราวประชุม วุฒิสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ 2546 ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวบุษรินทร์ ดิยะไพรัช แทนตำแหน่งที่ว่าง

บัดนี้ คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาและติดตามการแก้ไขฟื้นฟูวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา ต่อที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อพิจารณาต่อไป

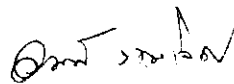
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิโรจน์ อมตกุลชัย

(นายวิโรจน์ อมตกุลชัย)

ประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางอนงค์ งานเลิศ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงาน คณะกรรมการการเศรษฐกิจ

สำนักกรรมการ 1

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกรรมการ 1

โทร./โทรสาร 0 2244 1570 , 0 2244 1572

วิภาวี พิมพ์

อนงค์ – วิภาวี ทาน

สารบัญ

	หน้า
รายงานผลการพิจารณาศึกษาฯ	(1) – (4)
ผลการพิจารณาศึกษา	(5)
บทที่	
1 ความนำ	
1.1 สภาพปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1
1.3 กรอบของการศึกษา	1
1.4 วิธีการศึกษา	2
1.5 หัวข้อการศึกษา	2
2 ความเป็นมาของสภาพปัญหาเศรษฐกิจไทยนับตั้งแต่หลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจถึงปี พ.ศ. 2544	
2.1 ความเป็นมาของปัญหาทางเศรษฐกิจ	3
2.2 สภาพเศรษฐกิจไทยปี พ.ศ. 2544 และมาตรการแก้ไขของภาครัฐ	5
3 รายงานการประเมินผลของการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ 2545	
3.1 ภาวะเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2545 ในภาพรวม	14
3.2 เศรษฐกิจรายภาคปี พ.ศ. 2545	15
4 แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. 2546	
4.1 ราคาสินค้าเกษตรปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง	34
4.2 การใช้จ่ายและลงทุนภาคเอกชนจะเพิ่มขึ้นตามแรงสนับสนุนของรัฐบาล	35
4.3 ภาวะการจ้างงานปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541	37
4.4 การส่งออกมีความหวังที่ตลาดเอเซียและอานิสงค์จากสงคราม	37
4.5 การท่องเที่ยวแนวโน้มดีในระยะยาว	39
4.6 ดุลการคลังจะเข้าสู่ภาวะสมดุลได้ในปี พ.ศ. 2551	40
4.7 หนี้สาธารณะยังอยู่ในขอบเขตที่ควบคุมได้	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.8 แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยยังคงอยู่ในระดับต่ำในปี พ.ศ. 2546	42
4.9 อัตราแลกเปลี่ยนจะมีความผันผวนน้อยกว่าในปีที่ผ่านมา	42
5 ความยั่งยืนของการฟื้นตัวเศรษฐกิจไทย :	
5.1 การบริโภคด้วยการก่อหนี้เป็นความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยหรือไม่ ?	44
5.2 ประเทศไทยมีความเสี่ยงในการชำระหนี้หรือไม่ ?	53
6 สรุปผลของการศึกษาและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการฯ	
6.1 สรุปผลของการศึกษา	62
6.2 ข้อคิดเห็นของคณะกรรมการฯ	63
ภาคผนวก	ก1-ก16

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (พ.ศ. 2528- พ.ศ. 2539)	3
2.2 สัดส่วนหนี้ต่างประเทศ: หนี้ระยะสั้นต่อหนี้ระยะยาว	8
3.1 อัตราการขยายตัวของ GDP	14
3.2 อัตราการใช้กำลังการผลิตและดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม	18
3.3 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในไทย	19
3.4 ดัชนีการบริโภคภาคเอกชน	20
3.5 ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน	21
3.6 หนี้ค่าประกันสถาบันการเงินของรัฐ	22
3.7 ความเคลื่อนไหวของดัชนีราคาผู้บริโภค	24
3.8 คุลบัญชีเดินสะพัดและดุลการชำระเงิน	25
3.9 สัดส่วนทุนสำรองระหว่างประเทศต่อการนำเข้า	25
3.10 มูลค่าการส่งออกและการนำเข้าของไทย	26
3.11 อัตราการขยายตัวของการนำเข้า	27
3.12 อัตราดอกเบี้ย	28
3.13 อัตราการขยายตัวของเงินฝากและสินเชื่อ	29
4.1 อัตราการขยายตัวของรายได้เกษตรกรจากการขายพืชผล	35
4.2 ภาวะการจ้างงาน	37
4.3 การค้าขายของไทยกับประเทศในแถบเอเชีย	39
4.4 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในไทย	39
4.5 การขยายตัวของรายจ่ายและรายได้	40
5.1 สินเชื่อบัตรเครดิต	46
5.2 ยอดสินเชื่อเช่าซื้อ	47
5.3 สัดส่วนสินเชื่อต่อสินเชื่อรวมทั้งระบบ	47
5.4 สัดส่วนสินเชื่อกงค้างต่อสินเชื่อรวมทั้งระบบ	48

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
5.5	ยอดสินเชื่อบัตรเครดิตคงค้างต่อใบ	49
5.6	ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคและดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ	50
5.7	ยอดจำหน่ายรถยนต์รายเดือน (ปี พ.ศ.2542-พ.ศ.2545)	51
5.8	กำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	52
5.9	ประมาณการการขยายตัวของรายจ่าย และรายรับของรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2546-พ.ศ.2552	55
5.10	สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP (%)	56
5.11	อัตราการขยายตัวหนี้สาธารณะของไทย	57
5.12	เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ	58
5.13	สัดส่วนหนี้ต่างประเทศรวมต่อทุนสำรองระหว่างประเทศ	60
5.14	การเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของหนี้สาธารณะระหว่างภายในประเทศ และต่างประเทศ	60
6.1	ยอดขายรถยนต์นั่งและรถจักรยานยนต์ในช่วงปี พ.ศ. 2543- พ.ศ. 2545	65

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)	6
2.2	ดัชนีเศรษฐกิจรายเดือน พ.ศ. 2544	9
3.1	รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผล ผลผลิตและราคา	16
3.2 (ก)	ผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม	17
3.2 (ข)	อัตราการใช้กำลังการผลิต	17
3.3	มูลค่ายอดค้าปลีกและค้าส่งทั้งประเทศ (Real-terms)	19
3.4	ฐานะการคลังรัฐบาล	23
3.5	อัตราการขยายตัวการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าทุนปี พ.ศ. 2545	27
3.6	การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ณ. ราคาคงที่ปี 2531)	33
4.1	แสดงกรอบการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยน	43
5.1	การประมาณการโครงสร้างงบประมาณในช่วงปี พ.ศ. 2546 – พ.ศ. 2552	54

รายงานการศึกษาและติดตามการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ

1. ความนำ

1.1 สภาพปัญหา

โดยที่วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของไทยเมื่อ พ.ศ. 2540 ได้ส่งผลกระทบต่อการค้าและการเงินของภาคธุรกิจ การจ้างงาน และความอยู่ดีกินดีของประชาชนอย่างรุนแรงในวงกว้างและอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะได้มีมาตรการต่าง ๆ ในการหยุดยั้งความเสียหายอันเกิดจากวิกฤตเศรษฐกิจมาโดยตลอด แต่ภาวะเศรษฐกิจก็ยังมีอาการที่บ่งบอกถึงความเปราะบางทางเศรษฐกิจ เช่น สถาบันการเงินปฏิเสธการให้สินเชื่อ ถึงแม้ว่าจะมีเงินฝากส่วนเกินในระบบการเงิน ภาคอุตสาหกรรมใช้กำลังการผลิตเพียงครึ่งเดียว ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยลดลงเป็นลำดับ มีการว่างงานกว่าล้านคน และมีการใช้จ่ายทั้งในด้านการบริโภคและการลงทุนภายในประเทศที่ชะลอตัว ปัญหาเหล่านี้ล้วนส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจเกิดอาการชะงักงัน เพื่อเป็นการแก้ไขและฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลได้มีมาตรการต่าง ๆ ออกมามากมาย ทั้งในรูปของการใช้เงินงบประมาณโดยตรง และการค้ำประกันการให้สินเชื่อโดยผ่านสถาบันการเงินทางอ้อมในปี พ.ศ. 2544 เช่น โครงการ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ โครงการ 1 หมู่บ้าน 1 ล้านบาท โครงการประกันสินเชื่อที่ให้แก่ SMEs โดยผ่าน 5 ธนาคารของรัฐ โครงการสินเชื่อสหกรณ์ทรัพย์ร้อยละ 100 ของราคาประเมินโดยผ่านธนาคารออมสิน การใช้นโยบายเชิงรุกที่ปฏิบัติการอย่างรวดเร็วและขยายผลการปฏิบัติการไปทั่วประเทศเช่นนี้ ได้ก่อให้เกิดความคลางแคลงใจถึงความสัมฤทธิ์ผลของการใช้มาตรการ และผลกระทบที่ตามมาอันอาจนำไปให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศตกอยู่ในภาวะที่เลวร้ายยิ่งขึ้นได้ คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม วุฒิสภา จึงเห็นเป็นความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาและติดตามผลการแก้ไขฟื้นฟูวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อมิให้ประเทศต้องพบกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจรอบสองตามที่หวั่งใยกัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาและติดตามผลการแก้ไขฟื้นฟูวิกฤตเศรษฐกิจ ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – พ.ศ. 2545
2. เพื่อคาดการณ์แนวโน้มและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นในอนาคต ในปี พ.ศ. 2546

1.3 กรอบของการศึกษา

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาและติดตามการแก้ไขพื้นที่วิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ ได้ดำเนินการศึกษาสภาพข้อเท็จจริงและปัญหาเศรษฐกิจของประเทศและมีมติวางกรอบของการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. เศรษฐกิจในภาพรวม
2. เศรษฐกิจเป็นรายภาคโดยแบ่งเป็น
 - ก. ภาคการผลิตและการลงทุน
 - ข. ภาคการบริโภค
 - ค. ภาคการจ้างงาน
 - ง. ภาคการเงินและการธนาคาร
 - จ. ภาครัฐบาล
 - ฉ. ภาคต่างประเทศ

1.4 วิธีการศึกษา

การศึกษาจะเป็นการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่อไปนี้

1. ข้อมูลสถิติจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลจาก Web. Sites ต่างๆทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
3. จากการเสวนาปัญหาและข้อเท็จจริงร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ได้เชิญมาให้คำชี้แจง
4. จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

1.5 หัวข้อการศึกษา

การศึกษาจะแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

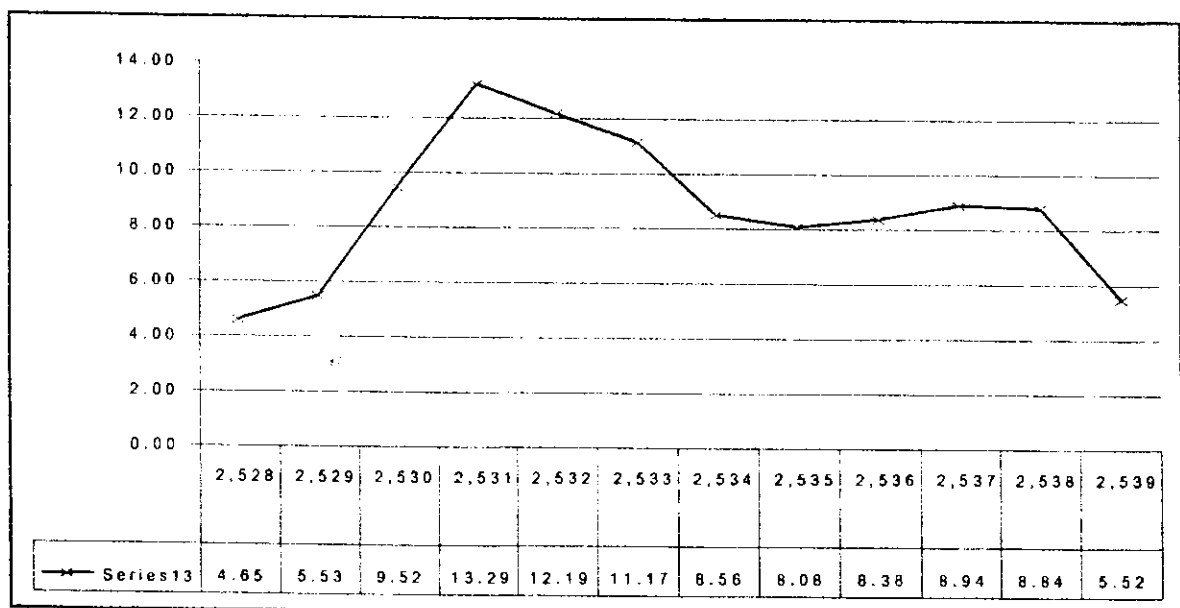
- ความเป็นมาของสภาพปัญหาเศรษฐกิจไทยนับตั้งแต่หลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจถึงปี พ.ศ. 2544 และมาตรการการแก้ไขของภาครัฐในช่วงที่ผ่านมา
- การประเมินผลของการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ โดยวิเคราะห์จากภาวะเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ. 2545
- แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจไทยภายใต้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2546
- การวิเคราะห์ความยั่งยืนของการฟื้นตัวในเศรษฐกิจของไทย
- ข้อเสนอแนะ

๑. ความเป็นมาของสภาพปัญหาเศรษฐกิจไทยนับตั้งแต่หลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจถึงปี พ.ศ. 2544

2.1 ความเป็นมาของปัญหาทางเศรษฐกิจ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากกว่าร้อยละ 8.0 ต่อปี ต่อเนื่องเป็นเวลายาวนานถึง 8 ปีนับตั้งแต่ พ.ศ. 2530 – พ.ศ. 2538 (ภาพที่ 2.1) ปัญหาการหดตัวทางเศรษฐกิจได้เริ่มมีอาการ ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา จนเกิดภาวะวิกฤตการณ์ทางการเงิน และวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจตามมาในปี พ.ศ. 2540 ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศมีอัตราการขยายตัวติดลบในปี พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2541

ภาพที่ 2.1 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (พ.ศ. 2528-พ.ศ. 2539)

ที่มา: รายงานประจำปีของธนาคารแห่งประเทศไทย

การศึกษาจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็ให้ผลสรุปที่ใกล้เคียงกันว่า วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 นั้น เกิดจากความไม่สมดุลของนโยบายเศรษฐกิจมหภาคของรัฐบาลที่ได้มุ่งเน้นการรักษาเสถียรภาพของเงินบาท โดยมิได้มีมาตรการแก้ไขปัญหาสภาพคล่องอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมควบ

คู่กันไปด้วย เกิดผลกระทบต่อธุรกิจ การว่างงาน และความอยู่ดีกินดีของประชาชนอย่างรุนแรง และในวงกว้าง

สภาพปัญหาในปี พ.ศ. 2541 นั้นเป็นปัญหาที่มีสาเหตุสำคัญเกิดจากการขาดสภาพคล่องทางการเงิน เนื่องจากการไหลออกของเงินทุนต่างประเทศประกอบกับรัฐบาลจำต้องใช้นโยบายอัตราดอกเบี้ยสูงตามข้อเสนอแนะของ IMF ทำให้เศรษฐกิจไทยโดยรวมประสบกับภาวะการหดตัว (Contraction) และถดถอย (Recession) อย่างรุนแรง ส่งผลให้ภาคธุรกิจเอกชนต้องปิดกิจการไปมากกว่า 5,000 ราย เกิดจำนวนคนว่างงานมากกว่า 2 ล้านคน และการบริโภคของประชาชนลดลงกว่าร้อยละ 8

ผลจากการดำเนินนโยบายการเงินแบบเข้มงวดดังกล่าวได้ก่อให้เกิดผลเสียอย่างมากต่อภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงไม่เฉพาะในปีที่ใช้มาตรการคือ ปี พ.ศ. 2541 แต่ยังมีผลต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน กล่าวคือ ปัญหาการขาดสภาพคล่องได้ส่งผลให้ธุรกิจเป็นจำนวนมากต้องล้มเลิกกิจการ ทำให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินได้ขยายตัวอย่างมากและรวดเร็ว ทำให้ธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถปล่อยสินเชื่อได้ เนื่องจากมีปัญหาในการเพิ่มทุน การที่ธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถดำเนินธุรกิจตามปกติเท่ากับเป็นการซ้ำเติมปัญหาให้กับภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง นำพาให้ระบบเศรษฐกิจโดยรวมต้องตกอยู่ในภาวะถดถอยมากยิ่งขึ้น

ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะได้ผ่อนคลายนโยบายการเงินโดยลดอัตราดอกเบี้ย และใช้นโยบายงบประมาณแบบขาดดุลในช่วงครึ่งปีหลังของปี พ.ศ. 2541 แต่่นโยบายดังกล่าวก็มิได้มีส่วนกระตุ้นเศรษฐกิจได้มากนัก การณ์กลับกลายเป็นว่านโยบายภาครัฐเป็นเพียงการแก้ปัญหาคาชขาดสภาพคล่องในระบบการเงินการธนาคาร แต่ปัญหาการขาดสภาพคล่องในภาคการผลิตที่แท้จริงก็ยังคงอยู่ อัตราดอกเบี้ยที่ลดลงมิได้เป็นประโยชน์ต่อการลงทุนของชาติ ด้วยธนาคารพาณิชย์ปฏิเสธการให้กู้แก่ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามเกณฑ์ของธนาคารพาณิชย์ นโยบายของภาครัฐไม่สามารถหยุดยั้งการปิดกิจการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กได้

สำหรับภาวะเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2542 และ พ.ศ. 2543 นั้น เศรษฐกิจไทยอยู่ในช่วงฟื้นตัวด้วยอัตราขยายตัวประมาณปีละร้อยละ 4-4.5 การฟื้นตัวในช่วงนี้เกิดจากเศรษฐกิจโลกขยายตัว อัตราแลกเปลี่ยนและทุนสำรองระหว่างประเทศเริ่มมีเสถียรภาพ และดัชนีบ่งชี้ทางเศรษฐกิจบางตัวเริ่มปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น แต่สัญญาณการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจยังไม่ชัดเจน เนื่องจากปรากฏภาวะแทรกซ้อนทางด้านลบอื่นตามมาที่สำคัญได้แก่ เกิดการชะลอตัวของความต้องการทั้งด้านการบริโภคและการลงทุนภายในประเทศ ในปี พ.ศ. 2543 ภาวะการจ้างงานมีการปรับตัวลดลงต่อเนื่องในช่วง 3 เดือนสุดท้ายของปี พ.ศ. 2543 แนวโน้มการส่งออกชะลอตัวตามความต้องการในตลาดโลกที่ลดลง ส่วนการนำเข้าเร่งตัวมากขึ้นเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน ทำให้ดุลการค้าเกินดุลลดลงในปี พ.ศ. 2543 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2542 และทำให้รายรับในรูปเงินตราต่างประเทศน้อยกว่าความต้องการชำระหนี้ต่างประเทศ ดังนั้นการใช้นโยบายการเงินแบบผ่อนคลายนโยบายภาครัฐกลับส่งผลให้สภาพคล่องของระบบการเงินอยู่ในเกณฑ์สูงในปี พ.ศ. 2542 และต่อเนื่องไปถึงปี

พ.ศ. 2543 แต่ยอดสินเชื่อกลับเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.6 เมื่อปี พ.ศ. 2543 ในขณะที่ความต้องการสินเชื่อของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังมีอยู่มากความพยายามในการลดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบสถาบันการเงินด้วยการโอนสินทรัพย์ไปบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชน ณ. สิ้นปี พ.ศ. 2542 เป็นเพียงการช่วยให้ธนาคารพาณิชย์มีความพร้อมที่จะขยายสินเชื่อ แต่ธนาคารพาณิชย์ขาดความมั่นใจในการให้สินเชื่อตามภาวะปกติ ยังผลให้เศรษฐกิจเริ่มพบกับภาวะชะงักงันอีกครั้งในปี พ.ศ. 2544

2.2 ภาวะเศรษฐกิจไทยปี พ.ศ. 2544 และมาตรการแก้ไขของภาครัฐ

2.2.1. ภาวะเศรษฐกิจไทยปี พ.ศ. 2544 ในภาพรวม

ในช่วงครึ่งแรกของปี พ.ศ. 2544 ภาวะเศรษฐกิจของไทยได้ชะลอตัวลงกว่าที่หลายฝ่ายคาดไว้ แต่ก็ฟื้นตัวขึ้นมาได้ในไตรมาสที่ 4 ยังผลให้มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจทั้งปีเพียงร้อยละ 1.9 เทียบกับร้อยละ 4.6 ในปี พ.ศ. 2543 ในช่วงนั้นการชะลอตัวลงของภาวะเศรษฐกิจดังกล่าวได้สร้างความวิตกกังวลว่าการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่เริ่มเกิดขึ้นในช่วงปีพ.ศ. 2542 อาจยังไม่ใช่การฟื้นตัวที่แท้จริง ดันเหตุสำคัญของการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ เกิดจากทั้งปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยภายนอกประเทศ

ปัจจัยภายในที่ทำให้ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวนั้นเกิดจากการหดตัวของการลงทุนภายในประเทศ ซึ่งเป็นที่เข้าใจกันว่ามีสาเหตุจากการที่ธนาคารปฏิเสธรการให้สินเชื่อถึงแม้ว่าจะมีสภาพคล่องทางการเงินในระบบ จนทำให้การลงทุนซึ่งมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 23 ของ GDP มีอัตราการขยายตัวติดลบต่อเนื่องมาตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2543 (ยกเว้นไตรมาสที่ 4) ในขณะที่ฝ่ายธนาคารก็มักจะอ้างเหตุผลของการเข้มงวดการให้สินเชื่อว่า เพื่อป้องกันหนี้เสียและมีปัญหาการรับสำรองหนี้ตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับปัจจัยภายนอก สาเหตุเกิดจากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว โดยมีประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้ารายใหญ่ของไทยและของประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลกเป็นต้นเหตุสำคัญของการชะลอตัวในระบบเศรษฐกิจโลกครั้งนี้ นำพาให้ประเทศคู่ค้าอื่นของไทยพลอยมีอำนาจซื้อลดลงตามไปด้วย ส่งผลให้ยอดส่งออกของไทยลดลงจนมีอัตราการขยายตัวติดลบ ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ไทยมียอดส่งออกลดลงนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา

ตาราง 2.1 การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

ด้านการใช้จ่าย	1Q43	2Q43	3Q43	4Q43	1Q44	2Q44	3Q44	4Q44
การบริโภคภาคเอกชน	7.1	6.5	3.2	2.9	4.0	4.2	3.3	3.4
การลงทุน	24.7	-2.0	-1.1	2.7	-3.9	5.9	2.5	-0.7
การใช้จ่ายภาครัฐบาล	8.8	-2.8	6.2	-1.4	3.9	8.7	3.0	-3.6
การส่งออกในสินค้าและบริการ	22.1	17.6	21.0	10.5	-1.9	-0.5	-8.6	-4.5
การนำเข้าในสินค้าและบริการ	51.1	21.6	29.1	14.0	-0.4	-4.1	-10.1	-6.9
GDP	6.5	6.1	2.3	3.8	1.6	1.9	1.8	2.5

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.2.2 ภาวะเศรษฐกิจรายภาค

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมในปี พ.ศ. 2544 จะลดลงจากปีก่อน ทำให้ผู้บริโภคขาดความมั่นใจ และระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้น แต่ปัจจัยที่พยุงการบริโภคภาคเอกชนไว้ คือ รายได้เกษตรกรดีขึ้นเล็กน้อย ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำทำให้มีการใช้จ่ายในสินค้ายกย เช่น รถยนต์นั่งซึ่งยังขายตัวได้ดี และการใช้จ่ายภาครัฐ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ที่เด่นชัดที่สุดในปี พ.ศ. 2544 ภาคการเงินยังคงเผชิญกับปัญหาสภาพคล่องล้มระบบและปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2543 สินเชื่อซึ่งรวมหนี้สูญและสินเชื่อที่โอนไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMCs) ยังคงขายตัวติดลบอยู่ ในขณะที่ดุลการค้าที่เกินดุลอยู่ลดลง และหนี้ต่างประเทศปรับตัวลดลงต่อเนื่อง

การผลิต

ภาคเกษตร

รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 เนื่องจากราคาพืชผลปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 3.2 ถึงแม้ว่าผลผลิตลดลงจากปีก่อน แต่เงินเฟ้ออยู่ในระดับต่ำ จึงทำให้เกษตรกรมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้น

ภาคอุตสาหกรรม

การผลิตภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มชะลอตัว เพราะการลงทุนด้านเครื่องจักรและอุปกรณ์เพิ่มขึ้นน้อยมาก ในขณะที่ภาคการผลิตยังมีการผลิตส่วนเกินสูงในเกือบทุกสาขาการผลิต โดยเฉพาะการผลิตเพื่อการส่งออกยังผลให้ตัวเลขการลงทุนซึ่งมีอัตราการหดตัวต่อเนื่องจากไตรมาส 2 ปี พ.ศ. 2543 มีอัตราการขยายตัวติดลบ ในปี พ.ศ. 2544

อุปสงค์ภายในประเทศ

การใช้จ่ายในประเทศ

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนขยายตัวในอัตราชะลอลงเมื่อเทียบกับปีก่อน ซึ่งแสดงในดัชนีการบริโภคภาคเอกชนที่มีอัตราการขยายตัวลดลงจากร้อยละ 3.4 ในปี พ.ศ. 2543 เป็นร้อยละ 2.6 ในปี พ.ศ. 2544 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโดยรวมในปีนี้จะลดลงจากปีก่อน ทำให้ผู้บริโภคขาดความมั่นใจและระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้น แต่ปัจจัยที่พ่วงการบริโภคภาคเอกชนไว้ คือ รายได้เกษตรกรดีขึ้นเล็กน้อย ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำทำให้มีการใช้จ่ายในสินค้าคงทน เช่น รถยนต์นั่งซึ่งยังขยายตัวได้ดี และการใช้จ่ายของภาครัฐ

การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวในอัตราชะลอลงในครึ่งแรกของปี และเริ่มหดตัวในไตรมาสที่ 3 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศและเศรษฐกิจโลกที่จะถดถอยและส่งผลให้การลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการส่งออกหดตัวต่อเนื่อง และอัตราการใช้จ่ายกำลังการผลิตส่วนเกินไม่มีแนวโน้มว่าดีขึ้น

ระดับราคา

ดัชนีราคาผู้บริโภคในปี พ.ศ. 2544 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 ซึ่งนับว่าอยู่ในระดับต่ำเนื่องจากอุปสงค์ในประเทศยังคงอ่อนตัว และแรงกดดันจากราคาน้ำมันได้ลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่กลางปี ถึงแม้ว่าจะมีการขึ้นภาษีสรรพสามิตตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2544 จนทำให้สินค้าในหมวดไม่ใช่อาหารเพิ่มขึ้น

การใช้จ่ายภาครัฐ

การใช้จ่ายภาครัฐเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ที่เด่นชัดที่สุดในปี พ.ศ. 2544 โดยมีการใช้งบประมาณรัฐขาดดุลคิดเป็นร้อยละ 3.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ การเร่งให้มีการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจทำให้มีอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 88.4 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายเล็กน้อย ขณะที่รายได้จากการจัดเก็บภาษีขยายตัวร้อยละ 2.4 ใกล้เคียงกับเป้าหมาย

ภาคการเงิน

ภาคการเงินยังคงเผชิญกับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ต่อเนื่องจากปีพ.ศ. 2543 ถึงแม้ว่าธนาคารพาณิชย์จะได้มีการตั้งสำรองฯ ตามเกณฑ์ที่ ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดครบถ้วนในสิ้นปี 2543 ก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังไม่เต็มที่และมีแนวโน้มชะลอตัวลง ทำให้ธนาคารพาณิชย์ยังใช้ความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อใหม่ โดยสินเชื่อซึ่งรวมหนี้สูญและสินเชื่อที่โอนไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMCs) ยังคงขยายตัวติดลบอยู่

สภาพคล่องของระบบการเงินโดยรวมอยู่ในสภาพล้นระบบ สืบเนื่องจากสินเชื่อที่ขยายตัวต่ำ ขณะที่เงินฝากยังขยายตัวในเกณฑ์ดี ธนาคารพาณิชย์ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมลงร้อยละ 0.5 ต่อปีในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ

อยู่ที่ระดับเดิมที่ร้อยละ 2.5 แต่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยังอยู่ในระดับสูงที่ 7.375 ต่อปีอันเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

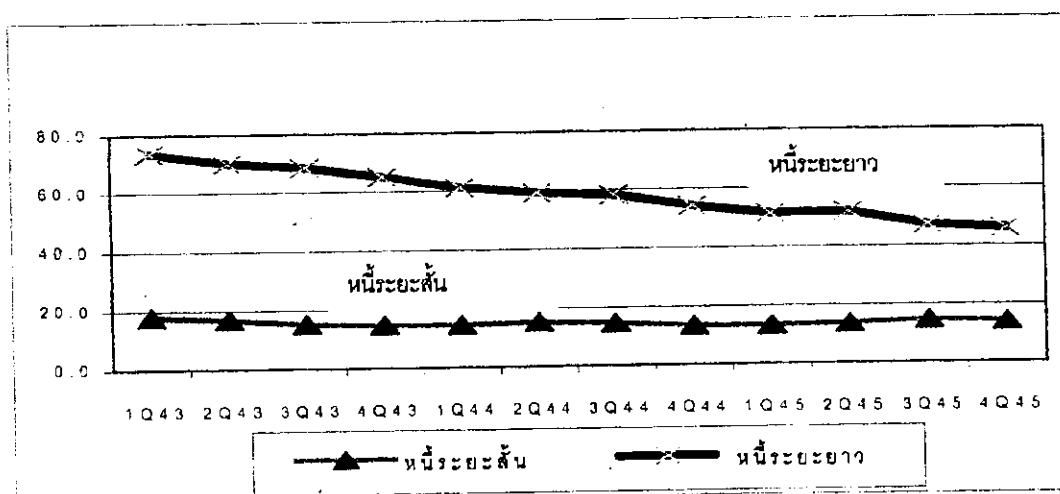
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

ดุลบัญชีเดินสะพัดและดุลการชำระเงิน

ดุลการค้าที่เกินดุลอยู่ลดลง เนื่องจากการส่งออกที่ลดลงมากกว่าการนำเข้า และการนำเข้าที่ชะลอตัวลงส่งสัญญาณที่น่ากลัวเพราะเป็นการชะลอตัวในหมวดวัตถุดิบ การท่องเที่ยวและแรงงานที่ทำงานในต่างประเทศยังเป็นแหล่งดึงดูดเงินตราต่างประเทศได้ดี ส่งผลให้ดุลการชำระเงินเกินดุล 1.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบกับ 210 พันล้านดอลลาร์สรอ. ในปี พ.ศ.2543

หนี้ต่างประเทศปรับตัวลดลงต่อเนื่อง แต่เป็นการลดลงของหนี้ระยะยาว ทำให้สัดส่วนของหนี้ระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศทั้งหมดเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 18.4 ในไตรมาส 4 ของปี พ.ศ.2543 เป็น 19.8 ในระยะเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. 2544 แต่ภาพรวมยังคืออยู่เพราะมีเงินสำรองทางการต่อหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้นจาก 222.3 เท่า ณ สิ้นปี พ.ศ. 2543 เป็น 225.7 เท่า

ภาพที่ 2.2 สัดส่วนหนี้ต่างประเทศ: หนี้ระยะสั้นต่อหนี้ระยะยาว

ตาราง 2.2 ดัชนีเศรษฐกิจรายเดือนปี พ.ศ. 2544

ดัชนีเศรษฐกิจรายเดือน

	ม.ค. 44	ก.พ. 44	มี.ค. 44	เม.ย. 44	พ.ค. 44	มิ.ย. 44	ก.ค. 44	ส.ค. 44	ก.ย. 44	ต.ค. 44	พ.ย. 44	ธ.ค. 44
ภาคอุตสาหกรรม												
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (YoY%)	4.8	1.3	-2.0	-0.4	2.3	1.4	1.7	2.2	-1.3	2.7	1.6	1.2
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม - ไนโตรสุรา (YoY%)	4.6	1.2	-2.4	-0.6	2.3	1.4	1.5	1.5	-2.0	1.1	0.1	-0.8
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม - ปรับผลทางฤดูกาล	113.6	113.9	110.8	110.8	113.2	113.2	112.3	113.5	113.6	115.6	115.9	115.6
อัตราการใช้กำลังการผลิต (%)	54.4	53.2	58.4	48.7	52.8	53.7	51.2	52.2	53.1	55.2	55.5	54.8
การบริโภคภาคเอกชน												
ยอดขายปลีก (YoY%)	14.9	13.7	10.3	11.2	12.0	11.9	17.0	9.8	2.7	8.0	7.5	1.0
ยอดขายรถยนต์นั่ง - คัน (YoY%)	-3.9	20.7	19.7	7.0	15.2	37.1	32.4	48.2	51.8	21.7	22.2	36.6
ยอดขายรถยนต์บรรทุก - คัน (YoY%)	5.8	3.0	7.3	13.5	4.1	36.5	41.4	24.6	8.9	23.1	22.1	17.1
การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค (YoY%)	5.8	3.0	7.3	13.5	4.1	36.5	41.4	24.6	8.9	23.1	22.1	17.1
การลงทุนภาคเอกชน												
ยอดขายรถยนต์เพื่อการพาณิชย์ - คัน (YoY%)	16.1	16.6	8.1	29.6	8.6	7.1	4.2	-11.4	1.7	11.7	12.1	-1.0
การนำเข้าสินค้าทุน (YoY%)	16.7	-14.1	-0.5	-12.1	0.8	-12.8	-12.7	-26.7	-19.8	-11.9	-14.5	-19.6
ปริมาณงานปูนซีเมนต์ในประเทศ (YoY%)	3.2	8.3	-5.0	5.9	5.6	-3.1	2.8	1.0	-8.0	2.6	29.0	41.6
ดุลการชำระเงิน												
การส่งออก - มูลค่าดอลลาร์ (YoY%)	-3.9	-3.7	3.6	-8.0	6.8	-1.0	-14.2	-7.6	-11.4	-14.2	-12.3	-13.7
การนำเข้า - มูลค่าดอลลาร์ (YoY%)	31.3	-11.0	21.0	3.0	15.7	-8.1	-3.8	-16.0	-6.8	-15.1	-8.7	-18.1
ดุลการค้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	-280	220	130	-131	133	400	-5	729	282	273	181	593
ดุลบัญชีเดินสะพัด (ล้านเหรียญสหรัฐ)	276	820	285	147	369	507	328	1,032	314	546	585	1,033
เงินทุนเคลื่อนย้าย (ล้านเหรียญสหรัฐ)	-945	-925	-485	-455	-297	67	47	-337	-737	-574	-305	-138
ดุลการชำระเงิน (ล้านเหรียญสหรัฐ)	192	299	-242	-187	-159	-135	41	350	-236	488	658	248
เงินสำรองระหว่างประเทศ (พันล้านเหรียญสหรัฐ)	32.8	33.2	32.3	32.1	32.0	31.6	31.9	32.6	32.6	33.1	33.3	33.0
ภาคการเงิน 1/												
ปริมาณเงิน - M1 (YoY%)	3.9	2.7	7.7	9.9	11.8	11.8	8.3	10.8	11.3	2.0	10.0	10.2
ปริมาณเงิน - M2 (YoY%)	5.2	5.1	6.0	6.7	7.0	6.7	6.2	5.4	5.3	3.8	4.6	4.2
ปริมาณเงิน - M2A (YoY%)	3.8	3.8	4.6	5.2	5.4	5.0	2.0	1.8	2.0	1.3	2.3	2.0
ฐานเงิน (YoY%)	4.6	4.2	3.0	8.6	15.3	7.7	6.7	10.4	7.2	3.7	6.9	5.5
เงินฝากธนาคารพาณิชย์ (YoY%)	5.5	5.8	6.4	6.8	7.0	6.2	5.8	4.9	4.6	4.2	4.0	4.0
สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ (YoY%)	-9.6	-9.9	-9.2	-9.4	-10.2	-5.5	-5.4	-4.9	-2.6	-5.2	-5.8	-5.8
- ไตรมาส BIRFs (YoY%)	-8.5	-8.8	-8.4	-8.9	-9.7	-4.6	-4.2	-3.1	-0.7	-3.1	-3.5	-3.8

ที่มา - ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ - ตัวเลขสะสมเป็นอัตราการขยายตัวเทียบกับต้นปีก่อนหน้าสำหรับปีเป็นค่าปี

2.2.3 นโยบายและมาตรการทางเศรษฐกิจที่สำคัญในปี พ.ศ. 2544

จากแนวโน้มการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่ชะลอลง รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายการเงินและการคลังไปด้วยกันเพื่อแก้ปัญหาการหดตัวทางเศรษฐกิจในระยะสั้น พร้อมกับได้มีการออกมาตรการอื่นควบคู่ไปด้วยโดยรายงานว่าเป็นการเร่งปรับโครงสร้างการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขัน ทั้งด้านเทคโนโลยี และทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการขยายตัวอย่างยั่งยืนในระยะยาว

มาตรการที่รัฐบาลได้มีการนำออกใช้อย่างเร่งด่วนในปี พ.ศ. 2544 แบ่งออกได้เป็น 10 มาตรการหลัก ได้แก่

- มาตรการการคลัง
- มาตรการการเงิน
- มาตรการตลาดทุน
- มาตรการอสังหาริมทรัพย์
- มาตรการราคา
- มาตรการเกษตร
- มาตรการอุตสาหกรรม
- มาตรการการค้า
- มาตรการบริการ
- มาตรการแรงงาน

วัตถุประสงค์ของการออกมาตรการดังกล่าวก็เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่กำลังชะลอตัวอยู่ ด้วยการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ประชาชนในรูปของการให้สินเชื่อและการพักชำระหนี้ สนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนด้วยมาตรการการให้แรงจูงใจด้านลดหย่อนภาษีหรือสิทธิพิเศษทางภาษี การให้สินเชื่อ และสิทธิพิเศษในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ภาคเศรษฐกิจที่ได้ประโยชน์จากมาตรการภาครัฐในช่วงนี้ ได้แก่ ผู้ส่งออก ผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) ภาคอสังหาริมทรัพย์ การท่องเที่ยว ตลาดเงิน ตลาดทุน สถาบันการเงิน และเกษตรกร

(1) มาตรการการคลัง

การคลังหลักที่รัฐบาลได้ดำเนินการในปีที่ผ่านมา มีดังนี้ (ก) ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ให้แก่กิจการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กิจการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (Market for Alternative Investment หรือ MAI) และกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีทุนจด

ทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท ในส่วนของกำไรสุทธิที่ไม่เกิน 3 ล้านบาท (ข) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) (ค) ขยายเวลาการลดภาษีมูลค่าเพิ่มจนถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2545 (ง) จัดสรรงบประมาณสำรองเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจในปีงบประมาณ 2545 ภาษีเงินได้ 58 พันล้านบาท (จ) พักหนี้และลดหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยเป็นเวลา 3 ปี จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และจัดตั้งโครงการธนาคารประชาชน เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจรากหญ้า (ฉ) เร่งอัตราการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อให้ส่งผลกระทบกระตุ้นเศรษฐกิจโดยเร็ว (ช) จัดทำโครงการสินเชื่อที่อยู่อาศัย รวมทั้งออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการฟื้นตัวของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และ (ซ) ทางการเร่งปรับโครงสร้างพื้นฐานของเศรษฐกิจโดยผ่านการเสริมบรรยากาศในการลงทุน การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ รายละเอียดของมาตรการต่าง ๆ ได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก ก.

(2) มาตรการการเงิน

รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายการเงินเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงิน โดยปรับปรุงแก้ไข โครงสร้างอัตราดอกเบี้ยของตลาดเงินระยะสั้น ให้มีความเหมาะสม พร้อมทั้งดูแลเสถียรภาพของค่าเงินบาทด้วยการปรับปรุงรายงานการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ตลอดจนได้แถลงผลการประชุมของคณะกรรมการนโยบายการเงิน ให้สาธารณชนได้ทราบเป็นระยะถึงภาวะเศรษฐกิจและแนวโน้มในอนาคต นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินมาตรการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน และการให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้ง การออกมาตรการกำกับและพัฒนาสถาบันการเงิน

(3) มาตรการตลาดทุน

มาตรการตลาดทุนในปี 2544 ส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงหลักเกณฑ์ และกฎระเบียบต่างๆ ที่กำกับดูแลตลาดทุน และสถาบันที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัย หรือเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน เช่น

(ก) การกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม (บลจ.) ลงทุนสินทรัพย์ประเภทใหม่เพิ่มเติม โดยให้ลงทุนในฐานะซื้อ (Long position) ใน option ที่เป็นหลักทรัพย์ซึ่งตลาด หลักทรัพย์ฯ หรือบริษัทย่อยเป็นผู้ออกได้ไม่เกิน ร้อยละ 10 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ทั้งนี้ ประกาศเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2544 และมีผลบังคับใช้วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2544

(ข) การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้เป็นมาตรฐาน เดียวกับธุรกิจจัดการลงทุนอื่น

(ค) การกำหนดอัตราส่วนการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์ของบริษัทอื่นเพื่อเป็นทรัพย์สินของกองทุนรวม

(ง) การปรับโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมรายปีลงเฉลี่ยร้อยละ 50 และลดค่าธรรมเนียมการยื่นคำขอเข้าเป็นบริษัท จดทะเบียนลงร้อยละ 67 มีผลตั้งแต่วันที่รอบระยะเวลาการเป็น

บริษัทจดทะเบียนวันที่ 1 กรกฎาคม 2544 เป็นต้นไป ส่วนบริษัทที่เข้าตลาดหลักทรัพย์ใหม่ 10 บริษัทแรกภายในปี 2544 จะได้รับยกเว้น ค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอแรกเข้า และ ลดค่าธรรมเนียมรายปีอีกร้อยละ 50

(4) มาตรการอสังหาริมทรัพย์

มาตรการอสังหาริมทรัพย์ประกอบด้วยมาตรการทั้งการเงินและการคลัง เป็นมาตรการที่สนับสนุนทั้งผู้ประกอบการธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เพิ่มอำนาจซื้อแก่ผู้ต้องการที่อยู่อาศัยในรูปสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ และใช้มาตรการการคลังในรูปของการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีทั้งผู้ประกอบการและผู้ซื้อ และเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบบางประการเพื่อสนับสนุนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เช่น (ก) ร่างพระราชบัญญัติการจัดการดูแล ผลประโยชน์ของคู่สัญญา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ในระยะยาว และสร้างความมั่นใจในการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ โดยการสร้างระบบการจัดการดูแล ผลประโยชน์ของคู่สัญญา ซึ่งมีผู้จัดการดูแล ผลประโยชน์ของคู่สัญญา ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของ ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในการดูแลให้แต่ละฝ่ายปฏิบัติตามสัญญา ทั้งนี้ จะช่วยป้องกันและลดนักเก็งกำไรออกจากระบบและช่วยลดข้อพิพาทระหว่างคู่สัญญา (ข) มาตรการสนับสนุนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งประกอบด้วย (1) การให้ผู้ซื้ออาคารพร้อมที่ดินหรือห้องชุด หรือตามสัญญาซื้อที่ดินพร้อมกับทำสัญญาจ้างสร้างอาคารลงบนที่ดิน สามารถนำเงินค่างวดหรือเงินค่าซื้อทรัพย์สินดังกล่าวมาหักเป็น ค่าลดหย่อนพิเศษเพิ่มเติมจากค่าลดหย่อนดอกเบี้ย เงินกู้ยืมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงตามเงื่อนไข (2) การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้น (Initial Allowance) สำหรับการซื้ออาคารถาวรเพื่อใช้ในการกิจการของตนเอง มิใช่เพื่อการขายและซื้อ หรือได้รับโอนกรรมสิทธิ์ภายใน 1 ปี ในอัตราร้อยละ 20 ของมูลค่าต้นทุนที่ซื้อมา ส่วนมูลค่าต้นทุนส่วนที่เหลือให้ทยอยหักได้ 20 ปี หรือร้อยละ 5 ต่อปี ตามเกณฑ์ปกติ (3) การยกเว้นรายการแก่ธุรกิจบ้านจัดสรร (4) การลดค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมกรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และกรณีการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

(5) มาตรการราคา

มาตรการราคาที่สำคัญในปี พ.ศ. 2544 ได้แก่ การปรับราคาก๊าซหุงต้มให้ใกล้เคียงความเป็นจริงตามมติของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ การปรับอัตราค่าไฟฟ้าอัตโนมัติ (ค่า Ft) เพิ่มขึ้นตามต้นทุนเชื้อเพลิงที่สูงขึ้น

(6) มาตรการเกษตร

ตัวอย่างของมาตรการได้แก่ (ก) การพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แก่เกษตรกรรายย่อยตามนโยบายของรัฐบาลผ่านระบบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) (ข) การเห็นชอบ เรื่องการขยายข้าวแก่รัฐบาลฟิลิปปินส์ โดยให้องค์การคลังสินค้าส่งมอบข้าวตามสัญญาแก่รัฐบาลฟิลิปปินส์ โดยใช้ข้าว ในโครงการแทรกแซงตลาดปี 2542/43

(7) มาตรการอุตสาหกรรม

ตัวอย่างของมาตรการได้แก่ การให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ชาวไร่ชาวนาในฤดูกาลผลิต ปี 2544/2545 การปรับปรุงภาษีสรรพสามิตสุราและยาสูบ

(8) มาตรการการค้า

ตัวอย่างของมาตรการได้แก่ (ก) มาตรการ Local Content สิ้นค้านม (ข) การให้สินเชื่อเพื่อการส่งออก ให้ธนาคารพิจารณาเงินสินเชื่อแก่ผู้ส่งออก จากความสามารถในการทำธุรกิจส่งออก ตั้งแต่เริ่มเสนอแผนธุรกิจที่จะทำให้ได้รับคำสั่งซื้อ และให้อนุมัติจ่ายเงิน สินเชื่อเต็มจำนวน เมื่อผู้ส่งออกนำเอกสารยืนยันการสั่งซื้อ เช่น คำสั่งซื้อ สัญญาหรือ L/C มาแสดง ทั้งนี้ ให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย กับธนาคารศรีนครพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ (ค) การแก้ปัญหาความล่าช้าในการ คินภาษีมูลค่าเพิ่ม (ง) การปรับโครงสร้างภาษีนำเข้าวัตถุดิบเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยให้กระทรวงการคลังเร่งรัดดำเนินการปรับโครงสร้างภาษีนำเข้า โดยเฉพาะการกำหนดอัตราภาษีนำเข้าวัตถุดิบเพื่อการส่งออก ต้องไม่สูงกว่าของประเทศคู่แข่ง เช่น ประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย (จ) การบริการการส่งออกให้รวดเร็ว โดยให้หน่วยงานที่ออกใบอนุญาตแก่ผู้ส่งออกสินค้าที่ต้องส่งมอบโดยเร่งด่วน เปิดบริการ 24 ชม. ทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ และให้หน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ออก ใบอนุญาต กำหนดระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จ ให้ชัดเจนและรวดเร็ว

(9) มาตรการบริการ

มาตรการบริการส่วนใหญ่เป็นมาตรการที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น (ก) อนุมัติให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรร งบประมาณประจำปี 2544 เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและจัดสรรให้สำนักงานตรวจคน เข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อพัฒนาบริการในท่าอากาศยานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ข) เห็นชอบโครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวผ่านกระยะยาว ความที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเสนอ

(10) มาตรการแรงงาน

มาตรการที่สำคัญได้แก่ การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐาน และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

สำหรับรายละเอียดของมาตรการต่าง ๆ ได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก ก

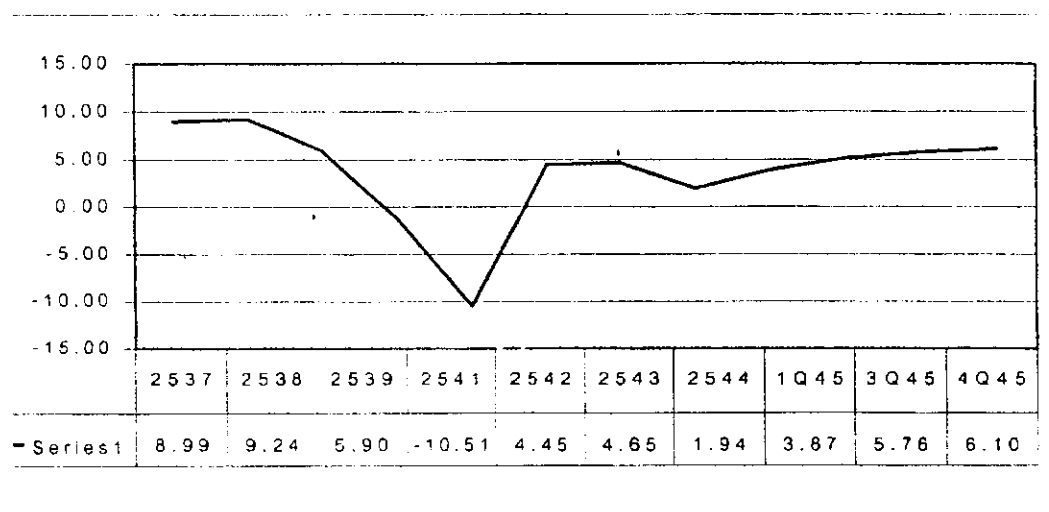
3. รายงานการประเมินผลของการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ 2545

ในการศึกษาและติดตามผลของการแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจในปีพ.ศ. 2545 นั้น จะเป็นการศึกษาโดยวิเคราะห์จากภาวะเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2545 เป็นหลัก โดยดูว่าภาวะเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2545 มีอาการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจจริงดังที่มีรายงานข่าวจากหน่วยงานภาครัฐหรือไม่

3.1 ภาวะเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2545 ในภาพรวม

ในปี พ.ศ. 2545 ไทยมีผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) 5,430 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2544 ร้อยละ 5.2 นับว่าเป็นอัตราการขยายตัวที่สูงสุดในรอบ 6 ปี นับตั้งแต่ไทยเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540

ภาพที่ 3.1 อัตราการขยายตัวของ GDP

ที่มา: รายงานเศรษฐกิจรายเดือน และรายปีของธนาคารแห่งประเทศไทย

การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของไทยในปี พ.ศ. 2545 เป็นการฟื้นตัวที่เกิดขึ้นทั้งจากปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยภายนอกประเทศ ปัจจัยภายนอกที่สนับสนุนให้เศรษฐกิจไทยเติบโต ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัวจากปี พ.ศ. 2544 จนไทยมียอดเกินดุลการค้าสุทธิเพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.6 ในปี พ.ศ. 2545 ส่วนปัจจัยภายในที่กระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจนั้นเกิดจากการใช้จ่ายทั้งของภาครัฐและเอกชนซึ่งรวมกันขยายตัว ร้อยละ 4.6 ในปี พ.ศ. 2545 . ภายตัวภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นนี้จะเกิดจากความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและภาคธุรกิจที่ปรับตัวดีขึ้น รายได้เกษตรกรที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องในอัตราสูง บท

บาทของภาครัฐบาล อัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง และการลดข้อจำกัดในการให้สินเชื่อแก่ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ

การใช้จ่ายโดยตรงของภาครัฐมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 เป็นต้นมา ทำให้ฐานะการคลังขาดดุลน้อยลง แต่การใช้จ่ายของภาครัฐทางอ้อมโดยผ่านสถาบันการเงินในรูปของสินเชื่อโดยรัฐค้ำประกันยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง

ในภาคการเงินยังมีปัญหาสภาพคล่องล้นระบบ และปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ NPL อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำอยู่แล้วได้โน้มลดลงอีกในปี พ.ศ. 2545 อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำได้มีส่วนช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายของภาคเอกชนและลดภาระต้นทุนเงินกู้ยืมของภาคธุรกิจ จนมีกำไรเพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัดในปี พ.ศ. 2545 นี้

เสถียรภาพทางเศรษฐกิจในปีพ.ศ. 2545 นับว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ถึงแม้ว่าอัตราเงินเฟ้อจะมีค่าต่ำจนสื่อแว่วว่าจะเกิดภาวะเงินฝืดเช่นเดียวกับประเทศอื่นที่เผชิญอยู่ แต่ก็ยังไม่ปรากฏผลเสียหายในปี พ.ศ. 2545 อัตราการว่างงานลดลงจากปีก่อนอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการจ้างงานนอกภาคเกษตรมีการขยายตัวดี

สำหรับด้านต่างประเทศนั้น ดุลบัญชีเดินสะพัดที่เกินดุลสูงต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 ทำให้ทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นขณะที่ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศปรับตัวลดลงตามลำดับ

3.2 เศรษฐกิจรายภาคปี พ.ศ. 2545

ภาคการผลิตทั้งเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ขยายตัวดีขึ้น อุปสงค์ภายในประเทศถูกนำด้วยมาตรการสนับสนุนเศรษฐกิจภายในประเทศในรูปของอัตราดอกเบี้ยต่ำ และแรงกระตุ้นการใช้จ่ายทั้งจากภาครัฐทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ส่งผลให้ทั้งการบริโภคและการลงทุนเพิ่มขึ้น ฐานะการคลังขาดดุลน้อยลง ดุลการชำระเงินเกินดุล อัตราการขยายตัวของสินเชื่อดีขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจและเงื่อนไขที่ผ่อนปรนของรพท. แต่ภาคการเงินยังมีปัญหาเรื่องสภาพคล่องที่ล้นระบบและหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

3.2.1 ด้านการผลิตสินค้าและบริการ

● ภาคเกษตร-รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น

ภาวะน้ำท่วมในช่วงครึ่งหลังของปี พ.ศ. 2545 ได้ทำให้ผลผลิตพืชผลหลักโดยเฉพาะข้าวได้รับความเสียหายบางส่วน แต่รายได้เกษตรกรที่เพาะปลูกพืชผลหลักกลับเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.1 เนื่องจากราคาพืชผลหลักปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 10.9 ส่วนหนึ่งเป็นเพราะราคาในตลาดโลกปรับตัวดีขึ้น และอีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะมาตรการพยุงราคาข้าวของภาครัฐ

ตารางที่ 3.1 รายได้เกษตรกรจากการขายพืชผล ผลผลิต และราคา

อัตราการเปลี่ยนแปลง	2544	2545			
		1Q45	3Q45	4Q45	ทั้งปี 45
รายได้เกษตรกร	8.4	9.1	13.6	13.8	11.1
ผลผลิตพืชผล	5.1	0.0	2.9	-0.9	0.2
ราคาพืชผล	3.2	9.1	10.3	14.8	10.9

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ปรับฤดูกาล

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

• ภาคอุตสาหกรรม - การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวตามการเพิ่มขึ้นของความต้องการภายในประเทศและการฟื้นตัวของภาคส่งออก

ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมเฉลี่ยของทั้งปี พ.ศ. 2545 ขยายตัวร้อยละ 8.2 อุตสาหกรรมที่ขยายตัวสูงมาก ได้แก่ อุตสาหกรรมที่อาศัยตลาดภายนอกประเทศ เช่น อิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมที่อาศัยตลาดภายในประเทศที่ขยายตัวเด่นชัดได้แก่ ผลิตภัณฑ์เหล็กและปูนซีเมนต์ที่เพิ่มขึ้นตามธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้างภายในประเทศ หมวดอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นตามยอดสินค้าส่วนบุคคลทั้งจากภาคธนาคารและธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร และหมวดยานยนต์ที่ผลิตรถยนต์พาณิชย์และรถจักรยานยนต์เพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกไตรมาสตามความต้องการของตลาดภายในประเทศซึ่งเพิ่มขึ้น พร้อมยอดสินค้าเข้าซื้อ ส่วนอัตราการใช้จ่ายการผลิตเฉลี่ยในปีพ.ศ. 2545 อยู่ที่ร้อยละ 59.7 เพิ่มขึ้นจากที่อยู่ที่ร้อยละ 53.6 ในปีก่อนหน้า การใช้จ่ายการผลิตที่เพิ่มขึ้นนี้เป็นสัญญาณที่ดีว่าไทยจะมีการลงทุนเพิ่มขึ้นได้ในปี พ.ศ. 2546

ตาราง 3.2(ก) ผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม

(อัตราการเปลี่ยนแปลง : ร้อยละ)

สาขาการผลิต	น้ำหนัก 2538	2544	2545
สิ่งทอ	14.2	0.6	-0.4
ยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	10.2	23.3	19.7
ปิโตรเลียม	7.2	2.2	2.2
เครื่องเคมี	6.6	13.8	16.4
อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	6.4	-26.8	24.1
อาหาร	6.0	-2.9	3.1
อัญมณีและเครื่องประดับ	3.3	3.9	0.0
วัสดุก่อสร้าง	2.6	9.9	13.4
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	2.1	2.5	24.6
ยาสูบ	1.9	-3.0	3.2
ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ	1.9	0.7	2.4
รวม (45 รายการ)	62.4	1.3	8.2
(ไม่รวมยานยนต์ ฯ.)	52.2	-1.6	6.4

ที่มา : คำนวณจากแบบสำรวจธนาคารแห่งประเทศไทย

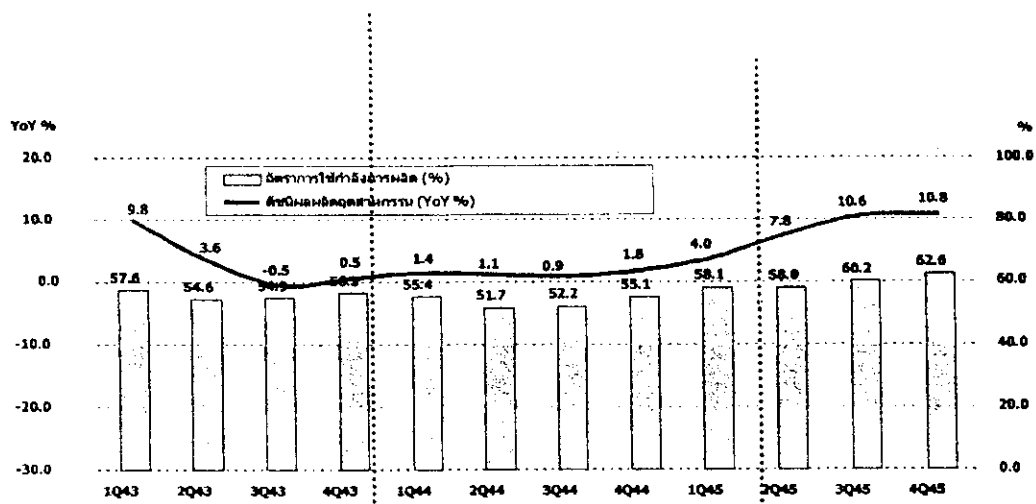
ตาราง 3.2(ข) อัตราการใช้กำลังการผลิต

(หน่วย : ร้อยละ)

	น้ำหนัก 2538	เฉลี่ย 2538-2540	2544 ทั้งปี	2545 ทั้งปี
ยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	10.2	65.9	44.5	54.6
ปิโตรเลียม	7.2	89.7	74.8	76.4
อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	6.4	64.6	47.5	59.6
เครื่องเคมี	5.5	81.5	36.7	48.6
อาหาร	3.5	38.7	42.5	44.8
วัสดุก่อสร้าง	2.4	82.1	52.3	56.9
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	2.1	60.3	50.0	60.7
ยาสูบ	1.9	78.4	52.1	53.8
ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ	5.3	73.4	77.0	71.7
เฉลี่ย (36 รายการ)	44.5	71.8	53.6	59.7
(ไม่รวมสุรา)	41.4	70.5	56.1	60.7

ที่มา : คำนวณจากแบบสำรวจธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 3.2 อัตราการใช้กำลังผลิต และดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

• ภาคการค้า – ขยายตัวสูงในปี พ.ศ. 2545

มูลค่าค้าปลีกในระบบภายในปี พ.ศ. 2545 ขยายตัวสูงและมีแนวโน้มชะลอตัวลง โดยกลุ่มสินค้าที่ขยายตัวดี ได้แก่ กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้า วัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่งบ้าน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลิตภัณฑ์ยาสูบ รวมถึงการขายปลีกที่ไม่มีร้าน เช่น แผงลอยและตลาดสด เป็นต้น

ปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวของการค้าได้แก่กำลังซื้อของประชาชนที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของเศรษฐกิจ การจ้างงาน รวมทั้งอัตราเงินเฟ้อที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำอุปกับอัตราดอกเบี้ยต่ำทำให้เกิดการขยายสินเชื่อสินค้าอุปโภค

การขยายตัวของภาคการค้าน่าจะเกิดจากการขยายตัวของผู้ประกอบการค้าปลีกสมัยใหม่ขนาดใหญ่ (Modern Trade) มากกว่าธุรกิจค้าปลีกดั้งเดิม (Traditional Trade) ซึ่งปิดกิจการไปเป็นจำนวนมาก เพราะแพ้กลยุทธ์ด้านราคาของผู้ค้าปลีกขนาดใหญ่ โดยผู้ประกอบการสมัยใหม่ เช่น Super/Hypermarket และ Convenience Store มีส่วนแบ่งการตลาดที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจค้าปลีกดั้งเดิมลดลง

ตาราง 3.3 มูลค่ายอดค้าปลีกและค้าส่งทั้งประเทศ (Real-terms)

ข้อมูลไม่ปรับฤดูกาล	2544	2545				
		ครั้งแรก	ไตรมาสที่ 3	11 เดือนแรก	ค.ค.	พ.ย.
มูลค่าค้าปลีก (พันล้านบาท)	960.3	530.4	273.3	983.8	92	88.1
อัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีก่อน (ร้อยละ)	10.7	14.0	12.0	12.5	11.8	6.4
มูลค่าค้าส่ง (พันล้านบาท)	1,687.7	860.0	473.5	1,659.7	165.3	160.9
อัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีก่อน (ร้อยละ)	6.3	5.4	10.7	7.8	13.3	6.9

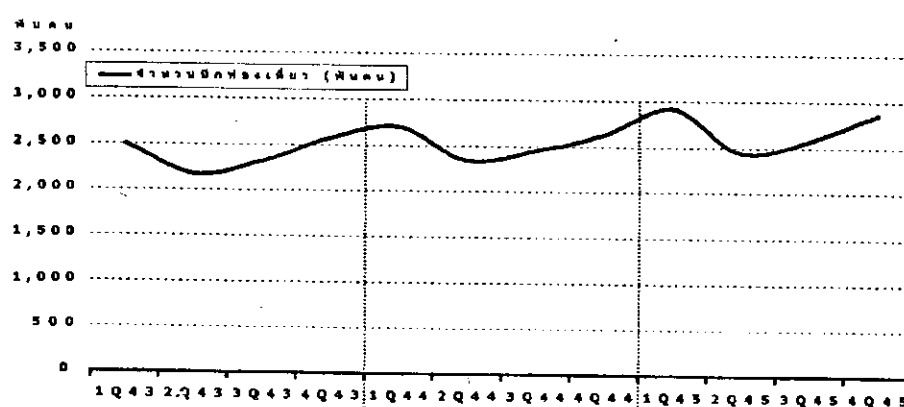
หมายเหตุ: เป็นขอคขายของผู้ประกอบการที่จดทะเบียนเป็นผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

● ภาคบริการ- การท่องเที่ยวปรับตัวดีขึ้นชัดเจนตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2545

การท่องเที่ยวซึ่งเป็นสาขาบริการที่สำคัญที่สุดปรับตัวดีขึ้นชัดเจนในต้นปีพ.ศ. 2545 เพราะนักท่องเที่ยวต่างชาติเริ่มคลายความกังวลจากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในอเมริกา และสงครามในอัฟกานิสถาน ประกอบกับทางการได้ดำเนินมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างค่อเนื่อง ต่อมาเมื่อเกิดเหตุการณ์ระเบิดที่เกาะบาหลี ประเทศฟิลิปปินส์ และภาคใต้ของไทยในเดือนตุลาคม ปี พ.ศ. 2545 ทำให้กระแสความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินทางได้เพิ่มขึ้นบ้าง แต่ผลกระทบดังกล่าวมีเพียงชั่วคราวในเดือน พฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2545 เท่านั้น ดังนั้นเฉลี่ยทั้งปี พ.ศ. 2545 จำนวนนักท่องเที่ยวจึงยังเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.1 สูงกว่าเป้าหมายที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ที่ร้อยละ 4.4

ภาพที่ 3.3 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในไทย

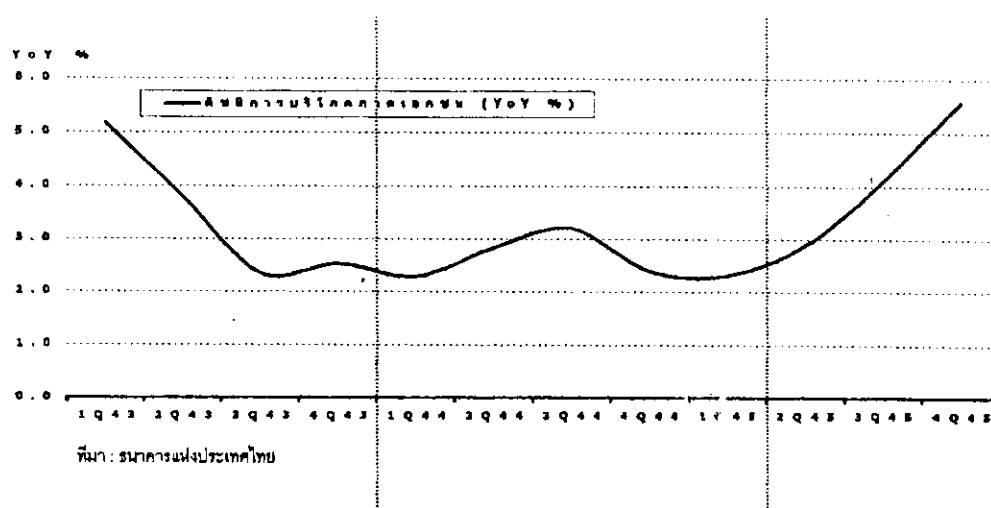
ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

3.2.2 ด้านอุปสงค์ภายในประเทศ

- การใช้จ่ายภาคเอกชน – ปรับตัวสูงขึ้นตามแรงกระตุ้นของภาครัฐ

การใช้จ่ายภาคเอกชนประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค และการใช้จ่ายเพื่อการลงทุน การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคภาคเอกชน โดยปกติจะเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เพราะมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 56 ของ GDP โดยเฉลี่ย ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนทั้งปี พ.ศ.2545 ขยายตัวร้อยละ 3.7 เป็นผลจากการจับจ่ายใช้สอยในสินค้าคงทนประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่วนหนึ่งเพราะได้รับแรงกระตุ้นจากอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำและเงื่อนไขทางการเงินที่ผ่อนปรน นอกจากนั้นมาตรการของภาครัฐบาลยังได้ช่วยเพิ่มอำนาจซื้อให้แก่ประชาชนโดยเฉพาะในชนบท อีกทั้งรายได้ของเกษตรกรและความมั่นใจของผู้บริโภคก็ดีขึ้นด้วย

ภาพที่ 3.4 ดัชนีการบริโภคภาคเอกชน

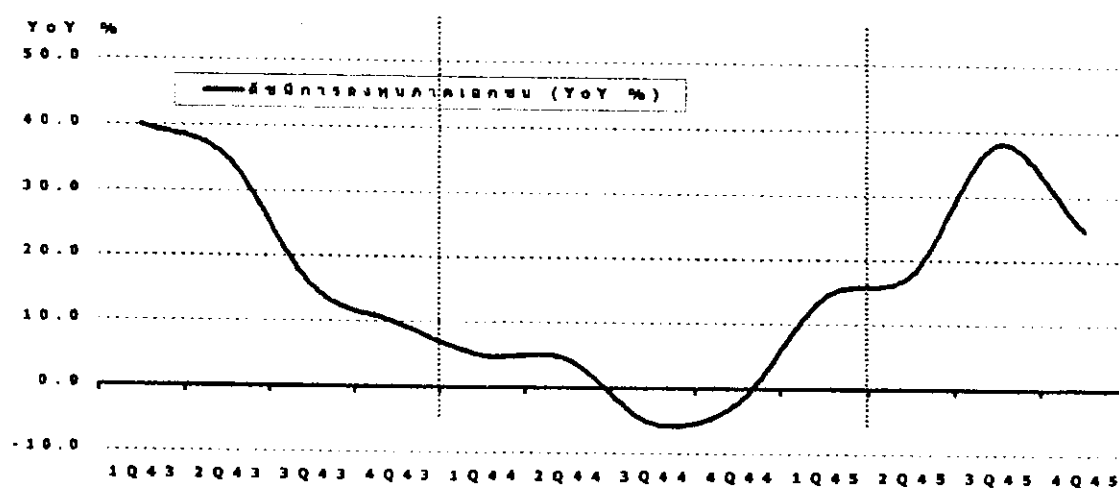

ในด้านการลงทุนนั้น การลงทุนภาคเอกชนในหมวดก่อสร้างฟื้นตัวดีต่อเนื่องจากช่วงครึ่งหลังของปีพ.ศ. 2544 ส่งผลให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง เช่น ปูนซีเมนต์ สังกะสี เหล็กเส้น พลอยขยายตัวตามไปด้วย โดยเฉพาะเมื่อมาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์เริ่มส่งผลชัดเจนตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2545 ส่วนการลงทุนในเครื่องมือเครื่องจักรเริ่มฟื้นตัวในไตรมาสที่ 2 แม้จะยังไม่เต็มที่นักก็ตาม เพราะโดยรวมยังคงมีกำลังการผลิตส่วนเกินอยู่ในภาคอุตสาหกรรม เฉลี่ยทั้งปี พ.ศ. 2545 ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวถึงร้อยละ 23.4 เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 0.2 ในปี 2544

ภาคการผลิตที่ฟื้นตัวอย่างเด่นชัดได้แก่ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง ยานยนต์ ส่งออก สินค้าอุปโภคบริโภคประเภทคงทน เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า พรมมือถือ และบริษัทที่จดทะเบียนใน

ตลาดหลักทรัพย์ ภาคการผลิตกิ่งก้านข้างต้น ล้วนเป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับแรงกระตุ้นจากมาตรการภาครัฐในรูปแบบต่างๆ เช่น สินเชื่อ การยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากรและค่าธรรมเนียมในรูปแบบต่างๆ

ภาพที่ 3.5 ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

3.2.3 การใช้จ่ายภาครัฐ

การใช้จ่ายของรัฐบาล ที่จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ การใช้จ่ายโดยตรง และการใช้จ่ายโดยอ้อม การใช้จ่ายโดยตรง หมายถึง เงินที่รัฐบาลใช้จ่ายจากเงินในงบประมาณแผ่นดิน ส่วนการใช้จ่ายโดยอ้อม หมายถึง เงินที่รัฐบาลไม่ได้ใช้จ่ายเอง แต่ใช้วิธีค้ำประกันเงินกู้ เพื่อให้ผู้บริโภครู้สึกว่ามีเงินใช้จ่ายในรูปแบบของสินเชื่อโดยผ่านสถาบันการเงิน จากการศึกษาพบว่า การใช้จ่ายของรัฐบาลทั้งทางตรงและทางอ้อมในปี พ.ศ.2545 นับว่าน้อยเมื่อเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้

ในส่วนของการใช้จ่ายโดยตรงเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจนั้น ในปีงบประมาณ 2545 รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณขาดดุลไว้ที่ 2 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.6 ของ GDP แต่เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2545 ปรากฏว่าเบิกจ่ายไปเพียง 127 ล้านบาท เนื่องจากการจัดเก็บรายได้สูงกว่าเป้าหมายถึง 46 พันล้านบาท ส่วนการใช้จ่ายเงินจากงบกระตุ้นเศรษฐกิจ 58 พันล้านบาทก็ใช้ไปเพียง 21.3 พันล้านบาท โดยภาครัฐรายงานว่าการจำเป็นในการกระตุ้นเศรษฐกิจมีน้อยลง

สำหรับในส่วนของการใช้จ่ายทางอ้อมนั้น วิธีการที่ใช้ได้แก่ การให้ธนาคารของรัฐเป็นผู้ให้สินเชื่อตามนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจในโครงการต่างๆ โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันวงเงินสินเชื่อตามนโยบายในบางโครงการ เช่น

ธ.ก.ส. รับผิดชอบการให้สินเชื่อ โครงการ “กองทุนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” ฯลฯ

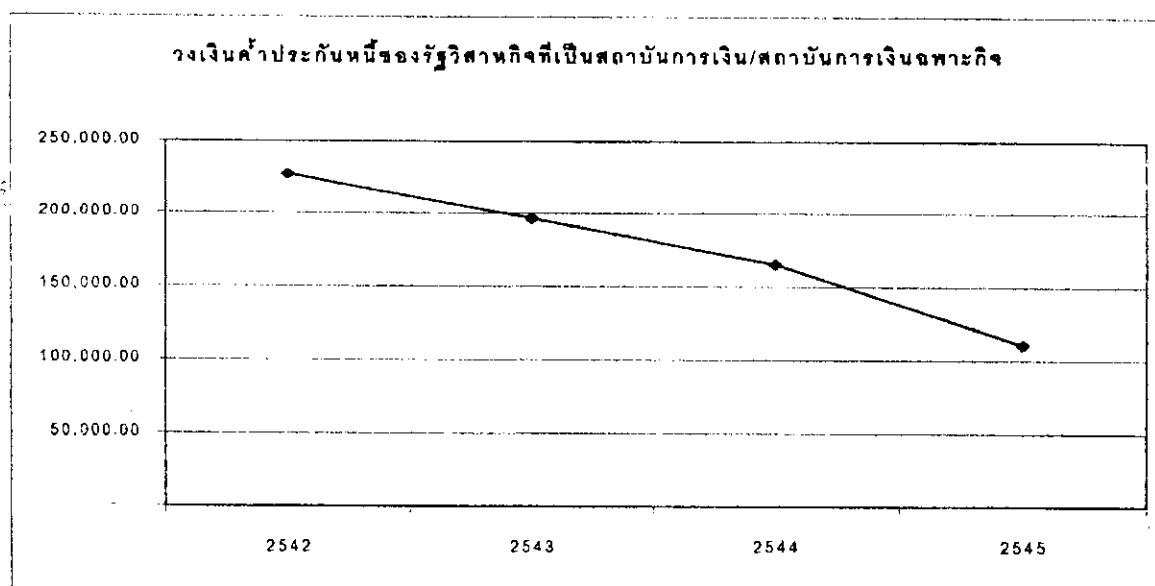
ธนาคารออมสิน รับผิดชอบการให้สินเชื่อรายย่อยรายละไม่เกิน 15,000 บาทในวงเงิน 2,500 ล้านบาท ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะขยายตัวอีกร้อยละ 10 เป็น 25,000 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2546

ธนาคารนครหลวงไทย ได้เน้นสินเชื่อ SMEs

ธนาคารกรุงไทย เน้นการให้สินเชื่อ SMEs และสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็น สินเชื่อเพื่อการเคหะ สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค และสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่อง

ผลการศึกษาพบว่า วงเงินค้ำประกันหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงินของไทยมี ยอดลดลงตลอดในช่วงปีพ.ศ. 2542-พ.ศ.2545 (ภาพที่ 3.6) นั้น แสดงให้เห็นว่า มาตรการภาครัฐในการ กระตุ้นเศรษฐกิจโดยผ่านสถาบันการเงินของรัฐในส่วนที่มีการค้ำประกันนั้นมีได้มีผลต่อฐานะการคลังดัง ที่หลายฝ่ายข้อใจกัน อย่างไรก็ตามในส่วนของการที่รัฐบาลใช้สถาบันการเงินดำเนินนโยบายกึ่งการ คลังโดยที่รัฐบาลมิได้ค้ำประกันวงเงินยังมีอยู่อีกมาก ซึ่งก็มีผลต่อฐานะทางการคลังเช่นกันในกรณีที่เกิด ความเสียหายขึ้น รายละเอียดของการวิเคราะห์จะอยู่ในหัวเรื่องที่ 5 ของรายงานนี้

ภาพที่ 3.6 หนี้ค้ำประกันสถาบันการเงินของรัฐ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3.2.4 เติบโตทางเศรษฐกิจ

• สถานะการคลัง - ขาดดุลเงินสดต่ำกว่าประมาณการ

ทั้งปีงบประมาณ 2545 รัฐบาลขาดดุลเงินสด (ไม่รวมการชำระคืนต้นเงินกู้) เพียง 118.7 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.2 ของ GDP เทียบกับ 175 พันล้านบาท (ไม่รวมการชำระคืนต้นเงินกู้) ตามที่ตั้งไว้ในงบประมาณ

ตารางที่ 3.4 สถานะการคลังรัฐบาล

(หน่วย : พันล้านบาท)

	ปีงบประมาณ 2545		ปีงบประมาณ 2546
	งบประมาณ	เบิกจ่าย	งบประมาณ
รายได้	823	845	825
รายจ่าย	1023	972	1000
ขาดดุลงบประมาณ	200	127 ¹	175
ขาดดุลเงินสด (ไม่รวมชำระคืนเงินกู้) (%ต่อ GDP)	175 (-3.1)	119 (-2.2)	140 (-2.5)

หมายเหตุ ¹ ไม่รวมชำระคืนต้นเงินกู้

ที่มา : กรมบัญชีกลางและธนาคารแห่งประเทศไทย

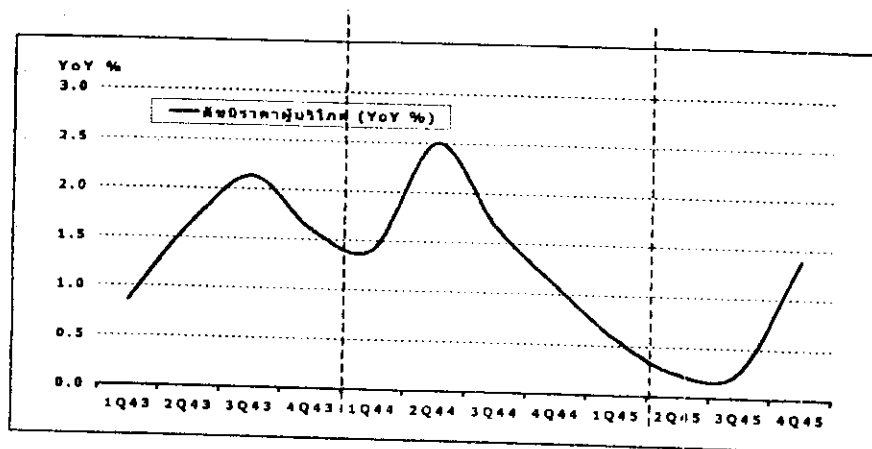
• หนี้สาธารณะ — สัดส่วนยอดหนี้คงค้างต่อ GDP น้อยกว่าปี พ.ศ. 2544

หนี้สาธารณะตามความหมายของ Government Finance Statistics (GFS) ที่กำหนดขึ้นโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ (1) หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง (2) หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน และ (3) หนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ณ สิ้นเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2545 จำนวนหนี้สาธารณะมียอดคงค้างทั้งสิ้น 2,946.10 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 55.35 ของ GDP น้อยกว่าปี พ.ศ. 2543 และ พ.ศ. 2544 ซึ่งมียอดหนี้คงค้างต่อ GDP ณ สิ้นเดือน กันยายน พ.ศ. 2545 คิดเป็นร้อยละ 57.34 และ 57.58 ตามลำดับ

• อัตราเงินเฟ้อ—ไม่เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ระดับราคาอยู่ในระดับน้อยกว่าร้อยละ 1 ซึ่งจัดว่าต่ำมากจนเกิดความห่วงกังวลกันว่าเกิดภาวะเงินฝืด อันเป็นปัญหาที่ประเทศส่วนใหญ่กำลังเผชิญอยู่ สำหรับประเทศไทยอุปสงค์ภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาตลอดปี พ.ศ. 2545 จัดว่าเป็นสัญญาณที่ดีต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ กลบกลบอาการของเงินฝืดไปได้ด้วยดี

ภาพที่ 3.7 ความเคลื่อนไหวของดัชนีราคาผู้บริโภค

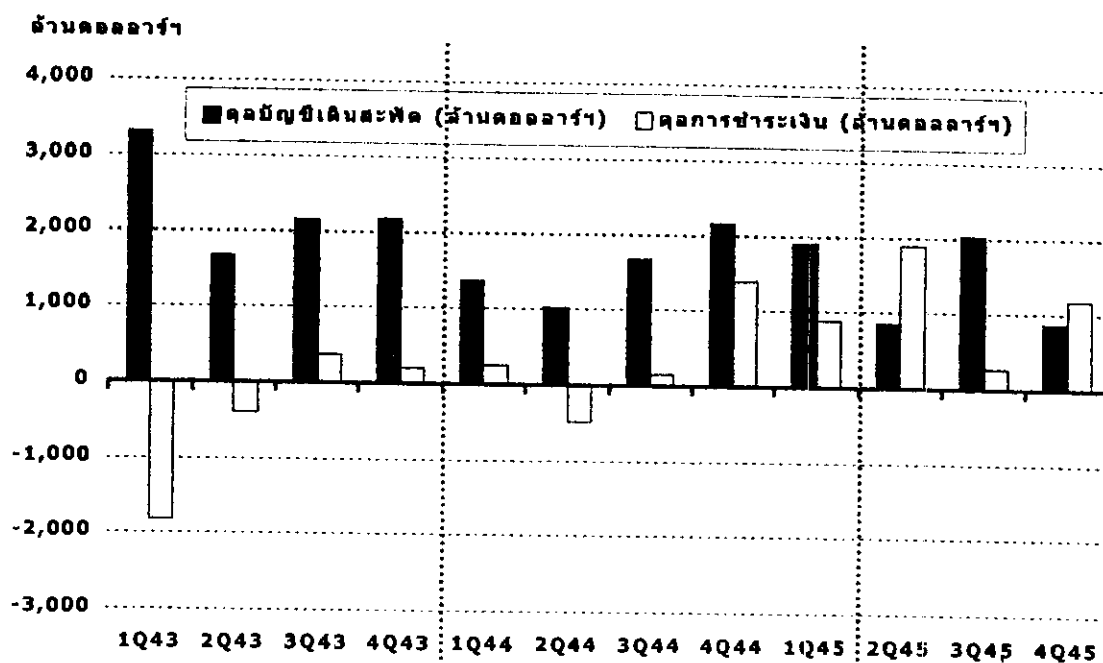
ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

- สถานะการเงินต่างประเทศ - ความเสี่ยงลดน้อยลง

เสถียรภาพภายนอกของประเทศในปี พ.ศ. 2545 นั้นแข็งแกร่งขึ้นมาก ความเสี่ยงของสถานะการเงินต่างประเทศลดน้อยลง เนื่องจากไทยมีดุลการค้าเกินดุลเพิ่มขึ้นจาก 3.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบกับ 2.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี พ.ศ. 2544 และดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลถึง 76 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบกับ 6.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี พ.ศ. 2544

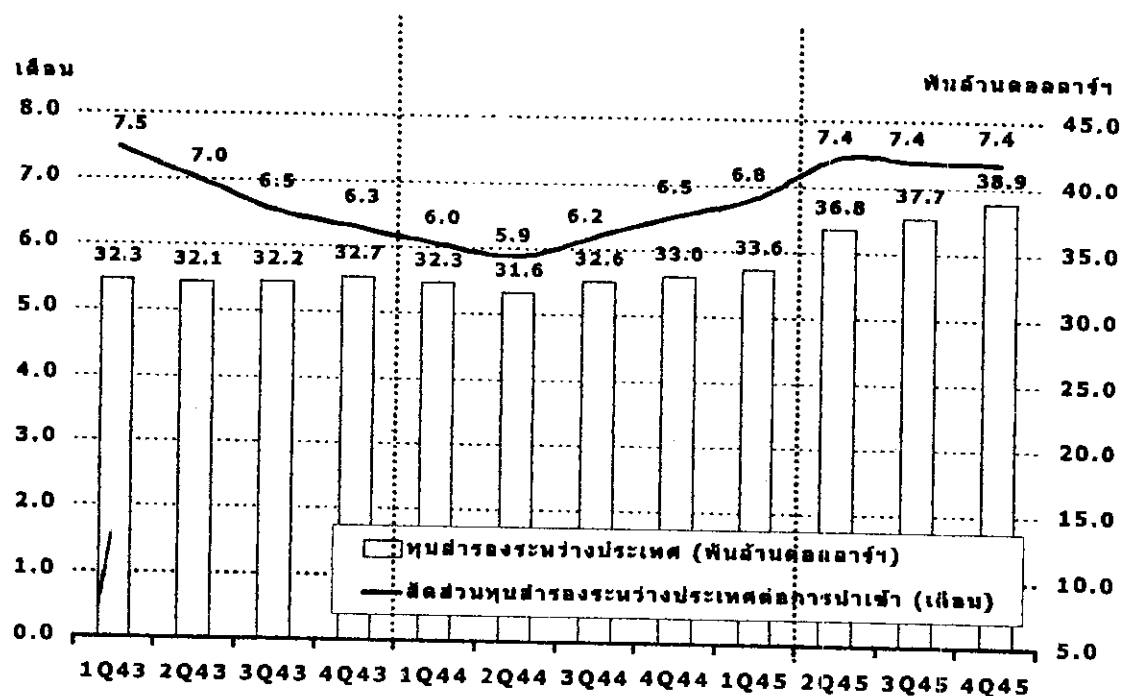
ในปี พ.ศ. 2545 เงินทุนที่ไหลออกนอกประเทศก็ลดลงมากเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2544 เงินทุนที่ไหลออกนี้เป็นการไหลออกเพื่อชำระหนี้ของภาครัฐและเอกชนเป็นสำคัญ ทำให้หนี้ต่างประเทศของไทยลดลงจาก 67.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เมื่อปลายปี พ.ศ. 2544 เป็น 59.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี พ.ศ. 2545 ในขณะที่ทุนสำรองของประเทศมีอยู่สูงถึง 38.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี พ.ศ. 2545 ซึ่งนับว่าสูงสุดนับตั้งแต่เกิดวิกฤตการณ์การเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 เสถียรภาพทางการเงินระหว่างประเทศที่ดีขึ้นมากเช่นนี้ทำให้ประเทศมีความเข้มแข็งพอที่จะรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจ การเงิน และภัยสงครามได้ดีขึ้น

ภาพที่ 3.8 คุบบัญญัติเงินสะพัดและคุบการชำระเงิน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 3.9 สัดส่วนทุนสำรองระหว่างประเทศต่อการนำเข้า

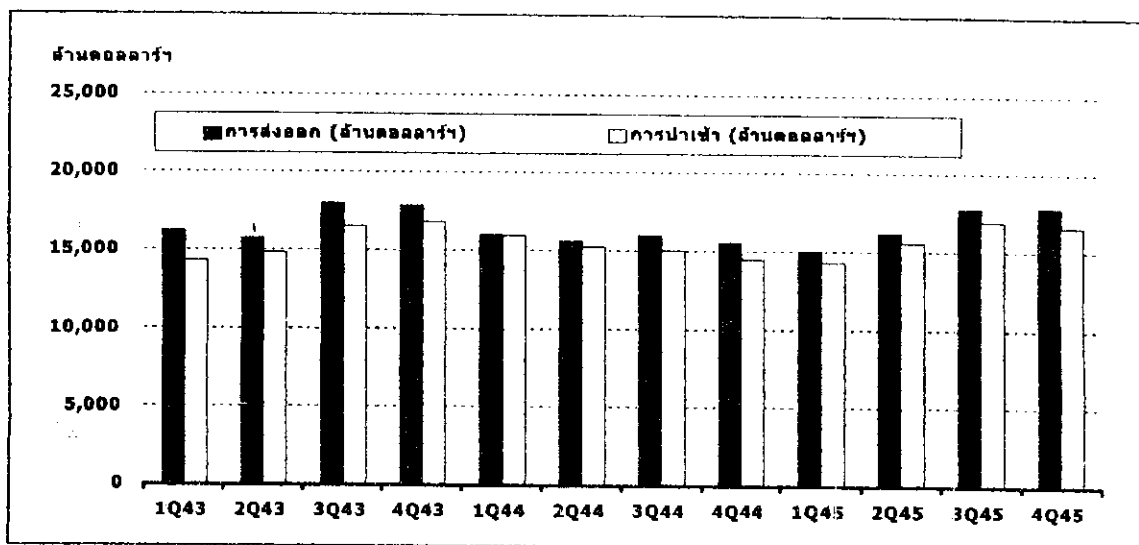
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

3.2.5 การค้าต่างประเทศ

• การส่งออก ---ขยายตัวท่ามกลางภาวะเงินฝืดทั่วโลก

ถึงแม้ปัญหาเงินฝืดทั่วโลก (Global Deflation) จะส่งผลกระทบต่อการส่งออกของไทย แต่ไทยก็ยังสามารถมีมูลค่าการส่งออกในรูปเงินดอลลาร์ฯ ขยายตัวถึงร้อยละ 5.8 ในปี พ.ศ.2545 โดยสินค้าส่งออกที่มีแนวโน้มดี คือ สินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง และสินค้าเกษตร ขอดส่งออกไปยังตลาดคู่ค้าหลัก คือ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่นทั้งปีลดลง แต่ไปเพิ่มขึ้นมากในตลาดอาเซียนและตลาดอื่นในภูมิภาคเอเชีย เช่น จีน เกาหลีใต้ฮ่องกง ไต้หวันและออสเตรเลีย รวมทั้งมีการส่งออกในตลาดใหม่ๆ ด้วย

ภาพที่ 3.10 มูลค่าการส่งออกและนำเข้าของไทย

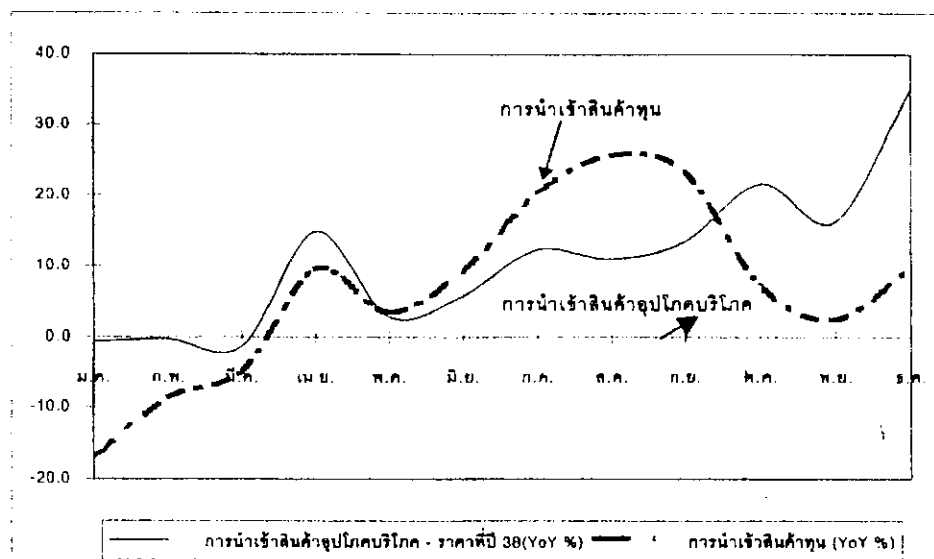

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

• การนำเข้า ---ขยายตัวเพื่อบริโภคมากกว่าเพื่อลงทุน

มูลค่าการนำเข้าในรูปเงินดอลลาร์ฯ ขยายตัวร้อยละ 4.6 ในปี พ.ศ. 2545 สะท้อนถึงการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการขยายตัวต่อเนื่องของอุปสงค์ในประเทศ และการฟื้นตัวของการส่งออก แต่เป็นสัญญาณการฟื้นตัวที่ไม่ยั่งยืน เพราะสินค้าที่นำเข้าประเภทสินค้าอุปโภคบริโภคมีอัตราการขยายตัวสูงกว่า สินค้าทุนตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2545 เป็นต้นมา (ดังภาพที่ 3.11)

ภาพที่ 3.11 อัตราการขยายตัวของการนำเข้า

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 3.5 อัตราการขยายตัวการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าทุนปี พ.ศ. 2545

อัตราการขยายตัวการนำเข้า ปี (%)	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
สินค้าอุปโภคบริโภค - ราคาที่ปี 2538	-0.6	-0.3	-1.3	14.9	2.9	5.8	12.3	11.0	13.5	21.6	16.3	35.1
สินค้าทุน	-17.0	-8.7	-4.8	9.5	3.5	9.3	20.3	25.7	23.3	7.2	2.5	9.7

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

3.2.6 ภาคการเงิน

● สภาพคล่อง—ยังคงฉ้นระบบ

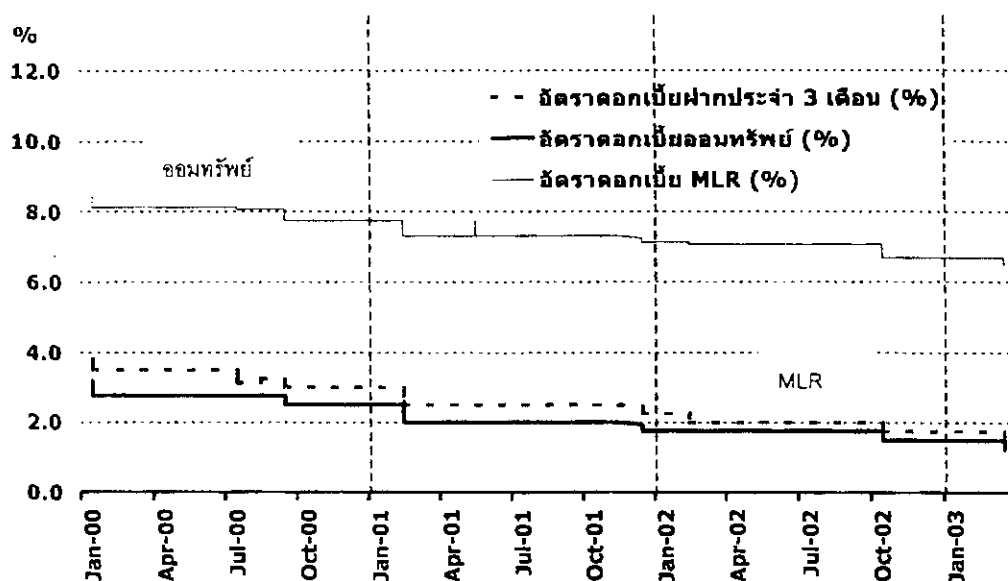
ภาคการเงินยังมีปัญหาสภาพคล่องฉ้นระบบอยู่สูงประมาณ 3-4 แสนล้านบาท แม้ว่าการออกพันธบัตรออมทรัพย์ช่วยชาติของกองทุนฟื้นฟูฯ จำนวน 305 พันล้านบาท (ชำระเงินไปในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม พ.ศ.2545) จะได้ช่วยดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินในระบบการเงินไปบางส่วนแล้วก็ตาม

● อัตราดอกเบี้ย—ลดลงต่อเนื่องตลอดปี

อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินปรับตัวลดลงตั้งแต่ช่วงครึ่งแรกของปีตามการลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายหลายครั้งตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยทั้งเงิน

ฝากและเงินกู้โดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ได้ปรับตัวลดลงตลอดทั้งปีถึงแม้จะลดลงน้อยกว่าการปรับลดของอัตราดอกเบี้ยนโยบายก็ตาม

ภาพที่ 3.12 อัตราดอกเบี้ย

ที่มา : Datastream

• สินเชื่อ—ขยายตัวตามเศรษฐกิจ

ในปี พ.ศ. 2545 สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ปรับตัวขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ อัตราการขยายตัวของสินเชื่อเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2¹ จากระยะเดียวกับของปีก่อน ขณะที่เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขยายตัวร้อยละ 2.5 โดยอัตราการขยายตัวของสินเชื่อเริ่มแซงเกินเงินฝากตั้งแต่ตุลาคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา เป็นปรากฏการณ์แรกภายหลังจากที่ผลักดันมานานนับตั้งแต่เกิดวิกฤตการณ์เศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540

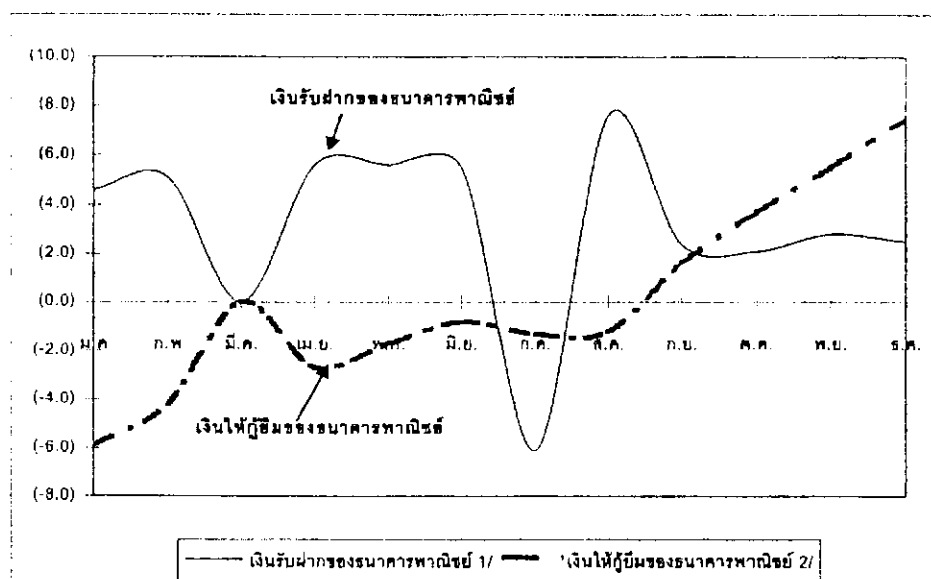
สินเชื่อที่มีแนวโน้มดีได้แก่สินเชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์ สาธารณูปโภค และการบริโภคส่วนบุคคลซึ่งมีการขยายตัวตลอดทั้งปี ขณะที่สินเชื่อเพื่ออุตสาหกรรม การส่งออก และการพาณิชย์เริ่มขยายตัวในช่วงปลายปี ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2545

ในขณะเดียวกัน บทบาทของธุรกิจที่มีใช้ธนาคารกลับเพิ่มขึ้น เช่น ธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินประสบความสำเร็จในการปล่อยสินเชื่อประเภทเช่าซื้อและสินเชื่อเพื่อการบริโภค ขณะที่บริษัทต่าง ๆ ได้พึ่งพาแหล่งเงินทุนภายในมากขึ้น เพราะธนาคารพาณิชย์คงยังระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อ

¹ เป็นสินเชื่อที่บวกกลับการตัดหนี้สูญและหนี้ที่โอนไป AMC's แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ให้อำนาจ

เชื่อกันอยู่ จากกลยุทธ์การหาแหล่งเงินทุนของบริษัทเหล่านี้ ประกอบกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่เพิ่มขึ้นมากในปี พ.ศ. 2545 ทำให้มีข้อสังเกตว่าการลงทุนภาคเอกชนยังคงขยายตัวต่อเนื่องแม้การขยายสินเชื่อสู่ภาคอุตสาหกรรมยังอยู่ในระดับต่ำ

ภาพที่ 3.13 อัตราการขยายตัวของเงินฝากและสินเชื่อ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

3.7 การใช้มาตรการของภาครัฐ

ในการศึกษาและติดตามการฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาล พบว่ารัฐบาลได้มีการใช้มาตรการทั้งในด้านกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจเพื่อแก้ไขปัญหาในระยะยาวเป็นจำนวนมาก มาตรการเหล่านี้ย่อมส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระบบเศรษฐกิจ มาตรการที่คาดว่าจะมีผลต่อภาคเศรษฐกิจต่างๆพอประมวลได้ดังนี้

1. มาตรการเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย

มาตรการที่รัฐบาลใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจมีทั้งมาตรการทางการคลังและมาตรการทางการเงิน มาตรการที่คาดว่าจะส่งผลต่อการเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายของประชาชนอันส่งผลให้เกิดการใช้จ่ายทั้งในด้านการบริโภคและการลงทุนเพิ่มขึ้นในระบบเศรษฐกิจ เช่น

- มาตรการการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แก่เกษตรกรรายย่อย
- การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม หลายครั้งตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นมาจากร้อยละ 2.25 ต่อปีเหลือร้อยละ 1.75 ต่อปีเมื่อสิ้นปี 2545

- การเพิ่มความต้องการถือบัตรเครดิต
- การปรับปรุงวิธีคำนวณอัตรา ดอกเบี้ยสูงสุดของเงินให้สินเชื่อ (MRR) เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้ารูปแบบต่างๆ มากขึ้น
- มาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 – พ.ศ. 2546
- การปรับปรุงการหักค่าลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิต
- การขยายเวลาการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บในอัตราร้อยละ 7 ไปอีก 1 ปี จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2546 และเปลี่ยนเป็นอัตราร้อยละ 9.0 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นไป ได้อย่างมั่นคง กลับเข้าสู่ภาวะปกติต่อไป
- การผ่อนคลายแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้กู้ยืมแก่ผู้ดำเนินกิจการให้ เช่าซื้อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน

2. มาตรการส่งเสริมการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม

มาตรการที่สนับสนุนการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมของประเทศ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายในด้านการลงทุนเพิ่มขึ้นประกอบด้วยมาตรการที่เป็นภาษี แล มาตรการด้านสินเชื่อ เช่น

- มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- มาตรการสนับสนุนธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital)
- มาตรการที่ช่วยให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมสามารถให้สินเชื่อแก่กิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อมเพิ่มขึ้น
- การให้ผู้ประกอบการ SMEs หักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นในอัตราพิเศษ สำหรับทรัพย์สิน บางประเภท ดังนี้ ทรัพย์สินประเภทคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ทรัพย์สินประเภทโรงงาน (Plant) และทรัพย์สินประเภทเครื่องจักร (Machinery)
- การปรับปรุงอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายเฉพาะที่เป็นการจ่ายค่าขนส่ง

3. มาตรการเพิ่มเงินตราต่างประเทศ

มาตรการที่สนับสนุนการลงทุนและการค้ากับต่างประเทศ อันส่งผลต่อการนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศที่สำคัญได้แก่

- การแก้ไขปัญหของภาครัฐเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกของประเทศ เช่น การหาทางให้ธนาคารพิจารณาเงินสินเชื่อแก่ผู้ส่งออก การแก้ปัญหความล่าช้าในการคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม การปรับโครงสร้างภาษีนำเข้าวัตถุดิบเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
- การดำเนินการกรณีมาเลเซียขอชะลอการลดภาษีสินค้ายานยนต์ภายใต้กรอบ AFTA
- มาตรการเร่งด่วนทางการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

- โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวผ่านกระยะยาว
- การปรับปรุงระเบียบพิธีการเข้าเมืองเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว

4. มาตรการส่งเสริมภาคเกษตร

มาตรการที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการผลิต และหรือการค้าในสินค้าเกษตรที่สำคัญได้แก่

- แผนยุทธศาสตร์สินค้าเกษตรหลัก (มันสำปะหลัง)
- การดำเนินการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านขางพาราระหว่างไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย
- การลดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเกี่ยวกับการทำและขายสุราแช่ ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมืองฯ ที่เป็นโรงงานขนาดเล็ก
- การอนุมัติให้เปิดตลาดเมล็ดถั่วเหลืองปี พ.ศ. 2544 เพิ่มเติม
- การเร่งรัดการส่งออกข้าวปี พ.ศ. 2545

5. มาตรการอสังหาริมทรัพย์

มาตรการอสังหาริมทรัพย์ประกอบด้วยมาตรการที่กระตุ้นกำลังซื้อของประชาชนที่ต้องการที่อยู่อาศัยและมาตรการด้านภาษีและสินเชื่อ เช่น

- มาตรการสนับสนุนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เพื่อกระตุ้นกำลังซื้อตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง เพื่อส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เช่น การหักลดหย่อนเงินที่ใช้ซื้ออาคารพร้อมที่ดินหรือห้องชุด การหักค่าเสื่อมและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้น (Initial Allowance) สำหรับการซื้ออาคารถาวรเป็นกรณีพิเศษบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอาคารถาวร เพื่อใช้ในกิจการของตนเอง มิใช่เพื่อการขายและซื้อ หรือได้รับโอนกรรมสิทธิ์มาภายใน 1 ปี การปล่อยสินเชื่อเดิมวงเงินร้อยละ 100 ของราคาประเมินหรือราคาซื้อขาย แก่กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อแน่นอนและมั่นคง โดยผ่านธนาคารอาคารสงเคราะห์
- มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และเพื่อเสริมสร้างรายได้ของผู้มีรายได้น้อย

6. การปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการในภาคเศรษฐกิจสำคัญ

- ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการรายใหม่แต่ละรายเป็นเวลาไม่เกิน 3 ปี ตามระเบียบและหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย (รวม 8 ฉบับ)
- การรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบกิจการค้าพืชผลเกษตร การเก็บรักษา สินค้าไว้ในคลังสินค้า การขายข้าวสารของ ผู้ประกอบกิจการโรงสี ซึ่งเดิมไม่มีการกำหนดเวลานั้น ธนาคารแห่ง

ประเทศไทยจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการรายเดิมต่อไปอีก เป็นเวลาไม่เกิน 3 ปีนับจากวันที่ในหนังสือฉบับนี้

- การปรับปรุงระเบียบการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงิน ที่เกิดจากการประกอบกิจการเลี้ยงสัตว์ พ.ศ. 2531

7. มาตรการส่งเสริมตลาดทุน ตัวอย่างของมาตรการที่ใช้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาตลาดทุน ได้แก่

- การลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อจูงใจให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การกำหนดประเภทหลักทรัพย์ ที่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม (บลจ.) ลงทุนเพิ่มเติมได้
- การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้เป็นมาตรฐาน เดียวกับธุรกิจจัดการลงทุนอื่น โดยสมาชิกกองทุนฯ สามารถเสนอนโยบายการลงทุนได้หลากหลาย มากขึ้น
- หลักเกณฑ์ เงื่อนไข การจัดตั้ง กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF)
- การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจอื่นของบริษัทจัดการ ทั้งที่เป็นบริษัทหลักทรัพย์ จัดการกองทุนรวม และบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัด ที่จัดตั้งขึ้นใหม่เพื่อประกอบธุรกิจ จัดการกองทุนส่วนบุคคล สามารถประกอบธุรกิจอื่นเพิ่มเติมได้
- ตลาดหลักทรัพย์ฯ ปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมรายปีลงเฉลี่ยร้อยละ 50 และลดค่าธรรมเนียมการยื่นคำขอเข้าเป็นบริษัท จดทะเบียนลงร้อยละ 67 ส่วนบริษัทที่เข้าตลาดหลักทรัพย์ใหม่ 10 บริษัทแรกภายในปี พ.ศ. 2544 จะได้รับยกเว้น ค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอแรกเข้า และ ลดค่าธรรมเนียมรายปีอีกร้อยละ 50

8. มาตรการแรงงาน

- การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐาน และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
- การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

3.8 สรุปผลการประเมินภาวะเศรษฐกิจของไทยในปี พ.ศ. 2545ภายใต้มาตรการภาครัฐ

การประเมินผลภาวะเศรษฐกิจของไทยในปี พ.ศ. 2545 พบว่า ตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจต่างๆ เช่น อัตราการขยายตัวของ GDP ดัชนีการบริโภค ดัชนีการลงทุน และยอดเงินเชื่อทั้งเพื่อการบริโภค และการลงทุน ต่างก็ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่แรงกดดันด้านการไหลออกของเงินทุนลดลง และค่าเงินบาทมีเสถียรภาพมากขึ้น ตัวบ่งชี้ที่กล่าวถึงข้างต้นได้แสดงสัญญาณของการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่ชัดเจน สนับสนุนรายงานของภาครัฐว่าเศรษฐกิจไทยได้ฟื้นตัวแล้ว แต่เนื่องจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ.

2545 ได้เกิดขึ้นภายหลังจากการใช้มาตรการภาครัฐ ซึ่งการดำเนินการค่อนข้างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อลักษณะของการกระจุกตัวเฉพาะในบางภาคเศรษฐกิจที่มีการใช้มาตรการกระตุ้น เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า และรถจักรยานยนต์ ซึ่งเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากมาตรการผ่อนปรนเงื่อนไขการให้สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อเช่าซื้อ และสินเชื่อสหกรณ์ทรัพย์ อุตสาหกรรมการค้าปลีกที่ขยายตัว เนื่องจากการขยายสินเชื่อของกลุ่มผู้ประกอบการค้าปลีกสมัยใหม่และกลุ่มธุรกิจที่ออกบัตรเครดิตสินเชื่อที่ไม่ใช่ธนาคาร และธุรกิจสหกรณ์ทรัพย์ แต่ก็ยังปรากฏผลของว่ามีบางภาคเศรษฐกิจที่ยังไม่สะท้อนถึงการฟื้นตัวหรือความสำเร็จที่ชัดเจน แม้ว่ารัฐบาลจะได้มีมาตรการเอื้ออำนวยก็ตาม เช่น ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การฟื้นตัวของตลาดหุ้นไทย อาการของภาวะเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้นทำให้หลายฝ่ายเกิดความวิตกว่า การฟื้นตัวของเศรษฐกิจในรอบนี้จะมีทิศทางหรือแนวโน้มอย่างไร และเป็นการฟื้นตัวที่ยั่งยืนหรือไม่ เพื่อเป็นการตอบคำถามดังกล่าว รายงานนี้จะได้นำเสนอรายงานการวิเคราะห์แนวโน้มของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในหัวเรื่องที่ 4 และรายงานการวิเคราะห์ เรื่องความยั่งยืนของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในหัวเรื่องที่ 5 ของรายงานนี้ ตามลำดับ

4. แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. 2546

เศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. 2546 น่าจะขยายตัวได้ดีต่อเนื่องจากปีที่แล้ว ปัจจัยบวกที่สำคัญ ได้แก่ การฟื้นตัวต่อเนื่องของเศรษฐกิจโลก รายได้เกษตรกรที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ความเชื่อมั่นผู้บริโภคและนักธุรกิจที่ปรับตัวดีขึ้นเป็นลำดับ มาตรการของภาครัฐที่เอื้ออำนวย คลายจนภาวะอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำต่อเนื่อง การขยายบทบาทของแหล่งเงินทุนที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และการเริ่มฟื้นตัวของสินค้าเชื่อรณาคารพาณิชย์

ปัจจัยลบที่มีต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. 2546 ได้แก่ความไม่แน่นอนที่เกิดจาก สถานการณ์เศรษฐกิจและการเมืองภายนอกประเทศเป็นสำคัญ—ความรุนแรงในการแข่งขันในตลาดส่งออก สงครามระหว่างสหรัฐฯ และอิรัก และการระบาดของโรคทางเดินลมหายใจเฉียบพลัน (SARS) หากปัจจัยทั้งสองส่งผลไม่รุนแรง โอกาสที่เศรษฐกิจไทยจะขยายตัวในปี พ.ศ. 2546 ในอัตราใกล้เคียงกับปีนี้น่าจะมีความเป็นไปได้สูง

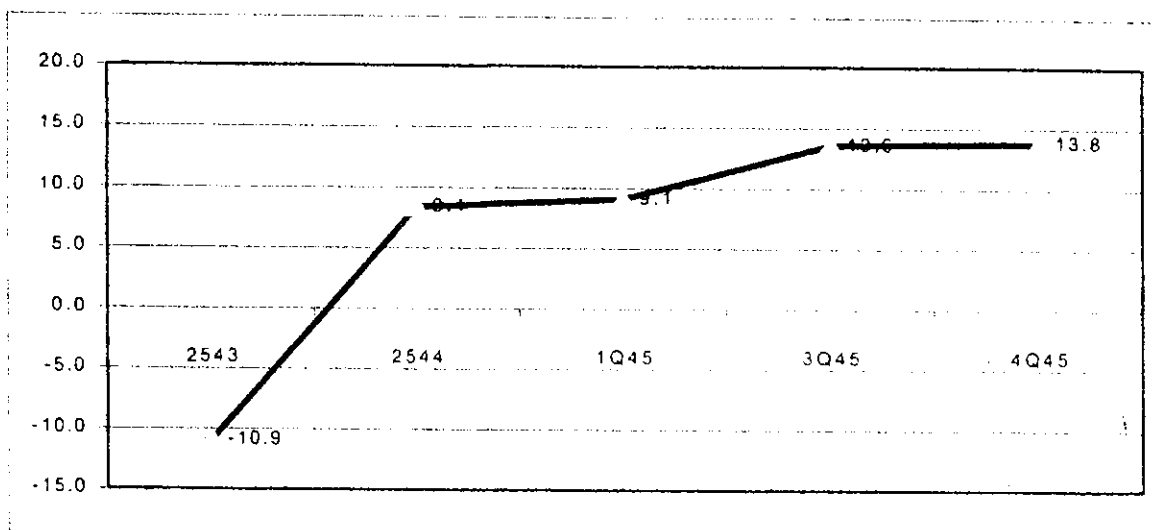
โรคระบาด SARS หากยืดยาวจะกระทบต่อการลงทุน การส่งออกและรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การขยายตัวทางเศรษฐกิจอาจพลาดเป้าที่ตั้งไว้

4.1 ราคาสินค้าเกษตรปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ราคาสินค้าเกษตรปรับตัวดีขึ้นมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2544 มาจนถึงปลายปี พ.ศ. 2545 ทำให้รายได้จากการขายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น และเป็นฐานรายได้ที่สนับสนุนการใช้จ่ายของครัวเรือนนอกเหนือจากรายได้ที่เกิดจากการใช้มาตรการของรัฐในโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ แนวโน้มปี พ.ศ. 2546 คาดว่ารายได้เกษตรกรจะเพิ่มขึ้นต่อไป แต่อาจมีอัตราการเพิ่มที่ชะลอลง เนื่องจากราคาพืชผลหลายชนิดได้ปรับตัวขึ้นมามากแล้ว พืชผลที่คาดว่าราคาจะยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2545 ได้แก่ ข้าว ยางพารา และปาล์มน้ำมัน โดยข้าวและปาล์มน้ำมันจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากประเทศอินเดียได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศแห้งแล้งในช่วงปลายปีพ.ศ. 2545 จึงคาดว่าอินเดียน่าจะนำเข้าเพิ่มขึ้นในปริมาณที่มากกว่าปกติในปี พ.ศ. 2546 นี้ ส่วนราคายางพาราเพิ่มขึ้นเนื่องจากคาดว่าความต้องการยางของโลกจะขยายตัวตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก นอกจากนั้นรัฐบาลยังคงดำเนินนโยบายในการผลักดันราคาสินค้าเกษตรหลักๆของไทยให้มีเสถียรภาพในระดับค่อนข้างสูงต่อไป รายได้จากการขายสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้นจะยังเป็นฐานรายได้ที่ช่วยให้ครัวเรือนมีอำนาจซื้อที่เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากรายได้ที่เกิดจากการใช้มาตรการของรัฐในโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจอื่น

ภาวะสงครามน่าจะเป็นปัจจัยบวกต่อภาคเกษตรของไทย เพราะความต้องการอาหารของโลกจะเพิ่มขึ้น แม้ในภาวะหลังสงคราม ส่วนเกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากภาวะสงครามหรือไม่และมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับบทบาทของภาครัฐ ถ้าปล่อยไปตามกลไกการค้า เกษตรกรที่มีทุนน้อยจะเสียเปรียบ และผู้ส่งออกรายใหญ่จะเป็นผู้ได้เปรียบ

ภาพที่ 4.1 อัตราการขยายตัวของรายได้เกษตรกรจากการขายพืชผล

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท)

4.2 การใช้จ่ายและลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้นตามแรงสนับสนุนของรัฐบาล

ในช่วงปี พ.ศ. 2544 – 2545 ที่ผ่านมา การดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายด้วยการคงอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ ได้มีส่วนช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายของภาคเอกชนในด้านการบริโภคสินค้าคงทน (รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า โทรศัพท์มือถือ และอื่น ๆ) และความต้องการในที่อยู่อาศัย รายงานจากธนาคารโลกล่าสุด (24 เมษายน 2546) คาดการณ์ว่าระดับการบริโภคของไทยจะยังคงเติบโตต่อไปในปีนี้ โดยมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลเป็นปัจจัยหนุน การคงนโยบายอัตราดอกเบี้ยในระดับต่ำต่อไปจะช่วยลดภาระต้นทุนกู้ยืมของภาคธุรกิจ และเป็นผลดีต่อภาคก่อสร้างให้มีรายจ่ายตัวต่อไปอย่างต่อเนื่องเพราะความต้องการยังไม่อิ่มตัว ภาคอุตสาหกรรมจะมีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้นแต่การลงทุนเพื่อขยายงานอาจเกิดขึ้นไม่มาก เพราะยังมีกำลังผลิตส่วนเกินอยู่กว่าร้อยละ 40 ความไม่แน่นอนในภาวะเศรษฐกิจโดยเฉพาะในตลาดส่งออกและการท่องเที่ยวอันเนื่องจากการระบาดของ SARS จะทำให้โครงการลงทุนใหม่ชะลอตัวลงกว่าปี 2545

นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำแล้ว มาตรการต่าง ๆ ในการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศของรัฐบาลเช่น การขยายมาตรการกระตุ้นธุรกิจก่อสร้างออกไปอีก 1 ปีเป็นสิ้นสุดปี 2546 การคงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่ร้อยละ 7 ไปจนถึงเดือนตุลาคม 2546 และยังมีแนวโน้มจะคงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มต่ออีก 1 ปีเป็นสิ้นสุดเดือนตุลาคม 2547 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้มีรายได้น้อยจาก 50,000 บาท/ปี เป็น 80,000 บาท/ปี และล่าสุดคือรัฐบาลยังมีแผนดึงบริวิสาหกิจ 4 แส่นล้านบาทออกมาใช้ในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะโครงการพิเศษที่ทำไปแล้ว เช่น บ้านเอื้ออาทรที่มีเป้าหมาย 1 ล้านชุด และที่จะตามมาในกลุ่มสินค้าเอื้ออาทรอีก มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่อเนื่องได้ในปี พ.ศ. 2546

ส่วนกลยุทธ์ในการกระตุ้นการลงทุนตามแนวนโยบายของรัฐบาลต่าง ๆ เช่น การพัฒนาให้กรุงเทพ ฯ เป็นศูนย์กลางเมืองแพชั่น ให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลกและดีทรอยด์แห่งเอเชีย อาจจะยังไม่เห็นผลในรูปของการลงทุนที่ชัดเจนในปี พ.ศ. 2546 ยกเว้นอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ผู้ผลิตต่างประเทศได้มีการทยอยย้ายฐานการผลิตเข้ามาในไทยมากขึ้น

การกระตุ้นการใช้จ่ายภายในประเทศจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับทิศทางของอัตราดอกเบี้ยภายหลังสงครามระหว่างสหรัฐ ฯ และอิรัก และสถานการณ์โรคปอดอักเสบ (SARS) ในระยะหลังสงครามใหม่ ๆ รัฐบาลสหรัฐ ฯ อาจต้องลดอัตราดอกเบี้ยเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ แต่ก็มีความเป็นไปได้ที่อัตราดอกเบี้ยในระยะต่อมาเพื่อดึงดูดเงินเข้าฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศภายหลังจากใช้เงินทำสงครามไปมาก การลดอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐ ฯ จะมีผลค้ำน้ำหนักต่อโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจไทย แต่การขึ้นอัตราดอกเบี้ยจะส่งผลด้านลบหากไทยจำต้องขึ้นอัตราดอกเบี้ยตามเพื่อป้องกันเงินไหลออกนอกประเทศ ตลาดหุ้นและบรรยากาศการลงทุนตลอดจนความเชื่อมั่นทั้งของผู้ผลิตและผู้บริโภคจะได้รับผลกระทบอย่างน้อย 3-6 เดือน แต่ก็จะมีผลค้ำน้ำหนักต่อการส่งออกของไทยในระยะต่อมา เพราะเงินที่รัฐบาลสหรัฐ ฯ ใช้จ่ายจะช่วยให้รายได้ของอเมริกันดีขึ้นและนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้น ปริมาณส่งออกของไทยไปสหรัฐ ฯ อาจเพิ่มขึ้น แต่รายได้จากการส่งออกไปสหรัฐ ฯ อาจไม่มากอย่างที่คาดการณ์ เพราะการแข่งขันด้านราคายังเป็นปัญหาต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาประมาณ เนื่องจากเงินซึ่งราคาสินค้าถูกกว่ามากครองตลาดส่วนใหญ่อยู่ในปัจจุบัน ส่วนโรค SARS นั้นหากยืดเยื้อก็อาจทำให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2546 ลดเหลือร้อยละ 4.5 เทียบกับร้อยละ 5.2 เมื่อปีที่ผ่านมา (ตามประมาณการของธนาคารโลกเมื่อ 24 เมษายน พ.ศ. 2546)

มาตรการภายในการกระตุ้นเศรษฐกิจ

มาตรการเดิม

- ยอมให้นำดอกเบี้ยจ่ายเพื่อที่อยู่อาศัยมาหักลดหย่อนภาษีได้เพิ่มขึ้นเป็น 50,000 บาท/ปี (ยังไม่กำหนดวันหมดอายุ)
- ผ่อนคลายกฎเกณฑ์การถือครองที่ดินของชาวต่างประเทศ โดยอนุญาตให้ชาวต่างประเทศเป็นเจ้าของที่ดินได้ 99 ปี และสามารถซื้อคอนโดมิเนียมได้ถึงร้อยละ 100 (จากเดิมจำกัดไว้ที่ร้อยละ 49)

อัตราดอกเบี้ยมาตรการ

- ลดค่าธรรมเนียมหลักประกันจากร้อยละ 1 เป็นร้อยละ 0.01 สิ้นสุดเดือน ธันวาคม พ.ศ.2546
- ลดค่าธรรมเนียมการโอนจาก 2% เป็น 0.01% สิ้นสุดเดือน ธ.ค. 46
- ลดภาษีธุรกิจเฉพาะลงจาก 3.3% เป็น 0.11% สิ้นสุดเดือน ธ.ค. 46
- คงภาษีมูลค่าเพิ่มจาก 10% เป็น 7% สิ้นสุดเดือน ก.ย. 46

มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้า

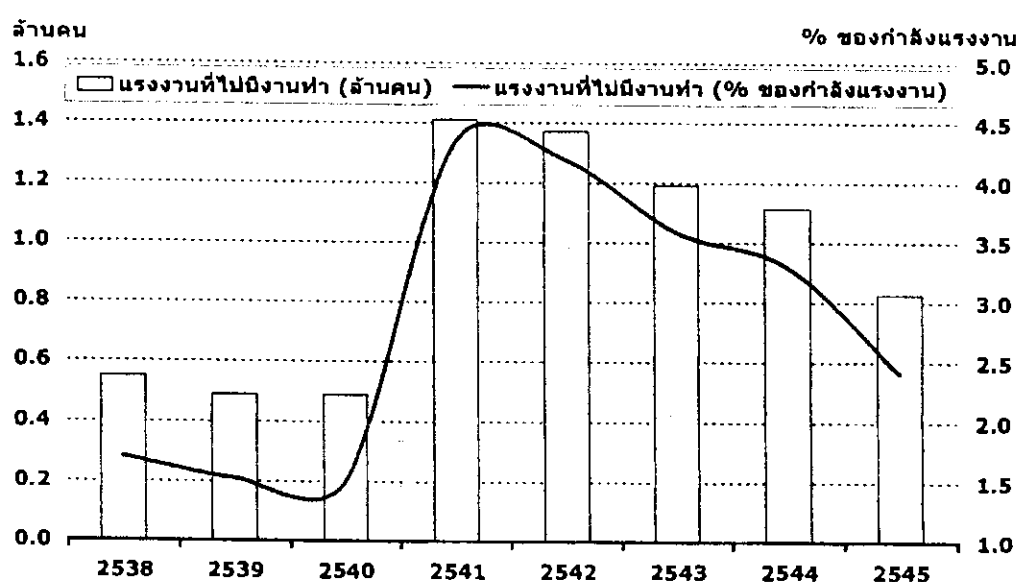
มาตรการใหม่ (ยังไม่กำหนดวันหมดอายุ)

- ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้มีรายได้สุทธิน้อยกว่า 80,000 บาท/ปี จากเดิม 50,000 บาท/ปี
- ยกเว้นภาษีอสังหาริมทรัพย์สำหรับผู้ขายที่อยู่อาศัยเก่า แต่ต้องซื้อที่อยู่อาศัยใหม่ภายใน 1 ปีนับจากวันที่ขาย
- กองทุนหมู่บ้าน (หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท)
- พักชำระหนี้เกษตรกร 3 ปี
- 30 บาท รักษาทุกโรค

3.3 ภาวะการจ้างงานปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2541

ณ. สิ้นปีพ.ศ. 2545 จำนวนประชากรรวมทั่วประเทศมีทั้งสิ้น 63.70 ล้านคน เป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานประมาณ 35.11 ล้านคน ประกอบด้วยผู้มีงานทำ 34.60 ล้านคน และผู้ไม่มีงานทำประมาณ 0.91 ล้านคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 2.6 ของกำลังแรงงาน อัตราการว่างงานดังกล่าวค่อย ๆ ปรับตัวดีขึ้นมาโดยตลอดจากร้อยละ 4.3 ในปีพ.ศ. 2541 เป็นร้อยละ 2.4 ในปีพ.ศ. 2545 (ดังภาพที่ 4.2) สภาพเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้นน่าจะส่งผลให้มีผู้ว่างงานในปี พ.ศ. 2546 นี้อยู่ต่ำกว่าระดับ 1 ล้านคนต่อไป ซึ่งน้อยกว่าร้อยละ 3 ของกำลังแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจ้างงานภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามอัตราการว่างงานในปัจจุบันก็ยังนับว่าอยู่สูงกว่าอัตราการว่างงานในช่วงก่อนวิกฤติเศรษฐกิจที่อยู่ที่ประมาณร้อยละ 1.5-1.7 ของกำลังแรงงาน หากแรงงานไทยได้อานิสงส์จากภาวะหลังสงครามในการฟื้นฟู อิรัก ปัญหาการว่างงานก็จะลดลงได้อีก

ภาพที่ 4.2 ภาวะการจ้างงาน

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

4.4 การส่งออกมีความหวังที่ตลาดเอเชียและอานิสงส์จากสงคราม

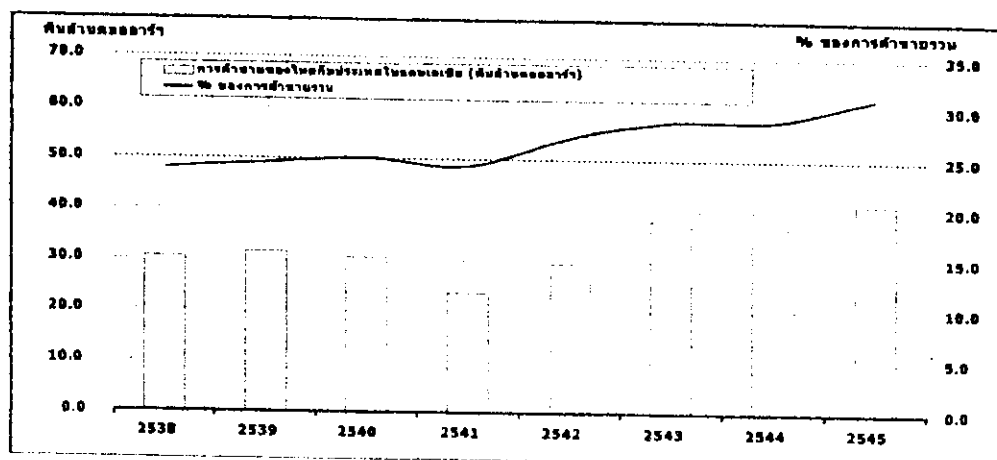
ไทยมีรายได้จากการส่งออกสูงมากกว่าร้อยละ 60 ของ GDP ในแต่ละปี ภาวะการส่งออกของประเทศไทย ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการชี้ชะตาเศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. 2546 ว่าสามารถมีอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ เมื่อปีพ.ศ. 2545 อัตราขยายตัวในตลาดส่งออกหลัก ติดลบแทบทุกแห่ง แนวโน้มการค้าต่างประเทศในปีพ.ศ. 2546 ที่กระทรวงพาณิชย์วางไว้คือ เจาะตลาดจีน อินเดีย และอาเซียน เนื่องจากเป็นสินค้าที่ไทยมีอัตราเติบโตสูงน่าพอใจ มุ่งหาตลาดใหม่ๆ ในเอเชีย และเลิกผูกพันกับตลาดส่งออกอเมริกันที่ไทยมีสัดส่วนการตลาด (market share) ประมาณร้อยละ 20 ของการส่งออกทั้งหมด (มูลค่าประมาณ 1.2-1.4 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี) เพราะปัจจุบันตลาด

สหรัฐฯ, ถูกจีนยึดครองตลาดในฐานะประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญอันดับ 3 และเห็นแนวโน้มว่าจีนจะสามารถขยับตัวขึ้นเป็นคู่ค้าอันดับ 2 แทนที่เม็กซิโกได้ในไม่ช้า ทำให้สถานการณ์ส่งออกของไทยในปี พ.ศ. 2546 เผชิญกับความขาลำบากในตลาดสหรัฐฯมากขึ้น

ภาวะการส่งออกจะขยายตัวหรือชะลอตัว มีปัจจัยสืบเนื่องจาก

- การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเป็นสำคัญ โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) ได้ปรับตัวเลขประมาณเศรษฐกิจโลกลดลงร้อยละ 0.5 เหลือร้อยละ 3.2 ในปีพ.ศ. 2546 จากเดิมที่เคยประมาณการไว้ว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.7 โดยระบุว่าเศรษฐกิจโลกยังมีความผันผวนผสมความเสี่ยงจากปัญหาเกาหลีเหนือ และความตกต่ำของตลาดอิเล็กทรอนิกส์ ถึงแม้ว่าสงครามอิรักจะจบลงได้เร็ว ในขณะที่เลขาธิการคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก สหประชาชาติบอกว่าได้ปรับลดประมาณการเศรษฐกิจโลกลงจากร้อยละ 2.8 เหลือ 2.3 เพราะโรคหวัด SARS ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก และโดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียมากกว่าที่เคยประมาณการไว้
- ความสำเร็จในการขยายตลาดการค้าขายมากขึ้นในประเทศแถบภูมิภาคเอเชีย เพราะจะสามารถช่วยลดผลกระทบอันเกิดจากการแข่งขันที่รุนแรงในตลาดส่งออกอื่น ข่าวด้านลบที่อาจกระทบต่อเป้าหมายการส่งออกของไทยคือการระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน (SARS) ในประเทศแถบภูมิภาคเอเชียหลายประเทศ โดยเฉพาะจีน ฮองกง สิงคโปร์ โดยล่าสุดธนาคารโลก (24 เมษายน 2546) ได้ปรับลดตัวเลขการเติบโตของเศรษฐกิจในเอเชียตะวันออกลดลงเหลือร้อยละ 5 ในปี พ.ศ. 2546 จากร้อยละ 5.8 เมื่อปีที่ผ่านมา การชะลอตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในเอเชียตะวันออกอาจส่งผลให้กำลังซื้อของประเทศคู่ค้าที่ไทยหมายคาวามีกำลังซื้อลดลง
- ไทยได้รับประโยชน์จากการเข้าไปร่วมฟื้นฟูและบูรณะประเทศอิรักภายหลังสงคราม
- ความสำเร็จในด้านเจรจาการค้ากับต่างประเทศคู่ค้าที่มีศักยภาพสูง เช่น จีน และอินเดีย ในรูปของ FTA (Free Trade Agreement)

ภาพที่ 4.3 การค้าขายของไทยกับประเทศในแถบเอเชีย

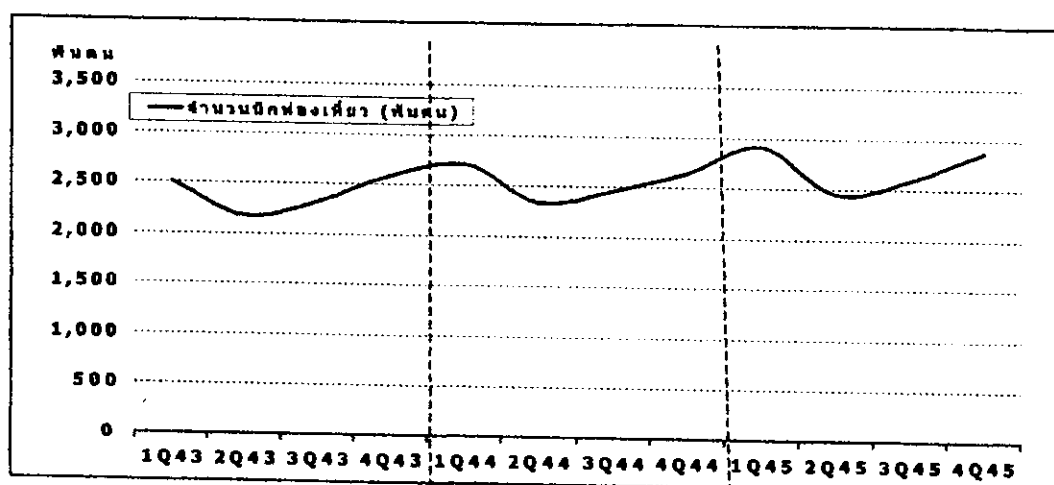

ที่มา : i:\economic\databank_menu\trade by country (\$ US)"

4.5 การท่องเที่ยวแนวโน้มในระยะยาว

การท่องเที่ยวของไทยซึ่งครองสัดส่วนร้อยละ 6 ของ GDP กำลังได้รับผลกระทบจากโรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน (SARS) ระบาดในแถบเอเชียและเริ่มขยายตัวไปยังอีกโลกอื่นแล้ว ถ้าภัยจากโรค SARS ไม่ยืดเยื้อ รายได้จากการท่องเที่ยวไม่น่าจะวิกฤ เพราะนักท่องเที่ยวที่เลื่อนแผนการเดินทางจะหวนกลับมาเที่ยวใหม่เมื่อภาวะการณ์ต่างๆสงบลง แต่ธนาคารโลกเมื่อ 24 เมษายน 2546 ได้มีรายงานว่าผลกระทบรุนแรงของโรค SARS มีแนวโน้มว่าจะส่งผลกระทบไปถึงไตรมาส 3 ของปี พ.ศ. 2546 หากเป็นจริง ผลกระทบที่เกิดขึ้นน่าจะมากพอที่จะทำให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจไทยพลัดเป้าที่รัฐบาลได้วางไว้

ภาพที่ 4.4 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในไทย

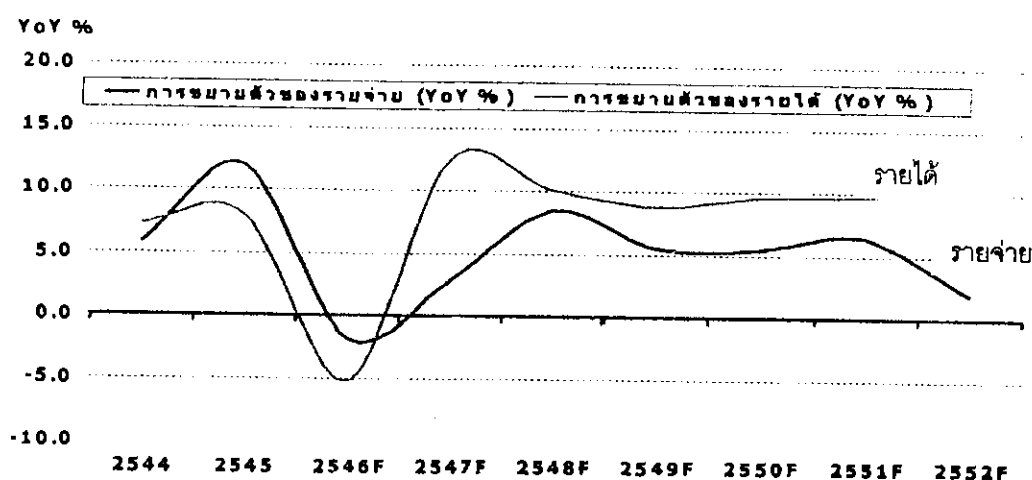

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

4.6 คุณการคลังจะเข้าสู่ภาวะสมดุลได้ในปี พ.ศ. 2551

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประมาณการว่าจะขาดดุลงบประมาณในปี พ.ศ. 2546 และปี พ.ศ. 2547 จำนวน 174.9 พันล้านบาท และ 99.9 พันล้านบาทตามลำดับ และประมาณการไว้ว่าคุณการคลังจะเข้าสู่ภาวะสมดุลได้ในปี พ.ศ. 2551 จากการศึกษาพบว่าฐานะการคลังจะเป็นไปตามประมาณการก็ต่อเมื่อรัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีได้ในอัตราที่สูงกว่ารายจ่ายทุกปีนับจากปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นไป โดยรายได้ในปีงบประมาณ 2547-2552 จะขยายตัวลดลงร้อยละ 12.5, 10.1, 8.8, 9.6, 9.8 และ 10.4 ตามลำดับ เทียบกับการขยายตัวของรายจ่ายในช่วงปีงบประมาณเดียวกันจะขยายตัวร้อยละ 2.8, 8.4, 5.5, 5.5, 6.4 และ 1.9 ตามลำดับ (ภาพที่ 4.5)

ภาพที่ 4.5 การขยายตัวของงบประมาณรายจ่ายและรายได้

ที่มา : กระทรวงการคลังและ ธนาคารแห่งประเทศไทย

รัฐบาลจะสามารถทำได้ตามประมาณการที่วางไว้หรือไม่ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจของประเทศเป็นสำคัญ หาก GDP ของไทยมีการขยายตัวได้ตามเป้าหมาย การคลังที่วางไว้ก็น่าจะเป็นปัญหา เพราะในปีงบประมาณที่ผ่านมา (ปี 2545) พบว่ารัฐบาลสามารถดำเนินการได้ดีกว่าเป้าหมายที่วางไว้ โดยในปีงบประมาณ 2545 รัฐบาลจัดเก็บเงินภาษีได้สูงกว่าเป้าหมายถึง 46 พันล้านบาท ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการขยายตัวของเศรษฐกิจที่ดีเกินคาด รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลที่ทำให้การจัดเก็บรายได้สูงกว่าเป้าหมาย ส่วนในด้านการใช้จ่ายโดยเฉพาะเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ รัฐบาลมีแนวโน้มใช้จ่ายเงินจากนอกงบประมาณมากกว่าใช้จ่ายเงินจากงบประมาณแผ่นดินเช่นปีที่ผ่านมา ดังจะเห็นได้ว่าในปีงบประมาณ 2545 รัฐบาลได้ใช้งบกระตุ้นเศรษฐกิจไปเพียง 21.3 พันล้านบาท จาก 58 พันล้านบาทที่ตั้งงบประมาณไว้ ส่งผลให้ขาดดุลเงินสด (ไม่รวมการชำระคืนค้ำเงินกู้) ทั้งปีงบประมาณ 2545 รัฐบาล

เพียง 118.7 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.2 ของ GDP เทียบกับ 175 พันล้านบาท (ไม่รวมการชำระคืนต้นเงินกู้) ตามที่จัดไว้ในงบประมาณ

ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้คือปัจจัยจากภายนอกประเทศ ซึ่งได้แก่ การส่งออกที่การแข่งขันค่อนข้างรุนแรง และผลกระทบที่เกิดจากโรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน แต่ก็มีความเป็นไปได้ที่จะชดเชยปัจจัยเสี่ยงอันอาจเกิดจากภายนอกประเทศด้วยการดึงดูดกิจกรรมนอกระบบเศรษฐกิจมาเป็นกิจกรรมในระบบ เช่นการสนับสนุนธุรกิจ SME ให้เป็นธุรกิจในระบบมากขึ้น การปราบปรามยาบ้าอาจได้เงินกลับสู่ระบบมากขึ้น และล่าสุดคือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพนันต่างๆ เช่นหวยตู้ การตั้งบ่อนกาสิโนในไทย แนวคิดเรื่องการตั้งบ่อนกาสิโนยังเป็นประเด็นของการถกเถียงกันในวงกว้างและยังไม่มีข้อยุติ ซึ่งเป็นเรื่องของทางเลือกระหว่างการแก้ปัญหาเศรษฐกิจโดยแลกกับความเสี่ยงของการมีปัญหาดังกล่าวตามมา

ในด้านงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายที่อาจมีแนวโน้มกระทบความมั่นคงทางการคลังคือรายจ่ายตามนโยบายต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะผูกพันงบประมาณรายจ่ายในอนาคต ตัวอย่างประเภทของรายจ่ายที่เข้าข่ายดังกล่าวได้แก่

- โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค ซึ่งกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในวงเงินงบประมาณยาก
- งบประมาณรายจ่ายที่ต้องจัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญปี พ.ศ.2540 ที่ต้องจัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นสูงสุด 35% ของงบประมาณกลาง ในปี พ.ศ. 2549
- การปฏิรูประบบราชการจาก 15 เป็น 20 กระทรวง และกรมกองต่างๆ เพิ่มจาก 65 เป็น 140 หน่วยงาน โดยไม่ลดจำนวนบุคลากร ซึ่งน่าจะมีแรงกดดันให้เพิ่มงบประมาณรายจ่ายในอนาคต

4.7 หนี้สาธารณะยังอยู่ในขอบเขตที่ควบคุมได้

ภายหลังจากเกิดวิกฤติการณ์ทางการเงินและเศรษฐกิจเมื่อกลางปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลต้องอาศัยการก่อหนี้สาธารณะเพื่อชดเชยความเสียหายและปรับโครงสร้างระบบการเงิน รวมถึงการบรรเทาผลกระทบต่อสังคม และดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุลเพื่อกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจให้กลับสู่ภาวะปกติอีกครั้ง ส่งผลให้หนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก 685.3 พันล้านบาทในปีพ.ศ. 2539 เป็น 2,946.1 พันล้านบาทในปี พ.ศ. 2545 เนื่องจากการขยายตัวของหนี้สาธารณะอาจส่งผลถึงเสถียรภาพทางการคลังได้ในระยะยาว ทำให้หลายฝ่ายเกิดความวิตกกังวลว่ารัฐบาลจะมีความสามารถในการชำระหนี้ (Fiscal Solvency) หรือไม่ในอนาคตและจะมีความยั่งยืนทางการคลัง (Fiscal Sustainability) มากน้อยเพียงใด

ผลการศึกษาพบว่าในส่วน of หนี้สาธารณะนั้น รัฐบาลยังมีความสามารถในการใช้หนี้ได้ ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะขาดดุลการคลังจำนวนมากในภาวะปัจจุบัน แต่ก็มีเป้าหมายที่จะปรับดุลการคลังให้เข้าสู่ภาวะ

สมมูลได้ภายใน 5 ปี (ปี 2551) หากรัฐบาลสามารถทำได้ตามประมาณการที่วางไว้ คือ สามารถทำให้รายได้นับจากตัวในอัตราที่สูงกว่ารายจ่ายงบประมาณแผ่นดิน(* ดูบทวิเคราะห์ในหัวข้อที่ 5.4 ประกอบ)

4.8 แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยยังคงอยู่ในระดับต่ำในปี พ.ศ. 2546

คาดว่าอัตราดอกเบี้ยไทยยังคงอยู่ในระดับต่ำต่อไป และยังไม่มีแนวโน้มที่จะปรับตัวเพิ่มขึ้นภายในปี 2546 นี้ ทั้งนี้เป็นผลจากสภาพเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะเศรษฐกิจอเมริกาที่ยังคงอ่อนแออยู่ในขณะที่ภาวะสงครามระหว่างสหรัฐฯ-อิรัก และการระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS) ก็ยังเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อระบบเศรษฐกิจทั่วโลก ปัจจัยดังกล่าวน่าจะส่งผลให้หลาย ๆ ประเทศทั่วโลกยังใช้นโยบายการเงินแบบผ่อนคลายในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจต่อไป

สำหรับโอกาสที่อัตราดอกเบี้ยจะลดลงอีกภายในปีนี้หรือไม่นั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยในตลาดโลกว่าจะปรับตัวลงอีกหรือไม่แล้วดังกล่าวยังขึ้นด้วย ยังขึ้นอยู่กับการณ์ตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศและสภาพคล่องที่ยังคงกดดันระบบสถาบันการเงินด้วย สภาพเศรษฐกิจไทยโดยรวมที่ยังฟื้นตัวต่อเนื่องในปีนี้น่าจะทำให้อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นได้เนื่องจากสภาพคล่องที่ยังคงกดดันระบบสถาบันการเงินอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์จึงน่าจะทรงตัวในระดับนี้ได้จนถึงสิ้นปีพ.ศ. 2546

ส่วนแนวโน้มที่อัตราดอกเบี้ยไทยจะเริ่มปรับตัวเพิ่มขึ้นได้นั้นน่าจะมีสาเหตุหลักจากอัตราดอกเบี้ยในตลาดโลกเริ่มปรับตัวขึ้นแล้วเท่านั้น ซึ่งยังไม่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายในปีนี้ การปรับตัวขึ้นของอัตราดอกเบี้ยโลก (นำโดยธนาคารกลางของสหรัฐฯ) จะสร้างแรงกดดันต่อ ธปท. ให้ปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายขึ้นตามเพื่อลดแรงกดดันที่อาจส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาทจากการไหลออกของเงินทุนต่างประเทศ ด้านอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ก็มีแนวโน้มปรับตัวขึ้นตามอัตราดอกเบี้ยนโยบายของทางการเช่นกัน แต่คาดว่าจะมีความล่าช้ากว่า เนื่องจากระบบสถาบันการเงินของไทยยังมีสภาพคล่องล้นอยู่ประมาณ 4 แสนล้านบาทอยู่ ซึ่งสภาพคล่องที่ล้นระบบอยู่นี้จำเป็นต้องลดน้อยลงจนทำให้ธนาคารพาณิชย์เริ่มกังวลว่าอาจมีผลต่อการดำเนินงานในอนาคตจึงจะเริ่มปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้นตาม

โดยสรุปแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยของไทยในปีนี้น่าจะยังคงอยู่ในระดับต่ำต่อไป และมีโอกาสที่จะลดลงอีกหากอัตราดอกเบี้ยในตลาดโลกปรับตัวลงอัตราเงินเฟ้อระดับต่ำ ซึ่งจะเป็นผลมาจากความอ่อนแอของเศรษฐกิจอเมริกาและความยืดหยุ่นของสงครามระหว่างสหรัฐฯ-อิรัก

4.9 อัตราแลกเปลี่ยนจะมีความผันผวนน้อยกว่าในปีที่ผ่านมา

การคาดการณ์แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยนมีปัจจัยที่ต้องพิจารณาหลัก 3 ประการ คือ (1) ดุลบัญชีเดินสะพัด (2) เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ และ (3) อัตราดอกเบี้ย

ในส่วนของดุลบัญชีเดินสะพัดคาดว่าประเทศไทยจะยังคงเกินดุลบัญชีเดินสะพัดต่อไปในปีนี้ แต่อาจน้อยกว่าในปีที่แล้วที่เกินดุลบัญชีเดินสะพัดรวมอยู่ 7,631 ล้านบาท (เฉลี่ยประมาณ 636 ล้าน

เหรียญ/เดือน) ปัจจัยหลักที่ทำให้ประเทศไทยอาจเกินดุลบัญชีเดินสะพัดน้อยกว่าในปีที่แล้วก็มาจากผลกระทบของสงครามระหว่างสหรัฐ-อิรักและการแพร่ระบาดของโรค SARS ซึ่งทั้งสองส่งผลกระทบโดยตรงต่อดุลการค้า (การนำเข้าและการส่งออก) และดุลบริการ (การท่องเที่ยว) และคาดว่าผลกระทบทั้ง 2 จะส่งผลในแง่ลบต่อตัวเลข GDP ในไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ.2546 ด้วย (แต่ไม่น่าจะมีความต่อเนื่องไปยัง GDP ในไตรมาส 3 และ 4 เพราะเชื่อว่าสถานการณ์ดังกล่าวจะมีผลกระทบในช่วงสั้น ๆ เท่านั้น) อย่างไรก็ตามหากสถานการณ์ต่าง ๆ คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้นในระยะสั้น ดุลบัญชีเดินสะพัดอาจกลับมาเกินดุลมากกว่าในปีที่แล้วก็ได้ ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการค้าและการบริการของโลกถูกอั้นมาจากผลกระทบทั้งสอง เพราะฉะนั้นหากสถานการณ์ต่าง ๆ คลี่คลายไปอย่างรวดเร็วจะทำให้การค้าและการบริการฟื้นตัวอย่างรวดเร็วขึ้นเช่นกัน

ถึงแม้ว่าการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดในปีนี้อาจน้อยกว่าในปีที่แล้ว แต่ก็ถือว่าอยู่ในระดับดีอยู่ และไม่น่าวิตกกังวลแต่อย่างใด เนื่องจากประเทศไทยมีเงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี 45 สูงถึง 38.9 พันล้านเหรียญฯ ซึ่งเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดนับตั้งแต่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ และแม้ว่าประเทศไทยจะมีการชำระหนี้คืน IMF ก่อนกำหนดตามความประสงค์ของรัฐบาลแล้ว เงินสำรองระหว่างประเทศก็ยังอยู่สูงกว่าระดับ 35 พันล้านเหรียญฯ หรือเทียบกับมูลค่าการนำเข้าประมาณ 6-7 เดือน ซึ่งมากพอที่ ธปท. จะรักษาค่าเงินบาทให้มีเสถียรภาพ

ด้านอัตราดอกเบี้ยซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนนั้น ธปท. ยังคงดูแลให้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างในประเทศและต่างประเทศ (สหรัฐฯ) อยู่ในระดับเหมาะสมประมาณ 0.5% ซึ่งรักษาระดับส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ถึงปัจจุบัน ในขณะที่ค่าเงินบาทในช่วงเวลาปี พ.ศ.2542-พ.ศ.2545 ก็เคลื่อนไหวในกรอบ 35-45 บาท/เหรียญสหรัฐฯ และเฉลี่ยที่ประมาณ 40 บาท/เหรียญสหรัฐฯ ซึ่งใกล้เคียงกับในระดับปัจจุบันซึ่งอยู่ที่ประมาณ 42 บาท/เหรียญสหรัฐฯ

โดยสรุปคาดว่าค่าเงินบาทในปีนี้จะเคลื่อนไหวในกรอบ 40-44 บาท/เหรียญสหรัฐฯ และเฉลี่ยทั้งปี พ.ศ. 2546 อยู่ที่ประมาณ 42 บาท/เหรียญสหรัฐฯ โดยจะมีความผันผวนน้อยกว่าในปีที่ผ่านมา

ตารางที่ 4.1 แสดงกรอบการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยน

ปี พ.ศ.	2540	2541	2542	2543	2544	2545
อัตราแลกเปลี่ยน(บาท/ดอลลาร์สหรัฐฯ)	25-56	35-50	35-42	38-44	43-46	40-44

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

การที่ค่าเงินบาทมีเสถียรภาพน่าจะส่งผลดีต่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวม เนื่องจากจะเอื้ออำนวยต่อกิจกรรมการค้าและการลงทุนมากกว่าที่จะระบุว่าค่าเงินบาทควรอยู่ที่เท่าไร เพราะหากค่าเงินบาทแข็งค่าเกินไปก็จะส่งผลกระทบต่อการส่งออก ในขณะที่อ่อนเกินไปก็จะส่งผลกระทบต่อการนำเข้า ซึ่งเป็นที่ทราบอยู่แล้วว่าประเทศไทยพึ่งพิงการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออก ดังนั้นการรักษาเสถียรภาพค่าเงินบาทจึงมีความสำคัญกว่าการบริหารระดับค่าเงินบาท

5. ความยั่งยืนของการฟื้นตัวเศรษฐกิจไทย :

มีความยั่งยืนอย่างน้อยก็ภายในปีนี้ แต่มีความเสี่ยงในระยะที่ยาวขึ้น

ตั้งแต่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ.2540-พ.ศ.2541 เศรษฐกิจไทยมีการฟื้นตัวแบ่งเป็น 2 ระยะ คือในปี พ.ศ. 2542 และปี พ.ศ. 2545 การฟื้นตัวในระยะแรกที่เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2542 นั้น ปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนของการฟื้นตัวครั้งนั้นเกิดจากการส่งออกที่แข็งแกร่งจนทำให้เศรษฐกิจไทย (GDP) มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.4 และแนวโน้มการฟื้นตัวก็ดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงปี พ.ศ. 2543 ปัญหาเศรษฐกิจทั้งจากภายในและภายนอกประเทศส่งผลให้เศรษฐกิจของไทยชะลอตัวลง โดยมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพียง 1.9 ในปี พ.ศ. 2544 การฟื้นตัวของเศรษฐกิจในระยะที่ 2 ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2545 นั้น ถึงแม้ว่าส่วนหนึ่งจะเกิดจากการขยายตัวของรายได้จากการส่งออก แต่มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐก็มีส่วนเอื้ออำนวยให้เกิดการใช้จ่ายภายในประเทศเพิ่มขึ้น และทำให้การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจรอบนี้เห็นผลเร็วกว่ากว่าที่หลายฝ่ายคาดคิด มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่สำคัญได้แก่การใช้สินเชื่อจากสถาบันการเงินและการกอบกู้หนี้สาธารณะเป็นวัฏจักรให้ผู้มีรายได้น้อยสามารถใช้จ่ายเพื่อการบริโภคได้มากขึ้น ทำให้เกิดคำถามของความยั่งยืนในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจตามมา

รายงานในส่วนนี้ได้นำเสนอบทวิเคราะห์เกี่ยวกับประเด็นคำถามดังกล่าวข้างต้น โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งเป็นการวิเคราะห์เพื่อดูว่าการบริโภคด้วยการกอบกู้หนี้เป็นความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยที่ยั่งยืนหรือไม่? ส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์เพื่อดูว่ารัฐบาลไทยมีความเสี่ยงในการชำระหนี้หรือไม่?

5.1 การบริโภคด้วยการกอบกู้หนี้เป็นความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยหรือไม่ ?

เนื่องจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2545 ส่วนหนึ่งเกิดจากการใช้จ่ายภายในประเทศ โดยเฉพาะการบริโภคภาคเอกชนซึ่งได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การลงทุนปรับตัวดีขึ้นตามมา แต่การบริโภคภาคเอกชนส่วนใหญ่เป็นการบริโภคสินค้าคงทนซึ่งได้แก่ ที่อยู่อาศัย รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งเป็นการกู้ยืมเพื่อการบริโภค ทำให้หลายฝ่ายเกิดความเป็นห่วงว่า การบริโภคในลักษณะนี้เป็นความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยหรือไม่ และจะส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจมากน้อยเพียงใด

โดยทฤษฎีแล้วการบริโภคภายในประเทศจะเป็นตัวสนับสนุนเศรษฐกิจก็ต่อเมื่อเป็นการบริโภคที่กระตุ้นให้เกิดการลงทุนเพิ่มขึ้นภายในประเทศ การขยายตัวทางเศรษฐกิจด้วยการเพิ่มอำนาจซื้อของประชาชนในประเทศด้วยสินเชื่อนั้นเป็นกลุยุทธ์ที่ประเทศเกาหลีใต้ซึ่งเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในเวลาใกล้เคียงกับไทยได้เริ่มใช้มาก่อน ช่วยให้เศรษฐกิจเกาหลีใต้มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.7 ในช่วงปี พ.ศ. 2542 - พ.ศ. 2544 ความสำเร็จในด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเกาหลีใต้มีผลทำให้ประเทศต่าง ๆ ทั้งไทยและอีกหลายประเทศในเอเชียหันมาสนับสนุนการใช้จ่ายบัตรเครดิตในกลุ่มผู้บริโภค เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการกระตุ้นกิจกรรมทางธุรกิจ เพื่อผลักดันเศรษฐกิจให้ขยายตัวโดยลดการพึ่งพารายได้จากการส่งออกเพียงอย่างเดียวเหมือนในอดีต

สำหรับประเทศไทยนั้นการที่รัฐบาลใช้นโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเพื่อสนับสนุนให้ผู้บริโภคใช้จ่ายและผลักดันเศรษฐกิจในประเทศให้ขยายตัวนั้น พบว่าสินเชื่อเพื่อการบริโภคที่สำคัญสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 หมวดใหญ่ ๆ คือ (1) สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (2) สินเชื่อเช่าซื้อ และ (3) สินเชื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริโภค ได้แก่ สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อวงเงินพิเศษส่วนบุคคล สินเชื่อเพื่อการผ่อนชำระต่าง ๆ เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า เฟอร์นิเจอร์ โทรเคลื่อนที่ เป็นต้น ในการวิเคราะห์ผลของการใช้สินเชื่อเพื่อการบริโภคพอสรุปได้ว่าการบริโภคด้วยการก่อหนี้ ในภาวะปัจจุบันไม่น่าจะเป็นอันตรายต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ เพราะปริมาณสินเชื่อเช่าซื้อและบัตรเครดิตรวมกันมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 4 และร้อยละ 0.9 ของสินเชื่อทั้งระบบ (4.7 ล้านล้าน เมื่อ ธันวาคม พ.ศ. 2545) แต่การบริโภคทั้ง 3 ประเภทได้มีส่วนในการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาดังนี้:--

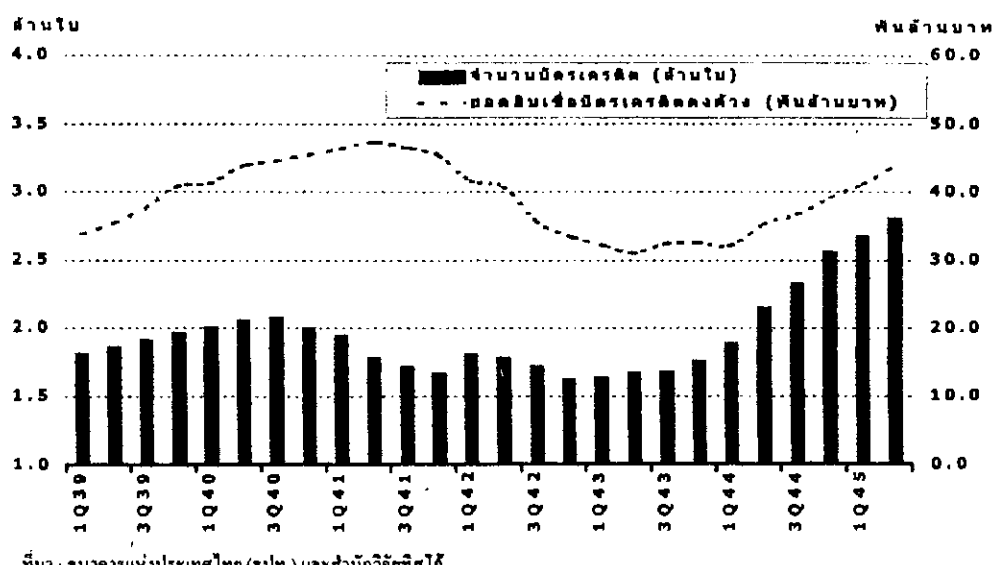
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ในปี พ.ศ. 2545 สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยได้เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 4.2 จากการศึกษาพบว่าความต้องการด้านอสังหาริมทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นนี้เป็นความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยของคนรุ่นใหม่ที่มีพฤติกรรมการซื้อมาตั้งแต่ช่วงเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 มิใช่เป็นการซื้อเพื่อเก็งกำไรเหมือนเช่นในช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ เช่น การให้สินเชื่อด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำ การลดภาษีและค่าธรรมเนียมในการโอน การอนุญาตให้นำดอกเบี้ยไปหักภาษีส่วนบุคคล ประกอบกับความมั่นใจในภาวะเศรษฐกิจ ได้มีส่วนช่วยให้ความต้องการซื้อบ้านเพิ่มขึ้น

สินเชื่อเช่าซื้อ สินเชื่อเช่าซื้อได้มีการขยายตัวชัดเจนในปี พ.ศ. 2543 และต่อเนื่องมาในปี พ.ศ. 2544 โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.9 และ 52.2 ตามลำดับ สำหรับในปี พ.ศ. 2545 คาดว่าสินเชื่อธุรกิจเช่าซื้อจะขยายตัวอีกร้อยละ 40.0 จากปี 2544 ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจากยอดขายรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในปี 2545 ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.8 และ 42.0 ตามลำดับ การขยายตัวของสินเชื่อประเภทนี้เป็นตัวบ่งชี้ถึงความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจของผู้ซื้อ ในกรณีนี้ผู้ให้สินเชื่อมีสินทรัพย์ คือ สินค้าที่ซื้อไว้ค้ำประกัน ความเสี่ยงต่อผู้ให้สินเชื่ออันจะกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศจึงไม่มีแต่อุตสาหกรรมที่อาจได้รับผลกระทบคือ อุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคที่มียอดขายลดลงโดยวิเคราะห์ว่าเกิดจากผู้บริโภคเอาเงินไปซื้อรถเพิ่มขึ้น

สินเชื่อบัตรเครดิต ได้เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกันทั้งจำนวนบัตรเครดิตและปริมาณเงินสินเชื่อบัตรเครดิตคงค้าง โดยในปี พ.ศ. 2545 (ข้อมูล ณ สิ้นไตรมาส 2 ของปี พ.ศ. 2545) จำนวนบัตรเครดิตมีทั้งสิ้น 2.8 ล้านใบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.6 จากที่อยู่ 2.6 ล้านใบ ณ สิ้นปี พ.ศ. 2544 ส่วนสินเชื่อบัตรเครดิตคงค้างอยู่ที่ 44.0 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.9 จากที่อยู่ 39.3 พันล้านบาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2544

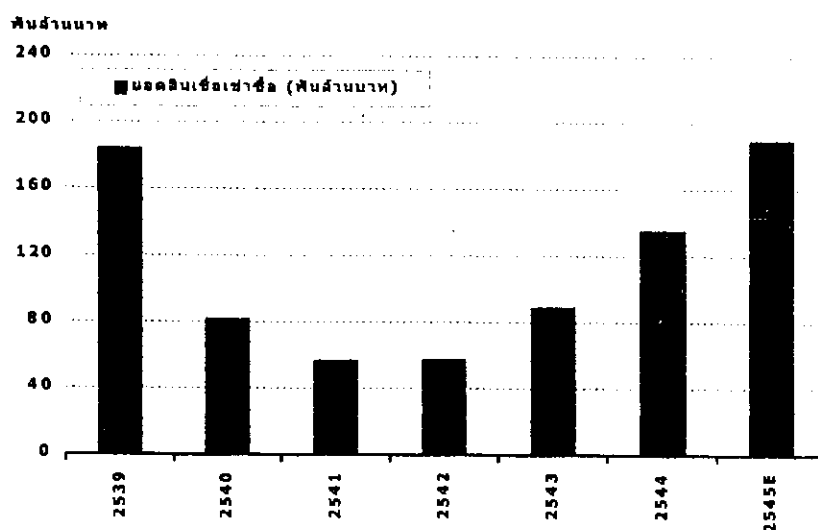
สินเชื่อบัตรเครดิตเป็นสินเชื่อที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ผู้ให้สินเชื่อการพาณิชย์และบริษัทเอกชน การที่ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้บริการบัตรเครดิตแบบผ่อนปรนเพื่อให้เหมาะสมกับบริการของธุรกิจการออกบัตรเครดิตของ Non-bank ในช่วงที่ผ่านมาได้มีส่วนทำให้จำนวนผู้ใช้บัตรเครดิตเพิ่มขึ้นถึง 5 ล้านใบ ความเสี่ยงในด้านของผู้ให้สินเชื่ออันเนื่องมาจาก NPL จนทำให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจจึงไม่มี เพราะยอดสินเชื่อของบัตรเครดิตมีไม่ถึง 1.0% ของยอดสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ แต่การให้สินเชื่อรายย่อยโดยผ่านบัตรเครดิตนั้นเป็นวิธีการเพิ่มกำลังซื้อภายในประเทศที่ได้ผล ซึ่งรัฐบาลประเทศเกาหลีได้เริ่มทำมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เพื่อทดแทนรายได้จากการส่งออกที่ลดลงอย่างรวดเร็ว สำหรับประเทศไทยการให้สินเชื่อรายย่อยโดยผ่านบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลอย่างกว้างขวางทุกวันนี้ ก็สามารถเพิ่มกำลังซื้อภายในประเทศได้เช่นกัน แต่เป็นมาตรการที่เสี่ยงต่อปัญหาสังคมในระยะยาว ในอีก 2-3 ปีข้างหน้าผู้บริโภคบางส่วนจะมีปัญหาหนี้สินล้นพ้นตัว เพราะนำรายได้ในอนาคตมาบริโภคในปัจจุบันอย่างไม่ระมัดระวัง กรณีประเทศเกาหลีปรากฏว่าประชาชนเกาหลีที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปมีบัตรเครดิตเฉลี่ยคนละ 4 ใบเป็นอย่างต่ำในปี พ.ศ. 2544 ประเทศไทยก็น่าจะมีสถานะที่ไม่แตกต่างในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า รัฐบาลควรเข้ามากำกับดูแลวินัยการใช้สินเชื่อควบคู่กับการกระตุ้นการใช้จ่าย เพราะหากเพิ่มนานเกินไป จะกลายเป็นปัญหาสังคมที่แก้ไขยาก

ภาพที่ 5.1 สินเชื่อบัตรเครดิต

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และสำนักวิจัยทีเอสไอ

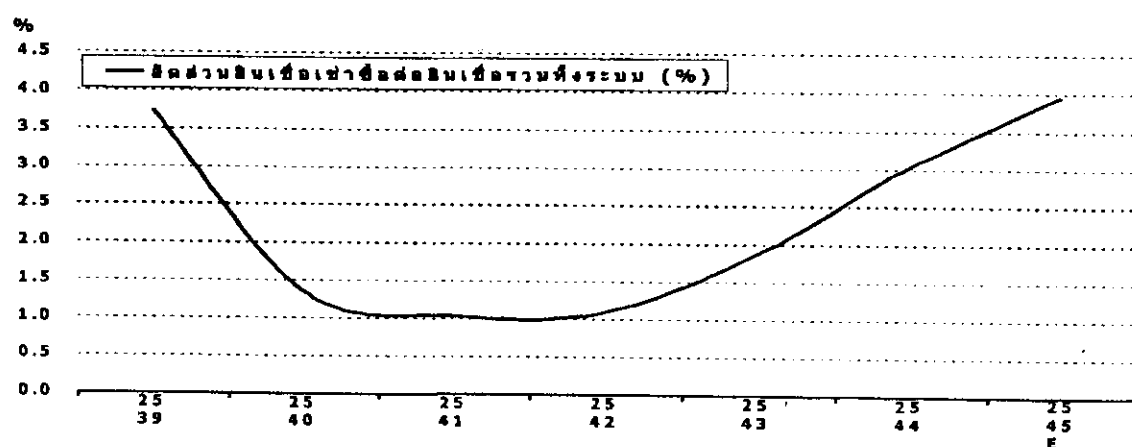
ภาพที่ 5.2 ยอดสินเชื่อเช่าซื้อ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และสำนักงานสถิติได้

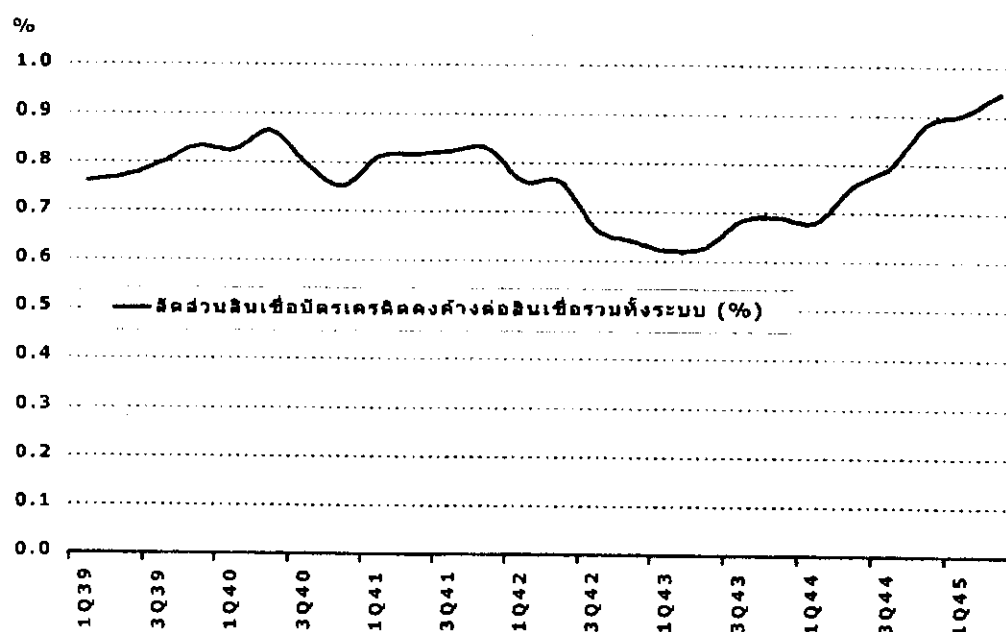
อย่างไรก็ดี ถึงแม้ว่าสินเชื่อเพื่อการบริโภคทั้ง 2 ประเภทนี้ (สินเชื่อเช่าซื้อและสินเชื่อบัตรเครดิต) จะขยายตัวในระดับสูง แต่หากพิจารณาถึงความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการขยายตัวของสินเชื่อทั้ง 2 ประเภทนี้ถือว่าไม่มากนัก เนื่องจากสัดส่วนสินเชื่อทั้ง 2 คิดเป็นเพียงร้อยละ 4.0 และ 0.9 ของสินเชื่อทั้งระบบตามลำดับ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับเฉลี่ยในช่วงก่อนวิกฤติเศรษฐกิจที่ประมาณร้อยละ 3.7 และ 0.8 ตามลำดับ ในขณะที่อัตราดอกเบี้ย MLR ลดลงอย่างมากจากที่เคยสูงกว่าร้อยละ 10 ในช่วงก่อนวิกฤติเศรษฐกิจ เป็นค่าต่ำกว่าร้อยละ 7 ในปัจจุบัน ด้วยภาวะอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำนี้การบริโภคด้วยการก่อหนี้เพิ่มขึ้นนี้จึงไม่เป็นภาระต่อผู้บริโภคมากนักจนไม่สามารถรับได้

ภาพที่ 5.3 สัดส่วนสินเชื่อเช่าซื้อต่อสินเชื่อรวมทั้งระบบ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานสถิติได้

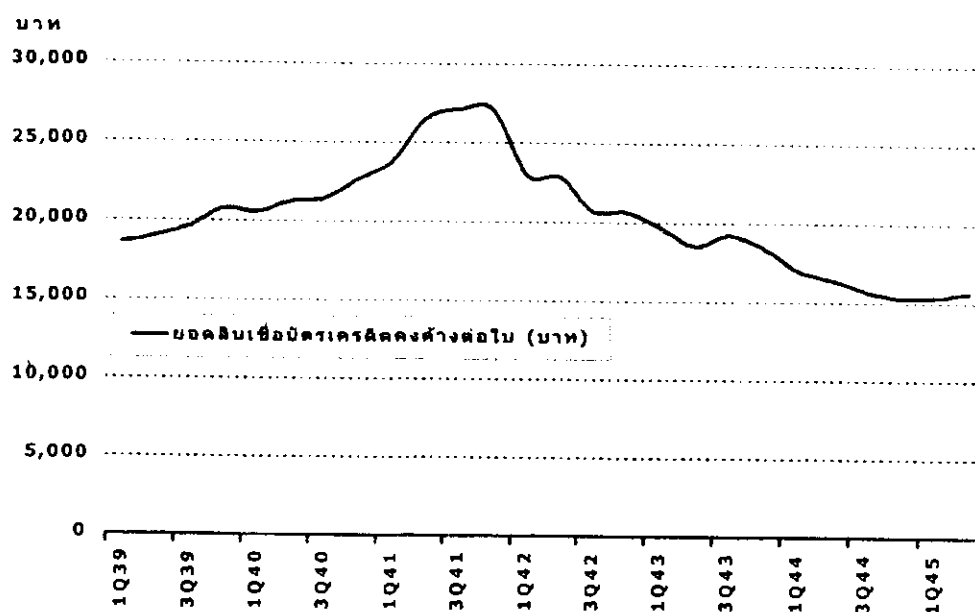
ภาพที่ 5.4 สัดส่วนสินเชื่อก้างต่อสินเชื่อบริการรวมทั้งระบบ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักวิจัยทีเอสไอ

นอกจากนี้หากเราพิจารณาสินเชื่อเพื่อการบริโภค (สินเชื่อเพื่อการบริโภค = สินเชื่อเช่าซื้อ + สินเชื่อบัตรเครดิต และสินเชื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริโภค) คาดว่าจะมียอดรวมอยู่ที่ 417.2 พันล้านบาท ณ สิ้นปี พ.ศ.2545 เทียบกับสินเชื่อรวมทั้งระบบที่ประมาณ 4,780 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.7 ของสินเชื่อรวมทั้งระบบ ซึ่งยังต่ำกว่าช่วงก่อนวิกฤติเศรษฐกิจที่เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 9.2 ของสินเชื่อรวมทั้งระบบ เพราะฉะนั้นจึงสนับสนุนแนวความคิดที่ว่า การเพิ่มขึ้นของสินเชื่อเพื่อการบริโภคนั้นถึงแม้จะมีความเสี่ยงอยู่บ้าง แต่ยังไม่ใช่ว่าจะถึงขั้นวิกฤติจนเกินไป และหากพิจารณาถึงส่วนหนึ่งของสินเชื่อค้ำและจำนวนบัตรเครดิตที่เพิ่มขึ้นนี้ ยอดสินเชื่อบัตรเครดิตค้ำต่อจำนวนบัตรเครดิตกลับลดลงต่อเนื่องนับตั้งแต่กลางปี พ.ศ. 2541 จาก 27,113 บาท/ใบ เป็น 15,619 บาท/ใบในกลางปี พ.ศ. 2545 และยังอยู่ในระดับต่ำกว่าในช่วงก่อนวิกฤติเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 เสียอีกที่อยู่ที่เฉลี่ยประมาณ 20,000 บาท/ใบ

ภาพที่ 5.5 ยอดสินเชื่อบัตรเครดิตคงค้างต่อใบ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และสำนักวิจัยทีเอสไอ

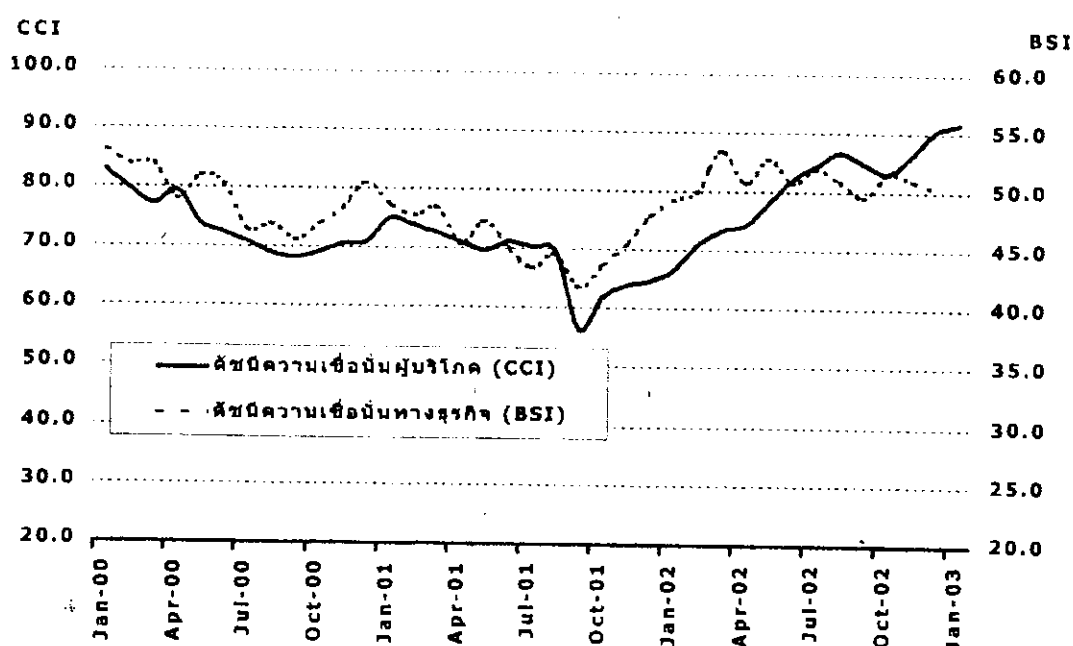
5.2 การบริโภคที่เพิ่มขึ้นนี้จะมีความยั่งยืนหรือไม่ในอนาคต ?

เมื่อการเพิ่มขึ้นของการบริโภคด้วยการก่อหนี้ไม่ใช่สิ่งที่น่าวิตกมากนัก คำถามที่น่าสนใจต่อมา ก็คือการบริโภคที่เพิ่มขึ้นนี้จะมีความยั่งยืนหรือไม่ในอนาคต เพราะการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยยังจำเป็นต้องอาศัยการบริโภคภายในประเทศเป็นตัวขับเคลื่อนหลักต่อไปในปีพ.ศ. 2546 ทั้งนี้เพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันยังไม่สามารถพึ่งพิงกับตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจด้านอื่นๆ ได้เท่าที่ควร-เช่น ด้านการลงทุนและการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ยังต้องใช้การบริโภคภายในประเทศเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญ ด้านการใช้จ่ายของรัฐบาลก็ยังมีข้อจำกัดอยู่กับหนี้สาธารณะ และสุดท้ายด้านการส่งออกก็ยังไม่มีความแน่นอนสูงทั้งจากความเป็นไปได้ที่จะเกิดสงครามระหว่างสหรัฐฯ-อิรัก และสภาพการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นในตลาดโลก และโรคระบาด SARS หากไม่ได้รับผลกระทบจากภายนอกประเทศที่รุนแรง การบริโภคภายในประเทศในปี พ.ศ. 2546 จะยังคงมีแนวโน้มดีต่อเนื่องจากปีที่แล้ว ก็ต่อเมื่อได้รับการอัดฉีดเงินอย่างต่อเนื่อง เพราะภาคอุตสาหกรรมซึ่งเป็นภาคการผลิตจริงยังผลิตได้ต่ำกว่ากำลังผลิตจริงที่มีอยู่ แต่แรงผลักดันจากความต้องการและปัจจัยเสริมอื่นซึ่งพร้อมที่จะรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจยังคงอยู่ ถึงแม้ว่าจะเริ่มอ่อนแรงไปบ้างเนื่องจากความผันผวนจากภายนอกประเทศ ซึ่งสามารถพิจารณาจากด้านต่าง ๆ ดังนี้

- แนวโน้มดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคและดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจยังปรับตัวขึ้นอยู่ - ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI) และดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (BSI) ยังคงปรับตัวดีขึ้นมาโดยตลอด ถึงแม้

ว่าจะมีการอ่อนตัวลงในช่วงที่ตาม แต่ก็มีแนวโน้มปรับตัวขึ้นต่อเนื่อง โดยดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI) ที่ประกาศล่าสุดในเดือน มกราคม พ.ศ. 2546 สูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ติดต่อกันเป็นเดือนที่สอง โดยอยู่ที่ระดับ 91.6 ใน มกราคม พ.ศ. 2546 เพิ่มขึ้นจาก 90.3 ในเดือนก่อนหน้า ส่วนดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (BSI) ก็ยังคงอยู่ในระดับดีด้วยเช่นกัน โดยอยู่ที่ระดับ 50.2 ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2545 แนวโน้ม CCI และ BSI ที่ยังปรับตัวขึ้นสม่ำเสมอนี้ ทำให้เชื่อว่าการบริโภคในปีนี้จะคงอยู่ในระดับดีต่อไป

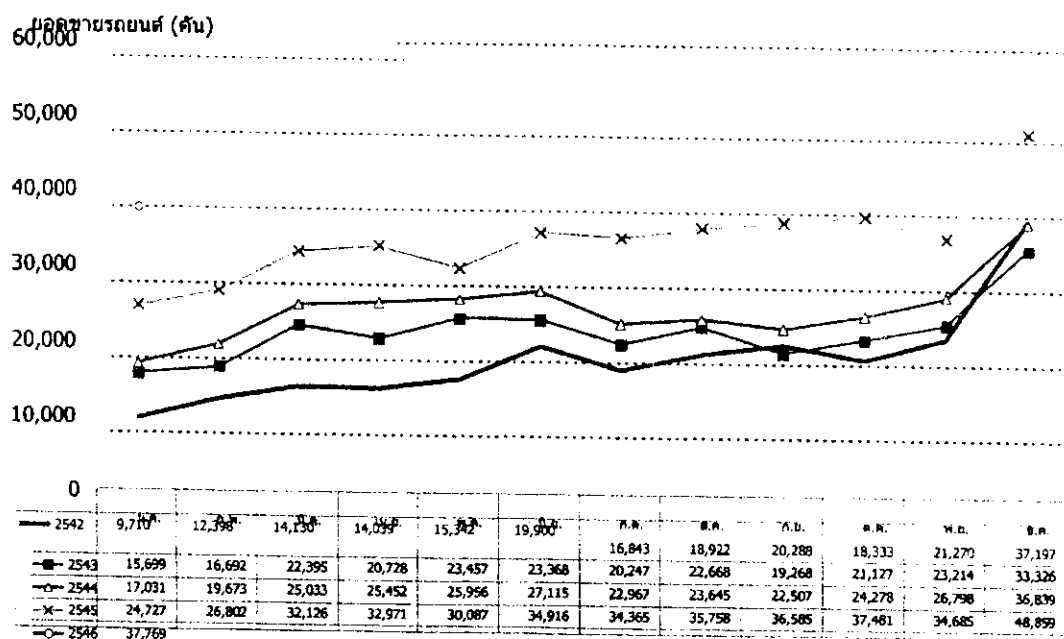
ภาพที่ 5.6 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคและดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ

ที่มา : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และธนาคารแห่งประเทศไทย (รปท.)

• ยอดขายรถยนต์ยังไม่มีทีท่าว่าจะอ่อนแรง – การใช้จ่ายสินค้าคงทนในปี พ.ศ. 2546 น่าจะยังสูงอยู่ โดยจะเห็นได้จากยอดขายรถยนต์ในเดือน มกราคม พ.ศ. 2546 ที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 52.7 เป็น 37,769 คัน ซึ่งยอดขายรถยนต์นั่งขายตัวร้อยละ 89.7 และรถยนต์เชิงพาณิชย์ขายตัวร้อยละ 36.1 ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจากการเปิดตัวรถยนต์นั่งขนาดเล็กของ Honda และ Toyota ในปลายปี พ.ศ. 2545 ทำให้ยอดขายรถยนต์เพิ่มขึ้นต่อไป นอกจากนี้ Honda อาจเปิดตัว Accord รุ่นใหม่ในไตรมาส 2 ของปี พ.ศ. 2546 และ Toyota จะมีการเปลี่ยนแปลงรูปโฉม Altis เล็กน้อยในปลายปี พ.ศ. 2546 น่าจะทำให้ยอดขายรถยนต์ในปีนี้จะยังคงดีต่อเนื่องไปทั้งปี พ.ศ. 2546

ภาพที่ 5.7 ยอดจำหน่ายรถยนต์รายเดือน (2542-2545)

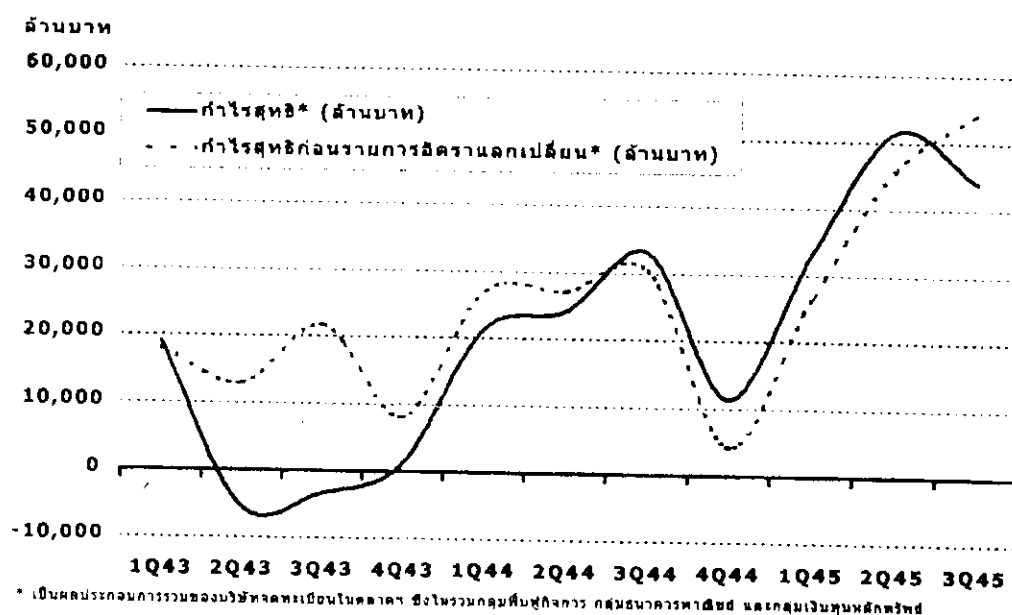
ที่มา : บริษัท โตโยต้ามอเตอร์ จำกัด

● อัตราการว่างงานลดลงต่อเนื่อง - จากตัวเลขจำนวนผู้ว่างงานที่รายงานโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติชี้ให้เห็นว่าจำนวนผู้ว่างงานยังคงลดลงต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานภาคเกษตรมีงานทำดีขึ้นมากในปี พ.ศ. 2545 ณ สิ้นปี พ.ศ. 2545 จำนวนผู้ว่างงานอยู่ในระดับต่ำกว่า 1 ล้านคนเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ โดยอยู่ที่ 8.3 แสนคน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 2.4 ของกำลังแรงงานรวม อัตราการว่างงานที่ลดลงแสดงถึงผู้มีงานทำเพิ่มขึ้นและแสดงถึงการมีรายได้ในการจับจ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้นด้วย เพราะฉะนั้นจึงส่งผลดีต่อการบริโภคภายในประเทศให้ยังสามารถอยู่ในระดับดีได้ต่อไป

● กำไรของบริษัทจดทะเบียนเพิ่มขึ้นก้าวกระโดด - บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (ไม่รวมบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ในกลุ่มระหว่างการฟื้นฟูกิจการ, กลุ่มธนาคารพาณิชย์ และกลุ่มเงินทุนหลักทรัพย์) ทั้งนี้เพื่อแสดงผลการดำเนินงานที่แท้จริงของภาคธุรกิจ - Real Sector) มีการฟื้นตัวที่แท้จริง โดยกำไรสุทธิก่อนรายการอัตราแลกเปลี่ยนรวมค่อย ๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2545 ปรับตัวก้าวกระโดดเพิ่มขึ้นร้อยละ 50.0 เมื่อเทียบกับผลการดำเนินงานของปี พ.ศ. 2544 กำไรที่เพิ่มขึ้นนี้เกิดจากยอดขายเพิ่มสูงขึ้น ภาระดอกเบี้ยรายจ่ายลดลง เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยต่ำและเป็นกำไรอันเกิดจากการปรับโครงสร้างหนี้ประมาณร้อยละ 12 ผลกำไรในภาพรวมและจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่มีกำไรเพิ่มขึ้นแสดงถึงการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่มั่นคงกว่าปี พ.ศ. 2544 เพราะกำไรเกิดจากการดำเนินงานมากกว่าเกิด

จากการปรับโครงสร้างหนี้ ผลกำไรที่เพิ่มขึ้นนี้แสดงถึงความแข็งแกร่งขึ้นของบริษัทจดทะเบียน และแสดงถึงความสามารถในการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นด้วย

ภาพที่ 5.8 กำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

5.3 ยอด NPL เป็นตัวถ่วงการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ

ในช่วงที่ผ่านมา NPL ถือเป็นอุปสรรคหนึ่งในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากธนาคารพาณิชย์มีการการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญฯ ตามการเพิ่มขึ้นของ NPL ซึ่งการตั้งสำรองฯ นี้มีผลกระทบต่อฐานเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ให้ลดต่ำลง จนอาจทำให้ฐานเงินกองทุนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด และยิ่งธนาคารพาณิชย์ได้มีการปล่อยสินเชื่อใหม่ก็จะมีภาระการตั้งสำรองฯ มากขึ้นด้วยตามความเสี่ยงของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น

NPL ของระบบธนาคารพาณิชย์เมื่อโอนหนี้ไป AMC หรือ TAMC แล้ว ถึงแม้ว่าภาคธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบจะมีกำไรจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นเนื่องจากค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญได้ลดลง ยอดหนี้ NPL ที่ลดลงนี้เป็นการลดลงตามระบบบัญชีเท่านั้น แต่ยอด NPL ก็ยังคงอยู่และขึ้นอยู่กับความสามารถของ AMC/TAMCs ในการปรับโครงสร้างหนี้ให้เร็วที่สุด แต่การทำงานของสถาบันปรับโครงสร้างหนี้ในช่วงที่ผ่านมาค่อนข้างล่าช้า นอกจากนั้น ธนาคารพาณิชย์ยังต้องประสบกับปัญหา NPL ย้อนกลับซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีอยู่ประมาณร้อยละ 30 ของยอดหนี้ NPL ซึ่งเป็นส่วนของหนี้ที่ผู้ประกอบการใช้ช่องว่างทางกฎหมายหลบหลีกไม่ยอมประนอมหนี้ ภาครัฐควรมีกฎหมายเข้ามาดูแล เพื่อให้การบริหารหนี้ได้เร็วขึ้น

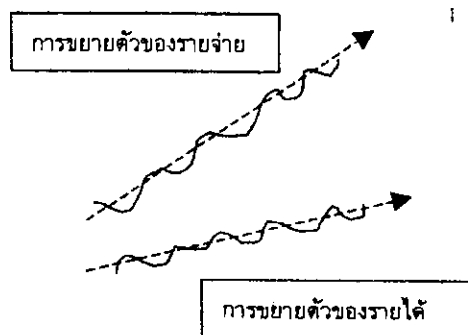
การกำหนดค่านิยาม NPL ใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อให้เป็นไปตามหลักสากลเมื่อมกราคม พ.ศ.2546 โดยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องนำเอาหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานที่มีการกันสำรองครบ 100% ของลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญมารวมเข้ากับบัญชีลูกหนี้ NPL ด้วย ทำให้ยอดหนี้ NPL ที่แท้จริงปรากฏตัวจากเดิม 4.36 แสนล้านบาท เป็นเกือบ 7 แสนล้านบาท ตามค่านิยามใหม่ คิดเป็น ร้อยละ 16.5 ของยอดสินเชื่อรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบและดูแลของธนาคารพาณิชย์จากที่เข้าใจกันว่ามีอยู่เพียงร้อยละ 10.9 ทำให้คาดเดาลูกหนี้ที่ทั้งใจไม่ซื่อหรือน่าจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 30 ที่มีอยู่ ยอด NPL นอกจากจะกระทบการลงทุนของนักธุรกิจในประเทศแล้ว ยังมีผลต่อการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของบริษัทจัดอันดับของโลก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการลงทุนของต่างชาติในไทย อันเป็นคว่ำงวักที่อาจทำให้การลงทุนของประเทศขยายตัวได้ช้ากว่าการบริโภคที่เพิ่มขึ้น ส่อสัญญาณความไม่ยั่งยืนในเสถียรภาพทางเศรษฐกิจตามมา

5.2 ประเทศไทยมีความเสี่ยงในการชำระหนี้หรือไม่?

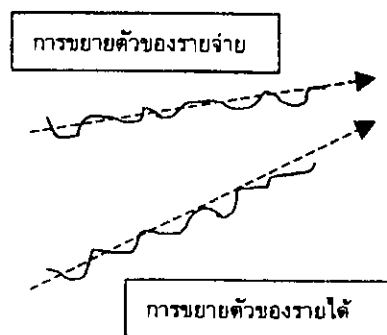
ที่ผ่านมาภาครัฐบาลมีฐานะการคลังเกินดุลมาตลอด 9 ปี ในช่วง พ.ศ. 2531 – พ.ศ. 2539 แต่ภายหลังจากการวิกฤติการณ์ทางการเงินและเศรษฐกิจเมื่อกลางปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลต้องอาศัยการก่อหนี้สาธารณะเพื่อชดเชยความเสียหายและปรับโครงสร้างระบบการเงิน รวมถึงการบรรเทาผลกระทบต่อสังคม นอกจากนี้รัฐบาลยังจำเป็นต้องดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุลเพื่อกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจให้กลับสู่ภาวะปกติอีกครั้ง การเพิ่มขึ้นของหนี้สาธารณะอย่างรวดเร็วนี้ นำไปสู่การขยายตัวของหนี้สาธารณะ อันอาจจะส่งผลถึงเสถียรภาพทางการคลังได้ในระยะยาว ซึ่งเป็นปัญหาที่หลาย ๆ ฝ่ายกำลังวิตกกังวลอยู่ในขณะนี้ว่ารัฐบาลจะมีความสามารถในการชำระหนี้ (Fiscal Solvency) หรือไม่ และจะมีความยั่งยืนทางการคลัง (Fiscal Sustainability) หรือไม่

การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้

ในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้มีเงื่อนไขว่ารายได้ของรัฐบาลจะต้องมีอัตราการขยายตัวมากกว่ารายจ่ายของรัฐบาล โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงระดับการขาดดุลในปัจจุบัน (Initial Deficit) ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีการขาดดุลมากเท่าใดก็ตาม หากรายได้ขยายตัวในอัตราที่สูงกว่ารายจ่ายแล้ว เมื่อเวลาผ่านไปดุลการคลังของรัฐบาลก็สามารถเข้าสู่ภาวะสมดุลและเกินดุลได้ต่อไป ซึ่งส่วนที่เกินดุลนั้นก็จะสามารถนำไปชำระคืนต้นเงินกู้และลดภาระหนี้ได้ในที่สุด

ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้

มีความสามารถในการชำระหนี้

สำหรับภาวะเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะขาดดุลการคลังจำนวนมาก โดยประมาณการว่าจะขาดดุลงบประมาณในปี พ.ศ. 2546 และ พ.ศ. 2547 ไว้ที่ 174.9 พันล้านบาท และ 99.9 พันล้านบาท แต่ตามประมาณการฐานะการคลังที่ทำขึ้นสำนักงานเศรษฐกิจการคลังและ ธปท. จะเห็นว่า รายได้ขยายตัวในอัตราที่สูงกว่ารายจ่าย โดยรายได้ในปีงบประมาณ 2547-2551 จะขยายตัวลดลงร้อยละ 12.5, 10.1, 8.8, 9.6, 9.8 และ 10.4 ตามลำดับ เทียบกับการขยายตัวของรายได้จ่ายในช่วงปีงบประมาณเดียวกันจะขยายตัวร้อยละ 2.8, 8.4, 5.5, 5.5, 6.4 และ 1.9 ตามลำดับ ดังนั้นจึงถือว่ารัฐบาลยังคงมีความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งตามประมาณการดุลการคลังจะเข้าสู่ภาวะสมดุลได้ภายใน 5 ปี (ตารางที่ 4.1 และภาพที่ 4.5)

ตารางที่ 5.1 การประมาณการโครงสร้างงบประมาณในช่วงปี พ.ศ. 2546 – พ.ศ.2552

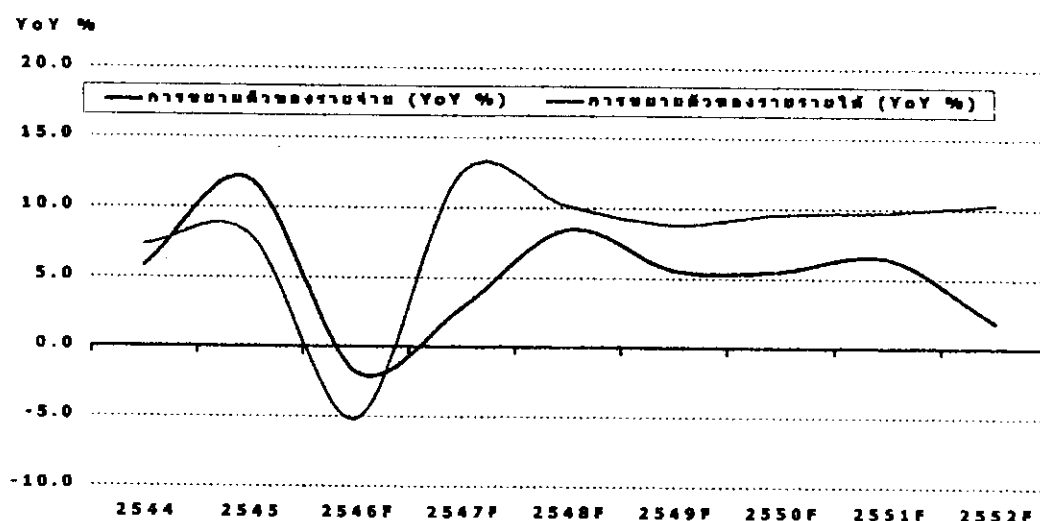
หน่วย : พันล้านบาท

โครงสร้างงบประมาณ (พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2543	2544	2545	2546F	2547F	2548F	2549F	2550F	2551F	2552F
งบประมาณรายจ่าย	860.0	910.0	1,018.7	999.9	1,028.0	1,114.5	1,176.1	1,240.7	1,320.6	1,345.3
%การขยายตัว	n.a.	5.8	12.0	-1.9	2.8	8.4	5.5	5.5	6.4	1.9
%GDP	16.7	17.5	19.2	17.9	17.2	17.6	17.1	16.9	16.3	15.1
รายรับรัฐบาล	750.0	805.0	870.0	825.0	928.1	1,022.1	1,112.3	1,218.7	1,337.6	1,476.1
%การขยายตัว	n.a.	7.3	8.1	-5.2	12.5	10.1	8.8	9.6	9.8	10.4
%GDP	14.6	15.5	16.4	14.8	15.5	16.1	16.2	16.6	16.5	16.6
งบประมาณขาดดุล	110.0	105.0	148.7	174.9	99.9	92.5	63.8	22.0	-17.0	-130.8
%GDP	2.1	2.0	2.8	3.1	1.6	1.5	0.9	0.3	-0.2	-1.5

หมายเหตุ: * ประมาณการโดยรัฐบาล

ภาพที่ 5.9 ประมาณการการขยายตัวของรายจ่าย และรายรับของรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2546-2552

ที่มา : กระทรวงการคลังและ ธนาคารแห่งประเทศไทย.

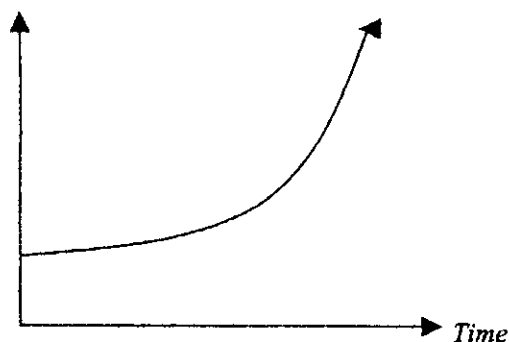
อย่างไรก็ดีสิ่งที่ต้องจับตาก็คือรัฐบาลจะสามารถทำได้ตามประมาณการที่วางไว้หรือไม่ ซึ่งเท่าที่ผ่านมามีเห็นว่ารัฐบาลทำได้ดีกว่าเป้าหมายที่วางไว้ โดยในปีงบประมาณ 2545 รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณขาดดุลไว้ที่ 200 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.6 ของ GDP แต่เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2545 ปรากฏว่ารัฐบาลมิได้ใช้จ่ายมากเท่าที่จัดไว้ในงบประมาณ เนื่องจากการจัดเก็บรายได้สูงกว่าเป้าหมายถึง 46 พันล้านบาท ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการขยายตัวของเศรษฐกิจที่ดีเกินคาดและประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลดีขึ้น ส่วนการใช้จ่ายเงินจากงบกระตุ้นเศรษฐกิจ 58 พันล้านบาทก็ใช้ไปเพียง 21.3 พันล้านบาท เพราะความจำเป็นในการกระตุ้นเศรษฐกิจมีน้อยลง ทั้งปีงบประมาณ 2545 รัฐบาลจึงขาดดุลเงินสด (ไม่รวมการชำระคืนต้นเงินกู้) เพียง 118.7 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.2 ของ GDP เทียบกับ 175 พันล้านบาท (ไม่รวมการชำระคืนต้นเงินกู้) ตามที่จัดไว้ในงบประมาณ

ฐานะการคลังมีความยั่งยืนหรือไม่ ?

ตามมาตรฐานสากลนั้นหากจะพิจารณาว่าหนี้สาธารณะของแต่ละประเทศอยู่ในระดับสูงหรือไม่ จะพิจารณาที่อัตราส่วนหนี้สาธารณะต่อผลผลิตมวลรวมประชาชาติ (Public Debt to GDP Ratio) มิให้มีการขยายตัวอย่างไม่มีที่สิ้นสุด กล่าวคือ หากประเทศใดมีการขยายตัวของหนี้สาธารณะอยู่ในระดับสูงแต่ประเทศนั้นมีศักยภาพในการหารายได้อยู่ในระดับสูงด้วย (ซึ่งสามารถวัดได้จากการขยายตัวของ GDP ที่อยู่ในระดับสูง) ก็จะไม่ถือว่าประเทศนั้นมีหนี้สินล้นพ้นตัวและนับได้ว่าฐานะทางการคลังของประเทศ

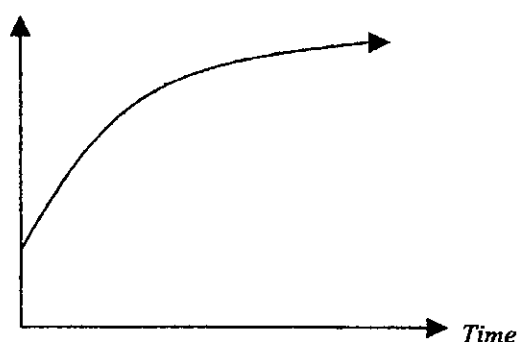
นั้นมีความยั่งยืน (Fiscal Sustainable) ในทางกลับกัน ถึงแม้ว่าหนี้ของประเทศหนึ่งขยายตัวในระดับไม่สูงมากนัก แต่ประเทศนั้นไม่มีศักยภาพในการหารายได้ (การขยายตัวของ GDP อยู่ในระดับต่ำ) ก็จะได้ถือว่าประเทศนั้นจะมีหนี้สินล้นพ้นตัวในระยะยาวและฐานะทางการคลังไม่มีความยั่งยืน

Debt Ratio

ไม่มีความยั่งยืนทางการคลัง

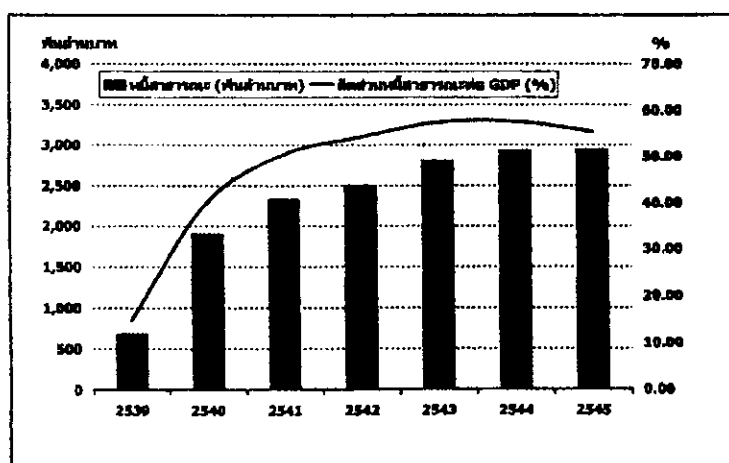
Debt Ratio

มีความยั่งยืนทางการคลัง

สำหรับประเทศไทยถึงแม้หนี้สาธารณะจะเพิ่มขึ้นทั้งในแง่ของจำนวนหนี้และสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP (Debt Ratio) โดย ณ สิ้นเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2545 จำนวนหนี้สาธารณะมียอดคงค้างทั้งสิ้น 2,946.10 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 55.35 ของ GDP เพิ่มขึ้นต่อเนื่องนับตั้งแต่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจปีพ.ศ. 2540 แต่การเพิ่มขึ้นของหนี้สาธารณะดังกล่าวก็ยังถือว่ามีความยั่งยืนทางการคลัง ทั้งนี้ เพราะ Debt Ratio เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง (ดูรูป 5.10 ประกอบ)

ภาพที่ 5.10 สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP (%)

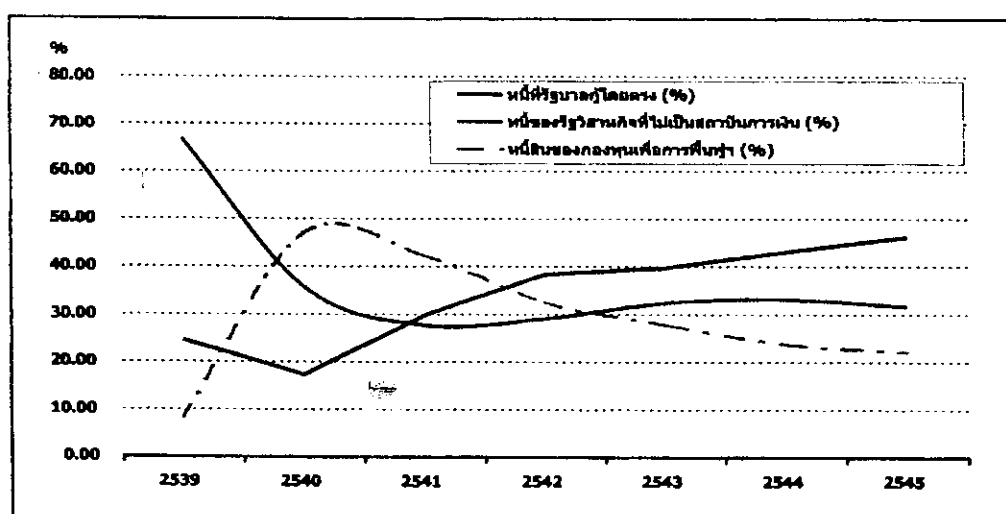

ภาระหนี้สาธารณะ

หนี้สินของรัฐบาลแบ่งออกได้เป็นหนี้ที่รัฐบาลกู้ยืมโดยตรง หนี้ของรัฐบาลที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน และหนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ในจำนวนหนี้ ทั้ง 3 ประเภทมีแต่หนี้โดยตรงของรัฐบาลเท่านั้นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วนหนี้ของรัฐบาลที่ไม่เป็นสถาบันการเงินมีแนวโน้มทรงตัว เนื่องจากรัฐบาลได้ควบคุมและตัดรายจ่ายของรัฐบาล (ตามรายได้ที่ลดลง) เป็นจำนวนมาก ทำให้สัดส่วนการกู้ยืมต่อยอดหนี้ลดลงจากที่เคยสูงถึงร้อยละ 46.97 ในปี พ.ศ. 2540 เหลือเพียงร้อยละ 31.64 ในปี พ.ศ. 2545 ในขณะที่หนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ มีแนวโน้มลดลง ตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา

หนี้ของรัฐบาลควรปรับปรุงประสิทธิภาพให้แต่ละรัฐบาล เพื่อลดหนี้ในส่วนนี้ลงและเร่งการแปรรูปรัฐบาลเพื่อให้แต่ละหน่วยงานหาแหล่งเงินทุน + แหล่งเงินกู้เองได้ รัฐไม่ต้องค้ำประกัน

ภาพที่ 5.11 อัตราการขยายตัวหนี้สาธารณะของไทย

ข้อกำหนดในการก่อหนี้สาธารณะ

พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณได้กำหนดการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณในแต่ละปีต้องไม่เกินร้อยละ 20 ของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี กับอีกร้อยละ 80 ของงบประมาณรายจ่ายที่จัดไว้สำหรับชำระคืนต้นเงินกู้ เมื่อเปรียบเทียบวงเงินสูงสุดที่กู้ได้ตาม พ.ร.บ. และวงเงินกู้จริงพบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542-พ.ศ.2546 วงเงินกู้จริงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่ก็ยังต่ำกว่าวงเงินสูงสุดตามข้อกำหนดใน พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ

ภาพที่ 5.12 เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ

ที่มา: สำนักงานงบประมาณ กระทรวงการคลัง

รัฐบาลสามารถชำระหนี้ได้หรือไม่?

ความสามารถในการชำระหนี้โดยทั่วไปวัดจากภาระหนี้ในประเทศ และต่างประเทศต่อรายได้รัฐบาล และภาระหนี้ต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออก (Debt Service Ratio)

ภาระหนี้ต่อรายได้รัฐบาล

ตามตัวเลขประมาณการของธนาคารแห่งประเทศไทย ภาระหนี้ต่อรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณปี พ.ศ.2542-ปี พ.ศ.2548 อยู่ระหว่างร้อยละ 6.0-10.1 หรือเฉลี่ยร้อยละ 8.5 และความสามารถในการชำระหนี้จะดีขึ้นในช่วงปี พ.ศ.2547-พ.ศ.2548 หากรัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้ได้มากตามประมาณการ

ภาระหนี้ต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออก

ระเบียบการก่อหนี้ของประเทศกำหนดให้ภาระหนี้ต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกไม่เกินร้อยละ 9 จากตัวเลขประมาณการของธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่า ในช่วงปีงบประมาณ 2534-2545 สัดส่วนภาระหนี้ต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกเฉพาะภาครัฐอยู่ในช่วงร้อยละ 2.6- 8.5 ซึ่งยังไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นับว่ารัฐบาลมีวินัยทางการคลังอยู่ในระดับดีพอสมควรในสายตาของต่างประเทศ เนื่องจากรัฐบาลมีข้อจำกัดในการชดเชยการขาดดุลหรือการก่อหนี้

ภาระหนี้ที่เป็นความเสียงของฐานะทางการคลัง

หนี้สาธารณะที่กล่าวถึงข้างต้น หมายถึง หนี้ที่รัฐบาลกู้ยืมโดยตรงและหนี้ของรัฐวิสาหกิจ และรัฐบาลระดับต่าง ๆ ที่รัฐบาลค้ำประกัน ดังนั้นในส่วน of หนี้สาธารณะจึงไม่กระทบต่อ

การคลัง แต่นอกเหนือจากหนี้สาธารณะแล้วรัฐบาลยังมีหนี้สินและภาระผูกพันอื่นที่ไม่ได้รวมอยู่ใน คำนวณของหนี้สาธารณะ แต่เป็นความเสี่ยงต่อฐานะทางการคลังเพราะรัฐบาลต้องรับผิดชอบหากเกิด ความเสียหาย ภาระหนี้ดังกล่าวได้แก่

ภาระหนี้ที่อาจเกิดขึ้นจากการค้ำประกันผู้ฝากเงินกับสถาบันการเงิน โดยรัฐบาลต้องให้ การค้ำประกันเงินฝากและเจ้าหนี้ผ่านทางกองทุนฟื้นฟูหากประชาชนขาดความเชื่อมั่นต่อระบบการเงิน ตาม พ.ร.ก. แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. ธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540

ภาระหนี้ที่เพิ่มพูนจากผลการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟู เนื่องจากรัฐบาลประกาศจะ รับผิดชอบผลขาดทุนที่เกิดขึ้นกับกองทุนฟื้นฟูอย่างเต็มที่ โดยจะเปลี่ยนเป็นหนี้สินของรัฐบาลตามที่ แสดงไว้ในหนังสือแสดงเจตจำนง เนื่องจากกองทุนฟื้นฟู เป็นผู้แบกรับความเสียหายของสถาบันการเงิน หลายแห่ง เช่น ผลขาดทุนจากการดำเนินงานของธนาคารในส่วนที่รัฐบาลเข้าแทรกแซง และรัฐได้มี สัญญาผูกพันในอนาคต เช่น สัญญารับประกันจะจ่ายเงินบางส่วน(Loss Sharing) และภาระชดเชยรายได้ จากดอกเบี้ยค้างรับ(Yield Maintenance) ซึ่งอาจจะส่งผลให้หนี้สินของรัฐบาลไทยเพิ่มขึ้นอย่างมาก อย่างไรก็ตามหากสถานะเศรษฐกิจดีขึ้น มูลค่าของสินทรัพย์ก็จะฟื้นตัวขึ้น และรัฐคาดว่าจะมีรายได้อีกส่วน หนึ่งจากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ มาชดเชยเมื่อจำเป็น

ภาระหนี้ที่เกิดจากนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจต่างๆ เช่น การจ่ายเงินบำนาญข้าราชการ ในโครงการเกษียณก่อนอายุ การอนุมัติให้ข้าราชการเกษียณอายุเบิกเงินบำนาญคกทอใช้ได้ก่อน ราย จ่ายเหล่านี้หากรายได้รัฐบาลไม่พอ รัฐบาลต้องรับผิดชอบด้วยการก่อหนี้สาธารณะ

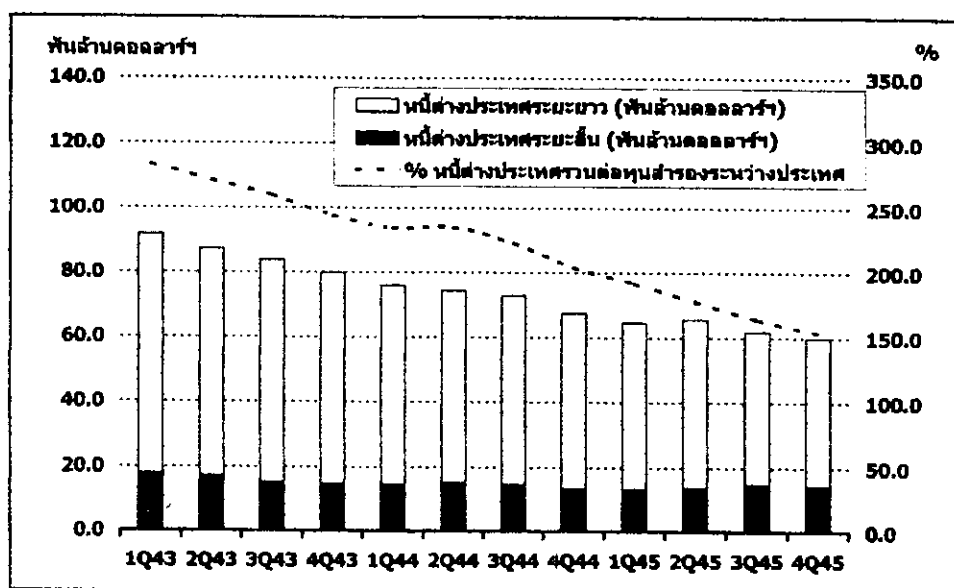
มีโอกาสที่รัฐต้องอัดฉีดเงินเพื่อแก้ปัญหาการขาดทุนจากการดำเนินงานของธนาคารรัฐ บางแห่งไม่ว่ารัฐบาลจะค้ำประกันวงเงินหรือไม่ เช่น โครงการสินเชื่อบัตรเครดิตของธนาคารกรุงไทย และโครงการสินเชื่อรายย่อยของธนาคารออมสิน ซึ่งอาจจะไม่ประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมนโยบาย กิจการคลัง

การที่รัฐบาลค้ำประกันพันธบัตรช่วยชาติเพื่อรับหนี้จากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินมาดูแล โดยให้ธนาคารแห่งประเทศไทยชำระคืนเงินต้น และกระทรวงการคลัง เป็น ผู้รับภาระดอกเบี้ยจ่าย หากต้นทุนดอกเบี้ยสูงขึ้น หรือธนาคารแห่งประเทศไทยแบกรับเงินต้นที่จะชำระ คืนไว้นาน ต้นทุนดอกเบี้ยที่รัฐบาลต้องรับผิดชอบก็จะเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย หนี้ของรัฐบาลที่รัฐบาล ถือหุ้นก่อนแปรรูปรัฐวิสาหกิจ หากกระบวนการแปรรูปช้า รัฐบาลต้องแบกรับภาระหนี้ที่มากขึ้น

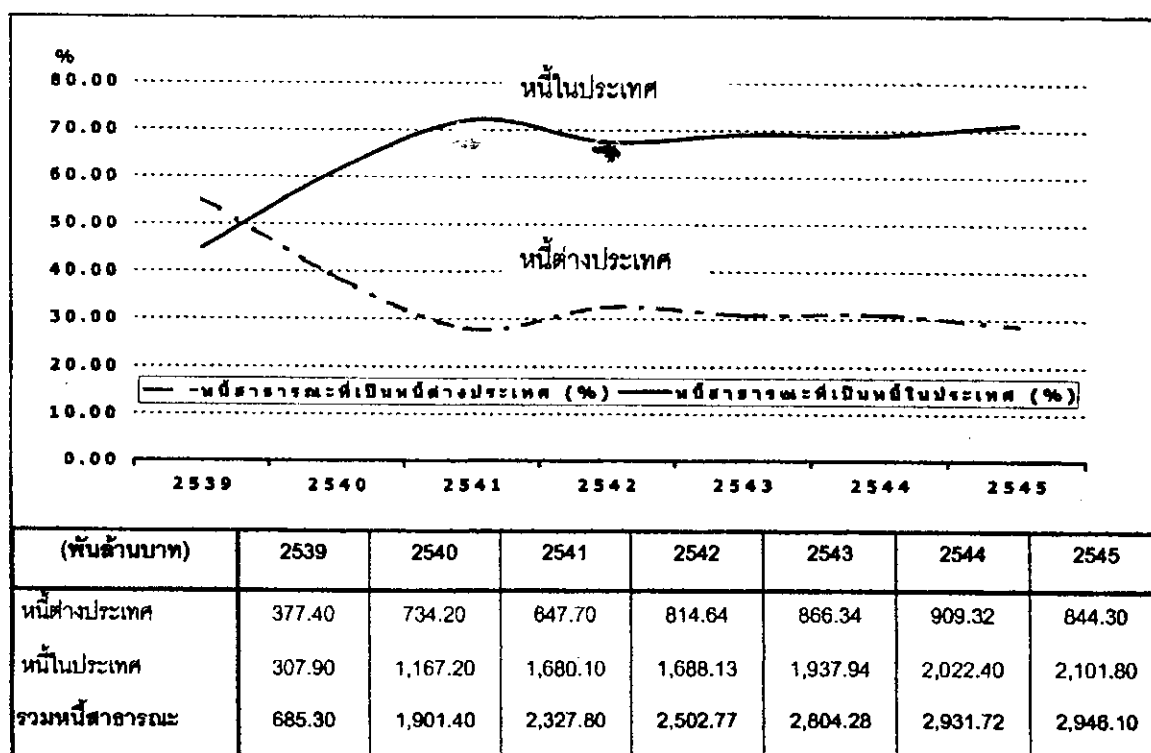
สำหรับหนี้ต่างประเทศ หนี้ต่างประเทศมีแนวโน้มลดลงตลอด ในขณะที่เงินกองทุน สำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น ยังผลให้สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อเงินกองทุนสำรองระหว่างประเทศ ปรับตัวลดลงดังรูป แสดงให้เห็นว่าไทยมีศักยภาพในการชดเชยหนี้ต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น ปัจจัยเสี่ยง สำหรับหนี้ต่างประเทศที่สำคัญอยู่ที่รายได้จากการส่งออก หากรายได้จากการส่งออกไม่ได้ตามเป้าหมาย อาจทำให้ประสบปัญหาวิกฤตการณ์หนี้ต่างประเทศ และส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นต่อค่าเงิน เงิน สำรองเงินตราต่างประเทศ ถึงแม้ว่าภาระหนี้ต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออก (Debt Service Ratio)

ของภาครัฐจะยังไม่สูงมาก แต่การก่อหนี้ต่างประเทศจะต้องพิจารณาถึงภาระหนี้ต่างประเทศของภาคเอกชนควบคู่ด้วย

ภาพที่ 5.13 สัดส่วนหนี้ต่างประเทศรวมต่อทุนสำรองระหว่างประเทศ

ภาพที่ 5.14 การเปรียบเทียบอัตราขยายตัวของหนี้สาธารณะระหว่างภายในประเทศและต่างประเทศ

ที่มา: กระทรวงการคลัง

ความเสี่ยงของหนี้จากอัตราแลกเปลี่ยน

อัตราแลกเปลี่ยนที่ผันผวนในทางกลับกันก็ย่อมส่งผลกระทบต่อภาระหนี้ต่างประเทศเช่นกัน เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน รัฐบาลควรมีการปรับปรุงโครงสร้างของหนี้สาธารณะด้วยการลดสัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นหนี้ต่างประเทศให้น้อยลงด้วยการทดแทน (refinance) ด้วยหนี้ภายในประเทศ ซึ่งจะได้ประโยชน์ในแง่ของความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ลดลง อนึ่งที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าสัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นหนี้ต่างประเทศจะมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องนับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2542 แต่ก็เริ่มทรงตัวแล้วในปัจจุบัน ดังนั้นรัฐบาลควรผลักดันให้หนี้สาธารณะที่เป็นหนี้ต่างประเทศลดลงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้การจัดการเรื่องหนี้สาธารณะทำได้ง่ายยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในประเทศสิงคโปร์ ถึงแม้หนี้สาธารณะจะสูงถึงร้อยละ 75-76 ของ GDP ในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งสูงกว่าประเทศไทยที่อยู่ประมาณร้อยละ 55 ของ GDP แต่ก็ยังเป็นยอดหนี้สาธารณะในประเทศทั้งหมด ซึ่งทำให้การจัดการด้านหนี้สาธารณะทำได้ง่ายขึ้น

ความเสี่ยงของหนี้จากอัตราเงินเฟ้อ

ความเสี่ยงในการชำระหนี้ในภาวะที่อัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับสูงมากกว่าระดับต่ำ เพราะในภาวะที่เกิดเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยมักจะเพิ่มขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อ ดังนั้นในภาวะที่มีอัตราเงินเฟ้อระดับสูง โอกาสที่การขยายตัวของหนี้สาธารณะจะอยู่ในระดับสูงกว่าอัตราการขยายตัวของ GDP จะมีมาก หากเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น ฐานะการคลังจะขาดความยั่งยืนถึงแม้ว่ารัฐบาลจะไม่ได้ทำงบประมาณขาดดุลหรือไม่ได้กู้ยืมเงินเพิ่มเติมก็ตาม เพราะฉะนั้นเงื่อนไขพอเพียง (Sufficient Condition) ที่จะทำให้อัตราการคลังมีความยั่งยืน คือ การที่อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของ GDP ซึ่งในปัจจุบันอัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับต่ำ และอัตราดอกเบี้ยยังอยู่ในระดับต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของ GDP นับเป็นภาวะการณ์ที่เอื้อต่อการสร้างความสมดุลทางการคลังอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามหากอัตราดอกเบี้ยหรืออัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มสูงขึ้น รัฐบาลจะต้องใช้ความระมัดระวังในการบริหารการคลังมากขึ้น

6. สรุปผลของการศึกษาและข้อคิดเห็นของคณะอนุกรรมการฯ

6.1 สรุปผลของการศึกษา

จากการศึกษาและติดตามการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของไทยในช่วงปี พ.ศ. 2544-2545 พบสรุปได้ว่าตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจต่างๆ เช่น อัตราการขยายตัวของ GDP ดัชนีการบริโภค ดัชนีการลงทุน และยอดสินเชื่อทั้งเพื่อการบริโภค และการลงทุน ต่างก็ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่แรงกดดันด้านการไหลออกของเงินทุนลดลง และค่าเงินบาทมีเสถียรภาพมากขึ้น โดยตัวบ่งชี้ที่กล่าวถึงข้างต้น ได้แสดงสัญญาณของการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่ชัดเจน

ปัจจัยสำคัญต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจครั้งนี้เกิดจากการส่งออกซึ่งขยายตัวเพิ่มจากปี พ.ศ. 2544 ถึงร้อยละ 10.9 เป็นสำคัญ ในขณะที่การใช้จ่ายของภาคเอกชนทั้งในด้านการบริโภคและการลงทุนก็ได้มีส่วนช่วยขับเคลื่อนให้การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจขยายตัวเร็วขึ้น ส่งผลให้ GDP ในปี พ.ศ. 2545 ขยายตัวถึงร้อยละ 6.1 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวสูงสุดนับตั้งแต่เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 และการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2546 น่าจะมีแนวโน้มดีต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญคือการระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน (SARS) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่วางไว้

ถึงแม้ว่าการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจครั้งนี้จะเกิดจากการบริโภคของภาคเอกชนเป็นสำคัญ และเป็น การบริโภคด้วยการก่อหนี้ ผลการศึกษาพบว่า การบริโภคด้วยการก่อหนี้ไม่เป็นความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของไทย เพราะมีสัดส่วนของสินเชื่อเพื่อการบริโภคต่อสินเชื่อทั้งระบบไม่ถึงร้อยละ 5 ในปัจจุบัน แต่การใช้การบริโภคของภาคเอกชนเป็นแรงขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจอาจต้องการมาตรการภาครัฐ และสินเชื่อเป็นแรงหนุนต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ภัยคุกคามที่ไม่น่ามองข้ามได้ (F.P.L) ที่ปรับลดลงได้ช้า กลับเป็นตัวถ่วงการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่น่าห่วงกว่า เพราะส่งผลกระทบต่อการลงทุน นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่ารัฐบาลไม่มีความเสี่ยงในการชำระหนี้สาธารณะ ถึงแม้ว่าจะมีสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สูงกว่าร้อยละ 50 ในปี พ.ศ. 2545 ก็ตาม หากรัฐบาลสามารถรักษ้อัตราการขยายตัวของรายได้สูงกว่ารายจ่ายในงบประมาณแผ่นดินตามที่ประมาณการไว้ ก็จะสามารถมีงบประมาณที่สมดุลได้ในปี พ.ศ. 2551 แต่นอกเหนือจากหนี้สาธารณะแล้วรัฐบาลยังมีหนี้สินและภาระผูกพันอื่นที่ไม่ได้รวมอยู่ในค่านิยามของหนี้สาธารณะ แต่เป็นความเสี่ยงต่อฐานะทางการคลังเพราะรัฐบาลต้องรับผิดชอบหากเกิดความเสียหาย ภาระหนี้ที่นับเป็นปัจจัยเสี่ยงสูง ภาระหนี้ที่เกิดจากการดำเนินนโยบายถึงการคลัง ซึ่งมีโอกาสที่รัฐต้องอัดฉีดเงินเพื่อแก้ปัญหาการขาดทุนจากการดำเนินงานของธนาคารรัฐบาลบางแห่งไม่ว่ารัฐบาลจะค้าประกันวงเงินหรือไม่ก็ตาม

6.2 ข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ ฯ

คณะกรรมการ ฯ ได้ร่วมกันพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นและสรุปข้อคิดเห็นแบ่งออกได้เป็น 4 ประเด็น ดังนี้

6.2.1 ประเด็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล

(1) คณะกรรมการ ฯ เห็นด้วยกับนโยบายของภาครัฐในการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยการเพิ่มอำนาจซื้อให้แก่ประชาชนระดับรากหญ้า เอื้อบรรยากาศการลงทุนของภาคเอกชนด้วยการลดอัตราดอกเบี้ยและมาตรการด้านภาษีและเพิ่มการใช้จ่ายของภาครัฐ จัดว่าเป็นแนวทางหนึ่งในการขยายการใช้จ่ายภาคเอกชนทั้งด้านการอุปโภคและการลงทุน อันจะนำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพได้มากกว่าการพึ่งพาอุปสงค์จากต่างประเทศ แต่การเพิ่มอำนาจซื้อให้แก่ประชาชนด้วยการสร้างหนี้ควรมีการบริหารด้วยความระมัดระวัง เพราะจากรายงานพิเศษเรื่อง “การสำรวจเศรษฐกิจเอเชีย” ในวอลล์สตรีทเจอร์นัล ปลายปี พ.ศ. 2545 ได้พบว่า เกาหลีใต้ซึ่งเป็นต้นแบบใช้นโยบายการเงินหนุนสินเชื่อบริยาย่อยจนประสบความสำเร็จในการทำให้เศรษฐกิจขยายตัวจากการใช้จ่ายของผู้บริโภคเป็นต้นนำ และทำให้ไทยและหลายประเทศในเอเชียหันมาสนับสนุนการใช้จ่ายบัตรเครดิตในกลุ่มผู้บริโภคนั้น ขณะนี้กำลังเผชิญกับปัญหาหนี้ค้างชำระต่อเนื่อง ความเสียหายอันเกิดจากหนี้ค้างชำระต่อระบบเศรษฐกิจ สำหรับไทยอาจจะไม่มากเพราะยอดหนี้จากสินเชื่อส่วนบุคคลมีไม่ถึงร้อยละ 1 ของสินเชื่อทั้งระบบ แต่อาจจะมีปัญหาสังคมตามมา ปัญหาจะสะสมในกรณีที่เศรษฐกิจยังขยายตัวดี เพราะรายได้มั่นคง แต่ในช่วงเศรษฐกิจหดตัว การว่างงานเพิ่มปัญหานี้จะเด่นชัดขึ้น

(2) มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลในเชิงรุก และกระจายไปทั่วประเทศในวงกว้าง เช่น การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (หมู่บ้าน เล้าคนบาท) โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยตามนโยบายของรัฐบาลโดยผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส) จนทำให้หลายฝ่ายเกิดความข้อใจในด้านแหล่งที่ใช้และความมั่นคงในฐานะการคลังนั้น คณะกรรมการ ฯ เห็นว่าเงินที่ใช้ในมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการให้สถาบันการเงินของรัฐเป็นผู้กระจายเงินสู่ประชาชนในรูปของสินเชื่อแทนการให้ปล่านั้นนับว่าเป็นแนวทางที่ดี แต่เป็นการเพิ่มความเสี่ยงให้แก่ฐานะการคลังของภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นสินเชื่อในโครงการที่รัฐค้ำประกันหรือไม่ก็ตาม ในกรณีเกิดปัญหานี้เสีย รัฐบาลต้องรับผิดชอบทั้งสิ้น ดังนั้นการที่รัฐบาลใช้นโยบายการคลังโดยให้สถาบันการเงินเป็นผู้กระจายเงินในรูปของสินเชื่อแทนนั้น ควรมีการประเมินผลการใช้เงินและปัญหานี้

เสียที่เกิดขึ้นเป็นระยะๆ และรายงานผลการประเมินให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดวิกฤตศรัทธาอันเนื่องมาจากธนาคารภาครัฐ

6.2.2 ประเด็นการขยายตัวของเศรษฐกิจระดับรากหญ้า

(1) ถึงแม้ว่าการขยายตัวของการใช้จ่ายภาคเอกชนในปี พ.ศ. 2545 จะมีส่วนช่วยกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ แต่ก็นับว่าไม่พอเพียงที่จะเป็นตัวนำการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ เพราะมีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 4.7 ต้องมีรายได้จากการส่งออกที่ขยายตัวร้อยละ 10.9 มาช่วยจึงจะได้อัตราการขยายตัวทั้งปี ตามตัวเลขประกาศของทางราชการ คือ ร้อยละ 5.2 แสดงให้เห็นว่ากำลังซื้อภายในประเทศเป็นเพียงตัวพุงเศรษฐกิจให้ทรงตัวอยู่ได้ ในขณะที่รายได้จากการส่งออกยังคงต้องเป็นแรงผลักดันสำคัญ ดังนั้นภาคการส่งออกของไทยจึงยังเป็นภาคเศรษฐกิจที่รัฐต้องให้ความสำคัญต่อไป

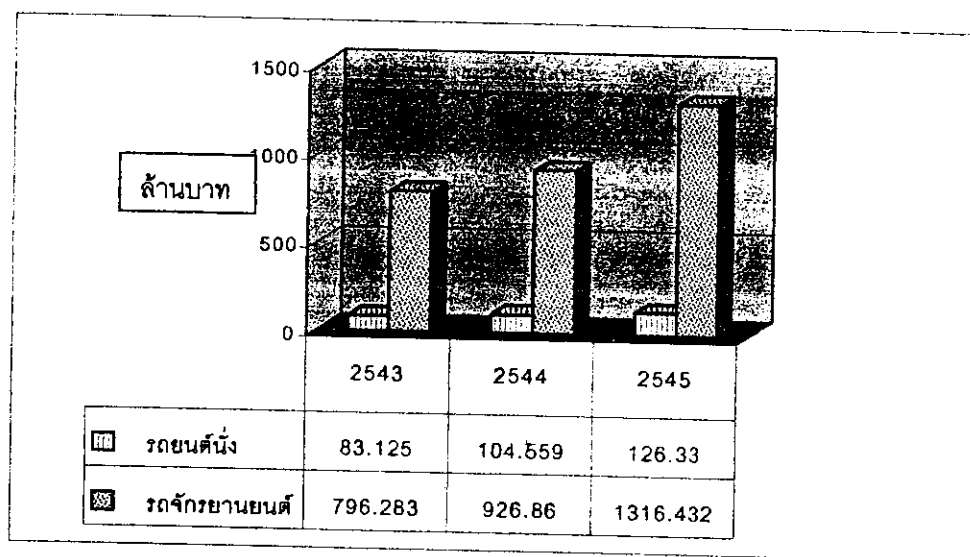
(2) แนวทางของรัฐบาลในการขยายเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2545 คือ ใช้มาตรการกดให้อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ รักษาอัตราแลกเปลี่ยนให้สอดคล้องกับขีดความสามารถในการแข่งขัน และสนับสนุนทั้งด้านการเงินและมาตรการจูงใจอื่น ๆ ในการกระตุ้นการฟื้นตัวของสาขาต่าง ๆ เช่น อสังหาริมทรัพย์ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และเศรษฐกิจรากหญ้าจนได้แรงเสริมตามมาคือ ความมั่นใจของผู้บริโภค และนักลงทุนได้ที่ช่วยขยายผลทางอ้อมต่อเศรษฐกิจในด้านสินทรัพย์คงทน เช่น รถยนต์ ที่อยู่อาศัย เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

การขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2546 ถ้าจะให้ได้ 6% ตามเป้าหมายของรัฐบาลจะต้องรักษาการเจริญเติบโตของรายจ่ายภายในประเทศให้ขยายตัวต่อเนื่องต่อไป เพราะปัจจัยภายนอกมีความไม่แน่นอนสูง รายได้จากการส่งออกหวังได้เฉพาะตลาดในเอเชียโดยเฉพาะจีน และอินเดีย ในขณะที่รายได้จากการท่องเที่ยวยังขึ้นอยู่กับความยืดหยุ่นของภาวะสงคราม และยังมีปัญหาเรื่องโรคหวัด SARS ระบาดในภาวะปัจจุบัน การขยายตัวของรายจ่ายภายในประเทศ ในปีที่ผ่านมา กำลังซื้อมาจากสินเชื่อมากกว่ามารายได้ สินเชื่อที่เป็นแรงผลักดันที่สำคัญมีอยู่ 3 ประเภทคือ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเช่าซื้อ และสินเชื่อส่วนบุคคล (รวมบัตรเครดิต) สินเชื่อทั้ง 3 ประเภทมีสัดส่วนรวมกันประมาณร้อยละ 20 ของสินเชื่อทั้งระบบ ณ สิ้นธันวาคม พ.ศ. 2545 แบ่งเป็นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยร้อยละ 15 สินเชื่อเช่าซื้อร้อยละ 4 และสินเชื่อบัตรเครดิตร้อยละ 0.9 คาดว่าความต้องการภายในประเทศจะยังไม่อิ่มตัวในปี 2546 หากมีการอัดฉีดสินเชื่อต่อไป โดยด้านความต้องการที่อยู่อาศัยน่าจะยังมีอยู่อย่างต่อเนื่องเพราะหยุดยั้งการซื้อไปตั้งแต่ช่วงวิกฤตการณ์เศรษฐกิจเป็นต้นมา ส่วนสินเชื่อเช่าซื้อและสินเชื่อบัตรเครดิตมียอดสินเชื่อคงค้างสูงใกล้เคียงกับปีก่อนฟองสบู่แตกคือปี พ.ศ. 2539 โดยยอดสินเชื่อเช่าซื้อที่เพิ่มขึ้นนี้เกิดจากการซื้อยานยนต์ ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นมากทั้งรถยนต์เชิงพาณิชย์และเพื่อการบริโภค ปริมาณการจำหน่ายรถจักรยานยนต์ได้เพิ่มขึ้นอย่างมากจาก 0.9 ล้าน ๆ บาทเป็น 1.3 ล้าน ๆ บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ

42 จากปี พ.ศ. 2544 สิ้นเชื้อทั้ง 2 ประเภทถึงแม้ว่าจะมีส่วนช่วยขยายตัวทางเศรษฐกิจแต่ก็มีผลด้านลบตามมา เช่นปัญหาด้านมลพิษ ปัญหาด้านความปลอดภัยในการขับขี่ และคนเดินถนน

คณะอนุกรรมการฯ. จึงมีความเห็นว่ามีให้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเกิดเป็นปัญหาสังคมภายหลัง รัฐบาลควรมีมาตรการกำกับดูแลหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อเพิ่มเติม เช่น ควรให้สินเชื่อเฉพาะผู้ไม่มีประวัติผิดกฎหมายภายในระยะเวลา 6 เดือน ถึง 1 ปี เป็นต้น และควรมีการเข้มงวดกวดขันในเรื่องการมิใบขับขี่และหมวกกันน็อก

ภาพที่ 6.1 ยอดขายรถยนต์นั่งและรถจักรยานยนต์ในช่วงปี พ.ศ. 2543- พ.ศ. 2545

(3) กลยุทธ์ใหม่ของรัฐบาลก็คือ การสร้างความเจริญเติบโตในประเทศจากสินทรัพย์ที่อยู่ภายในประเทศ ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรศึกษาและติดตามในปี พ.ศ. 2546 ส่วนโครงการสร้างบ้านให้คนจนนั้น เห็นว่าเป็นกิจกรรมที่ควรสนับสนุน เพราะเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้ประชาชนใช้จ่ายเงินในอนาคดด้วยการซื้อบ้าน ซึ่งเป็นปัจจัยสี่ หากไม่มีมาตรการชักจูง การนำเงินในอนาคตไปซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยด้วยบัตรเครดิตมีโอกาสสูง

6.2.3 ประเด็นการแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และสินเชื่อของธนาคาร

(1) ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของการให้สินเชื่อมักจะวัดด้วยสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวม ซึ่งเป็นตัวเลขที่พหุภาคและไม่เป็นสากลในปัจจุบัน เพราะถ้ามีการเพิ่มสินเชื่อในอัตราก้าวกระโดด สัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวมจะดูเหมือนน้อย ทั้งๆที่มีความเสียหายเกิดขึ้นจริงแต่ตัวเลขไม่แสดง เช่น ในวงเงินสินเชื่อ 100 บาท หากมีหนี้เสีย 10 บาท ก็คิดเป็นร้อยละ 10 แต่ถ้าในปีนั้นมีการเพิ่มวงเงินสินเชื่ออีก 900 บาท รวมเป็นวงเงินสินเชื่อ 1,000 บาท NPL ก็จะเหลือเพียงร้อยละ 1 เกี่ยวกับเรื่องนี้ คณะอนุกรรมการฯ มี

ความเห็นว่าการเปลี่ยนวิธีการวัด NPL ที่สามารถบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพการคืนหนี้ของผู้กู้ได้ชัดเจนกว่าปัจจุบัน

(2) ยอดสินเชื่อในภาคธนาคารที่เพิ่มขึ้นไปกระจุกตัวกับที่ภาคอสังหาริมทรัพย์และสินเชื่อเพื่อการบริโภค ส่วนสินเชื่อสำหรับการลงทุนใหม่ยังมีน้อย จึงยังไม่เป็นสัญญาณการฟื้นตัวที่แข็งแกร่งมากนัก ควรมีมาตรการสนับสนุนให้ธนาคารใช้สินเชื่อไปเพื่อการผลิตและการพาณิชย์มากกว่าการบริโภค

(3) หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และโอนเป็นสินทรัพย์ที่อยู่ในการดูแลของบริษัทบริหารสินทรัพย์ต่าง ๆ พบว่ามีสัดส่วนของการบังคับหลักประกันสูงขึ้นเป็นร้อยละ 44.3 ของหนี้ที่มีข้อยุติแล้ว เห็นควรเร่งพิจารณาวิธีที่เหมาะสมในการบริหารจัดการและพัฒนาสินทรัพย์จากการบังคับหลักประกันให้เกิดมูลค่าสูงสุด ส่วนหนี้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม เห็นควรปรับปรุงกระบวนการบังคับคดีและการขายทอดตลาดหลักทรัพย์ให้รวดเร็วขึ้น

(4) สำหรับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในภาคธนาคารนั้น ถึงแม้ว่าจะลดลงมาแล้ว แต่ก็ยังมียอดหนี้ทั้งระบบเหลืออยู่ประมาณ 7 แสนล้านบาท (ตามคำนิยาม NPL ของธนาคารแห่งประเทศไทย) ยอดหนี้ NPL ที่สูงจะส่งผลกระทบต่อความน่าลงทุนในประเทศไทยในทัศนะของคนต่างชาติ เช่น เมื่อต้นเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2545 บริษัทจัดอันดับ S&P ได้จัดอันดับให้ภาคธนาคารไทยมีความเสี่ยงสูงในกลุ่มเดียวกับอินเดียและฟิลิปปินส์ แต่ก็ยังดีกว่าจีน อินโดนีเซีย และเวียดนาม ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่จัดว่ามีความเสี่ยงสูงสุด ผลจากการมี NPL สูงทำให้ถูกประเมินว่าไทยเป็นประเทศที่ไม่มีเสถียรภาพทางการเงิน เพื่อมิให้ NPL ทำลายบรรยากาศการลงทุนของประเทศเห็นควรให้ธนาคารแห่งประเทศไทยกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ในด้านการเร่งรัดปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยเร็ว และควรมีบทบาทลงโทษกลุ่ม Strategic NPL ให้เด็ดขาดกว่านี้

(5) สถาบันการเงินและตลาดทุนมีปัญหาน้อยลงแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ถึงแม้ว่าธนาคารพาณิชย์จะยังมีสภาพคล่องล้มระบบอยู่ประมาณ 4 แสนล้านบาท แต่ยอดสินเชื่อเริ่มแข่งขันฝากตั้งแต่ตุลาคม พ.ศ. 2545 แสดงให้เห็นว่าสภาพคล่องส่วนเกินน่าจะหายไปได้หากแนวโน้มเศรษฐกิจยังอยู่ในทิศทางเดียวกับปี พ.ศ. 2545

6.4.4 ประเด็นด้านเสถียรภาพในการส่งออก

(1) จากการศึกษาของกรมการค้าระหว่างประเทศ การพาณิชย์และอุตสาหกรรมถึงความสามารถในการแข่งขันในสินค้าส่งออกของไทยที่มีมูลค่าส่งออกสูงในช่วงปีพ.ศ. 2542-2544 จำนวน 13 อุตสาหกรรมใน 355 ตลาดทั่วโลก พบว่า สินค้าไทยที่มีส่วนแบ่งการตลาดคิดอันดับ 1 ใน 5 อันดับแรกของโลก มีอยู่ถึง 216 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 60.85 โดยเฉลี่ย และในจำนวน 13 อุตสาหกรรมที่ศึกษา มีอยู่ถึง 9 อุตสาหกรรมที่สินค้าส่วนใหญ่คิดอันดับ 1 ใน 5 อันดับแรกของโลก ได้แก่ เครื่องปรับอากาศ เม็ดพลาสติก ยางพารา อัญมณี เสื้อผ้าสำเร็จรูป อาหารทะเลแช่แข็ง กุ้ง ข้าวและมันสำปะหลัง แสดงถึงศักยภาพในการแข่งขันใน

ตลาดโลกของไทยยังสูงอยู่ แต่แนวโน้มของส่วนแบ่งตลาดในตลาดคู่ค้าที่สำคัญส่วนใหญ่ลดลง ผลการศึกษาคพบว่ามียัง 121 ตลาด หรือร้อยละ 34 ของตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยเท่านั้นที่ยังมีแนวโน้มดีอยู่ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนการส่งออกอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในสินค้าส่งออกของไทยให้สูงขึ้น

(2) กลยุทธ์ในการกระตุ้นการลงทุนและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าส่งออกตามแนวนโยบายของรัฐบาลต่าง ๆ เช่น กลยุทธ์ในการพัฒนาให้กรุงเทพ ฯ เป็นศูนย์กลางเมืองแพชั่น ให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลกและเป็นคิทรอยด์แห่งเอเชีย นั้น คณะอนุกรรมการ ฯ มีความเห็นว่าเป็นกลยุทธ์ที่ควรสนับสนุน เพราะการพัฒนาให้กรุงเทพ ฯ เป็นศูนย์กลางเมืองแพชั่นและให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลก นั้นสอดคล้องกับการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าส่งออก ส่วนอุตสาหกรรมยานยนต์เป็นอุตสาหกรรมที่มีความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจสูง จึงน่าจะเป็นอุตสาหกรรมที่จูงประกายให้เกิดการพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ภายในประเทศได้กว้างขวาง เหมือนดังที่อุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ของประเทศอิตาลีประสบความสำเร็จในการสร้างผู้ประกอบการรายย่อย-SMEs ด้านการผลิตชิ้นส่วนและอหาลัษยนต์เป็นจำนวนมากและมีการแพร่กระจายรูปแบบการรับช่วงงานระหว่างบริษัทใหญ่และบริษัทเล็กออกไปยังอุตสาหกรรมอื่น(Cluster) จนประเทศอิตาลีได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มี SMEs แข็งแกร่งประเทศหนึ่งในโลก

ในทำนองเดียวกัน SMEs ของไทยก็น่าจะได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางการผลิตต่างๆดังกล่าวข้างต้นด้วย โดยรัฐบาลควรมุ่งเน้นการพัฒนา SMEs ควบคู่ไปกับการหา รายได้จากการส่งออก การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมกับสินค้าต่างประเทศคงเป็นไปได้ยากหากขาด SMEs เป็นอุตสาหกรรมสนับสนุนที่แข็งแกร่ง เช่นในการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางการผลิตรถยนต์แถบภูมิภาคเอเชีย หรือการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องหนังและอัญมณีเพื่อให้กรุงเทพ ฯ เป็นศูนย์กลางเมืองแพชั่นก็ดี รัฐบาลควรให้ความสำคัญในการใช้อุตสาหกรรมเหล่านี้ในการพัฒนา SMEs ให้เติบโตตามไปด้วย เพราะผลผลิตที่ได้จะสร้างมูลค่าเพิ่มได้น้อยหากจะต้องนำเข้าอุปกรณ์และชิ้นส่วนมาใช้ในกระบวนการผลิต หรือปล่อยให้ SMEs ต่างประเทศเข้ามารับช่วงงานในการผลิตอุปกรณ์และชิ้นส่วนแทนผู้ประกอบการคนไทย ในการพัฒนา SMEs ควรพัฒนาไปในแนวทางที่ให้ผู้ประกอบการรู้วิธีทำงานเป็นกลุ่มรับช่วงงานแบบ Cluster จึงจะเป็นประโยชน์ในวงกว้างทั้งในด้านการผลิตและการจ้างงาน ประเทศอิตาลีซึ่งได้ชื่อว่าประสบผลสำเร็จในการพัฒนา SMEs นั้นได้พัฒนาบุคลากรของตนให้มีความพร้อมในด้านเทคโนโลยีโดยผ่านหน่วยงานภาคเอกชน เช่น หอการค้าท้องถิ่น (Promo) และการติดต่อสื่อสารด้วยสื่ออินเตอร์เนต นอกจากนั้นเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รัฐบาลควรปล่อยให้เอกชนเป็นผู้นำในการดำเนินงาน และให้ภาครัฐเป็นฝ่ายสนับสนุน การใช้กลไกภาครัฐมักจะขาดผู้ชำนาญการ และงบประมาณที่จำกัด

(3) การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในการส่งออก ก็จัดว่าเป็นอีกแนวทางหนึ่งของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในประเทศที่ประสบความสำเร็จในด้านการวิจัยและพัฒนา สมาคมด้านการผลิตและการค้าต่างๆจะเป็นผู้ดำเนินการในด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับประเทศไทยยังขาดความชัดเจน

อยู่มากกว่ารัฐบาลหรือนิติบุคคลในภาคเอกชนควรเป็นผู้รับผิดชอบด้านนี้ บทบาทที่กลุ่มเครือเช่นนี้ทำให้การวิจัยและพัฒนาของไทยล้าหลังและกลายเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน และกลายเป็นความเสียหายของชาติในส่วนรวม รัฐบาลควรใช้กลไกภาครัฐออกกฎระเบียบเพื่อสนับสนุนสมาคมด้านการผลิตและการค้าต่างๆของภาคเอกชนให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นฐานกำลังในการทำวิจัยและพัฒนาของแต่ละอุตสาหกรรมต่อไป ตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จคือประเทศอิตาลี ซึ่งมีกฎหมายบังคับให้ธุรกิจที่จดทะเบียนการค้าต้องจ่ายค่าสมาชิกแก่ สภาหอการค้าในท้องถิ่นของตน และสภาหอการค้าใช้รายได้จากค่าสมาชิกในการดำเนินกิจกรรมต่างๆมากมาย เช่นการหาผู้ร่วมลงทุนในต่างประเทศ การค้าประกันเงินกู้รายย่อยที่ขาดหลักทรัพย์ รวมทั้งการทำวิจัยและพัฒนา รูปแบบนี้อาจใช้ไม่ได้ผลในประเทศที่มีสถานะแวดล้อมที่ไม่ไว้วางใจกัน เช่นเกรงกันว่าประธานหรือนายกสมาคมจะนำรายได้จากค่าสมาชิกไปใช้เพิ่มศักยภาพการแข่งขันเฉพาะตนและพรรคพวกซึ่งกลับเป็นผลเสียต่อมวลสมาชิกอื่น ถ้าประเทศไทยมีปัญหาดังกล่าว รัฐบาลควรเพิ่มการตรวจสอบและบทลงโทษควบคู่ไปด้วย

ภาคผนวก ก.

ในปี พ.ศ. 2544-2545 รัฐบาลยุคปัจจุบันได้ใช้มาตรการภาครัฐที่สำคัญในช่วง 2544- 2545 ทั้งในด้านกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจเพื่อแก้ไขปัญหาระยะยาวเป็นจำนวนมาก ตัวอย่างของมาตรการเหล่านี้ย่อมส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระบบเศรษฐกิจ มาตรการที่คาดว่าจะมีผลต่อภาคเศรษฐกิจต่างๆพอประมวลได้ดังนี้

1. มาตรการทางการเงิน

- มาตรการการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แก่เกษตรกรรายย่อย ตามนโยบายของรัฐบาลผ่านระบบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ตามความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2544 มีอายุ 3 ปี สิ้นสุดปี พ.ศ. 2547 และมีแนวโน้มที่จะขยายระยะเวลาการพักชำระหนี้ออกไปอีก
- การลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย เพื่อกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจให้มีการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง โดยประกาศลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายหลายครั้งตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นมาจากร้อยละ 2.25 ต่อปีจนเหลือร้อยละ 1.75 ต่อปีเมื่อสิ้นปี 2545
- การเพิ่มความต้องการถือบัตรเครดิต

ก. ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ผ่อนคลายหลักเกณฑ์การให้บริการบัตรเครดิต โดยยกเลิกการกำหนดรายได้ขั้นต่ำวงเงินบัตรเครดิตและการออกบัตรเสริม โดยให้ธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของผู้ถือบัตรเครดิตและเกณฑ์การพิจารณาเอง แต่ต้องมีระบบการบริหารความเสี่ยงตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด นอกจากนี้ยังปรับลดการผ่อนชำระรายเดือนขั้นต่ำจากเดิมที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ให้เหลือร้อยละ 5 ของยอดสิ้นเชื่อกงค้าง รวมทั้งปรับลดอายุของผู้ถือบัตรเครดิตหลักจากอายุ 22 ปีเป็น 20 ปี (หนังสือเวียนลงวันที่ 25 เมษายน 2545)

ข. การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์เพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ถือบัตร และลดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์

- 1) การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ "บัตรเครดิต" ไม่รวมถึงบัตรที่ได้มีการชำระค่าสินค้าค่าบริการ หรือค่าอื่น ๆ ไว้ล่วงหน้า และผู้ถือบัตรหรือผู้บริโภคที่ธนาคารพาณิชย์จะออกบัตรเครดิตให้ต้องมีรายได้รวมไม่ต่ำกว่า 15,000 ต่อเดือน หรือมีเงินฝากในบัญชีที่ธนาคารพาณิชย์พิจารณาแล้วว่าเป็นผู้มีฐานะทางการเงิน

เงินเพียงพอสำหรับการชำระเงินตามบัตรเครดิต ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้ โดยจะให้ผ่อนชำระได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของยอดคงค้างทั้งสิ้นต้องงวด

สำหรับผู้ออกบัตรที่มีใช้สถาบันการเงินซึ่งประกอบธุรกิจอยู่แล้วจะต้องยื่นขออนุญาตจากกระทรวงการคลัง โดยยื่นแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ 12 พฤศจิกายน 2545

2) ดอกเบี้ยและค่าบริการที่ธนาคารพาณิชย์อาจเรียกได้ในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต

2.1 ธนาคารพาณิชย์จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียม และค่าบริการอื่นใดในหนี้ค้างชำระได้รวมกันไม่เกินร้อยละ 18 ต่อปี ทั้งนี้ ไม่รวมถึงค่าธรรมเนียมในการดำเนินงาน หรือค่าบริการตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (เช่น ค่าธรรมเนียมของบัตร ค่าธรรมเนียมในการชำระเงิน ค่าธรรมเนียมการออกบัตรใหม่ เป็นต้น

2.2 ธนาคารพาณิชย์จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมกันได้ไม่เกินร้อยละ 3 ของจำนวนเงินสัดที่เบิกถอนผ่านบัตรเครดิต

2.3 ธนาคารพาณิชย์อาจเรียกเก็บค่าติดตามทวงถามหนี้ได้ตามจำนวนเงินที่จ่ายไปจริงและพอสมควรแก่กรณี

ประกาศและหนังสือเวียนรวม 3 ฉบับ ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2545 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 พฤศจิกายน 2545 และวันที่ 13 มกราคม 2545

- หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการประกอบกิจการวิเทศธนกิจของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ของสำนักงานวิเทศธนกิจ โดยปรับลดค่าธรรมเนียมรายปีของกิจการวิเทศธนกิจสำนักงานกรุงเทพ (BIBF) จากปีละ 5 แสนบาท เป็นปีละ 1 แสนบาท และขยายระยะเวลาการประกอบธุรกิจให้เข้าชื่อและให้เข้าแบบลิสซิ่ง อันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ออกไปอีก 1 ปี จากเดิมวันที่ 31 ธันวาคม 2544 เป็นสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 (หนังสือเวียนลงวันที่ 3 มกราคม 2545 เพื่อนำส่งประกาศลงวันที่ 28 ธันวาคม 2544 และมีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2545)
- การลดภาระผูกพันของธนาคารพาณิชย์อันเนื่องจากหนี้เสีย ธนาคารแห่งประเทศไทยได้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศเรื่องการกำหนดอัตราส่วนจำนวนเงินที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อ ลงทุน และก่อภาระผูกพันเพื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งกับเงินกองทุน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

- 1) แก้ไขนิยามคำว่า “เงินกองทุนชั้นที่ 1” ให้ครอบคลุมถึงเงินกองทุนของสาขาธนาคารต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจในไทย
- 2) เพิ่มเติมรายการที่ไม่นับรวมในการคำนวณอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใหญ่ ได้แก่ การลงทุนหรือให้กู้ยืมโดยซื้อตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยกระทรวงการคลัง บริษัทบริหารสินทรัพย์ องค์การของรัฐและรัฐวิสาหกิจที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น รวมทั้งการให้สินเชื่อหรือก่อภาระผูกพันโดยมติดราสารดังกล่าวเป็นหลักประกันการให้กู้ยืมที่มีกำหนดชำระคืนไม่เกิน 1 วัน (Overnight loan) แก่ธนาคารพาณิชย์อื่น เป็นต้น

(หนังสือเวียนลงวันที่ 8 มกราคม 2545 และมีผลบังคับใช้วันที่ 12 มกราคม 2545)

- การปรับปรุงวิธีคำนวณอัตรา ดอกเบี้ยสูงสุดของเงินให้สินเชื่อ (MRR) เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้ารูปแบบต่างๆ มากขึ้น

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนเรื่อง การปรับปรุงวิธีคำนวณอัตราดอกเบี้ย MRR ที่ให้ธนาคารพาณิชย์คิดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดจากลูกค้าทั่วไป โดยอิงกับอัตราดอกเบี้ย MLR ที่ธนาคารพาณิชย์ประกาศบวกส่วนต่าง สูงสุดไม่เกินร้อยละ 4 ต่อปี เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ไทยและสาขาธนาคารต่างประเทศมีความเสมอภาคในการแข่งขันเสนอบริการสินเชื่อเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้ารูปแบบต่างๆ มากขึ้น ทั้งนี้ ให้จัดส่งข้อมูลต้นทุนเงินฝากเฉลี่ย ณ วันสิ้นเดือน ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายไตรมาส

ข. มาตรการทางการคลัง

- มาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 – พ.ศ. 2546 (คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2544) ประกอบด้วย
 - ก. มาตรการและแนวทางปฏิบัติเพื่อเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 และพ.ศ. 2546 โดยกำหนดให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ และจัดทำแผนการปฏิบัติงาน การใช้จ่ายเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ จัดส่งให้สำนักงานงบประมาณภายในวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2544 และภายในวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2545 ตามลำดับ เพื่อเร่งรัดการใช้เงินของภาครัฐให้เป็นประโยชน์ต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจ

ข. การกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2544 เห็นชอบให้กำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 ไว้ในอัตราร้อยละ 91 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย 965 พันล้านบาท โดยไม่รวมงบประมาณรายจ่ายงบกลางจำนวน 58 พันล้านบาท ที่รัฐบาลตั้งไว้เพื่อใช้จ่าย ในงาน/โครงการเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ทั้งนี้ หากรัฐบาลใช้จ่ายเงินงบประมาณงบกลางเป็นจำนวนเท่าใด อัตราการเบิกจ่ายเมื่อเปรียบเทียบกับวงเงินงบประมาณ 1,023 พันล้านบาทจะผันแปรไปตามอัตราการเบิกจ่ายเงินเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจดังกล่าว

• การปรับปรุงการหักค่าลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิต

ดำเนินการออกกฎกระทรวงตามประมวลรัษฎากรเพื่อยกเว้นภาษีเงินได้ให้กับผู้มีเงินได้เท่าจำนวนที่ได้จ่ายเป็นเบี้ยประกันชีวิตเฉพาะส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 40,000 บาท สำหรับปีภาษีนั้น เฉพาะกรณีที่กรมธรรม์ประกันชีวิตที่กำหนดเวลาดังแต่สิบปีขึ้นไป และการประกันชีวิตได้เอาประกันไว้กับผู้รับประกันภัยที่ประกอบกิจการประกันชีวิตในราชอาณาจักร เป็นเงินได้พึงประเมินที่ไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

• การขยายเวลาการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

ขยายเวลาการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บในอัตราร้อยละ 7 ไปอีก 1 ปี จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2546 และเปลี่ยนเป็นอัตราร้อยละ 9.0 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นไป เพื่อสนับสนุนให้มีการขยายตัวในด้านการใช้จ่ายของภาคเอกชนไปอีกระยะหนึ่ง อันจะทำให้เศรษฐกิจโดยรวมมีการฟื้นตัวได้อย่างมั่นคง กลับเข้าสู่ภาวะปกติต่อไป

• การผ่อนคลายแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้กู้ยืมแก่ผู้ดำเนินกิจการให้ เช่าซื้อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนแก่ธนาคารพาณิชย์ สำนักงานวิเทศธนกิจ บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เพื่อผ่อนคลายเงื่อนไขการให้เช่าซื้อรถยนต์นั่ง ส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน โดยยกเลิกข้อจำกัด ในเรื่องวงเงินที่ให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ดำเนินกิจการให้เช่าซื้อรถยนต์นั่งส่วนบุคคล ไม่เกิน 7 คนได้ไม่เกินร้อยละ 5 ของเงินให้สินเชื่อรวม เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถให้สินเชื่อได้เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับความต้องการเงินทุนของ ผู้ประกอบการ และให้สถาบันการเงินปิดประกาศหลักเกณฑ์ในการเรียกเก็บเงินที่ผู้เช่าซื้อ ต้องชำระครั้งแรกทันทีที่ทำสัญญา ระยะเวลาการผ่อนชำระ และเงื่อนไขการซื้อรถยนต์ และรับเงินรายงวดที่ผู้เช่าซื้อได้ชำระไปแล้วไว้ในที่เปิดเผยภายในสำนักงานทุกแห่งที่ใช้ติดต่อกับประชาชน

2. มาตรการส่งเสริมการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม

• มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2544 เห็นชอบให้ปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับ ผู้ประกอบการขนาดย่อม เฉพาะกรณีที่ผู้ประกอบการ มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาทดังนี้

1. กิจการที่มีกำไรสุทธิไม่เกิน 1 ล้านบาท ลดจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 20
2. กิจการที่มีกำไรสุทธิตั้งแต่ 1,000,001 – 3,000,000 บาท ลดจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 25
3. กิจการที่มีกำไรสุทธิตั้งแต่ 3,000,001 ขึ้นไป เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 30 เท่าเดิม

สำหรับกรณีมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วเกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป ยังคงต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ในอัตราร้อยละ 30 ตามปกติ ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวกำหนดให้ใช้บังคับสำหรับกำไรสุทธิของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

• มาตรการสนับสนุนธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital)

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2544 เห็นชอบให้มีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ธุรกิจเงินร่วมลงทุน และผู้ที่ลงทุนในธุรกิจดังกล่าว โดยธุรกิจเงินร่วมลงทุน จะได้รับการ ยกเว้น ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้ที่เป็นเงินปันผล (Dividend) และผลประโยชน์จากการ โอนหุ้น (Capital Gain) ที่ธุรกิจร่วมลงทุนได้รับ และผู้ลงทุนที่เป็นบุคคลธรรมดาและ นิติบุคคลทั้งผู้ลงทุนไทย และต่างประเทศ จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากธุรกิจเงินร่วมลงทุน และผลประโยชน์จากการ โอนหุ้นในธุรกิจดังกล่าว โดยต้องเป็นการลงทุนใน SMEs

• มาตรการที่ช่วยให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมสามารถให้สินเชื่อแก่กิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อมเพิ่มขึ้น (คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคมพ.ศ. 2544): โดยขยายจำนวนทรัพย์สินถาวรของกิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่จะได้รับความช่วยเหลือจากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมให้สูงขึ้นจากเดิมที่ไม่เกิน 100 ล้านบาท เป็นไม่เกิน 200 ล้านบาท รวมทั้งให้ความเห็นชอบร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงการคลัง เพื่อขยายวงเงินให้กู้ยืมขั้นสูงของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม หรือร่วมกับสถาบันการเงินอื่นจากเดิมรายละเอียดไม่เกิน 50 ล้านบาท เป็นรายละเอียดไม่เกิน 100 ล้านบาท ทั้งนี้ เพื่อให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมสามารถให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และส่งเสริมกิจการของผู้ประกอบการที่มีขนาดการลงทุนสูงได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

- การให้ผู้ประกอบการ SMEs หักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นในอัตราพิเศษ สำหรับทรัพย์สิน บางประเภท ดังนี้ ทรัพย์สินประเภทคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ทรัพย์สินประเภทโรงงาน (Plant) และทรัพย์สินประเภทเครื่องจักร (Machinery)

- การปรับปรุงอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายเฉพาะที่เป็นการจ่ายค่าขนส่ง

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2544 เห็นชอบให้มีการปรับลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย กรณีบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นที่มีการจ่ายเงินได้พึงประเมิน เฉพาะที่เป็นการจ่ายค่าขนส่ง จากที่กำหนดไว้ในอัตราร้อยละ 3 ให้คงเหลือในอัตราร้อยละ 1 โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป

3. มาตรการเพิ่มเงินตราต่างประเทศ

มาตรการที่สนับสนุนการลงทุนและการค้ากับต่างประเทศ อันส่งผลต่อการนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศที่สำคัญได้แก่

- การแก้ไขปัญหของภาครัฐเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกของประเทศ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 ให้ความเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหของภาครัฐเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกของประเทศ มีสาระสำคัญ ดังนี้

ก. การหาทางให้ธนาคารพิจารณาเงินสินเชื่อแก่ผู้ส่งออก จากความสามารถในการทำธุรกิจส่งออก ตั้งแต่เริ่มเสนอแผนธุรกิจที่จะทำให้ได้รับคำสั่งซื้อ และให้อนุมัติจ่ายเงิน สินเชื่อเต็มจำนวน เมื่อผู้ส่งออกนำเอกสารยืนยันการสั่งซื้อ เช่น คำสั่งซื้อ สัญญาหรือ L/C มาแสดง ทั้งนี้ ให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย กับธนาคารสรีนครพิจารณาให้ความช่วยเหลือ เป็นพิเศษ

ข. การแก้ปัญหความล่าช้าในการ คินภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้กรมสรรพากรดำเนินการ ดังนี้

- ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการจัดซื้อวัตถุดิบภายในประเทศที่ใช้ผลิตเพื่อการส่งออก ในทำนองเดียวกับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้ามาผลิตเพื่อการส่งออก
- ให้ผู้ส่งออกสามารถใช้หนังสือกำกับในการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มได้
- พิจารณาจัดทำระบบการชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยการควบคุมทางบัญชีแทนการชำระเป็นเงินสด หรืออาจจัดตั้งกองทุนเพื่อชำระภาษีมูลค่าเพิ่มแทนผู้ส่งออก และให้กรมสรรพากรจ่ายเงินภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ส่งออกคืนแก่กองทุนฯ โดยตรงต่อไป

ค. การปรับโครงสร้างภาษีนำเข้าวัตถุดิบเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยให้กระทรวงการคลังเร่งรัดดำเนินการปรับโครงสร้างภาษีนำเข้า โดยเฉพาะการกำหนดอัตราภาษีนำเข้าวัตถุดิบเพื่อการส่งออกต้องไม่สูงกว่าของประเทศคู่แข่ง เช่น ประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย

ง. การบริการการส่งออกให้รวดเร็ว โดยให้หน่วยงานที่ออกใบอนุญาตแก่ผู้ส่งออกสินค้าที่ต้องส่งมอบโดยเร่งด่วน เปิดบริการ 24 ชม. ทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ และให้หน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ออกใบอนุญาต กำหนดระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จให้ชัดเจนและรวดเร็ว

- **การดำเนินการกรณีมาเลเซียขอชะลอการลดภาษีสินค้ายานยนต์ภายใต้กรอบ AFTA**

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2544 รับทราบผลการเจรจาสองฝ่ายระหว่างไทยกับ มาเลเซีย กรณีมาเลเซียขอชะลอการลดภาษีสินค้า ยานยนต์ภายใต้กรอบ AFTA ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เพื่อ ส่งสัญญาณให้ร่วมกันหาทางออกในเรื่องนี้ และ หลีกเลี่ยงการใช้มาตรการตอบโต้

- **ความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออก**

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2544 รับทราบตามที่กระทรวงพาณิชย์รายงานความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออก มีสาระสำคัญ ดังนี้

ก. การแก้ไขปัญหาต้นทุนการผลิตสูงของอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องอิเล็กทรอนิกส์และสินค้าอื่นๆ

ข. เร่งรัดการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มโดยรวดเร็ว ภายใน 30 วัน หากไม่เป็นไปตามกำหนด ผู้ประกอบการสามารถร้องเรียนได้

ค. ปรับโครงสร้างภาษีนำเข้า ทั้งระบบ โดยเร่งดำเนินการปรับโครงสร้างภาษีจาก สินค้าที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาประมาณ 5,800 รายการ ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นไป เพื่อแก้ไขปัญหาภาษีนำเข้า วัตถุดิบสูงกว่าภาษีนำเข้าสินค้าสำเร็จรูป หรือภาษีนำเข้าวัตถุดิบสูงกว่าประเทศคู่แข่ง สำหรับสินค้าที่ไม่ซับซ้อนและไม่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมอื่น นอกจากนี้ ให้มีการติดตามประเมินผลอย่างชัดเจนเพื่อสามารถยืนยันได้ว่าการปรับโครงสร้างภาษีนำเข้าดังกล่าว ทำให้อุตสาหกรรมนี้มีศักยภาพในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศดีขึ้นในระยะยาว

ง. การแก้ไขปัญหาการนำเข้าสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐาน และราคาถูกมาท่วมตลาดภายในประเทศ ให้สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เร่งกำหนด มาตรฐานสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้านำเข้าทุกประเภท รวมทั้งกำหนดมาตรการ ขั้นตอนในการตรวจสอบ คุณภาพ มาตรฐานและการทดสอบสินค้า เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศ ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวจะต้องไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการส่งออกของประเทศ รวมทั้งให้ดำเนินการสำรวจ เครื่องมือที่จะใช้ในการทดสอบและบุคลากร หากมี ไม่เพียงพอให้ดำเนินการของงบประมาณเพิ่มเติมต่อไป

- มาตรการเร่งด่วนทางการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2544) อนุมัติให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรร งบประมาณประจำปี 2544 เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและจัดสรรให้สำนักงานตรวจคน เข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อพัฒนาบริการในท่าอากาศยานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยดำเนินการใน 2 มาตรการหลัก ดังนี้

ก. การพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม การอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง การพัฒนาบุคลากร บริการ และกิจกรรมการท่องเที่ยว

ข. การตลาดการท่องเที่ยว ได้แก่ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นนักท่องเที่ยว คนไทย และต่างประเทศให้เกิดการเดินทางมากขึ้น

หากมาตรการเร่งด่วนสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ คาดว่าจะกระตุ้นให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 22,000 ล้านบาท และกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นทั่วทั้งประเทศที่ได้รับ รายได้จากการท่องเที่ยว 5 พันล้านบาทขึ้นไป เพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่า 5 จังหวัด (จากเดิมที่มีอยู่ 13 จังหวัด) ภายในปี พ.ศ. 2545

- โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการ ท่องเที่ยวพำนักระยะยาว

(คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2544) โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการ ท่องเที่ยวพำนักระยะยาว ตามที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเสนอ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ นักท่องเที่ยว เข้ามาประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น โดยพัฒนาการบริการ มาตรฐานสถานบริการ และกำกับ คู่แสดูพำนักระยะ ยาว นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรี ยังได้อนุมัติให้จัดตั้งคณะกรรมการโครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการ ท่องเที่ยวพำนักระยะยาวแห่งชาติ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นาย สมศักดิ์ เทพสุทิน) เป็น ประธาน เพื่อการศึกษาหากลุ่มเป้าหมายและความต้องการของตลาด รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนา บริการและ สิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ การจัดตั้งศูนย์ one stop service การอำนวยความสะดวกการเข้า เมือง เป็นต้น

- การปรับปรุงระเบียบพิธีการเข้าเมืองเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 เห็นชอบในหลักการตามมติคณะ กรรมการ กลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 1 เรื่อง การปรับปรุงระเบียบพิธีการเข้าเมืองเพื่อ สนับสนุนการ ท่องเที่ยว ซึ่งจะสามารถดูแลแก้ไขปัญหาที่จะกระทบต่อความมั่นคงต่างๆ รวมทั้งปัญหา อาชญากรรม ข้ามชาติ มีสาระสำคัญ ดังนี้

ก. อำนวยความสะดวกในการตรวจลงตรา ให้นักท่องเที่ยวที่พำนักในราชอาณาจักรไทยเป็นระยะเวลา 1 ปี โดยให้นำข้อสังเกตของคณะกรรมการ กลับกรองฯ ไปดำเนินการด้วย ได้แก่ การจัดระบบฐานข้อมูลและปัญหาที่อาจเกิดขึ้นหลังจากเดินทาง เข้าประเทศแล้ว เพื่อตรวจสอบผลกระทบต่อความ มั่นคงในสังคม

ข. ผ่อนปรนให้ชาวมาเลเซียใช้บัตร ผ่านแดนแทนเอกสารเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว โดยให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการกลับกรองฯ ที่ให้พิจารณาปรับลดจำนวนวันพักเหลือ 15 วัน และกำหนดพื้นที่การเดินทางเหลือ 14 จังหวัดภาคใต้ไปประกอบการดำเนินการด้วย และให้กระทรวงการ ต่างประเทศรับไปเจรจากับมาเลเซียต่อไป เมื่อได้ ข้อยุติแล้วให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องติดตามและประเมินผลด้วย

ค. อนุมัติการดำเนินการตามโครงการ ให้ คนต่างด้าวมีถิ่นที่อยู่เพื่อการลงทุนเป็นกรณีพิเศษอีก 3 ปี โดยให้ดำเนินการตรงตามวัตถุประสงค์ในการ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองพิจารณาและกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด และให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการกลับกรองฯ เกี่ยวกับจำนวนคนต่างด้าวที่เหมาะสม คือ 5,000 คน และกำหนดเกณฑ์อายุ 50 ปี ไปประกอบการดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ให้สิทธิที่อยู่เป็นกรณีพิเศษรวมทั้งคู่สมรสด้วย และหากคนใดคนหนึ่งถูกเพิกถอนสิทธิการมีถิ่นที่อยู่ก็ให้อีกคนหนึ่งถูกเพิกถอนไป ด้วยกัน

ง. ให้กระทรวงการต่างประเทศรับไปพิจารณาเกี่ยวกับการเจรจากับรัฐบาลจีน ที่จะให้มณฑลยูนนานมีอำนาจในการออกเอกสาร entry - exit document ให้แก่ชาวจีนในมณฑลยูนนานที่ต้องการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในไทย ซึ่งจะทำให้ นักท่องเที่ยวจากยูนนานเพิ่มขึ้น

4. มาตรการส่งเสริมภาคเกษตร

มาตรการที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการผลิต และหรือการค้าในสินค้าเกษตรที่สำคัญได้แก่

- แผนยุทธศาสตร์สินค้าเกษตรหลัก (มันสำปะหลัง)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผน ยุทธศาสตร์สินค้าเกษตรหลัก (มันสำปะหลัง) เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2544 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์และกระทรวง อุตสาหกรรม เสนอ ทั้งในด้านการผลิตปี พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2549 ด้านการแปรรูป และด้านการตลาด

- การดำเนินการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านยางพาราระหว่างไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย

โดยทั้ง 3 ประเทศจะลดปริมาณการส่งออกยางร้อยละ 10 โดยปริมาณการส่งออกยางของไทย ในปี 2545 กำหนดไว้ที่ 1.973 ล้านตัน อินโดนีเซีย กำหนดไว้ที่ 1.231 ล้านตัน และมาเลเซีย กำหนดไว้

ที่ 0.227 ล้านตัน และเห็นชอบให้ทั้ง 3 ประเทศ ร่วมมือกันในการประกาศกำหนดปริมาณการส่งออก ยางพาราปี 2545 โดยเริ่มดำเนินการพร้อมกันทั้ง 3 ประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2545 เป็นต้นไป

- การลดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเกี่ยวกับการทำและขายสุราแช่ ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมืองฯ ที่เป็นโรงงานขนาดเล็ก

กระทรวงการคลังเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ 69 (พ.ศ. 2521) ออกตามความในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 เพื่อปรับปรุงค่าธรรมเนียมสุราสำหรับโรงงานสุราแช่ชนิดอื่น นอกจากสุราแช่ชนิดเบียร์ ดังนี้

ก. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำสุราแช่ ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตร ที่มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี นอกจากสุราแช่ชนิดเบียร์ ที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าหรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคนหรือกรณีใช้เครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าและคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน โรงหนึ่งปีละ 100 บาท และ ชนิดอื่น โรงหนึ่งปีละ 4,000 บาท

ข. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำเชื้อสุราสำหรับใช้ในโรงงานสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตร ที่มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี นอกจากสุราแช่ชนิดเบียร์ ที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าหรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคน หรือกรณีใช้เครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าและคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน โรงหนึ่งปีละ 50 บาท และ โรงงานสุราชนิด โรงหนึ่งปีละ 300 บาท

ค. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 โรงงานสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตร ที่มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี นอกจากสุราแช่ชนิดเบียร์ ที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าหรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคน หรือกรณีใช้เครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าและคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน ขายครั้งหนึ่งเป็นจำนวนตั้งแต่สิบลิตรขึ้นไป ปีละ 100 บาท

- การอนุมัติให้เปิดตลาดเมล็ดถั่วเหลืองปี พ.ศ. 2544 เพิ่มเติม

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2544 เห็นชอบตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 5 เกี่ยวกับการเปิดตลาดเมล็ดถั่วเหลืองปี พ.ศ. 2544 เพิ่มเติม ตามที่คณะกรรมการนโยบายถั่วเหลืองและพืชน้ำมันอื่นเสนอ ดังนี้

1. ให้นำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองตามข้อผูกพันภายใต้องค์การการค้าโลก ปี พ.ศ. 2544 เพิ่มเติมอีก 0.3 ล้านตัน จากที่ได้อนุมัติแล้ว 1.2 ล้านตัน รวมเป็น 1.5 ล้านตัน อัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 0 โดยมีเงื่อนไขให้ผู้นำเข้ารับซื้อเมล็ดถั่วเหลืองจากเกษตรกรในประเทศที่กำหนดไว้เช่นเดิม
2. ให้กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกันพิจารณาปริมาณการจัดสรรเมล็ดถั่วเหลืองให้กับผู้มีสิทธินำเข้า

- การเร่งรัดการส่งออกข้าวปี พ.ศ. 2545

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2544 เห็นชอบมาตรการเร่งรัดการส่งออกข้าวปี พ.ศ. 2545 ตามแผนยุทธศาสตร์ข้าวที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกันจัดขึ้น

- การแก้ไขปัญหาการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืด (ประกาศ ณ. วันที่ 8 มกราคม 2545)
- โครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตร (ประกาศ ณ. วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2545)
- นโยบายและมาตรการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ปี 2545 (ประกาศ ณ. วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2545 และ 23 เมษายน 2545)
- การจัดตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (ประกาศ ณ. วันที่ 12 มีนาคม 2545)
- มาตรการแก้ไขปัญหาสารตกค้างในสินค้ากุ้งและไก่ (ประกาศ ณ. วันที่ 26 มีนาคม 2545 และ 14 พฤษภาคม 2545)
- การเร่งรัดนำยางธรรมชาติเพื่อใช้ในงานด้านการขนส่งของกระทรวงคมนาคม (ประกาศ ณ. วันที่ 26 มีนาคม 2545)

5. มาตรการอสังหาริมทรัพย์

- มาตรการสนับสนุนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นมาตรการเพื่อกระตุ้นกำลังซื้อตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง เพื่อส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้ (คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2544)

- ก. การหักลดหย่อนเงินที่ใช้ซื้ออาคารพร้อมที่ดินหรือห้องชุด หรือตามสัญญาซื้อที่ดินพร้อมกับทำสัญญาจ้างสร้างอาคารลงบนที่ดิน สามารถนำเงินค่างวดหรือเงินค่าซื้อทรัพย์สินดังกล่าวมาหักเป็นค่าลดหย่อนพิเศษเพิ่มเติมจากค่าลดหย่อนดอกเบี้ย เงินกู้ยืมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง
- ข. การหักค่าเสื่อมและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้น (Initial Allowance) สำหรับการซื้ออาคารถาวรเป็นกรณีพิเศษบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอาคารถาวร เพื่อใช้ในการประกอบการของตนเอง มิใช่เพื่อการขายและซื้อ หรือได้รับโอนกรรมสิทธิ์มาภายใน 1 ปี นับแต่วันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ สามารถหักค่าเสื่อมและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นของทรัพย์สินนั้นได้ ในวัน

ที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาในอัตราร้อยละ 20 ของมูลค่าต้นทุนที่ซื้อมา ส่วนมูลค่าต้นทุนส่วนที่เหลือให้ทยอยหักได้ 20 ปี หรือร้อยละ 5 ต่อปี ตามเกณฑ์ปกติ

- ก. การปล่อยสินเชื่อกำหนดวงเงินร้อยละ 100 ของราคาประเมินหรือราคาซื้อขาย แก่กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อแน่นอนและมั่นคง โดยผ่านธนาคารอาคารสงเคราะห์

• มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และเพื่อเสริมสร้างรายได้ของผู้มีรายได้น้อย (ตามมติกรม. ประกาศ ณ วันที่ 3 ธันวาคม 2545)

มาตรการเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และรักษาแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น รวมถึงการออกมาตรการเพื่อลดภาระภาษีเงินได้ อันจะเป็นการเสริมรายได้ให้กับผู้มีรายได้น้อย ประกอบด้วย

ก. มาตรการภาษีกรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยให้ขยายเวลาการยกเว้นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินและอากรชุด ในอัตราร้อยละ 0.01 ซึ่งสิ้นสุด ณ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 ออกไปอีก 1 ปี

ข. มาตรการภาษีกรณีการปรับโครงสร้างองค์กร ขยายเวลาการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ในอัตราร้อยละ 0.01 จากเดิมที่สิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 ออกไปอีก 1 ปี

ค. มาตรการภาษีที่สนับสนุนการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ : ขยายเวลาการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะที่เรียกเก็บจากการขายอสังหาริมทรัพย์ในอัตราร้อยละ 3.3 ลดเหลือร้อยละ 0.11 จากเดิมที่สิ้นสุด 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 ออกไปอีก 1 ปี

ง. มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการขายที่อยู่เดิมเพื่อซื้อที่อยู่ใหม่ : ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เรียกเก็บจากเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์เพื่อนำรายได้ไปซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ ทั้งนี้ เฉพาะส่วนที่ไม่เกินมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ที่ซื้อใหม่

จ. มาตรการภาษีเพื่อเสริมรายได้ของผู้มีรายได้น้อยและปานกลาง : ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้สุทธิในช่วงแรกที่ต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ 5 จากเดิมที่ยกเว้นในวงเงิน 50,000 บาทแรก เพิ่มขึ้นเป็น 80,000 บาทแรก โดยมีผลบังคับใช้สำหรับเงินได้ที่ได้รับในปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป

6. การให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ

• การปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการในภาคเศรษฐกิจสำคัญ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนเพื่อแจ้งแก่สถาบันการเงินปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการในภาคเศรษฐกิจสำคัญให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ในปัจจุบัน โดยจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการรายใหม่แต่ละรายเป็นเวลาไม่เกิน 3 ปี ตามระเบียบและหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย (รวม 8 ฉบับ)

สำหรับระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการประกอบกิจการค้าพืชผลเกษตร การเก็บรักษา สินค้าไว้ในคลังสินค้า การขายข้าวสารของ ผู้ประกอบการโรงสี ซึ่งเดิมไม่มีการกำหนดเวลานั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการรายเดิมต่อไปอีก เป็นเวลาไม่เกิน 3 ปีนับจากวันที่ในหนังสือฉบับนี้

นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ปรับปรุงระเบียบการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงิน ที่เกิดจากการประกอบกิจการเลี้ยงสัตว์ พ.ศ. 2531 โดยจะเรียกเก็บดอกเบี้ยจากสถาบัน การเงินในอัตราลดลงจากร้อยละ 5 ต่อปี เป็น ร้อยละ 3 ต่อปี และเพิ่มสัดส่วนจำนวนเงินที่รับซื้อจากเดิมอัตราร้อยละ 50 เป็น ร้อยละ 60 ของจำนวนเงินในตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคาร แห่งประเทศไทยรับซื้อ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป

7. มาตรการส่งเสริมตลาดทุน

7.1 มาตรการภาษี

• การลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อจูงใจให้บริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 เห็นชอบให้ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับบริษัทหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากอัตราร้อยละ 30 ในระยะเวลาไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน เป็นอัตราร้อยละ 20-25 ของกำไร

• การกำหนดประเภทหลักทรัพย์ ที่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม (บลจ.) ลงทุนเพิ่มเติมได้ คือให้ลงทุนในฐานะซื้อ (Long position) ใน option ที่เป็นหลักทรัพย์ซึ่งตลาด หลักทรัพย์ฯ หรือ บริษัทย่อยเป็นผู้ออกได้ไม่เกิน ร้อยละ 10 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม (มีผลบังคับใช้วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544)

• การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อให้เป็นมาตรฐาน เดียวกับธุรกิจจัดการลงทุนอื่น โดยสมาชิกกองทุนฯ สามารถเสนอนโยบายการลงทุนได้หลากหลาย มากขึ้น เช่น ลง

ทุนในหลักทรัพย์เช่นเดียวกับ กองทุนรวมอื่นๆ รวมทั้งสามารถลงทุนเพื่อรองรับตราสารและนวัตกรรมใหม่ที่เกิดขึ้น เช่น Index Option โดยให้ลงทุน ได้ไม่เกิน ร้อยละ 15 ของมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2544)

- หลักเกณฑ์ เงื่อนไข การจัดตั้ง กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF) เพื่อส่งเสริมการออมและการลงทุนระยะยาว รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนที่เป็นบุคคลธรรมดา ผู้ที่ทำงานในบริษัทเอกชน ที่ไม่มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และ ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระที่ต้องการออมเพื่อการเกษียณอายุสามารถออมเงินผ่าน RMF ได้
- การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจอื่นของบริษัทจัดการ ทั้งที่เป็นบริษัทหลักทรัพย์ จัดการกองทุนรวม และบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัด ที่จัดตั้งขึ้นใหม่เพื่อประกอบธุรกิจ จัดการกองทุนส่วนบุคคล สามารถประกอบธุรกิจอื่นเพิ่มเติมได้ ดังนี้
 - การเป็นตัวแทนในการจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ หรือแนะนำผู้ขายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ หรือผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่ผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุนหรือลูกค้ากองทุนส่วนบุคคลหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจจัดการ หรือจัดการกองทุนส่วนบุคคล
 - การเป็นตัวแทนสนับสนุนการขายหรือ รับซื้อคืนหน่วยลงทุนของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมอื่น
 - การกำหนดอัตราส่วนการลงทุน ในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์ของบริษัทอื่นเพื่อเป็นทรัพย์สินของกองทุนรวม สำคัญคือ บริษัทจัดการอาจลงทุนหรือมีหุ้นของบริษัทใดๆ เพื่อเป็นทรัพย์สินของกองทุนรวม ซึ่งรวมกัน ทุกกองในขณะใดขณะหนึ่งได้ไม่เกินร้อยละ 25 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้ว ทั้งหมดของบริษัทนั้น ยกเว้นการได้มาเนื่องจากการรับชำระหนี้
 - ตลาดหลักทรัพย์ฯ ปรับฐานการคำนวณดัชนีตลาดหลักทรัพย์ (SET INDEX) โดยจะไม่นำหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนที่ ถูกสั่งพักซื้อขายนานกว่า 1 ปี มารวมอยู่ในการคำนวณ เพื่อให้ SET INDEX สะท้อนการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ได้อย่าง แท้จริง ทั้งนี้ เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป
 - ตลาดหลักทรัพย์ฯ ปรับโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมรายปีลงเหลือร้อยละ 50 และลดค่าธรรมเนียมการยื่นคำขอเข้าเป็นบริษัท จดทะเบียนลงร้อยละ 67 มีผลตั้งแต่รอบระยะเวลาการเป็นบริษัทจดทะเบียนวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป ส่วนบริษัทที่เข้าตลาดหลักทรัพย์ใหม่ 10 บริษัทแรกภายในปี พ.ศ. 2544 จะได้รับยกเว้น ค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอแรกเข้า และ ลดค่าธรรมเนียมรายปีอีกร้อยละ 50

7.2 มาตรการตลาดทุน

- ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนดวันซื้อขาย NVDR (Non-Voting Depository Receipt) ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ตั้งแต่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป และเมื่อมีการขาย NVDR ครั้งแรก ให้ถือว่าคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้สั่งให้รับ NVDR เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน

- ความคืบหน้าของมาตรการพัฒนาตลาดทุนด้านการลดอัตราภาษีและหลักเกณฑ์เปิดเผยข้อมูล ความที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการลดภาษีเมื่อ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 นั้นคาดว่าจะมีการลดอัตราภาษีดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชี 1 มกราคม พ.ศ. 2545 ในด้านการจ่ายปันผล ด้วยหุ้นแทนเงิน อยู่ระหว่างรอการออกพระราชกฤษฎีกาและคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร ส่วนการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับการโฆษณาในหนังสือพิมพ์ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการเปิดเผยข้อมูลตั้งแต่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป

- ตลาดหลักทรัพย์ฯ ปรับฐานการคำนวณดัชนีตลาดหลักทรัพย์ (SET INDEX) โดยจะไม่นำหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนที่ถูกสั่งพักซื้อขายนานกว่า 1 ปี มารวมอยู่ในการคำนวณดัชนี เพื่อให้ SET INDEX สะท้อนการเคลื่อนไหวของราคา หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ได้อย่างแท้จริง

- ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ปรับโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมรายปีลดลงเฉลี่ยร้อยละ 50 และลดค่าธรรมเนียมการยื่นคำขอเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนลงถึงร้อยละ 67 มีผลตั้งแต่รอบระยะเวลาการเป็นบริษัทจดทะเบียน 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป ส่วนบริษัทที่เข้าตลาดหลักทรัพย์ใหม่ 10 บริษัทแรก ภายในปี พ.ศ. 2544 จะได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอแรกเข้า และลดค่าธรรมเนียมรายปีอีกร้อยละ 50

- คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ อนุมัติให้ปรับปรุงวิธีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาด หลักทรัพย์ฯ เพื่อนำมาส่งมอบแทนหลักทรัพย์ที่มีการผิดนัดส่งมอบหลักทรัพย์ (Buy-in) โดยกำหนดให้ตั้งกระดานพิเศษขึ้นโดยเฉพาะ และแสดงผลการซื้อขายบนกระดานอื่นๆ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว โปร่งใส และลดความเสี่ยงในระบบการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์

- มาตรการของตลาดหลักทรัพย์ฯ กรณีที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด 3 มาตรการ คือ (1) สั่งห้ามบริษัทสมาชิกให้ลูกค้าทำการซื้อขาย หลักทรัพย์ในลักษณะการหักกลบราคา หากมีพฤติกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ทำให้เกิดสภาพผิดปกติในหลักทรัพย์นั้นๆ และมีแนวโน้มที่จะเป็นอันตรายต่อระบบการซื้อขายโดยรวม (2) สั่งห้ามสมาชิกรายหนึ่งรายใดหรือทั้งหมดส่งคำสั่งซื้อขายของบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใดเข้ามาในระบบเป็นการชั่วคราว หากมีพฤติกรรมหรือลักษณะที่มีข้อเท็จจริงที่เชื่อได้ว่า การซื้อขายของบุคคลนั้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในราคา หรือ

ปริมาณการซื้อขายอย่างรุนแรงและมีการกระจุยตัว และ (3) สั่งห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ใดหลักทรัพย์หนึ่งเป็นการชั่วคราว หากมีสถานะซื้อขายไม่ตรงต่อสภาพปกติของ ตลาดอย่างรุนแรง

- **ตลาดหลักทรัพย์ฯ ปรับช่วงราคาหลักทรัพย์ใหม่** สำหรับหลักทรัพย์ที่มีช่วงราคาต่ำกว่า 600 บาทลงมา โดยให้หลักทรัพย์ที่ราคาต่ำกว่า 10 บาท เคลื่อนไหวได้ต่ำสุดครั้งละ 1 สตางค์ จากเดิม 10 สตางค์ สำหรับหลักทรัพย์ที่มีราคาตั้งแต่ 10 บาท ขึ้นไป ปรับให้มีช่วงราคาเคลื่อนไหวได้กว้างขึ้น การปรับเปลี่ยนช่วงราคาดังกล่าวจะทำให้การซื้อขายหลักทรัพย์มีความคล่องตัวมากขึ้น และสามารถ รองรับหลักทรัพย์ที่มีราคาต่ำได้ โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนมูลค่าที่ตราไว้ ทั้งนี้ กำหนดการเปลี่ยนแปลงช่วงราคาใหม่นี้ คาดว่าจะเริ่มใช้เดือนตุลาคม พ.ศ. 2544

- **ห้ามการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาด หลักทรัพย์ฯ** เป็นการชั่วคราว ตามที่ได้มีการ ก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา อันอาจส่งผลกระทบต่อระบบการเงินของประเทศไทยได้ คณะกรรมการ ก.ล.ด. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 186 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มีคำสั่งห้ามการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์ทั้งหมดเป็นการชั่วคราว ในวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

- **การให้บริษัทจัดการหยุดรับคำสั่งซื้อหรือ คำสั่งขายคืนหน่วยลงทุนของกองทุนเปิด** ตามที่ได้มีการก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา อันอาจส่งผลกระทบต่อระบบการเงินของประเทศไทยได้ ดังนั้น เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุน อาศัยอำนาจตามความในข้อ 30 แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กน. 46/2541 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดตั้งและจัดการกองทุนรวม ลงวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2541 มีคำสั่งให้บริษัทจัดการหยุดรับ คำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายคืนหน่วยลงทุนของ กองทุนเปิดในวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

8. มาตรการแรงงาน

- **การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐาน และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ** (คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2544) การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐานและอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของทุกจังหวัด เพิ่มขึ้นอีก 3 บาท

- **การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย**

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบความมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติในการดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ดังนี้ ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมดำเนินการให้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ทำงานอยู่กับนายจ้างในประเทศไทยมารายงานตัวขึ้นทะเบียน และขออนุญาตทำงานกับ

ทางราชการภายในวันที่ 24 กันยายน - 13 ตุลาคม พ.ศ. 2544 เพื่อรับใบอนุญาต (อายุ 6 เดือน) และหลังจาก
ใบอนุญาตหมดอายุแรงงานต่างด้าวจะต้องเข้ารับการตรวจร่างกายตามโรคที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
จึงจะได้รับการต่ออายุใบอนุญาตไปอีก 6 เดือน หากไม่ผ่านการตรวจโรคให้จัดการส่งตัวกลับประเทศ
หากพ้นระยะเวลาที่กระทรวงแรงงานกำหนดนี้ไปแล้ว นายจ้างและแรงงานต่างด้าวที่ไม่ดำเนินการจด
ทะเบียนจะมีความผิดตาม พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 ให้จับกุมทั้งแรงงาน นาย
จ้าง และผู้ที่ เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายอย่างจริงจัง

**รายงาน
ของคณะกรรมการ
กิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ
วุฒิสภา**

**พิจารณาศึกษา
ปัญหาความรุนแรงต่อสตรี
ในครอบครัว**

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

**รายงาน
ของคณะกรรมการ
กิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ
วุฒิสภา**

**พิจารณาศึกษา
ปัญหาความรุนแรงต่อสตรี
ในครอบครัว**

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

ที่ สว 0010/(ร 28)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. 10300

23 พฤษภาคม 2546

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาเรื่องความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ
วุฒิสภา จำนวน 1 ชุด

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันศุกร์ที่ 17 สิงหาคม 2544 ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติตั้งคณะ
กรรมการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้น ซึ่งคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน
และผู้สูงอายุ เป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีอำนาจ
หน้าที่กระทำการ หรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ใน
อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา กรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

1.นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ประธานคณะกรรมการ
2.นางระเบียบรัตน์ พงษ์พานิช	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ 1
3.นายมนตรี สีนทวิชัย	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ 2
4.นายพิศรุติดิน บอดอ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ 3
5.นายชุมพล ศิลปอาชา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
6.นายชงค์ วงษ์จันทร์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
7.นายวิเชียร เปาอินทร์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

(2)

8.นางมาลีรัตน์ แก้วก่า	ที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ
9.นายทวีป ขวัญบุรี	โฆษกคณะกรรมการธิการ
10.นางสุนีย์ อินฉัตร	เหรัญญิกคณะกรรมการธิการ
11.คุณหญิงจินตนา สุขมาก	กรรมการธิการ
12.นายพิชัย จำเพชร	กรรมการธิการ
13.นายสามารถ รัตนประทีปพร	กรรมการธิการ
14.นางวิลาวัณย์ ตันวัฒนะพงษ์	กรรมการธิการ
15.นางอรรชฎา สุจนิล	กรรมการธิการ

บัดนี้ คณะกรรมการธิการ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา พร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ มีรายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการธิการ
กิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ ต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

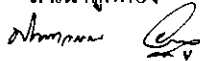
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิมลภ ดังคณานุรักษ์

(นายวิมลภ ดังคณานุรักษ์)

ประธานคณะกรรมการธิการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ

สำเนาถูกต้อง

(นางพิมพ์วรรณ อุณาอุบล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. 0 2244 1782

จินตนา พิมพ์

โทรสาร 0 2244 1711

ศิริพร / ธนยา/จินดา ทาน

รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการธิการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ

วุฒิสภา

เรื่องความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 17 สิงหาคม 2544 ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติตั้งคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาขึ้น ซึ่งคณะกรรมการธิการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ เป็นคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา นั้น

คณะกรรมการได้ปรึกษาหารือและมีความเห็นสอดคล้องต้องกันว่าสาเหตุแห่งความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวไทยประการหนึ่งมาจากการที่เด็ก สตรี และผู้สูงอายุ ถูกกระทำความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ อีกทั้งมาตรา 53 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติไว้ว่า “เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม” ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้หยิบยกเรื่องดังกล่าวขึ้นมาพิจารณาศึกษา ซึ่งการพิจารณาศึกษาคณะกรรมการได้แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ การศึกษาเรื่องความรุนแรงต่อเด็กในครอบครัว การศึกษาเรื่องความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว และการศึกษาเรื่องความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ซึ่งรายงานฉบับนี้เป็นผลการพิจารณาเรื่อง ความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว

1. วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 มอบหมายให้คณะกรรมการด้านสตรี เป็นผู้
พิจารณาศึกษาซึ่งอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

- 1.นางระเบียบรัตน์ พงษ์พานิช ประธานคณะกรรมการ
- 2.นางรองกาอุจน์ วิสมหมาย ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- 3.นายสงวน นันทชาติ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- 4.นางวิลาวุฒย์ ตันวัฒนะพงษ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- 5.นางมาลีรัตน์ แก้วก่า ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- 6.นายวัลลภ ตังคณานุก์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- 7.นางสาวบุษรินทร์ ดิยะไพรัช ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- 8.รศ.วิมลศิริ ชำนาญเวช ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- 9.นางปรีศนา พงษ์ศักดิ์กุล ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- 10.นางวิสา เป็ญจะมโน อนุกรรมการ
- 11.นางสายสม วงศาสุลักษณ์ อนุกรรมการ
- 12.นายแพทย์ประยงค์ เต็มขวลา อนุกรรมการ
- 13.นางอำไพวรรณ ศรีสกุล อนุกรรมการ
- 14.นางเมทินี พงษ์เวช อนุกรรมการ
- 15.นางนภา เศรษฐกร อนุกรรมการ
- 16.ผศ.มาลี พงษ์พงศาวิลี อนุกรรมการ
- 17.นางวัลลภา นีละไพจิตร อนุกรรมการ
- 18.นางนภาศรี มณีวงศ์ เลขานุการคณะกรรมการ
- 19.นางสาวศิริพร ภิบุญโอสิริธ ผู้ช่วยเลขานุการ

1.2 แต่งตั้งที่ปรึกษา ผู้อำนวยการ และนักวิชาการประจำคณะ
กรรมการเพื่อช่วยในการพิจารณาศึกษา ดังนี้

1.รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ
2.ดร.กมล รอดคล้าย	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ
3.ดร.ภาสกร มณีวงศ์	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมาธิการ
4.นายเกื้อ แก้วเกต	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมาธิการ
5.นางปริศนา พงษ์ทัตศิริกุล	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมาธิการ
6.แพทย์หญิงวันดี โภคะกุล	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมาธิการ
7.นางสายสม วงศาสุลักษณ์	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมาธิการ
8.นายสุภชัย สดิลศิริปิน	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมาธิการ
9.นางอุบล หลิมสกุล	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมาธิการ
10.นางทิชา ณ นคร	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
11.นายสันติสุข สันติศาสนสุข	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
12.นางอารมณ มีชัย	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
13.นางอำไพวรรณ ตรีสกุล	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
14.นางสาวจินตนา กลั่นตรานนท์	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ

2. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการการขอเสนอผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการตามรายงานข้างท้ายนี้ เพื่อให้วุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษา รวมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการขอได้โปรดแจ้งคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของประเทศไทยและประชาชนสืบไป

(นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)

ประธานคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ

ความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว

1. นิยามของความรุนแรง

1.1 นิยามของความรุนแรงทั่วไป

1.1.1 องค์การสหประชาชาติ

ได้นิยามความหมายของความรุนแรงไว้ว่าในปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรี (Declaration on the Elimination of Violence against Women) ว่า ความรุนแรงต่อสตรี หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เป็นความรุนแรงอันเกิดจากเหตุแห่งความแตกต่างทางเพศ ซึ่งเป็นผลให้เกิดการทำร้ายทางร่างกาย ทางเพศ หรือทางจิตใจ เป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่สตรี รวมทั้งการขู่ข่ม คุกคาม กีดกัน เสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและในชีวิตส่วนตัว ซึ่งหมายความว่ารวมถึง

- ความรุนแรงต่อร่างกาย เพศ และจิตใจ ที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว รวมถึงการทุบตี การทารุณกรรมทางเพศต่อเด็กสตรีในบ้าน ความรุนแรงอันมีเหตุ

มาจากของหมั้นที่ฝ่ายหญิงให้กับครอบครัวสามี การข่มขืน โดยคู่สมรส การขลิบอวัยวะเพศของสตรี และข้อปฏิบัติ ตามประเพณีต่าง ๆ อันเป็นอันตรายต่อสตรี และความรุนแรงที่เป็นการหาประโยชน์จากสตรี

- ความรุนแรงต่อร่างกาย เพศ และจิตใจที่เกิดขึ้นภายในชุมชนทั่วไป รวมถึงการลวนลามทางเพศ การข่มขู่ ในสถานที่ทำงาน ในสถาบันการศึกษา และสถานที่ต่าง ๆ การข่มขืน การทารุณกรรมทางเพศ การค้าหญิงและการ บังคับให้ค้าประเวณี

- การเพิกเฉยของรัฐต่อความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็น ความรุนแรงที่เกิดทางร่างกาย ทางเพศ และจิตใจ ถือว่า เป็นรูปแบบหนึ่งของความรุนแรง

1.1.2 นโยบายและแผนขจัดความรุนแรงต่อเด็กและ สตรี

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงาน สตรีแห่งชาติ (สำนักงาน กสส.) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำและเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยได้รับความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2543 ได้ให้คำนิยามของความรุนแรง ว่า หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วน

บุคคล ทั้งทางกาย วาจา จิตใจ และทางเพศ โดยการบังคับ ขู่เข็ญ ทำร้าย ทบตี คุกคาม จำกัดกีดกันเสรีภาพ ทั้งในที่สาธารณะและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจ แก่ผู้ถูกระทำ

1.2 นิยามของความรุนแรงในครอบครัว

1.2.1 คณะกรรมาธิการว่าด้วยการขจัดความรุนแรง ต่อสตรีแห่งสหประชาชาติ

กล่าวไว้ว่า ความรุนแรงในครอบครัวเป็นรูปแบบ ความรุนแรงต่อสตรีที่เกิดขึ้นอย่างไม่ค่อยมีใครรู้ เกิดขึ้นใน ทุกสังคม สตรีทุกวัยมีโอกาสที่จะถูกระทำความรุนแรงใน ทุกรูปแบบ ทั้งการตบตี การข่มขืน การคุกคามทางเพศ ทางจิตใจ และความรุนแรงในรูปแบบอื่น ๆ

1.2.2 สำนักงานป้องกันความรุนแรงในครอบครัวของ มลรัฐนิวยอร์ก (Office for the Prevention of Domestic Violence 1998 p.1)

นิยามว่า ความรุนแรงในครอบครัวเป็นรูปแบบของ การบังคับขู่เข็ญ ซึ่งรวมถึง การกระทำทารุณทางกาย

ทางจิตใจ ทางเพศ และทางอารมณ์ ที่ผู้ใดผู้หนึ่งกระทำต่อคู่
 ของตน โดยมุ่งหวังเพื่อสร้างและรักษาอำนาจและการ
 ควบคุมเหนือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ

1.2.3 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสาน งานสตรีแห่งชาติ

นิยามความรุนแรงในครอบครัวว่า เป็นการทำร้ายกัน
 ระหว่างสมาชิกในครอบครัวให้บาดเจ็บทางร่างกาย จิตใจ
 และข่มขู่ให้อีกฝ่ายหนึ่งกระทำในสิ่งที่ไม่ปรารถนา ระดับ
 ความรุนแรงมีความแตกต่างกันตั้งแต่การทะเลาะโต้เถียงกัน
 การทำร้ายร่างกายด้วยอวัยวะหรืออาวุธ ไปจนถึงการทำลาย
 ชีวิต หรือการทำลายพัฒนาการทางบุคลิกภาพของบุคคล

2. ลักษณะของความรุนแรงในครอบครัว

2.1 ลักษณะและขอบข่ายของความรุนแรงในครอบครัว

จากการวิจัยและการรวบรวมสถิติข้อมูลของนักวิชาการและองค์กรต่าง ๆ สรุปการกระทำความรุนแรงในครอบครัวได้ ดังนี้

2.1.1 การทำร้ายร่างกาย

เป็นการทำร้ายโดยการใช้กำลัง เช่น ตบตี ตะ ค่อย ถีบ ผลัก บีบคอ รวมทั้งการใช้อาวุธจนได้รับบาดเจ็บ และการฆาตกรรม รวมถึงสตรีที่ตั้งครรภ์ถูกทำร้ายร่างกายระหว่างตั้งครรภ์ เช่นถูกต่อยที่ท้อง (กฤตยา อางวนิชกุล และคณะ 2544: 14-20)

2.1.2 การทำร้ายจิตใจ

เป็นการทำร้ายโดยใช้คำพูดหรือภาษาพูดที่หยาบคาย ดูถูกเหยียดหยาม ทำให้ผู้ถูกกระทำขาดความเชื่อมั่นและนับถือตนเอง การกระทำความดังกล่าวนี้อาจมีผลทางด้านจิตใจ และมีผลเสียต่อการอบรมดูแลเด็กในครอบครัวด้วย

2.1.3 การใช้ความรุนแรงทางสังคม

ได้แก่ การละเลยไม่ให้ความสำคัญหรือความสนใจ การขัดขวางความก้าวหน้า การจำกัดสิทธิทางสังคมที่พึงมี เช่น การปฏิเสธสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น ทั้งนี้ รวมถึงการจำกัดบริเวณด้วย

2.1.4 การใช้ความรุนแรงทางเศรษฐกิจ

เป็นการควบคุมและยึดครองทรัพย์สินต่าง ๆ ของครอบครัว รวมทั้งการจำกัดค่าใช้จ่าย

2.1.5 การทำร้ายทางเพศ

เป็นการกระทำในเชิงอนาจารให้รู้สึกอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียง หรือการกระทำทารุณทางเพศ เช่น การบังคับหลับนอน การข่มขืน ผืนใจให้มีเพศสัมพันธ์ที่รู้สึกว่าการผิดธรรมชาติหรือน่ารังเกียจ

2.1.6 การถูกบังคับให้ค้าประเวณี

2.2 วิกฤตความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

การรวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับความรุนแรงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา ยังไม่เป็นระบบและไม่สามารถสะท้อนภาพรวมของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างแท้

จริงได้ เนื่องจากการจัดเก็บข้อมูลตามความต้องการใช้ของแต่ละหน่วยงาน ขาดการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อใช้ร่วมกัน ประกอบกับความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องที่สังคมไทยเชื่อกันมานานแล้วว่าเป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่สมควรเปิดเผยให้คนภายนอกล่วงรู้ ดังเช่นคำสอนที่ว่า “ไฟในอย่านำออก ไฟนอกอย่านำเข้า” เป็นต้น

ดังนั้น สถิติข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงได้จึงเป็นเพียงส่วนเล็ยวหนึ่งของปัญหาที่เกิดขึ้นจริง แต่อย่างไรก็ตามสถิติข้อมูลที่มีผู้เก็บรวบรวมไว้ระดับหนึ่งก็สามารถสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาความรุนแรงในครอบครัวมีอยู่มากในสังคมไทย สถิติข้อมูลที่หน่วยงานต่าง ๆ รวบรวมไว้ ได้แก่

2.2.1 รายงานข่าวและบทความในสื่อต่าง ๆ

ทั้งในส่วนที่เป็นสถานการณ์ประจำวันผ่านทางหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ และสารคดีพิเศษ ซึ่งมูลนิธิเพื่อนหญิงรวบรวมข่าวจากหนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน ข่าวสด และกรุงเทพธุรกิจ พบว่าในรอบปี 2544 มีกรณีข่มขืนและพยายามข่มขืนร้อยละ 62 ข่มขืนและฆ่า ร้อยละ 18 อัตราความรุนแรงที่ทำร้ายกันถึงชีวิตในคดีภัยทางเพศเพิ่มขึ้นมาก และผู้กระทำส่วนมากเป็น

คนในครอบครัว อายุผู้ถูกคุกคามทางเพศส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 11-15 ปีอายุน้อยที่สุดคือ 3 ปี สูงสุดคือ 102 ปี ส่วนผู้ถูกคามทางเพศส่วนใหญ่มีอายุน้อยลงคืออยู่ในช่วง 16-25 ปี และน้อยที่สุดคือ 9 ปี ส่วนอายุสูงสุดคือ 70 ปี นอกจากนี้มีผู้กระทำผิดที่เป็นภิกษุ 13 รูป ความสัมพันธ์ของคู่กรณีส่วนใหญ่เป็นคนรู้จัก และบุคคลที่เป็นเครือญาติ และสถานที่เกิดเหตุอยู่ภายในบ้านร้อยละ 47

2.2.2 ข้อมูลจากองค์กรพัฒนาเอกชนด้านเด็กและสตรี

ข้อมูลความช่วยเหลือเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงต่าง ๆ พบว่า จำนวนของผู้ที่มาปรึกษาและขอความช่วยเหลือจากองค์กรพัฒนาเอกชน โดยเฉพาะเรื่องความรุนแรงในครอบครัวและการถูกล่วงเกินทางเพศมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ดังเช่นสถิติผู้โทรศัพท์ปรึกษากับมูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์ ใน 6 เดือนแรกของปี 2543 มีผู้ปรึกษาปัญหาความรุนแรงในบ้าน 891 ราย และปัญหาข่มขืน 131 ราย (สุธีรา และเมทินี 2543:) ผู้ประสบปัญหาเค็ดร้อนและขอความช่วยเหลือที่มูลนิธิเพื่อนหญิง ในปี 2543 พบว่ามีจำนวน 84 ราย หรือร้อยละ 22.4 ประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

2.2.3 สถิติคดีทางเพศของศูนย์บริการข้อมูลตุลาการ กระทรวงยุติธรรม

จากรายงานคดีขึ้นสู่ศาลชั้นต้นทั่วราชอาณาจักร
ประจำปี 2542 พบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา
และทำอนาจาร 4,074 คดี และคดีเกี่ยวกับเพศตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา 282 – 287 จำนวน 1,766 คดี

2.2.4 จากการวิจัยของกฤษฎา อาชนิจกุล (กฤษฎา อาชนิจกุล และคณะ 2544: 14-20)

พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างสตรีไทย ร้อยละ 44 ประสบ
ปัญหาเคยถูกระทำรุนแรงโดยสามีหรือคนรัก ไม่ว่าจะเป็น
ทางกายหรือทางเพศ ร้อยละ 28 เคยถูกระทำรุนแรงทางกาย
และร้อยละ 29 เคยถูกระทำรุนแรงทางเพศ การทำร้าย
ส่วนใหญ่เป็นการทำรุนแรงระดับปานกลาง คือ ถูกตบหน้า
ขว้างปาสิ่งของใส่ หรือผลัก กระแทก โดยร้อยละ 26
ถูกระทำมาโดยตลอด และร้อยละ 12 ถูกกระทำในปัจจุบัน
ส่วนการทำร้ายรุนแรง คือ ถูกต่อย ตี ตะ ช้อน บีบคอ หรือใช้
อาวุธทำร้าย พบว่าร้อยละ 3 ถูกระทำมาโดยตลอด และ
ร้อยละ 2 ถูกระทำในปัจจุบัน

2.3 การแก้ปัญหของหญิงที่ถูกกระทำรุนแรง

จากการวิจัยของกฤตยา อาชวนิจกุล (กฤตยา อาชวนิจกุล และคณะ 2544: 36-38) พบว่า

2.3.1 สตรีที่ประสบความรุนแรงในครอบครัวจะออกมาขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่น้อยมาก ส่วนใหญ่จะไม่เล่าให้ใครฟัง ถ้าจะเล่า ก็จะเล่าให้คนใกล้ชิดหรือคนในครอบครัวฟัง มากกว่าจะเล่าให้บุคคลภายนอกฟัง และส่วนใหญ่ไม่มีใครช่วยให้สถานการณ์ดีขึ้น การขอความช่วยเหลือจากคนภายนอกจะกระทำเมื่อไม่สามารถทนได้อีกต่อไป หรือได้รับบาดเจ็บมากจนเกรงว่าจะเป็อันตรายถึงชีวิต

2.3.2 สตรีเลือกหนีออกจากบ้านชั่วคราวเมื่อพบปัญหาความรุนแรง เพราะไม่ต้องการทิ้งลูก ยังรักสามี/คู่รัก ยกโทษให้ คิดว่าแต่งงานแล้วไม่ควรหย่าหรือเลิกกับสามี หรือคิดว่าสามี/คู่รักจะเปลี่ยนแปลงได้

2.3.3 กว่าครึ่งของสตรีที่ได้รับการความรุนแรงจะสู้กลับ หรือป้องกันตัว ซึ่งมีผลทำให้ยุติความรุนแรงได้ แต่ในบางครั้งการสู้กลับยังเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น และเพียง 1 ใน 4 ที่เคยเป็นฝ่ายลงมือทำร้ายร่างกายสามีก่อน

3. ผลกระทบของความรุนแรงในครอบครัว

3.1 ผลกระทบต่อตัวผู้ถูกระทำ

3.1.1 ผลกระทบทางสุขภาพกาย

มีตั้งแต่บาดแผลเล็กน้อย จนถึงบาดเจ็บสาหัส หรือถึงขั้นเสียชีวิต ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ดัดเชื้อในระบบสืบพันธุ์ ดัดเอคส์ พิกการบางส่วนของร่างกาย หรือส่วนใหญ่ของร่างกาย

3.1.2 ผลกระทบต่อสุขภาพจิต

สตรีที่ถูกสามีทุบตีทำร้ายร่างกาย พบว่าได้รับผลกระทบในระดับสูง (บุญเสริม หุตะแพทย์ 2545 : 27-29) (สุวรรณ จารุทัศน์ย์ 2544 : 12-13) (กฤตยา อาจนิชกุล 2544:29) ได้แก่ การย้ำคิดย้ำทำ การวิตกกังวล ก้าวร้าว และซึมเศร้า และปรากฏอาการเจ็บป่วยทางกายมากกว่าผู้หญิงทั่วไป เนื่องจากสภาพจิตใจที่อ่อนล้า ว้าเหว่ ซึมเศร้า นอกจากนั้น ผู้ถูกระทำยังเกิดความหวาดกลัว รู้สึกว่าไม่มีความปลอดภัย ขาดความนับถือตนเอง เห็นว่าตนเป็นคนไร้ความสามารถ ไม่มีคุณค่า หรือสมควรที่จะถูกทุบตีทำร้าย

มีความเครียดและมีความหวาดกลัวสูง สูญเสียความรู้สึกลึก
ทางเพศ ไม่ตอบสนองเรื่องเพศ

3.1.3 ผลกระทบต่อพฤติกรรม

สตรีที่ถูกทำร้ายอาจได้กลับเพื่อป้องกันตนเอง หรือ
เกิดจากความคับแค้นใจ บันดาลโทสะ ทำร้ายสามีจนถึง
แก่ชีวิตได้เช่นกัน จากการศึกษาคดีฆ่าโดยเจตนาที่เกิดขึ้นใน
ครอบครัวระหว่างสามีภรรยา มีมากกว่าร้อยละ 50 ของสตรีที่
ฆ่าสามีเพราะมีความคับแค้นและบันดาลโทสะเนื่องจากถูก
สามีทุบตีทำร้ายร่างกายและจิตใจ ยิ่งกว่านั้น สมาชิกใน
ครอบครัวอาจถูกทำร้าย หรือถึงแก่ชีวิต จากการพยายามเข้า
ห้ามปรามในระหว่างการทำร้าย (สุวรรณ จารุทัศน์ 2544:
12-13) หรือบางรายทำร้ายตัวเอง อับอาย ไม่กล้าสู้หน้าเพื่อน
จนถึงพยายามฆ่าตัวตายเพื่อหนีความทุกข์ทรมาน มีอัตรา
เสี่ยงที่จะติดสุราหรือยาเสพติด

3.2 ผลกระทบต่อครอบครัวและบุคคลรอบข้าง

นอกเหนือจากผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจใน
ระยะสั้นแล้ว การทำร้ายกันในครอบครัวยังส่งผลกระทบต่อ
ความมั่นคงของชีวิตสมรส คุณภาพชีวิตของสมาชิกใน
ครอบครัว ทำให้ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ของ

ครอบครัวได้ เพราะสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว ถูกทำลาย บุคคลที่เป็นหลักของครอบครัว คือ สามี ภรรยา หรือ พ่อแม่ ไม่สามารถทำหน้าที่ของตนได้ ตลอดจนมีผลกระทบต่อกระบวนการอบรมขัดเกลาทางสังคมของเด็กซึ่งเป็นทรัพยากรและกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศในอนาคต

จากการวิจัยของกฤตยา อาจนิชกุล พบว่า สตรีที่ถูกสามีทำร้ายมากกว่าครึ่งมีลูกรับรู้อยู่ในเหตุการณ์ ว่าพ่อทำร้ายแม่ (กฤตยา อาจนิชกุล 2544:27) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของคนรอบข้างโดยเฉพาะลูก ที่มีความสะเทือนใจ ความเสียใจ และซึมซับความรุนแรงที่นำไปสู่วัฏจักรของความรุนแรงในครอบครัวเมื่อเติบโตขึ้น และจากการวิจัยของศิริชัย โชติรัตน์ (บุญเสริม หุตะแพทย์ 2545:27) พบว่าผลกระทบต่อบุตรมากที่สุดในด้านจิตใจ คือ ทำให้บุตรมีความหวาดกลัว บางรายได้รับบาดเจ็บ และเป็นเหตุให้เด็กหนีออกจากบ้าน นอกจากนั้น จากการวิจัยของสุวรรณ จารุทัศนีย์ (สุวรรณ จารุทัศนีย์ 2544: 1—13) พบว่าความรุนแรงในครอบครัวยังเป็นรากฐานของการใช้ความรุนแรงต่อไปในภายหลัง เพราะเด็กที่มาจากบ้านที่บิดา

มารดากระทำความคิดอาญาต่อกัน มีแนวโน้มที่จะกระทำ
 ความคิดอาญาต่อไปในครอบครัวของตนเองได้ เพราะเป็น
 พฤติกรรมการเรียนรู้ ยิ่งกว่านั้นประสบการณ์ความรุนแรง
 ในครอบครัวเมื่อยังเป็นเด็กอาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
 ความรุนแรงภายนอกครอบครัวด้วย

3.3 ผลกระทบต่อตัวผู้กระทำ

สามีที่ถูกภรรยาทำร้ายกลับ ส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บ
 รุนแรงเนื่องจากสตรีไม่สามารถสู้ได้ด้วยพลังกำลัง จึงหันไป
 ใช้อาวุธ การบาดเจ็บที่พบ ได้แก่ ร่องรอยการตีเมฆ ฟัน
 บึง หรือตัดอวัยวะ เช่น การตัดองคชาติ และพบว่าการทำร้าย
 กลับของภรรยามีผลกระทบต่อจิตใจของสามีด้วยเช่นกัน เช่น
 เกิดอาการหวาดผวา ไม่ไว้ใจ โกรธแค้น ขาดความเชื่อมั่น
 ตนเอง โดยเฉพาะรายที่ถูกตัดองคชาติ หลายรายหนีหน้าไป
 จากสังคม เช่น ไปบวช ฯลฯ (คณะกรรมการกิจการสตรี
 เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา 2541:17)

3.4 ผลกระทบต่อสังคม ชุมชน และประเทศชาติ

สตรีที่ถูกสามีทำร้ายจะสูญเสียความสามารถที่จะมีส่วนร่วมในชีวิตครอบครัวและสังคมบนพื้นฐานของความเท่าเทียม ทำให้ประเทศชาติขาดพลังของทรัพยากรบุคคลใน ส่วนนี้ พฤติกรรมความรุนแรงในครอบครัวมีผลต่อความ สันติสุขและเศรษฐกิจของสังคม ทั้งยังเป็นปัญหาเรื้อรังที่ ถ่ายทอดไปยังคนรุ่นหลังอีกด้วย จึงเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง ที่สังคมต้องเข้าใจปัญหาอย่างชัดเจน ทุกฝ่ายต้องตระหนักถึง ความรุนแรงและพร้อมใจกันดูแลปกป้องมิให้เกิดปัญหาเพิ่ม มากขึ้นในอนาคต

การทะเลาะเบาะแว้ง คำทอ ทูบตีกันในครอบครัว นอกจากจะรบกวนเพื่อนบ้านและความสงบสุขของชุมชน แล้ว ยังมีผลกระทบในวงกว้าง ถ้าคิดในเชิงเศรษฐกิจ จะต้อง เสียค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาคความรุนแรง ตั้งแต่การบำบัด รักษา ฟื้นฟู กระบวนการดำเนินคดี ตัวอย่างเช่น งานวิจัยชิ้น หนึ่งของออสเตรเลีย ได้คำนวณค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วย เหลือและค่าบริการผู้ถูกกระทำรุนแรง จำนวน 20 คน คิดเป็น มูลค่าถึง 1 ล้านเหรียญ (องค์การสหประชาชาติ 1992) ในขณะที่งานวิจัยของแคนาดาคาดว่า ในปี 2538 ความรุนแรง

 คอสดรีสร้างความเสี่ยงให้ประเทศถึง 1.5 พันล้านเหรียญ
 โดยประมาณการจากประสิทธิภาพในการผลิตที่สูญหายไป
 ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของการรักษาพยาบาลและการให้ความ
 ช่วยเหลือและบริการของชุมชน (Day 1995:)

นอกจากนั้นยังมีค่าเสียหายในเชิงเศรษฐกิจซึ่งเป็นผล
 กระทบจากรายได้ที่ขาดหายไปจากการหยุดงาน หรือจาก
 ประสิทธิภาพการทำงานที่ลดลง

4. สาเหตุแห่งความรุนแรง

สาเหตุของปัญหาความรุนแรงต่อเด็กและสตรี มีความแตกต่างจากความรุนแรงในเรื่องอื่น เนื่องจากมีค่านิยมและเจตคติของสังคมในเรื่องบทบาทหญิงชายเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยการให้ความสำคัญและคาดหวังเพศชายในฐานะผู้นำ ผู้ตัดสินใจ ผู้สืบทอดเชื้อสายทางครอบครัว เพราะเพศชายมีร่างกายที่แข็งแรงกว่า สามารถปกป้องผู้อ่อนแอทางร่างกาย คือ เด็กและผู้หญิงได้ จะเห็นได้ชัดเจนในกรณีความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมาจากความเชื่อที่สังคมมีมาแต่ดั้งเดิมเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย เช่น แนวคิดที่ว่าภรรยาเป็นสมบัติของสามี ลูกเป็นสมบัติของพ่อแม่ ผู้ชายมีอำนาจเหนือสตรี สตรีเป็นวัตถุทางเพศ ผู้ชายจึงมีฐานะเป็นผู้ดูแลคุ้มครองเด็กและสตรี แต่ขณะเดียวกันก็มีสิทธิที่จะใช้อำนาจบังคับ ควบคุมหรือแม้แต่ทำร้ายร่างกาย จิตใจได้ ทั้งนี้ ความเชื่อดังกล่าวยังคงปรากฏอยู่เกือบทุกสังคมทั่วโลก รวมทั้งสังคมไทย

สรุปได้ว่าสาเหตุของความรุนแรงเกิดจากปัญหาในระดับและมิติต่าง ๆ ได้แก่

4.1 จาริตประเพณี

แต่ดั้งเดิมยกให้ชายมีอำนาจเหนือหญิงในความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส สามีจึงมีอำนาจเหนือภรรยาและบุตร ที่ต้องการทั้งการปกป้องคุ้มครองและการควบคุม การใช้ความรุนแรงของชายจึงเป็นเครื่องมือในการรักษาอำนาจที่เหนือกว่า ซึ่งสตรีส่วนใหญ่ก็ยอมรับสถานะภาพที่ด้อยกว่า ผู้ชายทั้งในครอบครัวและอาณาเขตต่าง ๆ ในสังคมจาริตประเพณีดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าสังคมโดยส่วนรวมยังยอมรับความไม่เท่าเทียมของหญิงและชาย ซึ่งนำไปสู่การที่สังคมยังไม่ตระหนักว่า ความรุนแรงต่อสตรีเป็นปัญหาสำคัญ แต่เป็นเพียงปัญหาภายในครอบครัวที่บุคคลภายนอกไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว

4.2 โครงสร้างทางสังคม

เนื่องจากสังคมในปัจจุบันยังคิดว่าความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัวที่บุคคลภายนอกไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว การเข้าไปยุ่งเกี่ยวอาจจะเป็นการยุยงให้ครอบครัวแตกแยก ดังนั้น จะเห็นว่าผู้ที่กระทำความรุนแรงมิได้รับการแทรกแซง หรือห้ามปรามอย่างจริงจังจากบุคคลอื่นที่อยู่ร่วมครัวเรือน เพื่อนบ้าน ประชาชนในชุมชนที่อยู่อาศัย

สาธารณชน ผู้ร่วมงานและผู้ร่วมอาชีพ นอกจากนั้นปัญหาทางเศรษฐกิจ สภาวะว่างงาน ความล้มเหลวในทางอาชีพ การงาน ก่อให้เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์ คับข้องใจ ท้อแท้ สิ้นหวัง นำไปสู่การกระทำความรุนแรงต่อคนในครอบครัว โดยเฉพาะคนที่ต้องอยู่ในภาวะพึ่งพาจนกระทั่งถึงขั้นกระทำการฆาตกรรม ทำร้ายคนในครอบครัว รวมทั้งการทำร้ายตนเองด้วย

4.3 โครงสร้างทางการเมือง การบริหาร และกฎหมาย

ยังมีปัจจัยหลายประการที่เป็นอุปสรรคในการแก้ปัญหการใช้ความรุนแรงต่อสตรี ทั้งในด้านตัวบทกฎหมาย และในด้านการบังคับใช้กฎหมาย เช่น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276 กำหนดว่า “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงอื่นซึ่งมีใช้ภริยาของตน โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันถึงสี่หมื่นบาท” ซึ่งหมายความว่า สามข่มขืนภริยาของตนจะไม่มีผิดตามมาตรานี้ แต่อาจจะมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายได้ ซึ่งในกระบวนการบังคับใช้กฎหมายและการ

พิจารณาดี ผู้รักษากฎหมายมักใช้วิธีการไต่เถลี่ย
ประนีประนอม แทนการดำเนินการตามกฎหมาย หรือ
ภริยาผู้ถูกระทำความรุนแรงก็มักเก็บเงียบไม่ขอความช่วยเหลือ
หรือดำเนินการตามกฎหมาย เนื่องจากกระบวนการ
สอบสวนและการพิจารณาทำให้ต้องอับอายและตกเป็นข่าว
หรือแม้กระทั่งถูกสังคมประณามว่าเป็นฝ่ายผิดเสียเอง

4.4 ปัญหาทางด้านสภาวะทางกายและทางจิต

ซึ่งได้แก่ ความเจ็บป่วยทางจิต เช่น ลักษณะนิสัย
เฉพาะตัวของผู้กระทำผิดที่เป็นคนอ่อนแอ มีความบกพร่อง
ในบทบาททางเพศ มีความผิดปกติทางจิต มีความกดดัน
ความคับข้องใจ หรือตกอยู่ในภาวะกดดันหรือตึงเครียดจาก
ปัญหาทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในช่วงสภาวะเศรษฐกิจที่
ตกต่ำและมีรายได้น้อย สภาพที่อยู่อาศัยไม่ดี แออัด และ
ความโดดเดี่ยวทางสังคม ทำให้เกิดความท้อแท้สิ้นหวัง
ในชีวิต มีภาวะตึงเครียด ซึ่งอาจเป็นแรงผลักดันให้เกิดความ
รุนแรงขึ้นได้ รวมถึงความไม่พร้อมที่จะมีครอบครัว ส่งผล
ให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวได้เช่นกัน

4.5 การกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอก

สภาพแวดล้อมในสังคมเต็มไปด้วยยาเสพติด สุรา สื่อเร้าความรุนแรงและส่งเสริมพฤติกรรมทางเพศที่ผิด เป็นสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่ง เช่น

4.1.1 การที่สามีดื่มสุราหรือเสพยาเสพติดจน มึนเมา ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ มักจะมีพฤติกรรมหุนหัน และทำร้ายทางเพศที่รุนแรงกับภรรยาเสมอ

4.1.2 สื่อที่ผลิตในรูปแบบต่าง ๆ มีความ สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ บุคคลอาจเรียนรู้การกระทำ ความรุนแรงจากสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ติดต่อกันนาน ๆ เข้าจน กลายเป็นค่านิยมหรือความชินชาที่รู้สึกว่าการกระทำนั้นเป็น เรื่องปกติธรรมดา ไม่เป็นความผิดแต่อย่างใด โดยสามารถ ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่งได้ เช่น ความรุนแรง จากสื่อสิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ ทีวี วิดีโอ เป็นต้น

5. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะแนวทางป้องกันแก้ไข และมาตรการช่วยเหลือ

5.1 พันธะผูกพันที่รัฐต้องดำเนินการ

รัฐมีข้อผูกพันที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ได้แก่

5.1.1 พันธะผูกพันในประเทศ

1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดไว้ในหมวด 3 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา 53 กำหนดว่า “เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม” ประกอบกับ มาตรา 80 กำหนดว่า “รัฐต้องเสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวในฐานะที่ครอบครัวเป็นหน่วยสำคัญสูงสุดของสังคม และรัฐต้องส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงชาย”

2) นโยบายและแผนขจัดความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่

16 พฤษภาคม 2543 กำหนดนโยบายปกป้อง ป้องกัน และ
แก้ไขปัญหาคาความรุนแรงต่อเด็กและสตรีไว้ดังนี้

- - รัฐต้องให้ความสำคัญและส่งเสริมการ
คุ้มครองป้องกันเด็กและสตรีจากคาความรุนแรงทุกรูปแบบ
อย่างต่อเนื่อง ทั้งในครอบครัวและสังคมโดยเน้นการพัฒนา
คน ครอบครัว และสังคม ให้มีสันติสุขและเสมอภาคระหว่าง
หญิงชาย รวมทั้งแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการคุ้มครอง
ในเรื่องดังกล่าว

- - รัฐต้องช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูก
กระทำรุนแรง รวมทั้งสนับสนุนหน่วยงานทั้งภาครัฐและ
เอกชนที่ดำเนินการเกี่ยวข้องทั้งในด้านการดูแลรักษา ฟื้นฟู
ร่างกายและจิตใจ การจัดที่พักพิงชั่วคราว การสนับสนุนด้าน
วิชาการ ด้านงบประมาณ รวมทั้งการดำเนินการทางกฎหมาย
หากหน่วยงานดังกล่าวเพิกเฉย ควรมีมาตรการดำเนินการ
ลงโทษ

- - รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้
สมาชิกทุกคนในสังคม โดยเฉพาะการมุ่งเน้นให้สตรีมี
บทบาทร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาความรุนแรง ทั้ง
ในระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ

- รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ บุคลากร และระบบข่าวสารข้อมูล เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการสร้างสรรค์ครอบครัวอบอุ่น มั่นคง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคความรุนแรง

- รัฐต้องส่งเสริมให้มีการบูรณาการด้านการประสานงาน แผนงานและงบประมาณให้สอดคล้องกันในการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

- รัฐต้องสนับสนุนการลดปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาคความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

- รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนเกิดความรู้ ความเข้าใจและจิตสำนึกในเรื่องสิทธิเด็ก สิทธิสตรี และสิทธิมนุษยชน และร่วมกันขจัดปัญหาคความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

นอกจากนั้น นโยบายและแผนขจัดความรุนแรงต่อเด็กและสตรีดังกล่าว ยังได้กำหนดแผนงานหลัก 6 แผนงานได้แก่ แผนงานป้องกันและส่งเสริม แผนงานด้านกฎหมาย แผนงานช่วยเหลือคุ้มครองและสวัสดิการ แผนงานด้านการศึกษาและวิจัย แผนงานพัฒนากลไก การประสาน

และบูรณาการ แผนงานการติดตาม ประเมินผลและระบบ
ฐานข้อมูล

5.1.2 พันธะผูกพันกับต่างประเทศ

1) ปฏิญญาว่าด้วย การจัดความรุนแรงต่อสตรีแห่งองค์การสหประชาชาติ เป็นข้อตกลงที่รัฐบาลได้ให้การรับรองไว้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของสตรี และมาตรการคุ้มครองป้องกันสตรีจากความรุนแรง ไว้ว่า

- สตรีมีสิทธิที่จะไม่ตกอยู่ในสภาพทุกข์ทรมาน หรือการกระทำที่โหดร้าย หรือการลงโทษ หรือการปฏิบัติที่เลวทราม ไร้มนุษยธรรม

- รัฐควรประณามความรุนแรงต่อสตรี และไม่ควรอ้างขนบธรรมเนียมประเพณี หรือศาสนาใด ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงพันธะหน้าที่ในการจัดความรุนแรง

- รัฐตกลงที่จะเข้าไปมีส่วนในการป้องกัน สืบสวน และลงโทษการกระทำความรุนแรงต่อสตรี ไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยบุคคลหรือโดยรัฐ ต้องพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศ เพื่อลงโทษและ ชดใช้ต่อความเลวร้ายที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงที่

ประสบความรุนแรง และประกันว่าสตรีจะไม่ตกเป็นเหยื่อซ้ำ
 ออกจากข้อบกพร่องของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
 รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีความเข้าใจต่อสิ่งที่สตรี
 ประสบอยู่

- สตรีที่ถูกกระทำความรุนแรงควรได้มี
 โอกาสเข้าถึงขบวนการยุติธรรม ความช่วยเหลือ การฟื้นฟู
 และการบริการต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถจัดหา
 ทรัพยากรได้

- ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อ
 ปรับปรุงแบบแผนความประพฤติทางสังคมและวัฒนธรรม
 ของหญิงและชาย และเพื่อขจัดอคติทางเพศในประเพณี
 ปฏิบัติและข้อปฏิบัติอื่น

- สนับสนุนการวิจัย การรวบรวมข้อมูล
 และการเรียบเรียงสถิติที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบต่าง ๆ ของความ
 รุนแรงต่อสตรี โดยเฉพาะความรุนแรงในครอบครัว และส่งเสริม
 การวิจัยถึงสาเหตุความรุนแรง ธรรมชาติของความ
 รุนแรง และผลกระทบของความรุนแรงต่อสตรี และความมี
 ประสิทธิภาพของมาตรการที่สามารถนำมาใช้เพื่อป้องกัน

และแก้ไขความรุนแรงต่อสตรี และควรเผยแพร่ผลงานวิจัย และสถิติต่าง ๆ ต่อสาธารณชน

2) ปฏิญญาปักกิ่งและแผนปฏิบัติการเพื่อ

ความก้าวหน้าของสตรี จากการประชุมระดับโลกว่าด้วยเรื่อง สตรี ครั้งที่ 4 ณ กรุงปักกิ่ง พ.ศ. 2538 ซึ่งรัฐบาลไทยได้ร่วม ให้การรับรองโดยมีเนื้อหาสาระที่สำคัญ ดังนี้

- จะประมาณการใช้ความรุนแรงต่อสตรี และละเว้นจากการอ้างชนบทรรมนิยมประเพณีหรือศาสนา ใด ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงหน้าที่ดังกล่าว

- ออกกฎหมายและหรือเสริมบทลงโทษ ทางอาญา ทางแพ่ง ทางแรงงาน และทางบริหารในกฎหมายที่มี อยู่ เพื่อใช้ลงโทษหรือชดเชยการกระทำผิดต่อเด็กและสตรี ที่ต้องพบกับความรุนแรงในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นใน บ้าน ในที่ทำงาน ชุมชน หรือสังคม

- ส่งเสริมนโยบายที่ชัดเจนในการนำ ประเด็นมติหญิงชายเข้าไว้ในนโยบายและโครงการ ทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงต่อสตรี

- นำมาตรการที่เหมาะสมโดยเฉพาะทาง ด้านการศึกษาไปปรับแบบแผนการปฏิบัติทางสังคมและ

วัฒนธรรมของหญิงชาย และนำไปจัดองค์การปฏิบัติตาม ประเพณีและการกระทำอื่น ๆ ที่มีรากฐานบนความคิดเรื่อง ความดีต่อกว่าหรือเหนือกว่าของเพศใดเพศหนึ่ง

- จัดสรรทรัพยากรที่พอเพียง และระดม ทรัพยากรในชุมชนเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในทุก ระดับอย่างเหมาะสม รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุ ผลลัพธ์ และกลไกป้องกันความรุนแรงต่อสตรีให้ แก่ผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบายเหล่านั้น

- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรุนแรงและ มาตรการที่ใช้ป้องกัน รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความ ช่วยเหลือที่มีให้กับสตรีและครอบครัวผู้ตกเป็นเหยื่อของ ความรุนแรง

- ยกระดับสำนึกของสื่อมวลชนเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบที่จะส่งเสริมภาพลักษณ์ ของสตรีและบุรุษที่ ต่างออกไปจากแบบแผนเดิม รวมทั้งขจัดรูปแบบการนำ เสนอของสื่อมวลชนที่นำไปสู่ความรุนแรง และสนับสนุนให้ ผู้ที่รับผิดชอบต่อเนื้อหาสาระของสื่อกำหนดแนวทางและ ระเบียบปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในการให้ข้อมูลและ การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับสาเหตุและผลของความ

รณรงค์ต่อสู้และช่วยกระตุ้นให้สาธารณชนได้ร่วมคิดหา
ทางป้องกันปัญหาในเรื่องนี้

5.2 ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหามลพิษในครอบครัว

5.2.1 แนวทางป้องกันแก้ไขด้านการเปลี่ยนแปลง
ทัศนคติ ความเชื่อและค่านิยม

- ผู้นำทางสังคมทุกระดับควรเป็นแบบอย่างที่ดีใน
การไม่สร้างไม่สนับสนุน ไม่ปกป้องผู้ใช้ความรุนแรงใน

ครอบครัวทุกรูปแบบ

- ภาครัฐและเอกชนร่วมรณรงค์สร้างจิตสำนึกใน
การต่อต้านการใช้ความรุนแรงในสังคม

- จัดหลักสูตร แนวทางการศึกษา และกิจกรรม
เกี่ยวกับสิทธิ การป้องกันตนเองจากความรุนแรง และการ
หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ให้เป็นส่วน

หนึ่งของการเรียนการสอนเกี่ยวกับทักษะชีวิต

- จัดหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับมิติหญิงชาย ความ
เสมอภาคเท่าเทียมระหว่างหญิงชายตามหลักสิทธิมนุษยชน
และรัฐธรรมนูญในระบบการศึกษาทุกระดับ

- จัดโครงการนำร่องโรงเรียนตัวอย่างที่ไม่ใช้ความรุนแรง โดยจัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักแก้ปัญหาด้วยตัวเองโดยไม่ใช้ความรุนแรง เน้นให้เด็กมีความสนุกสนานกับการเล่นที่ไม่เน้นการแข่งขัน และจัดกิจกรรมสำหรับพ่อแม่ที่มีปัญหาความรุนแรง โดยการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุ เรียนรู้และเข้าใจพฤติกรรมของเด็ก ฝึกการยับยั้งชั่งใจตนเองและสร้างทักษะการเป็นพ่อแม่ที่ดีและการสร้างครอบครัวที่สันติสุข

- ส่งเสริมให้สถาบันศาสนามีบทบาทในการให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในครอบครัว และเป็นที่พึ่งแก่ผู้ที่ประสบความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งส่งเสริมสังคมที่ปราศจากความรุนแรง

- ส่งเสริมให้สตรีเข้าสู่พื้นที่ของศาสนาโดยเฉพาะการบวชเป็นภิกษุณี ซึ่งจะสามารทำหน้าที่เป็นที่พึ่งพิงทางจิตใจ ที่ปรึกษาแนะนำ และผู้นำทางจิตวิญญาณ

5.2.2 แนวทางป้องกันแก้ไขในเชิงโครงสร้างสังคม

- เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มสนับสนุนต่าง ๆ ในสังคม เช่น ครอบครัว กลุ่มเพื่อน ชุมชนท้องถิ่น

ซึ่งกลุ่มเหล่านี้จะมีความผูกพันใกล้ชิด เข้าใจและให้ความ
สำคัญแก่สมาชิกแต่ละคน มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
มีการยกย่องและความนับถือ ช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกัน
และกัน มีความยืดหยุ่นและสามารถเผชิญอุปสรรค เป็นที่พึ่ง
ในระดับต้นได้ โดยการสร้างมาตรการยับยั้ง ชะลอ และลด
ระดับความรุนแรงในชีวิตคู่และความรุนแรงอื่น ๆ ที่เด็กและ
ผู้หญิงประสบอยู่ รวมทั้งส่งเสริมบทบาทชุมชนในการเฝ้า
ระวังปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว ชุมชน และ
สังคมนั้น ๆ

- สร้างเครือข่ายในการบริการทางสังคม เพื่อ
ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่สตรีที่ประสบปัญหา โดย
หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่
สาธารณสุข แพทย์ และองค์กรเอกชน ต้องมีการเตรียมพร้อม
ในการช่วยแนะนำและเผยแพร่บริการทางสังคม ให้ข้อมูล
เพื่อเป็นทางเลือกในการแก้ปัญหา

5.2.3 แนวทางป้องกันแก้ไขทางด้านสถานะแวดล้อม และสิ่งรบกวนจากภายนอก

- ควบคุมการนำเสนอข้อมูลข่าวสารความรุนแรงและอาชญากรรมต่าง ๆ ที่สื่อถึงความรุนแรง หรือ ชั่วร้ายให้เกิดความรุนแรง และการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นอุปสรรคต่ออนาคตของสตรีที่ถูกทำร้าย
- ส่งเสริมทักษะฝีมือแรงงานและแหล่งเงินทุนแก่สตรีที่มีศึกษาน้อย เพื่อเป็นทางเลือกให้สามารถพึ่งตนเองและมีอาชีพเลี้ยงตนเองได้
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มของสตรีในชุมชนต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ และแบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูบุตร เมื่อผู้ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงมีความจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ โดยจัดเป็นกลุ่มช่วยเหลือในลักษณะต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของกลุ่มในระดับปฐมภูมิ เช่น กลุ่มวิชาชีพ อาสาสมัคร กลุ่มพึ่งตนเอง กลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของคนที่มีปัญหาหรือประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกัน หรืออุดมการณ์ร่วมกัน มาให้ความช่วยเหลือ

ซึ่งกันและกันในการเผชิญภาวะวิกฤติด้วยบรรยากาศที่เอื้อ
อาหารต่อกัน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือเสียแต่เพียงเล็กน้อย

- - ส่งเสริม สนับสนุนการทำงานของสื่อใน
สาขาต่าง ๆ รวมทั้งสื่ออินเทอร์เน็ตและสถาบันทางวิชาชีพ
สื่อสารมวลชน เพื่อให้มีบทบาทในการชี้นำทางความคิดใน
การยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ส่งเสริมให้สื่อได้ทำงาน
ในการสร้างสรรค์สังคม คุณภาพชีวิตที่ดี และสังคมที่
ปราศจากความรุนแรง รวมทั้งมีมาตรการกำกับตรวจสอบ
การทำงานของสื่อที่ส่งผลกระทบไปในทางชั่วร้ายให้เกิดความ
รุนแรง

5.2.4 แนวทางแก้ไขทางด้านสุขภาพกายและจิต

- - สร้างระบบการให้คำปรึกษาทักษะชีวิตก่อน
มีชีวิตคู่ และเผยแพร่คู่มือการครองคู่ที่เป็นสุข
- - ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐ
ท้องถิ่นและเอกชนจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาแก่บุคคลใน
ครอบครัว เน้นการทำงานเชิงป้องกัน เฝ้าระวังก่อนเกิดปัญหา
- - พัฒนาศักยภาพด้านการแพทย์ ระบบ
สุขภาพกายและสุขภาพจิตให้แก่บุคลากรทางการแพทย์และ
สาธารณสุข เพื่อให้มีความเข้าใจต่อปัญหาความรุนแรง

ระหว่างสามีหรือผู้รัก และความรุนแรงในครอบครัว และควรจัดให้มีศูนย์ช่วยเหลือสตรีและเด็กที่ประสบปัญหาความรุนแรงแบบครบวงจรทั่วประเทศ โดยมีโรงพยาบาลเป็นศูนย์กลาง

5.2.5 แนวทางแก้ไขทางด้านการกระบวนกรบังคับใช้กฎหมาย การบริหารและการเมือง

- อบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ให้มีทักษะในการจัดการคดีความรุนแรงต่อเด็กและสตรี
- จัดตั้งหรือมอบหมายภารกิจให้ทุกจังหวัดได้มีหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการให้บริการแก่เด็กและสตรีที่ประสบปัญหาความรุนแรง โดยเป็นหน่วยงานเฉพาะที่ให้ความช่วยเหลือครบวงจร คือ ให้คำปรึกษา ให้ที่พักพิง และฟื้นฟูสภาพทางกายและจิตใจ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นควบคู่ไปด้วย
- สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร และสถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ดำเนินงานบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบความรุนแรงในครอบครัว

โดยการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงาน
เหล่านั้น

- ผลักดันให้มีสิทธิหญิงชายและการยุติความ
รุนแรงต่อสตรีและเด็กเป็นประเด็นหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงในการ
สร้างสังคมแห่งเทคโนโลยีและการสื่อสาร

5.2.6 แนวทางการใช้มาตรการทางกฎหมาย

แก้ไข ปรับปรุง รวมทั้งจัดทำกฎหมายเฉพาะ
ที่เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว ได้แก่

1) การแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา
276 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่
ภริยาตนโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย
โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้
หญิงเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท
.....” ซึ่งขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ได้พิจารณาขยายร่างเป็นมาตรา 276 ทวิขึ้นเพิ่มเติมเป็น “ถ้าการ
กระทำตามมาตรา 276 วรรคแรก เป็นการกระทำแก่หญิงซึ่ง
เป็นภริยาของผู้กระทำ และกระทำในขณะที่ตนเป็น

โรคติดต่อทางเพศอย่างร้ายแรงอันอาจเป็นภัยแก่อีกฝ่ายหนึ่ง หรือได้กระทำในขณะที่แยกกันอยู่โดยความสมัครใจของทั้งสองฝ่ายด้วยสาเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันได้โดยปกติสุข หรือแยกกันอยู่ตามคำสั่งของศาล ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ต่อประเด็นนี้องค์กรผู้หญิงมีความเห็นว่า มาตราดังกล่าวละเมิดสิทธิมนุษยชนของสตรีในการมีส่วนร่วมในการควบคุม และตัดสินใจในเรื่องเพศ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการบรรลุถึงความสมบูรณ์ของสุขภาพทางกาย ทางเพศและทางจิตใจ ขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่เน้นความเสมอภาคในการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย (มาตรา 30) ให้สิทธิ เสรีภาพของบุคคลในชีวิตและร่างกาย (มาตรา 31) และให้ความคุ้มครองแก่เด็กและบุคคลในครอบครัวจากการทารุณกรรมในรูปแบบต่าง ๆ (มาตรา 53) จึงรณรงค์เพื่อขอให้แก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276 เพื่อให้ครอบคลุมถึงการข่มขืนภรรยาด้วย

2) การแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หมวด 6 การสิ้นสุดแห่งการสมรส มาตรา 1516 (1) ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “สามีอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหญิงอื่นฉันภรรยาหรือภรรยามีผู้อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้” โดยพิจารณาว่าการนอกใจคู่สมรสเป็นรูปแบบหนึ่งของความรุนแรงทางด้านจิตใจ และด้วยเหตุที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดเหตุหย่าที่เป็นมาตรฐานซ้อนของสามีและภรรยา ดังนั้นจึงควรพิจารณาแก้ไขกฎหมายดังกล่าวให้ใช้เหตุหย่าที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

3) การกำหนดกฎหมายพิเศษเฉพาะ ได้แก่ การบัญญัติกฎหมายว่าด้วยความรุนแรงในครอบครัวขึ้นโดยเฉพาะ เนื่องจากเห็นว่าปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่มีความละเอียดซับซ้อนเกี่ยวพันกับบุคคลใกล้ชิด จึงมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการทำร้ายร่างกายระหว่างบุคคลโดยทั่วไป การใช้มาตรการทางอาญาดำเนินการตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้ จึงค่อนข้างจะรุนแรงและขาดความยืดหยุ่น เนื่องจากมุ่งประสงค์ที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดมากกว่าจะเป็นการพยายามแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ดังนั้นกฎหมายว่าด้วยความรุนแรงในครอบครัวควรมุ่งประสงค์ให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสกลับตัวและ

ยับยั้งการกระทำผิดซ้ำ ๆ รวมทั้งสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวไว้

4) การชะลอการฟ้อง เป็นมาตรการแก้ไขเยียวยาผู้กระทำผิดก่อนการพิจารณาคดีในชั้นอัยการ โดยการให้ผู้กระทำผิดเข้าร่วมในโครงการบำบัดเยียวยา หรือโครงการให้คำปรึกษา หรือโครงการแทรกแซงอย่างอื่น และถ้าผู้กระทำผิดปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วน พนักงานอัยการก็จะระงับการฟ้องร้องคดีอาญาโดยเด็ดขาด ดังนั้นหากอัยการเห็นว่าจะเป็นประโยชน์กว่าถ้าไม่มีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอย่างเป็นทางการก็อาจจะใช้ทางเลือกอย่างอื่น เบี่ยงเบนผู้กระทำผิดให้ออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยอาจให้ความช่วยเหลือในหลายรูปแบบ เช่น ทางกายภาพ ทางจิตใจ ทางสังคม แก่ผู้กระทำความผิด เพื่อเข้าถึงรากฐานที่เป็นปัญหาของการเกิดความคิด

มาตรการชะลอการฟ้อง เปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดมีโอกาสกลับตัวเป็นคนดี ภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ วิธีการเช่นนี้ผู้กระทำผิดจะไม่เสียประวัติและชื่อเสียง อีกทั้งจะช่วยรักษาความสัมพันธ์ในครอบครัวให้กลับคืนมาสู่ภาวะปกติได้

ควรมีการชะลอการฟ้องหญิงซึ่งตกเป็นผู้ต้องหาฆ่าคนตาย หากหญิงนั้นเป็นภรรยาหรืออยู่กับชายผู้เป็นสามีและมีประวัติประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัว หรือการฆ่านั้นเกิดขึ้นขณะทะเลาะวิวาทอันเนื่องจากปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

5) การคุมประพฤติ เป็นมาตรการแก้ไขเยียวยาผู้กระทำความผิดภายหลังการพิจารณาคดีในชั้นศาล ด้วยวิธีการคุมประพฤติ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดที่ต้องการกลับตัวไม่หวนกลับไปกระทำความผิดอีก เป็นวิธีการที่ศาลเลือกใช้กับบุคคลที่คาดว่าจะปรับปรุงแก้ไขตนเองได้ โดยจะให้อยู่ในความควบคุมและสอดส่องของเจ้าหน้าที่ หากผู้ถูกคุมประพฤติสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและแก้ไขตนเองได้ การคุมประพฤติก็จะสิ้นสุดลง

6) วิธีการเพื่อความปลอดภัย เป็นวิธีการที่มุ่งคุ้มครองสังคม เพื่อป้องกันผู้ที่มีสภาพเป็นอันตรายต่อสังคม กลับเข้ามากระทำความผิดซ้ำอีก จึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับคดีประเภทความรุนแรงในครอบครัว เช่น วิธีการกักกันเป็นการช่วยตัดสินใจให้ผู้กระทำความผิดเกิดจิตสำนึกและช่วยขัดเกลากิจใจให้กลับตัวเป็นคนดี การห้ามเข้า

เขตที่กำหนดเป็นมาตรการคุ้มครองและป้องกันการรบกวน
หรือก่อความยุ่งยากวุ่นวายกับตัวภริยาที่เป็นผู้เสียหายและ
บุคคลใกล้ชิดในครอบครัว

7) ศาลครอบครัว หากให้ศาลเยาวชนและ
ครอบครัวมีอำนาจในการพิจารณาคดีประเภทความรุนแรงใน
ครอบครัว น่าจะมีความเหมาะสมและยืดหยุ่น ทั้งยังเปิด
โอกาสให้ศาลใช้ผู้เชี่ยวชาญมาทำหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยได้
อย่างเต็มที่และเหมาะสมยิ่งขึ้น

๑ ๑ ๑ ๑ ๑

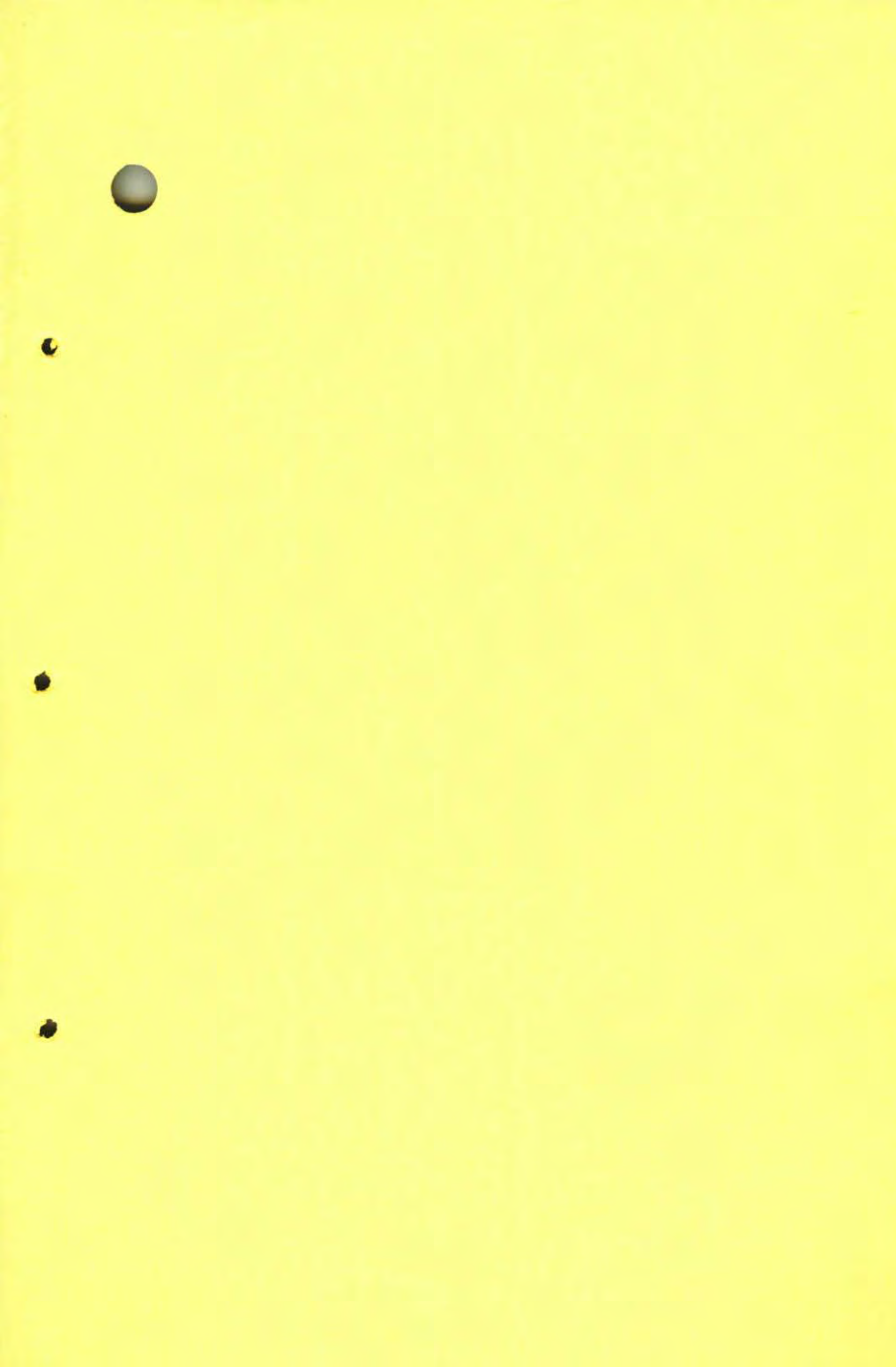
บรรณานุกรม

- เมทินี พงษ์เวช. 2545. ขายหญิงรวมใจด้านภัยความรุนแรง. บริษัท เอดิสัน เพรส โปรดักส์ จำกัด. กรุงเทพฯ
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. 2541. รายงานการสัมมนาเรื่อง การยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี. บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). กรุงเทพฯ
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. 2543. การต่อสู้กับความรุนแรงที่กระทำต่อสตรีในประเทศไทย. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. กรุงเทพฯ
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. 2543. นโยบายและแผนขจัดความรุนแรงต่อเด็กและสตรี. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. กรุงเทพฯ

- กฤตยา อาชวนิจกุล และคณะ 2544 ความรุนแรงต่อผู้หญิงในชีวิตคู่ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
- สถาบันกฎหมายอาญา 2543 กระบวนการยุติธรรมกับความรุนแรงที่เกิดแก่ผู้หญิง จินตสาส์นการพิมพ์

Office for the Prevention of Domestic Violence, State of New York, 1998

World Health Organization. Geneva. Elimination of Violence Against Women: In Search of Solutions. World Health Organization, 1997.

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านผู้ใดจะชี้แจงกรรมาธิการครับ ท่านนิรัตน์ อยู่ภักดี
อีกนะครับชุดเดียวกัน เชิญครับ

นายนิรัตน์ อยู่ภักดี (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ
กระผม นิรัตน์ อยู่ภักดี สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดชัยภูมิ ขอกราบเรียนท่านประธานฯ ว่า
คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม ได้รับการกิจในการติดตาม
วิกฤตเศรษฐกิจจากที่ประชุมของวุฒิสภานะครับในปี ๒๕๔๔ และได้ทำการศึกษาโดยแยก
ประเด็นหัวข้อการศึกษาออกเป็น ดังนี้

๑. ศึกษาสภาพเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๔ และมาตรการแก้ไข

๒. ประเมินผลของการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ
ในปี ๒๕๔๕

๓. แนวโน้มเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๖

๔. วิเคราะห์ความยั่งยืนและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย

๕. ข้อเสนอแนะของคณะทำงาน

ผมขอใช้เวลาสภาไม่เกิน ๑๐ นาทีชี้แจงรายละเอียดสั้น ๆ สรุปให้กับวุฒิสภา
แล้วก็ประชาชนได้ทราบในการทำงานคณะอนุกรรมาธิการความเป็นมาครับ

ประเด็นที่ ๑ ความเป็นมาของเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๔ ปัญหาความเป็นมา
ประเทศไทยมีจีดีพี (GDP) ที่เจริญเติบโตต่อเนื่องกันมาเฉลี่ย ๘ เปอร์เซ็นต์ เป็นเวลาติดต่อกัน
อย่างน้อย ๘ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ - ๒๕๓๘ และมาประสบปัญหาในปี ๒๕๔๐ ปัญหาเกี่ยวกับ
วิกฤติที่ทำให้รัฐบาลและประชาชนได้รับผลกระทบและความเดือดร้อนนะครับ ในปี ๒๕๔๔
จีดีพีของประเทศไทยได้หดตัวเหลือเพียงแค่ ๑.๕ เปอร์เซ็นต์ จากเดิมตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ มา
เฉลี่ยอยู่ประมาณ ๔ เปอร์เซ็นต์ โดยเฉพาะในปี ๒๕๔๓ อยู่ที่ ๔.๖ เปอร์เซ็นต์ สาเหตุก็เป็น
เนื่องจากการจำกัดสินเชื่อของสถาบันการเงินและการชะลอตัวของเศรษฐกิจ และปัญหา
ภายนอกประเทศก็คือ การชะลอตัวของเศรษฐกิจในต่างประเทศ รวมทั้งการก่อการร้ายใน
ประเทศสหรัฐอเมริกาในปลายปี ๒๕๔๔ นะครับ ภาวะตรงนี้ทำให้เป็นที่เห็นกันว่าเศรษฐกิจ
ของประเทศนั้นอาจจะต้องกลับไปวิกฤติเหมือนเดิมนะครับ ขณะเดียวกันคณะอนุกรรมาธิการ

ได้ศึกษาว่า การแก้ไขปัญหารัฐบาลในปีนั้นมีประเด็นใดบ้างที่มาช่วยในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ โดยได้ศึกษาในหลายประเด็นนะครับ รวมทั้งหมด ๘ ประเด็น ผมขอนำเรียนชี้แจงเพียง ๖ ประเด็น

ประเด็นแรกนะครับ มาตรการทางการคลัง รัฐบาลได้ใช้มาตรการหลายด้านทางการคลัง โดยเฉพาะการคงไว้ซึ่งภาษีธุรกิจเฉพาะหรือแวต (VAT) ที่ ๗ เพอร์เซ็นต์ต่อเนื่องนะครับ และการจัดงบประมาณเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจนะครับ ๕๘,๐๐๐ ล้าน ประเด็นทางการเงิน กระทรวงการคลังก็ยังคงใช้นโยบายอัตราดอกเบี้ยต่ำ และดูแลเสถียรภาพทางการเงิน ประเด็นทางการตลาดทุนหรือตลาดหุ้นนะครับ กระทรวงการคลัง และคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ก็มีการปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อตลาด และบริษัทใหม่ที่จะเข้ามาจดทะเบียนเพื่อกระตุ้นให้มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ กระตุ้นให้นำเงินส่วนที่เกินนี้เป็นเงินฝากไปลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ มาตรการทางด้านอสังหาริมทรัพย์มีหลายมาตรการที่ออกมาช่วยในปี ๒๕๔๔ โดยเฉพาะการลดค่าธรรมเนียมในการทำนิติกรรมซื้อขาย โอน ของอาคารชุดและที่ดิน มาตรการทางด้านเกษตรกรรมก็มีมาตรการหลักก็คือการพักชำระหนี้ มาตรการทางด้านการส่งออกก็มีการส่งเสริมการส่งออก แก้ไขกฎระเบียบและความล่าช้าในการส่งออก ผมขอกราบเรียนว่า จากวิกฤติปี ๒๕๔๔ รัฐบาลก็ได้ทำการแก้ไขปัญหา และก็ได้เห็นผลพอสมควร แต่ก็ยังน่าเป็นห่วงเพราะจีดีพีตกมาเพียง ๑.๘ เพอร์เซ็นต์

ประเด็นที่ ๒ สภาวะเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๕ โดยภาพรวมเศรษฐกิจเริ่มดีขึ้น จีดีพีในปี ๒๕๔๕ มาอยู่ที่ ๕.๒ เมื่อเปรียบกับ ๑.๙ ในปี ๒๕๔๔ สาเหตุมาจากภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการขยายตัวดีขึ้น อุปสงค์ภายในประเทศดีขึ้น ความต้องการใช้จ่ายผู้บริโภคดีขึ้น เนื่องจากการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยเฉพาะในระดับรากหญ้าของรัฐบาล การส่งออกดีขึ้น การลงทุนเพิ่มขึ้น หนี้สาธารณะอยู่ในเกณฑ์ไม่เกิน ๖๐ เปอร์เซ็นต์ของจีดีพี เป็นเกณฑ์ที่ทั่วโลกทำได้ อัตราเงินเฟ้ออยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย ๑ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งคณะทำงานได้ เป็นห่วงว่าเศรษฐกิจจะกลับมาเป็นเงินฝืด แต่เนื่องจากการกระตุ้นเศรษฐกิจในการใช้จ่ายใน ระดับรากหญ้า จึงทำให้ความเป็นห่วงในเรื่องของเงินฝืดหายไปนะครับ คุณบุญชีเดินสะพัด อยู่ในเกณฑ์เป็นบวกตลอดมานะครับ ในปี ๒๕๔๕ อยู่ในเกณฑ์ ๗.๖ พันล้านบาท การค้าต่างประเทศการขยายตัวดีขึ้น มาตรการของรัฐในการกำหนดนโยบายส่วนใหญ่จะ เป็นมาตรการที่ต่อเนื่องมาจากปี ๒๕๔๔ และมาเห็นผลในปี ๒๕๔๕ ทำให้แนวโน้มการ พ้นตัวในปี ๒๕๔๕ นั้นดีขึ้น ขณะเดียวกันคณะกรรมการได้คาดการณ์ว่าในปี ๒๕๔๖ เศรษฐกิจจะเป็นอย่างไรนะครับ โดยคณะกรรมการคาดการณ์ว่าปี ๒๕๔๖ จะมีผลดังนี้ ราคาสินค้าเกษตรคาดว่าจะดีขึ้น โดยเฉพาะข้าว ยางพารา และปาล์มน้ำมัน การใช้จ่ายเงิน ลงทุนภาคเอกชนจะเพิ่มขึ้นโดยแรงหนุนของรัฐบาล โดยการกระตุ้นค่าใช้จ่ายของภาค ประชาชน โดยผ่านทางหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ การจ้างงานดีขึ้นเนื่องจากการผลิตที่หยุดการผลิตไปในช่วงเกิดวิกฤติ เริ่มกลับมาการ ผลิตใหม่ ขณะเดียวกันมีการขยายกำลังผลิต แม้จะมีปริมาณที่น้อย การส่งออก เนื่องจากรัฐ ได้ปรับประเด็นเปลี่ยนให้ความสำคัญจากตลาดสหรัฐอเมริกา ซึ่งเรามีอยู่ประมาณ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ มาเป็นตลาดเอเชีย โดยเฉพาะจีน ญี่ปุ่น และอินเดีย ทำให้การส่งออก ในปี ๒๕๔๖ คาดว่าจะดีขึ้น ลดความสำคัญของสหรัฐอเมริกากลาง การท่องเที่ยวจาก การคาดการณ์ปี ๒๕๔๕ งานรายได้จากบริการส่วนหนึ่งก็คือการท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่อยู่ใน ส่วนสูงประมาณ ๑ แสนล้านบาท ปี ๒๕๔๖ คณะอนุกรรมการคาดว่าจะดีขึ้น ถ้าต่างชาติ คลายความกังวลในเรื่องของการก่อการร้ายและการเกิดโรคระบาด ประเทศไทยจะเป็น ประเทศที่ได้รับผลดีจากการท่องเที่ยว การคลัง สภาวะเงินด้ารัฐบาลสามารถควบคุมการ เจริญเติบโตอยู่ในเกณฑ์ ๖ เปอร์เซ็นต์ภายในปี ๒๕๔๖ และ ๗ เปอร์เซ็นต์ในปี ๒๕๔๗

๘ เปอร์เซนต์ในปี ๒๕๔๘ คาดว่าการใช้จ่ายงบประมาณจะสมดุลในปี ๒๕๔๙ ซึ่งเรื่องนี้ คณะอนุกรรมการคาดว่าจะเป็ผลดีถ้ารัฐบาลสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ เพราะจะทำให้ภาระในการหนี้สาธารณะลดลงในปี ๒๕๕๑ หนี้สาธารณะเป็นผลเนื่องจากการดำเนินการทางด้านการคลัง ที่ผ่านมานี้ภาระหนี้สาธารณะของประเทศอยู่ที่ ๒.๕ ล้านล้าน เพิ่มขึ้น

๖ แสนล้านบาทในปี ๒๕๓๕ แต่เนื่องจากรัฐบาลถ้าสามารถคงการเจริญเติบโตของจีดีพีได้ เมื่อรัฐบาลสามารถจัดรายจ่ายสมดุลเงินส่วนที่เกินก็สามารถเอามาชำระหนี้การคลังได้ คณะอนุกรรมการจึงไม่เป็นห่วงในเรื่องหนี้สาธารณะ เรื่องอัตราดอกเบี้ย เนื่องจากสภาวะอัตราดอกเบี้ยในประเทศจะเกี่ยวเนื่องกับ ๒ เรื่อง กราบเรียนท่านประธานฯ ก็คืออัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ คณะอนุกรรมการคาดว่าในปี ๒๕๔๖ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ต่างประเทศจะไม่เพิ่มสูงขึ้น เพราะฉะนั้นแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยในประเทศจะอยู่เท่าเดิมไม่มีการสูงขึ้น

ประเด็นที่สำคัญก็คือประเด็นที่ ๕ อัตราแลกเปลี่ยนมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงน้อยมาก เหตุผล ๓ ประเด็นที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยน คือดุลบัญชีเดินสะพัด เงินทุนสำรอง และอัตราดอกเบี้ย ใน ๓ ส่วนที่ได้กล่าวมาแล้วอยู่ในเกณฑ์ที่ควบคุมได้ คณะอนุกรรมการคาดว่าอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทจะไม่มีการผันผวนมากนัก จะอยู่ที่ประมาณ ๔๒ บาทต่อ ๑ เหรียญสหรัฐ

ประเด็นสุดท้ายครับท่านประธานฯ อนุกรรมการได้ตั้งข้อคิดเห็น ดังนี้ครับ ประเด็นที่ ๑ เห็นด้วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจรากหญ้า แต่ก็เห็นห่วงในเรื่องที่รัฐบาลสนับสนุนการใช้จ่ายในระดับรากหญ้า โดยเฉพาะการใช้บัตรเครดิต แม้จะมียอดหนี้ไม่ถึง ๑ เปอร์เซ็นต์ของยอดหนี้สินเชื่อรวม แต่ก็กลัวจะเป็นปัญหาทางด้านสังคมทำให้ประชาชนชินต่อการเป็นหนี้

ประเด็นที่ ๒ การที่รัฐบาลสนับสนุนให้สถาบันการเงินของรัฐไม่ว่าจะเป็น ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารการเกษตรและสหกรณ์หรือ ธ.ก.ส. ให้สินเชื่อกับเกษตรกรและประชาชนเป็นจำนวนมาก คณะอนุกรรมการเป็นห่วงว่าในอนาคตข้างหน้าสินเชื่อเหล่านี้有可能会เป็นสินเชื่อเสียและจะเป็นภาระต้องงบประมาณในอนาคต

ประเด็นที่ ๓ การที่รัฐใช้นโยบายบริโภครายในเป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจนั้น คณะอนุกรรมการเห็นด้วย แต่เป็นห่วงว่าการใช้ระบบกระตุ้นเศรษฐกิจ การบริโภครายในควบคู่กับการส่งออกนั้น แม้ผลที่เกิดขึ้นในอดีต ๒ ปี ในปี ๒๕๔๔ และปี ๒๕๔๕ จะเห็นผลดี แต่คณะกรรมการก็เป็นห่วงว่าอยากจะให้รัฐบาลให้ความสำคัญทางการส่งออกควบคู่ไปด้วย ไม่ต้องการเห็นนำไปลดความสำคัญของการส่งออก

ประเด็นที่ ๔ กราบเรียนท่านประธานฯ ปัญหาเอ็นพีแอล (NPL) เป็นปัญหาหนึ่งซึ่งถ่วงความเจริญของประเทศ เป็นปัญหาของสถาบันการเงิน แม้ในอดีตที่ผ่านมา ในปี ๒๕๔๔ และปี ๒๕๔๕ ภาคสถาบันการเงินจะพยายามลดเอ็นพีแอล แต่ก็เป็น การลดที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ปัจจุบันเอ็นพีแอลของประเทศยังอยู่ในเกณฑ์ ๑ แสนล้านบาท แม้สถาบันการเงินจะสามารถดำเนินงานได้ แต่ถ้าสามารถลดให้เหลือน้อยก็จะเป็นผลดีต่อประเทศ คณะกรรมการก็เป็นห่วงเรื่องเอ็นพีแอล

ประเด็นสุดท้ายก็คือการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม โดยเฉพาะเอสเอ็มอี (SME) จากแนวคิดของรัฐบาลที่จะส่งเสริมเอสเอ็มอี คณะกรรมการเห็นว่านอกจากจะส่งเสริมแล้วควรที่จะให้มีการวิจัยและการพัฒนาควบคู่กันไปด้วย เพื่อที่จะให้เอสเอ็มอีเป็นอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนเพื่อเสริมในการส่งออก คณะกรรมการจึงเรียนวุฒิสภาเพื่อนำส่งรัฐบาล ขอกราบเรียนท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านสมพร เชิญครับ

นายสมพร คำชื่น (แพร่) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ
ผม สมพร คำชื่น สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดแพร่ ตามที่ฟังรายงานของคณะกรรมการที่ได้ไปศึกษามาก็เห็นว่าดีนะครับ กระผมอยากจะเรียนถามว่า ข้อ ๑ ในเรื่องของบัญชีเดินสะพัดนี้นะครับ ในปีต่อไปได้ข่าวว่าจะมีการติดลบนะครับ เหตุผลเป็นเพราะอะไรอยากจะให้กรรมการซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้อยู่แล้วได้กรุณาชี้แจงสักเล็กน้อยนะครับ

เรื่องที่ ๒ ก็คือ ผมเห็นว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศก็ได้สะดุดหยุดยั้งลงแล้วนะครับ รัฐบาลก็แก้ไขปัญหาได้ฟื้นคืนมา เศรษฐกิจก็ดีขึ้นมามีอัตราการเจริญเติบโตมาก อาจจะถึง ๘ เปอร์เซ็นต์ด้วยซ้ำไป แต่ข่าวคราวที่ผมได้สดับตรับฟังมานี้นะครับ ในรากหญ้าก็มี แต่อาจจะมียีนี่มีสินของเกษตรกรหรือประชาชนที่ยากจนพอสมควรในระดับส่วนบนของประเทศถ้าเปรียบเสมือนเป็นพีระมิด ส่วนบนสุดก็รู้สึกว่าจะมีเรื่องของเศรษฐกิจดี มีหุ้น มีอะไร คนรวยหุ้นกันมาก แต่ว่าในส่วนกลางครับ ส่วนกลางซึ่งประชากรส่วนกลางของประเทศในระดับกลางนี้ก็มิได้ว่าจะไปจดทะเบียนคนจนนะครับ เพราะว่าเศรษฐกิจนี้มีแต่คนขาย คนซื้อไม่ค่อยมี การค้าการขายนี้พูดถึงภาษาชาวบ้านนะครับ ที่ผมได้รับทราบมาและสัมผัสมาไม่ว่าจะจังหวัดใดนะครับ-----

โดยเฉพาะจังหวัดเล็ก ๆ ในภาคเหนือก็มีปัญหา คนชั้นกลางก็อย่างที่ผมเรียนแล้วว่า อาจจะต้องไปจดทะเบียนคนจนเพิ่มมากขึ้น มีแค่คนขายของ คนซื้อไม่ค่อยมี เศรษฐกิจ คนระดับกลางไม่ทราบว่าจะหายไปได้อย่างไร แต่อาจจะไปดีที่เศรษฐกิจระดับรากหญ้า ที่รัฐบาลได้ใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินลงไปถึงระดับรากหญ้าที่เป็นเรื่องของเอื้ออาทรต่าง ๆ แล้วส่วนบนที่มีการส่งออกก็มีการเจริญเติบโตได้มากในด้านเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นผมอยากจะกราบเรียนถามท่านประธานฯ ผ่านไปยังคณะกรรมการซึ่งมีความรู้ความชำนาญ เชี่ยวชาญในการที่จะไปศึกษาหาความรู้มาได้รายงานให้ผมทราบย่อ ๆ ว่าทำไมชนชั้นกลาง ทำไมถึงยากจนลงไปนะครับ มีกำลังทางเศรษฐกิจด้อยลงไป

เรื่องที่ ๓ ก็อยากจะถามว่าประเทศของเรานี้เมื่อได้ฟื้นคืนกลับมาเป็นประเทศ ที่มีเศรษฐกิจเติบโตอย่างต่อเนื่องแล้วมีแนวโน้มในปีต่อไปที่กรรมการได้ไปศึกษามา ๒ - ๓ ปีมานี้ ปีต่อไปจะมีเศรษฐกิจเป็นแบบฟองสบู่อีกหรือไม่ อย่างไร การจัดเก็บภาษี ก็ได้ทราบว่ามีการจัดเก็บภาษีได้มากกว่าเดิม หรือปีที่แล้วตั้ง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ อยากทราบว่าหากเศรษฐกิจเป็นอย่างนี้ต่อไป เมื่อเจริญเติบโตมาถึงขีดสุดอาจจะถึง ๘ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งท่านก็ได้รายงานมาว่าประเทศไทยเราเคยเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมา ๘ เปอร์เซ็นต์ต่อเนื่องกันมาหลายปี แต่ว่า ๘ เปอร์เซ็นต์นี้เป็นจุดสูงสุดแล้ว ถ้าปี ๒๕๔๗ เป็น ๘ เปอร์เซ็นต์ เศรษฐกิจที่จะเป็นฟองสบู่จะกลับมาหรือไม่ อย่างไร ขอกราบเรียนถาม ท่านประธานฯ ผ่านไปยังท่านกรรมการครับ ขอขอบคุณครับท่านประธานฯ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน วุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านอุบล เอื้อศรี มีคำถามเช่นเดียวกันเชิญครับ

นายอุบล เอื้อศรี (นครราชสีมา) : ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ท่านสมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติครับ ผม อุบล เอื้อศรี จากรายงานของท่านกรรมการ ทางด้านเศรษฐกิจนี้ผมมีข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตอย่างนี้ ท่านประธานฯ ครับ ผมไปต่างประเทศ ผมยกตัวอย่างประเทศอังกฤษ ที่นั่นไอศกรีมถ้วยหนึ่งเขาคิด ๓ เหรียญ เท่านั้นเอง แต่ของเราในประเทศไทยไอศกรีมคล้าย ๆ กันเขาคิด ๕ บาท ผมมาเทียบ ไม่ใช่ เอาเงินไทยไปเทียบประเทศอังกฤษ เอาสภาพว่ารายได้ของคนอังกฤษเขาก็มีร้อยเหรียญ มี ๑ บาทเหมือนกับเรา ถ้าไอศกรีม ๓ บาทถือว่าถูก ส่วนของเรา ๕ บาทแพงนะครับ

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

มยรี ๓๐/๒

ผมไม่มีความรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์ แต่ผมเทียบของของผมอย่างนี้ ผมไปดูในร้านขายเสื้อผ้า ที่ตลาดแบบห้างบ้านเราแบบนี้ เซ็นทรัล โลตัส ของเขาเสื้อผ้าดี ๆ ๕๐ ปอนด์ ๑๒๐ ปอนด์ แต่มาดูของเราครับ ถ้าหากว่าเราไปเซ็นทรัล ไปเดอะมอลล์เสื้อผ้าตั้ง ๓๐๐ บาท ๔๐๐ บาท ๗๐๐ บาท ๑,๐๐๐ บาทครับท่านประธานฯ ไปกินข้าวที่โน้น ๓ คน ๆ ละประมาณ ๓ เหรียญเท่านั้นเอง คิดเทียบแบบคนที่มียรายได้อยู่อย่างโน้นไม่แพงครับท่านประธานฯ แต่มาดูบ้านเราแพงมาก ไม่ว่าเสื้อผ้าหน้าหม่อม ไม่ว่าอาหารการกินแพงหมดครับเดี๋ยวนี้ ชาวบ้านอยู่ไม่ได้ ผมถามคนอังกฤษเขาบอกว่ารายได้ของคนอังกฤษเทียบกับราคาสินค้า เขาอยู่ได้อย่างสบายเลย คนมียรายได้ ๖๐๐ - ๗๐๐ ปอนด์เขาอยู่ได้อย่างสบายเลยครับ ทำไม บ้านเราจะลดได้ไหมครับ ผมถือว่าค่าครองชีพสูงมาก ข้าราชการเงินเดือน ๖,๐๐๐ บาท ๗,๐๐๐ บาทอยู่ไม่ได้ นะครับ ต้องเป็นหนี้ครับ เราจะแก้อย่างไรครับบ้านเมืองของเรา ไปไม่ไหวแล้ว นี่จะขึ้นเงินเดือนแล้วท่านประธานฯ ผมอ่านหนังสือพิมพ์เมื่อเช้านี้ว่า ข้าราชการขึ้น ๓ เปอร์เซ็นต์ อะไรต่ออะไรยิ่งจะสูงขึ้นไปกว่านั้น อยากจะถามว่า ข้อเสนอแนะของกรรมการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องราคาสินค้าที่อุปโภคบริโภคสูงขึ้น หรือไม่นะครับ เวลานี้ไข่ก็ ๓ - ๔ บาทแล้วท่านประธานฯ มีไหมครับข้อสังเกตจะฝาก รัฐบาล ผมก็อยากจะขอทราบด้วยครับ

- ๓๑/๑

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

พินิดา ๓๑/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ไม่มีท่านผู้อื่นแล้วนะครับ เชิญกรรมการตอบครับ

นายนิรัตน์ อยู่ภักดี (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม นิรัตน์ อยู่ภักดี ในฐานะคณะกรรมการการเศรษฐกิจฯ ศึกษาเรื่องนี้ครับ สิ่งที่ท่านผู้มีเกียรติทั้ง ๒ ท่านถามมานะครับ ผู้ที่จะให้คำตอบได้ดีที่สุดก็คงจะเป็นรัฐบาล ซึ่งทำหน้าที่บริหารนะครับ ผมคงจะตอบในฐานะที่เราเป็นสมาชิกวุฒิสภาและได้ศึกษาเรื่องนี้ ผมขอตอบคำถามดังนี้ครับ

เรื่องแรก ท่านสมพรถามว่าบัญชีเดินสะพัดในปี ๒๕๔๗ นี้ลดลงจริงหรือไม่ สาเหตุมาจากอะไรนะครับ จากที่คณะกรรมการเราได้ติดตามเงินบัญชีเดินสะพัด ซึ่งปกติเราจะเกินดุลอยู่ประมาณเดือนละ ๖๐๐ ล้านเหรียญนะครับ ๒ เดือนที่ผ่านมาก็มีแนวโน้มจะลดลง สาเหตุผมคาดว่ามาจาก ๓ เรื่องด้วยกันนะครับ เรื่องแรก เนื่องจากเรามีปัญหาทางด้านใช้วัตถุดิบทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวลดลง เรื่องที่ ๒ ราคาน้ำมันซึ่งประเทศเราส่งเข้ามาเป็นจำนวนมาก ราคาน้ำมันได้มีการปรับตัวสูงขึ้นทำให้ต้องจ่ายเงินเป็นเงินตราต่างประเทศจ่ายเงินออกไปมากขึ้น และเรื่องที่ ๓ ปีนี้มีการขยายตัวทางด้านภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจึงมีการนำเข้าสินค้าเพื่อนำมาผลิตในช่วงแรกเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะมีผลดีในโอกาสต่อไป และประเด็นหนึ่งซึ่งอาจจะมีผลด้วย เนื่องจากเมื่อมีฐานะเศรษฐกิจดีขึ้นคนที่มีเงินเริ่มที่จะกล้าใช้เงิน แล้วมีการเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศมากขึ้นก็ทำให้เงินรายได้ลดลงนะครับ นี่คือการคาดการณ์

เรื่องที่ ๒ กราบเรียนท่านประธานฯ ถามว่าการกระตุ้นเศรษฐกิจที่ผ่านมาเป็นผลในระดับรากหญ้าและระดับบนนะครับ ส่วนระดับกลางนั้นได้ผลกระทบทางเศรษฐกิจเราก็ได้คำนึงถึงจุดนี้ ก็เข้าใจว่าเมื่อเกิดเศรษฐกิจใหม่ ๆ เปรียบไปแล้วจุดหนึ่งที่คิดว่ารัฐบาลทุกรัฐบาลจะต้องนำไว้มาก่อนก็คือการแก้ปัญหาระบบสถาบันการเงินนะครับ เมื่อปัญหานั้นได้แก้แล้วสามารถระงับความสูญเสียและสามารถเดินไปได้แล้ว สิ่งต่อมาที่รัฐบาลจะต้องคำนึงถึงก็คงจะเป็นปัญหาในระดับรากหญ้า ขณะเดียวกันระดับรากหญ้านั้นก็ได้แก้ไขไปแล้ว และต่อมาผมคิดว่าปัญหาในระดับกลางนั้น เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีอยู่ส่วนน้อยกว่าระดับรากหญ้า แต่ว่าระดับนี้ในโอกาสที่เราได้ศึกษาปรากฏว่า การว่างงานของประเทศในปี ๒๕๔๕

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

พินิจา ๓๑/๒

และปี ๒๕๔๖ นี้ลดลงนะครับ สิ่งเหล่านี้คงจะบรรเทาความเป็นห่วงของท่านสมาชิกวุฒิสภา
สมพร คำขึ้น ไปได้ในระดับหนึ่งและคงจะเห็นผลในปี ๒๕๔๗ และปี ๒๕๔๘ นะครับ

ตอบประเด็นที่ ๓ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๗ และปี ๒๕๔๘ นั้น
ผมขอกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า จากมาตรการของรัฐบาลที่เราติดตาม นอกจากสิ่งที่เราเห็นด้วย
เราก็มีข้อเป็นห่วงและมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขอยู่หลายข้อที่กรรมการการเศรษฐกิจฯ
ได้ทำงานร่วมกับกรรมการการคลังฯ และก็ขอเรียนท่านสมพรและเพื่อนสมาชิกฯ และถึง
ประชาชนด้วยว่า ในปี ๒๕๔๗ และปี ๒๕๔๘ นั้นถ้าไม่มีเหตุการณ์อะไรที่เป็นผลกระทบ
จากต่างประเทศ แนวโน้มของสถานะเศรษฐกิจของประเทศนั้น อย่างน้อยที่สุดก็ดีพื่ออยู่ในเกณฑ์
ประมาณ ๗ เปอร์เซนต์ยังรักษาได้อยู่ครับ ในปี ๒๕๔๘ อาจจะไปถึง ๘ เปอร์เซนต์นะครับ
และแนวคิดที่รัฐบาลจะจัดงบประมาณในปี ๒๕๔๑ นั้น ตัวกระผมเองได้เชิญหน่วยงานบริหาร
หนี้สาธารณะ กระทรวงการคลังมาเรียนชี้แจงนะครับ และก็ยอมรับว่าสบายใจในจุดหนึ่งว่า
ความเป็นไปได้ที่จะจัดงบประมาณสมดุลก่อนปี ๒๕๔๑ อาจจะเห็นในปี ๒๕๔๘ อาจจะ
เป็นไปได้ครับ โดยเฉพาะได้พิจารณางบประมาณกลางปี ๑๔๐,๐๐๐ ล้านบาท แสดงว่า
ถ้ารัฐบาลไม่จัดงบประมาณเพิ่มกลางปีในปี ๒๕๔๖ งบประมาณปี ๒๕๔๖ ที่รัฐบาล
จัดงบประมาณขาดดุลไว้ก็สามารถทำให้เป็นงบประมาณเกินดุลได้นะครับ อันนี้ขอกราบเรียน
นะครับ

ประเด็นที่ ๒ ท่านอุบล เอื้อศรี ที่ได้ตั้งความเป็นห่วงในเรื่องของค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น ผมขอกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ทางคณะกรรมการเรา เราได้ไปพิจารณาถึงอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งผมได้กราบเรียนไปว่า ในปี ๒๕๔๕ อัตราเงินเฟ้อของประเทศอยู่ที่ ๑ เปอร์เซนต์ และในปี ๒๕๔๖ เราคาดหมายว่าน่าจะอยู่ที่ ๑.๖ เปอร์เซนต์ เมื่อเทียบกับอัตราเงินเฟ้ออยู่ในเกณฑ์ ๑ เปอร์เซนต์ หรือ ๑.๖ เป็นอัตราเงินเฟ้อที่โดยทั่ว ๆ ไปปรับได้ ขณะเดียวกันที่เศรษฐกิจขยายตัวและอัตราเงินเฟ้อมีอัตราเพิ่มขึ้นในเกณฑ์ที่ต่ำ เรามองก็รับได้ เพียงแต่ว่าถ้าไปมองดูในรายละเอียดอย่างที่ท่านถามมาก็เป็นส่วนที่ถูกว่า ทำไมราคาสินค้าบางตัวแพง บางตัวถูก เนื่องจากว่าในราคาสินค้าของประเทศไทยเป็นประเทศที่แปลกครับท่านประธานฯ ไอศกรีมแท่งเดียวขาย ๓ บาทก็ได้ ๕ บาทก็มี ไปบางที่มีราคาถึง ๓๐ บาท เสื้อผ้าก็เช่นกัน เสื้อผ้าที่ใช้ใส่มีราคาตั้งแต่ร้อยบาทไปจนถึงในห้าง ๑,๒๐๐ บาท อย่างที่ท่านทราบ และไปจนถึงตัวละ ๒๐,๐๐๐ กว่าบาทก็มี เพราะฉะนั้นประเทศไทยเป็นประเทศเดียวในโลกที่บริโภคของถูกที่สุดแล้วก็แพงที่สุดอยู่ในประเทศเดียวกัน ก็ขอกราบเรียนนะครับ แต่โดยภาพรวมแล้วอัตราเงินเฟ้อ เนื่องจากผมไม่ได้มีข้อมูลมาก แต่คาดว่าปี ๒๕๔๗ นี้ไม่น่าที่จะเกิน ๒ เปอร์เซนต์ เพราะดูอัตราเงินเฟ้อกับอัตราดอกเบี้ยโดยหลักแล้ว ๒ สิ่งนี้จะผูกกรวมกัน ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยประจำ ๑ ปีอยู่ที่ ๑ เปอร์เซนต์จะเกี่ยวเนื่องกับอัตราเงินเฟ้อคืออยู่ที่ ๑ เปอร์เซนต์ ก็ขอกราบเรียนท่านสมพร และท่านอุบล และเพื่อนสมาชิกฯ ว่าสิ่งที่ท่านเป็นห่วงคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์ และอุตสาหกรรมจะนำปัญหานี้ไปศึกษารายละเอียดแล้วนำคำตอบมาตอบกับท่านและเพื่อนสมาชิกวุฒิสภา และเพื่อให้ประชาชนได้สบายใจอีกครั้งหนึ่ง ขอกราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ครับ ยังไม่พอหรือครับท่านสมพร เชิญครับ

นายสมพร คำชื่น (แพร่) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ ผม สมพร คำชื่น ก็พอใจคำตอบที่เพื่อนสมาชิกฯ ที่เป็นกรรมการได้ชี้แจงก็พอใจ แต่ว่าผมอยากจะขอฝากเป็นข้อสังเกตเพื่อรายงานของกรรมการจะได้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอให้พิจารณาด้วยว่าคนชั้นกลางก็เป็นคนที่เสียภาษีนะครับ ไม่ใช่ว่ารัฐบาลจะเอาใจแต่คนชั้นล่างหรือคนระดับรากหญ้า คนรากหญ้ามี่โครงการเอื้ออาทรอะไรมากมาย แต่คนชั้นกลางตอนนี้

ดอกเบี้ยเงินกู้ก็ถูก เงินฝากก็ถูก แต่คนชั้นกลางก็เงินลำบากนะครับ แต่ว่าคนรากหญ้า โครงการอะไรต่าง ๆ ธ.ก.ส. เกษตรอะไรต่าง ๆ ง่ายๆ แต่คนชั้นกลางลำบากมาตั้งแต่วิกฤติเศรษฐกิจแล้ว ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ มาแล้ว เพราะฉะนั้นก็เป็นเวลา ๕ - ๖ ปีแล้ว ก็อยากจะฝากคณะกรรมการว่าในรายงานของท่านอยากจะให้เป็นข้อเสนอแนะตั้งเป็นข้อสังเกตไปยังรัฐบาลว่าชนชั้นกลางก็เป็นคนที่เสียภาษี และเป็นคนที่มีคุณภาพการกับประเทศนี้มานานพอสมควรเท่าเทียมกัน ก็อยากจะให้ดูแลให้ภาวะเศรษฐกิจของชนชั้นกลางได้มีโอกาสได้รับการเหลียวแลหรือฟื้นฟูวิกฤติเศรษฐกิจให้เท่าเทียมกับชนชั้นสูงคือ ขอดพระมิดและฐานพระมิดคือชนชั้นรากหญ้า จะสังเกตเห็นว่าชนชั้นกลางก็ตั้งแต่ข้าราชการเป็นต้นมีมากมาย ไม่ใช่มีน้อย ๆ ลูกจ้างประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างพวกผมเป็นต้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ สมาชิกวุฒิสภา และข้าราชการทุกฝ่ายทุกส่วนก็ขอให้กรรมการนี้ได้ตั้งเป็นข้อสังเกตไปด้วยว่า ขอให้รัฐบาลแม้ว่าจะมีนโยบายในการที่จะแก้ไขฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตและได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เร็วในเอเชียก็จะเป็น ๘ เปอร์เซนต์แล้ว แต่ว่าชนชั้นกลางของประเทศก็ต้องได้รับการดูแลให้เท่าเทียมกับทุก ๆ ส่วนด้วย ขอขอบคุณท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เป็นอันว่าที่ประชุมได้รับทราบรายงานการพิจารณาศึกษาและติดตามการแก้ไขฟื้นฟูวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์ และอุตสาหกรรมของวุฒิสภาเรียบร้อยแล้ว และโดยที่คณะกรรมการได้ขอความเห็นชอบในการส่งรายงานฉบับนี้ไปยังคณะรัฐมนตรีด้วย ไม่มีท่านผู้ใดติดใจทักท้วงในประเด็นนี้ครับ ถือว่าเห็นชอบนะครับ ก็คงจะผ่านเรื่องนี้ไปได้

เรามีรายงานอีก ๒ ฉบับ ซึ่งคิดว่าน่าจะเป็นรายงานที่น่าสนใจคือรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่องความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว ของคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ และรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาท และการใช้ความรุนแรงของนักเรียน นักศึกษา ของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

๗๓

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

นนทพร ๓๒/๓

แต่โดยเหตุที่เราใช้เวลาประชุมมาตั้งแต่เช้าจนกระทั่งบัดนี้หลายชั่วโมงแล้ว น่าจะมีการพักการประชุม จึงขอพักการประชุม แล้วไปประชุมต่อในเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ขอบขอบคุณครับ

พักการประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

ภาวนา ๓๓/๑

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๓.๐๕ นาฬิกา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : ผมประชุมภาคบ่ายก่อนนะครับ

๔.๑๑ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความรุนแรงต่อสตรีใน
ครอบครัว ของคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : อาจารย์วัลลภกรับ เชิญ

นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภาในฐานะ
ประธานคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ ของวุฒิสภา สืบเนื่องจาก
คณะกรรมการได้ทำการศึกษาเรื่องความรุนแรงต่อบุคคลในครอบครัว ซึ่งจำแนกแยกแยะ
ออกเป็น ๓ กลุ่มเป้าหมาย ก็คือความรุนแรงต่อเด็กในครอบครัว ความรุนแรงต่อสตรีใน
ครอบครัว และก็ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในครอบครัว ที่นี้กรรมการเองก็ได้นำเสนอเรื่อง
ความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัวเข้าสู่ที่ประชุมใหญ่วุฒิสภา ซึ่งได้มีจดหมายนำส่งเรื่อง
เข้าสู่วุฒิสภาแห่งนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เหตุการณ์ก็ล่วงมาเกือบ ๑ ปี ที่นี้ผม
ขออนุญาตท่านประธานฯ ที่จะลำดับความเป็นมาสักเล็กน้อยนะคะ คือสาเหตุที่
กรรมการสนใจศึกษาเรื่องความรุนแรงต่อบุคคลในครอบครัวแล้วก็จำแนกแยกย่อยมา
นำเสนอเรื่องสตรีในครอบครัวเป็นการเฉพาะในคราวนี้นั้น เหตุก็เพราะเราได้พินิจ
พิจารณาสภาพสังคมไทยอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด แล้วก็พบว่าขณะนี้กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ใน
ครอบครัวได้ประสบปัญหาถูกทำร้าย ถูกทารุณ ถูกกักขัง ถูกทุบตีมากมาย โดยกลุ่มเป้าหมาย
เหล่านั้นไม่ว่าจะเป็นเด็ก สตรี ผู้สูงอายุหรือแม้กระทั่งผู้พิการ ล้วนแต่ตกอยู่ในสภาพที่น่า
ทุกขเวทนา กรรมการก็เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่จำเป็นจะต้องศึกษาขึ้น ประจวบกับ
รัฐธรรมนูญในมาตรา ๕๓ ก็ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า “เด็ก เยาวชน และบุคคลใน
ครอบครัวมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่
เป็นธรรม” สถานการณ์ความเป็นจริงที่ผมได้กล่าวอ้างเมื่อสักครู่ กับบทบัญญัติใน
มาตรา ๕๓ ของรัฐธรรมนูญก็สอดคล้องต้องกัน กรรมการก็เลยทำการศึกษาเรื่องความ
รุนแรงในครอบครัวต่อ ๓ กลุ่มเป้าหมายไปพร้อม ๆ กัน ที่นี้กล่าวเฉพาะในเรื่องความรุนแรง
ต่อสตรีในครอบครัว ผลการศึกษาของเราคณะกรรมการได้จำแนกแยกแยะสาระทั้งหมด
ออกเป็น ๕ ส่วนใหญ่ ๆ ด้วยกัน ผมจะขออนุญาตท่านประธานฯ นำเสนอไปที่ละส่วนใช้
เวลาไม่มากนักครับ

ส่วนที่ ๑ เมื่อเราจะพูดถึงความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว เราก็ไปค้นคว้าดูว่า นิยามคำว่า ความรุนแรง นี้ ไม่ว่าจะเป็นองค์การสหประชาชาติก็ดี กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ในสังคมไทยก็ดี หรือแม้กระทั่งองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสตรีก็ดี เขาได้ค้นพบ ได้ค้นหา และได้สรุปแนวคิดของคำนิยามคำว่า ความรุนแรง นี้เป็นเช่นไร เมื่อเราประมวลได้ มาทั้งหมดแล้วเราก็เลือกเอานิยามที่คิดว่าน่าจะเป็นคำนิยามที่สังคมทั่วไปยอมรับได้ ซึ่งคำนิยามคำว่า ความรุนแรง นั้นก็ได้ปรากฏอยู่หลายความหมาย เพียงแต่ว่าในที่นี้จะขอ อนุญาตยกมาเป็นเพียงความหมายเดียวเท่านั้น นิยามคำว่า ความรุนแรง นั้นก็หมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งทางกาย วาจา จิตใจและทางเพศ โดยการบังคับ ชูเจี๊ยะ ทำร้าย ทบตี คุกคาม จำกัด กีดกันเสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและในการ ดำเนินชีวิตส่วนตัวซึ่งเป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกาย และจิตใจแก่ผู้ถูกรกระทำ อันนี้ก็เป็นคำนิยามที่สากลเขายอมรับและสังคมไทยก็ยอมรับว่า เป็นคำนิยามที่ครอบคลุมเรื่องความรุนแรงที่มนุษย์กระทำต่อมนุษย์ได้เป็นอย่างดี ฉะนั้น เมื่อกรมการ ได้ศึกษาค้นคว้านิยามคำนี้เรียบร้อย กรมการ ก็ก้าวล่วงไปสู่ว่า ถ้าอย่างนั้นถ้าเอาคำนิยามแบบนี้ ความหมายเช่นนี้มาจับกับสถานการณ์ด้วยความเป็นจริง ในสังคมไทย เราค้นพบอะไรบ้าง เราก็ไปค้นพบว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวไทย และในสังคมไทยนั้น ความจริงได้จำแนกความรุนแรงออกหลายลักษณะ แต่ในที่นี้ผมจะ ขอย่นย่อว่ามีการกระทำความรุนแรงเป็น ๓ ลักษณะใหญ่ ๆ

ความรุนแรงลักษณะที่ ๑ ก็เป็นความรุนแรงที่มนุษย์กระทำต่อมนุษย์ ในทางร่างกาย ถ้าเราจินตนาการง่าย ๆ ก็เป็นการทุบตี เตะ ต่อย หยิก ข่วน อย่างนี้เป็นต้น แต่สิ่งที่ปรากฏการณ์เกิดขึ้นในสังคมไทย เราค้นคว้าพบได้จากงานวิจัยหลายต่อ หลายฉบับ เขาได้ยืนยันให้เห็นว่าการกระทำความรุนแรงที่มนุษย์กับมนุษย์กระทำการ ในเชิงของร่างกายนั้น ได้มีงานวิจัยค้นพบเมื่อปี ๒๕๔๔ โดยท่านอาจารย์กฤตยา อาชวนิจกุล ได้บอกว่าขณะนี้มีการกระทำความรุนแรงจากบุคคลในครอบครัวที่กระทำความรุนแรงทางร่างกายประมาณร้อยละ ๒๘ หมายความว่าใน ๑๐๐ คู่ มี ๒๘ คู่ที่ทำร้าย ความรุนแรงต่อกัน และส่วนใหญ่ผู้ชายเป็นผู้ทำร้ายร่างกายต่อผู้หญิง -----

ร้อยละ ๒๕ เป็นการกระทำความรุนแรงในทางเพศ นั้นหมายความว่าใน ๑๐๐ คู่ ๒๕ คู่ ทำร้ายทางเพศนะครับ สิ่งที่น่าตระหนกกว่านั้นก็คือว่า พบว่าปัจจุบันนี้มีร้อยละ ๑๒ ที่ถูกกระทำในปัจจุบัน และก็ถูกกระทำด้วยความรุนแรงคือถูกเตะ ต่อย ช้อม บีบคอ หรือใช้อาวุธทำร้าย ร้อยละ ๓ ถูกกระทำมาโดยตลอด และร้อยละ ๒ กำลังถูกกระทำ อยู่ในปัจจุบัน เพราะฉะนั้นการถูกทำร้ายร่างกายที่สามีทำร้ายต่อภรรยานั้นก็ เป็นปรากฏการณ์ที่เด่นชัดขึ้นทุกวัน ผมไม่ได้พูดถึงกรณีสามีใช้ไม้กอล์ฟตีภรรยาจนตายนะครับ ประเด็นที่ ๒ เป็นการกระทำทำร้ายร่างกายในทางจิตใจ นิยามง่าย ๆ ก็มาจากการใช้คำพูดที่เยาะเย้ย ถากถาง รวมแม้กระทั่งการพูดจากับไล่ภรรยาออกจากบ้าน หรือประณามด้วยคำพูดต่าง ๆ นี่ก็เป็นการทำร้ายทางจิตใจ

อีกประเด็นหนึ่ง ก็เป็นการทำร้ายในทางเพศ ซึ่งเข้าใจว่าประเด็นนี้อาจจะเป็น ประเด็นที่ถกเถียงกันในเวทีของวุฒิสภาต่อไป ก็คือเราพบว่าการบังคับขืนใจภรรยา ในภาวะที่ไม่พร้อม บางส่วนก็บังคับให้ภรรยาออกไปค้าประเวณีเพื่อมาหาเลี้ยงตัวเอง อย่างนี้เป็นต้น นี่ก็เป็นความรุนแรงที่ปรากฏขึ้นจากการศึกษาของกรมการ เมื่อเรา พบถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นทางกาย ทางใจและทางเพศแล้วเราก็ศึกษาต่อไปอีกว่า ถ้าบุคคล ที่ถูกทำร้ายทางร่างกาย ทางจิตใจและทางเพศแล้วเขาจะได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง นะครับ ผลกระทบที่คณะกรรมการ ได้ศึกษาค้นพบก็ปรากฏอยู่ในตั้งแต่หน้า ๑๑ เป็นต้นไป ก็พบว่าถ้าเป็นทางร่างกายก็คงชัดเจน บางรายสาหัสถึงต้องเข้ารักษาตัวใน โรงพยาบาล บางรายอัมพาต บางรายถึงแก่ชีวิตนะครับ อันนี้ก็เป็นประเด็นที่มีผลกระทบ ทางกาย รวมทั้งทางสุขภาพก็อบางรายก็ติดเชื้อในระบบสืบพันธุ์ ติดเอชไอวี (Aids) บางคน ต้องพิการตลอดชีวิต เพราะถูกทำร้ายในทางร่างกายที่รุนแรง ส่วนผลกระทบในทางจิตใจ นะครับ อันนี้ก็มิงานวิจัยที่น่าสนใจครับ เขาพบว่าสตรีที่เป็นภรรยาแล้วถูกสามีทำร้าย ร่างกายอย่างรุนแรงก็จะตกอยู่ในภาวะของการเป็นคนที่มีความวิตกกังวลสูง ตกอยู่ในภาวะ ซึมเศร้า แล้วเมื่อไรที่มีอาการป่วยเจ็บทางกายโอกาสที่จะหายเร็วเหมือนบุคคลปกติ นั้น เป็นไปได้ค่อนข้างเชื่องช้านะครับ

ที่สำคัญกว่านั้นก็คือว่าภาวะสุขภาพจิตของคนที่ถูกสามีทำร้ายนั้นจะทำให้เป็นคนที่มีขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้สึกที่ตัวเองไม่ปลอดภัย ไม่มีคุณค่าและจะต้องเก็บตัวพยายามที่จะหลบไม่พบปะผู้คน

ผลกระทบอีกประการหนึ่งทำนุปรธานฯ ที่เคารพ ซึ่งเป็นผลกระทบในเชิงสังคม โดยเฉพาะบุคคลที่เป็นลูกหลาน งานวิจัยก็ค้นพบเช่นเดียวกันครับว่า ในขณะที่พ่อทำร้ายแม่ แล้วในขณะนั้นมีลูก ๆ อยู่ในครอบครัวด้วย เขาจะพบว่าภาวะทางจิตของลูกจะได้รับผลกระทบทางจิตอย่างรุนแรงก็คือมีความกระเทือนใจ มีความเสียใจและที่สำคัญก็คือว่า จะซึมซับรับรู้การใช้ความรุนแรงนั้นติดตัวไป ซึ่งก็มีงานวิจัยรองรับว่าลูกหลานที่อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่ทำร้ายกัน เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็มักจะไปทำร้ายภรรยาหรือทำร้ายสามีต่อไปด้วย นี่ก็คือผลกระทบจากการศึกษาค้นคว้าของคณะกรรมการเมื่อเราดูไปเช่นนี้แล้วนะครับ ผมจะขอเข้ามาสู่ประเด็นสุดท้ายซึ่งเป็นประเด็นการศึกษา ค้นพบของกรรมการก็คือว่า เมื่อเราได้คำนึงได้สภาพความรุนแรง ได้พบผลกระทบแล้ว เราก็จะไปดูว่าเรามีข้อเสนอแนะอะไรที่จะพอเป็นประเด็นที่ให้รัฐบาลนำไปแก้ไขหรือพิจารณาปรับปรุงได้

ประเด็นที่ ๑ ที่คณะกรรมการได้เสนอก็คือว่า เราเห็นว่าขณะนี้สังคมที่เป็นครอบครัว หรือถ้าใช้คำชาวบ้านคือเป็นคู่ผัวตัวเมีย นั้นขณะนี้มักจะอยู่กันโดยไม่มี ความเข้าใจหรือไม่มีความพร้อม เรายังสนใจที่จะนำเสนอต่อรัฐว่าหลักสูตรการเรียน การสอนในขั้นตอนของกระบวนการศึกษานั้นจำเป็นจะต้องเน้นให้มนุษย์ได้เรียนรู้ การเป็นเพื่อนกันที่ดี ให้เรียนรู้ในเรื่องความเสมอภาค ความเท่าเทียมระหว่างหญิงชาย และที่สำคัญคือต้องเรียนรู้ชีวิตการครองเรือนที่เป็นปกติและให้เกิดริชชิ่งกันและกัน ซึ่งอันนี้ก็สามารถจะหล่อหลอมในหลักสูตรการศึกษาได้ -----

ประการที่ ๒ ก็คือว่า เราเสนอแนะว่าควรจะมีเครือข่ายร่วมกันช่วยกันดูแลในชุมชน เพราะในชุมชนจะรู้จักกันเสมอว่าใครอยู่กับใคร ใครทำร้ายใคร ถ้าเครือข่ายความร่วมมือช่วยเหลือกันนั้นกว้างขวางเพียงใดก็จะสามารถที่จะยับยั้ง ห้ามปราม หรือดึงบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์นั้นออกจากสถานการณ์เลวร้ายได้ทันที่ นี่ก็เป็นประการที่ ๒

ประการที่ ๓ เราพบว่า ขณะนี้สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ในสังคมไทย โดยเฉพาะสื่อที่สะท้อนภาพลักษณ์ของความรุนแรงหรือสะท้อนให้เห็นถึงการใช้ความรุนแรงเข้าแก้ไขปัญหานั้นมีเต็มไปหมด ข้อเสนอของเราจึงเสนอต่อรัฐว่าควรจะต้องลดสภาพสื่อที่เน้นความรุนแรงนั้นให้ลดน้อยถอยลง เพราะมีเช่นนั้นจะทำให้เยาวชนได้ซึมซับเอาสื่อเหล่านี้เข้าไป แล้วก็กลายเป็นพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรงต่อบุคคลอื่นต่อไปในอนาคต แม้กระทั่งคนที่อยู่ในครอบครัวเดียวกัน

ประการที่ ๔ เราพบว่าสังคมไทย บุคคลที่อยู่กันเป็นครอบครัวเมื่อประสบปัญหาวิกฤติขึ้นก็หาทางออกด้วยการปรึกษาหารือผู้คนภายนอก ดังนั้นข้อเสนอของเราก็คือเราเสนอให้รัฐจะต้องมีศูนย์ให้คำปรึกษาชีวิตการครองเรือนอย่างทั่วถึงแล้วก็เข้าถึงได้ง่าย

ประการที่ ๕ ซึ่งเป็นประเด็นในเชิงกฎหมายนะครับ ขณะนี้เรามีกฎหมายหนึ่งที่เป็นที่ถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์มากในกระบวนการทำงานเรื่องเกี่ยวกับสตรี ก็คือ มาตรา ๒๘๖ ของกฎหมายอาญา ความในมาตรานี้บัญญัติเอาไว้ว่า “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภรรยาของตน โดยขู่เจ็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้ายโดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท” ความในข้อนี้ก็หมายความว่า ผู้ใดข่มขืนหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภรณยานั้นก็หมายความว่าถ้าข่มขืนภรณยานี้ข่มขืนได้ ความเป็นเช่นนั้น กลุ่มองค์กรผู้หญิงต่าง ๆ จึงเห็นว่าน่าจะไม่ว่าเหมาะไม่ควรกระมัง เพราะผู้หญิงจำนวนมากในบางครั้งก็อยู่ในสภาพการณ์ซึ่งไม่พร้อมจะมีเพศสัมพันธ์กับสามี ยกตัวอย่างเช่น ในวงการแพทย์อาจจะมีข้อถกเถียงว่า ในขณะที่สตรีมีประจำเดือนนั้น สามีอยากจะนอนด้วย สตรีไม่มีความพร้อมแล้วก็มานอนกับเขา เขาก็ไม่มีความสุข หรือในบางภาวะที่เขาไม่มีอารมณ์ในทางเพศ แต่ผู้ชายมีแล้วก็มานอนกับเขาแล้วเขาไม่ยอมจนกระทั่งเกิดการคับคั่งขึ้น เขาก็เห็นว่าประเด็นนี้น่าจะเป็นประเด็น

ที่มีการยกเลิกกฎหมายมาตรานี้โดยเปลี่ยนเป็นถ้อยคำอื่นนะครับ ที่นี้ผมเองในฐานะประธาน
คณะกรรมการก็ฟังข้อถกเถียงกันในวงการอภิปรายเรื่องนี้มาเยอะมาก ผมเองก็เห็น
เห็นขวางในฐานะที่คนทำงานในเชิงนี้ก็พยายามจะดูว่ามีลู่วางใดที่พอจะเป็นข้อเสนอกลาง ๆ
ที่ให้รัฐนำไปพิจารณาได้ ก็ไปค้นพบว่า ขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการ
ยกร่างมาตรานี้ขึ้น แต่ไม่ได้ยกเลิกมาตราเดิมนะครับท่านประธานฯ คือมาตรา ๒๗๖ ที่ผมอ่าน
ไปเมื่อสักครู่นี้ยังคงไว้ เพียงแต่พอเพิ่มมาตราใหม่ก็คือมาตรา ๒๗๖ ทวิขึ้น เพิ่มอย่างนี้ครับ
หมายความว่าเมื่อมาตรา ๒๗๖ คงเอาไว้แล้วก็เพิ่มใหม่เป็น ๒๗๖ ทวิ ความเป็นอย่างนี้ครับ
ถ้าการกระทำตามมาตรา ๒๗๖ วรรคแรก ก็คือไปนอนกับหญิงอื่นซึ่งไม่ใช่ภรรยา หมายถึง
ไม่ได้นอนกับภรรยาตัวเองนั่นเอง เป็นการกระทำแก่หญิงซึ่งเป็นภรรยาของผู้กระทำและ
กระทำในขณะที่ตนเป็น โรคติดต่อทางเพศอย่างร้ายแรงอันอาจเป็นภัยแก่อีกฝ่ายหนึ่งหรือได้
กระทำในขณะที่แยกกันอยู่โดยสมัครใจทั้งสองฝ่ายด้วยสาเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันโดยปกติสุข
หรือแยกกันอยู่ตามคำสั่งของศาล ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และ
ปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท ความที่เพิ่มนี้เป็นการเพิ่มความหมายว่า ถ้าหากว่า
เจ้าตัวซึ่งสามีเป็น โรคร้ายคือเป็น โรคเอดส์ไปบังคับขึ้นใจภรรยา อันนี้มีความผิดแล้ว หรือ
แยกกันแล้วโดยสมัครใจทั้งสองฝ่าย ตัวเองก็ยังตามไปนอนกับเขาทั้ง ๆ ที่เขาไม่ยอม อย่างนี้ก็
ถือว่ามีความผิด หรือกรณีเมื่อศาลสั่งว่าให้แยกกันอยู่แล้ว เจ้าตัวยังตามไปคุกคามไปนอนกับ
เขากอีกโดยเขาไม่ยอมก็ให้มีโทษ เขาเพิ่มความตรงนี้เข้าไป ผมเห็นว่าการเพิ่มความที่กฤษฎีกา
ได้ยกร่างเป็นมาตรา ๒๗๖ ทวินี้ น่าจะเป็นทางกลาง ๆ แล้วก็ได้ข้อถกเถียงน้อย จึงได้นำเสนอ
มาปรากฏในรายงานฉบับนี้ครับ ทั้งหมดทั้งหลายทั้งปวงนี้จึงเรียนเสนอมายังท่านประธานฯ
เพื่อทราบ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านจะให้ส่งไปยังคณะรัฐมนตรีด้วยใช่ไหม ท่านสุนทรเชิญครับ

นายสุนทร จินดาอินทร์ (กำแพงเพชร) : กราบเรียนท่านประธานฯ

ที่เคารพ ผม สุนทร จินดาอินทร์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกำแพงเพชร ผมขออนุญาตเรียนถามท่านประธานฯ ผ่านไปยังคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ ของวุฒิสภา ซึ่งมีท่านวัลลภเป็นประธาน ที่ท่านพยายามจะหาทางแก้ไขความรุนแรงทางเพศ โดยใช้มาตรการทางกฎหมายแล้วก็พยายามจะแก้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๖ ซึ่งพูดกันมาเป็นเวลาช้านานมากแล้วเรื่องนี้ แล้วก็ไม่สามารถที่จะแก้ได้ ผมเองคิดว่าไม่เห็นมีอะไรน่าจะต้องแก้ไขในส่วนนี้ อย่างที่ท่านวัลลภได้กรุณาอ่านว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๖ บอกว่า ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภรรยาตน โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ แล้วก็ว่าไปนะครับ อันนี้เป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ครับ การแต่งงานนะครับ ระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายก็เหมือนเป็นการที่ผู้ชายและผู้หญิงตกลงสัญญากันว่าเอาละนะ เรามาเป็นสามีภรรยา กัน เป็นสามีภรรยากันต้องอยู่กินร่วมกันครับ แล้วก็จะต้องทำอะไรต่ออะไรในฐานะที่เป็นสามีภรรยาอย่างที่เรารู้ ๆ กันนี้ แล้วก็มาบอกว่าสักวันหนึ่งผู้ชายจะมีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา อันนี้ผมว่าไม่เป็นธรรมเลยนะครับ สัญญาเมื่อให้เขาไปแล้ว ถ้าท่านไม่อยากจะให้ข่มขืนหรือไม่อยากจะร่วมเพศด้วยท่านหย่าครับ เหตุหย่ามีทั้งเกือบ ๒๐ ชนิด อย่างนี้ผมคิดว่าถ้าหากว่าอย่างนี้เท่ากับจะทำให้ครอบครัวเกิดความแตกแยกมากขึ้นอีกด้วยซ้ำไป พอสามีไปเที่ยวดึกหน่อยกลับมาก็มาอ้างเหตุ ถ้าท่านแก้ตามที่กฤษฎีกาแก้มานี้ก็อ้างว่าไม่ได้นะเธอไปเที่ยวผู้หญิงมานี่ เธออาจจะมิโรคอะไรคิดตัวมา ก็ไม่ยอมให้ร่วมหลับนอนด้วย อันนี้ละครับคือความแตกแยกในครอบครัวจะเกิดมากขึ้น ผมก็ขอให้ท่านกรรมการได้โปรดระมัดระวังตรงนี้ด้วย ถ้าหากว่าผู้ชายซึ่งเป็นสามีถูกฟ้องว่าข่มขืนภรรยาตนเองได้ อีกสาเหตุหนึ่งที่จะทำให้ครอบครัวแตกแยกก็คือ พอเริ่มต้นคนที่กำลังมีความโมโหนี้ เมื่อคืนนี้ไม่ยอมให้หลับนอนด้วย รุ่งเช้าไปฟ้องครับ ฟ้องว่าสามีข่มขืนกระทำชำเราแล้วจะปรับความเข้าใจกันได้อย่างไรครับท่านวัลลภ นี่ครับน่าจะปล่อยโอกาสให้เขาได้มีโอกาสดูปรับความเข้าใจกันบ้าง ไม่ใช่ว่าอยู่ ๆ พอไม่ถูกใจนึกหนึ่งก็หาเหตุที่ว่าเขาจะข่มขืนกระทำชำเรา ตามมาตรา ๒๘๖ กฎหมายนี้นะครับ ถ้าท่านดู

มาตรา ๒๗๖ เขาบอกว่า ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภรรยาคนคนที่น่าจะเป็นทุกข์
 สำหรับสุขภาพบุรุษก็คือสามีที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสมากกว่า เพราะว่าคนที่ไม่ได้
 จดทะเบียนสมรสนั้นเขาไม่เรียกว่าเป็นภรรยาครับ อยู่กินด้วยกันมาตั้งนานเป็น ๑๐ ปีครับ
 วันหนึ่งวันใดไม่ยอมนี้ผิคนะครับ ข่มขืนนี้ เพราะว่าไม่ใช่ภรรยา ถ้าเป็นภรรยาอย่างไร
 ก็ไม่ผิด คงไว้เถอะครับกฎหมายมาตรานี้ท่านไม่ต้องไปแก้หรอกครับ ท่านวัลลภครับ
 เห็นด้วยกับผมไม่เห็นครับ ไม่เห็นนะครับ คือผมว่าไม่ต้องพยายามไปแก้ไขหรอกครับ
 ตรงนี้แก้ไขยากมาก แล้วเข้ามาในนี้ครับ มาในสมาชิกวุฒิสภาผมว่ามีอยู่ ๒๐ คน
 ที่พยายามจะแก้ไขตรงนี้ แล้วบางคนอาจจะยังไม่เห็นด้วยด้วยซ้ำไป ใน ๒๐ คนนี้มีเห็นด้วย
 ไม่เกินครึ่งหรอกนะครับ เป็นทางที่ทำให้ครอบครัวแตกแยก ผมขอдингท่านไว้ตรงนี้ก่อน
 ในเบื้องต้น ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
 วุฒิสภา คนที่สอง) : เดี่ยวท่านทองใบ ดอกเตอร์อาคมยกมือก่อนครับ เชิญดอกเตอร์อาคม
 ครับ

นายอาคม ตูลาติล (เชียงใหม่) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ
 กระผม นายอาคม ตูลาติล สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเชียงใหม่ ผมดีใจนะครับที่
 คณะกรรมาธิการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุได้ศึกษาเรื่องนี้ขึ้นมา เพราะว่าเป็นผู้ที่
 อ่อนแอในสังคมและก็ต้องการความช่วยเหลือนะครับ รัฐบาลนี้เมื่อมาเป็นรัฐบาลก็พยายาม
 เร่งกันแก้ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ จนปัจจุบันเรื่องเศรษฐกิจต่าง ๆ ก็ดีพอสมควร แต่เรื่องปัญหา
 สังคมรัฐบาลยังให้ความสนใจน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเด็ก สตรีและผู้สูงอายุ
 นะครับ อันนี้ผมคิดว่าเมื่อมีการศึกษาขึ้นมาแล้วก็จะเป็นส่วนหนึ่งในการที่รัฐบาลนี้จะได้
 มุ่งเน้นไปในการแก้ปัญหาสังคมนะครับ ซึ่งปัญหาสังคมของบ้านเรานี้จริง ๆ ยาวนานมา
 กว่าเรื่องเศรษฐกิจด้วยซ้ำไป แต่ว่าทุกคนไม่ได้ตระหนักนะครับ ผมในฐานะที่ศึกษาเรื่อง
 อาชญากรรมมา ศึกษาเรื่องคนที่ด้อยโอกาสในสังคมและก็มาทำเรื่องอาชญากรรมนะครับ
 ผมรู้ว่าปัญหานี้เป็นปัญหาใหญ่นะครับ ก็อยากขอเสนอแนะว่า ผมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะ
 ต่าง ๆ ที่ทางกรรมาธิการได้ศึกษานะครับ แล้วผมก็คิดว่าสิ่งที่รัฐบาลจะทำก็คือยังให้ความสนใจ
 น้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่พิกฟิง เรื่องที่คอยรองรับผู้ที่มีปัญหา ผมยกตัวอย่าง
 อย่างเช่น ที่เชียงใหม่ บ้านเด็กชายก็ตาม บ้านเด็กเวียงพิงก็ตาม ซึ่งกรรมาฯ เป็น
 ผู้อำนวยการอยู่ที่นั่น เลี้ยงเด็กเป็น ๖๐๐ - ๗๐๐ คนนะครับ ตั้งแต่เด็กที่เกิดในโรงพยาบาล
 ที่ถูกทอดทิ้งมาหรือว่าเด็กที่เกิดในคุกก็ตาม พ่อแม่ไม่สามารถจะเลี้ยงในคุกได้ เด็กที่พ่อแม่
 ตายเป็นโรคเอดส์อะไรต่าง ๆ ก็เอามาเลี้ยงนะครับ แต่ว่ารับได้ส่วนเดียวเท่านั้นเองนะครับ
 ส่วนอีก ๑๖ - ๑๗ จังหวัดต้องส่งมาหมด แล้วผมก็คิดว่าน่าจะมีทุกจังหวัดรองรับสิ่งเหล่านี้
 ซึ่งก็ใช้งบประมาณคงไม่มากนัก ปีหนึ่งเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่เท่าที่รัฐบาลอุดหนุนไปก็คง
 ประมาณสัก ๒๐ - ๓๐ ล้านบาทเท่านั้นเองนะครับ ซึ่งน้อยมาก ผมคิดว่าเรื่องนี้ถ้ารัฐบาลเอา
 เงินห่วย เงินสลากต่าง ๆ เงินห่วยได้ดินอะไรต่าง ๆ ก็ตาม ซึ่งในต่างประเทศเงินที่ได้จาก
 การขายสลากรัฐบาลก็ตาม หรือห่วยได้ดินอะไรต่าง ๆ ก็ตามที่รัฐบาลเก็บภาษีได้เอามา
 จุนเจือเรื่องคนพิการก็ตาม เรื่องเด็กก็ตาม เรื่องคนชราที่ตามมากกว่า ๕๐ เปอร์เซนต์
 สิ่งเหล่านี้ผมคิดว่าน่าจะเป็นเงินที่จะมาช่วยสังคมได้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบ้านเรานี้
 ปัญหาสังคมหนัก การหย่าร้างสูง คดีอาชญากรรมต่าง ๆ มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น
 ไม่มีลดน้อยถอยลง ผมพยายามศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีสังคมเป็นเอเซีย

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

วิมล ๓๓/๒

เหมือนกัน แต่ว่าความรุนแรงของเขาคิดว่าน่าจะน้อยกว่าของเรานะครับ เนื่องจากว่าของเขาสังคมในครอบครัวนี้มีความแน่นแฟ้นมากกว่านะครับ บ้านเราแต่ก่อนก็เป็นแบบว่า คินะครับ ครอบครัวอบอุ่นอยู่ใกล้ชิดกัน แต่หลังจากมีเรื่องเศรษฐกิจต่าง ๆ เข้ามาแล้ว ครอบครัวต้องแยกย้ายไปทำงาน มาอยู่กรุงเทพฯ บ้าง อยู่ต่างจังหวัดบ้าง หาแล้วไม่พอกิน เพราะฉะนั้นสตรีเหล่านั้นต้องไปขายตัวเพื่อมาเลี้ยงลูก เลี้ยงสามีต่าง ๆ เป็นต้น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าผมเห็นด้วยที่มีข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ แล้วผมก็อยากให้มีหน่วยสังคมสงเคราะห์ที่รองรับปัญหาของเด็ก สตรี คนชรา ผู้สูงอายุ นะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีเมื่อมีปัญหาแล้วออกจากบ้านไปนะครับ ถ้าเป็นผู้ชายยังไปอาศัย ว่างอยู่ได้ นะครับ สตรีนี้เมื่อออกจากบ้านไปแล้วทางเดียวที่จะไปได้ก็คือถ้าไม่มีเพื่อนก็ต้องไปชื่อนะครับ ไปโรงอาบอบนวด ไปขายตัว นะครับ อันนี้จากการเคยไปสัมภาษณ์ เคยไปพบเห็นต่าง ๆ ก็เป็นเช่นนั้น นะครับ ผมจึงขอให้รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือด้าน สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยด้านสังคมสงเคราะห์ที่จะช่วย ซึ่งใช้เงินทุนไม่มากและก็สามารถที่จะแก้ปัญหานี้ได้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน วุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านสงวน นันทชาติ ครับ

นายสงวน นันทชาติ (พะเยา) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ ผม นายสงวน นันทชาติ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดพะเยา ท่านประธานฯ ครับ เรื่องของผู้หญิง เรื่องของเด็กนี้ ผมว่าเป็นเรื่องสำคัญที่บ้านเมือง เพราะว่าลูกผู้หญิงนี้เป็นแม่พิมพ์ของชาติซึ่งเป็นตัวพิมพ์ ที่จะพิมพ์เยาวชนออกมาเป็นคนของคนไทยนี้ถ้าผู้หญิงไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่ได้รับการส่งเสริมที่ดีนี้เป็นอันตรายต่อชาติบ้านเมืองที่สำคัญ ผมมีแนวคิดมานานแล้วท่านประธานฯ ครับ คือจุดเริ่มต้นคือผู้ชายถ้าเป็นสุภาพบุรุษขอเอ่ยนามเหมือนกับท่านสุนทรทุก ๆ ท่านนี้ ผู้หญิงก็โชคดี แต่ว่ามีผู้ชายอยู่จำนวนไม่น้อยที่ภาษาตรง ๆ ไปก็คือไม่ตรงไปตรงมา ไปหลอกผู้หญิง ส่วนผู้หญิงส่วนใหญ่ก็กลัวผู้ชายรักจริง บางที่เขาเรียกว่าผู้หญิงหุบเขา ประธานโทษอาจจะเป็นการกล่าวหาผู้หญิงไป ก็นี่ว่าเขาจะรักจริงก็แต่งงานกัน ไม่กี่วัน ก็เดือนมีลูกด้วยกันผู้ชายก็ทิ้งไป ปัญหาที่เกิดขึ้นกับครอบครัว ผมเห็นหนังสือพิมพ์ลงอยู่บ่อย ๆ ว่าปีหนึ่งนี้เด็กที่เกิดออกจากท้องแม่มาแล้วก็ตายเลขประมาณ ๕๐๐ คนแล้วนะครับ ถูกฆ่าตาย ๕๐๐ คนต่อปีในประเทศไทยนี้ และก็ทุกเดือนจะมีเด็กถูกทอดทิ้งประมาณ ๒๒ คน ต่อเดือนทั่วประเทศ อย่างนี้เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ซึ่งเราจะต้องช่วยกันคิดแก้ไข เพราะฉะนั้น ผมคิดอย่างหนึ่งซึ่งอาจจะต่างจากท่านวลถณิดหนึ่งว่า คือเริ่มต้นอย่างนี้ท่านประธานฯ ครับ เป็นเชิงเสนอดิให้ต่อลูกผู้หญิงกำลังฟังผมอยู่ก็ดี เพื่อจะได้คิดต่อไป ก็อย่างนี้ ท่านประธานฯ ครับ พอสังคมเป็นอย่างนี้ผมว่าน่าจะมีกฎหมายว่าการอยู่ด้วยกันต้องจดทะเบียนสมรส ถ้าไม่มีการจดทะเบียนสมรสถือว่าผิดกฎหมาย อันที่ ๑ ผมคิดอย่างนี้ ลูกผู้หญิงจะได้ไม่เสียเปรียบ เพราะทุกวันนี้การที่วาก็อะไรที่เด็กวัยรุ่นทำกันนั้นก็ก ๆ อะไร เกินสถานะประเพณีวัฒนธรรมไทยลูกผู้หญิงก็เสียเปรียบ เพราะว่าผู้ชายตอนคึกคัก ๆ ก็ว่ารักผู้หญิง พอหายคึกคักแล้วก็ไม่รัก อย่างนี้เป็นต้น ที่นี้ถ้าบังคับไว้ว่าการจะอยู่กินกันนี้ จะต้องจดทะเบียนสมรสอย่างเดียว ถ้าไม่จดทะเบียนสมรสถือว่าผิดกฎหมาย อันนี้อาจจะเบากว่าที่ท่านผู้มีเกียรติ คือท่านสุนทรกล่าวไว้ นะครับ ขอเอ่ยนาม

ที่นี้ประการที่ ๒ บังคับไว้ว่าการจดทะเบียนสมรสนี้ต้องมีผู้ค้ำประกัน ยังไม่มีกฎหมายไทย ต้องมีผู้ค้ำประกัน ไม่ใช่ว่าหลอก ๆ จดแล้วเดี๋ยวก็นิ่งผู้หญิงอีก ผมก็เป็น ทนายมา ๒๐ กว่าปีให้ผู้หญิงฟ้องหย่าสามีที่หนีไปมีเมียใหม่นี้เยอะ บางทีสงสารร้องไห้ ร้องให้ ต้องมาเลี้ยงลูก ๓ คน ๔ คน เพราะไม่มีหลักประกัน หลักประกันอาจจะมีหลักทรัพย์

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

สรุปทศ ๓๘/๒

ประกันหรือว่าบุคคลประกัน เช่น ผู้ชายคนนี้อาจแต่งงานกับผู้หญิงคนนี้ต้องเอาบุคคลที่มีฐานะมาประกันเป็น ส.ว. เป็น ส.ส. หรือเป็นบิดามารดาที่มีหลักฐานมั่นคง มีการค้ำประกันซึ่งไม่มีในกฎหมายในโลกเขาอาจจะไม่มีก็ได้ เราก็คิดขึ้นมาใหม่ ๑. บุคคลประกัน

๒. หลักทรัพย์ประกันในการจดทะเบียนสมรส ถ้าผู้ชายผิดสัญญาเราก็ยึดหลักประกัน ผู้หญิงก็ยังว่าไม่เสียเปรียบ ท่านประธานฯ ครับ ถ้าหย่าจากกันเมื่อจดทะเบียนสมรสแล้ว ฝ่ายชายหนีไปมีภรรยาใหม่ กฎหมายให้แบ่งครึ่งนะท่านประธานฯ ผู้หญิงเสียเปรียบ เพราะผู้หญิงนี้พอสมสู่กันไปแล้วมีท้อง ท้องลายเอช ท้องโย้ ท้องเย้ ไม่เป็นสาวอย่างเดิม แล้วสภาพร่างกายเขาเปลี่ยนแปลงไป แต่ไม่ได้อะไร หย่ากันก็ได้คนละครึ่ง มี ๑๐๐ บาท แบ่งคนละ ๕๐ บาทผู้หญิงเสียเปรียบอยู่แล้ว ผมคิดมานานแล้วบอกต้อง ๑ ใน ๓ คือ ถ้าผู้ชายผิดนี้ ๑๐๐ ส่วน ผู้ชายได้ไป ๑ ส่วน ผู้หญิงต้องเอา ๓ ส่วน อย่างนี้เป็นต้น อันนี้ถูกผู้หญิงต้องช่วยกันคิด ผู้หญิงที่เป็น ส.ส. ส.ว. ช่วยกันคิดเพื่อปกป้องถูกผู้หญิงด้วยกัน วันนี้ผมฝากแก่นี้ครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านสมพรครับ เชิญครับ

นายสมพร คำชื่น (แพร่) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ ผม สมพร คำชื่น สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดแพร่ ผมก็ได้ฟังทั้งข้างนอกข้างในสภานี้ ท่านประธานฯ ว่าที่ท่านประธานคณะกรรมการได้เสนอรายงานไปนี้ผมก็เห็นด้วยดีนะครับ แต่ว่ามีบางอย่างก็ต้องขอท้วงติงในฐานะที่เป็นเพศบุรุษฝ่ายชาย อย่างที่สมาชิกฯ ได้กล่าวไปเมื่อสักครู่นี้ ผมก็ว่าผู้ชายเรานี้ก็เสียเปรียบนะครับท่านประธานฯ ได้แต่งงานไปแล้วก็เสียความเป็นหนุ่มไปแล้ว ไม่ใช่เสียแต่ผู้หญิงนะครับ ลองดูซิครับ ผู้ชายที่มีภรรยาแล้วจะไปทำตัวแบบเป็นหนุ่มที่ไม่มีภรรยาไม่ได้จะครับ ~~คือ~~ ^{คือ} ~~นั่น~~ ^{นั่น} ผิดศีลธรรม จรรยา มารยาทอะไรต่าง ๆ เยอะแยะครับ กฎหมายก็ไม่ให้ด้วย เพราะฉะนั้นผมคิดว่าสิ่งที่กฎหมายไทยได้บัญญัติมาตั้งแต่บรรพบุรุษนี้ดีแล้ว สมบูรณ์แล้วก็ให้ความเท่าเทียมกันพอสมควร ไม่ใช่ว่ามีแต่ผู้ชายร้าย ผู้หญิงร้ายก็มีเหมือนกันถ้ามีคู่ครองแล้ว สังเกตจากหน้าหนังสือพิมพ์ซิครับ ต้องเอาสามีตัวเองไปทำประกันชีวิตแล้วก็ไปฆ่าตายเอาเงินประกัน เห็นไหมครับ นี่ไม่ธรรมดานะครับ ผู้หญิงก็มีสิทธิทำ มีสิทธิคิดแล้วก็เลวร้ายได้เหมือนกันถ้าจะทำ ถ้าจะคิด ไม่ใช่เฉพาะผู้ชาย

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

สฤษฎ ๓๘/๓

เพราะฉะนั้นสิ่งที่กฎหมายได้บัญญัติไว้^{นั้น}ผมว่าดีแล้ว อย่าไปคิดแก้ไขอะไรเลย อย่างสามี
ภรรยาที่จดทะเบียนกันแล้วถูกต้องตามกฎหมาย ก่อนจะแต่งงานเขาก็ไปสูขอกัน ^{เสร็จ}เอาผ้าแก้
ไปหมั้นไปหมายแล้วก็เอา^{ผ้า}แก้ไปสูขอแต่งงาน ก็เอาบุคคลไปค้าประกันเพื่อเอาหน้าตา
เอาปู่ ย่า ตา ยาย หรือเอาผู้ที่เคารพนับถือไปสูไปขอ-----

อีกอันหนึ่งที่เห็นชัดเจนก็คืออย่าง พ.ร.บ. ชื้อบุคคล มาตรา ๑๒ ที่บอกว่า หญิงมีสามีให้ใช้นามสกุลตามสามี อันนั้นก็ได้มีการยกขึ้นมาพิจารณาในคณะกรรมการเหมือนกันนะครับ แล้วพยายามที่จะแก้ไขปรับปรุงกฎหมายนี้ด้วย เพราะเหตุว่าประเทศไทยเป็นสมาชิกของสภาสตรีโลกเขาคอยสอดส่องดูแลอยู่ว่ากฎหมายของเรามีอะไรบ้าง ที่ยังไม่เป็นธรรมต่อสตรีอยู่ อะไรบ้างที่อาจจะขัดต่อรัฐธรรมนูญฯ ๒๕๕๐ ว่าด้วยความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรี ก็ได้มีการหยิบยกขึ้นมาพิจารณาเพื่อที่ว่าเราอยู่ในสังคมโลกนี้กฎหมายเราจะได้สอดคล้องกับโลกเขาด้วยก็พิจารณาตรงนั้น แต่ก็ยังไม่ได้มีการผ่านไปนะครับ เพิ่งมีอันเดียวที่สำเร็จไปก็คือ พ.ร.บ. ชื้อบุคคล มาตรา ๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญพิพากษาว่า มาตรานี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๓๐ วรรคสอง ว่าด้วยสิทธิเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรี ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญชี้มาแล้วกฎหมายนี้เป็นโมฆะ ก็ได้ข่าวว่าทางสภาผู้แทนราษฎรจะได้พิจารณาแก้ไขยกเลิกมาตรา ๑๒ ของ พ.ร.บ. ชื้อบุคคล อีกต่างหาก

ทีนี้สำหรับในร่างนี้กระผมขอเพิ่มเติมและตั้งข้อสังเกตในส่วนที่คณะกรรมการนี้ได้กล่าวถึงไว้ เช่น ในหน้า ๖ ข้อ ๒.๑.๖. การถูกบังคับให้ค้าประเวณี หมายถึงว่า บางกรณีภรรยาที่สมรสกับสามี สามีบางทีหารายได้ไม่ได้ก็บังคับให้ภรรยาไปค้าประเวณีเพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว สภาพเช่นนี้เกิดขึ้นเหมือนกันนะครับ ตรงนี้คณะกรรมการได้ยกขึ้นมา แต่ว่าผมกำลังพยายามหาอยู่ว่าจะแก้ไขตรงนี้อย่างไร รู้สึกจะไม่เจอนะครับ เช่นเดียวกันกับหน้า ๗ ข้อ ๒.๒.๑ ที่ว่าสื่อเสนอข่าวหรือรายงานต่าง ๆ ที่เป็นภาพที่ยั่วยุให้เกิดการกระทำความรุนแรงนั้น ก็พูดแต่เพียงสั้น ๆ น่าจะมีบทบัญญัติที่มีข้อเสนอแนะว่าให้รัฐทำอย่างไรในการที่จะให้สื่อมวลชนกลับมาอยู่ในระเบียบวินัยที่ดี ละเว้นการเสนอข่าวอะไรที่เป็นการส่งเสริมหรือยั่วยุให้เกิดการทารุณกรรมทางเพศ หรือการข่มขืนกระทำชำเรา น่าจะได้พิจารณาตรงนั้นด้วย ข้อสังเกตของกระผมอีกประการหนึ่ง ที่อยากเสนอต่อท่านกรรมาธิการก็คือว่าในหน้า ๓๐ ที่บอกว่าส่งเสริมสตรีให้เข้าสู่พื้นที่ของศาสนา โดยเฉพาะการบวชเป็นภิกษุณีข้อนี้กระผมยังสงสัยอยู่ว่าสตรีเป็นเหยื่อ ไม่ใช่เป็นตัวก่อเหตุ ตัวก่อเหตุก็คือบุรุษตามที่ท่านกล่าวมาทั้งหมดนะครับ ตรงนี้น่าจะเป็นว่าส่งเสริมให้บุรุษ จะรวมสตรีเข้าด้วยก็ไม่ว่านะครับ เข้าสู่พื้นที่ของศาสนามากขึ้น เพราะว่าถ้าเข้าสู่

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

จิตติมา ๔๐/๒

ศาสนามากขึ้นแล้วก็มีจิตใจเข้าใจพุทธศาสนา แล้วก็มีเมตตาอารีต่อกัน ไม่ใช่แต่ให้สตรี
เข้า ไม่ใช่ให้เหยื่อ แต่ให้ผู้บุกรุก หรือผู้รุกรานเข้าไปจะได้มีจิต มีมโนสำนึกที่ดีงาม ไม่ทำรณ
กรรมต่อภรรยาของตัวเอง ตรงนี้ก็อยากเสนอไว้ด้วย ตรงนี้ ส่วนการบวชเป็นภิกษุณีอันนั้น
ก็น่าจะเป็นสิทธิสตรีส่วนหนึ่ง ซึ่งก็อาจจะมีการพิจารณาอีกคณะหนึ่งคือคณะกรรมการ
ศาสนาและสังคมจะพิจารณาในเรื่องนั้นนะครับ

มีอีกสิ่งหนึ่งที่กระผมอยากจะพูดถึงก็คือในส่วนที่ว่าด้วยมาตรา ๒๗๖ นี้
คือการข่มขืนกระทำชำเราหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภรรยา นะ สตรี ตัวนี้นะครับที่มีการพูดกันใน
ที่ประชุมการพิจารณาเพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมต่อสตรี เราได้พูดกัน
เหมือนกันว่า คือสตรีเขาร้องบอกว่า เมื่อรัฐบอกว่าทุกคนมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย
เมื่อรัฐบังคับว่าเราต้องทำตามกฎหมาย แต่เหตุใดเมื่อสตรีจดทะเบียนสมรสกับบุรุษซึ่งเป็น
การกระทำตามกฎหมาย แต่ทำไมเขาต้องถูกทำร้ายทารุณกรรม อันนั้นคือเหตุที่เขาข่มขืนมา
เช่นเดียวกับในหมวดที่ว่าด้วยการฟ้องหย่า สามีนุ่ปลการะเลียงดูหรือยกย่องหญิงอื่นฉันท
ภรรยา หรือภรรยามีผู้่อฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้ สตรีก็ยกตรงนี้ขึ้นมาว่าทำไมเวลาหญิงกระทำ
บอกว่ามีผู้ แต่พอบุรุษทำ ทำไมถึงเรียกว่ายกย่องหญิงอื่นเป็นเสมือนภรรยา อันนี้ก็เป็
เหตุผลหนึ่งที่เขามาว่าทำไมความไม่เหมือนกัน อันนี้ คือ เป็นข้อแตกต่างที่เขาหยิบยกขึ้นมา--

ส่วนข้อสุดท้ายเรื่องการทำแท้ง ประเด็นที่ไม่ได้กล่าวถึงนะครับ ทางผู้หญิงเขาก็บอก เพราะผู้หญิงต้องแบกภาระตรงนี้เข้ามา แต่ว่าของเดิมมันมีปัญหาอยู่ว่า ผู้หญิงเขาก็บอกว่าทำไมเขาไม่มีสิทธิในเนื้อตัวร่างกายของเขา เขาจะกำหนดชะตากรรมของเขาเองไม่ได้หรือ นั่นก็เป็นข้อหนึ่งที่ผมยกขึ้นมาเล่าสู่ฟังเฉย ๆ ว่าเวลาที่เรามีการพิจารณากันก็มีเรื่องอย่างนี้เกิดขึ้น ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ยังไงก็ตามเราคงแก้ไม่ได้หรอกนะครับ เพราะว่าเราเสนอไปแล้วก็ตกไป ก็เพียงแค่เล่าสู่กันฟังเป็นความพยายามของสตรี แล้วก็ความพยายามของเราที่จะช่วยให้เกิดความยุติธรรมขึ้น แต่ก็ไม่สามารถผ่านกระแสนของบารุชได้ คือกำแพงของบารุชนี้เข้มแข็งเหลือเกิน

อีต่อนึ่งสุดท้ายที่ผมอยากพูดถึงก็คือ ในหน้า ๔๐ ที่ว่าศาลครอบครัว อันนี้ความวิบากกรรมของผู้หญิงที่มีสามีและมีบุตรเด็วนี้มีมาก แต่ก็ไม่รู้จะแก้ไขอย่างไรก็คือการที่บารุชขาดความรับผิดชอบ ทำท้องแล้วก็ทิ้งไปแล้วไปมีภรรยาใหม่ แล้วคนเก่าก็ไม่เลี้ยงดูขึ้นมา จะทำอะไรตรงนี้ ไปฟ้องศาลบังคับให้สามีจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูตัวเองและบุตร ในฐานะที่เป็นทนายความว่าความอาญามานาน ๔๐ กว่าปี เราก็พบปัญหาเหมือนกันว่าฟ้องศาลให้ชนะคดีนี้ยากนะครับ แต่ว่าจะบังคับตามคำพิพากษานั้นเป็นปัญหามาก และส่วนมากพอบังคับไปแล้วศาลก็ไม่สามารถทำอะไรได้ เพราะว่าผู้ชายหายไปไหนก็ไม่ทราบตัวนี้ครับเป็นปัญหาสำคัญ นี่ศาลคดีเด็กและเยาวชนเราจะพบปัญหาอย่างนี้บ่อย ๆ เพราะฉะนั้นการบังคับตามคำพิพากษาให้มีความศักดิ์สิทธิ์ ให้ผู้ชายที่พิจารณาไปแล้วรับผิดชอบต่อสตรีและเด็ก นั่นก็คือบุตรของเขาเองนั่น ทำอย่างไรจะให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตรงนี้อยากจะฝากคณะกรรมการได้พิจารณาและหาทาง อันนี้ก็เป็นแต่เพียงข้อสังเกตที่กระผมได้ศึกษาและก็พิจารณา แต่ว่าขอสนับสนุนข้อเสนอแนะต่าง ๆ และการศึกษาของคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุที่ทำไว้นี้กระผมขอสนับสนุนครับ ขอขอบพระคุณครับ ท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : นายแพทย์สวัสดิ์ครับ

นายสวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ (นครพนม) : เรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม นายแพทย์สวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครพนม กระผมได้ศึกษาเอกสาร

วิชาการของคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ วุฒิสภา ในเรื่องของ
 ความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัวในวันนี้ ผมเข้าใจว่าสตรีในการศึกษาคั้งนี้คงจะหมายถึง
 สตรีที่มีครอบครัว มิใช่หมายถึงสตรีโดยทั่วไป อันนี้หมายถึงคนที่แต่งงานอยู่กินในฉันท
 สามีภรรยา กระผมอยู่ในภาคอีสานมาโดยตลอดประเพณีของบ้านเรานั้น เวลาจะแต่งงานก็มี
 การสู่ขออย่างที่ท่านสมพรได้อธิบายเมื่อสักครู่ มีการสู่ขอผู้หลักผู้ใหญ่มาสู่ขอ มีการหมั้น
 ตอนแต่งงานก็มีพิธีต่าง ๆ ผู้หลักผู้ใหญ่เขาก็จะอวยพร บางครั้งเขาจะมีการบายศรีสู่ขวัญ
 ทางภาคอีสานเขาเรียกหมอสวด เขาจะสู่ขวัญ เขาจะสอนให้ปฏิบัติตนอย่างนั้นอย่างนี้
 ทำอย่างไรถึงจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นคำสอนที่ดีมาก เวลาของท่านไปสวด ทำบุญ
 ศักบาตรท่านก็จะสอนเหมือนกัน ที่ว่ามงคลชีวิตจะมีเกี่ยวกับเรื่องของการอยู่กิน
 อย่างมีความสุข ตอนเข็นก็มีงานแต่งงานฉลองมงคลสมรส เขาก็จะมีประธานในงานขึ้นไป
 กล่าว มีเจ้าภาพฝ่ายหญิง ฝ่ายชายไปกล่าว ก็มีการอวยพร เพราะฉะนั้นเรื่องความรู้ในการที่
 จะครองคู่กันก็จะมีการสั่งสอนมาโดยตลอด ไม่ใช่ไม่มีใครสอน การจัดทำคู่มือที่ทาง
 คณะกรรมการคิดว่าจะทำนี้ก็จะจะมีประโยชน์เหมือนกันเป็นการเตือนสติ กระผมสนใจ
 ในประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องของการดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต คือให้ความรู้ นะครับ
 ในหน้า ๑๓ ข้อ ๕.๒.๔ แนวทางแก้ไขทางด้านสุขภาพกายและจิต-----

๕๒

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

วินัย ๔๒/๑

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีปัญหาเหมือนกัน เพราะว่าความรุนแรงในครอบครัวบางครั้งก็จะเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพเหมือนกัน เรื่องความรู้เกี่ยวกับด้านเพศบางครั้งคล้าย ๆ ว่าสามีจะทำทารุณต่อภรรยา เห็นดึกันบ่อย ๆ แต่ว่าออกลูกมาก็หลายคน เขาก็อาจจะดึกันตอนเช้า ๆ กลางคืนก็ไปนอนด้วยกันเราก็ไม่รู้จะครับ เป็นเรื่องของความสุขในครอบครัวเขา เขาทะเลาะเบาะแว้งกันตอนเย็นเขาก็ปลอบใจกัน อย่างนี้ถ้าเราเป็นส.ว. หรือเป็นชาวบ้านจะไปยุ่งเขาได้อย่างไร เขาก็บอกเรื่องของครอบครัวเขา บางทีเราไปยุ่งเขาก็ค้านะครับ ผมว่ากรรมาธิการจะยุ่งมากไปหน่อยไปยุ่งในเรื่องของครอบครัวเขา แต่ก็ดีถ้าจะให้ความรู้แก่ประชาชนผมว่าไปหาเรื่องอื่นทำจะดีกว่านี้ อันนี้ก็คิดว่าถ้าให้ความรู้ก็ดีกว่าเรื่องเพศศึกษาสำคัญ บางทีภรรยาอาจจะไม่เข้าใจว่าจะเอาใจสามีอย่างไร เขาชอบกันอย่างไรบ้าง เพราะว่าที่มีของแปลก ๆ ถ้าสามีเขาไปหาเพศหาเลยข้างนอกก็จะมีบริการแปลกพิสดารที่เขาชอบใจภรรยาก็ต้องรู้เหมือนกันว่าจะใช้วิธีอะไร อันนี้ต้องรู้จะครับจะไปใช้วิธีเดิม ๆ ก็ไม่ได้ในการเอาใจสามีเหมือนกัน ไม่ใช่ว่านอนเฉย ๆ ก็บอกว่าดีเหมือนนอนอ่านหนังสือพิมพ์อย่างนี้ก็อาจจะมีปัญหาเหมือนกันบางทีโมโหรุนแรงได้เหมือนกัน อันนี้ก็เป็นเรื่องที่ว่าวันนี้ท่านสุนทรบอกว่า จะอภิปรายให้หายวุ่นนิคหนอยให้รู้สีกว่าจะไม่เหงาก็คิดว่าจะเป็นประโยชน์บ้าง ตามสมควร ส่วนเรื่องหลักสูตรอะไรต่าง ๆ ก็คิดว่ากระทรวงสาธารณสุขก็ทำอยู่แล้ว เหมือนกันเป็นคำแนะนำสำหรับคู่สมรสก็มีอยู่แล้ว

ในเรื่องกฎหมายที่ว่าท่านจะแก้กฎหมาย มาตรา ๒๗๖ ทวิ ผมคิดว่าอย่าไปแก้ดีกว่าจะเกิดปัญหา เพราะว่าข้อความบางตอนท่านบอกว่าในการที่จะกระทำแก่หญิงซึ่งเป็นภรรยาของผู้กระทำ ในขณะที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง โรคติดต่อบางโรคก็ไม่ร้ายแรงแต่ทำให้เกิดความต้องการทางเพศเป็นต้นว่าโรงหนองในบางที่เป็นแล้วเกิดมีอารมณ์ทางเพศ หรือว่าโรคบางโรค โรคเอดส์บางทีก็ไม่ว่าเป็นหรือเป็นเขาก็ไม่ห้ามก็ต้องใช้ถุงยางอนามัยอันนี้ก็ป้องกันได้ หรือว่าท่านบอกว่า หรือกระทำในขณะที่แยกกันอยู่โดยสมัครใจ ถ้าแยกกันอยู่สมัครใจสักอาทิตย์หนึ่งต่อไปเขามีความต้องการขึ้นมาเขาไปขออนอนกับภรรยาและถ้าไม่ยอมก็จะหาว่าข่มขืนอย่างนี้ก็จะมีการผิด

๕๓

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

วินัย ๔๒/๒

กฎหมายได้ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าไม่น่าจะมีการแก้ไขมาตรา ๒๗๖ กระผมขออภิปราย
เพียงเท่านี้ ขอขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : หอมคผู้อภิปรายแล้วนะครับ เชิญท่านประธานคณะกรรมการ
ครับ

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานฯ
ที่เคารพ ผม วัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานคณะกรรมการ
การสตรีเยาวชนและผู้สูงอายุ วุฒิสภา ก็ต้องขอขอบคุณท่านสวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ
ท่านสุนทร จินดาอินทร์ ท่านอาคม ท่านทองใบ ท่านสงวน ท่านสมพรทั้งหลายทั้งปวง
ที่ได้ทั้งเสนอแนะ ทั้งทั้งตั้ง ทั้งบอกไปอะไรหลาย ๆ ประการนะครับ

ประเด็นที่ ๑ ที่ต้องขออนุญาตท่านประธานฯ สักเล็กน้อยคือว่า
คณะกรรมการคงมิใช่ว่าไม่มีอะไรจะทำนะครับ เป็นเจตนาที่ต้องทำอันนี้ต้องยืนยัน
เพราะไม่เช่นนั้นจะเสียหายต่อกรรมการท่านอื่นได้ เพราะว่ารายชื่อกรรมการ
ก็ปรากฏให้เห็น ทั้ง ๑๕ ท่านอย่างชัดเจน

ประเด็นที่ ๒ คือว่าเหตุที่จำเป็นต้องกระทำเพราะว่าผมได้เกริ่นตั้งแต่เบื้องต้นแล้วว่าสถานการณ์ความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัวนี้รุนแรงขึ้นทุกวันจริง ๆ หากไม่ศึกษาแล้วใครจะศึกษา เพราะท่านอาคมก็ยืนยันชัดเจนว่ารัฐบาลชุดนี้สนใจเรื่องสังคมน้อย ผมก็เห็นเช่นนั้นครับ รัฐบาลก่อนหน้านี้อีกสนใจเรื่องสังคมน้อย บ้านเมืองจึงแย่เหมือนทุกวัน บารุงจึงกักขฬะขึ้นทุกวัน สตรีถูกข่มเหงมากขึ้นทุกวัน อันนี้เป็นข้อยืนยันครับว่าต้องศึกษา

ประเด็นที่ ๓ ครับท่านประธานฯ ครับ ผมคิดว่ามีคำที่เป็นความหมายบางคำที่จำเป็นต้องอธิบายเพิ่มเติมเพื่อท่านสมาชิกฯ จะได้เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันนะครับ ท่านสงวน นันทชาติ ใช้คำว่า “กิ๊ก” หลายท่านอาจจะคุ้นหูอยู่บ้าง แต่อาจจะเข้าใจความหมายที่ไม่ตรงกันได้ ขออนุญาตท่านประธานฯ ให้ความหมายสักเล็กน้อย เพราะว่าเพิ่งจัดสัมมนาเรื่องกิ๊กกับแก๊งไปนะครับ คำว่า “กิ๊ก” เป็นคำใหม่ที่วัยรุ่นยุคปัจจุบันนี้อายุตั้งแต่ ๑๒ ปี รู้จักแล้วก็ใช้กันมากในแวดวงสนุ่ยการค้า ที่ใช้มากก็คือเซ็นเตอร์พอยต์ ที่สยามสแควร์ นะครับ กิ๊ก มีความหมายสั้น ๆ ว่า บุคคล ๒ คนมีความผูกพันทางใจ มีความสัมพันธ์ทางกาย แต่ไม่เป็นเจ้าข้าวเจ้าของและไม่หึงหวงซึ่งกันและกัน อาจจะใกล้เคียงกับคำว่า ลำส่อนทางเพศก็ได้ อาจจะใกล้เคียงครับ หมายความว่าถ้าเราเป็นกิ๊กต่อกันแล้ว เราผูกพันทางใจได้ เราสัมพันธ์ทางเพศได้ แต่ว่าถ้าฉันไปกิ๊กกับคนใหม่แล้วคุณหึงหวงฉันไม่ได้ อย่างนี้เป็นต้น นี่ก็คือคำที่วัยรุ่นปัจจุบันใช้ เพื่อให้เราเข้าใจความหมายตรงกันนะครับ ทีนี้ประเด็นที่เป็นข้อเสนอแนะก่อนผมจะตอบมาตรา ๒๗๖ นะครับ ท่านทองใบ ทองเปาด์ ได้พูดถึงเรื่องว่า กรรมการได้พูดถึงเรื่องสื่อความรุนแรงนี้มีข้อเสนอแนะประการใดหรือไม่ ปราบกฏอยู่ในหน้า ๓๒ ครับท่านประธานฯ ครับ เราได้เสนอว่า รัฐจะต้องควบคุมการนำเสนอข้อมูล ข่าวสารความรุนแรงและอาชญากรรมต่าง ๆ ที่สื่อถึงความรุนแรงหรือยั่วยุให้เกิดความรุนแรง และการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นอุปสรรคต่ออนาคตของสตรีที่ถูกทำร้ายด้วย อันนี้ก็เป็นข้อเสนอแนะครับ เป็นข้อเสนอกลาง ๆ เพราะเราไม่สามารถจะไปบอกรูปธรรมได้ชัดเจนนัก เนื่องจากว่าเวลาการศึกษานั้นเป็นเวลาที่ยกักคอกู้ ที่นี้มาถึงมาตรา ๒๗๖ ครับ อยากยืนยันท่านสมาชิกฯ ทั้งหลายที่ได้ท้วงติงนะครับว่าความนี้เถียงกันมาหลายปีเหมือนท่านสุนทรวาจริงครับ เถียงมานานมาก แล้วหาข้อยุติไม่ได้จริง ๆ ผู้ชายก็มีความคิด ๒ แบบ

แบบท่านทองใบก็มี แบบท่านสุนทรก็มี ผู้หญิงก็มีทั้ง ๒ แบบนะครับ ก็เห็นต่าง ๆ นานากันไป ผมฐานะประธานคณะกรรมการเดิมก็พยายามสรุปผลการศึกษาเรื่องนี้ เรื่องมาตรา ๒๗๖ ว่าจะแก้กันอย่างไร มีคนเสนอมา ๓ รูปแบบครับท่านประธานฯ ครับ

รูปแบบที่ ๑ เสนอว่า คือความเดิมเขียนว่า “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภรรยาตน” นี่คือการเดิม รูปแบบที่ ๑ เสนออย่างนี้ครับ เสนอให้ตัดออกไปเลย ตัดคำว่า “ซึ่งมิใช่ภรรยาตน” ออกไป ก็จะเหลือเพียงว่า “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงโดยขู่เชือดด้วยประการใด ๆ” ใครข่มขืนภรรยาที่ถูกลงโทษ พวกเราจำนวนหนึ่งก็เห็นว่ามันแรงไป ไม่ได้ อาจจะทำให้ครอบครัวแตกแยกได้ ความนี้ก็เลยไม่เอาครับ เพราะเห็นคล้ายท่าน เราจึงไม่เอาคำนี้ ก็มีความที่ ๒ ขึ้นมาครับ เขาเห็นว่า ผู้ใดข่มขืนผู้อื่น ข่มขืนผู้อื่นนะครับ หมายความว่าผู้ชายข่มขืนผู้หญิงก็มีความผิด ผู้หญิงข่มขืนผู้หญิงก็มีความผิด กะเทยข่มขืน ก็ก็มีความผิด เขาจึงใช้คำแบบนี้ เราก็บอกว่า มันกลางไปแล้วไม่ค่อยชัดเจนนัก ก็พยายามคลำหาคำที่กลาง ๆ นะครับ ก็ไปเจออย่างที่ผมบอกท่านประธานฯ ก็คือเป็นของกฤษฎีกา ผมอ่านซ้ำอีกครั้งครับ ผมถือว่าเป็นคำที่กลางมากนะครับ และเป็นคำที่อย่าบิดเบือนนะครับ อ่านชัด ๆ แล้วเมื่อไรที่เขาเสนอมาถึงเรา เรามาดูกันเถอะว่าท่านเห็นด้วยถ้อยคำนี้หรือไม่ เห็นด้วยถ้อยคำ มาแน่ครับ โลกไปไกลแล้วครับสกิดไม่ไหวครับ เพียงแต่กรรมการนำเสนอเข้ามานี้เพื่อให้ท่านตั้งหลักเอาไว้ ท่านเห็นด้วยถ้อยคำนี้หรือไม่ ไม่เห็นด้วยก็ว่ากันเมื่อถึงเวลา เขาเขียนอย่างนี้ครับ ถ้าการกระทำตามมาตรา ๒๗๖ วรรคแรก ก็คือไปข่มขืนชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภรรยาตนหรือขู่เชือดใด ๆ ทั้งสิ้นทั้งปวงนี้นะครับ เป็นการกระทำแก่หญิงซึ่งเป็นภรรยาของผู้กระทำ และกระทำในขณะที่ตนเป็นโรคติดต่อทางเพศอย่างร้ายแรง ที่ตนเป็นโรคติดต่อหน้าครับ เมื่อตนเป็นไปนอนกับเขาไม่ได้หน้าครับ นี่เป็นลักษณะที่ ๑ และอันอาจจะเป็นภัยแก่ฝ่ายหนึ่งด้วย ถ้าไม่เป็นภัยก็ไม่เป็นไร เหมือนอาจารย์หมอว่า ถ้าไม่เป็นภัยจะเป็นอะไรไปละ เพราะเขียนว่า เป็นภัยต่อคนอื่น

ประการที่ ๒ กระทำในขณะที่แยกกันอยู่โดยสมัครใจ เมื่อเขาแยกกันแล้วจะตามไปคุกคามเขาได้อย่างไร โอ.เค. ถ้าเขาสมัครใจกลับมาคืนก็เป็นเรื่องของเขารับ เราไม่ยุ่งเขาอยู่แล้ว เรื่องผิวเมียจะไปยุ่งเขาได้อย่างไร

แล้วประเด็นที่ ๓ แยกกันอยู่ตามคำสั่งศาล อันนี้ชัดเจน ศาลให้แยกกันอยู่แล้ว ยังเที่ยวไปทักเขาอีกนี่ได้อย่างไร ไม่ได้ครับ เขาจึงให้มีความผิด ผมว่ากฤษฎีการ่างมานี้กลางแล้วนะครับ ยืนข้างผู้ชายอย่างหนักแล้วนะครับ แล้วจึงเอามาเสนอเป็นกลาง ๆ ที่สุด เพื่อผ่านไป ส่วนรัฐมนตรีจะเห็นด้วยไม่เห็นด้วย ก็ค่อยพิจารณาอีกที แต่ถ้าเป็นกฎหมายเข้ามา ท่านไม่เห็นด้วยท่านก็คว่าไปก็เป็นเรื่องของท่านนะครับ ใครอาจจะเห็นแหลมคมแล้วอาจจะกลับไปสู่เรื่องผู้ใดข่มขืนหญิงอื่นซึ่งตัดคำว่า “ซึ่งไม่ใช่ภรรยา” ก็ได้ ในอนาคตไม่แน่ว่าอาจจะมาสมัยเราวุฒิสภาชุดใหม่ซึ่งเขาก้าวหน้าก็ได้ หรืออาจจะล่าหลังกว่าเราก็ได้ นี่ผมไม่รู้ นะครับ อันนี้ก็เป็นข้อเสนอที่ผ่านไป และผมว่ากลางที่สุดแล้วนะครับ

ประเด็นสุดท้าย ท่านประธานฯ ครับ ผมคิดว่า เรื่องครอบครัว ผมก็เห็นด้วยกับอาจารย์หมอนะครับว่าตอนเราแต่งงานนี้พระท่านให้พร ผู้ใหญ่ก็ให้พร ผู้หลักผู้ใหญ่ฝ่ายเจ้าบ่าว ฝ่ายเจ้าสาวมารับประกันกันมากมายใหญ่โต ผมเห็นด้วย แต่ผมเห็นว่าเราก็เห็นตรงนั้นเท่านั้นแหละครับ เพราะตั้งแต่เราเป็นเด็กจนกระทั่งเราจะแต่งงาน ทุกคนอายุตั้งแต่ ๑ ขวบถึง ๒๒ ปีจบมหาวิทยาลัย เราไม่เคยเรียนรู้เรื่องการครองเรือนเลยครับ เราไม่เคยเรียนรู้ นะครับ ไม่มีหลักสูตรบอกเลยนะครับ อาจจะมีทางการแพทย์ก้าวหน้า แต่ผมถามว่าทางการแพทย์นี้ที่มีหลักสูตรที่ว่านี้มากเพียงพอหรือทั่วถึงหรือไม่ คำตอบก็คือ ไม่มีครับแต่ไม่ทั่วถึง ถ้าทั่วถึงปัญหาคงไม่เกิดแบบนี้ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเป็นเจตนาที่ชัดเจนว่าเรานำเสนอเป็นหลักการครับ และเราไม่ไปยุ่งเรื่องครอบครัวคนอื่นหรือครับ เขาไม่ฟ้องเรา เราไม่ยุ่งกับเขาหรือครับ เพราะแค่นี้ก็จะบ้าตายอยู่แล้วครับ เหนื่อยครับ อันนี้เป็นข้อเสนอขอขอบคุณท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านสุนทร จินดาอินทร์ มีข้อโต้แย้งเชิญครับ

๕๓

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

เปล่งฉวี ๔๔/๒

นายสุนทร จินดาอินทร์ (กำแพงเพชร) : กราบเรียนท่านประธานฯ ครับ
ผม สุนทร จินดาอินทร์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกำแพงเพชร ผมกราบเรียนท่านประธานฯ
นะครับว่าที่ท่านประธานคณะกรรมการธิการท่านพยายามจะแก้กฎหมายนี้นะครับ ผมคิดว่า
เพื่อเป็นเบื้องต้นนะครับเผื่อกฎหมายตัวนี้จะเข้ามาจริง ๆ ท่านลองอ่านนะครับมาตรา ๒๗๖
บอกว่า “ผู้ใดขัดขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภรรยาตน” พอมาเป็นวรรคสองบอกว่า
“ถ้าการกระทำตามมาตรา ๒๗๖ วรรคแรก เป็นการกระทำแก่หญิงซึ่งเป็นภรรยาของผู้กระทำ”
การกระทำตามวรรคแรกต้องกระทำแก่หญิงซึ่งมิใช่ภรรยาตน ขัดกันหรือเปล่าครับ ถ้อยคำ
ที่ใช้กันนะครับ อันนี้ต้องสังเกตถ้าเข้ามาเป็นกฎหมายคงต้องเถียงกันหน้าศาลแน่ครับ แล้วก็
ผมคิดว่าเป็นกรณีทีบอกว่า วรรคหนึ่งนี้ทำกับหญิงที่ไม่ใช่ภรรยาตน แต่วรรคสองบอกว่าเป็น
การกระทำต่อหญิงซึ่งเป็นภรรยาของตน ขัดกันก่อนข้างจะชัดเจนนะครับ ผมว่ากฎหมายตรงนี้
ถ้าแก้ต้องหาถ้อยคำใหม่ เพื่อไม่ให้มีข้อขัดแย้ง พอเริ่มขัดแย้งกฎหมายนี้ตกแน่นอนนะครับ

อีกประการหนึ่งครับที่ท่านประธานคณะกรรมการธิการท่านก็ยอมรับว่า สุภาพสตรี
และสุภาพบุรุษซึ่งทำการสมรสกันได้รับการสั่งสอนมามาก แล้วก็เมื่ออยู่ร่วมกันแล้ว
มีการกระทำทารุณกรรมโดยวิธีการต่าง ๆ นี้นะครับ ผมก็คิดว่าอันนี้ถ้าหากว่าจะพูดเป็นภาษา
ชาวบ้านนะครับ ก็เป็นความช่วยของกลุ่มสมรสนะครับ ซึ่งเลือกกันมาอย่างดีแล้วนะครับ
เมื่อสักครู่นี้ท่านสักพอผมอภิปรายจบท่านแอบมา ขออนุญาตที่เอ่ยนามท่านนะครับ ท่านก็มา
นั่งกระซิบว่า การที่สามีภรรยากลางอยู่กันฉันท์สามีภรรยาเนี่ยะครับ สุภาพบุรุษเสียสินสอด
ทองหมั้นไปจำนวนมากครับ แล้วก็พอถึงเวลามีปัญหานิดหน่อย ท่านก็นำไปฟ้องศาลได้เป็น
การกระทำความคิดว่าขัดขืนกระทำชำเรา อันนี้ครับว่าถ้าคำนึงถึงความเป็นธรรมในสังคม
จะมีหรือเปล่า คนที่ตกลงกันมาแล้วว่า เรารู้กันก่อนจะแต่งงานกันนี้อยู่กันฉันท์สามีภรรยา
คืออะไร ทุกคนรู้นะครับ แต่บางครั้งยอมบ้าง ไม่ยอมบ้าง ก็ต้องผ่อนหนักผ่อนเบาครับ
ท่านวัลลภครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : ครับ เป็นอันว่าที่ประชุมได้รับทราบรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง
ความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว ของคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ
เรียบร้อยแล้ว และคณะกรรมการได้มีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะแนวทางป้องกันแก้ไข

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

เปล่งฉวี ๔๔/๓

พร้อมทั้งมาตรการช่วยเหลือบางประการไว้ในรายงานฉบับนี้ โดยขอความเห็นชอบจากวุฒิสภา เพื่อส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จากการอภิปรายไม่ปรากฏ มีท่านผู้ใดโต้แย้งไม่เห็นชอบนะครับในการที่คณะกรรมการจะส่งรายงานไป ถือว่าที่ประชุม ได้เห็นชอบ จึงขอผ่านรายงานฉบับนี้ไป

ต่อไปเป็นรายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้
ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา ของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม
เชิญท่านประธานคณะกรรมการ ท่านผ่อง เล่งอี้ ครับ

- ๔๕/๑

9

4.17.

รายงานการศึกษา

ปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรง
ของนักเรียนนักศึกษา

โดย

คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
วุฒิสภา

สำนักคณะกรรมการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๖๑๕๖๑๑๐๖

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๑๐/(ร ๒๙)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่องขอให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษา ปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา (นายวิชัย ครองยุดี กับคณะ เป็นผู้เสนอ) แล้วลงมติมอบหมายให้ คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม พิจารณา ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายผ่อง เล่งอี้	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายสมควร จิตแสง	รองประธานคณะกรรมการ
๓. นายบุญเลิศ ไพรินทร์	รองประธานคณะกรรมการ
๔. นางวิลาวัลย์ ตันวัฒนะพงษ์	รองประธานคณะกรรมการ
๕. นายวิบูลย์ แซ่มชื่น	รองประธานคณะกรรมการ
๖. นายคำพันธ์ ป้องปาน	โฆษกคณะกรรมการ
๗. พันเอก สมคิด ศรีสังคม	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นายชงค์ วงษ์จันทร์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นายอุมาร์ ตอยิบ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. นายลำพอง พิลาสมบัติ	
๑๑. นายณรงค์ นุ่นทอง	
๑๒. นายบุญญา หลีเหลด	
๑๓. นายวิชัย ครองยุดี	
๑๔. นายสมเกียรติ ศรีลัมพ์	
๑๕. พลตรี อินทร์ตัน ยอดบางเตย	

บัดนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาศึกษาญัตติตั้งกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว จึงกราบเรียนมา
เพื่อโปรดนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

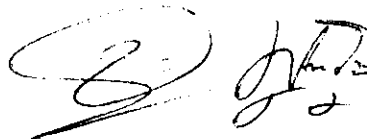
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ผ่อง เล่งอี้

(นายผ่อง เล่งอี้)

ประธานคณะกรรมการการศึกษา
ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวจุฑามาศ พุทธิงกูโร)

ผู้อำนวยการกลุ่มงาน
กลุ่มงานคณะกรรมการการศึกษา
สำนักกรรมาธิการ ๒

**รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรง
ของนักเรียนนักศึกษา**

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่องขอให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษา ปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา (นายวิชัย ครองยุติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) แล้วลงมติมอบหมายให้ คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม พิจารณาเรื่อง เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาว่าเรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นได้อย่างไรและมีแนวทางแก้ไข ปัญหาอย่างไร

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเสร็จสิ้นแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษา ปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา ซึ่งอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) นายวิชัย ครองยุติ	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒) นายสุธรรม ปั้นประเสริฐ	รองประธานคณะอนุกรรมการ
๓) นายผ่อง เล่งอี้	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๔) นายบุญเลิศ ไพรินทร์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๕) นายวิบูลย์ แซ่มชื่น	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๖) นายลำพอง พิลาสมบัติ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๗) นายชงค์ วงษ์จันทร์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๘) พล.ต.อ. วิรุฬห์ พันแสน	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๙) นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๐) นายมนตรี สันทวิช	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๑) นายวงศ์พันธ์ ณ ตะกั่วทุ่ง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๒) นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๓) หม่อมหลวงปรีดา ดิศกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔) นางสาวสมสุดา ผู้พัฒน์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕) รศ.กนิษฐา นาวารัตน์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖) นายจำเริญ วราภรณ์	อนุกรรมการ
๑๗) นายทองใส ครองยุติ	อนุกรรมการ
๑๘) นายแสวง อุดมศรี	อนุกรรมการ
๑๙) นายขจิต เจริญศิลป์	อนุกรรมการ
๒๐) นายนิคม จารุมณี	อนุกรรมการ
๒๑) นายสมศักดิ์ สุห์รายศิริพันธ์	อนุกรรมการ
๒๒) พ.ญ. พรณพิมล หล่อตระกูล	อนุกรรมการ
๒๓) นายรังษี เอี่ยมสุวรรณ	อนุกรรมการและเลขานุการ

๒๔) นายอดิศวร์ วงษ์วัง

ผู้ช่วยเลขานุการ

๒๕) นายวิญญู ยี่ชะเต

ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. คณะกรรมการฯ ได้ศึกษาข้อมูลจากผลการวิจัยของมหาวิทยาลัย หน่วยงานต่าง ๆ และเอกสารประกอบการพิจารณาของผู้มาชี้แจง รวมทั้งเอกสารที่คณะกรรมการฯ ได้ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งมาให้ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรมอาชีวศึกษา กองสรวัตรนักเรียน เป็นต้น

๓. คณะกรรมการฯ ได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ มาประชุมเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็น ดังนี้

กรมอาชีวศึกษา

๑) นายสมศักดิ์ สุร่ายศิริพันธ์

รองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา

๒) นายอนุวัติ ลิทธิ นักวิชาการการศึกษา

กรมอาชีวศึกษา

กรมสุขภาพจิต

๑) แพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล แพทย์ใหญ่กรมสุขภาพจิต

กองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑) พ.ต.อ. อารุง จิตรภักดี

ผกก. กำกับการกองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน

๒) พ.ต.ท. สุรัชย์ เจ็ดพี่น้องร่วมใจ

รอง ผกก. (อก) สน.พลับพลาไชย

โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย

๑) นายชาญวุฒิ แก่นจินดา

ผู้อำนวยการ

โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ

๑) นายเผ่าพงษ์สันต์ แสงศิริ

ผู้อำนวยการ

๒) นายชลอ ยุทธการ

ที่ปรึกษาโรงเรียน

๓) นางอัจฉราพร พงษาปาน

อาจารย์ใหญ่

๔) นายสมชาย อ้วนสกุล

รองอาจารย์ใหญ่

โรงเรียนเทคนิควิทยา

๑) นายสิน บัวบุญ

อาจารย์ใหญ่

๒) นางสุนีย์ อุทัยวัฒนานนท์

อาจารย์

๓) นายเฉลิม เพ็ญรัตน์

หัวหน้าฝ่ายปกครอง

๔) นายมนเทียร สุวรรณสิงห์

ฝ่ายทะเบียน

วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี

๑) นายวิรัตน์ คันทารัตน์	ผู้อำนวยการ
๒) นายเสน่ห์ วิริยะเจริญธรรม	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา
๓) นางอาภาภรณ์ เทียนขาว	หัวหน้างานปกครอง

โรงเรียนเทคโนโลยีปทุมธานี

๑) ดร.ชนากานต์ ยืนยง	ผู้อำนวยการ
๒) นายสำรวย เพ็งอ้น	รองผู้อำนวยการ
๓) นายจตุรงค์ เพชรสงคราม	ผู้ช่วยฝ่ายกิจการนักศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ

๑) นายบุญเชิด ดิษสมาน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา
๒) นายนิติรุทธิ์ ทิมไทย	หัวหน้าแผนกพัฒนาวิทย์

โรงเรียนพาณิชยการกรุงเทพ

๑) นายชวลิต เบญจาทิกุล	ผู้อำนวยการ
๒) นายรังสรรค์ กุศลสร้าง	อาจารย์ใหญ่

มูลนิธิแสงเทียน วัดบางไผ่ไก่ธนบุรี

๑) พระมหาสมัย จินตโมสโก	กรรมการและเลขานุการมูลนิธิแสงเทียน

๔. คณะกรรมการฯ ได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีประสบการณ์ในเรื่องนี้จากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชน เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๕ โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน ๒๓๗ คน โดยในภาคเช้าเป็นการอภิปรายจากผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาและภาคบ่ายจัดสัมมนากลุ่มย่อย เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิมาร่วมอภิปราย ดังนี้

- ๑) นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานโครงการสำนึกรักบ้านเกิด และประธานโครงการร่วมด้วยช่วยกัน อภิปรายเรื่อง “ระบบโครงสร้างทางสังคมและการบริการสาธารณะ จะมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทโดยใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาได้อย่างไร”
- ๒) รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อภิปรายเรื่อง “การจัดการศึกษาจะช่วยแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทโดยใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาได้อย่างไร”
- ๓) พญ.พรรณพิมล หล่อตระกูล แพทย์ใหญ่กรมสุขภาพจิต อภิปรายเรื่อง “จิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาจะมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหามทะเลาะวิวาทโดยใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาได้อย่างไร”

๔) พระพิพิธธรรมสุนทร ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสุทัศน์เทพวราราม อภิปรายเรื่อง
“บทบาทของศาสนาต่อการแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทโดยใช้ความรุนแรงของ
นักเรียนนักศึกษา”

๕. คณะกรรมการฯ ได้ประสานงานกับสถาบันราชภัฏสวนดุสิต (สวนดุสิตโพล)
เพื่อให้ดำเนินการจัดทำประจามติ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นำมาเป็นแนวทางในการ
สรุปผลการพิจารณาศึกษา

๖. คณะกรรมการฯ ได้ไปศึกษาดูงานตามสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งภาครัฐและ
ภาคเอกชนทั้งสถาบันการศึกษาที่เคยและไม่เคยเกิดเหตุทะเลาะวิวาทจำนวน ๘ สถาบัน
ในแต่ละสถาบัน โดยได้ไปเข้าพบกับผู้บริหาร คณาจารย์ ตัวแทนผู้ปกครองและนักเรียนนักศึกษา

สถาบันการศึกษาที่ไปศึกษาดูงาน ดังนี้

- ๑) วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
- ๒) วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ
- ๓) โรงเรียนดอนบอสโก
- ๔) วิทยาลัยเทคนิคราชสีห์อาราม
- ๕) โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงธน
- ๖) สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน
- ๗) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย
- ๘) โรงเรียนบางกอกพัฒนา

คณะกรรมการฯ ขอเสนอผลการพิจารณาศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้
ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ตามรายงานฉบับนี้เพื่อ
ให้วุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบกับผลการพิจารณารวมทั้งข้อสังเกตและข้อ
เสนอแนะของคณะกรรมการฯ และขอได้โปรดแจ้งไปยังรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ
พิจารณาตามที่เห็นควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติสืบไป

รายงาน
การศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรง
ของนักเรียนนักศึกษา

คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
วุฒิสภา

คำนำ

รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา ที่คณะกรรมการการศึกษาเพื่อศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา ในคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อเสนอแนะและมาตรการให้แก่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุผล ลดปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาได้

คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่ได้มาชี้แจงและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของคณะกรรมการฯ จึงขอขอบคุณหน่วยงานทุกหน่วยงานที่ปรากฏชื่อในเอกสารรายงานนี้เป็นอย่างสูง และหวังว่าเอกสารรายงานนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไปได้เป็นอย่างดี

(นายผ่อง เล่งอี้)

ประธานคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา
ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา

สารบัญ

บทนำ

วัตถุประสงค์	หน้า ๑
ขอบเขตของการศึกษา	๑
ผลของการศึกษา	๒

การทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

สถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา	๔
งานวิจัยเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา	๔
ทฤษฎีความก้าวร้าวรุนแรงในกลุ่มวัยรุ่น	๖
การจำแนกนักเรียนนักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท	๖
การจำแนกพฤติกรรมนักเรียนนักศึกษาที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	๗
แนวปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ	๘
สรุปความคิดเห็นจากผู้มาชี้แจง	๑๐
สรุปความคิดเห็นจากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ	๑๓
ผลการสำรวจความคิดเห็นจากสวนดุสิตโพล	๑๗
ผลการรวบรวมความคิดเห็นจากการศึกษาดูงานภาคสนาม	๑๘

สรุปข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

สาเหตุของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา	๒๑
ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข	๒๒

ภาคผนวก

คำสั่ง คณะกรรมการธิการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา ที่ ๓๘/๒๕๔๕	๒๙
รายชื่อหน่วยงานต่างๆ ที่คณะกรรมการฯ เชิญมาชี้แจง	๓๑
ข้อมูลผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ	๓๒
ข้อมูลพื้นฐานของสถาบันการศึกษาที่คณะกรรมการฯ ไปศึกษาดูงานภาคสนาม	๓๕
ทำเนียบคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา	๔๓
ทำเนียบคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาท และการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา	๔๕
ประมวลภาพงานสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงานภาคสนาม	๔๘

บทนำ

ปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาในสถาบันการศึกษาเดียวกันและต่างสถาบันการศึกษา ทั้งในสังกัดของรัฐบาลและเอกชนในอดีตจนถึงปัจจุบันและมีแนวโน้มว่าจะมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของนักเรียนนักศึกษา สถาบันการศึกษา ผู้ปกครองประชาชนและสังคมโดยทั่วไป สร้างความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน ชื่อเสียงทั้งต่อตัวผู้กระทำและสังคมโดยรวม รวมทั้งยังส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้กระทำและครอบครัวในอนาคต และอาจจะนำไปสู่การลอกเลียนแบบตัวอย่างที่ไม่เหมาะสมแก่เยาวชนอีกด้วย

นักจิตวิทยาเชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์ย่อมมีสาเหตุ ปัญหาที่นักเรียนนักศึกษาทะเลาะกันและการใช้ความรุนแรง จึงต้องมีสาเหตุเช่นเดียวกัน ถ้าเรารู้สาเหตุที่แท้จริงของปัญหาและช่วยกันคิดหาวิธีการแก้ปัญหาให้ตรงกับสาเหตุที่แท้จริงนั้นย่อมจะแก้ไขปัญหานั้นได้ ความล้มเหลวของการแก้ปัญหาในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาส่วนหนึ่งมาจากการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ แก้ปัญหาแบบฉาบฉวย พอมีเหตุการณ์ก็ค่อยมาคิดแก้ปัญหาอีกครั้งหนึ่ง

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา จึงมีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา แนวทางการแก้ปัญหาและมาตรการในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. ศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา
๒. กำหนดวิธีการ มาตรการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท และการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

ขอบเขตของการศึกษา

วุฒิสภามีมติให้คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา พิจารณาศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา โดยการศึกษาสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การรับฟังการชี้แจงการนำเสนอข้อมูลของผู้แทนหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

จากกรมอาชีวศึกษา กรมสุขภาพจิต กองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ โรงเรียนเทคนิควิทยา วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี โรงเรียนเทคโนโลยีปทุมธานี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ

โรงเรียนพาณิชยการกรุงเทพ และมูลนิธิแสงเทียน วัดบางไผ่ไก่ การประมวลความคิดเห็นจากการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์และเกี่ยวข้องกับปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน การประมวลความคิดเห็นจากการทำประชามติของสวนดุสิตโพล การไปศึกษาดูงานในสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งสถาบันการศึกษาที่ไม่เคยและเคยมีปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาแล้วประมวลผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คณาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองของนักศึกษาที่เคยมีปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาและสุดท้ายได้ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา

ผลของการศึกษา

๑. ได้ข้อเสนอแนะ และมาตรการการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนนำไปดำเนินการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

๒. ช่วยลดปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา ซึ่งจะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

การทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

จุดเริ่มต้นของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาในสังคมไทยเริ่มมาจากการแข่งขันกีฬานักเรียน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีการแข่งขันกีฬานักเรียนเป็นประจำทุกปี ได้มอบหมายให้กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบในการแข่งขัน โดยเน้นเรื่องการแข่งขันกีฬานักเรียนเป็นสำคัญ แต่การแข่งขันกีฬาในระยะแรกยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร โดยเฉพาะนักเรียนที่เกรงและมักจะเป็นฝ่ายผู้แพ้และมักชอบก่อเหตุทะเลาะวิวาทหลังจากเสร็จสิ้นการแข่งขัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการชกต่อยกัน ในปัจจุบันสาเหตุของการแข่งขันกีฬาไม่ใช่สาเหตุปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาเหมือนในอดีต เพราะโรงเรียนที่มีประวัติมีปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาจะไม่ส่งเสริมกิจกรรมในด้านนี้ เพราะเกรงว่าจะเกิดปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาขึ้นอีก ปัจจุบันรูปแบบวิธีการและสถานที่ของการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษามีลักษณะพัฒนาการตามบริบทของความเจริญที่เกิดขึ้นในสังคม จะพบว่าเด็กและเยาวชนมีการรวมกลุ่มกันตามห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆ ตามแหล่งบันเทิงที่ตอบสนองความต้องการตามวิถีชีวิตแบบวัยรุ่นสมัยใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการพบปะหรือการแสวงหาความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ เมื่อกลุ่มนักเรียนมารวมตัวกันซึ่งมีหลายสถาบันทำให้เกิดการเขม่นกัน และนำไปสู่การก่อเหตุทะเลาะวิวาท หรือมักจะเกิดขึ้นตามเวทีคอนเสิร์ตประเภทหรือคหรือเพลงเพื่อชีวิตเพราะจะเป็นแหล่งที่รวมของนักเรียนวัยรุ่นทั้งหลายที่มาชมการแสดงเป็นกลุ่มใหญ่ๆ การทะเลาะวิวาทมักจะเป็นการทำร้ายกันด้วยอาวุธ เช่น ไม้ตี เหล็ก มีด ระเบิดขวด ปืนหรือสิ่งต่างๆ ที่สามารถใช้เป็นอาวุธได้ การทำร้ายและต่อสู้กันมักจะเป็นแบบการตะลุมบอนเป็นกลุ่มๆ ปัจจุบันการทำร้ายกันนั้นมักจะใช้อาวุธปืน และวัตถุระเบิดทำให้เกิดเหตุการณ์การตีกันแต่ละครั้งมักจะมีผู้เสียชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัสจากความรุนแรงของอาวุธที่ใช้ จากการศึกษาพบว่านักเรียนนักศึกษาจะมีการพัฒนาการทำอาวุธที่มีประสิทธิภาพสูงและเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อการทำร้ายกันในขณะที่มีการทะเลาะวิวาท โดยมีได้คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้ใด อย่างไร โดยเฉพาะเหตุที่เกิดตามสถานที่สาธารณะที่มีผู้คนมากมาย ตามป้ายรถเมล์ หรือแม้กระทั่งบนรถโดยสารประจำทาง หรือในห้างสรรพสินค้า หรือเวทีคอนเสิร์ตนับว่าเป็นปัญหาที่กระทบต่อสังคมที่รุนแรง เป็นภัยของสังคม และเป็นปัญหาสังคมอีกปัญหาหนึ่ง

สถานการณ์ปัญหาความรุนแรงในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา

ปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงที่ส่งผลกระทบกว้างขวางกว่าการทะเลาะวิวาทของคู่ขัดแย้งของกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาสายช่าง เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเฉพาะกับเด็กนักเรียนอาชีวะ ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล มาเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๓ ทศวรรษ และยังคงเป็นบรรยากาศทั่วไปของสังคมอาชีวศึกษาในกรุงเทพฯ จากจุดเริ่มต้นที่มูลเหตุของความขัดแย้งมีสาเหตุจากการแข่งขันกีฬา การก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายนักเรียนนักศึกษาในโรงเรียนที่ถือว่าเป็นคู่กรณีกันเกิดขึ้นอยู่อย่างสม่ำเสมอ ทั้งมีสาเหตุของความขัดแย้ง และไม่มีความขัดแย้งกับผู้ถูกทำร้ายและความเสียหายมักจะมีความรุนแรงถึงชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัส รวมทั้งทำร้ายกันในที่สาธารณะ อันเป็นเหตุให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องได้รับบาดเจ็บล้มตายไปด้วย แม้ว่าในบางกรณีการก่อเหตุรุนแรงจะได้รับความสนใจจากสื่อมวลชน ทำให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกแนวปฏิบัติและมาตรการในการแก้ปัญหาอยู่บ้าง แต่ในช่วง ๓ ทศวรรษมานี้ ปัญหายังไม่ได้รับการแก้ไขให้ลุล่วง โดยพื้นฐานการแก้ไขปัญหในระดับโรงเรียนแต่ละโรงเรียน หรือความพยายามแก้ไขปัญหาร่วมกันในระดับเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนยังคงมีอยู่บ้าง น้อยบ้าง ตามสถานการณ์ของแต่ละสถาบัน อย่างไรก็ตาม แต่ละสถาบันการศึกษาจะต้องดูแลเรื่องการเดินทางไปกลับ เป็นกิจวัตรประจำวันของอาจารย์ฝ่ายปกครองเพื่อการป้องกันหรือการระงับเหตุ อย่างไรก็ตามจากสถิติการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงก็ยังคงเกิดขึ้นเดือนละหลายครั้ง มีการศึกษาวิจัยกรณีการก่อเหตุทำร้ายกันของนักเรียนนักศึกษาถึง สาเหตุ ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการเสนอมาตรการแก้ไขปัญหาคือเป็นจำนวนมาก แต่ก็ไม่เกิดผลในทางปฏิบัติที่นำไปสู่การแก้ปัญหาที่ยั่งยืน จึงควรมีการทบทวนแนวทางการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาย่างจริงจังจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คือตัวของนักเรียนนักศึกษา ครอบครัว ผู้ปกครอง สถาบันการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองสารวัตรนักเรียน และสื่อมวลชน เพื่อให้เยาวชนที่เข้ามาสู่การศึกษาสายอาชีวศึกษาอยู่ในสถานการณ์มีความปลอดภัย สามารถเข้ารับการศึกษาและเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป

งานวิจัยเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักเรียนอาชีวะ ๑๔๔ คน ของสภาองค์การพัฒนาดังและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พ.ศ. ๒๕๕๔ พบว่า

- นักเรียนมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ ๕๓.๖) มีประสบการณ์ในการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในโรงเรียน และร้อยละ ๕๒.๕๘ เคยมีประสบการณ์การทะเลาะวิวาทกับนักเรียนต่างโรงเรียน
- นักเรียนร้อยละ ๓๘.๑๔ เคยถูกทำร้ายร่างกาย ซึ่งมีสาเหตุมาจากการทะเลาะวิวาท
- นักเรียนร้อยละ ๕๒.๒๗ มีประสบการณ์ในการทำร้ายร่างกายผู้อื่นโดยให้เหตุผลว่าถ้าไม่ทำก็จะเป็นผู้ถูกกระทำ
- นักเรียนร้อยละ ๕๘.๓๖ สะท้อนว่าสถานการณ์รุนแรงมากถึงขนาดที่รู้สึกวิตกกังวลอยู่เสมอ
- นักเรียนร้อยละ ๒.๐๖ สะท้อนว่าสถานการณ์รุนแรงถึงขนาดส่งผลให้อยากย้ายที่เรียน
- นักเรียนร้อยละ ๖๘.๕๖ สะท้อนว่ามีความรู้สึกร่วมในกรณีการทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน เพราะรักเพื่อนรักสถาบัน และพบว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษาทุกระดับชั้น ทุกแผนกมีความเป็นไปได้ที่จะเป็นผู้ก่อเหตุได้เท่าๆ กันเพราะความคึกคะนอง หรือต้องการแสดงศักยภาพ

- นักเรียนรู้สึกว่สังคมมองพวกเขาในด้านลบตลอด และนักเรียนอาชีวะไม่รู้ว่าจะใช้พลังของเขาให้เป็นประโยชน์แก่บุคคลอื่นในสังคมอย่างไร
- นักเรียนส่วนหนึ่งให้ข้อคิดเห็นว่าปัญหาเด็กนักเรียนอาชีวศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทเป็นปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของครูอาจารย์ที่เห็นว่าปัญหาซับซ้อนเกินกว่ากำลังของครูอาจารย์จะแก้ไขได้ มาตรการการป้องกัน เช่น การออกตรวจในจุดที่ล่อแหลม การส่งนักเรียนกลับบ้าน เป็นเพียงมาตรการการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น

สาเหตุของปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา

ปัจจัยภายนอก	ปัจจัยภายใน
๑. ปัจจัยทางสังคม - แหล่งนันทนาการ - ครอบครัว - ความรู้สึกนึกคิดต่อสังคม ต่อนักเรียนอาชีวะ - สิ่งเร้าต่างๆ - สถานการณ์ความไม่ปลอดภัยอันนำไปสู่ความหวาดระแวง	- โลกทัศน์และประสบการณ์ทางสังคม ของนักเรียนนักศึกษา - ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตัวเอง - ความรู้สึกผูกพันต่อครอบครัวสังคม - ทักษะการแก้ไขปัญหาและการควบคุมตัวเอง
๒. ปัจจัยทางวัฒนธรรม - การถ่ายทอดโลกทัศน์ ค่านิยมจากรุ่นพี่ - อิทธิพลของกลุ่มที่สังกัด - ความคิด ความเชื่อของนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	
๓. ปัจจัยการศึกษา - ระบบการเรียนการสอน - การบริหารจัดการภายในสถาบัน - คุณภาพบุคลากร	

ทฤษฎีความก้าวร้าวรุนแรงในกลุ่มวัยรุ่น

แพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล แพทย์ใหญ่กรมสุขภาพจิต ได้แปลบทความเรื่อง “วัฏจักรของความก้าวร้าวรุนแรง : ความรุนแรงในกลุ่มวัยรุ่น” ของ Prof. Dr. H. Remchmidt แห่ง Department of Child and Adolescent Psychiatry, Philipps University marburg ไว้อย่างน่าสนใจ คือ

๑. สังคมปัจจุบันส่งเสริมความมีอิสระอย่างไม่มีขอบเขต การเลี้ยงดูที่ขาดขอบเขตและนอกจากจะไม่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ยังไม่มีคุณค่าและไม่เป็นแบบอย่างต่อเด็ก การรู้จักขอบเขตและกฎเกณฑ์ นำมาสู่การวางตนอย่างเหมาะสมในด้านการคบหากับผู้อื่น และรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น หากปราศจากสิ่งเหล่านี้คนเราจะไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้อื่น และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมรุนแรงได้ง่าย

๒. การเลี้ยงดูที่ส่งเสริมการสนใจแต่เรื่องของตนเอง (Egocentric) สังคมคงต้องตั้งคำถามว่า การเลี้ยงดูเด็กที่ส่งเสริมความสนใจแต่เรื่องของตนเอง จนไม่สนใจความต้องการความปรารถนา หรือความสนใจของคนอื่นนั้นเหมาะสมหรือไม่ พบว่าการเลี้ยงดูเช่นนี้นำไปสู่มุมมองแบบสนใจแต่เรื่องของตนเอง เรียกร้องแสดงความต้องการของตนเอง แทนที่จะเอาใจใส่คำนึงถึงผู้อื่น ประนีประนอม พร้อมทั้งจะช่วยเหลือผู้อื่น

๓. การขาดแบบอย่างที่ดีในครอบครัว สภาพครอบครัวที่มี ๓ รุ่น (ปู่ย่า ตายาย พ่อแม่ ลูก) แอปไม่มีให้เห็นอีกแล้ว หรือแม้แต่ครอบครัวที่อยู่กันพร้อมหน้าพ่อแม่ลูกก็น้อยลง ในเมืองใหญ่ทุก ๒-๓ ครอบครัวพ่อแม่แยกทางกัน การแยกทางกันของพ่อแม่เป็นเรื่องเศร้าสำหรับเด็กเสมอ และเด็กจำนวนหนึ่งต้องอยู่ในสภาพที่ขาดแคลนทั้งวัตถุ และผู้ปกครองที่เด็กต้องการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตัว

๔. การสูญเสียกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมในวัยรุ่น ในปัจจุบันความสนใจในศาสนาลดน้อยมาก การขาดหลักคุณธรรม ศีลธรรม ทำให้เด็กวัยรุ่นเหล่านี้สูญเสียหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ผู้ที่ไม่เคยรู้จักข้อห้าม ไม่สนใจกฎเกณฑ์ทางศีลธรรม ไม่สนใจศาสนาและวัฒนธรรม ไม่รู้จักเคารพผู้ใหญ่ ก็จะสนใจแต่ความคิดของตนเองเอาตัวเองเป็นใหญ่

๕. ความยากจน ความขาดแคลน สภาพการดองงาน ทำให้สังคมขาดความมั่นคง และขาดการช่วยเหลือภายในสังคม นำไปสู่ปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมขึ้น

การจำแนกนักเรียนนักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท

จากการศึกษาพบว่านักเรียนนักศึกษาที่พยายามก่อเหตุทะเลาะวิวาทในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เป็นนักเรียนชายประมาณร้อยละ ๕๐ เป็นนักเรียนหญิงประมาณร้อยละ ๑๐ ช่วงระยะเวลาก่อเหตุทะเลาะวิวาทค่อนข้างสูงในช่วงภาคเรียนแรก คือ เดือนมิถุนายน - สิงหาคม ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับพิธีรับน้องใหม่ และในช่วงภาคเรียนที่ ๒ พบว่ามีเหตุทะเลาะวิวาทในช่วงเดือนพฤศจิกายน แต่น้อยกว่าภาคเรียนที่ ๑ ข้อที่น่าสังเกต คือ ในช่วงภาคฤดูร้อนเดือนเมษายน จะมีเหตุทะเลาะวิวาทค่อนข้างน้อย ในบางปีจะมีไม่มีเหตุทะเลาะวิวาทเลย

ช่วงระยะเวลาที่นักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาท

- ช่วงเช้า ระหว่างเวลา ๐๖.๐๐-๐๘.๐๐ น. เฉลี่ยประมาณ ร้อยละ ๑๒-๑๕
- ช่วงสาย ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. เฉลี่ยประมาณ ร้อยละ ๖-๘
- ช่วงบ่าย ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐-๑๕.๐๐ น. เฉลี่ยประมาณ ร้อยละ ๙-๑๐
- ช่วงเย็น ระหว่างเวลา ๑๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. เฉลี่ยประมาณ ร้อยละ ๕๔-๖๐
- ช่วงกลางคืน ระหว่างเวลา ๑๙.๐๐-๒๐.๐๐ น. เฉลี่ยประมาณ ร้อยละ ๒-๔

ข้อสังเกต คือ ช่วงเวลาหลังเลิกเรียน นักเรียนนักศึกษาจะรวมตัวกันง่าย และมีโอกาสกระทบกระทั่งกันระหว่างเดินทางกลับบ้าน

การจำแนกพฤติกรรมนักเรียนนักศึกษาที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ผลการดำเนินงานของกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - มกราคม ๒๕๔๕ ออกตรวจบริเวณแหล่งมั่วสุมต่างๆ สวนสาธารณะ ศูนย์การค้า สถานบันเทิง หอพัก ฯลฯ จำนวน ๖,๖๘๕ ครั้ง พบนักเรียนประพฤติตัวไม่เหมาะสม จำนวน ๑๕,๕๑๙ คน (ชาย ๑๑,๑๐๓ คน หญิง ๔,๔๑๖ คน) จำแนกตามลักษณะการประพฤติดนไม่เหมาะสมดังนี้

ลักษณะการประพฤติดนไม่เหมาะสม	จำนวน (คน)
หลบหนีโรงเรียน	๓,๗๖๕
เที่ยวเตร่เร่ร่อน	๒,๕๕๖
เสพสารเสพติดและของมีนเมา	๒,๐๙๐
เล่นวีดิโอเกมส์ และสนุกเกอร์	๑,๖๗๑
เข้าไปในสถานบริการต้องห้าม	๑,๒๕๓
แต่งกายผิดระเบียบ	๙๕๒
เที่ยวเตร่กลางคืน	๙๒๑
เล่นการพนัน	๖๗๕
มั่วสุมก่อความเดือดร้อนรำคาญ	๖๖๑
ประพฤติดนในทำนองชั่วสาว	๔๘๘
แสดงกิริยาวาจาไม่สุภาพ	๒๐๐
เข้าไปในสถานที่ค้าประเวณี	๑๘๕
พกพาอาวุธ	๑๐๒

ได้ดำเนินการแก้ไขดังนี้

วิธีการ	จำนวน (คน)
แนะนำเด็กเดือน	๙,๙๕๖
ส่งโรงเรียน	๑,๓๖๕
แจ้งผู้ปกครอง	๖๔๒
แจ้งโรงเรียน	๒,๗๐๓
บริการให้คำปรึกษาและติดตามพฤติกรรม	๖,๒๖๔

หมายเหตุ เด็กคนหนึ่งอาจได้รับการดำเนินการแก้ไขมากกว่า ๑ อย่าง ขึ้นอยู่กับแต่ละพฤติกรรม

แนวปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ

แนวปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบและการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. แนวปฏิบัติในการป้องกัน

- ๑) สถานศึกษาจะต้องเข้มงวดกวดขันในด้านระเบียบ วินัย และความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา
- ๒) สถานศึกษาจะต้องจัดและส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียนนักศึกษาในทางสร้างสรรค์ และให้เหมาะสม
- ๓) สถานศึกษาต้องกำหนดแผนและวิธีการป้องกันการก่อความไม่สงบและการทะเลาะวิวาท ตลอดจนการช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาที่ประสบเหตุ รวมทั้งการตรวจค้นการพกพาอาวุธ
- ๔) สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีครูแนะแนว/อาจารย์ที่ปรึกษาให้เพียงพอ และเพิ่มบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนนักศึกษามากขึ้น
- ๕) สถานศึกษาต้องกำชับให้นักเรียนนักศึกษาพกพาบัตรประจำตัว ตลอดจนจัดทำแฟ้มประวัติพร้อมรูปถ่ายปัจจุบัน รวมทั้งติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของกลุ่มนักเรียนนักศึกษาอย่างใกล้ชิด
- ๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดจุดตรวจร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ สารวัตรนักเรียน และครูอาจารย์ของสถานศึกษาในพื้นที่ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม
- ๗) กรม/หน่วยงานต้นสังกัด ต้องเร่งกวดขันให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนให้มีมาตรฐาน คุณภาพการศึกษาตามที่กำหนด

๒. แนวปฏิบัติในการแก้ไข

- ๑) ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเร่งทำความเข้าใจกับครูอาจารย์และนักเรียนนักศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง พร้อมหาทางยุติปัญหาโดยเร็วที่สุด
- ๒) ให้สถานศึกษาสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและรายงานให้กรม/หน่วยงานต้นสังกัดทราบโดยเร็ว

- ๓) ให้สถานศึกษาเร่งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาอื่น เพื่อหาผู้กระทำผิด
- ๔) ให้ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาลงโทษผู้กระทำผิดตามระเบียบและตามความหนักเบาแห่งกรณี ทั้งนี้ ควรเน้นวิธีการลงโทษในเชิงจิตวิทยามากกว่าวิธีการรุนแรง
- ๕) ให้สถานศึกษายึดถือและปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการการป้องกันและแก้ไขเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓
- ๖) ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ และนักเรียนนักศึกษาผู้กรณีได้พบปะเพื่อทำความเข้าใจในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนทำกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกัน
- ๗) ให้ผู้บริหารสถานศึกษาสั่งปิดสถานศึกษาได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
- ๘) กรม/หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดชุดตรวจร่วมในจุดที่คาดว่านักเรียนนักศึกษา จะก่อเหตุโดยประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซากอีก

๓. แนวปฏิบัติในการสนับสนุน ส่งเสริม และฟื้นฟู

- ๑) สถานศึกษาต้องสร้างกลไกในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานในด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
- ๒) สถานศึกษาต้องสร้างบรรยากาศให้น่าอยู่ รวมทั้งครูอาจารย์ฝ่ายแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง ต้องให้ความสนใจและสามารถทำตนให้เป็นที่พึงพอใจของนักเรียนนักศึกษา
- ๓) สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้เกิดความมีระเบียบวินัย และสร้างคุณธรรม จริยธรรมในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา
- ๔) ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์สร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้นักเรียนนักศึกษาเกิดความภูมิใจในชื่อเสียงหรือศักดิ์ศรีของสถาบันในทางที่ถูกต้อง
- ๕) ให้ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญในงานปกครองของสถานศึกษา โดยสนับสนุนกำลังคนและสวัสดิการในการปฏิบัติงานดังกล่าวของครูอาจารย์
- ๖) สถานศึกษาจัดทำประวัติโรงเรียนที่มีนักเรียนนักศึกษาก่อเหตุไม่สงบพร้อมส่งข้อมูล และสถิติเพื่อสนับสนุนส่งเสริมแนวปฏิบัติในการป้องกันและการแก้ไขปัญหา
- ๗) สถานศึกษาต้องสร้างและปรับปรุงระบบการประสานงานระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๘) กรม/หน่วยงานต้นสังกัด ควรจัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและครูฝ่ายปกครองเพื่อร่วมกันหาหรือมาตรการและการดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
- ๙) กรม/หน่วยงานต้นสังกัด ต้องเอาใจใส่ช่วยเหลือสถานศึกษาที่มักมีปัญหา นักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท

สรุปความคิดเห็นจากผู้มาชี้แจง

คณะกรรมการอำนวยการ ได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ประชุมร่วมกับ คณะอนุกรรมการฯ ดังนี้ กรมอาชีวศึกษา กรมสุขภาพจิต กองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ โรงเรียน เทคนิควิทยา วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี โรงเรียนเทคโนโลยีปทุมธานี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ โรงเรียนพณิชยการกรุงเทพ มูลนิธิแสงเทียน วัดบางไส้ไก่ธนบุรี สรุปความคิดเห็น ได้ดังนี้

๑. ปัญหาและสาเหตุการทะเลาะวิวาท

- ๑) เกิดจากค่านิยมในเรื่องศักดิ์ศรีสถาบัน ไม่ต้องการให้ใครมาเหยียบย่ำและลบหลู่รวมถึง การต่อสู้ของรุ่นพี่ที่เคยทำมาก่อน
- ๒) เกิดจากช่องว่างระหว่างพ่อ แม่ และเพื่อน การไม่เข้าใจในช่วงวัยระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก จึงทำให้เด็กหันไปสนใจเพื่อนมากกว่าเพราะเป็นวัยใกล้เคียงกัน เข้าใจกันมากกว่า
- ๓) เกิดจากการมีเวลาว่างมากจนเกินไป จึงเกิดการเที่ยวเตร่ มั่วสุมทางเพศ มั่วสุมยาเสพติด เกี่ยวข้องกับการพนันและอบายมุข
- ๔) เกิดจากความหึงหวงระหว่างชายหนุ่มหญิงสาวที่ถูกผู้อื่นหรือสถาบันอื่นมาแสดงความยิ่งใหญ่ และความเป็นเจ้าของจนเกิดการปกป้องต่อสู้ขึ้นมา
- ๕) เกิดจากการไม่เข้าใจ ไม่ได้เรียน ไม่ได้ปฏิบัติ โดยใช้แนวทางตามหลักคำสอนของ พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนเองนับถือ ขาดจิตเมตตาปราณี ขาดการให้อภัยซึ่งกันและกัน
- ๖) นักศึกษาถูกทำร้ายระหว่างเดินทางไป-กลับสถาบัน
- ๗) ถูกแย่งเสื้อฝักงาน (ตบข้อป) หรือถูกแย่งตราสัญลักษณ์ของสถาบัน
- ๘) นักศึกษาไม่ถูกกันมาตั้งแต่อยู่สถาบันเดิมแล้ว
- ๙) ความคิดที่จะแยกกลุ่มนักศึกษาตามชื่อของสถาบันแล้วแสดงความยิ่งใหญ่เหนือกัน
- ๑๐) วัยของนักเรียนนักศึกษาโดยธรรมชาติของวัยเป็นวัยที่ขาดความยั้งคิด วู่วาม คึกคะนอง ชอบลอง ชอบเลียนแบบ ตามกลุ่มเพื่อน หากมีความเห็นในเรื่องใดก็จะมีปฏิกิริยาตอบสนอง อย่างรุนแรง โดยไม่คำนึงถึงเหตุผลและผลกระทบที่ผ่านมา
- ๑๑) ความรักพวกพ้อง อยากจะอวดเพื่อน
- ๑๒) ขาดสติจากการเสพยาหรือสิ่งมึนเมา
- ๑๓) ความต้องการตอบโต้หรือแก้แค้น
- ๑๔) มีการแบ่งเขตอิทธิพลตามพื้นที่ของสถาบันของสถานศึกษานั้นตั้งอยู่ โดยยึดแหล่งชุมชน เป็นเขตอิทธิพล เช่น ตามห้างสรรพสินค้า
- ๑๕) มีความโกรธแค้นเป็นการส่วนตัว และนำเพื่อนร่วมสถาบันมาเกี่ยวข้อง
- ๑๖) การขีดเขียน พ่นข้อความ ทำลาย ตามที่สาธารณะ
- ๑๗) มีนักศึกษารุ่นพี่ขึ้นำ และให้การสนับสนุน

๒. มาตรการในการป้องกันและการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท

- ๑) คนที่เคยกระทำผิดควรส่งเข้าในค่ายทหารฝึกฝนความเข้มแข็ง การอยู่ร่วมกัน การเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน หลังจากนั้นให้พระสงฆ์เข้าไปมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมบ่มนิสัยให้กลับตัวเป็นคนดีของสังคม
- ๒) ครูบาอาจารย์ควรปลูกฝังในสิ่งที่ดี ที่เหมาะที่ควรให้เด็กตั้งแต่แรกเริ่มเข้าสู่สถาบัน และประพฤติตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งในและนอกสถานศึกษา ไม่ปลุกระดมยั่วยุให้เกิดการแค้น
- ๓) พ่อแม่ ครู ผู้ปกครองต้องหาจุดกึ่งกลางความพอดีระหว่างความเป็นพ่อแม่กับความเป็นเพื่อนของเด็กให้ได้โดยต้องเข้าใจถึงความต้องการ ควรผ่อนสั้นผ่อนยาวในบางกรณี
- ๔) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้พระสงฆ์ได้เข้าไปสอนศีลธรรมเด็กนักเรียนนักศึกษาในโรงเรียนให้มากขึ้นทั้งในและนอกระบบ เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กนักเรียนนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
- ๕) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนนักศึกษาในแต่ละสถาบันการศึกษา ได้จัดตั้งเป็นชมรมองค์กรของนักเรียนนักศึกษาให้มากขึ้น เพื่อปลูกฝังให้รู้จักตนเอง รู้จักสังคม รู้จักผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี และควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นรวมทั้งการทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนที่อยู่ต่างสถาบัน จะก่อให้เกิดความสามัคคี เข้าใจและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันมากขึ้น
- ๖) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนนักศึกษา ออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท ให้มากยิ่งขึ้น จะได้มองเห็นถึงความทุกข์ยากของผู้คนในสังคม มีอุดมการณ์เพื่อสังคมรวมทั้งเป็นการฝึกฝนพัฒนาตนเอง
- ๗) ควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาได้ไปทัศนศึกษา เรียนรู้นอกห้องเรียน เข้าใจถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น ได้พบเห็นสภาพความเป็นอยู่ของกลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้ติดยาเสพติด เด็กสตรีที่ถูกสังคมทำร้าย ผู้ที่กระทำผิดถูกจำคุก เยาวชนที่อยู่ในสถานพินิจฯ คนชราที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ เด็กด้อยโอกาส เป็นต้น เพื่อให้เป็นอุทาหรณ์สอนใจมิให้ประพฤติดุศีลธรรม กฎหมายบ้านเมือง และเห็นใจผู้อื่น
- ๘) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้วัดและพระสงฆ์รวมถึงองค์กรทางศาสนาเข้าไปมีบทบาทต่อการฝึกอบรมบ่มนิสัยเด็ก เยาวชน คนหนุ่มสาวให้มากขึ้น ที่ทำอยู่แล้วหรือมีอยู่แล้ว ขอให้เข้าไปสนับสนุนด้านงบประมาณ ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ ที่ชัดเจนอยู่แล้ว ขอให้เป็นอย่างที่ดีควรนำไปเป็นแม่แบบของกลุ่มอื่น สังคมอื่นๆ
- ๙) จัดคณะครูอาจารย์ออกตรวจจุดต่างๆ ที่เกิดเหตุบ่อยๆ ร่วมกับโรงเรียนคู่กรณี
- ๑๐) จัดรถรับส่งนักเรียนเพื่อป้องกันการปะทะกันระหว่างทางไป-กลับโรงเรียน
- ๑๑) มาตรการสายสัมพันธ์บ้านและโรงเรียน โดยส่งอาจารย์ที่ปรึกษาไปเยี่ยมนักเรียนที่บ้าน เพื่อซักถามความเป็นอยู่ ความประพฤติ ปัญหาต่างๆ ของนักเรียน
- ๑๒) จัดเวรยามอาจารย์ออกตรวจนอกสถานที่
- ๑๓) จัดทำประวัตินักเรียนอย่างละเอียด เด็กที่มีปัญหาจะถูกส่งชื่อมายังฝ่ายปกครอง
- ๑๔) ไม่รับนักเรียนที่ถูกไล่ออกจากที่อื่น

- ๑๕) แต่งตั้งอาจารย์ปฏิบัติหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
- ๑๖) ตรวจค้นอาวุธ
- ๑๗) จัดทำระเบียบความประพฤติและมาตรการการลงโทษนักศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร ประกาศให้ทราบโดยทั่วกันและปฏิบัติอย่างจริงจัง
- ๑๘) เน้นบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาให้ใกล้ชิด อบรมดูแลและสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา มากยิ่งขึ้น
- ๑๙) กวดขันการเรียนการสอนให้เป็นไปตามตารางเรียนตารางสอนและสำรวจรายชื่อผู้ขาดเรียน ทุกชั่วโมงเรียน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักศึกษาที่ไม่อยู่ในชั้นเรียนแล้วไปสร้างปัญหา การทะเลาะวิวาท
- ๒๐) จัดกิจกรรมเสริมในช่วงเวลาว่าง
- ๒๑) ไม่ปกป้องผู้กระทำความผิด และให้ความร่วมมือกับทุกฝ่ายในการค้นหาตัวหรือลงโทษ ผู้กระทำความผิด
- ๒๒) ให้การช่วยเหลือนักศึกษาที่ถูกละเมิดอย่างเหมาะสม
- ๒๓) จัดประชุมและกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกันระหว่างสถาบันเป็นระยะๆ
- ๒๔) ขอความร่วมมือสถานบริการให้จดจำหน่วยจ่ายแจกหรือให้ใช้สถานที่เพื่อการเสพสิ่งมีค่า หรือเป็นที่รับฝากอาวุธหรือสิ่งที่ยาจให้เป็นอาวุธได้
- ๒๕) ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ตำรวจเฝ้าระวังเหตุในเวลาและสถานที่เป้าหมาย
- ๒๖) ขอความร่วมมือผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเฝ้าระวังและแจ้งข่าว
- ๒๗) ขอความร่วมมือผู้ให้บริการเดินรถเพิ่มจำนวนเที่ยวการเดินทางหรือใช้มาตรการอื่นใด เพื่อลดปัญหาการใช้รถร่วมกันอย่างแออัดและก่อให้เกิดการกระทบกระทั่งกัน
- ๒๘) แจ้งสถานศึกษาคู่กรณี และเจ้าหน้าที่ตำรวจ จัดคณะครูอาจารย์เข้าร่วมระงับเหตุ
- ๒๙) ตั้งคณะกรรมการพิจารณาลงโทษนักศึกษาที่กระทำความผิด ในกรณีที่นักศึกษาได้รับ โทษตามกฎหมายแล้ว สถานศึกษาจะต้องลงโทษนักศึกษาตามระเบียบของสถานศึกษา อีกส่วนหนึ่ง และแจ้งผลการลงโทษให้สถานศึกษาคู่กรณีทราบด้วย
- ๓๐) เพิ่มความถี่ในการตรวจพื้นที่เป้าหมาย และอาวุธจนกว่าเหตุการณ์จะสงบ
- ๓๑) ให้นักศึกษาทุกคนพกหมายเลขโทรศัพท์ของสถานีดำรวจและของวิทยาลัย เพื่อพร้อมแจ้งเหตุ
- ๓๒) แจ้งให้นักศึกษาทราบถึงสถานการณ์เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการระมัดระวังตัวเองให้ปลอดภัย ทั้งนี้ การแจ้งให้นักศึกษาทราบต้องใช้ข้อความที่เหมาะสมโดยไม่ทำให้นักศึกษาแตกตื่น โกลาหล
- ๓๓) สั่งนักศึกษาเลิกใช้เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษา เช่น เข็มตราวิทยาลัย เข็มขัด หรือเสื้อฝึกงาน
- ๓๔) ถ้าไม่สามารถระงับเหตุได้ ให้สั่งปิดสถานศึกษาเป็นการชั่วคราว
- ๓๕) โรงเรียนจัดให้มีครูแนะแนว/อาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเพียงพอ พร้อมทั้งจะให้คำปรึกษา แก่นักศึกษาอยู่ตลอดเวลา
- ๓๖) โรงเรียนจัดให้มีการประชุมชี้แจงให้กับนักศึกษา ได้เข้าใจถึงผลเสียหายของการก่อเหตุ ทะเลาะวิวาทของตัวนักศึกษา และครอบครัว และสถานศึกษาเป็นประจำ

- ๓๗) จัดโครงการคุณธรรมจริยธรรม โดยการพานักเรียนไปฟังบรรยายธรรมที่วัด รวมถึงได้
นิมนต์พระคุณเจ้ามาบรรยายที่โรงเรียนเป็นประจำ
- ๓๘) เชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจมาให้ความรู้เรื่องกฎหมายเบื้องต้นแก่นักศึกษา
- ๓๙) ส่งเสริมกิจกรรมในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดความสามัคคี เช่น แข่งขันกีฬาภายใน ปฐมนิเทศ
นักศึกษาใหม่ระหว่างสถาบัน โครงการวันพ่อ โครงการวันแม่แห่งชาติ เป็นต้น

สรุปความคิดเห็นจากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

คณะกรรมการฯ ได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ
ผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องนี้จากหน่วยงานต่างๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชน เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๕
ซึ่งมีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้นจำนวน ๒๓๗ คน จาก ๗๗ หน่วยงาน สถาบันการศึกษา ทั้งภาครัฐและ
เอกชน สรุปดังนี้

๑. แนวทางการป้องกันและการแก้ไขปัญหาในระดับครอบครัว

พ่อ แม่ ควรได้รับการอบรมแนวทางที่ถูกต้องในการเลี้ยงดูลูก และวิธีการสอนเชิงสร้างสรรค์
ความคิด ควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก หากโรงเรียนใดเกิดปัญหาการทะเลาะวิวาท
ของนักเรียนขึ้น ทางโรงเรียนควรเชิญพ่อแม่ ผู้ปกครอง มารับรู้พฤติกรรมของลูกของตนด้วยและ
ควรจัดอบรมวิธีการเลี้ยงดูเด็กที่มีปัญหาทางครอบครัว

๒. การใช้หลักศาสนาช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหา

ควรมีหลักสูตรศาสนากำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ
และมีตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิทางศาสนาเป็นอัคราจารย์ในแต่ละโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่สอนศาสนาให้
กับนักเรียนนักศึกษา ควรมีหนังสือธรรมะที่ง่ายต่อการอ่านและความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ในชีวิต
ประจำวันได้ เช่น นิทานธรรมะสำหรับเด็ก หนังสือมงคลชีวิต เป็นต้น มาประกอบการสอน เพื่อให้เยาวชน
ได้ศึกษาหนังสือธรรมะอย่างจริงจังกว่าเดิม ควรมีการจัดอบรมคุณธรรมเพื่อพัฒนาจิตใจของเยาวชนให้
อ่อนโยน มีเมตตากรุณาต่อทุกคนและมีความมั่นคงทางจิตใจรู้คุณค่าของตัวเอง มีความเสียสละ
ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม ให้มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณทุกคน

๓. แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายภายในโรงเรียน

๑) ด้านหลักสูตร

ควรมีการบูรณาการเรื่องศีลธรรมลงไปในทุกวิชา เพื่อจะได้เป็นการสอดแทรกธรรมะ
เข้าไปในจิตใจของนักเรียนตลอดเวลา และก่อนเรียนหนังสือทุกวิชาต้องให้นักเรียนนั่งสมาธิก่อน ๕ นาที
เพื่อปรับใจของนักเรียนให้พร้อมที่จะรับรู้สิ่งที่จะได้เรียนต่อไป เน้นสอนเด็กให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง
ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ โดยใช้กิจกรรมที่มีประโยชน์ต่างๆ เช่น การฝึกอาชีพ วิชาศิลปะ
การเล่นกีฬา และสาธารณประโยชน์ เป็นต้น เพื่อให้เยาวชนเห็นคุณค่าของตัวเองในฐานะที่เป็นส่วน

หนึ่งของสังคม เพิ่มหลักสูตรโดยมีวิชาต่อไปนี้เป็น วิชาการศึกษาชีวิต วิชาการพัฒนาตนเอง และวิชา กิจกรรมทางเลือก (ให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตามความถนัด) ควรให้ความรู้ด้านกฎหมายกับนักเรียน อาชีพ ว่าการทะเลาะวิวาทนั้นมีโทษและมีผลกระทบต่อชีวิตอย่างไร ไม่เน้นด้านวิชาการมากเกินไป เช่น เรียนวิชาการครึ่งวัน เรียนฝึกทักษะอีกครึ่งวัน มีหลักสูตรสร้างความเป็นมนุษย์ โดยเอาคุณธรรม แทรกในบทเรียนด้วย จัดทำโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เรื่อง โรงเรียนต้นแบบศีลธรรมโดยการ บูรณาการหลักสูตรกลุ่มการทำงานอาชีพ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการทำสมุดสะสมความดี ในทุกระดับชั้นโดยการประยุกต์หลักธรรมเข้าไปในสมุดนี้และให้ผลของสมุดนี้สามารถเอื้อประโยชน์ ต่อการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี หรือสูงไปกว่านี้

๒) ด้านมาตรการป้องกันภายในโรงเรียน

ตรวจค้นอาวุธนักเรียนนักศึกษาทุกวัน โดยมอบหมายให้ตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ ตามกฎหมาย ครูต้องเข้มงวดมากขึ้น ในการสอน อบรม ทำโทษเด็ก หลังการถูกจับ ครูต้องทำโทษ เช่น ทำทัณฑ์บน โรงเรียนต้องมีมาตรการที่เข้มงวดมากขึ้น หรือลงโทษด้วยการให้บำเพ็ญประโยชน์ ภายในเวลาที่กำหนด แทนการลงโทษทางอาญา โดยทำเหมือนกันทุกโรงเรียน

๓) โรงเรียนควรมีการประสานความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

ให้สถาบันการศึกษาส่งรายละเอียดกิจกรรมสำคัญของสถาบันที่จะดำเนินการ ให้กับ ตำรวจล่วงหน้า ๒ อาทิตย์ เพื่อให้ตำรวจได้สืบสวนหาข่าวและวางแผนการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะ วิวาท ในวันจัดกิจกรรมควรติดต่อขอกำลังตำรวจฝ่ายป้องกันและปราบปรามมาวางมาตรการป้องกัน เหตุร้ายต่างๆ โรงเรียนควรประสานงานกับตำรวจอย่างใกล้ชิดและจริงจัง โดยส่งรายชื่อแกนนำกลุ่มก่อเหตุ และสถานที่มีวุ่นวายที่เด็กมักจะก่อเหตุทะเลาะวิวาทให้กับตำรวจในทางลับ ควรจัดครูเวรให้อยู่คู่กับ เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกๆ จุดที่มีปัญหาทะเลาะวิวาทบ่อยๆ เพื่อหาทางป้องกันเหตุร้าย

ประสานงานกับโรงเรียนอื่นๆ โดยจัดทำทะเบียนประวัตินักเรียนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง และแจกจ่ายไปตามโรงเรียนต่างๆ นำกลุ่มเสี่ยงของแต่ละโรงเรียนมาพบปะและสัมมนา กัน จัดฝึกอบรม ระหว่างสถาบันที่เป็นคู่อริ โดยต้องหาวิทยากรที่เก่งและเข้าใจวัยรุ่น ทำโรงเรียนเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยน ความรู้ซึ่งกันและกัน และมีกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียน บ้าน ศิษย์ ครู โดยใช้กิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

๔) ด้านตัวของนักศึกษา

ให้มีกลุ่มเครือข่ายคนดี หรือกลุ่มเครือข่ายวัยรุ่นคุณธรรม หรือกลุ่มนักเรียนต้นแบบในโรงเรียน คอยสอดส่องและส่งข่าวความเคลื่อนไหวต่างๆ ภายในโรงเรียน สร้างสังคมให้ยอมรับ ส่งเสริม สนับสนุน คนทำความดี จัดกิจกรรมเพื่อสร้างต้นแบบของนักเรียนในเรื่อง การคิดดี พูดไพเราะ ทำประโยชน์ ต่อสังคม ฝึกนักเรียนให้มีภาวะผู้นำ รู้จักรับผิดชอบต่อหมู่คณะ และสังคมโดยรวม โรงเรียนควรปรับเปลี่ยน และปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องต่อความรักให้สถาบันการศึกษาของตนให้กับครู อาจารย์ และนักเรียนใน สถาบันการศึกษานั้นๆ

๕) ด้านการจัดกิจกรรมและบำเพ็ญประโยชน์

จัดให้มีกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา เป็นกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาจิตใจ ด้านศีลธรรม ผ่อนคลาย ระบายความเครียดจากการเรียน ได้ปลดปล่อยเรี่ยวแรงกำลังออกมาอย่าง สร้างสรรค์ เช่น การสวดตอบปัญหาธรรมะชิงทุนการศึกษา การพัฒนาวัดที่อยู่ใกล้เคียง หรือโรงเรียนของตนเอง การแข่งขันกีฬา เป็นต้น

๖) ด้านผู้บริหารและบุคลากรครู

สถานศึกษาต้องคัดเลือกผู้เข้าศึกษาต่ออย่างเข้มงวด โดยวิธีกลั่นกรองพฤติกรรมของนักเรียน ผู้บริหาร ครู อาจารย์ ต้องดูแลเอาใจใส่อย่างแท้จริง มิใช่ปล่อยปละละเลยต่อสิ่งบอกเหตุ หรือสัญญาณ ที่แสดงเหตุแห่งการทะเลาะวิวาท เป็นการตัดไฟแต่ต้นลม

ประเมินคุณภาพครูโดยเน้นครูต้นแบบที่มีความสามารถ และมีจิตสำนึกทางศีลธรรม นำหน้าวิชาการ อบรมครูให้มีจริยธรรมและเป็นต้นแบบให้กับเยาวชน ตั้งใจสอนและช่วยแก้ไขปัญหาย อย่างจริงจัง จัดให้มีนักจิตวิทยา และครูแนะแนวอยู่ประจำในแต่ละสถานศึกษา กำหนดคาบ หรือ ชั่วโมง Home Room ไว้ในตารางสอนและกำหนดว่าเป็นหน้าที่ของครูประจำชั้น หรืออาจารย์ที่ปรึกษาที่ต้อง พบนักเรียนนักศึกษาทุกสัปดาห์

๔. แนวทางในการฝึกอบรมระเบียบวินัย

จัดโครงการอบรมเยาวชนกลุ่มที่มีปัญหาเป็นพิเศษ โดยเข้าฝึกวิชาทหาร ๑ ปี หรือ บวช ๑ ปี โดยอนุญาตให้พักการศึกษาได้ จัดกิจกรรมการฝึกวินัยช่วงเปิดเทอมในภาคเรียนที่ ๑ ให้กับเด็กนักเรียน ตั้งแต่ระดับมัธยมต้นจนถึงมัธยมปลาย หรือ บวช. ทุกวันๆ ละ ๑ ชั่วโมงโดยให้ทหารมาเป็นครูฝึก นักเรียนตั้งแต่ระดับ ม.๔ หรือ บวช. ๑ ทุกคนต้องผ่านการศึกษาวิชาทหารโดยไม่มีข้อยกเว้น

๕. มาตรการที่สังคมควรช่วยป้องกันและแก้ไข

ต้องแก้ไขปัญหาดังแต่แรกหญ้า คือ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา ที่จะต้องมีการจัดระบบการดูแลเด็กให้สอดคล้องกัน สังคมต้องยอมรับส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ สถาบันการศึกษาที่ผลิตเด็กนักเรียนนักศึกษาที่อยู่ในระเบียบวินัย ให้เข้าทำงานตามที่ต่างๆ ต้องแก้ปัญหา เรื่องเพศให้ลดลง เพราะเรื่องนี้มักเป็นต้นเหตุของเรื่องร้ายแรงอื่นๆ ตามมามากมาย

การลงข่าวของสื่อมวลชนควรอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ไม่ควรลงข่าวจนทำให้เด็กนักเรียน เกิดความวิตกกังวล อยากรู้ จากการเป็นข่าวใหญ่ในสังคม เช่น การลงข่าวการทะเลาะวิวาทกัน ใน ข่าวพาดหัวหน้า ๑ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ไม่ควรลงข่าวโดยระบุชื่อสถาบันการศึกษาอย่างชัดเจนเพราะ จะเป็นการยั่วยุให้เกิดการกระทบกระทั่งกัน ควบคุมคุณภาพการผลิตสื่อมวลชนทุกชนิดทุกประเภท มีสายตรงแจ้งเบาะแสเมื่อมีการเริ่มก่อตัวก่อเหตุทะเลาะวิวาทของเยาวชน

๖. ที่ประชุมมีข้อเสนอแนะไปยังรัฐบาล

- ๑) รัฐบาลต้องให้ความสำคัญกับปัญหานี้อย่างจริงจังและทำอย่างต่อเนื่องโดยจะต้อง ประสานงานกับสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๒) โรงเรียนที่เกิดปัญหาบ่อยๆ ควรมีการพิจารณาและถือเป็นความบกพร่องของโรงเรียน นั้นๆ ด้วย ควรให้ถอนใบอนุญาต
- ๓) ควรตรวจเข้มโรงเรียนอาชีวะเอกชน ให้เลิกระบบธุรกิจการศึกษา โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพ มากกว่าปริมาณจะได้สร้างเด็กที่มีคุณภาพออกมาใช้สังคมมาก
- ๔) บรรจุหลักสูตรให้นักเรียนนักศึกษา เรียนและสอบธรรมะในทุกระดับการศึกษา เพื่อให้ เด็กมีวินัยจรรยาที่ถูกต้อง

- ๕) นักเรียนนักศึกษาควรถูกบังคับให้เข้าค่ายคุณธรรมเป็นประจำทุกปี เหมือนวิชาลูกเสือ เนตรนารี ซึ่งถ้าใครไม่เข้าค่ายจะไม่ผ่านการศึกษา และรัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณ เพื่อใช้ในการพัฒนาสื่อ และอบรมวิทยากรด้านนี้ให้มีคุณภาพจริง ๆ
- ๖) จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาระบบโรงเรียนประจำสำหรับเด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ให้บังคับอยู่โรงเรียนประจำ
- ๗) รัฐบาลต้องปรับโครงสร้างการศึกษาโดยเน้นจิตสำนึกความเป็นมนุษย์นำหน้าวิชาการ
- ๘) มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยเฉพาะ และเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น เข้ามาร่วมเป็นที่ปรึกษาด้วย
- ๙) ควรจัดสรรงบประมาณให้กับครูเวรและเจ้าหน้าที่
- ๑๐) เครื่องแบบนักเรียนควรเป็นแบบเดียวกันทั่วประเทศ
- ๑๑) ดำเนินการกับสถานศึกษาที่ขาดมาตรฐาน และไม่มีการพัฒนาและต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขสถานศึกษานั้นๆ อย่างจริงจัง
- ๑๒) ควรจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ อย่างเหมาะสมต่อวัยของเยาวชนโดยให้มีเวลาทำ กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดจากการเรียน
- ๑๓) ถ้าเกิดเหตุทะเลาะวิวาทนอกเวลาเรียน และนอกสถาบันการศึกษา ควรให้ตำรวจ สามารถดำเนินการตามกฎหมายได้
- ๑๔) ควรลงโทษขั้นรุนแรงกับร้านค้าที่จำหน่ายสุราให้กับเยาวชน
- ๑๕) รัฐบาลต้องปราบอบายมุขและยาเสพติดให้หมดไป
- ๑๖) รัฐบาลควรออกกฎหมายควบคุมสื่อทั้ง โทรทัศน์ วิทยุอินเทอร์เน็ต ที่ไม่สร้างสรรค์ สร้างความแตกแยกในสังคม ปลุกฝังค่านิยมที่ผิดๆ และทำให้เยาวชนมองโลกในแง่ร้าย
- ๑๗) รัฐบาลควรดำเนินโครงการจัดระเบียบสังคมอย่างจริงจัง
- ๑๘) สังคมควรยกย่องคนดีที่เป็นต้นแบบให้กับเยาวชนได้ เช่น ผู้บริหารประเทศ ดารานักแสดง เป็นต้น เพื่อให้เยาวชนสามารถเห็นต้นแบบของคนดีได้ชัดเจน
- ๑๙) จัดโครงการเยาวชนต้นแบบ ครูต้นแบบ พ่อแม่ต้นแบบ นักการเมืองต้นแบบ โดยประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวาง

ผลการสำรวจความคิดเห็นจากสวนดุสิตโพล

คณะกรรมการอำนวยการ ได้ประสานงานกับสถาบันราชภัฏสวนดุสิต (สวนดุสิตโพล) เพื่อให้ดำเนินการจัดทำประจําชาติ เรื่องปัญหานักเรียน นักศึกษา ก่อการทะเลาะวิวาท ผลจากการสำรวจ ดังนี้

๑. ความคิดเห็นต่อชาวนักเรียน นักศึกษา ทะเลาะวิวาทกัน

อันดับที่ ๑ รู้สึกสลด หดหู่ใจ เมื่อได้รู้ข่าว	๓๙.๖๔ %
อันดับที่ ๒ สร้างความเดือนร้อนแก่ผู้อื่น / คนที่ไม่รู้เรื่องราว	๒๒.๙๗ %
อันดับที่ ๓ รุนพี่ปลุกฝังแนวคิดที่ผิด / ค่านิยมผิดๆ	๑๔.๔๑ %
อันดับที่ ๔ เป็นเรื่องไร้สาระ / สิ้นคิด / ไม่มีความคิด	๑๓.๐๖ %
อันดับที่ ๕ ควรมีมาตรการลงโทษอย่างเด็ดขาดเพื่อเป็นตัวอย่าง	๙.๙๒ %

๒. สาเหตุที่ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา

อันดับที่ ๑ เกิดความอึดอัด / ตามเพื่อน / เพื่อนชวน	๓๐.๕๔ %
อันดับที่ ๒ ค่านิยมที่ผิด / อ้างว่ารักสถาบัน / บ้าสถาบัน	๒๖.๖๐ %
อันดับที่ ๓ วิทยุ / อารมณ์ร้อน / รุนแรง / ไร้สติ	๑๖.๗๕ %
อันดับที่ ๔ อยากดัง / ทำตามแฟชั่น	๑๔.๒๘ %
อันดับที่ ๕ เม้าเหล่า / เม้ายา / ขาดสติ	๑๑.๘๓ %

๓. ส่วนที่เกี่ยวข้องควรหาแนวทางแก้ไขดังนี้

๑) ครอบครัว

อันดับที่ ๑ ให้ความรัก / ดูแลเอาใจใส่ให้มากขึ้น / ให้ความอบอุ่น	๕๑.๓๔ %
อันดับที่ ๒ สอนอบรมให้รู้จักคิด / มีสติ	๒๑.๔๓ %
อันดับที่ ๓ ดูแลความประพฤติ / พฤติกรรมในการคบเพื่อน	๑๔.๒๘ %
อันดับที่ ๔ รับฟังความคิดเห็นของเด็กบ้าง	๘.๔๘ %
อันดับที่ ๕ เลือกสถาบันการศึกษาที่เหมาะสมให้กับบุตรหลาน	๔.๔๗ %

๒) สถานศึกษา

อันดับที่ ๑ ครูอาจารย์ให้การอบรมสั่งสอนอย่างจริงจัง / เคร่งครัด	๓๓.๗๑ %
อันดับที่ ๒ มีมาตรการลงโทษเด็กที่ทำผิด / ยุติธรรม	๒๓.๖๐ %
อันดับที่ ๓ จัดกิจกรรมให้เด็กทำ / ได้แสดงออกในทางที่ถูก	๑๙.๑๐ %
อันดับที่ ๔ ควรมีการควบคุมดูแลความประพฤติของเด็กอย่างเข้มงวด	๑๓.๔๘ %
อันดับที่ ๕ สร้างค่านิยมเกี่ยวกับสถาบันอย่างถูกต้อง	๑๐.๑๑ %

๓) เจ้าหน้าที่บ้านเมือง

อันดับที่ ๑ มีมาตรการลงโทษขั้นเด็ดขาดเพื่อเป็นตัวอย่าง	๓๕.๕๗ %
อันดับที่ ๒ เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการกวัดขึ้น ดูแล มากขึ้น	
โดยเฉพาะเมื่อมีคนมารวมกันมากๆ	๒๕.๗๔ %
อันดับที่ ๓ มีมาตรการรักษาความปลอดภัย / ป้องกันเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น	๑๗.๐๑ %
อันดับที่ ๔ ทุกฝ่ายควรร่วมมือกันช่วยกันดูแล	๑๓.๔๐ %
อันดับที่ ๕ จัดกิจกรรม / ฝึกอบรมวินัยให้กับเด็ก	๙.๒๘ %

ผลการรวบรวมความคิดเห็นจากการศึกษาฐานภาคสนาม

คณะกรรมการฯ ได้ไปศึกษาฐานในสถาบันการศึกษาต่างๆ จำนวน ๘ สถาบัน คือ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ โรงเรียนดอนบอสโก วิทยาลัยเทคนิคราชสีห์ธาราม โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงธน สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย โรงเรียนบางกอกพัฒนา สรุปความคิดเห็นได้ดังนี้

๑. ปัญหาและสาเหตุการทะเลาะวิวาท

- ๑) ครอบครัวยากจน
- ๒) เกิดจากการชักชวนแก๊งค์ของรุ่นพี่ที่กำลังเรียนอยู่และที่จบไปแล้วให้ไปก่อเหตุ
- ๓) พุดจาแหวกกัน
- ๔) เป็นค่านิยมที่ถูกปลูกฝังกันมาว่าต่างสถาบันกัน จะไม่ถูกกัน
- ๕) เมื่ออยู่รวมกลุ่มกันมากๆ จะมีการแสดงอำนาจ
- ๖) ได้รับความสนับสนุนจากบุคคลภายนอก เช่นร้านค้าใกล้สถาบันช่วยรับฝากอาวุธให้กับนักศึกษา
- ๗) กลัวถูกทำร้ายจากฝ่ายตรงข้ามจึงต้องพกอาวุธไว้ป้องกันตัว
- ๘) ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน
- ๙) ขาดงบประมาณ อุปกรณ์ และบุคลากรจึงไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเต็มที่
- ๑๐) การแบ่งแผนการเรียนทำให้นักศึกษาแบ่งพรรคแบ่งพวกก่อการทะเลาะวิวาทกัน
- ๑๑) นักศึกษาอาศัยอยู่ในสถานะที่เป็นวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่คะนอง จึงชอบก่อเหตุทะเลาะวิวาท ซึ่งจัดเป็นปัญหาของวัยรุ่นทั่วไป
- ๑๒) ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากนักศึกษาส่วนน้อย แต่มักถูกมองเหมารวมทั้งสถาบัน โดยนักศึกษาที่เป็นตัวก่อปัญหาแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ **นักศึกษาประเภทผีสิง** คือ นักศึกษาที่พ้นจากสภาพนักศึกษาแล้ว เพราะเป็นนักศึกษาที่ปรับตัวไม่ได้ ไม่พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียน ต้องออกจากสถานศึกษากลางคัน แต่ยังผูกพันกับสถานศึกษาเดิม ยังวนเวียนอยู่ตามหน้าโรงเรียน ใช้รูปแบบ เครื่องหมายแสดงตัวให้เหมือนว่ายังเป็นนักศึกษาอยู่ เมื่อเข้าไปดักเตือน มักจะอ้างว่าไม่ได้เป็นนักศึกษาของสถาบันการศึกษานั้นๆ แล้ว **นักศึกษาประเภทผีดิบ** คือ นักศึกษาที่เรียนไม่จบหลักสูตรต้องเรียนซ้ำชั้นตลอดทุกปี พวกนี้มักมีอายุมากและจะมีอิทธิพลต่อรุ่นน้องอย่างมาก และ**นักศึกษาประเภทผีปอบ** คือบุคคลอีกพวกที่มีวัยเดียวกันกับนักศึกษา ไม่ได้เป็นนักศึกษาแต่แต่งเครื่องแบบและใช้เครื่องหมายของสถาบันการศึกษานั้นๆ เพื่อให้คนอื่นเข้าใจผิดแอบอ้างว่าเป็นนักศึกษา เพื่อแสวงหาผลประโยชน์
- ๑๓) สถานศึกษาไม่มีการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ผ่อนคลายด้วยการเล่นดนตรี กีฬา หรือกิจกรรมอื่นๆ
- ๑๔) สถานศึกษาขาดสภาพแวดล้อมที่ดีและเครื่องอำนวยความสะดวก ตลอดจนแหล่งความรู้ วิทยาการที่ดีให้นักศึกษารู้สึกสนใจใฝ่รู้มากขึ้น

- ๑๕) ปัญหาส่วนต้วระหว่างรุ่นพี่ กลายมาเป็นเรื่องบาดหมางระหว่างสถาบัน มีการเอาคืนกับรุ่นน้องทั้งที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน
- ๑๖) อาจารย์ปกครองมีหน้าที่รับผิดชอบมากเกินไปทำให้ดูแลได้ไม่ทั่วถึง
- ๑๗) เมื่อมีปัญหาหมักไม่ค้อยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง
- ๑๘) เมื่อเกิดปัญหาบางครั้งไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารของสถาบันอื่น
- ๑๙) การศึกษาค้นคว้า ชุมกัน ดูหมิ่นกัน เป็นเรื่องทั่วไปของวัยรุ่นที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ซึ่งบางครั้งบานปลายกลายเป็นปัญหาใหญ่โตได้
- ๒๐) การลงข่าวของสื่อมวลชนเกินความจริง เป็นการโหมเชื้อไฟให้แรงขึ้น
- ๒๑) นักศึกษาอาชีวศึกษาได้รับแรงกดดันสูงมากจากสังคมรอบข้าง
- ๒๒) สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ
- ๒๓) ปัญหาส่วนตัวของนักศึกษาบางคน แล้วนำเพื่อนระหว่างสถาบันมาเกี่ยวข้องด้วย
- ๒๔) เห็นคนอื่นดีกว่าตนแล้วไม่ชอบ
- ๒๕) ครอบครัวขาดความอบอุ่น จึงสร้างจุดเด่นให้ตนเอง
- ๒๖) การไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครอบครัว แล้วไปเรียนจากสื่อ เช่น โทรทัศน์ ภาพยนตร์ที่แสดงถึงความรุนแรงก้าวร้าว
- ๒๗) ปัญหาเรื่องการเดินทางไปกลับระหว่างสถาบัน จึงทำให้มีการกระทบกระทั่งกัน
- ๒๘) พวกมากลากไป

๒. มาตรการการป้องกันและการแก้ปัญหา

- ๑) พุดอบรมนักเรียนหน้าเสาธงทุกเช้า ยกตัวอย่างผลเสียที่เกิดจากการทะเลาะวิวาท
- ๒) ให้นักศึกษาที่เกเรออกจากโรงเรียน
- ๓) จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถาบัน เพื่อให้นักศึกษาทั้งสองสถาบันรู้สึกว่าเป็นเพื่อนกัน
- ๔) ในวันสถาปนาสถาบัน แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยดูแลเป็นพิเศษ
- ๕) ให้ยกเลิกวันสถาปนาสถาบัน
- ๖) ตรวจค้นนักเรียนหญิงด้วยเพราะบางคนช่วยรับฝากอาวุธ
- ๗) ปกป้องคุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่ครอบครัว
- ๘) ไม่สวมเครื่องแบบหรือชุดที่มีข้อความหรือตราสัญลักษณ์ของสถาบันนอกนอกสถาบัน
- ๙) ให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่นักศึกษา
- ๑๐) เชิญผู้ปกครองร่วมประชุมปรึกษา
- ๑๑) จัดอาจารย์อยู่เวรรับส่งนักศึกษากลับบ้าน
- ๑๒) ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจจุดที่มักเกิดเหตุบ่อยๆ
- ๑๓) ควบคุมการจัดการเรียนการสอนแบบไม่แบ่งแผนกวิชาในชั้นปี ๑ การสร้างสัมพันธภาพภายในกลุ่มโดยการให้หลักจิตวิทยาวัยรุ่น
- ๑๔) จัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ให้เข้าค่ายฝึกภาคสนามโดยใช้ระเบียบวินัยทางทหารควบคุม
- ๑๕) ลงโทษนักศึกษาที่กระทำความผิดด้วยการทำประโยชน์ให้โรงเรียนและสังคม ควบคู่กับมาตรการลงโทษของกระทรวง
- ๑๖) กฎหมายควบคุมการครอบครองอาวุธควรเข้มงวดมากกว่านี้ โดยระบุโทษให้รุนแรงขึ้น

- ๑๗) เชื่อมงวดกับร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของมันมาให้แก่เยาวชน
- ๑๘) สร้างสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้น่าเรียน มีสิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งความรู้ วิทยาการต่างๆ ต้องทำให้นักศึกษาที่อยู่ในวัยรุ่นมีความรู้สึกว่าจะอยู่ในสถานศึกษารู้สึกอบอุ่น และสะดวกสบายกว่าไปหลบอยู่ตามสถานบันเทิงภายนอก
- ๑๙) จัดทำทะเบียนประวัตินักศึกษาให้ง่ายต่อการสืบค้น บันทึกชื่อเล่นเพื่อการหาตัวผู้ก่อเหตุให้ง่ายขึ้น มีการตรวจสอบคุณภาพนักศึกษาก่อนการรับเข้าเรียน
- ๒๐) จัดการเรียนการสอนให้เต็มที่ บูรณาการเอาคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในหลักสูตร อุปกรณ์การเรียนการสอนต้องพร้อม เอาระบบวินัยมาแทนระบบรุ่นพี่
- ๒๑) ตรวจค้นอาวุธและยาเสพติด กับเด็กนักเรียนทุกคนทั้งชายและหญิง
- ๒๒) เลือกนักศึกษากลุ่มเสี่ยงมาทำกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสถาบัน
- ๒๓) ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าอบรมค่ายคุณธรรม
- ๒๔) ให้นักศึกษาทำประโยชน์ให้สังคมโดยการทำความสะอาดที่สาธารณะ ลบรอยขีดเขียน และฟื้นฟูความตามกำแพงต่างๆ
- ๒๕) การจัดกิจกรรมที่ต้องอยู่ร่วมกัน เช่นการจัดเข้าค่ายซึ่งมีความลำบาก ต้องแก้ปัญหาาร่วมกัน ร่วมทุกข์ร่วมสุข
- ๒๖) การสอบคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาต่อไม่ได้มองที่เกรดเป็นหลัก แต่จะดูพฤติกรรม เป็นเรื่องสำคัญ
- ๒๗) จำกัดจำนวนนักเรียนนักศึกษาให้พอเหมาะกับคณาจารย์ เพื่อการดูแลที่ทั่วถึง
- ๒๘) ครูอาจารย์และผู้ปกครองใกล้ชิดกับนักศึกษามากขึ้น รับฟังปัญหาและแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง
- ๒๙) มีเครือข่ายแจ้งเหตุร้าย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ ควรมีอุปกรณ์ติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อสกัดกั้นการเกิดเหตุร้าย
- ๓๐) ควรมีหอพักภายในสถาบัน และรับนักศึกษาในเขตพื้นที่นั้นๆ เพื่อเลี่ยงปัญหาจากการเดินทาง

สรุปข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

ปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาปัจจุบันมีวิวัฒนาการและรูปแบบวิธีการและความรุนแรงส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อยู่ในเหตุการณ์หรือประกอบอาชีพอยู่ใกล้เคียงกับสถานที่เกิดเหตุ เหตุที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งย่อมส่งผลกระทบก่อให้เกิดความเดือดร้อนและสูญเสียมาโดยตลอด

สาเหตุของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

สามารถจำแนกออกได้เป็น ๔ สาเหตุหลัก คือ

๑. สาเหตุที่เกิดกับตัวนักเรียนนักศึกษา
๒. สาเหตุที่เกิดจากครอบครัวหรือผู้ปกครอง
๓. สาเหตุที่เกิดจากสถาบันการศึกษา
๔. สาเหตุที่เกิดจากสังคมและสิ่งแวดล้อม

๑. สาเหตุที่เกิดกับตัวนักเรียนนักศึกษา

จากการศึกษาเชิงจิตวิทยาพบว่านักเรียนนักศึกษากลุ่มที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทอยู่ในช่วงวัยรุ่นพฤติกรรมวัยรุ่นที่เด่นชัด คือ อยากรเด่น อยากรดัง อยากรลอง อยากรู้ รักศักดิ์ศรี รักพวกพ้อง ต้องการการยอมรับจากสังคม จากพฤติกรรมวัยรุ่นดังกล่าวหากได้รับอิทธิพลจากกิจกรรมการรับน้องใหม่ของสถาบันการศึกษา ซึ่งอาจจะปลูกฝังถ่ายทอดอิทธิพล จากรุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้องทั้งในทางดีและไม่ดี ประกอบกัน ประกอบกับวัยรุ่นมักจะมีเวลาว่างมากจึงมักใช้เวลาว่างทำในสิ่งที่ตนอยากรลอง อยากรู้ มั่วสุมยาเสพติด สารมึนเมา ในที่สุดเกิดอาการขาดสติ ขาดความยับยั้งชั่งใจและมักแสดงออกถึงความเด่นหรือปมเด่นของตนเอง

๒. สาเหตุที่เกิดจากครอบครัวหรือผู้ปกครอง

ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญและเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นต้นเหตุการทะเลาะวิวาท จากการศึกษพบว่านักเรียนนักศึกษาที่มักก่อเหตุทะเลาะวิวาท ส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่ขาดความเอาใจใส่ หรือเป็นนักเรียนนักศึกษาที่ไปศึกษาต่างถิ่นจึงห่างไกลผู้ปกครอง ขาดการดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิดเพื่ออบรมสั่งสอน ในทางตรงกันข้ามเท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้มีการมั่วสุม เสพย์สุราของมึนเมารวมตัวกันประพวติเป็นกลุ่มอิทธิพล มีความพร้อมที่จะก่อเหตุได้ตลอดเวลาและโดยปราศจากการควบคุมดูแลของผู้ปกครองหรือครู-อาจารย์

๓. สาเหตุที่เกิดจากสถาบันการศึกษา

จากการศึกษาพบว่านักเรียนนักศึกษารวมตัวและก่อเหตุทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงเกิดมาจากระบบการดูแลนักเรียนนักศึกษาของสถาบันการศึกษาที่อ่อนแอ ประเด็นจากข้อค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ยังได้พบว่า โรงเรียนหรือสถานศึกษาใดที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความเอาใจใส่ต่อกิจการของสถานศึกษาอย่างเข้มแข็ง เอาใจใส่บริหารจัดการงานวิชาการ งานกิจกรรมนักเรียนงานปกครองนักเรียน งานแนะแนว จัดระบบครูที่ปรึกษาที่ดี ส่วนใหญ่แล้วโรงเรียนหรือสถานศึกษาดังกล่าว

มักจะไม่ค่อยมีปัญหาให้นักเรียนนักศึกษาก่อการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรง ในทางกลับกันพบว่าสถานศึกษาที่มีนักเรียนนักศึกษาจำนวนมาก มีระบบการเรียนหลายรอบต่อวัน ครูอาจารย์มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่ครูอาจารย์อัตราจ้างสอน ขาดความเข้มแข็งในการดูแลนักเรียน นักศึกษา ปล่อยปละละเลยและดูแลไม่ทั่วถึง โรงเรียนและสถานศึกษาในกลุ่มนี้มักก่อเหตุทะเลาะวิวาท ใช้ความรุนแรงบ่อยครั้ง

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในโรงเรียนและสถานศึกษาบางแห่ง มอบหมายให้ครูอาจารย์รับผิดชอบเฉพาะชั่วโมงที่ทำการสอนเท่านั้น เมื่อมีช่วงเวลาดังว่างระหว่างรอยต่อชั่วโมงเรียนมาก นักเรียน นักศึกษาจะใช้ช่วงเวลาดังว่างรวมกลุ่มผลิตอาวุธ หรือรวมกลุ่มเพื่อแสดงอิทธิพลต่างๆ ได้มาก ซึ่งนับเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรง

๔. สาเหตุจากสังคมและสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาพบว่าสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏอยู่ในสังคม เช่น สถานเริงรมย์ ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหารและเครื่องดื่ม จะเป็นสถานที่แรกๆ ที่นักเรียนนักศึกษานำเวลาว่างก่อนหรือหลังการเรียน เป็นจุดรวมตัวนัดหมายเที่ยวเตร่ เสพย์ของมีนเมาแล้วไปก่อเหตุ และพบว่าร้านค้าที่ตั้งอยู่ใกล้สถานศึกษา จะเป็นจุดรวมตัวนัดหมายเสพย์ของมีนเมาแล้วออกไปก่อเหตุ ยังพบอีกว่าร้านค้าที่อยู่ใกล้สถานศึกษายังเป็นสถานที่นักเรียนนักศึกษานำไปเป็นแหล่งฝากอาวุธต่างๆ เป็นแหล่งนัดหมาย รวมถึงการดื่มเหล้าเพื่อเสริมความกล้าให้กับตัวเอง

สื่อมวลชนก็นับเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรง ซึ่งปรากฏจากการนำเสนอ ข่าวสารที่บางครั้งขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบ เมื่อนักเรียนนักศึกษาอีกกลุ่มได้ข่าวสารข้อมูลก็จะรวมตัวกันและเกิดการกระทบกระทั่งกันขึ้นได้ง่าย ดังนั้นการนำเสนอข่าวสารของสื่อต่างๆ จึงอาจเป็นการยั่วยุให้เกิดปัญหาตามมาได้ถ้าไม่ระมัดระวังให้รอบคอบโดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาบางกลุ่มที่อาศัยสื่อมวลชนเพื่อสร้างปมเด่นโดยการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงด้วยเข้าใจเอาว่าจะเป็นวีรบุรุษของกลุ่มวัยรุ่นหรือกลุ่มพวกของตน

จากการศึกษาสัมภาษณ์นักเรียนนักศึกษายังพบว่านักเรียนนักศึกษาส่วนหนึ่งขาดความมั่นใจเพื่อประสบเหตุร้ายหรือถูกทำร้ายจากกลุ่มวัยรุ่นกลุ่มอื่น เมื่อไปแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวรวมทั้งครู อาจารย์ มักไม่ค่อยเอาใจใส่เท่าที่ควรหรือไม่สนใจที่จะให้การช่วยเหลือผู้ถูกทำร้ายเท่าที่ควร จึงกลายเป็นต้นเหตุของการแก้แค้นหรือเอาคืน มีกรณีการดักทำร้ายการยกพวกตีกันหรือการแก้แค้นซึ่งทวีความรุนแรงเพิ่มยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

ในการศึกษาปัญหา สาเหตุแห่งการเกิดปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงในหมู่นักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาครั้งนี้ คณะกรรมการการศึกษา ศีลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา ได้เข้าไปศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลหลายๆ ด้าน ทั้งข้อมูลปฐมภูมิ อาทิ การรับฟังปัญหาจากครู-อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา จากนักเรียนนักศึกษาและผู้ปกครองที่เคยมีประสบการณ์ผ่านเหตุการณ์ทะเลาะวิวาท และเคยมีการสูญเสียมาแล้ว จากเจ้าหน้าที่ตำรวจกองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน จากการออกไปเยี่ยมโรงเรียนและสถาน

ศึกษาที่มีคุณภาพที่ไม่เคยมีประสบการณ์การทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษามาก่อนจนกระทั่งปัจจุบัน

สำหรับข้อมูลทุติยภูมิที่เก็บรวบรวมได้จากรายงานทางราชการ รายงานสถานศึกษา รายงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งของภาคราชการและเอกชน รวมตลอดไปจึงสรุปผลการสัมมนานักวิชาการถึง ครู-อาจารย์ ผู้บริหาร สมาชิกวุฒิสภา นักธุรกิจ ผู้ประกอบการ พระภิกษุ และประชาชนทั่วไป ที่ดำเนินการสำรวจ ซึ่งได้จัดขึ้นรวมทั้งการทำโพลสำรวจความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

เมื่อคณะกรรมการฯ ได้รวบรวมประมวลองค์ความรู้จากแหล่งข้อมูลหลักจากทั้งสองแหล่งข้อมูลแล้ว จึงได้นำมาเรียบเรียงจัดระดับความสำคัญเพื่อนำเสนอเป็นการนำเสนอแนะแนวทางแก้ไข เป็น ๒ ส่วน คือ

๑. ข้อเสนอแนะในเชิงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท
๒. มาตรการการแก้ไขปัญหการทะเลาะวิวาทเชิงนโยบาย

๑. ข้อเสนอแนะในเชิงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท

๑.๑ ด้านตัวนักเรียนนักศึกษา

ครอบครัวและสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ จะมีบทบาทและอิทธิพลสูงยิ่งต่อตัวนักเรียนและนักศึกษา หากครอบครัวดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ให้ความรักความเมตตาคอยสอดส่อง ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสมและมีครู อาจารย์ ในสถานศึกษาคอยกำกับกำกับดูแลใกล้ชิด ไม่ให้เกิดช่องว่างระหว่างครู อาจารย์กับศิษย์มากเกินไป ก็จะเชื่อมั่นได้ว่า นักเรียนนักศึกษา จะไม่ไปทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรง

อนึ่ง ปัจจุบันยังพบว่าผู้ใหญ่ในทุกระดับโดยเฉพาะพ่อ แม่ ผู้ปกครองและครูอาจารย์บางคน บางกลุ่มยังขาดความเข้าใจ ในการให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรที่อยู่ในช่วงระยะของการเป็นวัยรุ่น ความรู้ความเข้าใจในด้านจิตวิทยาวัยรุ่น จึงเป็นความรู้ที่สำคัญสำหรับ พ่อ แม่ ผู้ปกครองและครู อาจารย์ ที่สอนด้านวิชาชีพที่ควรพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อที่จะทำงานร่วมกับวัยรุ่นได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ปัญหาสุขภาพอนามัยของตัวนักเรียนนักศึกษาก็เป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ จากการศึกษาพบว่าปัญหาสุขภาพจิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งความเครียดใน ตัวนักเรียน นักศึกษามีค่อนข้างสูง ความเครียดของนักเรียนนักศึกษาที่พบเกิดจากปัญหาในตัวนักเรียนนักศึกษาเอง อาทิ ปัญหาบิดา-มารดา แยกกันอยู่ หย่าร้าง ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวที่ส่งผลต่อตัวนักเรียนนักศึกษาโดยตรง ปัญหาสุขภาพและโรคประจำตัว สุขภาพจิตเป็นเรื่องทางภาวะแห่งจิตใจ ความสุข หรือความทุกข์ที่นักเรียนนักศึกษารู้สึกและติดตามตัว ไปโรงเรียนสถานศึกษา ต้องจัดให้บริการด้านสุขภาพจิตแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อสถานศึกษาโดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีระบบ ควรให้บริการด้านสุขภาพจิตแก่นักเรียนนักศึกษา ยกเว้น วิทยาลัยดอนบอสโก ซึ่งมีโครงการอบรมทางศาสนาที่มีคุณภาพ การให้บริการในระดับสุขภาพจิตในสถานศึกษาเพียงแห่งเดียวที่เป็นตัวอย่างที่ดี

คณะกรรมการฯ ขอเสนอแนะให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาให้โรงเรียน สถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาควรมีโครงการบริหารสุขภาพจิตโดยนักสุขภาพจิตระดับมืออาชีพดำเนินการและควรจัดให้มีในทุกโรงเรียนและสถานศึกษาตามลำดับต่อไปเมื่อมีความพร้อม

๑.๒ ด้านครอบครัวหรือผู้ปกครอง

คณะกรรมการฯ เสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงในหมู่นักเรียนนักศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ่อ แม่และผู้ปกครองควรพิจารณาอย่างสุ่มรอบคอบในการอนุญาตให้บุตรหลานไปศึกษาเล่าเรียนในสถานศึกษาที่ไกลบ้านและต้องพักอาศัยโดยการเช่าหอพักหรือบ้านพักอาศัยที่ต้องเช่าอยู่ ถ้าเป็นหอพักก็ควรเป็นหอพักที่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ถ้าเป็นบ้านเช่าหรือคอนโดมิเนียม พ่อ แม่ และผู้ปกครองต้องสามารถติดต่อสื่อสารกับบุตรหลานให้มีความรู้สึกอบอุ่นและไม่โดดเดี่ยว

คณะกรรมการฯ ขอเสนอแนะอย่างยิ่งให้พ่อแม่ผู้ปกครองพยายามแสวงหาสถานศึกษาบริเวณใกล้บ้านให้บุตรหลานมากกว่าการส่งบุตรหลานไปศึกษาเล่าเรียนไกลซึ่งอาจเกิดเป็นปัญหาได้ง่ายและมีปรากฏการณ์สูญเสียมาแล้วเป็นบทเรียน

ความใกล้ชิดของพ่อแม่ผู้ปกครองบางครั้งหรือหลายกรณีไม่สามารถปรากฏตัวอยู่พร้อมกันได้ แต่สามารถสร้างความรักความอบอุ่นแก่บุตรหลานได้โดยระบบการสื่อสารสมัยใหม่และเทคโนโลยีที่สะดวกสบาย ที่สำคัญคืออย่าปล่อยปละละเลยเป็นอันขาด

๑.๓ ด้านสถาบันการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในหัวข้อนี้ดูจะสำคัญและมีบทบาทสูงยิ่งดังจะประมวลได้เป็นประเด็นๆ ดังต่อไปนี้

๑) ผู้รับผิดชอบต่อสถานศึกษาต้องกำกับดูแลให้การบริหารงานของสถานศึกษา เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ ไม่แบ่งแยกเป็นฝ่ายในสถาบันเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารควบคุมกิจการนักศึกษาต้องเข้มแข็งทุกเวลาที่นักเรียนนักศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา ต้องมีมาตรการให้รู้หรือคาดการณ์ได้ล่วงหน้าว่า กิจกรรมใดที่จะนำไปสู่การทะเลาะวิวาทของนักเรียนต่างสถาบัน

๒) การจัดการเรียนการสอน ต้องเน้นคุณภาพของนักเรียนนักศึกษาทุกคน ไม่ปล่อยให้มีเวลาว่างมาก ควรมีอุปกรณ์เครื่องมือฝึกปฏิบัติการของฝ่ายช่างอย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน แต่ทั้งนี้ต้องมีมาตรการควบคุมตรวจตราไม่ให้นำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตอาวุธ และต้องมีการตรวจเข้มการพกพา และการแอบผลิตอาวุธ ตลอดเวลา

๓) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ด้านการกีฬา นันทนาการ การออกค่ายอาสาพัฒนา ค่ายอบรมพัฒนาคุณธรรมนักเรียนนักศึกษา เป็นต้น

๔) เครื่องแบบของนักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนกช่าง ควรให้แต่งเหมือนกันทุกสถาบัน และไม่ควรมีเครื่องหมายพิเศษประดับ

๕) ควรมีมาตรการส่งเสริมและให้กำลังใจแก่โรงเรียนที่มีการบริหารจัดการที่ดี นักเรียนมีคุณธรรม จรรยาบรรณดี ไม่เคยมีปัญหาการทะเลาะวิวาท ให้เป็นโรงเรียนดีเด่น

๖) การบรรจุบุคลากรครู อาจารย์ ให้มีอัตรากำลังเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนนักศึกษา และต้องไม่ใช่ครูจ้างสอน (ลูกจ้างชั่วคราว) เพราะครูจ้างสอนขาดความรับผิดชอบและไม่สามารถสร้างศรัทธาและแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนนักศึกษาได้

๗) ควรกำหนดตำแหน่งอนุศาสนาจารย์ในกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของตำแหน่งนี้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของสถานศึกษานั้นๆ และมีการอบรมการสอนศาสนาให้กับอนุศาสนาจารย์ก่อนที่จะผ่านการคัดเลือกเพื่อเข้าไปทำการสอนตามโรงเรียนต่างๆ

๘) ควรมีมาตรการลงโทษที่เหมาะสม เช่น ว่ากล่าวตักเตือน ทำภาคทัณฑ์ หรือการลงโทษอื่นๆ กับนักเรียนนักศึกษาที่มีความประพฤติเบี่ยงเบน เพื่อเป็นการป้องปรามลดปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรง แต่ควรหลีกเลี่ยงวิธีการลงโทษที่รุนแรง และ/หรือการประจาน

๑.๕ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่คณะกรรมการธิการฯ ได้สรุปและประมวลไว้ดังนี้

๑) ส่วนราชการและสถาบันการศึกษาควรประสานงานกับวัดหรือองค์กรทางศาสนาในชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และควรส่งเสริมให้มีหลักสูตร ด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักศาสนา โดยเน้นการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๒) การบังคับใช้กฎหมายให้ศักดิ์สิทธิ์ ต้องเข้มแข็งตลอดเวลา อย่างต่อเนื่อง ในเรื่องการห้ามพกพาอาวุธ การจำหน่ายสุรา ยาเสพติด การรวมตัวกันในที่สาธารณะจำนวนเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด หากฝ่าฝืนต้องจับกุมดำเนินกรอย่างเฉียบขาดโดยพลัน

๓) ควรมีหน่วยงานองค์กรกลางที่ถาวร โดยมีการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมเป็นองค์กรกลางควบคุมจรรยาบรรณนักเรียนนักศึกษา มีหน้าที่ศึกษา ควบคุม แก้ไขปัญหาเด็กนักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงเพื่อป้องปรามและแก้ไขอย่างทันทั่วทั้ง

๔) ควรมีมาตรการในการเสนอข่าวสารของสื่อทุกแขนงให้มีความสำนึกในการช่วยป้องปรามเหตุทะเลาะวิวาทที่อาจขยายผลความรุนแรงบานปลายได้ และสื่อควรช่วยส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความสำนึกในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้อบอุ่น ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม

๕) ควรมีมาตรการการสอดส่อง ดูแล เสนอแนะ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของสถาบันแห่งศูนยการค้าที่นักเรียนนักศึกษาหรือวัยรุ่น จะมีส่วนเข้าร่วมรวมตัวจำนวนมากๆ ให้เป็นไปโดยคำนึงถึงความสงบเรียบร้อย และมีมาตรการป้องกัน ไม่ให้มีการก่อเหตุกระทบกระทั่งระหว่างกันได้

๒. มาตรการการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทเชิงนโยบาย

สรุปมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาเชิงนโยบายต่อรัฐ ดังนี้

๑. มาตรการด้านกฎหมาย จากการศึกษาพบว่ามีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันมิให้เกิดเหตุทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา ควรพิจารณาเสนอกฎหมายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลดังนี้

๑) กฎหมายด้านการจำหน่ายและการพกพาอาวุธ ควรมีกฎหมายควบคุมประเภทของอาวุธที่จำหน่ายได้และการตรวจตราใบอนุญาตอย่างจริงจัง ควรเพิ่มโทษของการพกพาอาวุธให้หนักยิ่งขึ้น เพื่อให้ นักเรียนนักศึกษาเกรงกลัวต่อความผิด

๒) กฎหมายด้านการห้ามนักเรียนนักศึกษาดื่มหรือจัดหาซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งเมื่อเด็กนักเรียนนักศึกษาเสพยาเข้าไปแล้วทำให้เกิดความกล้า ขาดสติยังคิดและสามารถก่อเหตุร้ายได้ตลอดเวลา

๓) กฎหมายลงโทษผู้ปกครองที่ปล่อยปละละเลย มิได้กำกับดูแลพฤติกรรมของเด็กนักเรียนนักศึกษา ทำให้เกิดปัญหาขาดความอบอุ่นในครอบครัว แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การเสพยาเสพติด การมีความก้าวร้าวรุนแรง เป็นต้น

๔) กฎหมายด้านการควบคุมการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรับผิดชอบต่อการกำกับควบคุมพฤติกรรมเด็กและเยาวชน มิให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน ก่อเหตุร้ายแรงต่อสังคม

๕) กฎหมายด้านการกำกับดูแลสื่อประเภทต่างๆ ที่มีลักษณะยั่วยุให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ รวมถึงการแสดงออกของนักร้องนักแสดง และสื่อมวลชนทุกประเภท

๒. มาตรการด้านองค์กรตำรวจ ควรให้ความช่วยเหลือเด็กนักเรียนนักศึกษา อย่างรวดเร็ว เป็นที่พึ่งให้กับเด็กนักเรียนนักศึกษาได้ ควรมีศูนย์กลางการรับเรื่องราว ซึ่งอาจเป็นกองสารวัตรนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานย่อยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง อาทิ กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน

๓. มาตรการด้านงานสารวัตรนักเรียน และเครือข่ายสารวัตรนักเรียน ต้องมีบทบาทที่เข้มข้น ในการให้ความคุ้มครองป้องกัน และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่นักเรียนนักศึกษา รวมทั้งการจัดให้มีศูนย์ฝึกปฏิบัติเพื่อการอบรมและให้การศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งการอบรมให้นักเรียนนักศึกษาเป็นพลเมืองที่ดีในสังคมประชาธิปไตยและการมีจิตสาธารณะ

๔. รัฐควรเร่งรัดออกพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กโดยด่วน เพื่อเป็นหลักประกันการปกป้องคุ้มครองเด็กต่อไป

ภาคผนวก

คำสั่ง คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา

ที่ ๓๘ / ๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาท และการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

ด้วยคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ตามบัญชีท้ายข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนั้น อาศัยอำนาจหน้าที่ตามความในมาตรา ๑๘๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๘๒ วรรคสี่ และข้อ ๘๓ วรรคหนึ่งคณะกรรมการฯ จึงมีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา เพื่อหาสาเหตุของปัญหาว่าเรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นได้อย่างไรและมีแนวทางแก้ไขปัญหายังไร ซึ่งอนุกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายวิชัย ครองยุติ	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายสุธรรม ปิ่นประเสริฐ	รองประธานคณะอนุกรรมการ
๓. นายผ่อง เล่งอี้	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๔. นายบุญเลิศ ไพรินทร์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๕. นายวิบูลย์ แซ่มชื่น	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๖. นายลำพอง พิลาสมบัติ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๗. นายชงค์ วงษ์จันทร์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๘. พล.ต.อ. วิรุฬห์ พันแสน	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๙. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๐. นายมนตรี สันทิวิชัย	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๑. นายวงศ์พันธ์ ณ ตะกั่วทุ่ง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๒. นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๓. หม่อมหลวงปรีดา ดิศกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. นางสาวสมสุดา ผู้พัฒน์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. รศ.กนิษฐา นาวารัตน์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. นายจำเริญ วราภรณ์	อนุกรรมการ
๑๗. นายทองใส ครองยุติ	อนุกรรมการ
๑๘. นายแสวง อุดมศรี	อนุกรรมการ

๑๙.นายขจิต เจริญศิลป์	อนุกรรมการ
๒๐.นายนิคม จารุมณี	อนุกรรมการ
๒๑.นายสมศักดิ์ สุร่ายคิมหันต์	อนุกรรมการ
๒๒.พ.ญ. พรรณพิมล หล่อตระกูล	อนุกรรมการ
๒๓.นายรังษี เอี่ยมสุวรรณ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๔.นายอดิศวร์ วงษ์วัง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕.นายวิญญู ยีชะเด	ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการคณะนี้มีอำนาจหน้าที่ศึกษา รวบรวมข้อมูล เรียกเอกสารจากหน่วยงานหรือบุคคลใด หรือเรียกบุคคลมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ศึกษาอยู่เพื่อนำผลการศึกษาในเรื่องดังกล่าวรายงานต่อคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

(นายผ่อง เล่งอี้)

ประธานคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา
ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา

รายชื่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่คณะกรรมการการฯ เชิญมาชี้แจง

๑. กรมอาชีวศึกษา

๑) นายสมศักดิ์ สุห์รายคิมหันต์	รองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา
๒) นายอนุมัติ สิทธิ	นักวิชาการศึกษา กรมอาชีวศึกษา

๒. กรมสุขภาพจิต

- ๑) แพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล แพทย์ใหญ่กรมสุขภาพจิต

๓. กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑) พ.ต.อ. อารุง จิตรภักดี	ผกก. กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน
๒) พ.ต.ท. สุรัชย์ เจ็ดพี่น้องร่วมใจ	รอง ผกก. (อก) สน.พลับพลาไชย

๔. โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย

๑) นายชาญวุฒิ แก่นจันดา	ผู้อำนวยการ

๕. โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ

๑) นายเผ่าพงษ์สันต์ แสงหิรัญ	ผู้อำนวยการ
๒) นายชลอ ยุทธการ	ที่ปรึกษาโรงเรียน
๓) นางอัจฉราพร พงษาปาน	อาจารย์ใหญ่
๔) นายสมชาย อ้วนสกุล	รองอาจารย์ใหญ่

๖. โรงเรียนเทคนิควิทยา

๑) นายสิน บัวบุญ	อาจารย์ใหญ่
๒) นางสุนีย์ อุทัยวัฒนานนท์	อาจารย์
๓) นายเฉลิม เพ็ญรัตน์	หัวหน้าฝ่ายปกครอง
๔) นายมณฑิร สุวรรณสิงห์	ฝ่ายทะเบียน

๗. วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี

๑) นายวิรัตน์ คันทารัตน์	ผู้อำนวยการ
๒) นายเสน่ห์ วิริยะเจริญธรรม	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา
๓) นางอาภาภรณ์ เทียนขาว	หัวหน้างานปกครอง

๘. โรงเรียนเทคโนโลยีปทุมธานี

๑) ดร.ชนากานต์ ยืนยง	ผู้อำนวยการ
๒) นายสำรวย เพ็งอัน	รองผู้อำนวยการ
๓) นายจตุรงค์ เพชรสงคราม	ผู้ช่วยฝ่ายกิจการนักศึกษา

๘. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ

๑) นายบุญเชิด ดิษสमान	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา
๒) นายนิรุติรัตน์ ทิมไทย	หัวหน้าแผนกพัฒนาวิทย์

๑๐. โรงเรียนพาณิชยการกรุงเทพ

๑) นายชวลิต เบญจาทิกุล	ผู้อำนวยการ
๒) นายรังสรรค์ กุศลสร้าง	อาจารย์ใหญ่

๑๑. มูลนิธิสงเคราะห์ วัดบางไผ่โก้นบรี

- พระมหาสมัย จินตโมสโก	กรรมการและเลขานุการมูลนิธิฯ

ข้อมูลผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

ผู้เข้าร่วมสัมมนาประมาณ ๒๓๗ คน จาก ๗๗ หน่วยงาน ดังนี้

๑. กลุ่มสถาบันการศึกษา

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
- สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ
- สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย
- วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี
- วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง
- วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
- วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา
- วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร
- วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
- วิทยาลัยเทคนิคราชสีห์ธาราม
- วิทยาลัยเทคนิคดุสิต
- วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ
- วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา
- วิทยาลัยเทคโนโลยีต่อเรือพระนครศรีอยุธยา
- สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน
- โรงเรียนเทคนิควิทยา

- โรงเรียนพณิชยการกรุงเทพ
- โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย
- โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ
- โรงเรียนเทคโนโลยีปทุมธานี
- โรงเรียนเทคโนโลยีไทยสุริยารามอินทรา
- โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)
- โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงธน
- โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์
- โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ
- โรงเรียนกุลสตรีเทคโนโลยี
- โรงเรียนเทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรมกรุงเทพ
- โรงเรียนเทคโนโลยีดุสิตรามอินทรา
- โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี
- โรงเรียนดอนบอสโก

๒. กลุ่มหน่วยงานราชการ

- กรมอาชีวศึกษา
- กรมสามัญศึกษา
- กองสารวัตรนักเรียน
- กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน
- องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ
- กรุงเทพมหานคร
- กรมประชาสัมพันธ์
- ตำรวจนครบาล
- ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- กรมอาชีวศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
- กรมสามัญศึกษา
- คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ
- กรมสุขภาพจิต
- กรมอนามัย
- มณฑลทหารบกที่ ๑๔ ค่ายนวมินทร์ธานี (ร.ร.วิวัฒน์พลเมือง)

๓. กลุ่มมูลนิธิ / สมาคม / หน่วยงานเอกชน

- มูลนิธิกลุ่มแสงเทียน วัดบางไผ่
- มูลนิธิพัฒนาการศึกษาเพื่อศีลธรรม
- มูลนิธิสวนแก้ว
- มูลนิธิวัดชลประทานรังสฤษดิ์
- มูลนิธิคุ้มครองเด็ก

- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
- มูลนิธิดวงประทีป
- มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
- มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก
- มูลนิธิเด็ก
- มูลนิธิมิตรมวลเด็ก
- มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคล
- มูลนิธิธรรมกาย
- วัดจันทน์กะพ้อ
- ศูนย์กิจกรรมผู้นำเยาวชนบ้านเพชรบุรพา
- ศูนย์พัฒนาคุณธรรม
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- จุฬาราชมนตรี
- เสถียรธรรมสถาน
- สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย
- สมาคมสมาพันธ์การศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย
- ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย
- ค่ายพุทธบุตร วัดประยุรวงศาวาส
- ศูนย์พัฒนาเยาวชน ชมรมพุทธศาสตร์สากล
- ศูนย์ฝึกอบรมเยาวชน จ.นครราชสีมา
- สมาคมศูนย์พัฒนาเยาวชน
- โครงการสำนึกรักบ้านเกิด

๔. กลุ่มเยาวชนดีเด่น และประชาชนทั่วไป

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่มาดำเนินการอภิปราย

๑. นายบุญชัย เบญจรงค์กุล เรื่อง “ระบบโครงสร้างทางสังคมและการบริการสาธารณะ จะมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทโดยใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาได้อย่างไร”
๒. รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ เรื่อง “การจัดการศึกษาจะช่วยแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทโดยใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาได้อย่างไร”
๓. พญ.พรรณพิมล หล่อตระกูล เรื่อง “จิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาจะมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทโดยใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษาได้อย่างไร”
๔. พระพิพิธธรรมสุนทร เรื่อง “บทบาทของศาสนาต่อการแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทโดยใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา”

ข้อมูลพื้นฐานของสถาบันการศึกษาที่คณะกรรมการฯ ไปศึกษาดูงานภาคสนาม

๑. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

เป็นโรงเรียนในสังกัดของอาชีวศึกษา

จำนวนบุคลากร

ครูจ้างสอน	๔๒ คน
ลูกจ้างประจำ	๒๓ คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๒๘ คน
รวมทั้งสิ้น	๙๓ คน

จำนวนนักเรียน

ระดับ ปวช.	๓,๗๓๔ คน
ระดับ ปวส.	๑,๒๘๘ คน
รวมทั้งหมด	๕,๐๒๒ คน

สาขาที่เปิดสอน

ระดับ ปวช. ๑๙ สาขาวิชา คือ ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างสร้างแม่พิมพ์พลาสติก ช่างสร้างแม่พิมพ์โลหะ ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้าง ช่างเขียนแบบ เครื่องกล ช่างซ่อมบำรุง ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ คหกรรมทั่วไป การโรงแรม ออกแบบ วิจิตรศิลป์ ศิลปหัตถกรรม การบัญชี การขายและการตลาด

ระดับ ปวส. ๑๗ สาขาวิชา คือ เทคนิคยานยนต์ ช่างกลเรือพาณิชย์ เครื่องมือกล แม่พิมพ์โลหะ แม่พิมพ์พลาสติก เทคนิคโลหะ เครื่องมือกลไฟฟ้า ติดตั้งและการควบคุม เทคนิคคอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ทั่วไป เครื่องมือวัดและควบคุมฯ เทคโนโลยีแก๊ส เทคนิคการควบคุมงานก่อสร้าง ผ้าและเครื่องแต่งกาย คหกรรมทั่วไป อาหารและโภชนาการ จิตรกรรมสากล

รายชื่อคณะครูอาจารย์นักศึกษาผู้มาร่วมแสดงความคิดเห็น

๑. นายสุรัตน์	จันแยม	ผู้อำนวยการ
๒. นายสุวิทย์	ก่อสกุล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริม
๓. นายกวินกร	ทองด้วง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
๔. นางพูนสุข	ชนะจิตพันธ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
๕. นายนิมิตร	คงคารัตน์	อาจารย์
๖. นายพิชัย	ไชยอนันต์	อาจารย์
๗. นางยุวดี	มณีวรรณ	อาจารย์
๘. นายชูชาติ	วงสอาด	อาจารย์
๙. นายอำพล	ภูมิดิษฐ์	อาจารย์
๑๐. นายสมศักดิ์	สิมสา	อาจารย์
๑๑. นายจามร	อินทร์อำพล	นักศึกษา

๑๒. นายวันชัย	มียิ้ม	นักศึกษา
๑๓. นายสุเทพ	อำไพศรีสุขวงศ์	นักศึกษา
๑๔. นายภาณุพงศ์	แช่เหลียว	นักศึกษา
๑๕. นางสาวสุรรัตน์	ทิพย์คัต	นักศึกษา
๑๖. นางสาวทิพย์อำภา	เฉลิมผจง	นักศึกษา
๑๗. นางสาวกุลธิดา	โฉมแสงจันทร์	นักศึกษา
๑๘. นางสาวธรรณรัตน์	พฤทธาร	นักศึกษา
๑๙. นายอภิชาติ	ลำราย	นักศึกษา
๒๐. นายทรงพล	ทองจัดทรัพย์	นักศึกษา

๒. วิทยาลัยกาญจนาภิเษก สมุทรปราการ

เป็นโรงเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา

จำนวนบุคลากร

ข้าราชการครู	๙	คน
ครูจ้างสอน	๒๑	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๑๗	คน
รวมทั้งสิ้น	๔๗	คน

จำนวนนักศึกษา

ระดับ ปวช. จำนวน	๕๙๖	คน
ระดับ ปวส. จำนวน	๖๒	คน
รวมทั้งสิ้น	๖๕๘	คน

สาขาที่เปิดสอน

- ระดับ ปวช. ๘ สาขาวิชา คือ ช่างเชื่อมโลหะ ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้าง ช่างเชื่อมโลหะ (ทวิภาคี) ช่างอิเล็กทรอนิกส์ (ทวิภาคี) การบัญชี การขาย
- ระดับ ปวส. ๓ สาขาวิชา คือ ช่างเทคนิคโลหะ ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์

รายชื่อคณะกรรมการและนักศึกษาผู้มาร่วมแสดงความคิดเห็น

๑. นายชวลิต	มานวงศ์	ผู้อำนวยการ
๒. นายสุรัช	อุทัยลาวัณย์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและกิจการนักศึกษา
๓. นายวินัย	แก่นจันทร์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนา
๔. นางจิตรา	อนุกุลเรืองกิตต์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษา
๕. นายไชยา	มาฉิม	หัวหน้าแผนกวิชาช่างเชื่อมโลหะ
๖. นางอารี	พุ่มพวง	หัวหน้าแผนกวิชาพาณิชยกรรม
๗. นางสาวเพ็ญจิรา	ลือขจร	หัวหน้าแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
๘. นายธีระวัฒน์	สงค์แก้ว	หัวหน้างานปกครอง

๙. นายพลสิทธิ์	เชื้อเหรียญทอง	(แทน) หัวหน้าแผนกช่างไฟฟ้ากำลัง
๑๐. นางสาวอมรรัตน์	กองยอด	หัวหน้าแผนกวิชาช่างก่อสร้าง
๑๑. นางสาวปิยะนุช	กมลนาวัน	เจ้าหน้าที่งานปกครอง
๑๒. นายสมหมาย	หอมคง	ปวส.๑ ช่างไฟฟ้ากำลัง
๑๓. นายเฉลิมพันธ์	แก้วโบราณ	ปวส.๑ ช่างอิเล็กทรอนิกส์
๑๔. นายประสิทธิ์ชัย	เงินสมบัติ	ปวช.๑ ช่างไฟฟ้ากำลัง
๑๕. นางสาวภัสชา	บัวงาม	ปวช.๑ การบัญชี
๑๖. นางสาวมนัสชนก	ศิริวาลย์	ปวช.๑ การขาย
๑๗. นายอภิชาติ	ด้วงจุฬพล	ปวช.๒ ช่างเชื่อมโลหะ
๑๘. นายวิรัตน์	ช่วยกระจำน	ปวช.๒ ช่างเชื่อมโลหะ
๑๙. นายกวีกันต์	เครื่องมือณี	ปวช.๒ ช่างอิเล็กทรอนิกส์
๒๐. นางสาวศิริวรรณ	รัตนแพทย์	ปวช.๒ ช่างอิเล็กทรอนิกส์

๓. โรงเรียนดอนบอสโก

เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

จำนวนครู ๑๕๐ คน (ครูร้อยละ ๘๐ เป็นศิษย์เก่า)

จำนวนนักเรียน (โรงเรียนชายล้วน)

ระดับ ปวช. จำนวน	๖๗๕ คน
ระดับ ปวส. จำนวน	๓๘๑ คน
รวมทั้งสิ้น	๑,๐๕๖ คน

สาขาที่เปิดสอน

ระดับ ปวช. ๕ สาขาวิชา คือ ช่างกลโรงงาน ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า การพิมพ์

ระดับ ปวส. ๓ สาขาวิชา คือ ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างเทคนิคยานยนต์

รายชื่อคณะกรรมการและนักศึกษาผู้มาร่วมแสดงความคิดเห็น

๑. บาทหลวงดีโต้	เปตรอน	อธิการ
๒. ภารดา วรวิทย์	จิรสุจริตธรรม	ผู้จัดการ/อาจารย์ใหญ่
๓. นายสุรินทร์	พานุพันธ์	หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
๔. นายบุญเชาว์	ชุมแสง	หัวหน้าฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน
๕. นายโมโนย	ศิริเมย์	นศ. ปวช.๓ แผนกช่างยนต์
๖. นายอลงกรณ์	พวงสว่าง	นศ. ปวช.๓ แผนกช่างยนต์
๗. นายศิริราช	สงวนพงษ์	นศ. ปวช.๓ แผนกช่างกลโรงงาน
๘. นายวิศรุต	ดวงแสง	นศ. ปวช.๒ แผนกการพิมพ์
๙. นายวิชญ์	ดาทิพย์	นศ. ปวช.๑ แผนกการพิมพ์

๔. วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม

เป็นโรงเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษา

จำนวนครูอาจารย์	๑๐๕	คน
จำนวนนักศึกษา	๑,๕๐๐	คน

แผนกที่เปิดสอน

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แก่ แผนกช่างยนต์ แผนกช่างกลโรงงาน แผนกช่างเชื่อมโลหะ แผนกช่างไฟฟ้า แผนกช่างแมคคาทรอนิกส์ แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ แผนกช่างก่อสร้าง แผนกเทคนิคสถาปัตยกรรม แผนกพาณิชยการ แผนกคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แผนกออกแบบพาณิชยศิลป์

รายชื่อคณะครูอาจารย์และนักศึกษาผู้มาร่วมแสดงความคิดเห็น

๑. นายปรีชา	ทัฬหะกุล ณ อยุธยา	ผู้อำนวยการ
๒. นายไฉ	สุวรรณเวช	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา
๓. นางศิริพัฒน์	สุพิมพานนท์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมฯ
๔. นายเพิ่มสิน	เฉยศิริ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
๕. นายสุกรี	จำยพอดวร	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนฯ
๖. นายสุนทร	แย้มชัยน	หัวหน้างานปกครอง
๗. นางสุธีรา	ม่วงคำ	หัวหน้างานสวัสดิการ
๘. นางปรารมณ	วีรวัฒน์	หัวหน้างานแนะแนว
๙. นางอุราพร	แพเรือง	หัวหน้าคณะวิชาสามัญ
๑๐. นางวรางคณา	จริญญานนท์	หัวหน้างานการเงิน
๑๑. นายณรงค์	พรหมนิตย์	เจ้าหน้าที่งานปกครอง
๑๒. นายอิสรา	รักท้วม	แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง ปวช.๑
๑๓. นายมงคล	เอี่ยมสมบูรณ์	แผนกช่างแมคคาทรอนิกส์ ปวช.๑
๑๔. นายอาทิตย์	แซ่คู	แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ ปวช.๓
๑๕. นายอาทิตย์	อนุชาติสันติ	แผนกช่างก่อสร้าง ปวช.๒
๑๖. นายปราชญา	จันทร์ทอง	แผนกช่างก่อสร้าง ปวช.๒
๑๗. นางสาวกิตติยา	ทองยวน	แผนกพาณิชยการ (การบัญชี) ปวช.๒
๑๘. นางสาวพัชรินทร์	เรืองศักดิ์	แผนกพาณิชยการ (การบัญชี) ปวช.๒
๑๙. นางสาวจุฑามาศ	พันธ์ทอง	แผนกพาณิชยการ (การขาย) ปวช.๓
๒๐. นางสาวภวันดี	แก้วหยก	แผนกพาณิชยการ (คอมพิวเตอร์) ปวส.๒
๒๑. นางสาวยุววรรณดา	มั่งมี	แผนกพาณิชยการ (การบัญชี) ปวส.๒
๒๒. นางสาวธารินี	แก้ววิเชียร	แผนกพาณิชยการ (การบัญชี) ปวส.๒
๒๓. นางสาวจุฑามาศ	แก้วสว่าง	แผนกพาณิชยการ (การบัญชี) ปวส.๒
๒๔. นายเฉลิมชาติ	ม่วงศิริ	แผนกพาณิชยการ (คอมพิวเตอร์) ปวส.๒
๒๕. นางสาวพัชรา	บุญเลิศ	แผนกพาณิชยการ (การขาย) ปวช.๓

๕. โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงธน

เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

จำนวนครูอาจารย์ ๕๕ คน

จำนวนนักศึกษา ๒,๑๖๒ คน

แผนกที่เปิดสอน

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แก่ แผนกช่างยนต์ แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง
แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ แผนกช่างกลโรงงาน แผนกพาณิชยการ

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่ แผนกช่างยนต์ แผนกช่างไฟฟ้ากำลัง
แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ แผนกช่างเทคนิคการผลิต แผนกการบัญชี แผนกคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

รายชื่อคณะกรรมการ นักศึกษา และผู้ประกอบการผู้มาร่วมแสดงความคิดเห็น

๑. นางจินตนา	จันทร์เจริญ	ผู้อำนวยการ	
๒. นายโกศล	วงศ์สวรรค์	อาจารย์ใหญ่	
๓. นายจรรณ	ศักดิ์ศรี	หัวหน้าฝ่ายปกครอง	
๔. นางสาวเมตตา	ทองสงวนชาติ	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	
๕. นายสุรศักดิ์	ศรีปาน	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	
๖. นายจรรณ	มีนนท์	หัวหน้าแผนกช่างยนต์	
๗. นายศิริพงษ์	ศรีปาน	หัวหน้าแผนกช่างไฟฟ้า	
๘. นายอำพล	หิรยานนท์	หัวหน้าแผนกช่างกลโรงงาน	
๙. นายใจเพชร	โง้วสนารมย์	หัวหน้าแผนกอิเล็กทรอนิกส์	
๑๐. นางกาญจนา	ม่วงกรุง	หัวหน้าฝ่ายสามัญ	
๑๑. นางวันทนา	อำไพรัตน์	หัวหน้าแผนกพาณิชย	
๑๒. นายณรงค์	พิลา	แผนกช่างไฟฟ้า	ปวช.๒
๑๓. นายวุฒิชัย	ลิมปอำนวยการโชค	แผนกช่างไฟฟ้า	ปวช.๑
๑๔. นายอำพล	กุ่มรักษา	แผนกช่างไฟฟ้า	ปวช.๑
๑๕. นายโชคชัย	พึงรอด	แผนกช่างไฟฟ้า	ปวช.๒
๑๖. นายสมภพ	อยู่บุญ	แผนกช่างไฟฟ้า	ปวช.๒
๑๗. นางสาววราณี	เพิ่มหวังจำ	แผนกพาณิชยการ	ปวช.๑
๑๘. นางสาวประภาพร	บุญกัน	แผนกพาณิชยการ	ปวช.๑
๑๙. นางสาวณัฐพร	เดชทวีวัฒน์	แผนกพาณิชยการ	ปวช.๑
๒๐. นางสาวลำพู	ศรีสวัสดิ์	แผนกพาณิชยการ	ปวช.๑
๒๑. นางสาวฉัตรชนก	คิดประเสริฐ	แผนกพาณิชยการ	ปวช.๑
๒๒. นางสาวปิยะพงษ์	คิดประเสริฐ	แผนกพาณิชยการ	ปวช.๑
๒๓. นางสาวกรนิภา	แสงจันทร์	แผนกพาณิชยการ	ปวช.๑
๒๔. นางสาวพัชวีวรรณ	ฉิมจินดา	แผนกพาณิชยการ	ปวช.๑
๒๕. นางพันทิณี	ลิ้มเจริญ	ผู้ปกครอง	
๒๖. นายวินัย	ทองศักดิ์	ผู้ปกครอง	
๒๗. นายสมร	บัมเอี่ยม	ผู้ปกครอง	

๖. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

เป็นสถาบันในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

จำนวนครูอาจารย์ ๗๐ คน

จำนวนนักศึกษา ๒,๒๗๗ คน

หลักสูตรการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี

- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มี ๑ สาขา คือ สาขาวิศวกรรมเคมี
- คณะวิศวกรรมศาสตร์ มี ๕ สาขา คือ สาขาวิศวกรรมเมคคาทรอนิกส์ สาขาวิศวกรรมการควบคุม สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิศวกรรมเครื่องกลสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ
- ปรับปรุงประกาศนียบัตรเทคนิคครูชั้นสูง เป็น ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

รายชื่อคณะครูอาจารย์และนักศึกษาผู้มาร่วมแสดงความคิดเห็น

๑. รศ.ดร.สุธี	อักษรกิตติ์	อธิการ
๒. นายประพจน์	จิระสกุลพร	หัวหน้าสำนักงานอธิการ
๓. นางชุดิภาญจน์	วิไลศิษ	อาจารย์งานแนะแนวอาชีพและจัดหาทุน
๔. นายพิเศษ	แก้วคำภา	อาจารย์
๕. นายคงเดช	สิทธิมาตย์	อาจารย์ ๒
๖. นางดวงพงษ์	พงศ์สยาม	อาจารย์ ๒ ระดับ ๗
๗. นายเสถียร	ธัญญศรีรัตน์	อาจารย์ ๒ ระดับ ๗
๘. นางปริศนา	เพชรบุรณิน	อาจารย์ ๒ ระดับ ๗
๙. นายมนัส	ศรีวงศ์	หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมเมคคาทรอนิกส์
๑๐. นายชัยพฤกษ์	อาชาเวท	อาจารย์ ๒ ระดับ ๗
๑๑. นายสันติ	หวัณนิพพานโต	อาจารย์ ๑ ระดับ ๕
๑๒. นายสกล	อุดมศิริ	อาจารย์ ๑ ระดับ ๔
๑๓. นายวินัส	ทัตเทียม	อาจารย์ ๑ ระดับ ๕
๑๔. นายไพฑูรย์	เรืองมกล	อาจารย์ ๑ ระดับ ๕
๑๕. นายอาคม	มณีคันโท	หัวหน้างานวินัยและพัฒนา
๑๖. เกียรติชัย	อำครองธรรม	อาจารย์ ๒ ระดับ ๗
๑๗. นายอนุชาติ	ศรีศิริวัฒน์	หัวหน้าส่วนกิจการนักศึกษา
๑๘. นายจจร	บุญรอด	วิศวกรรมการควบคุม Ins.E.๓๐๑
๑๙. นายทศพล	ไชยาพรพรรณ	วิศวกรรมเมคคาทรอนิกส์ Mc.E.๓๐๑
๒๐. นายบรรเจิด	พุ่มพวง	วิศวกรรมเมคคาทรอนิกส์ Mc.E.๓๐๒
๒๑. นายชาญศักดิ์	ม่วงนาพล	วิศวกรรมเมคคาทรอนิกส์ Mc.E.๓๐๒
๒๒. นางสาวนารธร	บุตรพรหม	วิศวกรรมการควบคุม Ins.E.๓๐๑
๒๓. นายนเรศ	พัฒนาเกษมพงศ์	วิศวกรรมการควบคุม Ins.E.๓๐๑

๗. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย

เป็นสถาบันในสังกัดของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

จำนวนครูอาจารย์	๘๘	คน
จำนวนนักศึกษา	๒๕๐	คน

สาขาวิชาที่เปิดสอน

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่ แผนกช่างก่อสร้าง แผนกเทคนิคสถาปัตยกรรม แผนกสถาปัตยกรรมภายใน
- ระดับปริญญาตรี ได้แก่ สาขาวิศวกรรมโยธา หลักสูตร ๓ ปี สาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม หลักสูตร ๓ ปี

รายชื่อคณะครูอาจารย์และนักศึกษาผู้มาร่วมแสดงความคิดเห็น

๑. นายนพ	กลั่นจันทร์	ผู้อำนวยการ
๒. นายสมศักดิ์	คำปลิว	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
๓. นายกรีน	วัชรโรทัย	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา
๔. นายสมนึก	หนูเส็ง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการการศึกษา
๕. นายสำราญ	ยอดอุบลัมภ์	หัวหน้าคณะวิชาช่างโยธา
๖. นางสาววดี	พนัสอำพน	หัวหน้าคณะสถาปัตยกรรม
๗. นายเดชา	เจริญภักดิ์	อาจารย์
๘. นายทวีป	ชะลิโต	อาจารย์
๙. นายเฉลย	คงปริพันธ์	อาจารย์
๑๐. นายประโยชน์	มีพรปัญญาเลิศ	อาจารย์
๑๑. นางศศิวิมล	มาแสง	อาจารย์
๑๒. นายปริญญา	มรรคสิริสุข	อาจารย์
๑๓. นายสมศักดิ์	รัตนเชาว์	อาจารย์
๑๔. นายชัยชาญ	วงศ์กระจ่าง	อาจารย์
๑๕. นางเฉลิมขวัญ	โชติพันธุ์	อาจารย์
๑๖. นางบุญญา	สุทธิพงศ์	อาจารย์
๑๗. นางพรรณวิภา	โรจน์ย	อาจารย์
๑๘. นางมณฑนาภรณ์	อรุณเรือง	อาจารย์
๑๙. นายบัณฑิต	ฤทธากัย	อาจารย์
๒๐. นางสาวอรดา	มเหศศิริ	อาจารย์
๒๑. นายนิพนธ์	เล็กพงษ์	สาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม ชั้นปีที่ ๓
๒๒. นายวันนิวัฒน์	ดินตะชาติ	สาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม ชั้นปีที่ ๓
๒๓. นายคงฤทธิ์	ดวงมณี	สาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม ชั้นปีที่ ๔
๒๔. นายเมธี	ศิลป์วิเศษกุล	สาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม ชั้นปีที่ ๔
๒๕. นายวิกิจ	บวรรัตนโกศล	สาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม ชั้นปีที่ ๔

๒๖. นายปรัชญ์	สามสวัสดิ์	วิศวกรรมศาสตร์ สาขาโยธา	ชั้นปีที่ ๓
๒๗. นายพิสุทธิ์	ชุมทอง	วิศวกรรมศาสตร์ สาขาโยธา	ชั้นปีที่ ๔
๒๘. นายทวีศักดิ์	โสภณธนาพร	วิศวกรรมศาสตร์ สาขาโยธา	ชั้นปีที่ ๓
๒๙. นายอรรคพงศ์	ปิ่นดามูล	วิศวกรรมศาสตร์ สาขาโยธา	ชั้นปีที่ ๓
๓๐. นายวิทยา	เอี่ยมโอฐ	แผนกช่างก่อสร้าง	ปวส.๒

๘. โรงเรียนบางกอกพัฒนา

ข้อมูลทั่วไป

เป็นโรงเรียนนานาชาติ รูปแบบมูลนิธิที่ไม่ได้แสวงหาผลกำไร (Non-Profit Organization) การจัดการโรงเรียนเป็นกรรมการโดยผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมแล้วเลือกตั้งเข้ามาเป็นผู้บริหารโรงเรียน คือผู้ใช้บริการต้องการอะไรโรงเรียนก็จะจัดการให้อย่างนั้นแม้กระทั่งการกำหนดค่าเล่าเรียน คณะกรรมการเป็นผู้กำหนด กรมวิเทศสหการเป็นผู้ดูแลระดับนโยบาย ค่าเล่าเรียนจะคำนวณมาจากค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายไปประมาณ ๑๐ %

ระดับที่เปิดการเรียนการสอน

- ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา

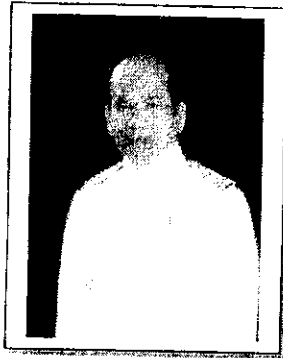
จำนวนครูอาจารย์

- ครูไทย (สอนภาษาไทย) ๑๐ คน
- ครูต่างประเทศ ๑๗๕ คน

จำนวนนักศึกษาจาก ๕๓ ชาติ

- ระดับอนุบาล-ประถมศึกษา ๕๐๐ คน
- มัธยมศึกษาประมาณ ๑,๐๐๐ คน

ทำเนียบคณะกรรมการการศึกษา
ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา

นายผ่อง เล่งอี
ประธานคณะกรรมการ
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกรุงเทพมหานคร

นายสมควร จิตแสง
รองประธานคนที่ ๑
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดขอนแก่น

ดร.บุญเลิศ ไพรินทร์
รองประธานคนที่ ๒
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดฉะเชิงเทรา

นางวิลาวัณย์ ดันวันะพงษ์
รองประธานคนที่ ๓
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอุบลราชธานี

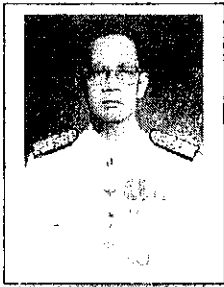
นายวิบูลย์ แซ่มชื่น
รองประธานคนที่ ๔
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกาฬสินธุ์

ทันเอกสมคิด ศรีสังคม
ที่ปรึกษากรรมการ
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอุดรธานี

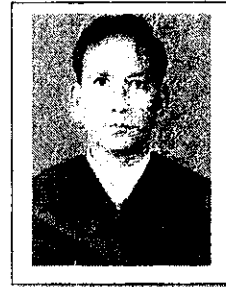
นายชงค์ วงษ์จันทร์
ที่ปรึกษากรรมการ
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดลพบุรี

นายอุ่มมาร์ คอยิบ
กรรมการ
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครราชสีมา

นายคำพันธ์ ป้องปาน
กรรมการ
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอุดรธานี

นายบุญญา หลีหลด
กรรมการ
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสงขลา

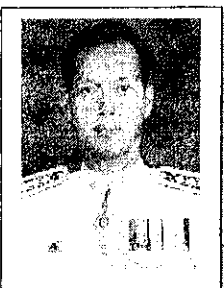
นายลำพอง พิลาสมบัติ
กรรมการ
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครราชสีมา

นายวิชัย ครอบงุม
กรรมการ
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอุบลราชธานี

นายวิทยา มะเสน
กรรมการ
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคาม

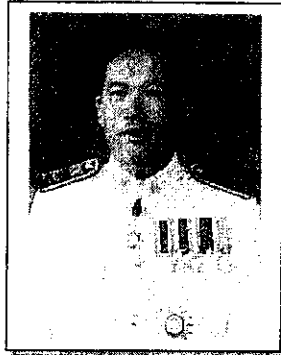

นายสมเกียรติ ศรีถัมภ์
เลขานุการคณะกรรมการ
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครสวรรค์

นายณรงค์ นุ่นทอง
โฆษกคณะกรรมการ
สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครศรีธรรมราช

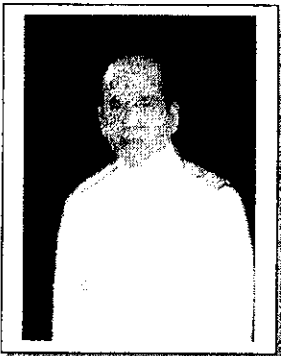
ทำเนียบคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษาปัญหา
การทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

นายวิชัย ครองยุติ
ประธานคณะอนุกรรมการ

นายสุธรรม ปั้นประเสริฐ
รองประธานคณะอนุกรรมการ

นายพ่อง เล่งอี
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

นายบุญเลิศ ไพรินทร์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

นายลำพอง พิลาสมบัติ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

นายชงค์ วงษ์จันทร์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

นายวิบูลย์ แซ่มซีน
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

นายวัลลภ ตังคณานุก์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

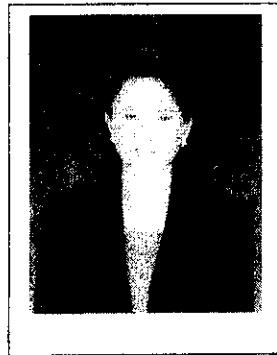
นายมนตรี สันทวิชัย
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

พล.ต.อ. วิรุฬห์ พันธ์แสน
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

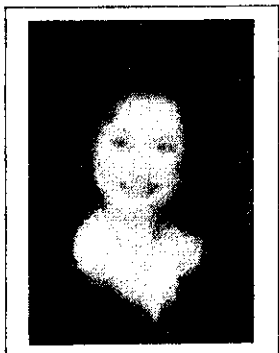
นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

หม่อมหลวงปรียดา ดิศกุล
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

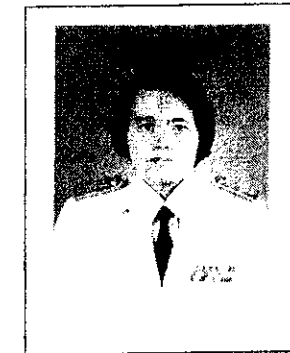
นายวงศ์พันธ์ ณ ตะกั่วทุ่ง
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

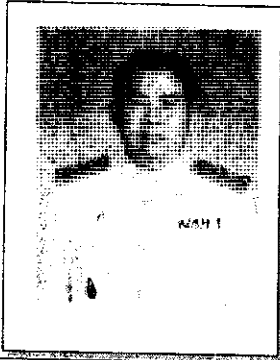
รศ.กนิษฐา นาวารัตน์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

นายจำเริญ วรากรณ์
อนุกรรมการ

นางสาวสมสุดา ผู้พัฒน์
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

นายสมศักดิ์ สุร่ายคิมหันต์
อนุกรรมการ

นายแสวง อุดมศรี
อนุกรรมการ

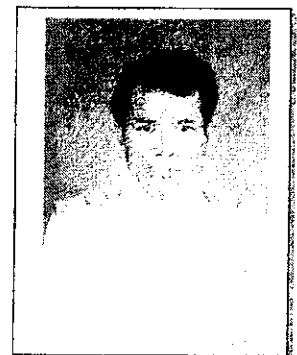
นายชจิต เจริญศิลป์
อนุกรรมการ

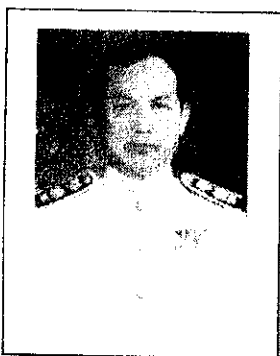
นายนิคม จารุมนี
อนุกรรมการ

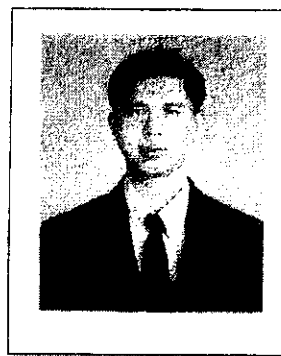
พ.ญ.พรณพิมล หล่อตระกูล
อนุกรรมการ

นายทองใส ครองยุติ
อนุกรรมการ

นายรังษี เอี่ยมสุวรรณ
เลขาธิการและอนุกรรมการ

นายอดิศร วังขำ
ผู้ช่วยเลขาธิการ

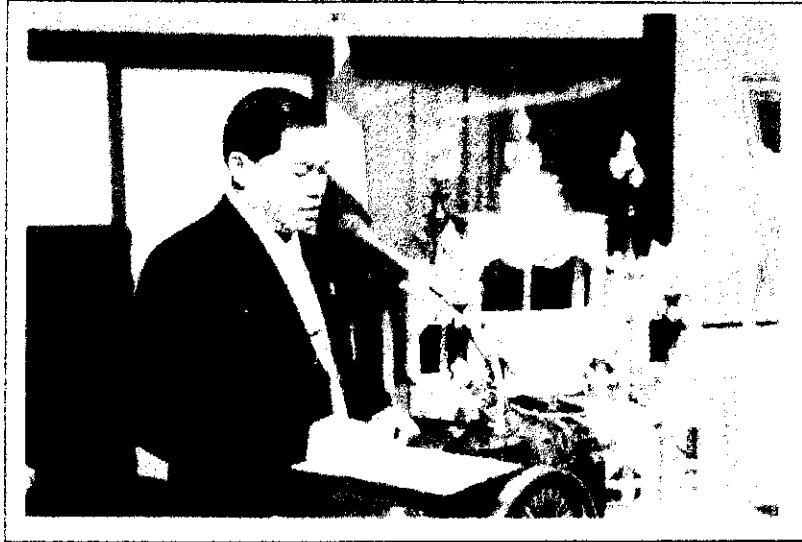
ภาพการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง
แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท
และการใช้ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา

ประธานวุฒิสภา ประธานในพิธีเปิด

ประธานคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

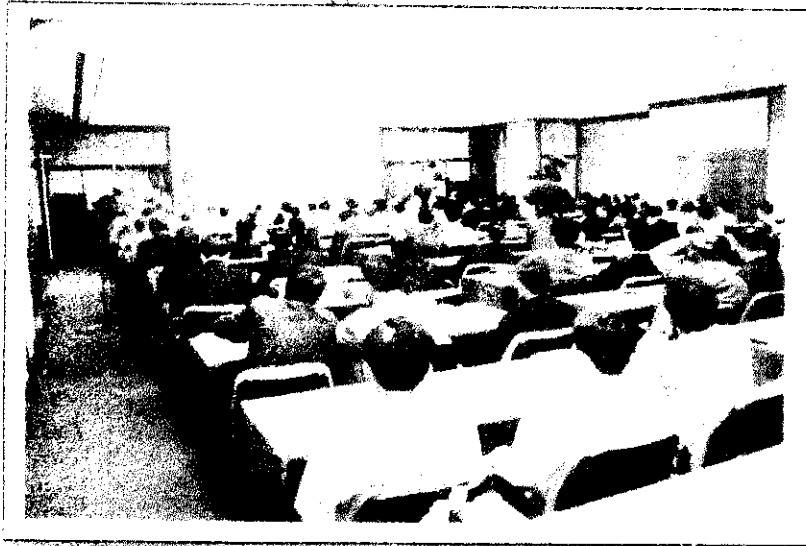
ประธานอนุกรรมการศึกษาปัญหาเด็กทะเลาะวิวาท ฯ

ผู้ดำเนินรายการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

ผู้ทรงคุณวุฒิอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

บรรยากาศของการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

องค์กรทางศาสนาทุกศาสนาให้ความสนใจช่วยเหลือแก้ปัญหาเด็ก ฯ

ตัวแทนจากทุกสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

บรรณาธิการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มย่อย

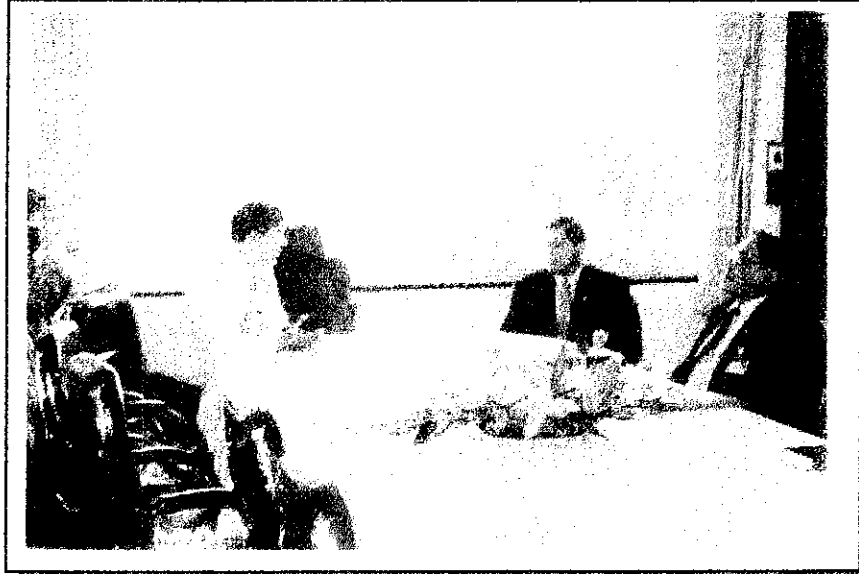
การสรุปผลการพบกลุ่มย่อยเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

การนำเสนอสรุปผลการอภิปรายกลุ่มต่าง ๆ

ภาพการศึกษาดูงานภาคสนาม

๑. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

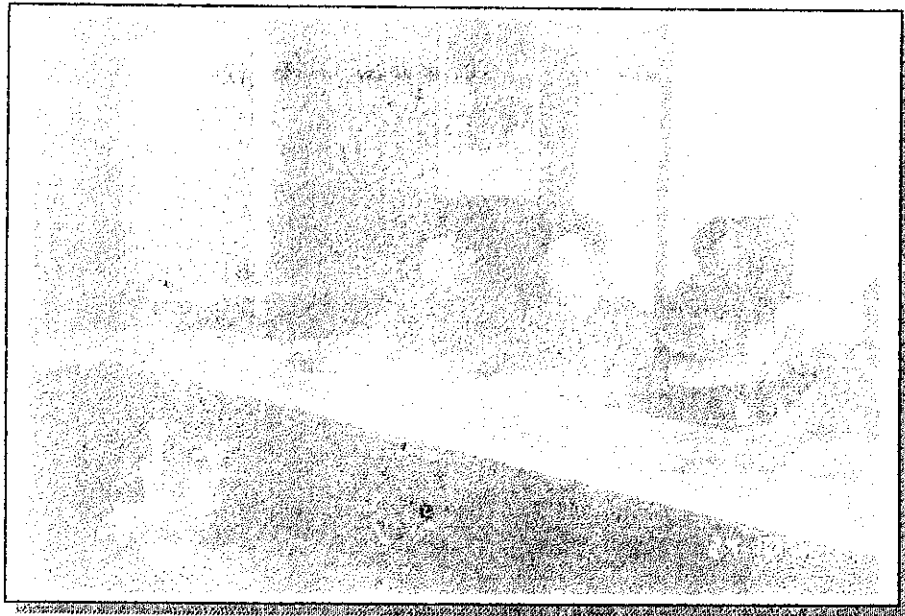

วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

๒. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ

๐๓. โรงเรียนดอนบอสโก

โรงเรียนดอนบอสโก

โรงเรียนดอนบอสโก

๔. วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาม

วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาม

วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาม

๕. โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงธน

โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงธน

โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงธน

๖. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

๗. วิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย

วิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย

วิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย

๘. โรงเรียนบางกอกพัฒนา

โรงเรียนบางกอกพัฒนา

โรงเรียนบางกอกพัฒนา

โรงเรียนบางกอกพัฒนา

โรงเรียนบางกอกพัฒนา

นายผ่อง เล่งอี้ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม ผ่อง เล่งอี้ ในนามของประธานคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม วุฒิสภา ขอนำเสนอผลการศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ ความรุนแรงของนักเรียนนักศึกษา เพื่อให้สภาแห่งนี้ได้รับทราบและพิจารณา ดังต่อไปนี้ครับ

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่วันจันทร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๕ ได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมการ วิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งนายวิชัย ครองยุติ และคณะเป็นผู้เสนอ และที่ประชุมได้มีมติมอบหมาย ให้คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รับไปพิจารณาเพื่อศึกษา หาสาเหตุของปัญหาว่าเรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นได้อย่างไร และมีแนวทางแก้ไขอย่างไรนั้น ในการดำเนินการพิจารณาการศึกษาเรื่องดังกล่าว ที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อดำเนินการ ศึกษาปัญหาดังกล่าว โดยมีนายวิชัย ครองยุติ ซึ่งเป็นกรรมการท่านหนึ่งในสมัยนั้น ทำหน้าที่เป็นประธานคณะอนุกรรมการ สำหรับรายละเอียดต่าง ๆ ปรากฏตามรายงาน ของคณะกรรมการที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว เล่มสี่ชมพูนะครับ

ท่านประธานฯ ครับ เนื่องจากท่านประธานอนุกรรมการ คือ ท่านวิชัย ครองยุติ ไม่อยู่ ในที่ประชุมแห่งนี้ กระผมขอทำหน้าที่เพื่อสรุปแทนถึงเนื้อหาของการศึกษาในครั้งนี้ พอเป็นสังเขป เพื่อที่ประชุมจะได้พิจารณาได้สะดวกขึ้นนะครับ การศึกษาในเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อจะต้องการให้ทราบปัญหาการทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรง ของนักเรียนนักศึกษา และเพื่อหาทางกำหนดวิธีการมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งมีขอบเขตและวิธีการศึกษา คือ

ประการแรก ได้มีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารผลงานการวิจัยต่าง ๆ

ประการที่ ๒ ได้เปิดรับฟังการชี้แจงและการนำเสนอข้อมูลของหน่วยงาน ค่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อนำเอาข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการพิจารณา อาทิเช่น ข้อมูลจากกรมอาชีวศึกษา ข้อมูลจากกรมสุขภาพจิต จากกองสวัสดิภาพเด็ก

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

ดวงทิพย์ ๔๕/๒

และเยาวชน จากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากสถานการศึกษา ซึ่งมีโรงเรียนอาชีวศึกษา
วิทยาลัยหลายแห่ง นอกนั้นคณะกรรมการได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการขึ้นเมื่อวันที่
๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๕ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๒๓๗ คน ซึ่งเป็นตัวแทนมาจาก
หน่วยงานต่าง ๆ รวม ๗๗ หน่วยงาน รวมทั้งสถานการศึกษาด้วย นอกจากนั้นยังได้
ประสานงานกับสถาบันราชภัฏสวนดุสิต หรือที่เรียกว่า สวนดุสิตโพลล์ เพื่อให้ดำเนินการ
จัดทำประชามติขึ้นเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เพื่อนำเอาความรู้ดังกล่าวมาใช้เป็น
แนวทางในการที่จะสรุปผลการศึกษาในเรื่องนี้ต่อไป-----

- ๔๖/๑

คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมก็ได้มีการพิจารณาถึงผลการศึกษา
ดังกล่าวของอนุกรรมการ ได้มีการปรับปรุง แก้ไข แล้วก็ได้ทำเป็นข้อเอกสารที่น่าสนใจ
ก็คือคณะกรรมการได้มีการทำข้อเสนอแนะ ข้อสังเกตเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
ทั้งในเชิงการป้องกันและการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏอยู่ในเอกสาร
หน้า ๒๑ - ๒๖ ซึ่งเอกสารฉบับนี้เชื่อว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการที่จะใช้เป็นแนวทางในการ
จะแก้ปัญหานักเรียนนักศึกษา ซึ่งได้ก่อทะเลาะวิวาทและใช้ความรุนแรง ซึ่งเกิดเป็น
ปัญหาที่น่าเป็นห่วงของสังคม ทางคณะกรรมการเห็นว่าควรจะได้นำข้อสังเกตนี้เสนอ
ไปยังฝ่ายบริหารคือรัฐบาล เพื่ออย่างน้อยที่สุดจะได้ถือเป็นแนวทางในการที่จะใช้ในการ
แก้ไขปัญหานี้ ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังที่ยังแก้ไขไม่ได้จนปัจจุบันนี้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญท่านไพฑูริย์ครับ แล้วก็ดอกเตอร์บุญทันครับ

นายไพฑูริย์ อุบัติศฤงค์ (ภูเก็ต) : ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ
ผม ไพฑูริย์ อุบัติศฤงค์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดภูเก็ตครับ ต้องขอขอบคุณคณะกรรมการ
การศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ของวุฒิสภาครับ ที่เสนอรายงานมายังวุฒิสภาเพื่อ
พิจารณาครับ ท่านประธานฯ เนื่องจากว่าท่านผู้ฟังที่อยู่ทางบ้านไม่ได้ดูรายงานฉบับนี้
ครับ ผมขอสรุปข้อที่กรรมการได้รายงานสถานะครับ สิ่งที่กรรมการรายงาน
ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีมากนะครับ รายงานบอกว่า พ่อแม่ผู้ปกครองคือสิ่งที่สำคัญที่สุดในการ
แก้ปัญหานักเรียน พ่อแม่ไม่ใช่เอาความรับผิดชอบทั้งหมดไปให้ครูนะครับ นี่คือข้อสรุป
ซึ่งผมคิดว่าข้อแรกนะครับ เป็นรายงานของกรรมการที่ดีมาก

ประการที่ ๒ เรื่องของเอาหลักศาสนานะครับ เน้นมาปฏิบัติอย่างจริงจังและ
ต่อเนื่อง ผมคิดว่ารายงานกรรมการทำได้อย่างสมบูรณ์ครับ และเห็นด้วย สิ่งที่ผม
อยากจะเพิ่มเติมจากรายงานฉบับนี้นะครับ คือในรายงานด้านสถาบันการศึกษาใน (๑)
บอกว่า การจัดกิจกรรมหลักสูตรเน้นใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเสริมสร้างคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ อย่างเช่นด้านกีฬา ท่านประธานฯ ครับ ผมคิดว่ากีฬาอย่างเดียวนั้นคงจะ
แก้ปัญหานักเรียนนักศึกษาไม่ได้ครับ ท่านประธานฯ เคยเห็นกีฬามหาวิทยาลัย

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

วรบุษ ๔๖/๒

ไหมครับ แต่ละมหาวิทยาลัยนี่ดีกันก็มีนะครับ เพราะฉะนั้นผมอยากให้รายงานกรรมการ
 เพิ่มเข้าไปนะครับ เรื่องกิจกรรมที่พวกเราอาจจะลืมไปแล้วก็ได้ในะครับ เรื่องของกิจกรรม
 ลูกเสือครับท่านประธานฯ กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมละลายพฤติกรรมที่ดีที่สุด เอาแต่ละ
 โรงเรียน แต่ละสถาบันมาละลายพฤติกรรมกัน โดยแบ่งลูกเสือเป็นค่าย อาจจะเป็นหมูนก
 หมูเหี่ยว หมูวัวนะครับ ซึ่งพอลูกเสือทั่วโลกใช้ลูกเสือระบบหมูนี่นะครับ พฤติกรรม
 ต่าง ๆ ที่เรายึดถือสถาบันจะหมดลงไป พฤติกรรมต่าง ๆ ที่หวงแหนสถาบันจะหมดลงไป
 ผมอยากให้เพิ่มเข้าไปในรายงานฉบับนี้ครับท่านประธานฯ ว่ากิจกรรมลูกเสือควรจะได้รับ
 การส่งเสริมครับ เพราะว่าหลักลูกเสือข้อแรกคือลูกเสือเป็นมิตรกับคนทั่วโลก
 ท่านประธานฯ เห็นไหมครับ เมื่อปีที่แล้วนี้ลูกเสือโลกประชุมเป็นหมื่นคนเลย ไม่มีติดกัน
 เลยครับท่านประธานฯ ทุกชาติ ทุกภาษาถือว่าเป็นมิตรกันทั้งนั้น ถ้าในประเทศเราได้มีการ
 ส่งเสริมกิจกรรมลูกเสืออย่างจริงจังและต่อเนื่องให้แต่ละสถาบันส่งนักเรียนเข้ามาฝึก
 ลูกเสือกันแบ่งเป็นหมู่นะครับ แทนที่เรานึกถึงสถาบันอย่างเดียว อยากให้นั้นเรื่องของการ
 ฝึกลูกเสือจะทำให้คำว่า ลูกเสือเป็นมิตรของคนทั่วโลก ได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจัง
 และอยากให้เพิ่มเข้าไปในรายงานฉบับนี้นะครับท่านประธานฯ ขอบคุณมากครับ
 ท่านประธานฯ

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

มยุรี ๔๗/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญออกเตอร์บุญทันครับ

นายบุญทัน คอกโซสง (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานฯ
ที่เคารพ กระผม บุญทัน คอกโซสง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครราชสีมา ประเด็นแรก
ก็ขอขอบพระคุณท่านผ่อง เล่งอี้ นะครับ ซึ่งพยายามศึกษาแกนปัญหาของชาติบ้านเมือง
ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่ได้ชื่อว่าเป็นนักเรียนนักศึกษานั้นก็คือ
ความหวังของชาติบ้านเมือง ของพ่อแม่และของประชาชน แต่สิ่งหนึ่งก่อนอื่นกระผมขอ
คำจำกัดความที่ท่านบอกว่า นักเรียนนักศึกษาในประเด็นนี้ยังไม่ชัดเจนว่านักเรียน
หมายถึงระดับไหน นักศึกษาหมายถึงระดับไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยของ
พวกเรานั้นนักเรียนที่เป็นบุคคลที่ก่อเรื่องมากที่สุดคือนักเรียนนักศึกษาอาชีวะใช้ไหม
ในมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ ธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอื่น ๆ รวมคำแหงหรือมากมาย
สุโขทัยธรรมาธิราช นักศึกษาเหล่านั้นทำไมจึงไม่ตักัน เพราะฉะนั้นการใช้ศัพท์นักศึกษานั้น
ต้องให้คำจำกัดความว่านักศึกษาประเภทอะไร มิฉะนั้นแล้วจะทำความเข้าใจผิดว่า
สังคมไทยนั้น ไม่น่าเชื่อถือวามหาวิทยาลัยนั้นสามารถที่จะก่อเรื่องก่อราวกันได้
จริงของท่านประธานและผู้ศึกษาก็คือว่า ในโลกของความเป็นจริงนั้นกระผมได้ตรวจสอบดู
ไม่ว่าจะเป็นประเทศในอาเซียนทั้งหมด ฟิลิปปินส์มหาวิทยาลัยติดกันเป็นแถวเลย สิงคโปร์
มาเลเซีย อินเดีย ยุโรป อเมริกา ไม่มีเลยครับนักศึกษาจะตักันแบบยกพวกถล่มกันแบบนี้
ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น เรามีมาตรการอะไร ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่สำคัญที่สุด พวกเรามักจะ
ไปบอกว่าคุณพ่อคุณแม่จะต้องช่วย ก็ช่วยสร้างเขามาแล้ว ทำเขาจนโตขึ้นมาขนาดนี้
มาเรียนหนังสือแล้ว ให้ความคิดความอ่านมาตลอด แต่อะไรล่ะครับเป็นความคิด ภาษาไทย
เรียกว่า เป็นสันดาน ของการแสดงออกที่ค่อนข้างจะรุนแรงต่อเพื่อนมนุษย์ชาติไทยด้วยกัน
เพราะฉะนั้นถ้าหากจะให้ตีผมอยากจะกราบเรียนว่า ให้บอกชัดเจนเลยว่านักเรียน
ประเภทไหนที่ก่อเรื่องมากที่สุดในประเทศไทย และการก่อเรื่องนั้นทำให้คนอื่นที่ไม่รู้เรื่อง
จะต้องรับบาปกรรมจากการกระทำของพวกเขาเท่าไร และจริง ๆ แล้วบุคคลที่อยู่ใน
โรงเรียนอาชีวะทั้งหลายนั้นส่วนมากก็เป็นเด็กที่ดี เด็กน่ารักมาก และคนที่ถูกลูกลอง
มักจะเป็นเด็กที่ฉลาดและเป็นเด็กดี หนีไม่ทัน เพราะฉะนั้นกระผมเองจึงอยากจะให้

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

มยรี ๔๗/๒

หนังสือการรายงานเล่มนี้เจาะจงไปยังสถาบันที่มีปัญหา ก่อปัญหามากที่สุดว่า ๑, ๒, ๓, ๔
 คืออะไร แล้วนำเสนอประเด็นปัญหาโรงเรียนนั้นให้กับผู้ปกครองทั่วประเทศได้ทราบว่า
 โรงเรียน ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗ ดังต่อไปนี้ไม่มีความปลอดภัย เพราะมีอาชญากรรมมาก
 ถ้ามีอาชญากรรม~~นะ~~รับ เพราะมียาเสพติดมาก เพราะมีการตีกันมาก อัตราเฉลี่ยเดือนละ
 ปีละ สรุปแล้วมีคนตายเท่าไร สิ่งดังกล่าวนี้ถ้าจะนำเสนอดังกล่าวนี้ผู้ปกครองเขาก็จะบอกว่า
 ลูกเขาควรเรียนที่ไหน -----

- ๔๘/๑

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

พินิตา ๔๘/๑

จริง ๆ แล้วกระผมพูดอย่างนี้มีได้หมายความว่ากระผมจะไปมองข้ามหรือหมิ่นประมาท
โรงเรียนที่ผมรักที่สุดไม่ว่าจะเป็นของใครก็ตาม เพราะถือว่าสถาบันการศึกษาและโรงเรียนนั้น
เป็นสมบัติของประชาชนและเป็นของคนไทยทั้งชาติ เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องบอกนะครับ
ถ้าคนนี้เก่งฟิสิกส์คุณไปเตรียมอุดม สวนกุหลาบ เก่งภาษาอังกฤษก็ไปที่อัสสัมชัญ
เซนต์คาเบรียล เป็นต้น แต่ถ้าคุณอยากจะให้ลูกคุณติดกันเข้าโรงเรียนนี้ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ นี่แหละ
ถ้าท่านประธานมอง ขอภัยนะครับพูดตรงแบบนี้กระผมคิดว่าจะเป็นประโยชน์อย่าง
กว้างขวางนะครับ เราต้องกล้าพูดความจริงกันครับ เพราะฉะนั้นจึงขอให้แยกโรงเรียน
นักศึกษาประเภทไหนออกจากสถาบันการศึกษา เพราะผมไม่อยากจะให้มหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ
อย่างเช่น รามคำแหงซึ่งมีนักศึกษา ๘ แสนคน ไม่เห็นเขามีติดกันตรงไหน นาน ๆ จะมี
สักครั้งหนึ่งมีคนอื่นเข้าไปจีบสาวแล้วทะเลาะเบาะแว้งกัน ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาของโลกจะมี
ปรากฏการณ์อยู่เพียง ๔ - ๕ โรงเรียนอาชีวะเท่านั้น เพราะฉะนั้นมาตรการในการแก้ไขนั้น
ท่านเสนอแล้วมาตรการทางศีลธรรมทางศาสนานั้นก็ทำไปสุดความสามารถ จะสอนอย่างไร
จะบอกอย่างไรก็ลำบาก เพราะเมืองไทยสอนรุ่นพี่รุ่นน้อง ผมมีตัวอย่างที่กราบเรียนต่อ
ท่านพี่น้องทั้งหลายรับทราบว่ามีเด็กคนหนึ่งซึ่งเป็นลูกของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยสอบ
เข้าสถาบันอาชีวะแห่งหนึ่งสอบได้ บุคคลที่มาทำหน้าที่ในการต้อนรับน้องใหม่นั้นเป็น
บุคคลที่จบไปแล้วหลายรุ่นนะครับ เพราะฉะนั้นกระผมเองจึงอยากจะให้ศึกษาตรงไปตรงมา
นะครับ และก็อยากจะให้เสนอว่า นี่คือนโยบายที่น่าจะนำมาเป็นข้อเสนอแนะก็แล้วกันนะครับ
เป็นข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาเพิ่มเติม เนื่องจากมีเพื่อนสมาชิกฯ ท่านยกมือขึ้นท่านจะพูดหรือ
ท่านจะอะไรก็ตาม ผมก็ขอสรุปว่า ที่ผมพูดมาทั้งหมดนั้นกระผมอยากให้เห็นมาตรการในการ
แก้ไขปัญหาโดยใช้วิธีให้การศึกษาให้การฝึกอบรมให้มีการศึกษานอกสถานที่ให้มากที่สุด
ถ้าใครไม่เชื่อไม่ปฏิบัติตามจำเป็นจะต้องใช้มาตรการทางกฎหมายก็จำเป็นจะต้องใช้ กราบเรียน
มาด้วยความเคารพครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญท่านสุนทรก่อนครับ แล้วก็ท่านอาจารย์วัลลภ แล้วก็ท่านณรงค์
นะครับ

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

พินิตา ๔๘/๒

นายสุนทร จินดาอินทร์ (กำแพงเพชร) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ
 ผม สุนทร จินดาอินทร์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกำแพงเพชร ผมดูรายงานของคณะกรรมการ
 หน้า ๒๑ ท่านบอกว่าสาเหตุของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรงของ
 นักเรียนนักศึกษาสามารถจำแนกออกเป็น ๔ สาเหตุ ๑. สาเหตุที่เกิดกับตัวนักเรียนนักศึกษา
 ๒. สาเหตุที่เกิดจากครอบครัวหรือผู้ปกครอง ๓. สาเหตุที่เกิดจากสถาบันการศึกษาและ
 ๔. สาเหตุที่เกิดจากสังคมและสิ่งแวดล้อม ผมก็ไปดูรายละเอียดในหน้า ๒๒ ถึงสาเหตุที่
 เกิดจากสังคมและสิ่งแวดล้อมนะครับ กระผมเป็นสมาชิกวุฒิสภาจากต่างจังหวัดแล้วก็ได้
 สังเกตภายในจังหวัดของตัวเองนี่นะครับ ผมคิดว่าการที่เกิดความรุนแรงการทะเลาะวิวาท
 ของนักเรียนนักศึกษาในข้อ ๔ สาเหตุจากสังคมและสิ่งแวดล้อม ในคำอธิบายของกรรมการ
 ไม่มีสิ่งที่ผมจะพูดต่อ ไปนี้นะครับ คือบางที่การจัดงานของจังหวัดต่าง ๆ เป็นสิ่งที่บางครั้ง
 ก็เท่ากับยั่วยุให้เด็กนักเรียนและนักศึกษาเกิดการกระทบกระทั่ง แล้วก็เกิดการทะเลาะวิวาท
 ถึงขั้นรุนแรง-----

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

นนทพร ๔๕/๑

ชื่องานครับ จังหวัดกำแพงเพชร จัดงานนบพระเล่นเพลง ชื่อเพราะครับ นบพระเล่นเพลง ฟังดูแล้วเป็นงานกุศลโดยแท้ แต่กลางคืนมีคอนเสิร์ต (Concert) เราในฐานะที่เป็น ประชาชนผ่านไปมาจะรู้เลยว่าคืนนี้คนจะแน่นหรือไม่แน่นที่งาน ถ้าหากคอนเสิร์ตด้วยรุ่น คนแน่น แล้วก็ตำรวจเตรียมรับมือครับคืนนี้ดีกันแน่ อันนี้ผมคิดว่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกิด การทะเลาะวิวาท จังหวัดกำแพงเพชรเปิดงานเมื่อวันที่ ๕ ไม่มีคนงานนบพระเล่นเพลง ที่ผมว่านั่นแหละครับ ไม่ค่อยมีคนเพราะว่าไม่มีคอนเสิร์ต คืนวันที่ ๖ รุ่งขึ้นวันที่ ๗ หนังสือพิมพ์ลงเลยดีกันตายครับ จะเป็นข่าวตามสื่อหรือไม่ ดีกันไม่เป็นข่าวหรอกครับ เป็นเรื่องธรรมดา ถ้าตายผิดธรรมดาชนิดน้อย จะมีเช่นนี้อยู่เป็นประจำ เพราะฉะนั้น ผมคิดว่าทางบ้านเมือง การที่จะจัดงานอะไร ก็ตามควรจะหาทางที่จะให้ละเว้นสิ่งเหล่านี้ เสียได้ไหม งานบุญงานกุศลจัดทำไม่รับคอนเสิร์ตเด็กวัยรุ่นเข้าไปเดินกันทั้งคืนในขณะที่ ที่ดนตรีแสดงอยู่ อย่างนี้เป็นการกระทำที่ผมคิดว่าไม่เหมาะสม ในความเห็นของผม ที่นี้ อีกสาเหตุหนึ่งอันนี้ไม่ใช่สาเหตุของการทะเลาะวิวาทในวันงานนั่นเอง อันนี้จะโทษงาน ก็น่าจะไม่ต้องถูกนัก แต่ผมก็อยากจะกราบเรียนท่านกรรมการว่าสาเหตุอย่างนี้เกิดเพราะอะไร นักเรียนสอบเสร็จไปรับประทานอาหารเหตุเกิดเมื่อวันที่ ๕ - ๖ นี้เอง ชีรธจักรยานยนต์ กลับบ้านมีผู้เอาขวดขว้างถูกหัว ตอนนี้อยู่โรงพยาบาลกะโหลกร้าว นี่ครับเกิดจาก อะไรครับ อันนี้ผมเองโดยส่วนตัว ก็ไม่ทราบเหมือนกันสาเหตุอย่างนี้เกิดจากอะไร ไม่เหมือนกับสาเหตุแรกที่ผมกล่าว อันนั้นเกิดจากการจัดงานที่อาจจะมีสิ่งที่ไม่สมควร แต่กรณีอย่างนี้ท่านกรรมการครับ ท่านได้เคยศึกษาไหมครับว่ากรณีที่เกิดโดยไม่ทราบ สาเหตุเช่นนี้อันนี้ก็มีความรุนแรงแต่ไม่ใช่การทะเลาะวิวาท ผ่านไปเขาเอาขวดขว้างนี้ ไม่มีการทะเลาะวิวาทแต่เด็กซึ่งถูกกระทำเช่นนี้ก็ได้รับบาดเจ็บสาหัส อันนี้ก็เป็นเรื่องที่มี อยู่มาก แล้วขณะนี้นักเรียนและนักศึกษาอาจจะไม่ชัดเจนอย่างที่อาจารย์บุญทันว่า เด็กนักเรียนโรงเรียนไหน เขาชีรธจักรยานยนต์แล้วก็ถือมีดดาบยาว ๆ ลากไปตามถนน พร้อมกับจะฟัน แล้วก็ลากไปเป็นการทำลายขวัญคู่ต่อสู้ไปด้วยไฟก็จะแลบเมื่อเหล็กกระทบ กับซีเมนต์ไฟจะแลบมาตลอดทาง นี่เป็นการกระทำของเด็กในยุคนี้นี้ ท่านกรรมการ ท่านพูดถึงแต่ว่ากรณีที่มีเหตุทะเลาะวิวาท อย่างนี้การเตรียมการทะเลาะวิวาทหรือบางที ไม่ได้เตรียมไปทะเลาะกับใครหรอกครับ แต่เตรียมดาบไปด้วย ผมก็ขอความกรุณาท่านว่า

ถ้าท่านจะศึกษาต่อไปอีกสักนิดหนึ่งครับว่าสาเหตุต่าง ๆ ที่สังคมเราก่อนข้างจะเสื่อมลงทุกวัน
เกิดจากอะไร ผมก็ขอฝากท่านกรรมการไว้ด้วย ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญอาจารย์วัลลภครับ

นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ
ผม วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ผมเองได้อ่านผลการศึกษาลบนี้โดยละเอียดเลย
นะครับ เพราะว่า เป็นเรื่องที่อยู่ในใจแล้วก็อยู่ในงานที่ต้องทำอยู่ตลอดเวลา แต่บังเอิญว่า
ผลการศึกษาลบนี้เป็นการศึกษาเฉพาะเรื่องก็คือเรื่องการใช้ความรุนแรงในเชิงการทะเลาะ
วิวาทเท่านั้น ฉะนั้นคงไม่ไปไม่ถึงเรื่องของความรุนแรงลักษณะอื่นเช่นท่านสุนทร
จินดาอินทร์ ได้พูดเมื่อสักครู่นี้ก็เป็นประเด็นที่ ๑ ที่เมื่ออ่านแล้วพบอย่างนั้นจริง ๆ

ประเด็นที่ ๒ ผมคิดว่ารายงานการศึกษาลบนี้อย่างไรเสียก็เป็นประโยชน์
ค่อนข้างมาก ขอนั่นค่อนข้างมาก เพราะว่า เป็นรายงานที่ทันสถานการณ์อยู่เสมอและ
คิดว่าคงจะทันสถานการณ์ไปอีกหลายปีทีเดียว ผมพูดเช่นนั้นผมมีเหตุผลประกอบครับ
ท่านประธานฯ ขณะนี้เรามีการประมวลสถานการณ์วัยรุ่นในสังคมไทย ว่าปรากฏการณ์
นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ เลื่อนไปอีก ๑๐ ปี ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๕ สังคมไทยจะเผชิญปัญหา
วัยรุ่นอะไรบ้าง ขอยกเป็น ๓ เรื่องครับท่านประธานฯ

เรื่องที่ ๑ ที่สังคมไทยต้องเผชิญกับปัญหาวัยรุ่นแน่ก็คือวัยรุ่นจะเกี่ยวข้องกับ
เรื่องสุราและยาเสพติดอย่างมากมาขมมหาศาล ตอนนี้ยาเสพติดอาจจะดาวน์ลง แต่สุราเป็น
เรื่องใหญ่มาก เด็กเราจะเมาหัวราน้ำแล้วก็ไม่เป็นผู้เป็นคน นี่เป็นเรื่องที่ ๑ ที่เขาบอก ๑๐ ปี
เราเผชิญปัญหานี้แน่ เรื่องอื่นเป็นเรื่องเล็กที่เขาจะไม่สนใจเลย

เรื่องที่ ๒ อาจจะตอบท่านอาจารย์บุญทัน ก็คือเด็กไทยวัยรุ่นไทยจะ
เกี่ยวข้องกับทางเพศมากที่สุด โดยเฉพาะในรอบรั้วมหาวิทยาลัย เรื่องเซ็กส์ (Sex) จะเป็น
เรื่องธรรมดาในสายตา ไม่เชื่อท่านไปทำวิจัยได้ ไปทำข้อมูลศึกษาได้นะครับ เรื่องเซ็กส์จะ
เป็นเรื่องที่อาจจะปึงจัยหนึ่งในชีวิตเขาด้วยซ้ำไปชนิดที่ผู้ปกครองต้องตกใจว่าเด็กเราอาจ
จะพกถุงยางอนามัย อาจจะพกยาคุมกำเนิดฉุกเฉินด้วยซ้ำไป อันนี้ก็เป็นประเด็นที่ ๒ ที่เจอ

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

ภาวนา ๕๐/๑

ประเด็นที่ ๓ ตรงกับเรื่องนี้ครับ ก็คือวัยรุ่นไทยจะแสดงออกซึ่งความรุนแรง ความรุนแรงนั้นจะเป็นลักษณะการยกพวกตีกัน รวมกลุ่มเป็นแก๊ง (Gang) จับมอเตอร์ไซค์ ซึ่งแข่งกันกวนเมือง รวมไปถึงการทำร้ายคนอื่น เช่น ท่านสุนทรวาเอาขวดขว้างหัวคนโดยไม่รู้โอโหน่อโหน่ อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นภาวะ ๓ เรื่องนี้ เรื่องยาเสพติด สุรายาเมา เรื่องความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงที่กระทำต่อกันนี้ ๓ เรื่องนี้ในรอบ ๑๐ ปีสังคมไทยเจอแน่ ผมจึงยืนยันว่าเอกสารชิ้นนี้ทันสถานการณ์แน่นอน กระนั้นก็ตามท่านประธานฯ ครับ ผมเสียดายนิดเดียว เอกสารชิ้นนี้ยังเอิญทำรายงาน ๒ ส่วนแล้วไว้คนละส่วนกัน ส่วนที่ ๑ เป็นส่วนที่กรรมการไปสรุปความเห็นจากผู้มาชี้แจง ผมว่าชิ้นนี้พิเศษมากในทัศนะผม อยู่ในหน้า ๑๑ ก็คือมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท มีทั้งหมดคณะครับท่านประธานฯ ครับ ที่ผมอ่านมาทั้งหมดนี้ ๓๕ ข้อนะครับ เป็นรูปธรรมมากเลย ผมนั่งคิดเองยังคิดได้ขนาดนี้เลยครับ ๓๕ ข้อนี้เป็นที่ประมวลมาจากผู้เข้าร่วมสัมมนา จากเอกสารต่าง ๆ ที่ผมพูดว่าเสียดายเพราะ ๓๕ ข้อนี้ยังเอิญเหลือเกินครับ ท่านประธานฯ ครับ พอไปถึงข้อเสนอแนะไปยังรัฐบาล ๓๕ ข้อหายหมดเลยครับ ไปคิดในเชิงกลไกกว้าง ๆ ตั้งแต่หน้า ๑๕ พูดแคบ ๆ เฉพาะสถาบัน อบรมหน้าเสาธงอย่างไร จะมีรถสายตรวจไปตรวจอย่างไร เป็นเรื่องจับจ้องมาก แต่หน้า ๑๑ เป็นเรื่องใหญ่มาก ตรงนี้ครับ ท่านประธานฯ ขออนุญาตท่านประธานฯ ใช้เวลานิดเดียว ในหน้า ๑๑ ถ้าท่านประธานฯ พลิกดูแล้วจัดหมวดหมู่ดู เสียดายที่ท่านประธานผ่องอาจจะเกรงใจพวกเราจึงไม่ได้สาธยายให้กว้างขึ้น จับกลุ่มดูในหน้า ๑๑ ซึ่งเป็นหน้าประมวลความคิดเห็นจากสมาชิกทั้งหลาย จะแยกเป็นข้อเสนอที่ครอบคลุมเรื่องประเด็นครอบครัว ครอบคลุมเรื่องประเด็นสถาบันการศึกษา ซึ่งเน้นกระบวนการเรียนการสอนนะครับ ขอเน้นเลขตรงนี้พูดไว้เยอะมาก เรานั่นกระบวนการทางศาสนา และที่สำคัญที่สอดคล้องกับท่านไพบูลย์พูดมากก็คือว่า เน้นกระบวนการเรื่องการทำกิจกรรม ตรงนี้ผมมีข้อเสนอเล็กน้อยท่านประธานฯ ครับ มีการศึกษาวิจัยครับ ในสังคมโลกเลยนะครับที่อเมริกาก็มี ที่แทนซาเนียซึ่งเป็นประเทศแอฟริกาใต้ก็ดี แม้กระทั่งฟิลิปปินส์ข้างบ้านเรานี้ก็มี แล้วงานวิจัยพวกนี้สอดคล้องต้องกับประเทศไทยครับ เขาวิจัย ๒ เรื่องท่านประธานฯ เรื่องที่ ๑ เขาวิจัยพบว่าเยาวชนวัยรุ่น

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

ภาวนา ๕๐/๒

มีบุคลิกภาพเหมือนกันทั้งโลกครับ ก็คืออยากโต อยากโง่ อยากอวด อยากเก่งเพื่อได้รับการยอมรับ นี่เป็นสูตรที่เขาวิจัยพบครับ เพราะฉะนั้นเมื่ออยากโต อยากโง่ อยากอวด อยากเก่งเพื่อได้รับการยอมรับ เขาจึงแสดงออกต่าง ๆ นานา เพื่อแสดงออกอย่างเต็มที่ให้คนได้ยอมรับเขา ผิดถูกไม่รู้ละขอให้แสดงออกไปก่อน นี่เป็นงานวิจัยที่ค้นพบสอดคล้องกันหมด งานวิจัยชิ้นที่ ๒ ครับท่านประธานฯ ครับ เขาวิจัยเชิงบวก เขาไปรวมกลุ่มเยาวชนแล้ว ทำการศึกษาวิจัยในหลายประเทศ เขาบอกว่าเยาวชนเพราะอยากโต อยากโง่ อยากอวด อยากเก่ง เมื่อไรที่เขาได้รวมกลุ่มทำสิ่งอะไรขึ้นมาเขาจะทำได้สุดยอด แต่บังเอิญครับ ในสังคมไทยให้เขารวมกลุ่มทำสิ่งเลวโดยเราไม่ปรามเลยครับ รวมกลุ่มชั่วร้ายซึ่งเราก็ปล่อยจนกระทั่งต้องเอาปืนมายิงแล้วก็พลาดไปถูกคน รวมกลุ่มกินเหล้าเราก็ปล่อย สิ่งนี้เราให้เขารวมกลุ่มทำสิ่งที่ดี เพราะฉะนั้นข้อเสนอที่ผมคิดว่าตรงมากคือของท่าน โปบุลย์บอกลูกเสือ เนตรนารีที่เคยทำกันนี้ คือการรวมกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ ผมว่าข้อหนึ่งที่เราควรจะเสนอมาก ๆ นะครับ อาจจะเสนอผ่านตรงนี้ไปยังรัฐบาลก็ได้ถ้าท่านได้ยิน ท่านต้องลงทุนให้เยาวชน รวมกลุ่มทำกิจกรรมครับ เป็นทางเดียวครับตอนนี้ ใครคิดรวมกลุ่มอยากทำอะไรคิดขึ้นมาที่เป็นเชิงสร้างสรรค์รัฐบาลซัพพอร์ต (Support) สนับสนุน เขาจะได้แสดงออกซึ่งความอยากโต อยากโง่ อยากอวด อยากเก่งในทางที่ถูก ชัดเส้นได้ นะครับ ในทางที่ถูก มิเช่นนั้น เขาจะรวมกลุ่มทำในทางที่ผิดแล้วเราก็ตามแก้ปัญหาไม่ตกสักที เพราะฉะนั้นข้อเสนอที่เป็นคอนกรีต (Concrete) ที่สุดที่ผมว่าเป็นรูปธรรมคือ รัฐต้องส่งเสริมให้เยาวชนรวมกลุ่มทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเล็กกลุ่มน้อยทั่วประเทศอย่างต่อเนื่องครับ โดยอาจจะใช้กลไกเดิมที่มีอยู่ เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ชมรมก็ได้ แต่นั่นเป็นความแคบในมิติของในระบบการศึกษา แต่ของผมนี้เป็นมิติทั้งประเทศ คือทั้งนอกและในระบบ นี่เป็นข้อเสนอเพิ่มเติมท่านประธานฯ

ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญท่านณรงค์ นุ่นทอง ครับ

นายณรงค์ นุ่นทอง (กรรมการ) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม
ณรงค์ นุ่นทอง สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดนครศรีธรรมราช ก็ในฐานะเป็นกรรมการ
คนหนึ่ง ที่ร่วมในการศึกษาเรื่องนี้ด้วย

ประการแรกที่จะตอบท่านสมาชิกฯ ที่เรียนถามว่า เราศึกษาจากนักศึกษา
กลุ่มไหน อันนี้ขอตอบว่ากลุ่มนักเรียนอาชีวะเป็นหลักนะครับ ผมมีความเห็นตรงกับ
อาจารย์วัลลภ คือที่ผมยกมือผมต้องการจะชี้มาตรการ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การทะเลาะวิวาท ซึ่งอยู่ในหน้า ๑๑ ของรายงาน เราได้ คำว่า “เรา” หมายถึงอนุกรรมการ
นะครับ ได้ไปเชิญตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ แล้วก็เข้าไปที่โรงเรียน เช่น โรงเรียน
เทคโนโลยีบริหารธุรกิจเปรมฤทัย เทคโนโลยีกรุงเทพ เทคนิควิทยา เทคนิคปทุมธานี
เทคโนโลยีปทุมฯ สถาบันราชมงคล เทคนิคกรุงเทพ อะไรต่าง ๆ นี่นะครับ รวมทั้งสมาคม
มูลนิธิ ๑๕ ข้อที่ท่านวัลลภกล่าวเมื่อสักครู่นั้น กรรมการได้มาจากความเห็นของคน
ที่เราไปพูด ไปคุย ไปซัก ไปถาม ปัญหาจะอยู่ในหน้า ๑๐ ผมคงไม่ต้องอ่านนะครับ เพราะจะ
เสียเวลามาก มาตรการแก้ปัญหายู่ในหน้า ๑๑ ที่ผมเน้นเรื่องนี้ผมมองว่าเด็ก โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งนักเรียนอาชีวะส่วนใหญ่ นั้นเฝ้านักเรียนท่านประธานฯ ผมเองมีประสบการณ์
เคยทำงานเป็นอาจารย์ใหญ่ เป็นครูน้อยสอนนักเรียนอาชีวะทั้งพาณิชย์ ช่างกล เกษตร
ผ่านมาเยอะครับ แต่เด็กก็จะมีปัญหาความคิดที่เรียกว่าซุกซนหรืออะไรต่าง ๆ ก็ตาม
ถ้าพูดภาษาผู้ใหญ่ในระยะหนึ่งเท่านั้นเอง ผมเคยสอนโรงเรียนอาชีวะแห่งหนึ่ง ที่ต่างจังหวัด
โรงเรียนนั้นถูกประณามว่าโรงเรียนโจร ผมก็บอกลูกศิษย์ผมว่า ถ้าพวกเธอเป็นโจร
ครูก็หัวหน้าโจร ขณะนี้ลูกศิษย์ผมที่จบจากโรงเรียนนั้น ซี. ๘ ซี. ๘ ซี. ๖ ผมขออนุญาต
ไม่เอ่ยชื่อโรงเรียนเขา คือช่วงหนึ่งของชีวิตเด็กเขาอาจจะคิดอะไร แค่ว่าเขาโตขึ้นหน่อย
เขาก็จะคิดอะไรได้จะทำตัวเป็นผู้ใหญ่ เด็กที่เคยเกรงกลัวพวกตีกันเคยทำระเบิดขวด
ขว้างใส่อีกโรงเรียนหนึ่ง ปัจจุบันรับราชการเป็นข้าราชการระดับ ๘ จบปริญญาโทจาก
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นผมจึงเป็นคนที่ยกข้อ
จะมองเด็กในแง่ดี เอาสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ เมื่อโรงเรียน ๒๐ แห่งใน ๔ จังหวัด
ในพื้นที่ ๓ จังหวัดภาคใต้ถูกวางเพลิง นักเรียนอาชีวะ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีพ
๑๔ จังหวัดภาคใต้เขามาช่วยกัน ช่วยกันสร้างโรงเรียน พวกผมกรรมการการศึกษาฯ

๑๑๒

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

อัชยา ๕๑/๒

นำโดยท่านผ่อง เล่งอี้ เราไปตรวจเยี่ยมโรงเรียนที่ถูกวางเพลิง กลางแดดกลางลม หน้าดำ
 คร่ำเครียด แบกปูน ขนเหล็ก ขนหิน ขนทราย ตามก่อสร้างมีใครเคยพูดถึงความดีเขา
 บ้างไหมครับ ขณะนี้เขายังทำกันอยู่ ผมคิดว่าควรจะให้ความยุติธรรมกับนักเรียนอาชีวะ
 ส่วนใหญ่ของประเทศ จะมีบ้างสักไม่กี่โรงเรียน ๓ - ๔ โรงเรียนที่เทียวกพวกดีกันอยู่
 ก็ส่วนมากก็อยู่ที่ส่วนกลางในกรุงเทพฯ ต่างจังหวัดเขาไม่ค่อยมีปัญหาอย่างนี้ ปัญหาต่าง ๆ
 ที่เกิดขึ้นผมกลับมองว่าสังคมไทยเดี๋ยวนี้ระบบทุนนิยมรู้สึกลัว รังแกเค็ดมากเหลือเกิน
 มีการโฆษณาชวนเชื่อสินค้าต่าง ๆ ทั้งผู้หญิงผู้ชาย อาจารย์วัลลภก็ได้พูดไปแล้วเมื่อสักครู
 ทั้ง ๒ - ๓ เรื่องใหญ่ ๆ ไม่ว่าเรื่องยาเสพติด เรื่องสุราขามา เรื่องเพศ เรื่องอะไรต่าง ๆ นี่-----

- ๕๒/๑

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

กัญญ์ ๕๒/๑

เกิดมาจากสภาพสังคมทั้งนั้น แต่สิ่งที่ผมจะนำเรียนท่านประธานฯ ขออนุญาตยกมาสัก ๒ - ๓ เรื่องเพื่อให้เห็นว่าเด็กเขามีความคิดดี ๆ มีความใฝ่ดีอยู่ ไม่ใช่ถ้านักเรียนอาชีวะแล้วก็ต้องแย่ไปทั้งหมด อันนี้เป็นข้อเสนอนักเรียนที่กรรมการไปสัมผัสมา ยกตัวอย่างเช่น ข้อ ๒ ในหน้า ๑๑

ประการที่ ๑ เขาบอกว่าคนที่เคยทำผิดให้ส่งไปฝึกในค่ายทหารเพื่อให้อยู่ร่วมกัน จะได้มีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน แล้วก็ให้พระสงฆ์เข้าไปอบรมบ่มนิสัย

ประการที่ ๒ เขาบอกว่า ครู อาจารย์ควรจะปลูกฝังสิ่งที่ดีที่เหมาะสมที่ควรให้เด็กตั้งแต่เริ่มเข้าสู่สถาบัน และประพฤติตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งนอกสถานศึกษา ไม่ปลุกกระดมั่วยให้เกิดการแก้แค้น

ประการที่ ๓ พ่อแม่ ครู ผู้ปกครอง ต้องหาจุดกึ่งกลางความพอดีระหว่างความเป็นพ่อแม่ ครูบาอาจารย์กับความเป็นเพื่อน โดยต้องเข้าใจถึงความต้องการ ควรผ่อนสั้น ผ่อนยาวในบางกรณี

ประการที่ ๔ ควรส่งเสริมให้พระสงฆ์เข้าไปสอนศีลธรรมในโรงเรียน

ประการที่ ๕ ควรส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ในแต่ละสถานศึกษาได้จัดตั้งชมรม องค์กรของนักศึกษาให้มากขึ้นเพื่อปลูกฝังให้รู้จักตนเอง รู้จักสังคม รู้จักผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี และควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นรวมทั้งทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนที่อยู่ต่างสถาบัน จะก่อให้เกิดความสามัคคี เข้าใจและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

ประการที่ ๖ ควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา ออกค่ายอาสาพัฒนา ชนบทให้มากยิ่งขึ้นจะได้มองเห็นถึงความทุกข์ยากของผู้คนในสังคม อุดมการณ์เพื่อสังคม รวมทั้งเป็นการฝึกฝนการพัฒนาตนเอง

ประการที่ ๗ ซึ่งผมคิดว่าสำคัญมากที่เด็กมันคิดได้ ขอเปลี่ยนคำว่า “มัน” เป็นคำว่า “เขา” ขอโทษครับ ที่เด็กเขาคิดได้ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนนักศึกษาได้ไปทัศนศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียน เข้าใจถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น ได้พบกับสภาพความเป็นอยู่ของกลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้ติดยาเสพติด สตรีที่ถูกสังคมทำร้าย ผู้ที่กระทำผิด ถูกจำคุกเยาวชนที่อยู่ในสถานพินิจ คนชราที่อยู่ในสถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาส เป็นต้น เพื่อให้เป็นอุทาหรณ์สอนใจมิให้ประพฤติดีศีลธรรม ให้อยู่ในกฎหมายบ้านเมืองแล้วก็

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

กัญญณ์ท ๕๒/๒

เห็นใจผู้อื่น ท่านเห็นไหมครับ ๖ - ๗ ประการที่ผมยกมานี้กรรมการได้จากข้อเสนอของ
นักเรียนอาชีวะที่เราไปพูดคุยกับเขา ผมถึงอยากย้ำเรื่องนี้ว่าเป็นประเด็นสำคัญที่กรรมการ
ได้ไปพบได้ไปศึกษามา โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านผู้ฟังที่อยู่ทางบ้านจะได้ทราบว่า เด็ก ๆ
ลูกหลานเรา เขามีความคิดดีใฝ่ดีอยู่เป็นอันมากครับ เพียงแต่ว่าสังคม พ่อแม่ ผู้ปกครอง
โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูบาอาจารย์ใน โรงเรียนถ้ามีจิตวิญญาณความเป็นครู เอาใจใส่ดูแลกับ
ลูกศิษย์ลูกหาของตัวเองอย่างใกล้ชิด ในแต่ละโรงเรียนให้จัดกลุ่มให้ครู ๑ คนดูแลเด็ก ๕ คน
๑๐ คน ติดตามดูแลตลอด บันทึก ให้คำแนะนำให้คำปรึกษา รวมถึงต้องดูไปถึงผู้ปกครอง
หอพักต่าง ๆ หน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องมีการออกมาจัดระเบียบไม่ว่าหอพักหญิงหรือ
หอพักชาย -----

- ๕๓/๑

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

อารีวรรณ ๕๓/๑

ปัญหาเหล่านี้ก็จะแก้ได้ทั้งหมดอย่างน้อยก็บรรเทาเบาบางลง ผมคิดว่ารายงานชิ้นนี้ถึงแม้จะไม่สมบูรณ์ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ก็ยังเป็นประโยชน์เห็นสมควรที่จะนำเสนอไปที่รัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงศึกษาธิการเพื่อที่จะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนอาชีวะต่อไปข้างหน้า ขอขอบคุณท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ดอกเตอร์อาคมครับ

นายอาคม ตูลาติล (เชียงใหม่) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม นายอาคม ตูลาติล สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเชียงใหม่ ผมเห็นด้วยกับท่านอาจารย์วัลลภที่ได้สรุปต่าง ๆ ซึ่งผมก็ได้เรื่องเด็กผมให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะว่าผมอยู่ทำงานกับเด็กมาโดยตลอด แล้วก็ที่ท่านอาจารย์ณรงค์ นุ่นทอง ก็ตามที่เอาข้อเสนอแนะที่ได้จากเด็กนั้นผมเห็นด้วยว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้องที่สุด ปัญหาของเยาวชนในเมืองไทยนี้เป็นปัญหาที่ก้าวหน้ากว่าปัญหาเยาวชนของหลาย ๆ ประเทศในโลกนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนของเราซึ่งมีความก้าวหน้าในเรื่องการคิดยากี่ตาม ในเรื่องการดื่มสุราก็ตาม ซึ่งไม่มีลิมิต (Limit) เรื่องอายุ การติดเอดส์ การอยู่กันโดยไม่ได้สมรสกัน ก็ตาม แล้วสุดท้ายก็บอกว่าถ้าเราเลี้ยงลูกไม่ให้คิดยา ไม่ให้ติดสุรา ไม่ไปติดเอดส์แล้วไม่เป็นตุ๊นี่ผมถือว่าโชคดีที่สุด เพราะฉะนั้นเยาวชนของเรานี้ถ้าเราจะดูว่าแนวโน้มจะไปอย่างที่อาจารย์หยุดพูดยุคมาแล้วผมก็เห็นด้วย ที่นี้ผมมาดูแลว่าของเรานี้ที่ขาดที่จะเสริมให้เด็กเป็นคนดีนี้ ผมนั่งเครื่องบินมากับท่านอธิบดีกรมพลศึกษา ผมถามท่านว่าเรื่องกีฬาต่าง ๆ ท่านก็บอกหมดว่าได้งบประมาณน้อยเหลือเกิน ซึ่งจำนวนน้อยมาก ถ้าผมคิดดูแล้วในต่างประเทศนั้นเขาจะส่งเสริมกีฬาเป็นตัวหลัก ไม่ว่าเรื่องการเรียนสายสามัญก็ตาม แต่ว่าเรื่องการเล่นการกีฬานี้ก็จะทัดเทียมกัน ซึ่งท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาฯ ท่านอดิศักดิ์ได้มาจัดแบ่งชั่วโมงต่าง ๆ เพื่อให้เด็กมีกิจกรรมแล้วก็เรื่องกีฬามากขึ้นผมก็เห็นด้วย การกีฬานี้ผมคิดว่าถ้าเราทุ่มให้อำเภอละ ๑ ล้านบาทนี้ ๘๐๐ - ๙๐๐ อำเภอก็คงประมาณ ๘๐๐ - ๙๐๐ ล้านบาทเท่านั้นเอง แต่สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ทั้งอำเภอ ซึ่งเบี่ยงเบนที่เด็กจะไปดื่มสุราก็ตาม จะไปสูบบุหรี่ก็ตามอันนี้จะเป็นสิ่งที่ดีมาก ผมเคยเป็นนายอำเภอผาง

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

อารีวรรณ ๕๓/๒

นะครับ เงินที่จัดเรื่องกีฬาที่เราแข่งกันทั้งปีแล้วก็แข่งกันจนถึง ๖ ทีม มีตั้งแต่ฟุตบอล วอลเลย์บอล ตระกร้อ บาสเกตบอลต่าง ๆ ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบลให้ความสนใจมา บางที เราไม่ได้ใช้งบประมาณทางราชการเลย แต่ว่าเนื่องจากว่าพี่น้องชาวอำเภอฝางก็มีพอยู่ดี ก็นิดีก็เลยเอาเงินมาจุนเจือต่าง ๆ ก็สามารถเบี่ยงเบนเรื่องเล็กไปคิดเอคส์ไปคิดยาได้มาก เนื่องจากอำเภอฝางอยู่ชายแดน ในฐานะเป็นนายอำเภอเราก็คิดว่าจะแก้ปัญหาเรื่องเอคส์ กับเรื่องคิดยาได้อย่างไร เรื่องปัญหาเยาวชนได้อย่างไร ก็สามารถแก้ปัญหาไปจุดหนึ่ง ผมคิดว่าถ้าเราสามารถเอาเรื่องกีฬาเข้าไปในทุกอำเภอแล้วตามอำเภอก็แจกจ่ายไปตาม หมู่บ้านต่าง ๆ นี่ผมคิดว่าเรื่องนี้จะช่วยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กได้เป็นอย่างดีนะครับ ---

- ๕๔/๑

๑๑๓

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

วิมล ๕๔/๑

ประการที่ ๒ ก็คือเรื่องวัดวาอารามนะครับ เนื่องจากวัดวาอารามของเรา กับเด็กได้ห่างเหินกันไป สมัยแต่ก่อนผมเป็นนักเรียนเรียนอยู่ในวัดก็ใกล้ชิดวัด เวลาจะทำอะไรผุดขึ้นมาเนี่ยก็นึกถึงพระสงฆ์องค์เจ้านะครับ คีล ๕ คีล ๘ ปัจจุบันนี้โรงเรียนกับวัดห่างเหินกันไป เมื่อ ๒ เดือนที่แล้วนี้ผมมีโอกาไปที่ประเทศพม่า นะครับ เขาไม่มีเรค ไม่มีสถานเริงรมย์ต่าง ๆ แต่เขาใช้วัดครับหนุ่มสาวต่าง ๆ จะไปพบปะกัน ไปทำกิจกรรม ไปเรียนหนังสือต่าง ๆ แม้แต่จะไปคุยกัน ไปพลอดรักต่าง ๆ ต้องไปที่วัดนะครับ อันนี้ผมคิดว่าบทบาทของวัดในพม่าหรือในลาวก็ตามอันนี้เป็นเรื่องที่ดีมาก ผมอยากจะให้วัดมีโอกาได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคมเหล่านี้ะครับ

ประการต่อไป ก็คือเรื่องการฝึกอาชีพต่าง ๆ ก็ตาม หรือเวลาว่างต่าง ๆ ก็ตาม ในช่วงที่เขาวชนของเราได้ปิดภาคเรียน หรือว่าอยากจะทำงานนอกเวลาต่าง ๆ ผมคิดว่าตัวนี้จะช่วยเสริมให้เด็กมีรายได้และได้รู้คุณค่าของเวลานะครับ ผมมีลูกสาวผมยังจ้างให้นายจ้างนี้ะครับเอาลูกสาวผมไปช่วยทำงานเสริฟอาหาร ทั้ง ๆ ที่ผมเป็นคนออกเงินเอง ที่นี้เราก็ออยากจะให้เด็กนี้ได้รู้คุณค่าของเงิน รู้คุณค่าของเวลา อันนี้ผมคิดว่าในต่างประเทศ ใครจะขอเงิน เด็ก ๆ จะขอเงินผู้ปกครองต่าง ๆ ก็ต้องทำงานแลกเปลี่ยนกันนะครับ ในช่วงซัมเมอร์ (Summer) หรือช่วงปิดภาคฤดูร้อนต่าง ๆ ตามชายทะเลก็ตาม ที่อำเภอเชียงดาว มีภูเขาต่าง ๆ มีน้ำตก ลำธารต่าง ๆ มีที่ศึกษาของธรรมชาติมากมาย ผมคิดว่ากลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ อย่างที่อาจารย์ณรงค์ นุ่นทอง บอกว่าควรจัดกิจกรรมเหล่านี้ไปให้เด็กได้มีโอกาสไปศึกษาตามชนบท ไปดูการปลูกหอม ปลูกกระเทียม ปลูกสตรอว์เบอร์รี่ (Strawberry) อะไรต่าง ๆ ในโรงเรียนต่าง ๆ ในภูมิภาคต่าง ๆ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ดีกว่าที่จะให้เด็กไปใช้เวลาว่างอย่างอื่น ซึ่งจะทำให้เด็กนั้นไม่ได้รับประโยชน์อย่างใด บางทีเราก็อัดเยียดให้เด็กไปเรียนกวดวิชาในช่วงซัมเมอร์ ซึ่งผมเห็นว่าเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง ผมก็มีข้อเสนอแนะเท่าที่ได้เรียนให้ท่านประธานฯ ทราบ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญอาจารย์ไกรศักดิ์ครับ คงเป็นท่านสุดท้ายนะครับ

นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ (นครราชสีมา) : ท่านประธานฯ ครับ ผมขอเวลาที่ประชุมสักนิดหนึ่งก็คือว่า เราได้ฟังการอภิปรายเรื่องเกี่ยวกับปัญหาเยาวชนของเรามา

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

วิมล ๕๔/๒

ครั้งแล้ว ไม่ใช่ผ่านคณะกรรมการการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรมเพียงกรรมการเดียว
 นะครับ แต่คณะกรรมการอื่น ๆ ด้วยนะครับ ประเด็นหนึ่งซึ่งเราไม่ค่อยพูดถึงกันเลย
 ก็คือว่า ความเป็นจริงบ้างนะครับ แล้วก็ทางออก แต่ทางออกนี้ไม่ใช่หมายความว่าเปิดเสร็จ
 นะครับ แต่ทางออกที่น่าจะคำนึงถึงด้วย ข้อเสนอแนะะครับ แล้วก็นโยบายต่าง ๆ ที่รัฐบาล
 กำลังทำอยู่

ประเด็นแรกเลยนะครับ ผมขอเวลาสักนิดหนึ่งว่า ผมคิดว่าเราน่าจะมองว่า
 การที่เราเรียกว่า อุดมการณ์ของรัฐไทยนะครับ ที่พยายามจะผลักดันให้วัฒนธรรมไทยเป็น
 วัฒนธรรมที่รักษาดินะครับ มีนัยและมีมิติของการรุนแรงค่อนข้างจะมากเกินไปด้วย
 เพราะว่าเป็นวัฒนธรรมที่สร้างขึ้นในสมัยเผด็จการ ท่านครับ การรัฐประหารเรียกว่า
 การปฏิวัติ ๒๔๗๕ นั้นเรียกว่าเป็นการปฏิวัติทางวัฒนธรรม-----

- ๕๕/๑

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

สฤษฎ ๕๕/๑

แต่แทนที่จะเป็นวัฒนธรรมที่อ่อนโยน วัฒนธรรมที่ถือเรื่องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เรื่องเกี่ยวกับเสรีภาพ กลายเป็นวัฒนธรรมว่าด้วยการรักษาติ รักษาพร แล้วก็ในที่สุด แล้วค่อนข้างจะรักการรุนแรงด้วย ตั้งแต่นั้นมาเราไม่ได้คำนึงถึงเท่าไรเลยว่าจะเปลี่ยน วัฒนธรรมให้อ่อนโยนขึ้นอย่างไร ว่าบรรพบุรุษของเรานี้ไม่ใช่เป็นเพียงแต่ันกรบเพียง อย่างเดียว ส่วนใหญ่บรรพบุรุษของเรานี้เรายังจะนับถือผู้ที่สามารถที่จะฆ่าศัตรูด้วยอาวุธ สารพัดชนิดแล้วก็ป็นฮีโร่ (Hero) ของเรา อันนี้คือวัฒนธรรมของการรุนแรง วัฒนธรรม อันนี้ะครับท่านก็ไม่ได้ลุดไป ทุกวันนี้เราก็อุ้มชูถึงแม้เรามีมติใหม่ของการทำนองอย่างนี้ เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของไทย ผมดูหนังสือบางเรื่องนะครับท่านเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ในอดีตหรือประวัติศาสตร์ของไทยแล้วผมเกือบจะดูไม่ลงเลย แล้วก็เกือบทุกโรงเรียนนี้จะพานักเรียนไปดูหนังสือ อย่างเช่น บางระจัน อย่างนี้เป็นต้น ยกตัวอย่างนะครับ มีการฆ่าพม่า แบบแปลก ๆ มีคนหนึ่งที่ว่าหนวดโง้ง ๆ แต่จี้ควายแล้วก็กระโดดลงจากควายหมุน ๒ ที แล้วตัดหัวพม่าด้วยขวานด้วยอะไรนี้ ในที่สุดแล้วถ้าท่านดูตอนจบของหนังสือเรื่องนั้นแล้ว เลือคนองจอเลย สฟก่องเป็นระเนระนาดเลย วัฒนธรรมไทยประวัติศาสตร์ของไทยผมคิดว่า ไม่ใช่มีแต่การรุนแรงอันนี้ แต่ถ่ายทอดมาถึงวัฒนธรรมร่วมสมัยที่เราเห็นด้วยและวัฒนธรรม ร่วมสมัยของเราก็ส่วนใหญ่ก็มาจากฮอลลีวู้ด บอลลิวู้ด หนังสือ มีแต่วัฒนธรรมคือ การรุนแรงอย่างเดียว ความสวยงามเกือบจะไม่มีเลย เพราะขายไม่ออกแล้ว การรุนแรง คิดตลาดแล้ว ท่านครับเรื่องนี้ถ้าไม่มีใครออกมาวิพากษ์วิจารณ์บ้างจะไปกันใหญ่เลย ที่นี้คน จะคิดหนังสือขึ้นมาว่าจะฆ่ากันอย่างไร จะใช้กฎ คือถ้าอยู่ในสมัยนี้ก็ไม่รุนแรงเพียงพอแล้ว ต้องไปสมัยในอนาคต วีซีดี (VCD) ดีวีดี (DVD) ตอนนี่เด็ก ๆ อายุไม่ทำอะไรก็เอามาได้ มีการรุนแรงไปหมดเลย มีงานบินที่บินออกมาตัดหัวนิโกร ตัดหัวคนผิวขาว คือว่าใช้รุนแรง เสียจนผมคาดไม่ถึงแล้วว่าเราจะอนุญาตได้อย่างไร อันนี้ต่อไป อันนี้ผมไม่ได้หมายถึง เซนเซอร์ชิป (Sensorship) ที่ควรจะมี แต่น่าจะมีการวิพากษ์วิจารณ์ในอุตสาหกรรมที่กำลัง แผลแพร่กับเยาวชนของเรา การเป็นชายชาติศรีอันนี้เป็นสิ่งที่เรายังอุ้มชูกันอยู่ สิทธิสตรี ความอ่อนน้อม ความอ่อนโยนเรายังน้อยมาก เพราะฉะนั้นเมื่อทั้ง ๒ อย่างรวมกันนี้ ทั้งวัฒนธรรมที่เราเรียกกันว่าทางการค้าที่พ็อปปูลาร์ (Popular) ที่สุด ไม่ว่าจะเป็นกีฬาที่เป็น การรุนแรง ทุกคนพูดถึงกีฬาอย่างเดียวกัน ท่านครับ มวยไทยนี้ผมคิดว่าเป็นกีฬาที่รุนแรงที่สุด

๑๒๐

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

สรยุทธ ๕๕/๒

ที่ผมเห็นมา ไม่ว่าจะเอาสอกลงไปที่หัวกันก็ตีแล้วซ้อมกันอยู่เรื่อย ๆ เวลานี้ออก (Knock) ตามแพทย์นี้เขาบอกว่าสมองนี้กระทบกับกะโหลกถึงนี้อกลงไป บางทีเรามองแอ็คชั่น (Action) ของการนี้อกลงไปนี้เหมือนกับเป็นความสวยงามของศิลปะในการต่อสู้ ท่านครับ อันนี้เราสนับสนุนในสิ่งที่ถูกต้องหรือยังต่อเยาวชนของเรา ท่านครับผมมีลูกสาว ๒ คน ก็ขอเรียนอย่างนี้ครับ ก็พยายามจะมวยไทยกับผมอยู่เรื่อย ๆ เหมือนกัน เพราะฉะนั้นผมคิดว่า เราต้องคิดอีกทีแล้ว ตอนนี้ผมขอวิจารณ์กรรมาธิการนี้สักนิดหนึ่งว่า กรรมาธิการนี้น่าจะ ดูแลเรื่องสิ่งที่รัฐบาลเขาก็คำนึงถึงเหมือนกัน รัฐบาลคำนึงถึงตอนนี้ก็มีโครงการที่จะพัฒนา เกี่ยวกับทางด้านของวัฒนธรรมและศิลปะทั้งในเชิงของประวัติศาสตร์และในเชิงร่วมสมัย---

- ๕๖/๑

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

ขวัญเมือง ๕๖/๑

ผมคิดว่าโครงการต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นโครงการที่จะนำไปสู่การที่เราเรียกกันว่า ช่วงชิง
 เยาวชนของเราจากวัฒนธรรมการค้า วัฒนธรรมที่มีการรุนแรง ที่มีการแข่งขันมาสู่
 วัฒนธรรมของความอ่อนโยน สู่วัฒนธรรมของความสวยงาม วัฒนธรรมของศิลปะ
 วัฒนธรรม มีโครงการใหญ่ ๆ ๒ โครงการ แล้วผมอยากจะเรียนในที่นี้ว่า ทางคุณทักษิณ
 ท่านนายกฯ ของเราได้มีนโยบายขึ้นมาแล้ว ตั้งคณะกรรมการขึ้นมา เพื่อที่จะทำพิพิธภัณฑ
 ทางประวัติศาสตร์ ท่านครับ เป็นโครงการที่ดีมากแล้วเราน่าจะสนับสนุนท่านไม่ว่าจาก
 งบประมาณหรือจากสภาเราก็ดี ผมไปที่ปากีสถานมา เขามีพิพิธภัณฑพุทธศาสนา
 ในประเทศมุสลิมที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่ง เราเป็นประเทศพุทธเรายังไม่มีอันนี้เลย ที่เม็กซิโก
 เพิ่งให้โบรชัวร์ (Brochure) มาเกี่ยวกับประเทศเขา ปรากฏว่าเป็นประเทศที่มีรายได้ต่ำกว่าเรา
 อีก ค่าเฉลี่ยต่อหัว แต่เขามีพิพิธภัณฑที่สวยงามเกี่ยวกับวัฒนธรรมของแอบแทรกต์
 (Abstract) และมาฆ่าเช่นเดียวกันในกรณีของประเทศที่กำลังพัฒนาพัฒนาไม่ว่าจะเป็น
 ประเทศอียิปต์ ประเทศจอร์แดน พวกนี้มัน นโยบายเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์
 อย่างสิ้นเชิงครับ ทุกประเทศที่เราไปมา ยกเว้นประเทศไทยซึ่งเราขาดแคลนและมีน้อยมาก
 นะครับ อันนี้ละครับท่าน อันนี้ละครับความสุนทรีย์การสร้างสรรค์ของบรรพบุรุษของเรา
 เราไม่มีตัวอย่างให้ลูกหลานเราดูเลย ยกเว้นการชนช้างกัน ยกเว้นการรุนแรง อย่างนี้เป็นต้น
 นะครับ หรือการที่เราเรียกกันว่าการฟ่ายแฟ้งของกษัตริย์ต่าง ๆ ในสมัยอยุธยา จากสงครามอีก
 นะครับท่าน

โครงการที่สองซึ่งน่าสนใจมากครับคือ โครงการที่จะมีศิลปะวัฒนธรรม
 ร่วมสมัย ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย อันนี้ท่านครับ สำคัญอย่างยิ่งเพราะว่าเราจะบอกได้
 ทุกท่านที่อภิปรายไป ผมขออนุญาตสักนิดหนึ่งนะครับว่า เรานี้อยู่ในมิติที่จะสร้างวัฒนธรรม
 สันติให้ลูกหลานของเรา แต่เราไม่คำนึงถึงว่าบางทีจะไปทางกีฬาอย่างเดียวไม่พอครับ
 จะพาเขาไปดูหมู่บ้านก็ไม่พอครับ เขาเบื่อตาย จะพาเขาไปเข้าป่าอย่างเดียวไม่ได้ครับท่าน
 เราต้องให้เขาสัมผัสกับวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและร่วมสมัย และเขาสามารถที่จะเข้าใจในชีวิต
 ของเขาคด้วย ในแวดวงของเขา ในสมัยของเขาก็คือศิลปะวัฒนธรรมร่วมสมัย ซึ่งท่านครับ
 ในที่นี้ในวุฒิสภาเราเป็นคนอภิปรายเรื่องนี้ แล้วที่เราผลักดันให้รัฐบาลนั้นตั้งสำนักอันนี้
 ขึ้นมา ตอนนี้เป็นรูปเป็นร่างแล้วเริ่มมีงบประมาณ มีโครงการที่จะมีกิจกรรม ไม่ใช่มี

๑๒๒

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

ขวัญเมือง ๕๖/๒

ศูนย์ศิลปะร่วมสมัยเพียงแห่งเดียว นะครับ แต่ศูนย์ศิลปะทั่วประเทศด้วย แล้วนโยบายหลักของฝ่ายรัฐบาลก็คือว่าจะเอาประชาชน เอานักศึกษาเข้ามา มีบทบาท เข้ามาแสดงออก ไม่ใช่ในด้านการสุนทรีย์อย่างเดียว แต่ในความอัดอั้นตันใจในการที่ปัญหาของเขา มีทางออกในเชิงของทางสุนทรีย์ ไม่จำเป็นที่ทางออกในด้านการกีฬาหรือในด้านการกายภาพของการรุนแรงเพียงอย่างเดียวครับท่าน เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ผมขอแนะนำให้กรรมการเด็กและสตรี กรรมการการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรมนี้ นะครับ ให้เข้าไปดู นะครับ แล้วก็ไปช่วยเป็นคล้าย ๆ กับสตีจิงคอมมิตตี (Steering Committee) ในการตรวจสอบนโยบาย ในด้านวัฒนธรรมของรัฐบาลเรา ข้อสำคัญที่สุดก็คือเราต้องผลักดันให้เกิดขึ้นให้ได้ นะครับ ทั้งในระดับของชาติ ในระดับของจังหวัด และในระดับทุกอำเภอจะต้องมีศูนย์ศิลปะวัฒนธรรมที่อนุญาตและจูงใจให้เด็กนั้นเข้ามา มีกิจกรรม ในด้านทางปัญญา ในด้านทางศิลปะ ในด้านทางวัฒนธรรมที่อ่อนโยน และในด้านที่ห่างไกลจากการรุนแรงหน่อย นะครับ ศูนย์ต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่ง สำหรับพ่อ แม่ พี่ น้อง ด้วย นะครับ ที่ไม่จำเป็นแล้วที่จะต้องดึงลูก เสาร์อาทิตย์ไม่รู้จะทำอะไรก็ต้องพาไปห้างสรรพสินค้า ห้างสรรพสินค้าก็เจอของเก่า ๆ นะครับ แต่ในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับคนไทย การเป็นไทย แล้วการเป็นไทยที่อยู่ในโลกสมัยนี้นะครับ ศูนย์ต่าง ๆ เหล่านี้กำลังจะเกิดขึ้น แต่เนละ ถ้าไม่มีการสนับสนุนจากพวกเรา ไม่มีการสนใจ เลขจากประชาชน โครงการต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะไม่เกิดขึ้นก็ได้ครับ เพราะตอนนี้ เป็นเพียงที่เราเรียกว่า องค์ความคิด นะครับ เพียงแค่นั้นของรัฐบาล -----

๑๒๓

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

จิตติมา ๕๗/๑

ผมเรียนอย่างนี้ว่าสุดท้ายนะครับ อันนี้คือเป็นทางออกทางหนึ่ง ไม่ได้เป็นคำตอบทั้งหมดเกี่ยวกับปัญหาของเยาวชน เกี่ยวกับความรุนแรงของวัยรุ่น โดยเฉพาะจากโรงเรียนต่าง ๆ เหล่านี้ที่เราพูดถึงครับ แต่เป็นทางออกทางหนึ่งครับ

ทางออกที่ ๒ ก็คือว่ามีกฎหมายห้ามไม่มีหนังสือการรุนแรงหรือการใช้การรุนแรงเลยในสังคมไทย ซึ่งผมทราบว่าเป็นไปได้ แต่เป็นไปได้ในประเทศหลายประเทศ โดยเฉพาะในประเทศสวีเดน ประเทศนอร์เวย์เขาไม่ให้หนังสือรุนแรงเข้าเลยครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านทองใบ ทองเปาด์ เชิญครับ เห็นยกมือไว้

นายทองใบ ทองเปาด์ (มหาสารคาม) : ขอบคุณครับท่านประธานฯ ผมมีสั้น ๆ เท่านั้นแหละครับ คือรายงานของคณะกรรมการการนี้ครับ รู้สึกว่าคณะกรรมการได้ทำงานอย่างจริงจัง มีการออกสอบสวน สอบข้อมูลข้อต่าง ๆ อีกมาก แต่ว่าผมอยากเอาสั้น ๆ นิดเดียวครับ ในข้อเสนอบางท่านบางส่วนนะครับ อย่างมาตรการแก้ไขการทะเลาะวิวาท บางข้อก็รุนแรงเหมือนกัน อย่างเช่น หน้า ๑๑ ข้อ ๑๔ คือข้อหนึ่งก็คือให้ไล่นักเรียนนั้นออกนะครับ มาตรา ๔ บอกว่า ไม่รับนักเรียนที่ถูกไล่ออกจากที่อื่นแล้วให้เขาฝากที่ไหนครับ ต้องรับเข้ามาแล้วก็แก้ไขปรับปรุงนะครับ ไม่ใช่ไล่ออกไปเลย ถูกไล่ออกจากที่อื่นแล้วก็ไม่รับ ผมว่าไม่ถูกนะครับ เพราะเดี๋ยวนี้ระบบราชทัณฑ์ของเราหรือระบบการลงโทษจะมุ่งทางสันติภาพ หรือด้านสร้างสรรค์ คือปรับคนชั่วให้เข้าไปอยู่ในสังคมได้ นั่นคือสิ่งที่เราปรารถนานะครับ เพราะฉะนั้นผมเป็นห่วงตรงนี้นะครับ หรืออย่างที่ท่านบอกว่าอย่างนักศึกษาให้ปิดโรงเรียนอย่างนี้ก็มี เพราะว่าปิดโรงเรียนเพราะคนทำผิดเพียงคนหรือ ๒ คน แต่ลงโทษคน ๕๐๐ - ๖๐๐ คน หรือ ๑,๐๐๐ คน อย่างนี้ก็เป็นเรื่องใหญ่ อันนี้ต้องคิดให้มากหน่อยนะครับท่านประธานคณะกรรมการที่ข้อเสนอไปนะครับ เพราะถ้าหากอันนี้เสนอไปหารัฐบาลผมคิดว่าคงจะมีข้ออื่น ๆ ที่ต้องพิจารณาอีกนะครับ เพราะว่าบางข้ออาจจะไม่สมควรนะครับ แต่ว่าอย่างไรก็ตามผมเห็นด้วยที่จะให้ทางพระของเราเข้ามาช่วยอบรมสั่งสอนเด็กให้มีธรรมะ มีศีลธรรมดีขึ้น เพราะว่าผมยังมองอยู่ว่าทุก ๆ คนสามารถแก้ไขได้ ไม่มีใครที่จะสั่นดานตกลงไปแล้วแก้ไขไม่ได้ ไม่มี

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

จิตติมา ๕๗/๒

เพราะฉะนั้นการลงโทษเดี๋ยวนี้ระบบราชทัณฑ์ของเรา ผมในฐานะที่เป็นกรรมการคนหนึ่ง ในการแก้ไขกฎ ระเบียบของราชทัณฑ์ เราศึกษาเรื่องนี้กันมาก และในกระบวนการยุติธรรมของเราเดี๋ยวนี้ก็เหมือนกัน เรามีระบบยุติธรรมของเรากำลังก้าวไปสู่ระบบยุติธรรมแบบบูรณาการคือสร้างสรรค์ให้คนทำความดีมากขึ้น ให้คนกลับเข้าสู่สังคมได้ เพราะฉะนั้นเด็ก ๆ เหล่านี้หากเขากระทำความผิดขึ้นมาเราก็ให้โอกาสเขาอบรมตักเตือน ผมขอฝากเพียงแค่นี้ครับ ขอบพระคุณครับท่านประธานฯ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ครับ เชิญท่านณรงค์ นุ่นทอง ครับ กรรมการ

นายณรงค์ นุ่นทอง (กรรมการ) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ ผม
ณรงค์ นุ่นทอง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครราชสีมา ในฐานะกรรมการ ต้องขอภัยท่านทองใบนะครับ ขออนุญาตเอ่ยนาม สิ่งที่ท่านให้ข้อสังเกตในข้อ ๑๔ ของหน้า ๑๑ นั้นนะครับ ถ้าท่านจะกรุณาดูทั้งหมดตั้งแต่หน้า ๑๐ เป็นความเห็นของเด็ก คือกรรมการทำ ๓ ส่วนใหญ่ ๆ คือเราไปเยี่ยมโรงเรียนต่าง ๆ เยี่ยมโรงเรียน เยี่ยมสมาคม มูลนิธิอะไรนี่ที่ปรากฏอยู่ในหน้า ๑๐ แล้วก็สรุปว่า ๑.ปัญหาและสาเหตุเด็กเขาก็จะบอกมาทั้งหมด ๑๗ ข้อ แล้วก็มาตรการแก้ไขทั้งหมด ๓๕ ข้อ ที่ผมยกตัวอย่างไป ๗ - ๘ ข้อเมื่อสักครู่ฉันจะต้องเห็นว่าเด็กส่วนใหญ่ยังคิดดีไม่ได้อยู่ในสังคมนี้ แล้วข้อเสนอบางข้อเราก็คิดไม่ถึงว่าจะเป็นความเห็นที่ออกมาจากเด็ก เด็กหมายถึงนักศึกษาอาชีวะที่เราไปสอบถาม พอต่อมามีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเราก็ได้ความเห็นมาอีก แล้วก็มีการสำรวจจากสวนดุสิตโพลล์ (Poll) สุดท้ายจริง ๆ ที่ไปเป็นความเห็นโดยภาพรวมที่เราทำทั้ง ๓ ส่วนแล้วเอามาสรุปก็เป็นข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขของคณะกรรมการนั้นก็จะไปสรุปอยู่ในหน้า ๒๒ - ๒๖ นะครับ อันนี้ก็ขอเรียนเพื่อท่านโปรดเข้าใจว่า ข้อ ๑๔ ที่บอกว่าไม่รับนักเรียนที่ถูกไล่ออกไม่ใช่กรรมการเสนอแนะครับ เด็กเขาเสนอมา ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ครับ ขอบคุณครับ คณะกรรมการได้ขอความเห็นชอบที่ประชุมเพื่อส่งรายงานฉบับนี้พร้อมกับข้อสังเกต ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไปยัง

๑๒๕

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

จิตติมา ๕๗/๓

คณะรัฐมนตรีด้วย ไม่มีผู้ใดไม่เห็นชอบนะครับ ที่ประชุมเห็นชอบแล้ว ผ่านเลยนะครับ
เป็นอันจบระเบียบวาระที่ ๔ นะครับ

- ๕๘/๑

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

กาหลง ๕๘/๑

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ตามวาระที่จัดไว้เป็นการพิจารณาร่างระเบียบ
คณะกรรมการจริยธรรม วุฒิสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการนำเสนอเรื่องเข้าสู่
การพิจารณาและวิธีพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรม วุฒิสภา พ.ศ. เรื่องนี้เป็นเรื่องที่
ค้างพิจารณา โดยที่ได้พิจารณาเห็นว่าร่างระเบียบทั้งหมดที่คณะอนุกรรมการ ๓ ท่าน คือ
ท่านอาจารย์แก้วสรร ท่านทองใบ ทองเปาด์ ท่านสั๊ก กอแสงเรือง ได้อุตสาหะไปร่วมกัน
ยกร่างขึ้นมาทั้งหมดนี้มี ๒๕ ข้อด้วยกัน แล้วก็สอบถามแล้วทั้ง ๓ ท่านขณะนี้ก็อยู่พร้อมที่จะ
ชี้แจง แต่เนื่องจากผมดูแล้วเวลาที่เหลือคงไม่พอสำหรับจะพิจารณาร่างระเบียบฉบับนี้
ให้เสร็จภายในวันนี้ ที่นี้ถ้าข้ามวันไปการพิจารณาก็จะไม่ต่อเนื่องก็อยากจะขอปรึกษาว่า
จะเลื่อนระเบียบนี้ไปในวันอื่นนะครับ ผมมีความเห็นว่าน่าจะนัด เราลองประสานกันดู
นัดพิจารณาวันใดวันหนึ่ง ถ้าเป็นไปได้เอาวาระเดียวเรื่องเดียวจะได้เห็นพ้องต้องกัน
ทั้งสภาจะดีกว่านะครับ ท่านผู้ร่างทั้ง ๓ ท่านคงไม่ขัดข้องนะครับถ้าจะเลื่อนไป พักหน้า
แล้วถือว่าเห็นชอบทั้ง ๓ ท่านนะครับ ขอบคุณมากครับ

ต่อไปเรื่องอื่น ๆ อีกเรื่องหนึ่งคือ เรื่อง ตั้งคณะกรรมการร่วมกัน
เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่..) พ.ศ. จำนวน ๑๒ ท่าน ท่านผู้ใดจะเสนอครับ เชิญท่านทองใบครับ

นายทองใบ ทองเปาด์ (มหาสารคาม) : ขอบคุณครับท่านประธานฯ ครับ
ขอเสนอรายชื่อบุคคลที่ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.
จำนวน ๑๒ คน ประกอบด้วย

๑. นายคำนวน ชโลปถัมภ์
๒. นายเสรี สุวรรณภานนท์
๓. นายสั๊ก กอแสงเรือง
๔. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พันแสน
๕. พันตำรวจเอก สุรพงศ์ ไผ่นวล

๑๒๓

ว. ๑๑ (ส. ทัวไป) เป็นพิเศษ

กาหลง ๕๘/๒

๖. นายทองใบ ทองเปาค์

๗. พลตำรวจตรี อำพล งามจิตร

๘. นายพิชัย จำเพ็ชร

๙. นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์

๑๐. นายวงศ์พันธ์ ณ ตะกั่วทุ่ง

๑๑. นายพิเชฐ พัฒนโชติ

๑๒. นายอรรถพล ใหญ่สว่าง

(มีสมาชิกฯ ยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ที่ประชุมรับรองนะครับ ไม่มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ ถือว่าเห็นชอบครับ มีเรื่องจะนำเรียนที่ประชุมทราบ คือในวันศุกร์ที่ ๑๒ มีนาคม ซึ่งกำหนดเป็นวันประชุมไว้เดิมในวันศุกร์ที่ ๑๒ นั้นการประชุม ไม่มีประชุม แล้วก็ในวันจันทร์ที่ ๑๕ มีนาคม จะมีการประชุมตามปกติแล้วก็มีวาระสำคัญคือเป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ขอนำเรียนที่ประชุมทราบครับ

สำหรับวันนี้หมดวาระประชุมเพียงเท่านี้ครับ ขอปิดประชุมและขอขอบคุณทุกท่านครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๑๕ นาฬิกา

ผู้จกรายงานการประชุม

กัญญลักษณ์	พูนทรัพย์	อารีวรรณ	นพรัตน์สมบูรณ์
วิมล	แจ้งอัถะ	สรยุทธ	ปลื้มถนอม
ขวัญเมือง	เย็นสบาย	จิตติมา	แก้วงาม
กาหลง	เทียนทอง	วินัย	และไหม
รุจิรา	เนตรนุตร	เปล่งฉวี	ศิรินทโร
ดวงทิพย์	อินบุญนะ	วรรณช	ทรวงแสง
มยุรี	แก่นสาร	พนิดา	อิสโร
นนทพร	แก้วมะเริง	ภาวนา	ภักฉัตรทัน
อัชยา	สมมิตร		

กลุ่มงานชวเลข ๔ สำนักจกรายงานการประชุมและชวเลข

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภา

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑	นายมารุต โรจนปิยวงศ์ ประธานคณะกรรมการ	๒๒/๒
๒	นายสรายุทธ นิยมทรัพย์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ	๒๒
๓	นางจิตรา อยู่ประเสริฐ รองประธาน คนที่หนึ่ง	กิตก
๔	พลโท ปัญญา อยู่ประเสริฐ รองประธาน คนที่สอง	๒๒/๒
๕	นายสมัย สมแสน รองประธาน คนที่สาม	๒๒/๒
๖	นายถวิล จันทร์ประสงค์ รองประธาน คนที่สี่	๒๒/๒
๗	นายโกเมศ จีมนานนท์ โฆษกคณะกรรมการ	๒๒/๒
๘	พลตำรวจเอก สมชาย ไชยเวช ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	๒๒/๒
๙	ร้อยตรี อนุฎ สุภาไชยกิจ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	๒๒/๒
๑๐	พลเอก บัณฑิต มลายอริสุนย์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	๒๒/๒
๑๑	นายเพิ่มพูน ทองศรี ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	๒๒/๒
๑๒	นายณรินทร์ ศรีสรรพางค์	๒๒/๒
๑๓	นายพิชิต ชัยวิรัตน์	๒๒/๒
๑๔	นายพิเชฐ พัฒนโชติ	๒๒/๒
๑๕	นายอมร นิลเปรม	๒๒/๒

ตรวจแล้ว วันที่ ๔๘ เดือน ๑๒/๒๕๖๑ พ.ศ. ๑๕๖๑

สภารับรองในคราวประชุม

ครั้งที่ ๓๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

.....

ประธานวุฒิสภา

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภา

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑	นายมารุต โรจนปิยาวงค์ ประธานคณะกรรมการ	๒๒/๑๒
๒	นายสราวุธ นิยมทรัพย์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ	๒๒/๑๒
๓	นางจิตรา อยู่ประเสริฐ รองประธาน คนที่หนึ่ง	จิตรา
๔	พลโท ปัญญา อยู่ประเสริฐ รองประธาน คนที่สอง	ปัญญา
๕	นายสมัย สมแสน รองประธาน คนที่สาม	สมัย
๖	นายถวิล จันทร์ประสงค์ รองประธาน คนที่สี่	ถวิล
๗	นายโกเมศ ทิฆมชานนท์ โฆษกคณะกรรมการ	โกเมศ
๘	พลตำรวจเอก สมชาย ไชยเวช ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	สมชาย
๙	ร้อยตรี อนุกุล สุภาไชยกิจ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	อนุกุล
๑๐	พลเอก บัณฑิตย์ มลายอริสุนย์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	บัณฑิตย์
๑๑	นายเพิ่มพูน ทองศรี ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	เพิ่มพูน
๑๒	นายณรินทร์ ศรีสรรพางค์	ณรินทร์
๑๓	นายพิชิต ชัยวิรัตน์	พิชิต
๑๔	นายพิเชฐ พัฒนโชติ	พิเชฐ
๑๕	นายอมร นิลเปรม	อมร

ตรวจแล้ว วันที่ ๒๘ เดือน ๑๒/๒๕๖๔ พ.ศ. ๒๕๖๕

สภารับรองในคราวประชุม

ครั้งที่.....

วันที่.....

.....

ประธานวุฒิสภา

